

P.Z.E. br. 278

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/18-01/15

URBROJ: 65-18-02

Zagreb, 25. siječnja 2018.

Hs**NP*022-03/18-01/15*65-18-02**Hs

ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o tržištu plina, s Konačnim prijedlogom zakona*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 24. siječnja 2018. godine uz prijedlog da se sukladno članku 206. Poslovnika Hrvatskoga sabora predloženi Zakon donese po hitnom postupku.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila dr. sc. Tomislava Čorića, ministra zaštite okoliša i energetike, dr. sc. Marija Šiljega i Ivu Milatića, državne tajnike u Ministarstvu zaštite okoliša i energetike, te Domagoja Viladžića, pomoćnika ministra zaštite okoliša i energetike.

PRÉDSJEDNIK

Goran Jandroković

P.Z.E. br. 278

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/17-01/129

Urbroj: 50301-25/18-18-6

Zagreb, 24. siječnja 2018.

Hs**NP/022-03/18-01/15*50-18-01**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljenio: 25-01-2018

Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.
022-03/18-01/15	65
Uradžbeni broj	Prih. Vrij.

PREDsjEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o tržištu plina, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članaka 172., 204. i 206. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16 i 69/17), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o tržištu plina, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila dr. sc. Tomislava Čorića, ministra zaštite okoliša i energetike, dr. sc. Marija Šiljega i Ivu Milatića, državne tajnike u Ministarstvu zaštite okoliša i energetike, te Domagoja Validžića, pomoćnika ministra zaštite okoliša i energetike.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU PLINA,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, siječanj 2018.

PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU PLINA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Ocjena stanja

Važeći pravni okvir kojim se uređuje tržište plina u Republici Hrvatskoj čini Zakon o tržištu plina (Narodne novine, br. 28/13, 14/14 i 16/17).

Vodeći računa o činjenici da se dosadašnji model tržišta plina u segmentu kućanstva u obvezi javne usluge regulira na način da je važećim Zakonom o tržištu plina određen opskrbljivač na veleprodajnom tržištu plina, njegova pozicija u smislu određivanja potrebnih količina plina, kapaciteta skladišta plina, kao i cijene plina po kojoj se prirodni plin prodaje opskrbljivačima u obvezi javne usluge za potrebe kućanstava, a navedeno se prema trenutno važećem Zakonu o tržištu plina određuje odlukama Vlade Republike Hrvatske potrebno je u normativnom rješenju transparentno propisati pravila i mogućnosti sukladno kojima će se dio skladišnih kapaciteta rezervirati za potrebe kupaca iz kategorije kućanstvo u obvezi javne usluge radi sigurnosti opskrbe, uvjete i način odabira opskrbljivača na veleprodajnom tržištu, opskrbljivača u obvezi javne usluge i zajamčenog opskrbljivača, kao i metodologiju sukladno kojoj se utvrđuje najviša cijena plina za kućanstva u obvezi javne usluge, a u skladu s odredbama Direktive 2009/73/EZ s ciljem zatvaranja povrede prava Europske unije (Povreda br. 2015/4060 od 25. veljače 2016. godine i Povreda br. 2017/2091 od 13. srpnja 2017. godine.). Nastavno na navedeno, a uzimajući u obzir otvorene povrede prava, posljedice ne donošenja Zakona o tržištu plina (u dalnjem tekstu: Zakon) su pokretanje tužbe od strane Europske komisije. Cilj je urediti odnose, prava i obveze sudionika na tržištu plina u skladu s Direktivom 2009/73/EZ odnosno urediti tržište plina u Republici Hrvatskoj u segmentu kućanstva na način da se urede odnosi te prava i obveze sudionika na tržištu plina, obveze regulatorne agencije, način zakupa skladišnih kapaciteta, način određivanja cijene javne usluge, način određivanja opskrbljivača u obvezi javne usluge, način određivanja zajamčenog opskrbljivača, kao i transparentno propisati uvjete svih natječaja na tržištu plina koji se provode.

Osnovna pitanja koja se uređuju Zakonom

Zakonom se uređuju pravila i mjere za sigurnu i pouzdanu proizvodnju, transport, skladištenje, upravljanje terminalom za ukapljeni prirodni plin, distribuciju i opskrbu plinom, organiziranje tržišta plina kao dijela plinskog tržišta Europske unije te se uređuje i postupanje u vezi s provedbom Zakona. Nadalje, utvrđuju se pravila koja se odnose na zaštitu kupaca, organiziranje i funkcioniranje plinskog sektora, koncesija za distribuciju plina i koncesija za izgradnju distribucijskog sustava, pravo pristupa treće strane, model bilančnih skupina, otvoren pristup tržištu, utvrđivanje obveza općih usluga i prava kupaca plina, a koja uključuju

prava krajnjih kupaca, odvojeno vodenje poslovnih knjiga, finansijskih izvješća, pravila pristupa plinskom sustavu, načela uzajamnosti i prekogranični transport plina.

Glavni ciljevi koji se planiraju postići kroz Zakon su uskladivanje s EU Direktivom 2009/73/EZ i pravnom stečevinom Europske unije na način da se nedvojbeno propišu pravila određivanja pojedinih sudionika na tržištu plina u obvezi javne usluge te predvidjeti metodologiju za određivanje regulirane cijene u obvezi javne usluge s ciljem zaštite krajnjih kupaca u obvezi javne usluge, kao i zakup skladišnih kapaciteta. Stoga se ključne promjene u Zakonu odnose upravo na transparentno propisivanje pravila i procedura prilikom obavljanja energetskih djelatnosti u sektoru plina, a kako bi se svim sudionicima omogućila ista, transparentna pravila sudjelovanja na tržištu plina i zaštitili krajnji kupci u obvezi javne usluge odnosno kućanstva, a s ciljem zatvaranja povrede prava Europske unije (Povreda br. 2015/4060 od 25. veljače 2016. godine i Povreda br. 2017/2091 od 13. srpnja 2017. godine.).

Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći

Donošenjem Zakona jasno će se definirati nadležnost za obavljanje pojedinih poslova te urediti svi odnosi, prava i obveze sudionika na tržištu plina u skladu s Direktivom 2009/73/EZ odnosno urediti tržište plina u Republici Hrvatskoj u segmentu kućanstva na način da se uredi odnosi te prava i obveze sudionika na tržištu plina, obveze regulatorne agencije, način zakupa skladišnih kapaciteta, način određivanja cijene javne usluge, način određivanja opskrbljivača u obvezi javne usluge, način određivanja zajamčenog opskrbljivača, kao i transparentno propisati uvjete svih natječaja na tržištu plina koji se provode.

Slijedom navedenoga, a radi otklanjanja spomenutih nedostataka i poboljšanja učinkovitije provedbe, potrebno je donošenje ovoga Zakona.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno odredbama članaka 204. i 206. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16 i 69/17), predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku s obzirom da se radi o osobito opravdanim razlozima.

Razlozi za donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku jesu osobito opravdani državni razlozi da se osiguraju prepostavke za funkciranje tržišta plina u Republici Hrvatskoj u skladu s tržišnim rokovima, kao i uklanjanje EU Povrede koja nije uklonjena donošenjem izmjena i dopuna Zakona o tržištu plina u veljači 2017. godine. S obzirom da EU Povreda iz 2015. nije uklonjena te je u međuvremenu u 2017. godini zaprimljena nova EU Povreda realno je očekivati pokretanje tužbe koja će rezultirati sankcijama.

Također, uzimajući u obzir tržišne rokove zakupa skladišnih kapaciteta, transportnih kapaciteta, nabavke plina, kao i sklapanje ugovora s opskrbljivačima u obvezi javne usluge (u daljem tekstu: OOJU), a za što je rok 1. travnja tekuće godine, navedene aktivnosti potrebno je započeti najmanje 30 dana ranije, a što znači da bi Zakon morao stupiti na snagu najkasnije 28. veljače 2018. godine.

Ugovori s OOJU ističu 1. travnja 2018. godine, a do tada vrijedi i cijena po kojoj mogu kupovati plin od opskrbljivača na veleprodajnom tržištu (u dalnjem tekstu: OVT), a koju je nastavno na trenutno važeći Zakon odlukom donijela Vlada Republike Hrvatske. Ukoliko se Zakon ne usvoji do 28. veljače 2018. godine primjenjivat će se izmjene i dopune Zakona iz veljače 2017. godine koje nisu uskladene s EU Direktivom i koje su postupak EU Povrede.

Također, cijena plina po kojoj OVT prodaje plina za kućanstva OOJU prestaje važiti 1. travnja 2018. godine te OOJU neće biti u mogućnosti na vrijeme odlučiti hoće li kupovati plina od OVT što će posljedično rezultirati nabavom plina na tržištu odnosno mogućim povećanjem cijene plina za kućanstva uzimajući u obzir trenutna kretanja cijene plina.

Nadalje, od 1. travnja 2018. godine počinje sezona skladištenja plina za narednu ogrjevnu sezonu te postoji realna mogućnost da se skladišni kapaciteti neće zapuniti na vrijeme ukoliko OVT ne sklopi ugovore s OOJU, a što može ugroziti sigurnost opskrbe u ogrjevnoj sezoni 2018./2019.

Zaključno, nedonošenjem Zakona do najkasnije do 28. veljače 2018. godine ostat će nejasno tko će i na koji način zakupiti transportne kapacitete, skladišne kapacitete, nabaviti plin te ga po reguliranoj cijeni, koja je nakon 1. travnja 2018. godine sukladno trenutno važećem Zakonu nepoznata, prodavati na tržištu za kućanstva. Navedeno je sve nedvojbeno regulirano Zakonom, a da bi se uspjelo implementirati neophodno je usvojiti Zakon najkasnije do 28. veljače 2018. godine. Stupanjem Zakona na snagu do 28. veljače 2018. godine predviđa se zadržavanje postojeće cijene, kao i metodologija po kojoj će se određivati cijena, a kako bi se zaštitili krajnji kupci iz kategorije kućanstvo.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU PLINA

I. OPĆE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuju pravila i mјere za sigurnu i pouzdanu proizvodnju, transport, skladištenje, upravljanje terminalom za ukapljeni prirodni plin (u dalnjem tekstu: UPP), distribuciju i opskrbu plinom, upravljanje mjestom za opskrbu UPP-om i/ili stlačenim prirodnim plinom (u dalnjem tekstu: SPP), organiziranje tržišta plina kao dijela plinskog tržišta Europske unije te se uređuje i postupanje u vezi s provedbom ovoga Zakona. Ovim se Zakonom utvrđuju pravila koja se odnose na zaštitu kupaca, organiziranje i funkcioniranje plinskog sektora, koncesija za distribuciju plina i koncesija za izgradnju distribucijskog sustava, pravo pristupa treće strane, model bilančnih skupina, otvoren pristup tržištu, utvrđivanje obveza općih usluga i prava kupaca plina, a koja uključuju prava krajnjih kupaca, odvojeno vođenje poslovnih knjiga, finansijskih izvješća, pravila pristupa plinskom sustavu, načela uzajamnosti i prekogranični transport plina.

(2) Pravila utvrđena ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju njega primjenjuju se na prirodni plin i sve druge vrste plinova (bioplín, miješani plin, plin iz biomase i UPP) u onoj mjeri u kojoj se takvi plinovi mogu tehnički i sigurno primješavati u tok prirodnog plina i tako distribuirati kroz plinski sustav.

Primjena pravne stečevine Europske unije

Članak 2.

(1) Ovim se Zakonom u zakonodavstvo Republike Hrvatske preuzima Direktiva 2009/73/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište prirodnog plina i stavljaju izvan snage Direktive 2003/55/EZ (Tekst značajan za EGP) (SL L 211, 14. 8. 2009.).

(2) Ovim Zakonom osigurava se provedba sljedećih uredbi Europske unije:

- Uredba (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uvjetima za pristup mrežama za transport prirodnog plina i stavljaju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1775/2005 (Tekst značajan za EGP) (SL L 211, 14. 8. 2009), u daljem tekstu: Uredba (EZ) br. 715/2009

- Uredba (EU) br. 1227/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o cjelevitosti i transparentnosti veleprodajnog tržišta energije (Tekst značajan za EGP) (SL L 326, 8. 12. 2011.), u dalnjem tekstu: Uredba (EU) br. 1227/2011

- Uredba (EU) 2017/1938 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2017. o mjerama zaštite sigurnosti opskrbe plinom i stavljaju izvan snage Uredbe (EU) br. 994/2010 (Tekst značajan za EGP) (SL L 280, 28. 10. 2017), u dalnjem tekstu: Uredba (EU) 2017/1938.

Definicije pojmova

Članak 3.

(1) Pojmovi koji se koriste u ovom Zakonu imaju značenja utvrđena propisima kojim se uređuje energija i regulacija energetskih djelatnosti.

(2) Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeća značenja:

1. *Bilančna skupina* znači skupina s jednim ili više energetskih subjekata koju organizira i vodi voditelj bilančne skupine

2. *Certifikacija operatora transportnog sustava* znači postupak kojim se utvrđuje sukladnost operatora sustava s odredbama ovoga Zakona kojima se uređuje razdvajanje i neovisnost operatora transportnog sustava

3. *Certifikat* znači akt koji u postupku certificiranja izdaje Hrvatska energetska regulatorna agencija (u dalnjem tekstu: Agencija) i kojim se potvrđuje da operator transportnog sustava ispunjava uvjete u pogledu njegova razdvajanja i neovisnosti, uvjete finansijske, materijalne, tehničke i kadrovske opremljenosti te druge uvjete propisane ovim Zakonom

4. *Derivat za trgovanje plinom* znači finansijski instrument naveden sukladno zakonu kojim se uređuje tržište kapitala, kada se ta izvedenica odnosi na plin

5. *Distribucija plina* znači razvod plina distribucijskim sustavom visoke, srednje i niske tlačne razine radi isporuke plina krajnjim kupcima, uključujući pomoćne usluge, a isključujući opskrbu plinom

6. *Distribucijski sustav* znači sustav plinovoda i ostalih pripadajućih objekata i opreme koji su u vlasništvu i/ili kojima upravlja operator distribucijskog sustava, a koji se koristi za distribuciju plina, nadzor i upravljanje, mjerjenje i prijenos podataka

7. *Dugoročno planiranje* znači planiranje opskrbnih količina plina i kapaciteta plinskog sustava na dugoročnoj osnovi radi zadovoljenja potražnje sustava za plinom, diversifikacije dobavnih pravaca i osiguranja opskrbe kupaca

8. *Energetski subjekt* znači pravna ili fizička osoba koja obavlja najmanje jednu od energetskih djelatnosti iz članka 4. ovoga Zakona te je odgovorna za komercijalne i tehničke zadaće i poslove koji su u vezi s tim djelatnostima, ali ne uključuje krajnje kupce

9. *Energija uravnoteženja* znači plin koji je predan u transportni sustav ili preuzet iz transportnog sustava radi uravnoteženja transportnog sustava

10. *Horizontalno integrirani subjekt* znači energetski subjekt za plin koji osim energetskih djelatnosti u sektoru plina obavlja najmanje jednu djelatnost izvan sektora plina

11. *Hrvatska energetska regulatorna agencija* (u dalnjem tekstu: Agencija) znači nezavisan regulator energetskih djelatnosti osnovan posebnim zakonom i s ovlastima propisanim

odredbama ovoga Zakona, zakona kojim se uređuje energija i regulacija energetskih djelatnosti

12. *Integrirani energetski subjekti* znači povezani subjekti koji mogu biti vertikalno ili horizontalno integrirani

13. *Izravni plinovod* znači plinovod kojim je ostvarena izravna povezanost s mrežom proizvodnih plinovoda ili plinskim sustavom, a koji dopunjuje međusobno povezani sustav

14. *Kontrola* znači prava, ugovori i druga sredstva koja odvojeno ili u kombinaciji, imajući u vidu činjenično stanje ili zakonske odredbe, daju mogućnost odlučujućeg utjecaja na energetski subjekt, posebno putem vlasništva ili prava na korištenje cjelokupne ili dijela imovine energetskog subjekta te prava ili ugovori koji daju odlučujući utjecaj na sastav, glasovanje ili odlučivanje tijela energetskog subjekta

15. *Krajnji kupac* znači kupac koji kupuje plin za vlastitu uporabu

16. *Kupac iz kategorije kućanstvo* znači krajnji kupac koji kupuje plin za potrošnju u vlastitom kućanstvu

17. *Kupac* znači veleprodajni ili krajnji kupac plina ili poduzeće za plin koje kupuje plin

18. *Kupac koji nije kućanstvo* znači kupac koji kupuje plin koji nije namijenjen uporabi u vlastitom kućanstvu

19. *Međudržavni spojni plinovod* znači plinovod koji prelazi ili premošćuje granicu između država članica isključivo u svrhu povezivanja transportnih sustava tih država članica

20. *Međusobno povezani sustav* znači dva ili više sustava koji su povezani jedan s drugim

21. *Ministar* znači ministar nadležan za energetiku

22. *Ministarstvo* znači ministarstvo nadležno za energetiku

23. *Mjesto za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om* znači objekt za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om koji se sastoji od fiksnog ili mobilnog objekta, objekta na moru ili drugih sustava

24. *Mreža proizvodnih plinovoda* znači svaki plinovod ili mreža plinovoda koji su izgrađeni kao dio projekta eksploatacije nafte ili plina ili se koriste za dovođenje plina iz jednog ili više takvih projekata u postrojenje za preradu ili terminal ili obalni terminal

25. *Neovlaštena potrošnja plina* znači samovoljno priključenje na distribucijski sustav ili transportni sustav, preuzimanje plina mimo obračunskog mjernog mjesta ili putem plinomjera za koji je dokazano da je onesposobljen za ispravan rad te preuzimanje plina putem plinomjera kod kojega je ovjerna oznaka Državnog zavoda za mjeriteljstvo, ovlaštenog mjeritelja Državnog zavoda za mjeriteljstvo, proizvodača plinomjera, operatora distribucijskog sustava ili operatora transportnog sustava uništena, promijenjena, uklonjena ili na bilo koji drugi način oštećena

26. *Novi infrastrukturni objekt* znači objekt plinskog sustava koji nije dovršen do 26. travnja 2007

27. *Novi opskrbljivač plinom* znači opskrbljivač plinom s kojim krajnji kupac sklapa novi ugovor o opskrbi plinom

28. *Odstupanje* znači razlika između predanih i preuzetih količina plina iz transportnog sustava, promatrano u određenom vremenskom razdoblju

29. *Operativna akumulacija* znači količina plina koja je stlačivanjem uskladištena u transportnom sustavu, isključujući plin za tehnološke kapacitete kojima se isključivo koristi operator transportnog sustava

30. *Operator distribucijskog sustava* znači energetski subjekt koji obavlja energetsku djelatnost distribucije plina i odgovoran je za rad, održavanje i razvoj distribucijskog sustava na određenom području i gdje je izvodivo, njegovo povezivanje s drugim sustavima te za osiguranje dugoročne sposobnosti sustava da zadovoljava razumne potrebe za distribucijom plina

31. *Operator mesta za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om* znači energetski subjekt koji obavlja energetsku djelatnost upravljanja mjestom za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om i odgovoran je za rad, održavanje i razvoj mesta za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om

32. *Operator sustava skladišta plina* znači energetski subjekt koji obavlja energetsku djelatnost skladištenja plina i odgovoran je za rad, održavanje i razvoj sustava skladišta plina

33. *Operator terminala za UPP* znači energetski subjekt koji obavlja energetsku djelatnost upravljanja terminalom za UPP i odgovoran je za rad, održavanje i razvoj terminala za UPP

34. *Operator transportnog sustava* znači energetski subjekt koji obavlja energetsku djelatnost transporta plina i odgovoran je za rad, održavanje i razvoj transportnog sustava na određenom području i gdje je izvodivo, njegovo povezivanje s drugim sustavima te za osiguranje dugoročne sposobnosti sustava da zadovoljava razumne potrebe za transportom plina

35. *Operator tržišta plina* znači energetski subjekt koji obavlja energetsku djelatnost organiziranja tržišta plina odnosno pravna osoba s javnim ovlastima, koja je odgovorna za organiziranje tržišta plina, upravljanje trgovinskom platformom i registrom obračunskih mjernih mjesta prema ovome Zakonu

36. *Opskrba plinom* znači prodaja ili preprodaja plina kupcu, uključujući prodaju ili preprodaju UPP-a i SPP-a

37. *Opskrba u obvezi javne usluge* znači opskrba plinom koja se u općem gospodarskom interesu obavlja po reguliranim uvjetima s ciljem osiguravanja sigurnosti, redovitosti, kvalitete i cijene opskrbe kućanstava

38. *Opskrbljivač plinom* znači energetski subjekt koji obavlja energetsku djelatnost opskrbe plinom

39. *Opskrbljivač u obvezi javne usluge* znači opskrbljivač plinom koji obavlja energetsku djelatnost opskrbe u obvezi javne usluge

40. *Opskrbljivač u poteškoćama* znači opskrbljivač koji za razdoblje od najmanje 60 dana nije ispunio dospjele novčane obveze prema drugim energetskim subjektima

41. *Plinska godina* znači razdoblje koje počinje u 6.00 sati 1. listopada tekuće godine i traje do 6.00 sati 1. listopada iduće godine, osim ako nije drugačije određeno propisima Europske unije

42. *Plinski sustav* znači sustav povezanih postrojenja i vodova koji obuhvaća transportni sustav, distribucijski sustav, sustav skladišta plina i terminal za UPP

43. *Pomoćne usluge* znači sve usluge potrebne za pristup i rad transportnog sustava, distribucijskog sustava, sustava skladišta plina i terminala za UPP, uključujući uravnoteživanje transportnog sustava, umješavanje inertnih plinova, umješavanje i utiskivanje inertnih plinova, osim objekata rezerviranih isključivo za obavljanje osnovne djelatnosti operatora transportnog sustava

44. *Postojeći opskrbljivač plinom* znači opskrbljivač plinom koji opskrbljuje plinom krajnjeg kupca do dana početka primjene novog ugovora o opskrbi plinom

45. *Povezani subjekti* znači povezana društva sukladno propisu kojim se uređuju trgovačka društva

46. *Povlašteni kupac* znači kupac koji je slobodan kupiti plin od opskrbljivača po vlastitom izboru

47. *Prihvat i otprema UPP-a* znači korištenje terminala za UPP za ukapljivanje plina ili prihvat, iskrcaj i uplinjavanje UPP-a, daljnju otpremu plina u povezani plinski sustav, uključujući privremeno skladištenje UPP-a u svrhu uplinjavanja i pomoćne usluge

48. *Priklučak* znači fizički priključak na transportni sustav ili distribucijski sustav prema propisanim uvjetima

49. *Proizvodnja prirodnog plina* znači način na kojem se u proizvodnom postrojenju postiže da prirodni plin zadovolji uvjete o kvaliteti plina sukladno aktu iz članka 95. ovoga Zakona, a nakon eksploracije prirodnog plina, koja se obavlja sukladno propisima iz područja istraživanja i eksploracije ugljikovodika, kako bi se mogao tehnički i sigurno transportirati ili distribuirati kroz plinski sustav uključujući prodaju i isporuku istoga

50. *Proizvođač prirodnog plina* znači pravna ili fizička osoba koja sudjeluje na tržištu, a proizvodi prirodni plin

51. *Registrar obračunskih mjernih mjestata* znači jedinstvena elektronička baza podataka o obračunskim mernim mjestima krajnjih kupaca svih operatora distribucijskih sustava i operatora transportnog sustava u Republici Hrvatskoj

52. *Regulirane energetske djelatnosti* znači djelatnosti čije uvjete i odredbe, koji mogu uključivati cijenu/naknadu/tarifu za obavljanje usluge i kvalitetu usluge, određuje Agencija

53. *Sigurnost* znači sigurnost opskrbe plinom i tehničku sigurnost plinskog sustava u cijelosti i svim njegovim dijelovima

54. *Skladištenje plina* znači utiskivanje plina u sustav skladišta plina, skladištenje plina u radnom volumenu sustava skladišta plina i povlačenje plina iz sustava skladišta plina, uključujući pomoćne usluge

55. *Stlačeni prirodni plin (SPP)* znači plin u plinovitom stanju stlačen na tlak veći od 100 bara

56. *Sustav skladišta plina* znači objekt koji je u vlasništvu i/ili kojim upravlja operator sustava skladišta plina, koji se koristi za skladištenje plina, nadzor i upravljanje, mjerjenje i prijenos podataka, uključujući i dio terminala za UPP koji se koristi za skladištenje, ali isključujući dio koji se koristi za proizvodne operacije i objekte kojima se isključivo koristi operator transportnog sustava

57. *Terminal za UPP* znači terminal koji se koristi za ukapljivanje prirodnog plina ili prihvatanje, iskrcaj i ponovno uplinjavanje UPP-a, uključujući pomoćne usluge i privremeno skladištenje potrebno za postupak ponovnog uplinjavanja i daljnju otpremu u transportni sustav, ali isključujući dijelove terminala za UPP koji se koriste za skladištenje

58. *Transport plina* znači prijenos plina kroz transportni sustav, isključujući opskrbu plinom i trgovinu plinom, a uključujući tranzit plina i pomoćne usluge

59. *Transportni sustav* znači objekt koji je u vlasništvu i/ili kojim upravlja operator transportnog sustava, a koji čine sustav visokotlačnih plinovoda, kompresorske stanice, mjerne stanice, mjerno reduksijske stanice, plinski čvorovi i ostali tehnološki objekti i oprema koji se koriste za transport plina, nadzor i upravljanje, mjerjenje i prijenos podataka, isključujući mrežu proizvodnih plinovoda i visokotlačne distribucijske plinovode, uključujući plin za tehnološke kapacitete kojima se isključivo koristi operator transportnog sustava i operativnu akumulaciju

60. *Treća država* znači svaka država koja nije članica Europske unije

61. *Trgovac plinom* znači energetski subjekt koji obavlja energetsku djelatnost trgovine plinom kao tržišnu djelatnost

62. *Trgovina plinom* znači kupnja i prodaja plina, isključujući prodaju plina krajnjem kupcu

63. *Trgovinska platforma* znači mjesto organizirane trgovine kratkotrajnim standardiziranim proizvodima sukladno Uredbi (EU) br. 312/2014

64. *Ugovor o opskrbi plinom* znači ugovor o opskrbi plinom, a koji ne uključuje derivate za trgovanje plinom

65. *Ugroženi kupac* znači krajnji kupac iz kategorije kućanstvo koji zbog svog socijalnog položaja i/ili zdravstvenog stanja ima pravo na isporuku plina prema posebnim uvjetima

66. *Ukapljeni prirodni plin (UPP)* znači pročišćeni plin koji je rashlađivanjem pretvoren u tekuće stanje

67. *Usluga uravnoteženja* znači usluga kojom se osigurava dugoročna ponuda energije uravnoteženja koju koristi operator transportnog sustava za uravnoteženje transportnog sustava, sukladno Uredbi (EU) br. 312/2014

68. *Veleprodajni kupac* znači fizička ili pravna osoba, različita od operatora transportnog sustava ili operatora distribucijskog sustava, koja kupuje plin radi daljnje prodaje unutar ili izvan sustava gdje ima poslovni nastan

69. *Vertikalno integrirani subjekt* znači energetski subjekt za plin ili više povezanih energetskih subjekata za plin, nad kojim ista osoba ili osobe imaju pravo direktno ili indirektno provoditi kontrolu i koji obavlja najmanje jednu od sljedećih djelatnosti: transport plina, distribucija plina, skladištenje plina i upravljanje terminalom za UPP te jednu od sljedećih djelatnosti: trgovina plinom, opskrba plinom i proizvodnja prirodnog plina

70. *Virtualna točka trgovanja* znači mjesto trgovine plinom nakon njegova ulaska u transportni sustav, a prije njegova izlaska iz transportnog sustava, uključujući sustav skladišta plina

71. *Voditelj bilančne skupine* znači energetski subjekt koji organizira i vodi bilančnu skupinu i odgovoran je za usklađivanje količina plina koje se, za bilančnu skupinu koju organizira i vodi, predaju u transportni sustav i preuzimaju iz transportnog sustava

72. *Zajamčena opskrba* znači obveznu javnu uslugu opskrbe plinom prema reguliranim uvjetima krajnjem kupcu, priključenom na distribucijski sustav, koji je pod određenim uvjetima ostao bez opskrbljivača

73. *Zajamčeni opskrbljivač* znači opskrbljivač plinom koji obavlja zajamčenu opskrbu

74. *Zaštićeni kupac* znači kupac koji ima pravo na opskrbu određenom količinom plina u slučaju djelomičnog poremećaja u opskrbi plinom.

Energetske djelatnosti u sektoru plina

Članak 4.

(1) Energetske djelatnosti u smislu ovoga Zakona su:

1. proizvodnja prirodnog plina
2. transport plina
3. skladištenje plina
4. upravljanje terminalom za UPP
5. distribucija plina
6. organiziranje tržišta plina

- 7. trgovina plinom
- 8. opskrba plinom
- 9. upravljanje mjestom za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om.

(2) Energetske djelatnosti, u smislu ovoga Zakona, obavljaju se kao javne usluge i kao tržišne djelatnosti.

(3) Energetska djelatnost iz stavka 1. točke 8. ovoga članka, kada se obavlja kao tržišna djelatnost, uključuje opskrbu plinom kupaca na tržištu plina.

(4) Energetska djelatnost iz stavka 1. točke 8. ovoga članka, kada se obavlja kao javna usluga, uključuje opskrbu plinom u obvezi javne usluge i zajamčenu opskrbu plinom.

(5) Energetski subjekti iz stavka 4. ovoga članka koji obavljaju energetsku djelatnost opskrbe plinom kao javnu uslugu mogu obavljati energetsku djelatnost opskrbe plinom i kao tržišnu djelatnost ako primijene odredbe članka 77. ovoga Zakona.

(6) Pravne i fizičke osobe mogu obavljati energetske djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka samo na temelju rješenja kojim se dozvoljava obavljanje te djelatnosti (u dalnjem tekstu: dozvola) sukladno propisu kojim se uređuje energija, osim ako drugačije nije propisano ovim Zakonom.

(7) Iznimno od stavka 6. ovoga članka, za energetsku djelatnosti iz stavka 1. točke 9. ovoga članka nije potrebno ishoditi dozvolu ako se ta energetska djelatnost obavlja isključivo za vlastite potrebe.

Interes Republike Hrvatske

Članak 5.

(1) Sigurna opskrba plinom smatra se ključnim elementom javne sigurnosti i u smislu ovoga Zakona predstavlja:

- osiguravanje isporuke plinom i
- tehničku sigurnost proizvodnje, transporta, skladištenja, distribucije i potrošnje plina.

(2) Osiguravanje dosta proizvodnje i isporuke plina potrebne za život i rad građana te poslovanje i razvoj gospodarskih i društvenih subjekata i njihova opskrba plinom na siguran, pouzdan i kvalitetan način, po tržišnim cijenama, kao i razvoj plinskog sustava, od interesa je za Republiku Hrvatsku.

(3) Radi očuvanja sigurnosti opskrbe energetski subjekti koji obavljaju energetske djelatnosti koje se obavljaju kao javna usluga dužni su, radi ostvarivanja interesa Republike Hrvatske iz stavka 2. ovoga članka, dati prvenstvo osiguranju dosta količine plina koja je potrebna za život i rad građana te poslovanje i razvoj gospodarskih i društvenih subjekata i njihovu opskrbu plinom na siguran, pouzdan i kvalitetan način, zadovoljavajući pri tome kriterij ekonomičnosti isporuke.

(4) Radi očuvanja sigurnosti opskrbe plinom interes Republike Hrvatske je osigurati dostatne skladišne kapacitete za opskrbu u obvezi javne usluge za razdoblje od 1. listopada do 31. ožujka u sustavu podzemnog skladišta plina u postotku potrebnih količina plina sukladno podzakonskom propisu o kriterijima za stjecanje statusa zaštićenog kupca u uvjetima kriznih stanja u opskrbi plinom, a koje se temelji na podacima koje operator transportnog sustava dostavlja Ministarstvu za prethodnih 60 mjeseci.

(5) Agencija, sukladno članku 59. ovoga Zakona, odlukom određuje energetski subjekt, koji ima dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti opskrbe plinom, za obavljanje opskrbe u obvezi javne usluge na jednom ili više distribucijskih područja Republike Hrvatske.

(6) Agencija, sukladno članku 60. ovoga Zakona, odlukom određuje energetski subjekt, koji ima dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti opskrbe plinom, za obavljanje zajamčene opskrbe plinom na području Republike Hrvatske.

(7) Energetski subjekti iz stavaka 5. i 6. ovoga članka dužni su osigurati potrebne uvjete za redovitu i sigurnu opskrbu krajnjih kupaca plinom.

(8) Energetski subjekti dužni su planirati i poduzimati mjere za sigurnu opskrbu plinom u skladu s propisanim standardima opskrbe plinom i odgovorni su za sigurnost opskrbe plinom u okviru svoje djelatnosti.

(9) Operator distribucijskog sustava dužan je na zahtjev jedinica područne (regionalne) samouprave dostaviti podatke o ponudi i potražnji plina na svom području, izradu procjena buduće potrošnje i raspoložive ponude, planiranje izgradnje dodatnih kapaciteta i razvoj distribucijskog sustava na svom području.

(10) Jedinica područne (regionalne) samouprave na temelju podataka iz stavka 9. ovoga članka od svih operatora distribucijskog sustava, s kojima je sklopila koncesijski ugovor, na svome području analizira i predlaže poduzimanje mjera u okviru svoje nadležnosti utvrđene odredbama ovoga Zakona.

(11) Ministarstvo je odgovorno za praćenje pitanja sigurnosti opskrbe, a koje uključuje praćenje odnosa između ponude i potražnje na tržištu plina, izradu procjena buduće potrošnje i raspoložive ponude, planiranje izgradnje i razvoja dodatnih kapaciteta plinskog sustava te predlaganje i poduzimanje mjera u slučaju proglašenja kriznog stanja.

(12) Ministarstvo je dužno do 31. srpnja svake godine objaviti i dostaviti Europskoj komisiji izvješće u kojem navodi rezultate praćenja pitanja sigurnosti opskrbe iz stavka 11. ovoga članka, a koje uključuje sve poduzete ili predviđene mjere za njihovo rješavanje.

(13) U slučaju iznenadne krize na energetskom tržištu ili kada su ugroženi fizička sigurnost ili sigurnost osoba, opreme ili postrojenja ili integritet sustava, Ministarstvo može privremeno poduzeti nužne zaštitne mjere.

(14) Mjere iz stavka 13. ovoga članka moraju biti poduzete na način da u najmanjoj mogućoj mjeri remetite funkcioniranje unutarnjeg tržišta i ne smiju biti opsega šireg od onog koji je nužan za otklanjanje iznenadnih poteškoća koje su nastale.

(15) O mjerama iz stavka 13. ovoga članka, Ministarstvo odmah obavještava druge države članice i Europsku komisiju, koja može odlučiti da Ministarstvo mora izmijeniti ili ukinuti takve mjere, u onoj mjeri u kojoj one narušavaju tržišno natjecanje i negativno utječu na trgovinu na način koji odstupa od zajedničkog interesa.

(16) Ministarstvo je nadležno i odgovorno za provedbu Uredbe (EU) br. 2017/1938.

(17) Ministarstvo osigurava poduzimanje nužnih mjera sukladno članku 5. stavku 1. Uredbe (EU) br. 2017/1938.

(18) U skladu s člankom 7. stavkom 7. Uredbe (EU) br. 2017/1938, Ministarstvo je dužno dostaviti Europskoj komisiji do 1. listopada 2018. procjenu rizika, a svake četiri godine ažuriranu procjenu rizika, osim ako su zbog okolnosti potrebna češća ažuriranja.

(19) Ministarstvo, u skladu s člankom 9. stavkom 4. Uredbe (EU) br. 2017/1938, osigurava da su sve preventivne netržišne mjere, poput onih navedenih u Prilogu VIII. Uredbe (EU) br. 2017/1938, donesene 1. studenog 2017. ili nakon tog datuma, neovisno o tome jesu li dio plana prevencije ili su naknadno donesene, u skladu s kriterijima utvrđenim u članku 6. stavku 2. podstavku 1. Uredbe (EU) br. 2017/1938.

(20) Ministarstvo, u skladu s člankom 11. stavkom 6. Uredbe (EU) br. 2017/1938, osigurava sljedeće:

- da se ne uvode mјere kojima bi se u bilo kojem trenutku neopravdano ograničio protok plina unutar unutarnjeg tržišta
- da se ne uvode mјere kojima bi se moglo ozbiljno ugroziti stanje opskrbe plinom u drugoj državi članici i
- da se održava prekogranični pristup infrastrukturi u skladu s Uredbom (EZ) br. 715/2009 u mjeri u kojoj je to moguće s tehničkog i sigurnosnog aspekta, u skladu s interventnim planom.

(21) Tijekom izvanrednog stanja i na temelju opravdanih razloga Ministarstvo može, u skladu s člankom 11. stavkom 7. Uredbe (EU) br. 2017/1938, na zahtjev operatora prijenosnog sustava za električnu energiju ili operatora transportnog sustava za plin, odlučiti dati prednost u opskrbi plinom određenim kritičnim elektranama na plin umjesto određenim kategorijama zaštićenih kupaca ako bi manjak opskrbe plinom takvih kritičnih elektrana na plin:

- mogao rezultirati ozbiljnom štetom za funkcioniranje sustava električne energije ili
- ometao proizvodnju i/ili transport plina.

(22) Svaku mjeru kojom se daje prednost sukladno stavku 21. ovoga članka, Ministarstvo mora temeljiti na procjeni rizika.

(23) Ministarstvo pruža mјere solidarnosti drugim državama članicama sukladno članku 13. stavcima 1. i 2. Uredbe (EU) br. 2017/1938 te do 1. prosinca 2018. donosi potrebne mјere u skladu sa člankom 13. stavkom 10. Uredbe (EU) br. 2017/1938.

Pravna zaštita

Članak 6.

(1) Odluke i rješenja koje Agencija donosi u upravnim postupcima sukladno ovome Zakonu, su upravni akti izvršni u trenutku dostave takvih odluka i rješenja stranci.

(2) Protiv odluka i rješenja iz stavka 1. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pri nadležnom sudu.

II. OBAVLJANJE ENERGETSKIH DJELATNOSTI

Regulirane energetske djelatnosti

Članak 7.

(1) Regulirane energetske djelatnosti su:

1. transport plina
2. distribucija plina
3. organiziranje tržišta plina
4. opskrba plinom iz članka 4. stavka 4. ovoga Zakona
5. skladištenje plina
6. upravljanje terminalom za UPP.

(2) Energetski subjekti koji obavljaju djelatnost opskrbe plinom u obvezi javne usluge i zajamčenu opskrbu plinom iz stavka 1. točke 4. ovoga članka mogu obavljati i druge energetske djelatnosti ako primijene odredbe članka 77. ovoga Zakona.

(3) Iznimno od stavka 1. točke 5. ovoga članka, energetska djelatnost skladištenja plina može se obavljati kao tržišna djelatnost ako operator skladišta plina ishodi od Agencije suglasnost za obavljanje energetske djelatnosti skladištenja plina kao tržišne djelatnosti.

(4) Kriterij za davanje suglasnosti iz stavka 3. ovoga članka određuje se s obzirom na razinu tržišnog natjecanja vezano uz energetsku djelatnost skladištenja plina u Republici Hrvatskoj i regiji te na pitanju sigurnosti opskrbe plinom u Republici Hrvatskoj.

(5) Agencija je dužna prije davanja suglasnosti iz stavka 3. ovoga članka zatražiti prethodno mišljenje Ministarstva i tijela nadležnog za zaštitu tržišnog natjecanja.

(6) Energetski subjekti koji obavljaju regulirane energetske djelatnosti obvezni su osigurati:

1. primjenu utvrđenog iznosa tarifnih stavki za transport plina, distribuciju plina, skladištenje plina i upravljanje terminalom za UPP prema reguliranim uvjetima

2. primjenu naknade za organiziranje tržišta plina koju je odredila Agencija
3. primjenu iznosa tarifnih stavki za opskrbu plinom koje je odredila Agencija
4. sigurnost i pouzdanost opskrbe
5. kvalitetu usluge
6. zaštitu okoliša
7. zaštitu zdravlja, života i imovine građana
8. mjere za zaštitu krajnjih kupaca plina.

(7) Agencija je obvezna obavijestiti Europsku komisiju i Ministarstvo o svim mjerama određenim u pogledu obveze javne usluge, uključujući zaštitu krajnjih kupaca te o njihovu mogućem utjecaju na tržišno natjecanje u Republici Hrvatskoj ili inozemstvu.

(8) Agencija je obvezna obavijestiti Europsku komisiju i Ministarstvo svake dvije godine o svim promjenama mjera iz stavka 7. ovoga članka.

(9) Za obavljanje reguliranih energetskih djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka Agencija donosi tarifne metodologije iz članka 94. ovoga Zakona, iznose tarifnih stavki i naknadu za organiziranje tržišta plina u skladu s odredbama propisa kojim se uređuje regulacija energetskih djelatnosti.

Energetske djelatnosti koje se obavljaju kao tržišne djelatnosti

Članak 8.

(1) Energetske djelatnosti koje se obavljaju kao tržišne djelatnosti su:

1. proizvodnja prirodnog plina
2. upravljanje mjestom za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om
3. trgovina plinom
4. opskrba plinom krajnjih kupaca na tržištu plina iz članka 4. stavka 3. ovoga Zakona.

(2) Energetski subjekti koji obavljaju opskrbu plinom krajnjih kupaca na tržištu plina iz stavka 1. točke 4. ovoga članka mogu obavljati i druge energetske djelatnosti ako primijene odredbe članka 77. ovoga Zakona.

(3) Energetski subjekti koji obavljaju energetske djelatnosti koje su utvrđene kao tržišne djelatnosti obvezni su u pružanju usluge osigurati:

1. sigurnost i pouzdanost opskrbe
2. kvalitetu usluge

3. zaštitu okoliša
4. zaštitu zdravlja, života i imovine građana
5. mjere za zaštitu krajnjih kupaca plina.

(4) Energetski subjekti koji obavljaju energetske djelatnosti koje su utvrđene kao tržišne djelatnosti imaju pravo iste provoditi i organizirati u skladu s ciljevima razvoja energetskih djelatnosti i potrebama krajnjih kupaca u Republici Hrvatskoj za postizanjem sigurne, pouzdane i kvalitetne opskrbe plinom uz poštivanje načela tržišnog natjecanja i jednakog pravnog položaja svih sudionika na tržištu u odnosu na:

1. ostvarivanje prava na izgradnju energetskog objekta
2. pristup plinskom sustavu
3. primjenu slobodno ugovorene cijene
4. prava na obavljanje energetske djelatnosti
5. dostupnost informacija
6. ostale slučajeve utvrđene odredbama ovoga Zakona i zakona kojim se uređuje područje regulacije energetskih djelatnosti.

Obavljanje energetske djelatnosti opskrbe ili trgovine plinom od strane pravne ili fizičke osobe čije je sjedište u državi članici Europske unije

Članak 9.

(1) Iznimno od odredbe kojom se određuju uvjeti za izdavanje dozvole za obavljanje energetske djelatnosti sukladno propisu kojim se uređuje energija, Agencija će opskrbljivaču plinom ili trgovcu plinom iz države članice Europske unije izdati dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti opskrbe plinom ili trgovine plinom ako je:

1. u državi članici Europske unije registriran za obavljanje energetske djelatnosti opskrbe plinom ili trgovinu plinom
2. dostavio Agenciji odgovarajući instrument financijskog osiguranja
3. dostavio Agenciji izjavu odgovorne osobe o prihvaćanju obveza propisanih ovim Zakonom i podzakonskim propisima donesenim na temelju njega.

(2) Agencija će prije izdavanja dozvole opskrbljivaču plinom ili trgovcu plinom iz stavka 1. ovoga članka zatražiti informacije o njegovoj tehničkoj i financijskoj kvalificiranosti te stručnoj sposobljenosti od regulatornog tijela države članice Europske unije.

Gradnja i korištenje građevina

Članak 10.

Građevine za proizvodnju prirodnog plina (u dalnjem tekstu: proizvodna postrojenja), transport plina, skladištenje plina, distribuciju plina, terminal za UPP i punionica za UPP/SPP grade se i koriste u skladu s propisima o prostornom uređenju i gradnji, propisima kojima se uređuje energija, propisima kojima se uređuje zaštita okoliša te posebnim tehničkim i sigurnosnim propisima.

Tajnost podataka i vođenje evidencije

Članak 11.

(1) Operator transportnog sustava, operator distribucijskog sustava, operator sustava skladišta plina, operator terminala za UPP, operator tržišta plina, vlasnik transportnog sustava, opskrbljivač, trgovac i proizvođač prirodnog plina te Agencija dužni su osigurati tajnost povjerljivih poslovnih podataka o vlastitim aktivnostima, a koje mogu biti komercijalno korisne trećim stranama ili podataka koje saznaju od drugih energetskih subjekata i krajnjih kupaca, osim ako prema odredbama ovoga Zakona ili drugih posebnih zakona i propisa nisu ovlašteni ili dužni podatke javno objaviti ili ih priopćiti nadležnim državnim tijelima.

(2) Operator transportnog sustava, vlasnik transportnog sustava, operator sustava skladišta plina, operator terminala za UPP i operator distribucijskog sustava dužni su osigurati povjerljivost poslovnih podataka o djelatnostima koje obavljaju, a koje bi mogle biti komercijalno korisne, te spriječiti zloupotrebu i diskriminirajuće otkrivanje takvih povjerljivih poslovnih podataka.

(3) Operator transportnog sustava, vlasnik transportnog sustava, operator sustava skladišta plina, operator terminala za UPP i operator distribucijskog sustava, posebno ne otkrivaju komercijalno osjetljive informacije ostalim dijelovima poduzeća, osim ako je to potrebno za izvršavanje poslovne transakcije.

(4) Kako bi se osiguralo potpuno poštovanje pravila o razdvajanju informacija iz stavka 3. ovoga članka, vlasnik transportnog sustava uključujući, u slučaju mješovitog operatora, operatora distribucijskog sustava, i preostali dio poduzeća ne koriste zajedničke službe kao što je zajednička pravna služba, osim čisto administrativnih funkcija ili funkcija informacijske tehnologije.

(5) Operator transportnog sustava, sustava skladišta plina i operator terminala za UPP pri prodaji ili nabavi plina putem povezanih poduzeća ne smiju zloupotrebjavati komercijalno osjetljive informacije pribavljene od trećih strana u kontekstu osiguravanja pristupa sustavu ili pregovaranja o njemu.

(6) Informacije koje su potrebne za djelotvorno tržišno natjecanje i učinkovito funkcioniranje tržišta objavljaju se.

(7) Obveza iz stavka 6. ovoga članka ne dovodi u pitanje zaštitu komercijalno osjetljivih informacija.

(8) Odredbe stavaka 3. i 4. ovoga članka ne primjenjuju se na operatora distribucijskog sustava koji je dio vertikalno integriranoga energetskog subjekta koji ima manje od 100.000 kupaca priključenih na distribucijski sustav.

(9) Opskrbljivači plinom dužni su najmanje pet godina čuvati relevantne podatke o svim transakcijama u vezi s ugovorima o opskrbi plinom i derivatima za trgovanje plinom s veleprodajnim kupcima i operatorima transportnih sustava, kao i operatorima sustava skladišta plina i terminala za UPP te ih na zahtjev dostaviti Ministarstvu, Agenciji, tijelu državne uprave nadležnom za tržišno natjecanje i Europskoj komisiji.

(10) Podaci iz stavka 9. ovoga članka uključuju pojedinosti o značajkama relevantnih transakcija kao što su pravila o trajanju, isporukama i namirenju, količini, datumu i vremenu izvršenja, cijenama transakcija te načinu identificiranja predmetnog veleprodajnog kupca, kao i određene pojedinosti o svim nenamirenim ugovorima o opskrbi plinom i derivatima za trgovanje plinom.

(11) Agencija može odlučiti da neke od tih informacija stavi na raspolaganje sudionicima na tržištu, pod uvjetom da se ne otkriju komercijalno osjetljive informacije o pojedinim sudionicima na tržištu ili pojedinim transakcijama.

(12) Na transakcije derivatima za trgovanje plinom stavak 9. ovoga članka se primjenjuje nakon što Europska komisija doneše smjernice kojima se definiraju metode i modaliteti vođenja evidencije kao i oblik i sadržaj podataka koji se trebaju čuvati.

Ugovori između sudionika na tržištu plina

Članak 12.

Sudionici na tržištu plina moraju svoje odnose uređiti ugovorima koje sklapaju u skladu s ovim Zakonom, pravilima o organizaciji tržišta plina, mrežnim pravilima transportnog sustava, mrežnim pravilima plinskog distribucijskog sustava, pravilima korištenja sustava skladišta plina, pravilima korištenja terminala za UPP, općim uvjetima opskrbe plinom, metodologijom utvrđivanja naknade za priključenje na plinski distribucijski ili transportni sustav i za povećanje priključnog kapaciteta.

III. PROIZVOĐAČ PRIRODNOG PLINA

Prava proizvodača prirodnog plina

Članak 13.

Proizvođač prirodnog plina ima pravo:

1. priključiti mrežu proizvodnih plinovoda na transportni sustav ili distribucijski sustav, u skladu s aktima iz članaka 89. i 90. ovoga Zakona te metodologijom iz članka 94. stavka 2. ovoga Zakona

2. ugovarati prodaju plina s opskrbljivačem u obvezi javne usluge, odnosno zajamčenim opskrbljivačem

3. ugovarati prodaju plina s opskrbljivačem na tržištu i trgovcem plina
4. pristupa skladištu prema reguliranim uvjetima u skladu s odredbama ovoga Zakona
5. ograničiti ili prekinuti isporuku plina:
 - u slučaju izravne ugroženosti života i zdravlja ljudi ili imovine te radi otklanjanja takvih opasnosti
 - radi planiranog održavanja ili rekonstrukcije proizvodnih postrojenja
 - radi otklanjanja kvarova na proizvodnim postrojenjima
6. odbiti pristup mreži proizvodnih plinovoda uz ispunjavanje uvjeta iz članka 81. ovoga Zakona.

Dužnosti proizvođača prirodnog plina

Članak 14.

- (1) Proizvođač prirodnog plina dužan je:
1. osigurati siguran, pouzdan i učinkovit rad mreže proizvodnih plinovoda
 2. osigurati objektivne, jednake i transparentne uvjete pristupa mreži proizvodnih plinovoda, uključujući pristup postrojenjima koja pružaju popratne tehničke usluge, osim onih dijelova mreže proizvodnih plinovoda koji se koriste za proizvodnju plina na lokaciji plinskog eksploatacijskog polja, u skladu s odredbama ovoga Zakona te aktima iz članaka 89. i 90. ovoga Zakona i metodologijom iz članka 94. stavka 2. ovoga Zakona
 3. davati sudionicima na tržištu plina informacije propisane aktima iz članaka 89., 90. i 91. ovoga Zakona
 4. uspostaviti i osigurati rad upravljačkog centra za vođenje proizvodnog sustava, sustava mjerena i sustava za praćenje parametara kvalitete plina i pouzdanosti isporuke plina
 5. izraditi i objaviti te jednom godišnje ažurirati i dostaviti Ministarstvu na odobrenje petogodišnji plan razvoja mreže proizvodnih plinovoda te projekciju plana proizvodnje
 6. planirati i poduzimati mjere za sigurnu i kontinuiranu proizvodnju prirodnog plina
 7. davati propisane informacije Ministarstvu i Agenciji
 8. osigurati propisanu kvalitetu proizvedenog prirodnog plina
 9. priključiti svoja proizvodna postrojenja na transportni i/ili distribucijski sustav Republike Hrvatske
 10. najkasnije do 1. ožujka tekuće godine, dostaviti operatoru transportnog sustava plan proizvodnje prirodnog plina u Republici Hrvatskoj za desetogodišnje razdoblje koje započinje

s godinom koja slijedi i koja mora uključiti i moguća nova proizvodna polja odnosno nove točke priključivanja na transportni sustav

11. pisanim putem obavijestiti Agenciju o opskrbljivaču u poteškoćama koji nije podmirio dospjele novčane obveze u razdoblju od najmanje 60 dana prema proizvođaču prirodnog plina.

(2) Uvjeti i način proizvodnje i korištenja plina iz obnovljivih izvora energije na tržištu plina, finansijski poticaj za proizvodnju i korištenje plina iz obnovljivih izvora energije te druga pitanja vezana za korištenje plina iz obnovljivih izvora energije, određuju se propisima kojima se uređuje korištenje obnovljivih izvora energije.

(3) Proizvođač prirodnog plina dužan je izraditi i na primjeru način javno objaviti program mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti te godišnje izvješće o rezultatima njegove primjene.

(4) Ministarstvo, ako procijeni da je potrebno postaviti dodatne zahtjeve za poboljšanje energetske učinkovitosti u proizvodnji, može sukladno propisima kojima se uređuje istraživanje i eksploracija ugljikovodika propisati minimalni stupanj učinkovitosti za pojedine tehnologije koji treba postići kod izgradnje novog ili rekonstrukcije postojećeg proizvodnog postrojenja.

(5) Za prostore na kojima su proizvodna plinska postrojenja, energetski subjekti, odnosno vlasnici tih postrojenja dužni su plaćati naknadu sukladno propisima kojima se uređuje istraživanje i eksploracija ugljikovodika.

IV. OPERATOR TRANSPORTNOG SUSTAVA

Razdvajanje transportnog sustava i operatora transportnog sustava

Članak 15.

(1) Operator transportnog sustava mora biti vlasnik transportnog sustava te mora biti organiziran u samostalnom pravnom subjektu neovisno o drugim djelatnostima u sektoru plina.

(2) Vlasnik transportnog sustava djeluje kao operator transportnog sustava.

(3) Neovisnost operatora transportnog sustava osigurava se na način da ista osoba ili osobe ne smiju istodobno:

1. izravno ili posredno kontrolirati energetski subjekt koji obavlja neku od energetskih djelatnosti proizvodnje, trgovine, opskrbe energijom te energetske djelatnosti proizvodnje prirodnog plina i izravno ili posredno kontrolirati ili izvršavati druga prava nad operatorom transportnog sustava ili nad transportnim sustavom

2. izravno ili posredno kontrolirati operatora transportnog sustava ili transportni sustav, i izravno ili posredno kontrolirati ili izvršavati druga prava nad energetskim subjektom koji obavlja neku od energetskih djelatnosti proizvodnje, trgovine, opskrbe energijom te energetske djelatnosti proizvodnje prirodnog plina

3. imenovati članove nadzornog odbora, članove uprave ili drugog tijela koje zastupa energetski subjekt u slučaju operatora transportnog sustava ili transportnog sustava, i izravno ili posredno kontrolirati ili izvršavati druga prava nad energetskim subjektom koji obavlja neku od energetskih djelatnosti proizvodnje, trgovine, opskrbe energijom te energetske djelatnosti proizvodnje prirodnog plina

4. biti članom nadzornog odbora, uprave ili drugog tijela koje zastupa energetski subjekt koji obavlja neku od energetskih djelatnosti proizvodnje, trgovine, opskrbe energijom te energetske djelatnosti proizvodnje prirodnog plina i operatora transportnog sustava ili transportni sustav.

(4) Zabrane iz stavka 3. ovoga članka odnose se osobito na:

1. korištenje glasačkog prava

2. prava imenovanja članova nadzornog odbora, članova uprave ili drugog tijela koje zastupa pravni subjekt ili

3. posjedovanje većinskog udjela.

(5) Obveza iz stavka 3. ovoga članka smatra se izvršenom kada dva ili više vlasnika transportnog sustava ostvare zajednički pothvat koji djeluje kao operator transportnog sustava u dvije ili više država.

(6) Niti jedan drugi subjekt ne može biti dijelom zajedničkog pothvata, osim u slučaju da je certificiran kao neovisni operator sustava u skladu s člankom 16. ovoga Zakona, odnosno kao neovisni operator transporta u skladu s člankom 19. ovoga Zakona.

(7) Dva odvojena tijela javne vlasti koja kontroliraju operatora transportnog sustava ili transportni sustav te kontroliraju energetski subjekt koji obavlja neku od energetskih djelatnosti proizvodnje, trgovine, opskrbe energijom te energetske djelatnosti proizvodnje prirodnog plina ne smatraju se istom osobom ili osobama u smislu stavka 3. ovoga članka.

(8) Certifikaciju vlasnički razdvojenog operatora transportnog sustava, pod uvjetima i na način propisan ovim Zakonom, provodi Agencija.

(9) Komercijalno osjetljivi podaci kojima raspolaže operator transportnog sustava koji je bio dio vertikalno integriranog subjekta, odnosno njegovi zaposlenici ne smiju se učiniti dostupnim energetskim subjektima koji obavljaju neku od energetskih djelatnosti proizvodnje, trgovine, opskrbe energijom te energetske djelatnosti proizvodnje prirodnog plina.

(10) Operator transportnog sustava dužan je donijeti, uz prethodnu suglasnost Agencije, program mjera radi osiguranja provedbe načela i zahtjeva njegove neovisnosti, kao i zaštite tajnosti podataka, koji uključuje i posebne obveze zaposlenika.

(11) Vertikalno integrirani subjekti koji su 3. rujna 2009. u vlasništvu imali transportni sustav ni u kojem slučaju nisu spriječeni da poduzmu mjere za usklađivanje u skladu sa stavkom 3. ovoga članka.

(12) Energetski subjekti koji obavljaju funkciju proizvodnje ili opskrbe ni u kojem slučaju nemaju mogućnost, ni izravno ni neizravno, preuzeti kontrolu ili izvršavati bilo koje pravo nad razdvojenim operatorima transportnih sustava u državama članicama koje primjenjuju stavak 3. ovoga članka.

Uvjeti za određivanje neovisnog operatora sustava

Članak 16.

(1) Iznimno od odredbi članka 15. ovoga Zakona, na zahtjev vlasnika transportnog sustava, Agencija rješenjem može odrediti neovisnog operatora sustava.

(2) Certifikaciju neovisnog operatora sustava, pod uvjetima i na način propisan ovim Zakonom, provodi Agencija.

(3) Neovisni operator sustava može se odrediti samo ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

1. da predloženi operator ispunjava zahteve iz članka 15. stavka 3. ovoga Zakona
2. da predloženi operator raspolaže financijskim, materijalnim, tehničkim i kadrovskim sredstvima potrebnim za izvršavanje svojih dužnosti
3. da se predloženi operator obvezao uskladiti s desetogodišnjim planom razvoja transportnog sustava koji nadzire Agencija
4. da predloženi operator dokaže sposobnost izvršavanja obveza koje su utvrđene Uredbom (EZ) br. 715/2009 te sposobnost ostvarenja suradnje s operatorima transportnih sustava na regionalnoj i europskoj razini
5. da vlasnik transportnog sustava dokaže svoju sposobnost izvršavanja obveza iz članka 17. stavka 2. ovoga Zakona.

(4) U slučaju iz stavka 3. točke 5. ovoga članka vlasnik transportnog sustava dostavlja Agenciji sve nacrte ugovora s predloženim operatorom ili drugim nadležnim subjektom.

Dužnosti neovisnog operatora sustava i vlasnika transportnog sustava

Članak 17.

(1) Neovisni operator sustava je dužan:

1. odobravati i upravljati transportnim sustavom i korištenjem transportnog sustava, uključujući naplatu iznosa financijskih sredstava koja se prikupljaju za korištenje transportnog sustava, zagušenje i plaćanja prema mehanizmu poravnjanja između operatora transportnih sustava, u skladu s Uredbom (EZ) br. 715/2009
2. voditi energetski sustav i razvijati transportni sustav
3. osigurati dugoročnu sposobnost transportnog sustava na način da zadovolji razumne zahtjeve kroz investicijsko planiranje

4. planirati (uključujući postupak odobrenja), graditi i puštati u pogon nove objekte transportnog sustava. U tu svrhu neovisni operator sustava obavlja funkciju operatora transportnog sustava u skladu s odredbama članaka od 27. do 29. ovoga Zakona.

(2) Vlasnik transportnog sustava kojim upravlja neovisni operator sustava dužan je:

1. osigurati odgovarajuću suradnju i potporu neovisnom operatoru sustava u izvršavanju njegovih obveza, uključujući osobito sve važne informacije

2. financirati investicije o kojima je odluku donio neovisni operator sustava, a koje je odobrila Agencija, ili dati suglasnost na financiranje investicija od neke zainteresirane strane uključujući neovisnog operatora sustava. Takve finansijske aranžmane odobrava Agencija. Prije davanja odobrenja Agencija se savjetuje s vlasnikom transportnog sustava, kao i s drugim zainteresiranim stranama. U slučaju izostanka odobrenja Agencije takav finansijski aranžman ne smije se realizirati

3. osigurati ispunjavanje obveza i odgovornosti koje se odnose na osnovna sredstva transportnog sustava, osim odgovornosti koje se odnose na zadaće neovisnog operatora sustava

4. osigurati jamstva u svrhu lakšeg financiranja proširenja transportnog sustava osim investicija za koje je u skladu s točkom 2. ovoga stavka dana suglasnost na financiranje zainteresirane strane, uključujući neovisnog operatora sustava.

(3) Vlasnik transportnog sustava kojim upravlja neovisni operator sustava nije odgovoran za odobravanje i upravljanje transportnog sustava i korištenje transportnog sustava, niti za investicijsko planiranje.

Neovisnost vlasnika transportnog sustava

Članak 18.

(1) Ako je određen neovisni operator sustava, vlasnik transportnog sustava koji je dio strukture vertikalno integriranog subjekta mora biti samostalan najmanje u smislu svog pravnog oblika, ustrojstva i odlučivanja i nezavisan od ostalih djelatnosti koje se ne odnose na transport plina.

(2) Neovisnost vlasnika transportnog sustava iz stavka 1. ovoga članka osigurava se na način da:

1. osobe odgovorne za rukovodenje vlasnikom transportnog sustava ne sudjeluju u strukturama vertikalno integriranog subjekta koje su, izravno ili posredno, odgovorne za svakodnevni rad proizvodnje prirodnog plina, distribucije plina i opskrbe plinom

2. su poduzete odgovarajuće mјere kako bi se profesionalni interesi osoba odgovornih za rukovođenje vlasnikom transportnog sustava uzeli u obzir na način koji osigurava njihovo neovisno djelovanje

3. je vlasnik transportnog sustava dužan donijeti te pratiti i nadzirati provedbu programa mjera kojima se isključuje mogućnost pristranog postupanja i utvrđuju posebne obveze radnika vezane uz ostvarenje ciljeva programa (program usklađenosti). Osoba ili tijelo nadležno za nadzor nad programom usklađenosti dostavlja Agenciji godišnje izvješće o poduzetim mjerama, koje Agencija i vlasnik transportnog sustava na primjeren način javno objavljaju

4. se na zaštitu sigurnosti radnog mjesa osobe odgovorne za praćenje programa usklađenosti zaposlene u operatoru transportnog sustava na odgovarajući način primjenjuju odredbe propisa kojima se uređuje područje zaštite sindikalnog povjerenika.

Uvjeti za određivanje neovisnog operatora transporta – imovina, oprema, osoblje i identitet

Članak 19.

(1) Iznimno od odredbi članka 15. ovoga Zakona, na zahtjev vlasnika transportnog sustava, Agencija rješenjem može odrediti neovisnog operatora transporta.

(2) Certifikaciju neovisnog operatora transporta, pod uvjetima i na način propisan ovim Zakonom, provodi Agencija.

(3) Neovisni operator transporta mora raspolagati svim finansijskim, tehničkim, materijalnim i kadrovskim sredstvima potrebnim za izvršavanje svojih dužnosti i za obavljanje djelatnosti transporta plina, pri čemu moraju biti ispunjeni osobito sljedeći uvjeti:

1. neovisni operator transporta je vlasnik imovine nužne za obavljanje djelatnosti transporta, odnosno vlasnik transportnog sustava i prateće imovine nužne za vođenje energetskog sustava, pogon, održavanje, planiranje razvoja, izgradnju transportnog sustava i predstavljanje Republike Hrvatske u međunarodnim organizacijama i institucijama iz područja transporta plina

2. neovisni operator transporta zapošljava cijelokupno osoblje nužno za obavljanje djelatnosti transporta plina, uključujući obavljanje svih korporativnih zadataka

3. nije dopušteno ustupanje osoblja i pružanje usluga za ili od strane nekog drugog društva u strukturi vertikalno integriranog subjekta. Iznimno, neovisni operator transporta može pružati usluge vertikalno integriranom subjektu ako ispunjava sljedeće uvjete:

– pri pružanju takvih usluga ne diskriminira korisnike transportnog sustava, na raspolaganju je svim korisnicima transportnog sustava pod istim uvjetima i ne ograničava, narušava ili sprječava tržišno natjecanje u proizvodnji prirodnog plina ili opskrbi plinom i

– ako odredbe i uvjete pod kojima se pružaju takve usluge odobri Agencija

4. ne dovodeći u pitanje odluke nadzornog odbora iz članka 22. ovoga Zakona, vertikalno integrirani subjekt pravodobno i na zahtjev neovisnog operatora transporta daje na raspolaganje neovisnom operatoru transporta odgovarajuća finansijska sredstva za buduće investicijske projekte i/ili zamjenu postojeće imovine nužne za obavljanje djelatnosti transporta plina.

(4) Ovisna društva unutar strukture vertikalno integriranog subjekta koja obavljaju djelatnosti proizvodnje prirodnog plina ili opskrbe plinom ne mogu, izravno ili posredno, imati vlasničke udjele u neovisnom operatoru transporta.

(5) Neovisni operator transporta ne može, izravno ili posredno, imati vlasničke udjele u ovisnom društvu unutar strukture vertikalno integriranog subjekta koje obavlja djelatnosti proizvodnje prirodnog plina ili opskrbe plinom, niti imati pravo na isplatu dividendi ili neke druge financijske koristi od tog ovisnog društva.

(6) Cjelokupna upravljačka struktura i interni akti neovisnog operatora transporta moraju osigurati njegovu učinkovitu neovisnost.

(7) Vertikalno integrirani subjekt ne smije izravno ili posredno utjecati na aktivnosti neovisnog operatora transporta koje su nužne za pripremu desetogodišnjeg plana razvoja transportnog sustava koji se izrađuje u skladu s člankom 28. ovoga Zakona odnosno na konkurentsko ponašanje neovisnog operatora transporta u svezi sa svakodnevnim poslovima transporta i upravljanja transportnim sustavom.

(8) Neovisni operator transporta svojim posebnim korporativnim identitetom, komuniciranjem, zaštićenim imenom društva i poslovnim prostorom mora biti jasno odvojen od vladajućeg društva u sustavu vertikalno integriranog subjekta i ne smije dovoditi u zabludu u pogledu identiteta vertikalno integriranog subjekta ili nekog njegova dijela. Pri tome smije koristiti samo znakove, slikovne prikaze, imena, slova, brojke, oblike i prikaze koji su prikladni za razlikovanje djelatnosti ili usluga neovisnog operatora transporta od onih koje obavlja vertikalno integrirani subjekt.

(9) Neovisni operator transporta ne smije zajednički dijeliti informatičke sustave ili opremu, poslovne prostore i sustave sigurnog pristupa s bilo kojim dijelom vertikalno integriranog subjekta niti zajednički koristiti usluge istih savjetnika ili vanjskih izvođača za informatičke sustave ili opremu ili sustave sigurnog pristupa.

(10) Neovisni operator transporta mora dati jamstvo da u pogledu informatičke opreme i sustava kontrole pristupa, zajednički ne surađuje s istim savjetnicima i vanjskim pružateljima usluga kao i vertikalno integrirani subjekt.

(11) Reviziju računa neovisnog operatora transporta ne smije provoditi isti revizor koji provodi reviziju računa vertikalno integriranog subjekta ili nekog njegova dijela.

(12) U aktivnostima konsolidacije računa vertikalno integriranog subjekta ili iz drugih bitnih razloga koji se moraju prethodno dostaviti Agenciji, revizor može imati uvid u dijelove knjigovodstva neovisnog operatora transporta, ako Agencija nema primjedbi s naslova očuvanja neovisnosti operatora transporta.

(13) U slučaju iz stavka 12. ovoga članka revizor mora povjerljivo postupati s komercijalno osjetljivim podacima i informacijama, a osobito ih ne smije dijeliti s vertikalno integriranim subjektom.

(14) Osim zadataka iz članaka 27. i 28. ovoga Zakona, neovisni operator transporta obavlja sljedeće zadatke:

1. zastupanje operatora transportnog sustava te komunikacija s trećim stranama i regulatornim agencijama
2. zastupanje operatora transportnog sustava u međunarodnim organizacijama i institucijama iz područja transporta plina
3. odobravanje i upravljanje pristupom i korištenjem transportnog sustava bez diskriminacije korisnika transportnog sustava ili kategorija korisnika transportnog sustava
4. naplata iznosa tarifne stavke za transportni sustav, uključujući za korištenje transportnog sustava, za usluge sustava i za pokriće gubitaka u transportnom sustavu, pri čemu ona vezana uz energiju uravnoteženja prikuplja operator tržišta plina
5. vođenje plinskog sustava te održavanje, razvoj i izgradnja sigurnog, učinkovitog i ekonomičnog transportnog sustava
6. planiranje investicija koje osiguravaju dugoročnu sposobnost transportnog sustava da zadovolji razumne zahtjeve potrošnje te koje jamče sigurnost opskrbe
7. stvaranje zajedničkih pothvata uključujući one s jednim ili više operatora transportnog sustava, operatorom tržišta plina, burzama plina i ostalim relevantnim sudionicima, radi zadovoljavanja ciljeva razvoja i stvaranja regionalnih tržišta ili olakšavanja procesa liberalizacije.

Neovisnost operatora transporta

Članak 20.

(1) Ne dovodeći u pitanje odluke nadzornog odbora iz članka 22. ovoga Zakona, neovisni operator transporta samostalno odlučuje, nezavisno od vertikalno integriranog subjekta, o sredstvima nužnim za vođenje plinskog sustava te za održavanje, razvoj i izgradnju transportnog sustava, kao i o pribavljanju finansijskih sredstava na tržištu kapitala, osobito kroz zaduživanja i povećanje kapitala.

(2) Neovisni operator transporta mora postupati na način da osigura raspoloživost sredstava nužnih za pravilno i učinkovito obavljanje djelatnosti transporta plina i za razvoj i održavanje učinkovitog, sigurnog i ekonomičnog transportnog sustava.

(3) Poduzeća kćeri vertikalno integriranog poduzeća, koja obavljaju funkcije proizvodnje ili opskrbe, ne smiju biti vlasnici nikakvog izravnog ni neizravnog udjela u operatoru transportnog sustava.

(4) Operator transportnog sustava ne smije biti vlasnik nikakvog izravnog ni neizravnog udjela ni u jednom poduzeću kćeri vertikalno integriranog poduzeća koje obavlja funkcije proizvodnje ili opskrbe, niti primati dividende niti bilo koju drugu finansijsku korist od tog poduzeća kćeri.

(5) Sveukupna upravljačka struktura i statut operatora transportnog sustava osiguravaju stvarnu neovisnost operatora transportnog sustava u skladu s ovim člankom.

(6) Vertikalno integrirano poduzeće ne smije određivati, ni izravno ni neizravno, konkurenčko ponašanje operatora transportnog sustava u vezi sa svakodnevnim djelatnostima operatora transportnog sustava i upravljanje transportnim sustavom, ni u vezi s djelatnostima nužnim za pripremu desetogodišnjeg plana razvoja transportnog sustava u skladu s člankom 28. ovoga Zakona.

(7) Svi komercijalni i finansijski odnosi između vertikalno integriranog subjekta, odnosno društava koja na bilo koji način kontrolira vertikalno integrirani subjekt i neovisnog operatora transporta, uključujući zajmove koje neovisni operator transporta daje vertikalno integriranom subjektu, moraju biti u skladu s tržišnim uvjetima.

(8) Neovisni operator transporta vodi detaljnu evidenciju o predmetnim komercijalnim i finansijskim odnosima i dostavlja je Agenciji na njezin zahtjev.

(9) Neovisni operator transporta dostavlja Agenciji na suglasnost sve komercijalne i finansijske sporazume s vertikalno integriranim subjektom, odnosno društvima koja na bilo koji način kontrolira vertikalno integrirani subjekt.

(10) Agencija će, po provjeri tržišno usmјerenih i nepristranih uvjeta, u roku od četiri tjedna od dana primitka sporazuma dati ili uskratiti suglasnost.

(11) Ako Agencija u roku iz stavka 10. ovoga članka ne obavijesti neovisnog operatora transporta o svojoj odluci, smatra se da je dala suglasnost na traženi sporazum.

(12) Neovisni operator transporta obaveštava Agenciju o finansijskim sredstvima iz stavka 2. ovoga članka koja ima na raspolaganju za buduće investicijske projekte i/ili za zamjenu postojeće imovine.

(13) Vertikalno integrirani subjekt neće obavljati aktivnosti kojima ometa ili utječe na izvršavanje obveza neovisnog operatora transporta utvrđenih ovim Zakonom, niti će od neovisnog operatora transporta tražiti da zahtjeva dopuštenje od vertikalno integriranog subjekta u izvršavanju takvih obveza.

Neovisnost osoblja i članova uprave

Članak 21.

(1) O imenovanju članova uprave neovisnog operatora transporta, prestanku i obnavljanju njihova mandata, radnim uvjetima, uključujući naknadu i ostala materijalna prava članova uprave, u skladu sa propisom kojim se uređuju trgovačka društva odlučuje nadzorni odbor neovisnog operatora transporta iz članka 22. ovoga Zakona.

(2) Članovi uprave neovisnog operatora transporta moraju biti neovisni u svom radu i postupanju. Njihova se neovisnost osigurava na način da:

1. ne zauzimaju niti jedan drugi profesionalni položaj niti, izravno ili posredno, obnašaju neku dužnost, imaju neke obveze, poslovni udio ili poslovne odnose s drugim dijelovima vertikalno integriranog subjekta ili njegovih većinskih dioničara

2. u razdoblju od tri godine prije njihova imenovanja u neovisnom operatoru transporta ne zauzimaju nikakav profesionalan položaj niti, izravno ili posredno, obnašaju neku dužnost, imaju neke obveze, poslovni udio ili poslovne odnose s vertikalno integriranim subjektom ili nekim njegovim dijelom ili njegovim većinskim dioničarima, osim s operatorom transportnog sustava. Ovaj rok se primjenjuje na imenovanja nakon 3. ožujka 2012.

3. nakon prekida njihova ugovornog odnosa kod operatora transportnog sustava ne zauzimaju nikakav profesionalni položaj, niti obnašaju neku dužnost, imaju poslovni udio ili poslovne odnose s drugim dijelovima vertikalno integriranog subjekta, kao ni s njegovim većinskim vlasnikom u razdoblju od najmanje četiri godine

4. nemaju poslovne udjele niti ostvaruju neku drugu izravnu ili posrednu finansijsku korist od bilo kojeg dijela vertikalno integriranog subjekta. Njihova naknada za rad ne ovisi o aktivnostima ili poslovnim rezultatima vertikalno integriranog subjekta.

(3) Neovisni operator transporta mora bez odgađanja dostaviti Agenciji prijedlog imenovanja članova uprave koje predlaže nadzorni odbor iz članka 22. ovoga Zakona te uvjete njihova ugovora s društвом, a osobito uvjete koji se odnose na sklapanje, trajanje i prestanak odnosno prijevremeni prekid ugovora te materijalna i druga prava. Neovisni operator transporta mora dostaviti Agenciji i razloge za prijevremeni prekid ugovora članova uprave, a koji se mogu primjenjivati u slučaju da Agencija nije uložila prigovor u roku od tri tjedna od primitka razloga za prijevremeni prekid ugovora članova uprave.

(4) U roku od tri tjedna od dana zaprimanja prijedloga iz stavka 3. ovoga članka Agencija može osporiti prijedlog odluke o imenovanju, odnosno uvjete ugovora sa članovima uprave ako:

1. postoji sumnja u profesionalnu neovisnost članova uprave u smislu stavka 2. ovoga članka te uvjete zapošljavanja, uključujući plaću i ostala materijalna prava ili

2. u slučaju prijevremenog prekida mandata postoji sumnja u nepropisnost takvog prijevremenog prekida.

(5) Prijevremeni prekid iz stavka 4. točke 2. ovoga članka smatra se nepropisnim onda kada ukazuje na okolnosti prekida koje nisu u skladu s odredbama o neovisnosti u svom radu i postupanju članova uprave u skladu sa stavkom 2. ovoga članka.

(6) Članovi uprave imaju pravo podnijeti prigovor Agenciji u slučaju prijevremenog prekida mandata.

(7) Odredbe iz stavaka 2. i 5. ovoga članka primjenjuju se na odgovarajući način i na osobe zaposlene na rukovodećim mjestima iz područja vođenja plinskog sustava te održavanja, izgradnje i razvoja transportnog sustava, odnosno ostale zaposlene osobe na rukovodećim radnim mjestima koje su na prvoj razini rukovođenja ispod uprave.

Neovisnost nadzornog odbora

Članak 22.

(1) Neovisni operator transporta ima nadzorni odbor imenovan u skladu s odredbama propisa kojima se uređuje područje trgovачkih društava, odnosno uređuju nadležnosti nadzornog odbora za donošenje odluka koje mogu značajno utjecati na vrijednost imovine dioničara/članova društva neovisnog operatora transporta, osobito odluka koje su vezane uz davanje suglasnosti na godišnje i dugoročne financijske planove, razine zaduživanja neovisnog operatora transporta i iznosa dividendi/dobiti koje isplaćuju dioničarima/članovima društva.

(2) Odluke koje se odnose na imenovanje, ponovno imenovanje, uvjete imenovanja uključujući naknade i druga materijalna prava te okončanje ugovora sa članovima uprave donosi nadzorni odbor. Odluke u nadležnosti nadzornog odbora ne uključuju odluke koje se odnose na svakodnevne aktivnosti operatora transporta i upravljanje transportnim sustavom, niti aktivnosti potrebne za izradu desetogodišnjeg plana razvoja transportnog sustava.

(3) Nadzorni odbor sastavljen je od predstavnika vertikalno integriranog subjekta, predstavnika dioničara/članova društva treće strane i predstavnika drugih zainteresiranih strana, kao što su radnici neovisnog operatora transporta.

(4) Odredbe članka 21. stavaka 2., 3. i 4. ovoga Zakona primjenjuju se najmanje na polovicu broja članova nadzornog odbora umanjenog za jedan, a odredba članka 21. stavka 4. točke 2. ovoga Zakona primjenjuje se na sve članove nadzornog odbora.

Program usklađenosti i osoba za praćenje usklađenosti

Članak 23.

(1) Neovisni operator transporta mora donijeti program usklađenosti kojim su pobliže utvrđene mjere kojima se isključuje mogućnost pristranog ponašanja te način praćenja usklađenosti s tim programom. Program usklađenosti utvrđuje posebne obveze zaposlenika vezane uz ispunjenje tih ciljeva. Na program usklađenosti prethodnu suglasnost daje Agencija. Usklađenost s programom neovisno prati osoba za praćenje usklađenosti.

(2) Osobu za praćenje usklađenosti imenuje nadzorni odbor uz prethodnu suglasnost Agencije. Agencija može uskratiti suglasnost na imenovanje osobe za praćenje usklađenosti samo ako nije dovoljno neovisna ili nema odgovarajuće stručne sposobnosti.

(3) Osoba za praćenje usklađenosti može biti fizička ili pravna osoba te se na nju primjenjuju odredbe članka 21. stavaka 1. do 3. ovoga Zakona.

(4) Zadaci osobe za praćenje usklađenosti su:

1. praćenje provedbe programa usklađenosti

2. izrada godišnjeg izvješća, utvrđivanje mjera poduzetih u svrhu provedbe programa usklađenosti i njihovo podnošenje Agenciji

3. podnošenje izvješća nadzornom odboru i izdavanje preporuka vezanih uz program usklađenosti i njegovu provedbu
4. obavještavanje Agencije o svakoj bitnoj povredi vezanoj uz provedbu programa usklađenosti
5. podnošenje izvješća Agenciji o svim komercijalnim i finansijskim odnosima između vertikalno integriranog subjekta i operatora transportnog sustava.

(5) Osoba za praćenje usklađenosti dostavlja Agenciji prijedlog odluka o investicijskom planu ili o pojedinim investicijama u transportni sustav, najkasnije do trenutka kad uprava neovisnog operatora transporta iste dostavi nadzornom odboru.

(6) Ako skupština vertikalno integriranog subjekta ili nadzorni odbor glasovanjem sprječi usvajanje odluke, rezultat čega je sprječavanje ili odgađanje investicija koje se prema desetogodišnjem planu razvoja transportnog sustava moraju izvršiti u sljedeće tri godine, osoba za praćenje usklađenosti o tome izvještava Agenciju koja zatim postupa u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(7) Na uvjete koji uređuju mandat ili zapošljavanje osobe za praćenje usklađenosti, uključujući i trajanje mandata ili radnog odnosa, suglasnost daje Agencija.

(8) Uvjeti iz stavka 7. ovoga članka moraju osigurati neovisnost osobe za praćenje usklađenosti, uključujući osiguranje svih potrebnih sredstava za ispunjavanje njegovih zadataka.

(9) Tijekom svog mandata ili zaposlenja osoba za praćenje usklađenosti ne može zauzimati niti jedan drugi profesionalni položaj niti, izravno ili posredno, obnašati neku dužnost ili imati poslovni udio u ili s nekim drugim dijelom vertikalno integriranog subjekta ili njegovim većinskim dioničarima.

(10) Osoba za praćenje usklađenosti redovito podnosi usmena ili pisana izvješća Agenciji i ima pravo redovito izvještavati, usmeno ili pisanim putem, nadzorni odbor neovisnog operatora transporta.

(11) Osoba za praćenje usklađenosti može prisustvovati svim sastancima rukovodećeg osoblja ili uprave neovisnog operatora transporta te sastancima nadzornog odbora i skupštine i dužnost je ovih tijela obavijestiti tu osobu o zakazanim sastancima te joj dostaviti potrebne materijale za sjednicu.

(12) Osoba za praćenje usklađenosti prisustvuje svim sastancima na kojima se razmatraju sljedeća pitanja:

1. uvjeti pristupa i korištenja transportnog sustava, osobito oni koji se odnose na cijene za korištenje transportnog sustava, usluge vezane uz pristup i korištenje transportnog sustava, dodjelu transportnog kapaciteta i upravljanje zagruđenjem, transparentnost, uravnoteženje i sekundarna tržišta

2. projekti u tijeku vezani uz vođenje plinskog sustava te održavanje i razvoj transportnog sustava, uključujući investicije u prekogranične vodove i priključke ili

3. kupnja ili prodaja plina potrebne za rad plinskog sustava i transportnog sustava, uključujući pomoćne usluge, usluge sustava i uslugu uravnoteženja.

(13) Osoba za praćenje usklađenosti prati usklađenost rada neovisnog operatora transporta s odredbama koje uređuju povjerljivost neovisnog operatora transporta i vlasnika transportnog sustava.

(14) Osoba za praćenje usklađenosti ima pristup svim bitnim podacima i uredima neovisnog operatora transporta te svim informacijama koje su mu potrebne za izvršenje njegovih zadataka.

(15) Osoba za praćenje usklađenosti ima pristup uredima neovisnog operatora transporta bez prethodne najave.

(16) Uz prethodnu suglasnost Agencije nadzorni odbor može razriješiti dužnosti osobu za praćenje usklađenosti.

(17) Agencija je ovlaštena zahtijevati razrješenje osobe za praćenje usklađenosti zbog razloga nedostatne neovisnosti u radu ili nedostatnih stručnih sposobnosti.

(18) U pogledu zaštite sigurnosti radnog mesta, osoba za praćenje usklađenosti tijekom svojeg namještenja, ako je zaposlenik neovisnog operatora transporta, uživa prava sukladno odredbama propisa kojima se uređuje područje zaštite sindikalnog povjerenika.

Certifikacija i određivanje operatora transportnog sustava

Članak 24.

(1) Agencija neprekidno provodi nadzor nad ispunjavanjem uvjeta o razdvajanju operatora transportnog sustava propisanih ovim Zakonom te provodi postupak certifikacije operatora transportnog sustava.

(2) Agencija će izdati certifikat operatoru transportnog sustava kao:

1. vlasnički razdvojenom operatoru transportnog sustava sukladno članku 15. ovoga Zakona ili

2. neovisnom operatoru sustava sukladno odredbama članaka 16. do 18. ovoga Zakona ili

3. neovisnom operatoru transporta sukladno odredbama članaka 19. do 23. ovoga Zakona.

(3) Postupak certifikacije operatora transportnog sustava provodi se:

1. na zahtjev operatora transportnog sustava u skladu sa stavkom 3. točkom 1. ovoga članka ili

2. po službenoj dužnosti Agencije kada:

– operator transportnog sustava ne postavlja zahtjev za certificiranjem u skladu sa stavkom 3. točkom 1. ovoga članka ili

– Agencija dobije saznanja o planiranim izmjenama koje predstavljaju potrebu za novim vrednovanjem certificiranja ili koje mogu dovesti ili su dovele do povrede propisa o razdvajanju

3. u skladu s uputama Europske komisije.

(4) Na postupak certifikacije primjenjuju se na odgovarajući način odredbe Uredbe (EZ) br. 715/2009.

(5) Operator transportnog sustava dužan je bez odgađanja:

1. podnijeti zahtjev za certificiranjem ako još nije certificiran i

2. obavijestiti Agenciju o svim planiranim transakcijama koje mogu zahtijevati ponovno vrednovanje certificiranja.

(6) Operator transportnog sustava mora Agenciji dostaviti svoje podatke, u prilogu zahtjeva za certifikaciju, kao i na zahtjev Agencije, sve dokumente potrebne za certifikaciju.

(7) Agencija će dostaviti na mišljenje Europskoj komisiji obrazloženi nacrt certifikata u roku od četiri mjeseca od pokretanja postupka certifikacije operatora transportnog sustava, odnosno od dostavljanja dokumenata od strane operatora transportnog sustava.

(8) Agencija će u postupku certifikacije sukladno stavku 2. točkama 1. i 3. ovoga članka u što većoj mjeri uzeti u obzir mišljenje Europske komisije.

(9) U slučaju odstupanja od mišljenja Europske komisije, Agencija je dužna dostaviti pisanim putem obrazloženje.

(10) Agencija mora po zaprimanju mišljenja Europske komisije u roku od dva mjeseca odlučiti o zahtjevu za certifikacijom. Ako je to potrebno za postizanje svrhe ovoga Zakona, certifikat se može dati uz propisivanje određenih obveza i uvjeta.

(11) Iznimno od odredbe stavka 8. ovoga članka, pri certificiranju u skladu s odredbom stavka 1. točke 2. ovoga članka Agencija je obvezna uvažiti mišljenje Europske komisije.

(12) Agencija vodi službenu evidenciju o svim kontaktima ostvarenim s Europskom komisijom u okviru postupka certifikacije operatora transportnog sustava.

(13) Službena evidencija daje se na uvid subjektu koji traži izdavanje certifikata te Ministarstvu.

(14) Izdani certifikat zajedno s obrazloženjem javno se objavljuje pri čemu dijelove koji sadrže komercijalno osjetljive informacije treba izvesti kao nečitljive.

(15) Mišljenje Europske komisije iz stavka 8. ovoga članka objavljuje se na internetskoj stranici Agencije, ako u obrazloženju odluke nije drugačije određeno te je Agencija obvezna komercijalno osjetljive informacije držati u tajnosti.

(16) Operator transportnog sustava i energetski subjekti koji obavljaju djelatnost proizvodnje prirodnog plina, trgovine plinom ili opskrbe plinom obvezni su bez odgađanja dostavljati na zahtjev Agenciji i Europskoj komisiji sve podatke i informacije mjerodavne za ispunjavanje njihovih zadaća u skladu s odredbama ovoga članka.

(17) Nakon okončanja postupka certifikacije Agencija rješenjem određuje operatora transportnog sustava sukladno stavku 1. ovoga članka te o tome bez odgađanja obavještava Europsku komisiju.

(18) Na određivanje neovisnog operatora sustava, sukladno odredbi stavka 2. točke 2. ovoga članka, prethodnu suglasnost daje Europska komisija.

(19) Ako Agencija u provođenju nadzora utvrdi da su zbog povrede odredbi o razdvajanju prestali postojati uvjeti temeljem kojih je izdan certifikat, donijet će rješenje kojim se ukida izdani certifikat.

(20) Rješenje kojim se izdaje, odnosno ukida certifikat operatoru transportnog sustava objavljuje se na internetskoj stranici Agencije, u Narodnim novinama te u Službenom listu Europske unije.

Postupak certifikacije operatora transportnog sustava u odnosu na treće države

Članak 25.

(1) Na postupak certifikacije započet temeljem zahtjeva za certificiranjem koji podnosi vlasnik transportnog sustava ili operator transportnog sustava kojeg kontrolira osoba ili osobe iz treće države ili trećih država primjenjuju se na odgovarajući način odredbe članka 24. ovoga Zakona uz odstupanja navedena u ovom članku.

(2) Agencija bez odgađanja obavještava Ministarstvo i Europsku komisiju te dostavlja prijedlog svoje odluke o:

1. zahtjevu za certificiranjem od strane vlasnika transportnog sustava ili operatora transportnog sustava kojeg kontrolira osoba ili osobe iz treće države ili trećih država i

2. svim okolnostima koje bi mogle imati za posljedicu da osoba ili osobe iz treće države ili trećih država preuzmu kontrolu nad transportnim sustavom ili operatorom transportnog sustava.

(3) Ako Europska komisija ne dostavi svoje mišljenje u roku od dva mjeseca ili ako Europska komisija zatraži mišljenje Agencije za suradnju energetskih regulatora, odnosno zainteresiranih strana, u tom se slučaju takav rok može produžiti za najduže dva mjeseca, smatra se da Europska komisija nema primjedbi na preliminarnu odluku Agencije.

(4) Ministarstvo utvrđuje ugrožava li izdavanje certifikata od strane Agencije sigurnost opskrbe energijom Republike Hrvatske i Europske unije te svoje stajalište dostavlja Agenciji

u roku od 60 dana od dana dostavljanja obavijesti Agencije. U razmatranju ovog pitanja Ministarstvo uzima u obzir sljedeće:

1. prava i obveze Europske unije prema toj trećoj državi koje proizlaze iz međunarodnog prava, uključujući sve sporazume sklopljene s jednom ili više trećih država u kojima je Europska unija jedna od strana i koji se tiču pitanja sigurnosti opskrbe energijom, u skladu s međunarodno preuzetim obvezama Republike Hrvatske
2. prava i obveze Republike Hrvatske prema toj trećoj državi koje proizlaze iz sporazuma koji je s njom sklopila u onoj mjeri u kojoj su u skladu s pravom Europske unije i
3. ostale specifičnosti i okolnosti slučaja i treće države.

(5) Agencija izdaje certifikat operatoru transportnog sustava u odnosu na treće države u roku od 60 dana od roka iz stavka 3. ovoga članka pri čemu mora uzeti u obzir stajalište Ministarstva.

(6) Protiv rješenja iz stavka 5. ovoga članka operator transportnog sustava u odnosu na treće države može pokrenuti upravni spor.

Određivanje operatora transportnog sustava

Članak 26.

(1) Operator transportnog sustava je pravna ili fizička osoba koja je ishodila certifikat i dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti transporta plina.

(2) Agencija je dužna o izdavanju certifikata i dozvole za obavljanje energetske djelatnosti transporta plina bez odgađanja obavijestiti Europsku komisiju.

Dužnosti operatora transportnog sustava

Članak 27.

Operator transportnog sustava dužan je:

1. voditi, održavati i razvijati siguran, pouzdan i učinkovit transportni sustav
2. osigurati tehničke preduvjete, pod ekonomski optimalnim uvjetima, za prihvat u transportni sustav plina proizvedenog na teritoriju Republike Hrvatske i plina koji se uvozi iz različitih izvora i pravaca te za tranzit plina
3. izraditi i dostaviti na suglasnost Agenciji pravila za upravljanje zagušenjima, uključujući i pravila za raspodjelu kapaciteta transportnog sustava, a koja su sastavni dio akta iz članka 90. ovoga Zakona te ih na zahtjev Agencije izmjeniti
4. priključiti na transportni sustav građevinu pravne i fizičke osobe koja ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom, a posebice aktom iz članka 90. ovoga Zakona, metodologijom iz članka 94. stavka 2. ovoga Zakona te koja je izgrađena na temelju građevinske dozvole ili drugog odgovarajućeg akta na temelju kojeg se može graditi građevina

5. uspostaviti i osigurati rad dispečerskog centra za vođenje transportnog sustava, sustava mjerena i sustava za praćenje parametara kvalitete plina i pouzdanosti isporuke plina, upravljanje zagušenjima i uravnoteženje transportnog sustava
6. transportirati plin na temelju sklopljenih ugovora
7. pisanim putem obavijestiti Agenciju da korisnik transportnog sustava u razdoblju od tri uzastopna mjeseca nije pravodobno ispunio obveze prema operatoru transportnog sustava
8. pisanim putem obavijestiti Agenciju o opskrbljivaču u poteškoćama koji nije podmirio dospjele novčane obvezе u razdoblju od najmanje 60 dana prema operatoru transportnog sustava
9. nabavljati plin za potrebe obavljanja svoje osnovne djelatnosti, optimalnog vođenja transportnog sustava, vlastite potrošnje, pogonske potrošnje tehnoloških objekata, nadoknade gubitaka plina u transportnom sustavu prilikom izvođenja radova na sustavu i nadoknade pogonskih gubitaka u skladu s ovim Zakonom i aktom iz članka 90. ovoga Zakona na transparentan i nediskriminirajući način te na tržišnim principima
10. održavati parametre kvalitete plina, pružati kvalitetu usluge i održavati pouzdanost transport plina u skladu s aktom iz članka 95. ovoga Zakona
11. na razini transportnog sustava osigurati mjerjenje količina plina i očitanje mjernih uređaja u skladu s aktom iz članka 90. ovoga Zakona
12. uravnoteživati transportni sustav u skladu s aktima iz članaka 89. i 90. ovoga Zakona i Uredbom (EU) br. 312/2014
13. osigurati objektivne, jednake i transparentne uvjete pristupa transportnom sustavu, u skladu s ovim Zakonom te aktima iz članaka 89. i 90. ovoga Zakona
14. izraditi desetogodišnji plan razvoja transportnog sustava, pri čemu planirane investicije u izgradnju i rekonstrukciju transportnog sustava trebaju biti tehnički opravdane i ekonomski efikasne te osiguravati odgovarajući stupanj sigurnosti opskrbe plinom
15. do 31. ožujka tekuće godine dostaviti Agenciji izvješće o ostvarenim investicijama u izgradnju i rekonstrukciju transportnog sustava u prethodnoj godini
16. izraditi i do 1. ožujka tekuće godine dostaviti Agenciji godišnje izvješće operatora transportnog sustava za prethodnu godinu, a koje mora sadržavati izvješće o pouzdanosti, sigurnosti i učinkovitosti transportnog sustava, kvaliteti plina, kvaliteti usluge, pouzdanosti isporuke plina, tehničkim karakteristikama sustava, korištenju kapaciteta transportnog sustava, održavanju opreme sustava te ispunjavanju ostalih dužnosti i ostvarivanju prava iz ovoga Zakona
17. sudionicima na tržištu plina davati informacije u skladu s aktima iz članaka 89., 90., 91., 92. i 93. ovoga Zakona

18. sudionicima na tržištu plina čija je oprema izravno priključena na transportni sustav davati propisane informacije o opsegu, danu i trajanju obustave transporta plina i očekivanom smanjenju kapaciteta transportnog sustava, sukladno aktu iz članka 90. ovoga Zakona
19. davati propisane informacije o investicijskim projektima vezanim uz transportni sustav te o planiranom izlasku iz pogona određenih objekata transportnog sustava
20. osigurati zaštitu povjerljivosti podataka koje je saznao u obavljanju djelatnosti, sukladno članku 11. ovoga Zakona
21. sudjelovati u postupku promjene opskrbljivača plinom za kupca koji je priključen na transportni sustav sukladno aktu iz članka 95. ovoga Zakona
22. operatoru tržišta plina dostavljati i ažurirati podatke o obračunskim mjernim mjestima krajnjih kupaca priključenih na transportni sustav za potrebe registra obračunskih mjernih mesta sukladno članku 95. ovoga Zakona
23. voditi evidenciju svih mesta predaje plina u transportni sustav i preuzimanja plina iz transportnog sustava, uključivo evidenciju kojem opskrbljivaču pripada krajnji kupac, o pripadnosti opskrbljivača plinom i trgovaca plinom bilančnoj skupini
24. izgraditi međudržavne spojne plinovode ili po potrebi povećati raspoloživi kapacitet postojećih međudržavnih spojnih plinovoda, radi integracije s transportnim sustavom država članica Europske unije i trećih država, uzimajući u obzir ekonomski razumne i tehnički izvodive zahtjeve za dodatnim kapacitetom, uvažavajući sigurnost opskrbe plinom
25. surađivati i razmjenjivati informacije s institucijama uspostavljenim u Europskoj uniji koje na temelju međunarodnog ugovora imaju pravo i obvezu praćenja planova razvoja transportnog sustava, korištenja i razvoja međudržavnih spojnih plinovoda i suradnje unutar jedne ili više regija
26. uzeti u obzir mišljenja i preporuke te provoditi odluke institucija uspostavljenih u Europskoj uniji koje imaju pravo i obvezu obavljanja zadaća povezanih s dužnostima operatora transportnog sustava na temelju međunarodnih ugovora
27. prilikom donošenja desetogodišnjeg plana razvoja transportnog sustava definirati ciljeve i terminski plan provedbe mjera za povećanje energetske učinkovitosti plinskog transportnog sustava, što uključuje planiranje iznosa godišnje energetske uštede
28. primijeniti iznose tarifnih stavki za transport plina na temelju odluke i metodologije koju donosi Agencija, u skladu s odredbama propisa kojima se uređuje energija i regulacija energetskih djelatnosti te ih na primjeren način javno objaviti, i to najmanje sedam dana prije početka primjene
29. primijeniti cijene nestandardnih usluga operatora transportnog sustava na temelju metodologije i odluke koju donosi Agencija, u skladu s odredbama propisa kojima se uređuje energija i regulacija energetskih djelatnosti, te ih na primjeren način javno objaviti, i to najmanje sedam dana prije početka primjene

30. sudjelovati u aktivnostima Europskog udruženja operatora plinskih transportnih sustava (ENTSO-G) na temelju međunarodnih ugovora

31. surađivati s operatorima transportnih sustava na regionalnoj razini u svrhu raspodjele kapaciteta i provjere sigurnosti mreže, na temelju međunarodno preuzetih obveza Republike Hrvatske

32. voditi računa o energetskoj učinkovitosti te zaštiti prirode i okoliša

33. izvršavati zahtjeve za transparentnošću u okviru obavljanja svoje energetske djelatnosti utvrđene Uredbom (EZ) br. 715/2009, Uredbom (EU) br. 312/2014 i Uredbom (EU) br. 2015/703

34. primijeniti standardizirani mehanizam raspodjele kapaciteta transportnog sustava i provoditi postupak za prošireni kapacitet u skladu s Uredbom (EU) br. 2017/459 i aktom iz članka 90. ovoga Zakona

35. primijeniti pravila interoperabilnosti i razmjene podataka, kao i usklađena pravila rada transportnih sustava za plin, sukladno Uredbi (EU) br. 2015/703

36. primijeniti pravila o usklađenim strukturama transportnih tarifa za plin sukladno Uredbi (EU) br. 2017/460.

Članak 28.

(1) Operator transportnog sustava dužan je izraditi desetogodišnji plan razvoja transportnog sustava iz članka 27. točke 14. ovoga Zakona u skladu sa Strategijom energetskog razvoja i Programom provedbe Strategije energetskog razvoja te ga dostaviti Agenciji na odobrenje uz zahtjev za određivanje, odnosno promjenu iznosa tarifnih stavki za transport plina, sukladno metodologiji iz članka 94. stavka 1. podstavka 1. ovoga Zakona.

(2) Desetogodišnji plan se izrađuje za razdoblje koje započinje s godinom koja slijedi godinu u kojoj je plan dostavljen na odobrenje.

(3) Desetogodišnjim planom razvoja transportnog sustava posebno se:

- planiraju učinkovite mjere koje jamče dostatnost transportnog sustava i sigurnost opskrbe
- ukazuje sudionicima na tržištu plina na glavnu transportnu infrastrukturu koju treba izgraditi ili proširiti u regulatornom razdoblju
- obuhvaćaju investicije o kojima je već donesena odluka i utvrđuju nove investicije koje treba realizirati u regulatornom razdoblju
- daje vremenski okvir realizacije za sve investicijske projekte
- daje desetogodišnja projekcija razvoja transportnog sustava.

(4) Desetogodišnji plan razvoja transportnog sustava osobito treba sadržavati sljedeće:

- plan investicija u izgradnju i rekonstrukciju transportnog sustava, uključujući plan stavljanja u uporabu plinovoda i ostalih objekata transportnog sustava, u naturalnim i finansijskim pokazateljima
- studiju opravdanosti planiranih investicija i izvore financiranja, uključujući projekciju ponude i potražnje za plinom u Republici Hrvatskoj, potražnju kapaciteta transportnog sustava za potrebe tranzita plina, pri čemu treba uzeti u obzir planove o razvoju plinskog proizvodnog sustava, sustava skladišta plina, plinskih distribucijskih sustava i terminala UPP
- analize i podloge na kojima se zasniva desetogodišnja projekcija razvoja transportnog sustava.

(5) Agencija pri odobravanju desetogodišnjeg plana razvoja transportnog sustava:

- provjerava usklađenost desetogodišnjeg plana razvoja transportnog sustava sa Strategijom energetskog razvoja i Programom provedbe Strategije energetskog razvoja, pri čemu se može savjetovati s Ministarstvom
- provjerava usklađenost desetogodišnjeg plana razvoja transportnog sustava s neobvezujućim desetogodišnjim planom razvoja transportnog sustava Europske unije prema Uredbi (EZ) br. 715/2009, pri čemu se Agencija može savjetovati s Agencijom za suradnju energetskih regulatora
- savjetuje se sa svim postojećim ili potencijalnim korisnicima transportnog sustava o desetogodišnjem planu razvoja transportnog sustava kroz javnu raspravu koja traje 15 dana, pri čemu od potencijalnih korisnika transportnog sustava može zatražiti odgovarajuće dokaze, te provjerava pokriva li desetogodišnji plan razvoja transportnog sustava sve investicijske potrebe prepoznate tijekom savjetodavnog postupka
- može zahtijevati od operatora transportnog sustava izmjenu i dopunu desetogodišnjeg plana razvoja transportnog sustava.

(6) Agencija na temelju odobrenog plana razvoja transportnog sustava objavljuje na internetskoj stranici podatke o infrastrukturi koju treba izgraditi u regulatornom razdoblju, s desetogodišnjom projekcijom razvoja transportnog sustava.

(7) Agencija na temelju izvješća o ostvarenim investicijama u izgradnju i rekonstrukciju transportnog sustava u prethodnoj godini iz članka 27. točke 15. ovoga Zakona provjerava je li operator transportnog sustava realizirao pojedine investicije unutar tri godine od godine za koju su one odobrene, u skladu s odobrenim desetogodišnjim planom razvoja transportnog sustava.

(8) Ako su investicije iz stavka 7. ovoga članka još uvijek relevantne na osnovi najnovijeg desetogodišnjeg plana razvoja transportnog sustava, odnosno ako za njihovo neostvarenje ne postoje opravdani razlozi, Agencija može poduzimati najmanje jednu od sljedećih mjera kako bi osigurala realizaciju odobrenih investicija:

- zahtijevati od operatora transportnog sustava realizaciju predmetnih investicija

- organizirati natječajni postupak otvoren za sve ulagače zainteresirane za predmetne investicije ili
 - obvezati operatora transportnog sustava da prihvati povećanje kapitala za financiranje potrebnih investicija i dozvoli neovisnim ulagačima doprinos u kapitalu.
- (9) Ako Agencija iskoristi svoje ovlasti iz stavka 8. podstavka 2. ovoga članka, može obvezati operatora transportnog sustava na izbor jedne ili više sljedećih mogućnosti:

1. financiranje od bilo koje treće strane
2. izgradnja od bilo koje treće strane
3. samostalna izgradnja novih predmetnih objekata ili
4. samostalno upravljanje novim predmetnim objektima.

(10) U slučaju iz stavka 9. ovoga članka operator transportnog sustava osigurava ulagačima sve informacije potrebne za realizaciju investicija, priključuje nove objekte na transportni sustav i općenito čini sve potrebne radnje u svrhu olakšanja provedbe predmetnih investicijskih projekata. Pri tome Agencija daje prethodnu suglasnost na relevantne finansijske aranžmane.

(11) U slučaju kada Agencija postupa na temelju ovlaštenja iz stavka 8. podstavka 1. ovoga članka, troškovi predmetnih investicija smatraju se opravdanim troškovima u skladu s metodologijom iz članka 94. stavka 1. podstavka 1. ovoga Zakona.

Prava operatora transportnog sustava

Članak 29.

Operator transportnog sustava ima pravo:

1. odbiti pristup transportnom sustavu pod uvjetima iz članka 81. ovoga Zakona
2. kupovati i prodavati plin radi obavljanja svoje osnovne djelatnosti, optimalnog vođenja transportnog sustava, vlastite potrošnje, pogonske potrošnje tehnoloških objekata, nadoknade gubitaka plina u transportnom sustavu prilikom izvođenja radova na sustavu i nadoknade pogonskih gubitaka u skladu s ovim Zakonom i aktom iz članka 90. ovoga Zakona
3. preuzimati iz transportnog sustava plin za potrebe obavljanja svoje osnovne djelatnosti, optimalnog vođenja transportnog sustava, pogonske potrošnje tehnoloških objekata, nadoknade gubitaka plina u transportnom sustavu prilikom izvođenja radova na sustavu i nadoknade pogonskih gubitaka u skladu s ovim Zakonom i aktom iz članka 90. ovoga Zakona
4. uspostaviti i osigurati rad vlastite elektroničke komunikacijske mreže za nadzor, mjerjenje i automatizaciju transportnog sustava
5. ograničiti ili prekinuti ugovoreni transport plina:

- a) u slučaju izravne ugroženosti života i zdravlja ljudi ili imovine te radi otklanjanja takvih opasnosti
 - b) radi planiranog održavanja ili rekonstrukcije transportnog sustava
 - c) radi otklanjanja kvarova na transportnom sustavu
 - d) kada korisnik preuzima plin na način koji bi mogao ugroziti život i zdravlje ljudi ili imovinu
 - e) u slučaju neovlaštene potrošnje plina
 - f) u slučajevima kada se korisnik ne pridržava svojih ugovornih obveza
 - g) po nalogu opskrbljivača plinom ili trgovca plinom, pri čemu ograničenje ili prekid ne može započeti u petak, subotu ili nedjelju, na državni praznik ili dan prije praznika
6. prilagoditi duljinu trajanja rada zaposlenika dispečerskog centra, službe za hitne intervencije i ostalih vezanih službi koja, radi sigurnog, pouzdanog i učinkovitog vođenja transportnog sustava, može biti dulja od osam sati u razdoblju od dvadeset i četiri sata, uz uvjet da se tim zaposlenicima kolektivnim ugovorom osigura odgovarajući zamjenski odmor u skladu s posebnim propisima
7. provoditi postupak odabira pružatelja usluge uravnoteženja u skladu s aktom iz članka 90. ovoga Zakona i Uredbom (EU) br. 312/2014.

V. OPERATOR SUSTAVA SKLADIŠTA PLINA

Dužnosti operatora sustava skladišta plina

Članak 30.

Operator sustava skladišta plina je dužan:

1. voditi, održavati i razvijati siguran, pouzdan i učinkovit sustav skladišta plina
2. osigurati korisnicima sustava skladišta plina kvalitetu plina, kvalitetu usluge i pouzdanost isporuke u skladu s aktom iz članka 95. ovoga Zakona
3. uspostaviti i osigurati rad upravljačkog centra za operativno vođenje sustava skladišta plina i sustava mjerjenja ulaznih i izlaznih tokova te parametara kvalitete plina i pouzdanosti isporuke plina
4. do 15. studenoga tekuće godine Ministarstvu dostaviti obavijest o zalihamama plina korisnika sustava skladišta plina na dan 1. studenoga
5. skladištiti plin na temelju sklopljenih ugovora
6. pisanim putem obavijestiti Agenciju da korisnik sustava skladišta plina u razdoblju od tri uzastopna mjeseca nije pravodobno ispunio obveze prema operatoru sustava skladišta plina

7. pisanim putem obavijestiti Agenciju o opskrbljivaču u poteškoćama koji nije podmirio dospjele novčane obveze u razdoblju od najmanje 60 dana prema operatoru sustava skladišta plina
8. osigurati objektivne, jednake i transparentne uvjete pristupa sustavu skladišta plina, u skladu s ovim Zakonom, a posebice s aktima iz članaka 89. i 92. ovoga Zakona
9. nabavljati plin za potrebe optimalnog vođenja sustava skladišta plina, vlastite potrošnje, pogonske potrošnje tehnoloških objekata, nadoknade gubitaka plina u sustavu skladišta plina prilikom izvođenja radova na sustavu i nadoknade pogonskih gubitaka te radi održavanja osnovne mase plina u sustavu skladišta plina u skladu s ovim Zakonom i aktom iz članka 92. ovoga Zakona na transparentan i nediskriminirajući način te na tržišnim principima
10. izraditi plan razvoja sustava skladišta plina, pri čemu planirane investicije u izgradnju i rekonstrukciju sustava skladišta plina trebaju biti tehnički opravdane i ekonomski održive te osiguravati odgovarajući stupanj sigurnosti opskrbe plinom
11. do 30. travnja tekuće godine dostaviti Agenciji izvješće o ostvarenim investicijama u izgradnju i rekonstrukciju sustava skladišta plina u prethodnoj godini
12. izraditi i do 1. ožujka tekuće godine dostaviti Agenciji godišnje izvješće operatora sustava skladišta plina za prethodnu godinu, a koje mora sadržavati izvješće o pouzdanosti, sigurnosti i učinkovitosti sustava skladišta plina, kvaliteti plina, kvaliteti usluge, pouzdanosti isporuke plina, tehničkim karakteristikama sustava, korištenju kapaciteta sustava skladišta plina, održavanju opreme sustava te ispunjavanju ostalih dužnosti i korištenju prava iz ovoga Zakona
13. sudionicima na tržištu plina davati informacije u skladu s aktima iz članaka 89., 90., 91. i 92. ovoga Zakona
14. davati propisane informacije o investicijskim projektima vezanim uz sustav skladišta plina te o planiranom izlasku iz pogona određenih objekata sustava skladišta plina
15. primijeniti iznose tarifnih stavki za skladištenje plina na temelju odluke i metodologije koju donosi Agencija, u skladu s odredbama propisa kojima se uređuje energija i regulacija energetskih djelatnosti te ih na primjereno način javno objaviti, i to najmanje sedam dana prije početka primjene
16. primijeniti cijene nestandardnih usluga operatora sustava skladišta plina na temelju metodologije i odluke koju donosi Agencija, u skladu s odredbama propisa kojima se uređuje energija i regulacija energetskih djelatnosti, te ih na primjereno način javno objaviti, i to najmanje sedam dana prije početka primjene
17. pružati pozornost energetskoj učinkovitosti te zaštiti prirode i okoliša
18. osigurati zaštitu povjerljivosti podataka koje je saznao u obavljanju djelatnosti, sukladno članku 11. ovoga Zakona

19. izvršavati zahtjeve za transparentnošću u okviru obavljanja svoje energetske djelatnosti utvrđene Uredbom (EZ) br. 715/2009

20. najkasnije do 1.veljače tekuće godine dostaviti operatoru transportnog sustava plan razvoja kapaciteta sustava skladišta za desetogodišnje razdoblje koje započinje s godinom koja slijedi

21. do 15. srpnja tekuće godine dostaviti Ministarstvu obavijest o ugovorenim skladišnim kapacitetima u Republici Hrvatskoj sukladno podzakonskom propisu o kriterijima za stjecanje statusa zaštićenog kupca u uvjetima kriznih stanja u opskrbi plinom.

Članak 31.

(1) Operator sustava skladišta plina dužan je izraditi plan razvoja sustava skladišta plina iz članka 30. točke 10. ovoga Zakona u skladu sa Strategijom energetskog razvoja i Programom provedbe Strategije energetskog razvoja.

(2) Planom razvoja sustava skladišta plina posebno se:

- ukazuje sudionicima na tržistu plina na infrastrukturu sustava skladišta plina koju treba izgraditi ili proširiti u regulatornom razdoblju
- obuhvaćaju investicije o kojima je već donesena odluka i utvrđuju nove investicije koje treba realizirati u regulatornom razdoblju
- daje vremenski okvir realizacije za sve investicijske projekte
- daje desetogodišnja projekcija razvoja sustava skladišta plina.

(3) Plan razvoja sustava skladišta plina osobito treba sadržavati sljedeće:

- plan investicija u izgradnju i rekonstrukciju sustava skladišta plina, uključujući plan stavljanja u uporabu objekata sustava skladišta plina, u naturalnim i finansijskim pokazateljima
- studiju opravdanosti planiranih investicija, uključujući projekciju potrebe za kapacitetima sustava skladišta plina u Republici Hrvatskoj, kao i prepostavke o potrebama za kapacitetima sustava skladišta plina u regiji te izvore financiranja planiranih investicija.

(4) Plan razvoja sustava skladišta plina izrađuje se za regulatorno razdoblje, s desetogodišnjom projekcijom razvoja sustava skladišta plina, sukladno metodologiji iz članka 94. stavka 1. podstavka 3. ovoga Zakona, a dostavlja se Agenciji uz zahtjev za utvrđivanje iznosa tarifnih stavki za skladištenje plina.

Prava operatora sustava skladišta plina

Članak 32.

Operator sustava skladišta plina ima pravo:

1. priključiti sustav skladišta plina na transportni sustav u skladu s aktom iz članka 90. ovoga Zakona i metodologijom iz članka 94. stavka 2. ovoga Zakona
2. prodati nepovučeni plin korisnika skladišta u slučaju isteka ili raskida ugovora o skladištenju plina
3. prodati pridobiveni prirodni plin tijekom izvođenja naftno-rudarskih radova, a koji se izvode za vrijeme istraživanja u svrhu skladištenja prirodnog plina i kojima je svrha utvrditi mogućnost i uvjete skladištenja prirodnog plina u geološkim strukturama sukladno propisima kojima se uređuje istraživanje i eksploracija ugljikovodika
4. pristupa transportnom sustavu prema reguliranim uvjetima propisanim aktom iz članka 90. ovoga Zakona
5. odbiti pristup sustavu skladišta plina pod uvjetima iz članka 81. ovoga Zakona
6. kupovati plin radi optimalnog vođenja sustava skladišta plina, vlastite potrošnje, pogonske potrošnje tehnoloških objekata, nadoknade gubitaka plina u sustavu skladišta plina prilikom izvođenja radova na sustavu i nadoknade pogonskih gubitaka te radi održavanja osnovne mase plina u sustavu skladišta plina u skladu s ovim Zakonom i aktom iz članka 92. ovoga Zakona
7. preuzeti iz sustava skladišta plina plin za potrebe optimalnog vođenja sustava skladišta plina, pogonske potrošnje tehnoloških objekata, nadoknade gubitaka plina u sustavu skladišta plina prilikom izvođenja radova na sustavu i nadoknade pogonskih gubitaka te radi održavanja osnovne mase plina u sustavu skladišta plina u skladu s ovim Zakonom i aktom iz članka 92. ovoga Zakona
8. ograničiti ili privremeno prekinuti ugovorenog skladištenje plina:
 - a) u slučaju izravne ugroženosti života i zdravlja ljudi ili imovine te radi otklanjanja takvih opasnosti
 - b) radi planiranog održavanja ili rekonstrukcije sustava skladišta plina
 - c) radi otklanjanja tehničkih i tehnoloških poremećaja na sustavu skladišta plina
 - d) u slučajevima kad se korisnik ne pridržava svojih ugovornih obveza
9. prilagoditi duljinu trajanja rada zaposlenika upravljačkog centra, službe za hitne intervencije i ostalih vezanih službi koja, radi sigurnog, pouzdanog i učinkovitog vođenja sustava skladišta plina, može biti dulja od osam sati u razdoblju od dvadeset i četiri sata, uz uvjet da se tim zaposlenicima kolektivnim ugovorom osigura odgovarajući zamjenski odmor u skladu s posebnim propisima.

VI. OPERATOR TERMINALA ZA UPP

Dužnosti operatora terminala za UPP

Članak 33.

(1) Operator terminala za UPP je dužan:

1. voditi, održavati i razvijati siguran, pouzdan i učinkovit terminal za UPP
2. osigurati korisnicima terminala za UPP kvalitetu plina, kvalitetu usluge i pouzdanost isporuke plina propisanu općim uvjetima opskrbe plinom
3. uspostaviti i osigurati rad centra za operativno vođenje terminala za UPP i sustava mjerjenja ulaznih i izlaznih tokova te parametara kvalitete plina i pouzdanosti isporuke plina
4. obavljati prihvat i otpremu UPP-a na temelju sklopljenih ugovora
5. pisanim putem obavijestiti Agenciju da korisnik terminala za UPP u razdoblju od tri uzastopna mjeseca nije pravodobno ispunio obveze prema operatoru terminala za UPP
6. pisanim putem obavijestiti Agenciju o opskrbljivaču u poteškoćama koji nije podmirio dospjele novčane obvezе u razdoblju od najmanje 60 dana prema operatoru terminala za UPP
7. osigurati objektivne, jednake i transparentne uvjete pristupa terminalu za UPP, u skladu s ovim Zakonom, aktima iz članaka 89. i 93. ovoga Zakona
8. najkasnije do 1. veljače tekuće godine dostaviti operatoru transportnog sustava plan razvoja kapaciteta terminala za UPP i otpreme plina s terminala za UPP za desetogodišnje razdoblje koje započinje s godinom koja slijedi
9. nabavljati plin za potrebe obavljanja svoje osnovne djelatnosti, optimalnog vođenja terminala za UPP, pogonske potrošnje tehnoloških objekata, nadoknade gubitaka plina u terminalu za UPP prilikom izvođenja radova na sustavu i nadoknade pogonskih gubitaka u skladu s odredbama ovoga Zakona i aktom iz članka 93. ovoga Zakona na transparentan i nediskriminirajući način te na tržišnim principima
10. izraditi plan razvoja terminala za UPP, pri čemu planirane investicije u izgradnju i rekonstrukciju terminala za UPP trebaju biti tehnički opravdane i ekonomski efikasne, te osiguravati odgovarajući stupanj sigurnosti opskrbe plinom
11. do 30. travnja tekuće godine dostaviti Agenciji izvješće o ostvarenim investicijama u izgradnju i rekonstrukciju terminala za UPP u prethodnoj godini
12. izraditi i do 1. ožujka tekuće godine dostaviti Agenciji godišnje izvješće operatora terminala za UPP za prethodnu godinu, a koje mora sadržavati izvješće o pouzdanosti, sigurnosti i učinkovitosti terminala za UPP, kvaliteti plina, kvaliteti usluge, pouzdanosti isporuke plina, tehničkim karakteristikama terminala za UPP, korištenju kapaciteta terminala za UPP, održavanju opreme terminala za UPP te ispunjavanju ostalih dužnosti i korištenju prava u skladu s odredbama ovoga Zakona

13. sudionicima na tržištu plina davati informacije u skladu s aktima iz članaka 89., 90. i 93. ovoga Zakona

14. davati propisane informacije o investicijskim projektima vezanim uz terminal za UPP te o planiranom izlasku iz pogona određenih objekata terminala za UPP

15. primijeniti iznose tarifnih stavki za prihvat i otpremu UPP-a na temelju odluke i metodologije koju donosi Agencija, u skladu s odredbama propisa kojim se uređuje energija, te ih na primjer način javno objaviti, i to najmanje sedam dana prije početka primjene

16. primijeniti cijene nestandardnih usluga operatora terminala za UPP na temelju metodologije i odluke koju donosi Agencija, u skladu s odredbama propisa kojim se uređuje energija, te ih na primjer način javno objaviti, i to najmanje sedam dana prije početka primjene

17. pružati pozornost energetskoj učinkovitosti te zaštiti prirode i okoliša

18. osigurati zaštitu povjerljivosti podataka koje je saznao u obavljanju djelatnosti, sukladno članku 11. ovoga Zakona.

(2) Operator terminala za UPP dužan je plaćati naknadu jedinicama lokalne samouprave na čijem području se nalazi plutajući terminal za UPP, a koju određuje Vlada Republike Hrvatske odlukom o visini naknade za korištenje prostora, način njezine raspodjele te moguću namjenu takvih sredstava.

Članak 34.

(1) Operator terminala za UPP dužan je izraditi plan razvoja terminala za UPP iz članka 33. točke 10. ovoga Zakona u skladu sa Strategijom energetskog razvoja i Programom provedbe Strategije energetskog razvoja.

(2) Planom razvoja terminala za UPP posebno se:

- ukazuje sudionicima na tržištu plina na infrastrukturu terminala za UPP koju treba izgraditi ili proširiti u regulatornom razdoblju
- obuhvaćaju investicije o kojima je već donesena odluka i utvrđuju nove investicije koje treba realizirati u regulatornom razdoblju
- daje vremenski okvir realizacije za sve investicijske projekte
- daje desetogodišnja projekcija razvoja terminala za UPP.

(3) Plan razvoja terminala za UPP osobito treba sadržavati sljedeće:

- plan investicija u izgradnju i rekonstrukciju terminala za UPP, uključujući plan stavljanja u uporabu objekata terminala za UPP, u naturalnim i finansijskim pokazateljima

– studiju opravdanosti planiranih investicija, uključujući projekciju potrebe za kapacitetima terminala za UPP u Republici Hrvatskoj, kao i prepostavke o potrebama za kapacitetima terminala za UPP u regiji te izvore financiranja planiranih investicija.

(4) Plan razvoja terminala za UPP izrađuje se za regulatorno razdoblje, s desetogodišnjom projekcijom razvoja terminala za UPP, sukladno metodologiji iz članka 94. stavka 1. podstavka 4. ovoga Zakona, a dostavlja se Agenciji uz zahtjev za utvrđivanje iznosa tarifnih stavki za prihvat i otpremu UPP-a.

Prava operatora terminala za UPP

Članak 35.

Operator terminala za UPP ima pravo:

1. priključiti terminal za UPP na transportni sustav u skladu s aktom iz članka 90. ovoga Zakona i metodologijom iz članka 94. stavka 2. ovoga Zakona

2. odbiti pristup terminalu za UPP pod uvjetima iz članka 81. ovoga Zakona

3. kupovati plin radi obavljanja svoje osnovne djelatnosti, optimalnog vođenja terminala za UPP, vlastite potrošnje, pogonske potrošnje tehnoloških objekata, nadoknade gubitaka plina u terminalu za UPP prilikom izvođenja radova na sustavu i nadoknade pogonskih gubitaka u skladu s odredbama ovoga Zakona i aktom iz članka 93. ovoga Zakona

4. preuzeti iz terminala za UPP plin za potrebe obavljanja svoje osnovne djelatnosti, optimalnog vođenja terminala za UPP, pogonske potrošnje tehnoloških objekata, nadoknade gubitaka plina u terminalu za UPP prilikom izvođenja radova na sustavu i nadoknade pogonskih gubitaka u skladu s odredbama ovoga Zakona i aktom iz članka 93. ovoga Zakona

5. ograničiti ili privremeno prekinuti prihvat i otpremu UPP-a:

a) u slučaju izravne ugroženosti života i zdravlja ljudi ili imovine te radi otklanjanja takvih opasnosti

b) radi planiranog održavanja ili rekonstrukcije terminala za UPP

c) radi otklanjanja kvarova na terminalu za UPP

d) u slučajevima kad se korisnik ne pridržava svojih ugovornih obveza

6. prilagoditi duljinu trajanja rada zaposlenika centra za operativno vođenje, službe za hitne intervencije i ostalih vezanih službi koje, radi sigurnog, pouzdanog i učinkovitog vođenja terminala za UPP, može biti dulja od osam sati u razdoblju od dvadeset i četiri sata, uz uvjet da se tim zaposlenicima kolektivnim ugovorom osigura odgovarajući zamjenski odmor u skladu s posebnim propisima

7. izvršavati zahtjeve za transparentnošću u okviru obavljanja svoje energetske djelatnosti utvrđene Uredbom (EZ) br. 715/2009

8. prodati UPP ili prirodni plin korisnika terminala u slučaju isteka ili raskida ugovora u skladu s aktom iz članka 93. ovoga Zakona
9. pristupa transportnom sustavu prema reguliranim uvjetima propisanim aktom iz članka 90. ovoga Zakona.

VII. OPERATOR MJESTA ZA OPSKRBU UPP-OM I/ILI SPP-OM

Dužnosti operatora mjesta za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om

Članak 36.

Operator mjesta za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om je dužan:

1. voditi, održavati i razvijati sigurno, pouzdano i učinkovito mjesto za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om
2. osigurati korisnicima mjesta za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om kvalitetu plina, kvalitetu usluge i pouzdanost isporuke plina propisanu općim uvjetima opskrbe plinom
3. uspostaviti i osigurati rad sustava mjerenja ulaznih i izlaznih tokova
4. obavljati prihvat i otpremu UPP-a i/ili SPP-a na temelju sklopljenih ugovora
5. donijeti pravila korištenja mjesta za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om koja moraju biti u skladu s odredbama ovoga Zakona te ih na primjeren način javno objaviti najkasnije 15 dana prije početka obavljanja energetske djelatnosti upravljanja mjestom za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om
6. pisanim putem obavijestiti Agenciju o opskrbljivaču u poteškoćama koji nije podmirio dospjele novčane obveze u razdoblju od najmanje 60 dana prema operatoru mjesta za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om
7. osigurati objektivne, jednake i transparentne uvjete pristupa mjestu za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om u skladu s ovim Zakonom
8. nabavljati plin za potrebe obavljanja svoje osnovne djelatnosti, vlastite potrošnje, pogonske potrošnje tehnoloških objekata, nadoknade pogonskih gubitaka u skladu s odredbama ovoga Zakona na transparentan i nediskriminirajući način te na tržišnim principima
9. pružati pozornost energetskoj učinkovitosti te zaštiti prirode i okoliša.

Prava operatora mjesta za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om

Članak 37.

Operator mjesta za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om ima pravo:

1. priključiti mjesto za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om na transportni ili distribucijski sustav u skladu s aktima iz članaka 90. i 91. ovoga Zakona i metodologijom iz članka 94. stavka 2. ovoga Zakona
2. odbiti pristup mjestu za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om pod uvjetima iz članka 81. ovoga Zakona
3. kupovati plin radi obavljanja svoje osnovne djelatnosti, vlastite potrošnje, pogonske potrošnje tehnoloških objekata, nadoknade pogonskih gubitaka u skladu s odredbama ovoga Zakona
4. ograničiti ili privremeno prekinuti rad mjesta za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om:
 - a) u slučaju izravne ugroženosti života i zdravlja ljudi ili imovine te radi otklanjanja takvih opasnosti
 - b) radi planiranog održavanja ili rekonstrukcije mjesta za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om
 - c) radi otklanjanja kvarova mjesta za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om
 - d) u slučajevima kad se korisnik ne pridržava svojih ugovornih obveza

5. prilagoditi duljinu trajanja rada zaposlenika centra za operativno vođenje, službe za hitne intervencije i ostalih vezanih službi koje, radi sigurnog, pouzdanog i učinkovitog vođenja mjesta za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om, može biti dulja od osam sati u razdoblju od dvadeset i četiri sata, uz uvjet da se tim zaposlenicima kolektivnim ugovorom osigura odgovarajući zamjenski odmor u skladu s posebnim propisima.

VIII. OPERATOR DISTRIBUCIJSKOG SUSTAVA

Koncesija za distribuciju plina i koncesija za izgradnju distribucijskog sustava

Članak 38.

- (1) Koncesija za distribuciju plina je koncesija za javne usluge u smislu propisa kojim se uređuju koncesije.
- (2) Koncesija za izgradnju distribucijskog sustava je koncesija za javne radove u smislu propisa kojim se uređuju koncesije.
- (3) Postupak dodjeljivanja koncesije provodi se sukladno ovome Zakonu i propisu kojim se uređuju koncesije.

Područje obuhvaćeno koncesijom

Članak 39.

- (1) Za područje ili dio područja jedinice područne (regionalne) samouprave gdje postoji distribucijski sustav predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave, u ime jedinice područne (regionalne) samouprave, daje koncesiju za distribuciju plina ako je za to

područje javna usluga distribucije plina prevladavajuća, odnosno javni radovi su sporedni uz glavni predmet ugovora.

(2) Za područje ili dio područja jedinice područne (regionalne) samouprave gdje ne postoji distribucijski sustav, predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave, u ime jedinice područne (regionalne) samouprave, daje koncesiju za izgradnju distribucijskog sustava.

Pripremne radnje za davanje koncesije

Članak 40.

(1) U slučaju koncesija za distribuciju plina davatelj koncesije dužan je uz pripremne radnje za davanje koncesije propisane propisom kojim se uređuju koncesije ishoditi lokacijske dozvole za visokotlačni ili srednjotlačni distribucijski plinovod od mjesta priključenja na transportni sustav, uključujući priključak ako je potreban priključak.

(2) U slučaju koncesije za izgradnju distribucijskog sustava davatelj koncesije dužan je uz pripremne radnje za davanje koncesije propisane propisom kojim se uređuju koncesije, ishoditi lokacijske dozvole za visokotlačni ili srednjotlačni distribucijski plinovod od mjesta priključenja na transportni sustav, uključujući priključak, do reduksijskih stanica.

(3) Ako se distribucijski sustav čija je izgradnja predmet koncesije ne sastoji od visokotlačnog ili srednjotlačnog distribucijskog plinovoda i barem jedne reduksijske stanice, davatelj koncesije nije dužan ishoditi lokacijsku dozvolu za takav distribucijski sustav.

Obavijest o namjeri davanja koncesije

Članak 41.

(1) Davatelj koncesije svoju namjeru za davanje koncesije za distribuciju plina ili koncesije za izgradnju distribucijskog sustava izražava putem obavijesti koja sadržava podatke za davanje koncesije sukladno propisu kojim se uređuju koncesije.

(2) Obavijest o namjeri davanja koncesije za distribuciju plina, odnosno koncesije za izgradnju distribucijskog sustava i ispravak obavijesti o namjeri davanja koncesije za distribuciju plina, odnosno koncesije za izgradnju distribucijskog sustava objavljuje Ured za publikacije Europske unije u Službenom listu Europske unije sukladno propisu kojim se uređuju koncesije, a potom se objavljaju i u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske, a nakon toga, neizmijenjenog sadržaja, mogu biti objavljene i u ostalim sredstvima javnog priopćavanja Republike Hrvatske i na internetskoj stranici jedinice područne (regionalne) samouprave, s navedenim datumom objave u Službenom listu Europske unije.

Kriteriji za odabir najpovoljnije ponude

Članak 42.

(1) Kriteriji na kojima davatelj koncesije za distribuciju plina temelji odabir ekonomski najpovoljnije ponude mogu biti:

1. kvaliteta usluge i pouzdanost isporuke plina propisani općim uvjetima opskrbe plinom
2. ponuđeni godišnji iznos naknade za koncesiju na temelju uredbe o visini i načinu plaćanja naknade za koncesiju za distribuciju plina i koncesiju za izgradnju distribucijskog sustava
3. ukupna visina ulaganja iz dokumentacije za nadmetanje, a koja se odnosi na razvoj distribucijskog sustava za područje ili dio područja jedinice područne (regionalne) samouprave gdje postoji distribucijski sustav
4. ponuđeno tehničko dostignuće na temelju tehničkih specifikacija iz dokumentacije za nadmetanje
5. estetske, funkcionalne i ekološke osobine iz dokumentacije za nadmetanje
6. planirana visina tarifnih stavki za distribuciju plina i planirani iznos naknade za priključenje na distribucijski sustav i za povećanje priključnog kapaciteta, za sve godine razdoblja koncesije, razrađeno po korisnicima prema strukturi i s izračunima u skladu s metodologijom iz članka 94. stavka 1. podstavka 2. ovoga Zakona i metodologijom iz članka 94. stavka 2. ovoga Zakona
7. ekonomičnost, koja se određuje kao ostvarivanje planiranih poslovnih ciljeva uz što manje operativne troškove i nižu ukupnu cijenu ponude iz dokumentacije za nadmetanje
8. održavanje i vođenje distribucijskog sustava u skladu s ovim Zakonom i propisima koji se donose na temelju ovoga Zakona
9. plan razvoja distribucijskog sustava i
10. sposobnost za ostvarivanje koncesije koja ukazuje na dugoročnu održivost ponuditelja za vrijeme trajanja ugovora o koncesiji u predvidenom razdoblju.

(2) Kriteriji na kojima davatelj koncesije za izgradnju distribucijskog sustava temelji odabir ekonomski najpovoljnije ponude mogu biti:

1. kvaliteta projektiranja, građenja, ispitivanja, pokusnog rada i prvog stavljanja u uporabu distribucijskog sustava, koja ispunjava uvjete za sigurnost i kvalitetu opskrbe plinom, a prema pravilniku kojim se propisuju tehnički propisi, zahtjevi i uvjeti za sigurnost i kvalitetu opskrbe i korištenje energije, koji se donosi sukladno odredbama propisa kojima se uređuje energija i regulacija energetskih djelatnosti
2. kvaliteta usluge i pouzdanost isporuke plina propisani općim uvjetima opskrbe plinom
3. ponuđeni godišnji iznos naknade za koncesiju na temelju uredbe o visini i načinu plaćanja naknade za koncesiju za distribuciju plina i koncesiju za izgradnju distribucijskog sustava
4. ukupna visina ulaganja iz dokumentacije za nadmetanje, a koja se odnosi na izgradnju distribucijskog sustava
5. ponuđeno tehničko dostignuće na temelju tehničkih specifikacija iz dokumentacije za nadmetanje

6. estetske, funkcionalne i ekološke osobine iz dokumentacije za nadmetanje

7. planirana visina tarifnih stavki za distribuciju plina i planirani iznos naknade za priključenje na distribucijski sustav i za povećanje priključnog kapaciteta, za sve godine razdoblja koncesije, razrađeno po korisnicima prema strukturi i s izračunima u skladu s metodologijom iz članka 94. stavka 1. podstavka 2. ovoga Zakona i metodologijom iz članka 94. stavka 2. ovoga Zakona

8. ekonomičnost, koja se određuje kao ostvarivanje planiranih poslovnih ciljeva uz što manje operativne troškove i nižu ukupnu cijenu ponude iz dokumentacije za nadmetanje

9. plan održavanja i vođenja distribucijskog sustava u skladu s ovim Zakonom i propisima koji se donose na temelju ovoga Zakona

10. plan razvoja distribucijskog sustava koji uključuje terminski plan izvođenja radova i/ili rokovi završetka radova na izgradnji distribucijskog sustava te datum početka obavljanja energetske djelatnosti distribucije plina i

11. sposobnost za ostvarivanje koncesije koja ukazuje na dugoročnu održivost ponuditelja za vrijeme trajanja ugovora o koncesiji u predviđenom razdoblju koja se potvrđuje ovjerenom izjavom te dostavlja pisanim putem potencijalnog koncesionara da raspolaže dovoljnim finansijskim sredstvima ili dostavlja pisanim putem izjavu kreditne institucije da će potencijalni koncesionar moći osigurati dovoljna finansijska sredstva za izgradnju distribucijskog sustava.

(3) Predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave dužno je nakon javnog otvaranja ponuda dostaviti sve ponude za dobivanje koncesije Agenciji, a prije donošenja odluke.

(4) Agencija je dužna u roku ne dužem od 30 dana od dana zaprimanja ponuda za dobivanje koncesije dostaviti svoje mišljenje jedinici područne (regionalne) samouprave o ispunjavanju kriterija iz stavka 1. točke 6., odnosno stavka 2. točke 7. ovoga članka ponuđača za dobivanje koncesije, izraženih u ponudama za dobivanje koncesije.

Sadržaj ugovora o koncesiji

Članak 43.

(1) Ugovorom o koncesiji određuju se prava i obveze davatelja koncesije i koncesionara u skladu s odredbama propisa kojim se uređuju koncesije i ovoga Zakona.

(2) Ugovor o koncesiji iz stavka 1. ovoga članka sadrži:

1. predmet koncesije

2. mjesto (područje) obavljanja djelatnosti koncesije

3. način i opseg obavljanja djelatnosti koncesije
4. odredbu da se cijena za obavljanje energetske djelatnosti distribucije plina određuje sukladno odredbama propisa kojim se uređuje energija
5. kapacitet distribucijskog sustava
6. broj priključenih i predviđenih kupaca na distribucijskom sustavu
7. rok na koji se daje koncesija
8. rok za priključenje na distribucijski sustav sukladno odredbama mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava
9. iznos naknade za koncesiju ili osnova za utvrđivanje iznosa naknade za koncesiju koju će koncesionar plaćati
10. način plaćanja naknade za koncesiju
11. potrebna jamstva i/ili instrumente osiguranja naplate naknade za koncesiju te naknade moguće štete nastale zbog neispunjerenja obveza iz ugovora o koncesiji
12. odredbe o dozvoli za obavljanje energetske djelatnosti distribucije plina
13. odabranu ponudu ponuditelja
14. posebna prava i obveze koncesionara i davatelja koncesije
15. prestanak koncesije i
16. način rješavanja sporova.

(3) Dozvolu iz stavka 2. točke 12. ovoga članka odabrani ponuditelj s kojim davatelj koncesije namjerava sklopiti ugovor o koncesiji za distribuciju plina ili ugovor o koncesiji za izgradnju distribucijskog sustava za područje ili dio područja gdje postoji distribucijski sustav dužan je ishoditi prije zaključenja ugovora o koncesiji.

(4) Dozvolu iz stavka 2. točke 12. ovoga članka koncesionar iz ugovora o koncesiji za izgradnju distribucijskog sustava za područje ili dio područja gdje ne postoji distribucijski sustav dužan je ishoditi do početka obavljanja energetske djelatnosti distribucije plina.

Jednostrani raskid ugovora o koncesiji

Članak 44.

Osim slučajeva za jednostrani raskid ugovora o koncesiji propisanih propisom kojim se uređuju koncesije, davatelj koncesije mora jednostrano raskinuti ugovor o koncesiji i u sljedećim slučajevima:

1. ako koncesionar nije ishodio dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti distribucije plina u roku predviđenom ugovorom o koncesiji
2. ako je koncesionaru trajno oduzeta dozvola za obavljanje energetske djelatnosti distribucije plina prije isteka njezina važenja
3. ako koncesionar nije ishodio novu dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti distribucije plina nakon prestanka važenja prethodne dozvole
4. ako koncesionar prenese dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti distribucije plina na drugu pravnu osobu
5. ako je koncesionaru, na vlastiti zahtjev, prestala važiti dozvola za obavljanje energetske djelatnosti distribucije plina i
6. ako koncesionar ne ispunjava preuzete obveze iz ugovora o koncesiji glede kriterija za odabir ekonomski najpovoljnije ponude iz članka 42. ovoga Zakona.

Naknada za koncesiju

Članak 45.

- (1) Koncesionar je dužan plaćati novčanu naknadu za koncesiju u iznosu i na način kako je to uređeno ugovorom o koncesiji.
- (2) Novčana naknada za koncesiju određuje se kao varijabilni iznos od ostvarenog prihoda iz redovnog poslovanja koncesionara ostvarenog obavljanjem energetske djelatnosti distribucije plina u prethodnoj godini na području za koje se daje koncesija.
- (3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, koncesionaru koji nije obavljao energetsku djelatnost distribucije plina u prethodnoj kalendarskoj godini na području za koje se daje koncesija, novčana naknada za koncesiju određuje se kao varijabilni iznos od planiranog prihoda, prema ponudi koja je sastavni dio ugovora o koncesiji, za godinu u kojoj počinje obavljati djelatnost distribucije plina.
- (4) Naknade za koncesiju prihod su proračuna jedinica područne (regionalne) samouprave.
- (5) Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva koje je pribavilo mišljenje Agencije, uredbom o visini i načinu plaćanja naknade za koncesiju za distribuciju plina i koncesiju za izgradnju distribucijskog sustava određuje visinu i način plaćanja naknade za koncesiju.

Rok na koji se daje koncesija

Članak 46.

- (1) Koncesija za distribuciju plina i koncesija za izgradnju distribucijskog sustava daje se za razdoblje od najmanje 20 godina, a najduže na rok do 50 godina.

(2) Davatelj koncesije, može na zahtjev koncesionara, a uz suglasnost Agencije produljiti razdoblje na koje je koncesija dana ugovorima o koncesiji sukladno propisu kojim se uređuju koncesije.

(3) Pri davanju suglasnosti iz stavka 2. ovoga članka Agencija je dužna utvrditi je li produljenje razdoblja nužno kako bi se koncesionaru omogućio razuman povrat uloženih sredstava, uzimajući u obzir troškove i rizik koje koncesionar preuzima za vrijeme trajanja koncesije.

Dužnosti operatora distribucijskog sustava

Članak 47.

Operator distribucijskog sustava je dužan:

1. voditi, održavati i razvijati siguran, pouzdan i učinkovit distribucijski sustav
2. priključiti na distribucijski sustav građevinu pravne i fizičke osobe koja ispunjava uvjete iz ovoga Zakona, akta iz članka 91. ovoga Zakona i metodologije iz članka 94. stavka 2. ovoga Zakona te koja je izgrađena na temelju građevinske dozvole ili drugog odgovarajućeg akta na temelju kojeg se može graditi građevina
3. osigurati kupcima plina priključenim na distribucijski sustav kvalitetu plina, kvalitetu usluge i pouzdanost isporuke plina propisanu aktom iz članka 95. ovoga Zakona
4. uspostaviti i osigurati rad dispečerskog centra za vođenje distribucijskog sustava, sustava mjerjenja, sustava za praćenje parametara kvalitete plina, pouzdanosti isporuke plina i uređaja za odorizaciju plina
5. distribuirati plin na temelju sklopljenih ugovora
6. pisanim putem obavijestiti Agenciju da korisnik distribucijskog sustava u razdoblju od tri uzastopna mjeseca nije pravodobno ispunio obveze prema operatoru distribucijskog sustava
7. pisanim putem obavijestiti Agenciju o opskrbljivaču u poteškoćama koji nije podmirio dospjele novčane obveze u razdoblju od najmanje 60 dana prema operatoru distribucijskog sustava
8. pratiti parametre kvalitete plina, pružati kvalitetu usluge i održavati pouzdanost isporuke plina u skladu s aktom iz članka 95. ovoga Zakona
9. osigurati objektivne, jednake i transparentne uvjete pristupa distribucijskom sustavu, u skladu s ovim Zakonom te aktima iz članaka 89. i 91. ovoga Zakona
10. nabavljati plin za potrebe obavljanja svoje osnovne djelatnosti, optimalnog vođenja distribucijskog sustava, vlastite potrošnje, pogonske potrošnje tehnoloških objekata, nadoknade gubitaka plina u distribucijskom sustavu prilikom izvođenja radova na sustavu i nadoknade pogonskih gubitaka u skladu s ovim Zakonom i aktom iz članka 91. ovoga Zakona na transparentan i nediskriminirajući način te na tržišnim principima

11. na razini distribucijskog sustava osigurati mjerjenje potrošnje plina i očitanje mjernih uredaja, u skladu s aktom iz članka 91. ovoga Zakona

12. izraditi plan razvoja plinskog distribucijskog sustava, pri čemu planirane investicije u izgradnju i rekonstrukciju distribucijskog sustava trebaju biti tehnički opravdane i ekonomski efikasne, trebaju osiguravati odgovarajući stupanj sigurnosti opskrbe plinom te moraju biti usklađene s planom razvoja distribucijskog sustava u skladu s kriterijima iz članka 42. stavka 1. ovoga Zakona na temelju kojih davatelj koncesija za distribuciju plina, odnosno kriterija iz članka 42. stavka 2. ovoga Zakona na temelju kojih je davatelj koncesije za izgradnju distribucijskog sustava, temeljio odabir ponuđača koncesije

13. do 30. travnja tekuće godine dostaviti Agenciji izvješće o ostvarenim investicijama u izgradnju i rekonstrukciju distribucijskog sustava u prethodnoj godini

14. izraditi i do 1. ožujka tekuće godine dostaviti Agenciji godišnje izvješće operatora distribucijskog sustava za prethodnu godinu, a koje mora sadržavati izvješće o pouzdanosti, sigurnosti i učinkovitosti distribucijskog sustava, kvaliteti plina, kvaliteti usluge, pouzdanosti isporuke plina, tehničkim karakteristikama sustava, korištenju kapaciteta distribucijskog sustava, održavanju opreme sustava, ispunjavanju ostalih dužnosti i ostvarivanju prava iz ovoga Zakona te sigurnosti i učinkovitosti distribucijskog sustava

15. davati informacije sudionicima na tržištu plina, određene u skladu s aktima iz članaka 89., 90., 91. i 92. ovoga Zakona

16. davati informacije jedinicama područne (regionalne) samouprave za izradu procjena buduće potrošnje, planiranje izgradnje dodatnih kapaciteta i razvoj distribucijskog sustava na svom području te predlaganje i poduzimanje mjera u okviru svoje nadležnosti utvrđene odredbama ovoga Zakona

17. sudionicima na tržištu plina čija je oprema izravno priključena na distribucijski sustav davati propisane informacije o opsegu, danu i trajanju obustave distribucije plina i očekivanom smanjenju kapaciteta distribucijskog sustava, sukladno aktu iz članka 91. ovoga Zakona

18. osigurati zaštitu povjerljivosti podataka koje je saznao u obavljanju djelatnosti, sukladno članku 11. ovoga Zakona

19. izrađivati i ažurirati standardne profile potrošnje karakterističnih skupina kupaca u skladu s odredbama akta iz članka 91. ovoga Zakona

20. voditi evidenciju mjernih mjesta kupaca koji imaju status ugrozenih i zaštićenih kupaca

21. operatoru tržišta plina dostavljati i ažurirati podatke o obračunskim mjernim mjestima krajnjih kupaca priključenih na distribucijski sustav za potrebe registra obračunskih mjernih mjesta sukladno članku 95. ovoga Zakona

22. sudjelovati u postupku promjene opskrbljivača plinom za kupca koji je priključen na distribucijski sustav sukladno odredbama akta iz članka 95. ovoga Zakona

23. primijeniti iznose tarifnih stavki za distribuciju plina na temelju odluke i metodologije koju donosi Agencija, u skladu s odredbama propisa kojima se uređuje energija i regulacija energetskih djelatnosti te ih na primjeren način javno objaviti, i to najmanje 15 dana prije početka primjene

24. primijeniti cijene nestandardnih usluga operatora distribucijskog sustava na temelju metodologije i odluke koju donosi Agencija, u skladu s odredbama propisa kojima se uređuje energija i regulacija energetskih djelatnosti, te ih na primjeren način javno objaviti, i to najmanje 15 dana prije početka primjene

25. pružati pozornost energetskoj učinkovitosti te zaštiti prirode i okoliša

26. voditi evidenciju svih mjesta predaje plina u distribucijski sustav i preuzimanja plina iz distribucijskog sustava, uključivo evidenciju kojem opskrbljivaču pripada krajnji kupac, o pripadnosti opskrbljivača plinom i trgovaca plinom bilančnoj skupini

27. najkasnije do 1. veljače tekuće godine dostaviti operatoru transportnog sustava plan razvoja kapaciteta distribucijskog sustava i projekciju ukupne godišnje količine plina koju planira preuzeti iz transportnog sustava za desetogodišnje razdoblje koje započinje s godinom koja slijedi

28. davati podatke predviđajućoj strani, operatoru transportnog sustava i opskrbljivaču plinom potrebne za uravnoteženje transportnog sustava i raspodjelu izmјerenih količina plina po opskrbljivaču i bilančnoj skupini u skladu s Uredbom (EU) 312/2014 i s aktima iz članaka 90. i 91. ovoga Zakona

29. najkasnije do 15. travnja tekuće godine operatoru transportnog sustava dostaviti podatke o potrošnji krajnjih kupaca korisnika javne usluge opskrbe i to za posljednjih 60 mjeseci s iskazanom zimskom potrošnjom koja obuhvaća razdoblje od 1. listopada do 31. ožujka, sukladno podzakonskom propisu o kriterijima za stjecanje statusa zaštićenog kupca u uvjetima kriznih stanja u opskrbi plinom i aktu iz članka 90. ovoga Zakona

30. obavljati raspodjelu količina plina koje su u distribucijski sustav preuzete iz transportnog sustava, sukladno aktima iz članaka 90. i 91. ovoga Zakona

31. uspostaviti sustav za unutar dnevno i dnevno mjerjenje i prikupljanje podataka o potrošnji plina te u njega uključiti sva obračunska mjerna mjesta u skladu s aktom iz članka 91. ovoga Zakona sa svrhom dostave podataka o potrošnji plina opskrbljivačima i raspodjele količina za dnevno mjerenu potrošnju sukladno Uredbi (EU) 312/2014

32. obustaviti isporuku plina krajnjem kupcu po zahtjevu opskrbljivača.

Članak 48.

(1) Operator distribucijskog sustava dužan je izraditi plan razvoja plinskog distribucijskog sustava iz članka 47. točke 12. ovoga Zakona u skladu sa Strategijom energetskog razvoja i Programom provedbe Strategije energetskog razvoja te planovima i programima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na čijem području obavlja energetsku djelatnost distribucije plina.

(2) Plan razvoja plinskog distribucijskog sustava osobito treba sadržavati sljedeće:

- plan investicija u izgradnju i rekonstrukciju distribucijskog sustava, uključujući plan stavljanja u uporabu plinovoda i ostalih objekata distribucijskog sustava, u naturalnim i finansijskim pokazateljima
- studiju opravdanosti planiranih investicija, uključujući projekciju potražnje i opskrbe plinom, projekciju dinamike priključenja korisnika sustava te izvore financiranja planiranih investicija.

(3) Plan razvoja plinskog distribucijskog sustava izrađuje se za regulatorno razdoblje, s projekcijom razvoja distribucijskog sustava za sljedeće regulacijsko razdoblje, sukladno metodologiji iz članka 94. stavka 1. podstavka 2. ovoga Zakona, a dostavlja se Agenciji uz zahtjev za utvrđivanje iznosa tarifnih stavki za distribuciju plina.

(4) Operator distribucijskog sustava jedinicama područne (regionalne) samouprave na čijem području obavlja energetsku djelatnost distribucije plina dužan je dostaviti informacije o provođenju plana razvoja plinskog distribucijskog sustava sukladno:

- planovima i programima jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave donesenim na temelju Strategije energetskog razvoja i Programa provedbe Strategije energetskog razvoja
- planom razvoja plinskog distribucijskog sustava koji je sastavni dio ugovora o koncesiji i
- odredbama članka 5. stavka 9. ovoga Zakona.

(5) Jedinica područne (regionalne) samouprave na čijem području operator distribucijskog sustava obavlja energetsku djelatnost distribucije plina dužna je na zahtjev Agencije dostaviti mišljenje o usklađenosti plana razvoja plinskog distribucijskog sustava sa:

- planovima i programima jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave donesenim na temelju Strategije energetskog razvoja i Programa provedbe Strategije energetskog razvoja i
- planom razvoja plinskog distribucijskog sustava koji je sastavni dio ugovora o koncesiji.

Prava operatora distribucijskog sustava

Članak 49.

Operator distribucijskog sustava ima pravo:

1. odbiti pristup distribucijskom sustavu pod uvjetima iz članka 81. ovoga Zakona
2. kupovati plin radi obavljanja svoje osnovne djelatnosti, optimalnog vođenja distribucijskog sustava, vlastite potrošnje, pogonske potrošnje tehnoloških objekata, nadoknade gubitaka plina u distribucijskom sustavu prilikom izvođenja radova na sustavu i nadoknade pogonskih gubitaka
3. uspostaviti i osigurati rad vlastite elektroničke komunikacijske mreže za nadzor, mjerjenje i automatizaciju distribucijskog sustava

4. ograničiti ili prekinuti ugovorenu distribuciju plina:
- u slučaju izravne ugroženosti života i zdravlja ljudi ili imovine te radi otklanjanja takvih opasnosti
 - radi planiranog održavanja ili rekonstrukcije distribucijskog sustava
 - radi otklanjanja kvarova na distribucijskom sustavu
 - kada uređaji priključeni na distribucijski sustav preuzimaju plin na način koji bi mogao ugroziti život i zdravlje ljudi ili imovinu
 - u slučaju neovlaštene potrošnje u skladu s aktom iz članka 91. ovoga Zakona
 - u slučajevima kad se korisnik sustava ne pridržava svojih ugovornih obveza, u skladu s aktom iz članka 91. ovoga Zakona
 - po nalogu opskrbljivača plinom, pri čemu ograničenje ili prekid ne može započeti u petak, subotu ili nedjelju, na državni praznik ili dan prije praznika
 - po nalogu operatora transportnog sustava i
 - u slučaju nepostojanja važećeg ugovora o opskrbi plinom.

5. prilagoditi duljinu trajanja rada zaposlenika dispečerskog centra, službe za hitne intervencije i ostalih vezanih službi koja, radi sigurnog, pouzdanog i učinkovitog vođenja distribucijskog sustava, može biti dulja od osam sati u razdoblju od dvadeset i četiri sata, uz uvjet da se tim zaposlenicima kolektivnim ugovorom osigura odgovarajući zamjenski odmor u skladu s posebnim propisima.

IX. OPERATOR TRŽIŠTA PLINA

Dužnosti operatora tržišta plina

Članak 50.

Operator tržišta plina dužan je:

- organizirati tržište plina u skladu s aktom iz članka 89. ovoga Zakona
- uspostaviti i osigurati razmjenu informacija sa sudionicima na tržištu plina, u skladu s aktima iz članaka 89., 90. i 95. ovoga Zakona
- obavljati svoju djelatnost uz poštivanje načela transparentnosti, nediskriminacije, objektivnosti i neovisnosti, pod nadzorom Agencije
- sklopiti ugovore s voditeljima bilančnih skupina i voditi registar voditelja bilančnih skupina,

5. organizirati i voditi trgovinsku platformu, odnosno ispunjavati ulogu operatora trgovinske platforme te omogućiti voditelju bilančne skupine pristup trgovinskoj platformi u skladu s aktom iz članka 89. ovoga Zakona i Uredbom (EU) br. 312/2014

6. obračunavati provedena trgovana na trgovinskoj platformi

7. obračunavati naknadu za dnevna odstupanja zasebno za svaku bilančnu skupinu na temelju podataka koje mu dostavlja operator transportnog sustava, a u skladu s odredbama akta iz članka 89. ovoga Zakona

8. provoditi načela finansijske neutralnosti te objavljivati relevantne podatke vezane uz obračune i naknade u skladu s odredbama akta iz članka 89. ovoga Zakona

9. sudjelovati u postupku promjene opskrbljivača plinom sukladno odredbama akta iz članka 95. ovoga Zakona

10. uspostaviti i voditi registar obračunskih mjernih mjesta u Republici Hrvatskoj, a u svrhu praćenja i unaprjeđenja poslovnih procesa na tržištu plina, kao i za potrebe postupka provedbe promjene opskrbljivača, u skladu s odredbama akta iz članka 95. ovoga Zakona

11. osigurati zaštitu povjerljivosti podataka koje je saznao u obavljanju djelatnosti, sukladno članku 11. ovoga Zakona

12. izraditi i do 1. ožujka tekuće godine dostaviti Agenciji godišnje izvješće operatora tržišta plina o rezultatima analize tržišta plina i mjerama za njegovo unaprjeđenje

13. pisanim putem obavijestiti Agenciju da sudionik na tržištu plina u razdoblju od tri uzastopna mjeseca nije pravodobno ispunio obveze prema operatoru tržišta plina

14. pisanim putem obavijestiti Agenciju o opskrbljivaču u poteškoćama koji nije podmirio dospjele novčane obveze u razdoblju od najmanje 60 dana prema operatoru tržišta plina

15. objavljivati podatke povezane s uravnoteženjem sustava i trgovinskom platformom na internetskim stranicama operatora tržišta plina.

Članak 51.

(1) Operator tržišta plina obavlja djelatnost organiziranja tržišta plina na cijelom području Republike Hrvatske na temelju dozvole koju izdaje Agencija sukladno ovome Zakonu i propisu kojim se uređuje energija i regulacija energetskih djelatnosti.

(2) Za potrebe obavljanja poslova iz članka 50. ovoga Zakona operator tržišta plina dužan je uspostaviti poseban poslovni račun.

(3) Novčana sredstva na računu iz stavka 2. ovoga članka ne smatraju se prihodom operatora tržišta plina te ne ulaze u likvidacijsku ili stečajnu masu operatora tržišta plina niti mogu biti predmetom ovrhe.

(4) Na novčana sredstva na računu iz stavka 2. ovoga članka predstečajni postupak ne utječe.

X. TRŽIŠTE PLINA

Otvaranje tržišta i ravnopravna tržišna pravila

Članak 52.

(1) Tržište plina je organizirano na način da su svi kupci povlašteni kupci i imaju pravo na slobodan izbor opskrbljivača plinom.

(2) Sklapanje ugovora kojim se uređuje opskrba plinom između opskrbljivača plinom, koji posjeduje dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti opskrbe plinom u Republici Hrvatskoj, i krajnjeg kupca koji se nalazi u državi članici Europske unije dopušteno je pod uvjetom da taj kupac ima pravo na opskrbu od opskrbljivača plinom čije je sjedište izvan dotične države članice Europske unije.

(3) U slučajevima kada krajnji kupac u državi članici Europske unije nema pravo na slobodan izbor opskrbljivača plinom, Ministarstvo će dostaviti zahtjev Europskoj komisiji da obveže državu članicu da omogući izvršenje zatražene opskrbe plinom iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Radi osiguravanja ravnopravnih tržišnih pravila, Ministarstvo može poduzeti mjere koje moraju biti usklađene s Ugovorom o osnivanju Europske zajednice, posebno njegovim člankom 30., te moraju biti proporcionalne, nediskriminirajuće i transparentne.

(5) Mjere iz stavka 4. ovoga članka mogu se početi provoditi tek nakon što Europska komisija o njima bude obaviještena i odobri ih.

Promoviranje regionalne suradnje

Članak 53.

(1) Vlada Republike Hrvatske i Agencija dužni su surađivati s vladama i regulatornim tijelima u drugim državama članicama u svrhu integriranja njihovih nacionalnih tržišta plina na jednoj ili više regionalnih razinu.

(2) Suradnja iz stavka 1. ovoga članka najmanje obuhvaća situacije koje za kratkoročnu posljedicu imaju ili bi mogle imati ozbiljni poremećaj opskrbe s posljedicama za određenu državu članicu, a koja uključuje:

- usklađivanje nacionalnih mjera u kriznim stanjima sukladno članku 8. Uredbe (EU) br. 2017/1938
- utvrđivanje, razvoj ili unapređivanje spojnih vodova elektroenergetskog i plinskog sustava i
- uvjete i praktična rješenja za međusobnu podršku.

(3) O suradnji iz stavka 1. ovoga članka obavješćuje se Europska komisija i druge države članice.

Razvoj tržišnog natjecanja

Članak 54.

- (1) Agencija je dužna najmanje svake treće godine provesti analizu funkcioniranja tržišta plina u Republici Hrvatskoj.
- (2) Ako Agencija prilikom analize iz stavka 1. ovoga članka ustanovi da postoje zapreke funkcioniranju tržišta plina, uključivo ulasku novih sudionika na tržište, Agencija može provesti istraživanje na pojedinom dijelu tržišta.
- (3) Agencija pri istraživanju funkcioniranja tržišta plina iz stavka 2. ovoga članka može suradivati s tijelom nadležnim za zaštitu tržišnog natjecanja i tijelom nadležnim za zaštitu potrošača.
- (4) Na temelju provedene analize iz stavka 1. ovoga članka ili istraživanja iz stavka 2. ovoga članka Agencija može odrediti potrebne i razmjerne mjere za promoviranje učinkovitog tržišnog natjecanja i osiguranje optimalnog funkcioniranja tržišta plina.
- (5) Jedna od mjera za promoviranje učinkovitog tržišnog natjecanja i osiguranje optimalnog funkcioniranja tržišta plina iz stavka 4. ovoga članka je donošenje plana deregulacije cijena plina.
- (6) U postupku donošenja plana deregulacije cijena plina, Agencija je dužna osigurati odgovarajuće sudjelovanje svih zainteresiranih strana i provesti javnu raspravu u trajanju od najmanje 15 dana.
- (7) Prije donošenja plana deregulacije cijena plina Agencija dužna je ishoditi suglasnost Ministarstva.
- (8) Plan deregulacije cijena plina objavljuje se na internetskim stranicama Agencije.

XI. TRGOVINA PLINOM

Dužnosti trgovca plinom

Članak 55.

Trgovac plinom je dužan:

1. sudionicima na tržištu plina davati informacije u skladu s aktima iz članaka 90. i 92. ovoga Zakona
2. trgovati plinom na temelju sklopljenih ugovora
3. pisanim putem obavijestiti Agenciju o opskrbljivaču u poteškoćama koji nije podmirio dospjele novčane obveze u razdoblju od najmanje 60 dana prema trgovcu plinom

4. osigurati istovjetnost količine plina koju preuzme iz plinskog sustava s količinom plina koju je predao u plinski sustav, u skladu s aktima iz članaka 89., 90., 91., 92. i 93. ovoga Zakona.

Prava trgovca plinom

Članak 56.

Trgovac plinom ima pravo:

1. trgovati plinom sa sudionicima na tržištu plina, osim krajnjih kupaca
2. koristiti, po reguliranim uvjetima, usluge operatora transportnog sustava, operatora tržišta plina, operatora sustava skladišta plina te usluge operatora terminala za UPP, na temelju sklopljenih ugovora
3. na pristup mreži proizvodnih plinovoda, transportnom sustavu, sustavu skladišta plina, uključujući pristup operativnoj akumulaciji, u skladu s odredbama ovoga Zakona te akata iz članaka 89., 90., 92. i 93. ovoga Zakona.

XII. OPSKRBLJIVAČ PLINOM

Izbor opskrbljivača plinom krajnjeg kupca

Članak 57.

(1) Krajnji kupac ima pravo na slobodan izbor opskrbljivača plinom, što uključuje i pravo na promjenu opskrbljivača, u skladu s aktom iz članka 95. ovoga Zakona.

(2) Postupak promjene opskrbljivača iz stavka 1. ovoga članka je besplatan za krajnjeg kupca.

(3) Postupak promjene opskrbljivača plinom mora se provesti unutar razdoblja od 15 radnih dana sukladno aktu iz članka 95. ovoga Zakona, osim u slučaju iz stavka 7. ovoga članka.

(4) Promjena opskrbljivača provodi se na temelju zahtjeva krajnjeg kupca, osim ako nije riječ o zajamčenoj opskrbi iz članka 60. ovoga Zakona.

(5) Postojeći opskrbljivač može uskratiti suglasnost na promjenu opskrbljivača u slučaju da na dan pokretanja postupka promjene opskrbljivača postoje dospjele novčane obveze temeljem ugovora o opskrbi krajnjeg kupca koji je predmet raskida.

(6) Postojeći opskrbljivač dužan je opskrbljivati krajnjeg kupca do okončanja postupka promjene opskrbljivača.

(7) Nezadovoljna strana u svezi s postupkom promjene opskrbljivača može postupiti u skladu s odredbama članka 88. ovoga Zakona.

Prava i obveze energetskih subjekata koji sudjeluju u postupku promjene opskrbljivača

Članak 58.

(1) Nakon početka postupka promjene opskrbljivača zabranjeno je svim energetskim subjektima koji sudjeluju u postupku promjene opskrbljivača neposredno obraćanje krajnjem kupcu bilo kojim oblikom komunikacije koji bi imao za cilj odustajanje krajnjeg kupca od zahtjeva za promjenu opskrbljivača, a u skladu s propisom kojim se uređuje zaštita potrošača.

(2) Opskrbljivaču nije dopušten nepošten i/ili zavaravajući način prodaje.

(3) Opskrbljivač je odgovoran za:

- postupanje svojih zaposlenika i/ili prodajnih predstavnika koji nude opskrbu plinom i sklapaju ugovore o opskrbi krajnjeg kupca, izvan ili unutar poslovnih prostorija
- pružanje informacija krajnjem kupcu u postupku promjene opskrbljivača.

(4) Energetskim subjektima koji sudjeluju u postupku promjene opskrbljivača nije dopušteno posredno ili neposredno nagovaranje krajnjih kupaca da odustanu od promjene opskrbljivača te sprečavanje ili ometanje postupka promjene opskrbljivača.

(5) U ponudama i/ili oglasima u kojima se nudi opskrba plinom nije dopušteno navoditi cijene drugih opskrbljivača.

(6) Prilikom davanja ponuda o opskrbi plinom, a prije sklapanja ugovora o opskrbi krajnjeg kupca, opskrbljivač i/ili njegov predstavnik osobito je dužan:

- predočiti krajnjem kupcu iskaznicu opskrbljivača plinom, te na zahtjev krajnjeg kupca omogućiti provjeru identiteta
- iznijeti osnovne informacije o opskrbljivaču i njegovoj djelatnosti
- informirati krajnjeg kupca o cjeni plina i mogućnostima njezine promjene u ugovorenom razdoblju
- pojasniti krajnjem kupcu dinamiku, uvjete plaćanja i način plaćanja
- informirati krajnjeg kupca o roku na koji se sklapa ponuđeni ugovor
- informirati krajnjeg kupca o mogućnostima i posljedicama otkaza i raskida ugovora
- upoznati krajnjeg kupca s uvjetima pod kojima opskrbljivač može zahtijevati privremenu obustavu isporuke plina od operatora sustava
- postupati na način kojim se ponuđenim uvjetima prodaje ili cijenama ne narušava tržišno natjecanje i ravnopravan položaj krajnjih kupaca na tržištu plina
- upoznati krajnjeg kupca s obvezom podmirenja iznosa dospjele novčane obveze za isporučeni plin kao uvjeta za promjenu opskrbljivača

– upoznati krajnjeg kupca s obvezom podmirenja ostalih naknada i davanja propisanih posebnim propisima

– uvažiti pravo krajnjeg kupca da odustane od svojeg zahtjeva tijekom samog postupka promjene opskrbljivača.

(7) Prilikom davanja ponuda o opskrbi plinom i sklapanja ugovora o opskrbi krajnjeg kupca opskrbljivaču i/ili njegovom predstavniku osobito je zabranjeno:

– lažno predstavljanje i neovlaštena uporaba tvrtke drugog energetskog subjekta

– sklapanje ugovora o opskrbi krajnjeg kupca koje nije utemeljeno na pravičnim i unaprijed poznatim uvjetima

– dovođenje krajnjeg kupca u zabludu, s namjerom da ga se time navede na sklapanje ugovora

– lažno pozivanje na odobrenje nekog javnopravnog ili drugog tijela

– korištenje uzneniravajućih i agresivnih postupaka ponude i ugovora i

– korištenje zavaravajućeg oglašavanja.

(8) U postupku promjene opskrbljivača u skladu s aktom iz članka 95. ovoga Zakona, operator distribucijskog sustava i/ili operator transportnog sustava osobito je dužan:

– pridržavati se odredbi o tajnosti podataka definiranih člankom 11. ovoga Zakona

– prekinuti postupak promjene opskrbljivača jedino pod uvjetima propisanim aktom iz članka 95. ovoga Zakona

– krajnjem kupcu objektivno i nepristrano pružiti sve potrebne informacije te ga uputiti na ispravnu proceduru kako bi ostvario svoju pravu volju

– zaprimljen zahtjev krajnjeg kupca za odustanak od promjene opskrbljivača bez odlaganja uputiti opskrbljivaču kojem je krajnji kupac i podnio zahtjev za promjenu opskrbljivača.

(9) U postupku promjene opskrbljivača u skladu s aktom iz članka 95. ovoga Zakona, operatoru distribucijskog sustava i/ili operatoru transportnog sustava osobito je zabranjeno:

– informirati opskrbljivača plinom da je njegov krajnji kupac podnio zahtjev za promjenu opskrbljivača, osim u slučaju propisanom aktom iz članka 95. ovoga Zakona

– koristiti svoj položaj na način da krajnjeg kupca dovede u zabludu ili da ga na bilo koji način svojim postupanjem zaplaši ili navede da odustane od svoje odluke za promjenu opskrbljivača

– poduzimati radnje u ime i za račun kupca kojima bi doveo do obustave postupka promjene opskrbljivača.

Opskrbljivač u obvezi javne usluge

Članak 59.

(1) Opskrbljivač u obvezi javne usluge opskrblije plinom kupca iz kategorije kućanstvo po reguliranim uvjetima s ciljem osiguravanja sigurnosti, redovitosti, kvalitete i cijene opskrbe kućanstava.

(2) Uvjeti sigurnosti opskrbe kućanstava propisuju se posebnim propisima koji uredaju sigurnost opskrbe plinom u Republici Hrvatskoj.

(3) Uvjeti redovitosti i kvalitete opskrbe kućanstava propisuju se aktom iz članka 95. ovoga Zakona.

(4) Iznosi tarifnih stavki koji plaćaju kupci koji koriste javnu uslugu opskrbe plinom određuju se metodologijom iz članka 94. stavka 1. podstavka 5. ovoga Zakona.

(5) Opskrbljivač u obvezi javne usluge određuje se na razdoblje od tri plinske godine.

(6) Opskrbljivača u obvezi javne usluge, ovisno o distribucijskim područjima na teritoriju Republike Hrvatske, odlukom određuje Agencija na temelju javnog natječaja.

(7) Javni natječaj iz stavka 6. ovoga članka, Agencija provodi sukladno člancima 61. i 62. ovoga Zakona uz primjenu kriterija najnižeg troška opskrbe plinom opskrbljivača u obvezi javne usluge, a koji mora biti manji ili jednak trošku opskrbe plinom opskrbljivača u obvezi javne usluge sukladno metodologiji iz članka 94. stavka 1. podstavka 5. ovoga Zakona.

Zajamčeni opskrbljivač

Članak 60.

(1) Zajamčeni opskrbljivač opskrblije plinom krajnjeg kupca priključenog na distribucijski sustav ako je:

1. postojećem opskrbljivaču plinom krajnjeg kupca prestala važiti dozvola za obavljanje energetske djelatnosti opskrbe plinom

2. postojećem opskrbljivaču plinom krajnjeg kupca Agencija privremeno ili trajno oduzela dozvolu sukladno odredbama propisa kojima se uređuje energija i propisa kojima se uređuje regulacija energetskih djelatnosti

3. Agencija zaprimila pisanu obavijest o opskrbljivaču u poteškoćama sukladno članku 14. stavku 1. točki 11., članku 27. stavku 1. točki 8., članku 30. stavku 1. točki 7., članku 33. stavku 1. točki 6., članku 47. stavku 1. točki 7., članku 50. stavku 1. točki 14., članku 55. stavku 1. točki 3. i članku 63. stavku 1. točki 9. ovoga Zakona.

(2) U slučaju iz stavka 1. točke 3. ovoga članka Agencija je dužna postupiti u skladu s aktom iz članka 95. ovoga Zakona.

(3) Zajamčeni opskrbljivač određuje se na razdoblje od tri plinske godine.

(4) Iznosi tarifnih stavki za zajamčenu opskrbu iz stavka 1. ovoga članka određuju se metodologijom iz članka 94. stavka 1. podstavka 5. ovoga Zakona.

(5) Ugovor o zajamčenoj opskrbi krajnjeg kupca smatra se sklopljenim danom stjecanja uvjeta iz stavka 1. ovoga članka za korištenje prava na zajamčenu opskrbu.

(6) Postupak promjene opskrbljivača plinom u slučaju iz stavka 1. ovoga članka uređuje se odredbama akta iz članka 95. ovoga Zakona.

(7) Agencija je dužna obavijestiti Ministarstvo, zajamčenog opskrbljivača, operatora transportnog sustava, operatora sustava skladišta plina, sve operatore distribucijskog sustava i operatora tržišta plina o opskrbljivaču plina iz stavka 1. točaka 1. i 2. ovoga članka, najkasnije 15 dana prije prestanka važenja iste dozvole, odnosno od izvršnosti rješenja Agencije o privremenom ili trajnom oduzimanju dozvole.

(8) Operator distribucijskog sustava dužan je dostaviti zajamčenom opskrbljivaču podatke o krajnjim kupcima koji prelaze u zajamčenu opskrbu u roku od pet dana od zaprimljene obavijesti pisanim putem iz stavka 7. ovoga članka.

(9) Najmanje jednog zajamčenog opskrbljivača odlukom određuje Agencija na temelju javnog natječaja.

(10) Javni natječaj iz stavka 9. ovoga članka, Agencija provodi sukladno člancima 61. i 62. ovoga Zakona.

Postupak provedbe javnog natječaja za opskrbljivača u obvezi javne usluge i zajamčenog opskrbljivača

Članak 61.

(1) Javni natječaj za opskrbljivača u obvezi javne usluge i zajamčenog opskrbljivača se provodi objavom, prikupljanjem, pregledom i ocjenom ponuda zainteresiranih energetskih subjekata i donošenjem odluke o odabiru opskrbljivača u obvezi javne usluge ili zajamčenog opskrbljivača.

(2) Dokumentacija za javni natječaj iz stavka 1. ovoga članka objavljuje se na službenim internetskim stranicama Agencije, dok se obavijest o otvaranju javnog natječaja objavljuje u Narodnim novinama i u Službenom listu Europske unije.

(3) Dokumentacija za javni natječaj detaljno obrađuje administrativne, pravne, financijske, tehničke i stručne zahtjeve kao i razloge za isključenje sudionika.

(4) Ocjena ponuda temelji se na kriterijima iz članka 62. ovoga Zakona.

(5) U slučaju da se na javni natječaj odazove više od jednog ponuditelja, Agencija provodi rangiranje na temelju kriterija iz članka 62. ovoga Zakona te za opskrbljivača u obvezi javne usluge ili zajamčenog opskrbljivača određuje najviše rangiranog ponuditelja.

(6) U slučaju da se na natječaj odazove jedan ponuditelj, Agencija će odrediti tog ponuditelja za opskrbljivača u obvezi javne usluge ili zajamčenog opskrbljivača ukoliko ispunjava kriterije iz članka 62. ovoga Zakona.

(7) U slučaju da ponuditelj iz stavka 6. ovoga članka ne ispunjava kriterije iz članka 62. ovoga Zakona ili da ne postoji interes na objavljenom javnom natječaju, Agencija može za opskrbljivača u obvezi javne usluge ili zajamčenog opskrbljivača odrediti najviše rangiranog opskrbljivača sukladno kriterijima iz članka 62. ovoga Zakona.

(8) Agencija za provođenje rangiranja iz stavka 7. ovoga članka koristi Agenciji raspoložive podatke o svim opskrbljivačima plinom koji sudjeluju na tržištu Republike Hrvatske te u slučaju potrebe može tražiti dodatne podatke.

(9) Agencija je dužna odrediti opskrbljivača u obvezi javne usluge ili zajamčenog opskrbljivača najkasnije tri mjeseca od dana isteka roka za dostavu ponuda.

(10) Energetski subjekt koji je odabran za opskrbljivača u obvezi javne usluge ili zajamčenog opskrbljivača dužan je kontinuirano održavati pokazatelje pravne, finansijske, tehničke i stručne sposobnosti, kao i druge uvjete na temelju kojih je odabran za opskrbljivača u obvezi javne usluge ili zajamčenog opskrbljivača.

(11) Agencija je ovlaštena obavljati nadzor i provjeru pokazatelja i drugih uvjeta iz stavka 10. ovoga članka kroz razdoblje na koje je određen opskrbljivač u obvezi javne usluge ili zajamčeni opskrbljivač.

(12) Ako Agencija utvrdi da opskrbljivač u obvezi javne usluge ili zajamčeni opskrbljivač ne zadovoljava uvjete sukladno stavku 11. ovoga članka, Agencija provodi javni natječaj za odabir novog opskrbljivača u obvezi javne usluge ili zajamčenog opskrbljivača i odlukom oduzima pravo obavljanja javne usluge ili zajamčene opskrbe opskrbljivaču u obvezi javne usluge ili zajamčenom opskrbljivaču.

(13) U slučaju iz stavka 12. ovoga članka opskrbljivač u obvezi javne usluge ili zajamčeni opskrbljivač ostaje opskrbljivač u obvezi javne usluge ili zajamčeni opskrbljivač do odabira novog opskrbljivača u obvezi javne usluge ili zajamčenog opskrbljivača.

Kriteriji za odabir opskrbljivača u obvezi javne usluge i zajamčenog opskrbljivača

Članak 62.

Kriteriji na kojima Agencija temelji odabir opskrbljivača u obvezi javne usluge ili zajamčenog opskrbljivača su:

1. energetski subjekt posjeduje važeću dozvolu za opskrbu plinom
2. za energetskog subjekta nikada nije pokrenut postupak privremenog oduzimanja dozvole
3. energetski subjekt uredno ispunjava obveze propisane propisima kojima se uređuju energija regulacija energetskih djelatnosti, trgovačka društva i porezi

4. tehnička sposobnost za obavljanje opskrbe u obvezi javne usluge odnosno zajamčene opskrbe kako je primjenjivo
5. stručna sposobnost za obavljanje opskrbe u obvezi javne usluge odnosno zajamčene opskrbe kako je primjenjivo
6. finansijska sposobnost koja se procjenjuje prema podacima o finansijskom stanju i poslovanju ponuditelja.

Dužnosti opskrbljivača plinom

Članak 63.

Opskrbljivač plinom je dužan:

1. obavljati energetsku djelatnost opskrbe plinom na siguran, pouzdan i učinkovit način
2. sudionicima na tržištu plina davati informacije u skladu s aktima iz članaka 89., 90., 91., 92., 93. i 95. ovoga Zakona
3. informirati kupca o njegovu pravu izbora bilo kojeg drugog opskrbljivača plinom
4. opskrbljivati plinom kupce na temelju sklopljenih ugovora koji moraju biti u skladu s odredbama akta iz članka 95. ovoga Zakona i uvjetima opskrbljivača plinom
5. osigurati istovjetnost količine plina koju preuzme iz plinskog sustava s količinom plina koju je predao u plinski sustav, u skladu s aktima iz članaka 89., 90., 91., 92., 93. i 95. ovoga Zakona
6. objavljivati i održavati ugovorene parametre kvalitete opskrbe plinom kupaca, u skladu s aktom iz članka 95. ovoga Zakona
7. u svojim poslovnim knjigama odvojeno voditi podatke koji se odnose na opskrbu kupaca koje opskrbljuje po tržišnim uvjetima, opskrbu kupaca korisnika javne usluge opskrbe plinom i opskrbu kupaca korisnika zajamčene opskrbe
8. donijeti uvjete opskrbljivača plinom koji moraju biti u skladu s odredbama akta iz članka 95. ovoga Zakona te ih na primjeren način javno objaviti najkasnije 15 dana prije početka obavljanja energetske djelatnosti opskrbe plinom
9. pisanim putem obavijestiti Agenciju o opskrbljivaču u poteškoćama koji nije podmirio dospjele novčane obveze u razdoblju od najmanje 60 dana prema drugom opskrbljivaču plinom
10. sudjelovati u postupku promjene opskrbljivača plinom za kupca koji je priključen na distribucijski sustav sukladno odredbama akta iz članka 95. ovoga Zakona
11. zahtijevati od operatora transportnog sustava ili operatora distribucijskog sustava nastavak isporuke plina kada je kupac ispunio obveze radi kojih je obustavljena isporuka plina.

Dužnosti opskrbljivača u obvezi javne usluge

Članak 64.

Opskrbljivač u obvezi javne usluge, osim dužnosti iz članka 63. ovoga Zakona, dužan je:

1. obavljati opskrbu u obvezi javne usluge po reguliranim uvjetima
2. naplaćivati isporučeni plin sukladno važećim iznosima tarifnih stavki za opskrbu u obvezi javne usluge, a koji moraju biti manji ili jednaki trošku opskrbe plinom opskrbljivača u obvezi javne usluge sukladno metodologiji iz članka 94. stavka 1. podstavka 5. ovoga Zakona te ih na primjeren način javno objaviti najmanje sedam dana prije početka primjene
3. primijeniti cijene nestandardnih usluga opskrbljivača plinom u obvezi javne usluge na temelju metodologije i odluke koju donosi Agencija, u skladu s odredbama propisa kojima se uređuje energija i regulacija energetskih djelatnosti te ih na primjeren način javno objaviti, i to najmanje sedam dana prije početka primjene
4. obavljati opskrbu u obvezi javne usluge kupaca iz kategorije kućanstvo na njihov zahtjev te im omogućiti ponovno vraćanje na korištenje opskrbe u obvezi javne usluge
5. osigurati kvalitetu plina i kvalitetu usluge u skladu s aktom iz članka 95. ovoga Zakona.

Dužnosti zajamčenog opskrbljivača

Članak 65.

Zajamčeni opskrbljivač, osim dužnosti iz članka 63. ovoga Zakona, dužan je:

1. po reguliranim uvjetima opskrbljivati plinom krajnjeg kupca koji je ostao bez opskrbljivača plinom sukladno odredbama članka 60. stavka 1. ovoga Zakona
2. opskrbljivati krajnjeg kupca iz točke 1. ovoga stavka do slobodnog izbora opskrbljivača krajnjeg kupca sukladno odredbama članka 57. ovoga Zakona
3. krajnjem kupcu iz točke 1. ovoga članka naplaćivati isporučeni plin sukladno iznosima tarifnih stavki za zajamčenu opskrbu plinom utvrđenim na temelju metodologije iz članka 94. stavka 1. podstavka 5. ovoga Zakona te ih na primjeren način javno objaviti najmanje sedam dana prije početka primjene
4. primijeniti cijene nestandardnih usluga opskrbljivača plinom u obvezi javne usluge na temelju metodologije i odluke koju donosi Agencija, u skladu s odredbama propisa kojima se uređuje regulacija energetskih djelatnosti, te ih na primjeren način javno objaviti, i to najmanje sedam dana prije početka primjene
5. uz svaki dostavljeni račun za isporučeni plin obavijestiti krajnjeg kupca iz točke 1. ovoga članka o uvjetima zajamčene opskrbe, iznosima tarifnih stavki za zajamčenu opskrbu, pravu na raskid ugovora o zajamčenoj opskrbi krajnjeg kupca, odnosno njegovu pravu na slobodan izbor opskrbljivača plinom

6. dostaviti krajnjem kupcu ugovor o zajamčenoj opskrbi krajnjeg kupca iz članka 60. stavka 5. ovoga Zakona u roku od osam dana od dana početka zajamčene opskrbe
7. osigurati kvalitetu plina i kvalitetu usluge u skladu s aktom iz članka 95. ovoga Zakona.

Prava opskrbljivača plinom i zajamčenog opskrbljivača

Članak 66.

(1) Opškrbljivač plinom ima pravo:

1. kupovati i prodavati plin, odnosno opskrbljivati plinom druge sudionike na tržištu plina
2. koristiti po reguliranim uvjetima usluge operatora tržišta plina, operatora transportnog sustava, operatora distribucijskog sustava, operatora sustava skladišta plina te usluge operatora terminala za UPP, na temelju sklopljenih ugovora koji moraju biti u skladu s aktima iz članka 89., 90., 91., 92., 93. i 95. ovoga Zakona
3. na pristup mreži proizvodnih plinovoda, transportnom sustavu, distribucijskom sustavu, sustavu skladišta plina, uključujući pristup operativnoj akumulaciji, u skladu s ovim Zakonom te aktima iz članka 89., 90., 91., 92. i 93. ovoga Zakona
4. zahtijevati od operatora transportnog sustava ili operatora distribucijskog sustava obustavu isporuke plina kada se krajnji kupac ne pridržava ugovornih obveza iz ugovora o opskrbi krajnjeg kupca, osim u slučaju ako se radi o ugroženom kupcu iz članka 71. ovoga Zakona i u skladu s odredbama akta iz članka 95. ovoga Zakona.

(2) Osim prava iz stavka 1. ovoga članka zajamčeni opskrbljivač ima pravo:

1. obavljati zajamčenu opskrbu po reguliranim uvjetima
2. sklopiti ugovor o transportu plina s operatorom transportnog sustava pod istim uvjetima koje je imao opskrbljivač plinom čije je kupce sukladno članku 60. stavku 1. ovoga Zakona preuzeo zajamčeni opskrbljivač
3. sklopiti ugovor o distribuciji plina s operatorom distribucijskog sustava pod istim uvjetima koje je imao opskrbljivač plinom čije je kupce sukladno članku 60. stavku 1. ovoga Zakona preuzeo zajamčeni opskrbljivač
4. sklopiti ugovor o prodaji plina s opskrbljivačem plinom pod istim uvjetima po kojima je opskrbljivač plinom prodavao plin drugom opskrbljivaču plinom, a čije je kupce sukladno članku 60. stavku 1. ovoga Zakona preuzeo zajamčeni opskrbljivač.

Ugovor o opskrbi plinom krajnjeg kupca

Članak 67.

(1) Prava i obveze između svakog opskrbljivača plinom i krajnjeg kupca uređuju se ugovorom o opskrbi krajnjeg kupca.

(2) U slučaju promjene opskrbljivača, ugovor iz stavka 1. ovoga članka može se sklopiti prije pokretanja postupka promjene opskrbljivača, a najkasnije po završetku postupka promjene opskrbljivača.

(3) Sklapanje i sadržaj ugovora o opskrbi krajnjeg kupca detaljnije se uređuju aktom iz članka 95. ovoga Zakona te uvjetima opskrbljivača plinom, u skladu s odredbama ovoga Zakona i propisa kojim se uređuje energija.

(4) Svaki opskrbljivač plinom je dužan osigurati da su uvjeti ugovora o opskrbi krajnjeg kupca koje nudi usklađeni s odredbama akta iz članka 95. ovoga Zakona.

(5) Uvjeti ugovora o opskrbi krajnjeg kupca moraju biti napisani jasnim i razumljivim rječnikom te ne smiju uključivati neugovorne prepreke ostvarivanja prava krajnjih kupaca, kao što je to primjerice suviše opsežna ugovorna dokumentacija.

(6) Svaki opskrbljivač plinom mora osigurati da su krajnji kupci zaštićeni od nepoštenih i zavaravajućih načina kupnje.

(7) Svaki opskrbljivač plinom je obvezan na primjeren način javno objaviti dio cijene koji se regulira te naknade i ostala davanja propisana posebnim propisima sukladno propisu kojima se uređuje energija i regulacija energetskih djelatnosti, a opskrbljivač pod obvezom javne usluge i iznose tarifnih stavki za krajnje kupce.

(8) Svaki opskrbljivač plinom je obvezan sklopiti ugovor o opskrbi plinom s krajnjim kupcem u pisanim oblicima. Ugovor o opskrbi plinom krajnjeg kupca mora minimalno sadržavati:

1. identitet i adresu opskrbljivača, krajnjeg kupca i obračunskog mjernog mjesta
2. usluge koje pruža opskrbljivač, uključujući vrijeme početka i kvalitetu opskrbe
3. vrste ponuđenih usluga održavanja, ako se nude
4. način dobivanja informacija o važećim cijenama i naknadama, uključujući i naknade za održavanje
5. trajanje ugovora o opskrbi plinom krajnjeg kupca, uvjete za obnavljanje i raskid ugovora o opskrbi plinom krajnjeg kupca ili prestanak pružanja usluga
6. postojanje bilo kojeg prava na raskid ugovora
7. način utvrđivanja nadoknade u slučaju nepoštivanja ugovorenih razine kvalitete usluga, uključujući netočan i zakašnjeli obračun i
8. način rješavanja sporova kada Agencija odlučuje po prigovorima krajnjih kupaca.

(9) Odredbe ugovora o opskrbi plinom krajnjeg kupca moraju biti poštene te na jasan, jednostavan i nedvojben način obuhvatiti prava i obveze opskrbljivača i kupca, a svaki opskrbljivač plinom mora osigurati da su njihovim krajnjim kupcima uvjeti dobro poznati prije sklapanja ugovora.

(10) Ugovor o opskrbi plinom krajnjeg kupca ne može sadržavati odredbe kojima se krajnjem kupcu uskraćuje ili otežava pravo na raskid, odnosno otkaz ugovora o opskrbi plinom krajnjeg kupca, niti može sadržavati odredbe kojima se određuju dodatne finansijske obveze krajnjem kupcu koje nisu u skladu s člankom 57. stavkom 5. ovoga Zakona, a s obzirom na njegovo pravo na promjenu opskrbljivača.

(11) Ugovor o opskrbi plinom krajnjeg kupca, osim ugovora o opskrbi plinom u obvezi javne usluge i zajamčene opskrbe, može sadržavati posebne uvjete prodaje, uključivo pravo na naknadu u slučaju prijevremenog raskida ugovora, s tim da je i u tom slučaju opskrbljivač obvezan postupati na način kojim se ponuđenim uvjetima prodaje ili cijenama ne narušava tržišno natjecanje i ravnopravan položaj kupaca na tržištu plina.

Kvaliteta opskrbe plinom

Članak 68.

(1) Kvaliteta opskrbe plinom sastoji se od:

1. kvalitete plina
2. pouzdanosti isporuke i
3. kvalitete usluge.

(2) Agencija donosi uvjete kvalitete opskrbe plinom koji su sastavni dio akta iz članka 95. ovoga Zakona, u kojima se propisuju:

1. pokazatelji kvalitete opskrbe plinom
2. način mjerjenja, prikupljanja i objavljivanja pokazatelja kvalitete opskrbe plinom
3. iznimni događaji u pogledu kvalitete opskrbe plinom
4. postupno uvođenje općih i garantiranih standarda kvalitete opskrbe plinom
5. način regulacije kvalitete opskrbe plinom čija primjena ovisi o odabranoj metodologiji izračuna iznosa tarifnih stavki
6. postupno uvođenje finansijske kompenzacije krajnjem kupcu nakon uvođenja garantiranih standarda kvalitete opskrbe plinom
7. način, dinamika i opseg izvještavanja te dostavljanja podataka Agenciji o kvaliteti opskrbe plinom od strane energetskih subjekata
8. sadržaj godišnjeg izvještaja operatora transportnog sustava o kvaliteti opskrbe plinom
9. sadržaj godišnjeg izvještaja operatora distribucijskog sustava o kvaliteti opskrbe plinom
10. sadržaj godišnjeg izvještaja operatora sustava skladišta plina o kvaliteti opskrbe plinom

11. sadržaj godišnjeg izvještaja operatora terminala za UPP o kvaliteti opskrbe plinom i

12. sadržaj godišnjeg izvještaja opskrbljivača o kvaliteti usluga.

(3) Operator transportnog sustava, operator sustava skladišta plina, operator terminala za UPP i operator distribucijskog sustava dužni su u skladu s uvjetima kvalitete opskrbe plinom sustavno:

1. održavati razinu kvalitete opskrbe plinom

2. pratiti pokazatelje kvalitete opskrbe plinom i

3. voditi evidenciju podataka potrebnih za utvrđivanje pokazatelja kvalitete opskrbe plinom.

(4) Svaki opskrbljivač dužan je u skladu s uvjetima kvalitete opskrbe plinom sustavno:

1. održavati razinu kvalitete usluga

2. pratiti pokazatelje kvalitete usluga i

3. voditi evidenciju podataka potrebnih za utvrđivanje pokazatelja kvalitete usluga.

(5) Operator transportnog sustava, operator sustava skladišta plina, operator terminala za UPP, operator distribucijskog sustava i svaki opskrbljivač:

– u skladu sa stavkom 2. točkama 8., 9., 10., 11. i 12. ovoga članka, jednom godišnje javno objavljuju izvještaje o kvaliteti opskrbe plinom

– u skladu sa stavkom 2. točkom 7. ovoga članka, izvještavaju Agenciju i dostavljaju joj podatke o kvaliteti opskrbe plinom.

XIII. KRAJNJI KUPAC

Dužnosti krajnjeg kupca

Članak 69.

(1) Krajnji kupac je dužan:

1. priključiti svoje plinske uređaje na transportni sustav ili distribucijski sustav, u skladu s aktima iz članka 90. i 91. ovoga Zakona te metodologijom iz članka 94. stavka 2. ovoga Zakona

2. omogućiti operatoru transportnog ili distribucijskog sustava na čiji sustav je krajnji kupac priključen ugradnju uređaja za mjerjenje potrošnje plina i nesmetani pristup plinskoj instalaciji i plinskom priključku radi održavanja i očitavanja uređaja za mjerjenje potrošnje plina te izvršenje obustave isporuke plina

3. omogućiti održavanje plinske instalacije i plinskog uređaja u takvom stanju da ne predstavlja opasnost za život i zdravlje ljudi ili imovinu te u slučaju kvara takav kvar ukloniti bez odgadanja
4. pridržavati se uputa dispečerskih centara operatora transportnog ili distribucijskog sustava na čiji sustav je krajnji kupac priključen
5. davati potrebne informacije operatoru transportnog sustava, operatoru distribucijskog sustava, operatoru sustava skladišta plina i operatoru terminala za UPP, u slučaju da ugovori korištenje njihovih usluga
6. imati važeći ugovor o opskrbi plinom za svako pojedino obračunsko mjerno mjesto
7. platiti naknadu za neovlaštenu potrošnju plina operatoru distribucijskog sustava ili operatoru transportnog sustava sukladno odredbama akta iz članaka 90. i 91. ovoga Zakona
8. sudjelovati u postupku promjene opskrbljivača plinom za kupca koji je priključen na distribucijski sustav sukladno odredbama akta iz članka 95. ovoga Zakona.

(2) Krajnji kupac odgovoran je za korištenje plina u skladu s odredbama ovoga Zakona, aktima iz članaka 90., 91. i 95. ovoga Zakona.

(3) Krajnji kupac koji je izravno spojen na transportni sustav dužan je najkasnije do 1. veljače na zahtjev operatora transportnog sustava dostaviti projekciju ukupne godišnje količine plina koju planira preuzeti iz transportnog sustava za desetogodišnje razdoblje koje započinje s godinom koja slijedi.

Prava krajnjeg kupca

Članak 70.

(1) Krajnji kupac ima pravo:

1. na slobodan izbor i besplatni postupak promjene opskrbljivača plinom, u skladu s odredbama ovoga Zakona i odredbama akta iz članka 95. ovoga Zakona
2. uputiti prigovor Agenciji na rad opskrbljivača i operatora sustava na čiji sustav je krajnji kupac priključen, koji nije u skladu s odredbama ovoga Zakona i odredbama akata iz članaka 90., 91. i 95. ovoga Zakona
3. na dostavu svih relevantnih podataka o potrošnji plina od opskrbljivača plinom pisanim putem
4. priključiti plinske uređaje na transportni sustav ili distribucijski sustav
5. izgraditi izravni plinovod pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.

(2) Krajnji kupci iz kategorije kućanstvo imaju pravo na opskrbu plinom u okviru javne usluge od strane opskrbljivača u obvezi javne usluge.

(3) Na krajnjeg kupca se na odgovarajući način primjenjuju odredbe propisa kojim se uređuju prava potrošača i odredbe akta iz članka 95. ovoga Zakona.

Ugroženi kupci

Članak 71.

(1) Krajnji kupci iz kategorije kućanstvo koji imaju pravo na opskrbu plinom u okviru javne usluge i izaberu ili koriste po automatizmu taj način opskrbe te su od nadležnog tijela za socijalnu skrb ishodili odluku o statusu ugroženog kupca imaju pravo na posebnu zaštitu u skladu s odredbama ovoga Zakona, propisa kojim se uređuje energija i propisa kojim se uređuje socijalna skrb.

(2) Nadležno tijelo za socijalnu skrb koje je utvrdilo status ili promjenu statusa ugroženog kupca dužno je u roku od osam dana od dana promjene statusa ugroženog kupca izvijestiti kupca, operatora distribucijskog sustava i opskrbljivača ugroženog kupca o promjeni statusa kupca.

(3) Nadležno tijelo za socijalnu skrb, podzakonskim propisom kojim utvrđuje status ugroženog kupca, odredit će razinu socijalne potpore ugroženom kupcu, odnosno vrstu i opseg prava koja pripadaju s obzirom na utvrđeni status te način sudjelovanja u podmirenju troškova socijalnog minimuma potrošnje plina.

(4) Podzakonskim propisom iz stavka 3. ovoga članka utvrdit će se i uvjeti za ograničenje ili prekid isporuke plina ugroženom kupcu u slučaju neovlaštene potrošnje i po nalogu opskrbljivača plinom.

XIV. MODEL BILANČNIH SKUPINA

Članak 72.

(1) Za nesmetano izvršenje i obračun kupoprodajnih transakcija na tržištu plina, osiguranje podudarnosti količina plina predanih u transportni sustav i preuzetih iz transportnog sustava te razdvajanje finansijskih transakcija od fizičke isporuke plina uspostavlja se odgovornost sudionika na tržištu plina prema modelu bilančnih skupina.

(2) Svaki sudionik na tržištu plina, osim operatora tržišta plina, dužan je biti član bilančne skupine.

(3) Model bilančnih skupina detaljnije se uređuje aktom iz članka 89. ovoga Zakona.

Dužnosti voditelja bilančne skupine

Članak 73.

Voditelj bilančne skupine je dužan:

1. organizirati i voditi bilančnu skupinu, sukladno aktu iz članka 89. ovoga Zakona

2. svakodnevno uravnoveživati količine plina koje ulaze u transportni sustav i izlaze iz transportnog sustava, za bilančnu skupinu koju organizira i vodi
3. davati nominacije operatoru transportnog sustava za mjesta predaje i preuzimanja plina iz transportnog sustava, operatoru sustava skladišta plina za utiskivanje ili povlačenje plina iz sustava skladišta plina i operatoru terminala za UPP za prihvat i otpremu UPP-a, sukladno aktima iz članaka 89., 90., 92. i 93. ovoga Zakona i drugim posebnim propisima
4. davati propisane informacije operatoru tržišta plina, sukladno aktu iz članka 89. ovoga Zakona
5. sklapati ugovore s operatorom tržišta plina, sukladno aktu iz članka 89. ovoga Zakona
6. plaćati obračunate troškove iz članka 50. točaka 6. i 7. ovoga Zakona operatoru tržišta plina na temelju sklopljenog ugovora.

Prava voditelja bilančne skupine

Članak 74.

Voditelj bilančne skupine ima pravo:

1. koristiti javnu uslugu operatora tržišta plina po reguliranim uvjetima, na temelju sklopljenih ugovora
2. raspodjeljivati obračunate troškove iz članka 50. točaka 6. i 7. ovoga Zakona na članove bilančne skupine
3. raspodjeljivati naknadu za organiziranje tržišta plina na članove bilančne skupine
4. obračunavati trošak vođenja bilančne skupine članovima bilančne skupine.

XV. RAZDVAJANJE DJELATNOSTI

Razdvajanje djelatnosti operatora sustava skladišta plina, operatora terminala za UPP i operatora distribucijskog sustava

Članak 75.

- (1) Djelatnost operatora sustava skladišta plina, operatora terminala za UPP i operatora distribucijskog sustava, uključujući operatora koji je dio vertikalno integriranog subjekta, mora biti organizirana u samostalnom pravnom subjektu, nezavisno od drugih djelatnosti u sektoru plina.
- (2) Djelatnost operatora distribucijskog sustava koji je dio horizontalno integriranog subjekta mora biti organizirana u samostalnom pravnom subjektu i nezavisno od djelatnosti izvan sektora plina osim energetskih djelatnosti proizvodnje, distribucije i opskrbe toplinskom energijom.

(3) Neovisnost operatora sustava skladišta plina, operatora terminala za UPP i operatora distribucijskog sustava, u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, osigurava se tako da:

1. članovi uprave operatora koji je dio vertikalno integriranog energetskog subjekta ne smiju sudjelovati u upravljanju drugim djelatnostima u sektoru plina, različitim od djelatnosti odnosnog operatora

2. se uzimaju u obzir profesionalni interesi članova uprave operatora koji moraju biti u mogućnosti djelovati neovisno

3. operator samostalno odlučuje o sredstvima nužnim za pogon, održavanje i razvoj sustava kojim upravlja, nezavisno od drugih djelatnosti koje obavlja vertikalno integrirani energetski subjekt.

(4) Neovisnost operatora distribucijskog sustava, u skladu sa stavkom 2. ovoga članka, osigurava se tako da:

1. članovi uprave operatora koji je dio horizontalno integriranog subjekta ne smiju sudjelovati u upravljanju drugim djelatnostima izvan sektora plina

2. se uzimaju u obzir profesionalni interesi članova uprave operatora koji moraju biti u mogućnosti djelovati neovisno

3. operator samostalno odlučuje o sredstvima nužnim za pogon, održavanje i razvoj sustava kojim upravlja, nezavisno od drugih djelatnosti koje obavlja horizontalno integrirani subjekt.

(5) Radi ispunjenja obveza iz stavka 3. točke 3. i stavka 4. točke 3. ovoga članka, operator mora imati na raspolaganju sve potrebne resurse uključujući ljudske, tehničke, finansijske i materijalne.

(6) Neovisno o stavku 5. ovoga članka, vladajuće društvo u sustavu horizontalno integriranog subjekta ima pravo operatoru odobravati godišnji finansijski plan i postavljati granice njegove zaduženosti te nema pravo operatoru sustava davati upute vezane uz njegovo svakodnevno poslovanje niti uz pojedinačne odluke o izgradnji ili modernizaciji dijelova sustava kojima upravlja operator jedino u slučaju kada takva odluka proizlazi iz odobrenoga godišnjega finansijskog plana.

(7) Operator sustava skladišta plina, operator terminala za UPP i operator distribucijskog sustava dužni su donijeti program mjera radi osiguranja primjene nepristranih uvjeta pristupa sustavu kojim upravljaju i osigurati nadzor nad njihovim provođenjem, a kojim se utvrđuju posebne obveze zaposlenika za ostvarenje cilja.

(8) Za ispunjenje svojih obveza osoba odgovorna za provođenje programa mjera iz stavka 7. ovoga članka, a koja je imenovana od odnosnog operatora mora biti nezavisna i mora imati pristup svim potrebnim informacijama operatora i bilo kojeg drugog povezanog subjekta.

(9) Na osobu odgovornu za provođenje programa mjera primjenjuju se uvjeti iz članka 23. ovoga Zakona koji vrijede za osobu koja provodi praćenje usklađenosti.

(10) Osoba odgovorna za provođenje programa mjera je dužna do 1. ožujka svake godine dostaviti Agenciji godišnje izvješće o provedbi programa mjera iz stavka 7. ovoga članka za prethodnu godinu.

(11) Operator je dužan objaviti na svojim internetskim stranicama program mjera i izvješće o provedbi programa mjera za prethodnu godinu.

(12) Agencija će nadzirati aktivnosti operatora distribucijskog sustava koji je dio vertikalno integriranog subjekta kako on ne bi iskoristio svoju vertikalnu integraciju za narušavanje tržišnog natjecanja.

(13) Agencija će nadzirati operatora distribucijskog sustava kako on ne bi kroz svoje aktivnosti u području komunikacije i promidžbe stvorio asocijaciju o povezanosti s djelatnošću opskrbe koja je dio vertikalno integriranog subjekta.

(14) Odredbe stavača 1. i 3. ovoga članka ne primjenjuju se na operatora distribucijskog sustava koji je dio vertikalno integriranoga energetskog subjekta koji ima manje od 100.000 kupaca priključenih na distribucijski sustav.

(15) Operator distribucijskog sustava iz stavača 14. ovoga članka koji obavlja i energetsku djelatnost opskrbe plinom dužan je primijeniti odredbe članaka 76. i 77. ovoga Zakona.

Mješoviti operator

Članak 76.

(1) Iznimno od odredbi članaka od 15. do 25. ovoga Zakona, djelatnost operatora transportnog sustava, operatora distribucijskog sustava, operatora sustava skladišta plina i operatora terminala za UPP može biti organizirana zajedno, u okviru djelatnosti mješovitog operatora, ali odvojeno od djelatnosti proizvodnje prirodnog plina, trgovine plinom i opskrbe plinom.

(2) Na dužnosti i prava mješovitog operatora odgovarajuće se primjenjuju odredbe ovoga Zakona o dužnostima i pravima operatora transportnog sustava, uključujući odredbe o dužnostima i pravima operatora distribucijskog sustava, operatora sustava skladišta plina i operatora terminala za UPP.

(3) Mješoviti operator koji je dio vertikalno integriranoga energetskog subjekta mora svoje djelatnosti organizirati u samostalnom pravnom subjektu nezavisno od djelatnosti proizvodnje prirodnog plina, trgovine plinom i opskrbe plinom.

(4) Neovisnost mješovitog operatora, u skladu sa stavkom 3. ovoga članka, osigurava se tako da:

1. članovi uprave mješovitog operatora koji je dio integriranog energetskog subjekata ne smiju sudjelovati u upravljanju djelnostima proizvodnje prirodnog plina, trgovine plinom i opskrbe plinom

2. uzimaju se u obzir profesionalni interesi članova uprave mješovitog operatora koji moraju biti u mogućnosti djelovati neovisno

3. mješoviti operator samostalno odlučuje o sredstvima nužnim za pogon, održavanje i razvoj sustava kojim upravlja, nezavisno od djelatnosti proizvodnje prirodnog plina i opskrbe plinom.

(5) Radi ispunjenja obveza iz stavka 4. točke 3. ovoga članka, operator mora imati na raspolaganju sve potrebne resurse uključujući ljudske, tehničke, financijske i materijalne.

(6) Neovisno o stavku 5. ovoga članka, vladajuće društvo u sustavu horizontalno integriranog subjekta ima pravo operatoru odobravati godišnji financijski plan i postavljati granice njegove zaduženosti te nema pravo operatoru sustava davati upute vezane uz njegovo svakodnevno poslovanje niti uz pojedinačne odluke o izgradnji ili modernizaciji dijelova sustava kojima upravlja operator jedino u slučaju kada takva odluka proizlazi iz odobrenoga godišnjega financijskog plana.

(7) Mješoviti operator dužan je donijeti program mjera radi osiguranja primjene nepristranih uvjeta pristupa sustavu kojim upravljuju i osigurati nadzor nad njihovim provođenjem, a kojim se utvrđuju posebne obveze zaposlenika za ostvarenje cilja.

(8) Za ispunjenje svojih obveza osoba odgovorna za provođenje programa mjera iz stavka 7. ovoga članka, a koja je imenovana od odnosnog operatora mora biti nezavisna i mora imati pristup svim potrebnim informacijama operatora i bilo kojeg drugog povezanog subjekta.

(9) Osoba odgovorna za provođenje programa mjera je dužna do 1. ožujka svake godine dostaviti Agenciji godišnje izvješće o provedbi programa mjera iz stavka 7. ovoga članka za prethodnu godinu.

(10) Mješoviti operator je dužan objaviti na svojim internetskim stranicama program mjera i izvješće o provedbi programa mjera za prethodnu godinu.

(11) Nadzor nad aktivnostima operatora koji je dio vertikalno integriranog subjekta, kako on ne bi iskoristio svoju vertikalnu integraciju za narušavanje tržišnog natjecanja, provodit će Agencija.

Računovodstveno razdvajanje djelatnosti

Članak 77.

(1) Energetski subjekti za plin dužni su računovodstveno razdvojiti djelatnosti radi primjene načela nediskriminacije korisnika plinskog sustava, izbjegavanja narušavanja tržišnog natjecanja i međusobnog subvencioniranja energetskih djelatnosti koje se obavljaju kao tržišne i energetskih djelatnosti koje se obavljaju kao javne usluge.

(2) Energetski subjekti koji obavljaju djelatnost opskrbe plinom dužni su računovodstveno razdvojiti djelatnosti opskrbe plinom koje se obavljaju kao javna usluga od djelatnosti opskrbe plinom koje se obavljaju kao tržišna djelatnost.

(3) Energetski subjekti za plin dužni su izraditi, objaviti i dati na reviziju godišnje financijske izvještaje.

(4) Revizija godišnjega finansijskog izvještaja mora potvrditi da se poštivalo načelo nediskriminacije korisnika plinskog sustava i izbjegavanja međusobnog subvencioniranja energetskih djelatnosti u sektoru plina koje se obavljaju kao tržišne djelatnosti i energetskih djelatnosti koje se obavljaju kao javne usluge.

(5) Godišnji finansijski izvještaji moraju sadržavati podatke o transakcijama s povezanim energetskim subjektima.

(6) Energetski subjekti za plin dužni su utvrditi pravila za raspoređivanje imovine, obveza, prihoda, troškova i amortizacije sukladno odluci Agencije o načinu i postupku vođenja razdvojenog računovodstva.

(7) Mješoviti operator dužan je u svojim poslovnim knjigama odvojeno voditi podatke koji se odnose na djelatnost transporta plina, distribucije plina, skladištenja plina te upravljanja terminalom za UPP.

(8) Operator distribucijskog sustava iz članka 75. stavka 14. ovoga Zakona dužan je u svojim poslovnim knjigama, odvojeno voditi podatke koji se odnose na djelatnost distribucije plina i djelatnost opskrbe plinom.

(9) Opskrbljivač plinom dužan je u svojim poslovnim knjigama odvojeno voditi podatke koji se odnose na djelatnost opskrbe plinom koja se obavlja kao tržišna djelatnost ili kao javna usluga opskrbe plinom i zajamčena opskrba.

Pravo pristupa poslovnim knjigama

Članak 78.

(1) Energetski subjekt za plin dužan je omogućiti Agenciji pristup poslovnim knjigama, što uključuje pravo Agencije da zahtijeva sve potrebne informacije te dostavu potrebnih podataka, neposredan uvid u poslovne knjige, knjigovodstvene isprave, finansijske izvještaje i drugu dokumentaciju energetskog subjekta i poduzimanje drugih radnji potrebnih za obavljanje poslova iz nadležnosti Agencije.

(2) Agencija će osigurati zaštitu povjerljivosti podataka koje je saznala u obavljanju svojih poslova.

XVI. PRAVO PRISTUPA TREĆE STRANE

Pristup treće strane

Članak 79.

(1) Proizvođač prirodnog plina, operator transportnog sustava, operator distribucijskog sustava, operator sustava skladišta plina, operator terminala za UPP i operator mjesta za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om dužni su osigurati učinkovit i nediskriminirajući pristup mreži proizvodnih plinovoda, transportnom sustavu, distribucijskom sustavu, sustavu skladišta plina, terminalu za UPP i mjestu za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om, u skladu s aktima iz članaka 89., 90., 91., 92. i 93.ovoga Zakona i metodologijom iz članka 94. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Pristup transportnom sustavu, distribucijskom sustavu, sustavu skladišta plina i terminalu za UPP omogućuje se primjenom reguliranog pristupa treće strane, a pristup mreži proizvodnih plinovoda i mjestu za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om omogućuje se primjenom pregovaračkog pristupa treće strane.

(3) Regulirani pristup treće strane temelji se na objavljenim metodologijama utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za energetske djelatnosti transporta plina, distribucije plina, skladištenja plina i upravljanje terminalom za UPP iz članka 94. stavka 1. ovoga Zakona, koji se primjenjuje objektivno i jednakost za sve sudionike na tržištu plina.

(4) Pregovarački pristup treće strane temelji se na komercijalnim uvjetima pristupa mreži proizvodnih plinovoda i mjestu za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om, koji su predmet pregovora.

Prikљučenje krajnjeg kupca na plinski sustav

Članak 80.

(1) Krajnji kupac koji se želi priključiti na plinski sustav dužan je podnijeti zahtjev za priključenje na distribucijski sustav operatoru distribucijskog sustava koji za to područje ima sklopljen ugovor o koncesiji iz članka 43. ovoga Zakona.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, pravo izravnog priključenja na transportni sustav ima:

1. krajnji kupac koji će trošiti plin za istodobnu proizvodnju električne i toplinske energije uz priključni kapacitet obračunskog mjernog mjesta koji je veći od 50 MWh/h

2. krajnji kupac koji će trošiti plin uz priključni kapacitet obračunskog mjernog mjesta od minimalno 250 MWh/h

3. krajnji kupac koji će trošiti plin za daljnju prodaju stlačenog prirodnog plina prema posebnim propisima uz priključni kapacitet obračunskog mjernog mjesta od minimalno 5 MWh/h.

(3) Krajnji kupci iz stavka 2. ovoga članka, odnosno operator transportnog sustava dužni su kod projektiranja, zahvata u prostoru, gradnje, odnosno priključenja na transportni sustav raditi u skladu s postupcima propisanim propisima kojima se uređuje prostorno uređenje i gradnja.

(4) Trošak nastao priključenjem na transportni sustav i održavanjem priključka iz stavka 3. ovoga članka podmiruje krajnji kupac na čiji zahtjev je izgrađen priključak na transportni sustav i takav trošak ne može biti uključen u iznos tarifnih stavki za transport plina.

(5) Operator distribucijskog sustava dužan je donijeti odluku o zahtjevu iz stavka 1. ovoga članka u roku od 15 dana od dana dostave uredno podnesenog zahtjeva sukladno aktu iz članka 91. ovoga Zakona.

(6) Protiv odluke operatora distribucijskog sustava iz stavka 5. ovoga članka podnositelj zahtjeva može podnijeti prigovor Agenciji u roku od 15 dana od dana dostave odluke.

Odbijanje pristupa treće strane

Članak 81.

(1) Proizvođač prirodnog plina ima pravo odbiti pristup mreži proizvodnih plinovoda u slučaju:

1. nedostatka kapaciteta
2. neuskladenosti tehničkih specifikacija koje se ne mogu prevladati na razuman način
3. potrebe izbjegavanja poteškoća koje se ne mogu izbjegnuti na razuman način, a koje bi mogle ugroziti sadašnju i buduću proizvodnju ugljikovodika, uključujući i proizvodnju s polja ograničene ekonomske održivosti
4. potrebe poštivanja valjano potkrijepljenih, razumnih potreba vlasnika ili korisnika mreže proizvodnih plinovoda i interesa svih drugih korisnika mreže proizvodnih plinovoda ili povezanih objekata i postrojenja za obradu plina.

(2) Operator transportnog sustava, operator distribucijskog sustava, operator sustava skladišta plina i operator terminala za UPP ima pravo odbiti pristup sustavu trećoj strani u slučaju:

1. nedostatka kapaciteta
2. kada bi ga pristup sustavu onemogućio u izvršavanju obveze javne usluge
3. kada bi pristup sustavu mogao izazvati ozbiljne financijske i gospodarske poteškoće energetskom subjektu, s obzirom na ugovore tipa »uzmi ili plati« sklopljene prije podnošenja zahtjeva za odobrenje pristupa, pod uvjetima iz članka 83. ovoga Zakona.

(3) Operator mjesta za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om ima pravo odbiti pristup mjestu za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om u slučaju:

1. nedostatka kapaciteta
2. neuskladenosti tehničkih specifikacija koje se ne mogu prevladati na razuman način.

(4) Proizvođač prirodnog plina, operator transportnog sustava, operator distribucijskog sustava, operator sustava skladišta plina i operator terminala za UPP mora, u slučaju odbijanja pristupa mreži proizvodnih plinovoda ili sustavu, dostaviti stranci rješenje s razlozima odbijanja pristupa.

(5) Nezadovoljna stranka ima pravo podnijeti prigovor Agenciji na odluku energetskog subjekta o odbijanju pristupa mreži proizvodnih plinovoda, mjestu za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om ili sustavu odnosno na uvjete pristupa mreži proizvodnih plinovoda, mjestu za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om ili sustavu.

(6) Agencija je dužna donijeti odluku u roku od 60 dana od dana podnošenja prigovora.

(7) Odluka Agencija je izvršna, a nezadovoljna stranka može protiv odluke Agencije pokrenuti upravni spor.

(8) Postupak pred upravnim sudom iz stavka 6. ovoga članka je hitan.

(9) Proizvođač prirodnog plina, operator transportnog sustava, operator distribucijskog sustava, operator sustava skladišta plina, operator terminala za UPP, operator mjesta za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om koji odbije pristup mreži proizvodnih plinovoda, mjestu za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om ili sustavu zbog nedostatka kapaciteta ili drugih opravdanih razloga sukladno ovom članku mora, u razumnom vremenu, učiniti potrebne preinake i zahvate u sustavu da bi se omogućio pristup, ako su oni ekonomski isplativi ili ako ih je voljan financirati potencijalni korisnik.

Izravni plinovod

Članak 82.

(1) Proizvođač prirodnog plina, operator sustava skladišta plina, operator terminala za UPP, operator mjesta za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om ili krajnji kupac kojem je odlukom iz članka 81. ovoga Zakona odbijeno pravo na pristup plinskom sustavu, mreži proizvodnih plinovoda, odnosno mjestu za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om imaju pravo izgraditi izravni plinovod, uz suglasnost Agencije.

(2) Opskrbljivač plinom koji želi plinom opskrbiti krajnjeg kupca kojem je odlukom iz članka 81. ovoga Zakona odbijeno pravo na pristup plinskom sustavu, mreži proizvodnih plinovoda, odnosno mjestu za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om ima pravo izgraditi izravni plinovod, uz suglasnost Agencije.

(3) Agencija će utvrditi objektivne i nepristrane kriterije za izdavanje suglasnosti iz stavka 1. i 2. ovoga članka za izgradnju i pogon izravnih plinovoda.

(4) Agencija će rješenjem uskratiti izdavanje suglasnosti za izgradnju izravnog plinovoda iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ako davanje takve suglasnosti nije u skladu s odredbama o obvezi opskrbe plinom u okviru javne usluge i odredbi o zaštiti krajnjih kupaca iz ovoga Zakona uz detaljno obrazloženje.

(5) Protiv rješenja iz stavka 4. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom. Postupak pred upravnim sudom je hitan.

(6) Zahvat u prostoru i gradnja izravnih vodova mora se provoditi u skladu s postupcima propisanim propisima kojima se uređuje prostorno uređenje i gradnja.

(7) Trošak nastao izgradnjom izravnog plinovoda iz stavaka 1. i 2. ovoga članka treba podmiriti energetski subjekt ili kupac na čiji zahtjev je izgrađen izravni plinovod i takav trošak ne može biti uključen u metodologiju utvrđivanja iznosa tarifnih stavki sustava na koji se izravni plinovod priključuje.

Izuzeće za ugovore »uzmi ili plati«

Članak 83.

(1) Trgovac plinom ili opskrbljivač plinom koji je suočen ili smatra da će biti suočen s ozbiljnim ekonomskim i finansijskim poteškoćama, zbog obveza prihvaćenih u jednom ili više ugovora o kupnji plina tipa »uzmi ili plati«, može od operatora transportnog sustava zatražiti privremeno izuzeće od primjene prava na pristup treće strane iz članka 79. ovoga Zakona.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, operator transportnog sustava dužan je podnijeti Agenciji zahtjev za privremeno izuzeće od primjene prava na pristup treće strane iz članka 79. ovoga Zakona te zahtjevu mora priložiti dokumentaciju sa svim relevantnim informacijama o prirodi i opsegu problema te naporima koje je trgovac plinom ili opskrbljivač plinom uložio u svrhu rješavanja problema.

(3) U slučaju da druga rješenja nisu na raspolaganju, Agencija može odobriti izuzeće od primjene prava na pristup treće strane uzimajući u obzir:

1. cilj postizanja konkurentnog tržišta plina
2. potrebu ispunjavanja obveza javne usluge i osiguranje sigurnosti opskrbe
3. položaj trgovca plinom ili opskrbljivača plinom na tržištu i stvarnu razinu tržišnog natjecanja
4. ozbiljnost ekonomskih i finansijskih poteškoća s kojima se suočava trgovac plinom ili opskrbljivač plinom, njegov kupac i operator transportnog sustava
5. dan sklapanja ugovora te uvjete jednog ili više ugovora tipa »uzmi ili plati« o kojima se radi, uključujući i opseg u kojem oni omogućavaju promjene na tržištu
6. napore uložene u svrhu pronalaženja rješenja problema
7. mjeru do koje je trgovac plinom ili opskrbljivač plinom, prihvaćajući uvjete iz ugovora tipa »uzmi ili plati«, mogao predvidjeti mogućnost pojave ozbiljnih ekonomskih i finansijskih poteškoća
8. razinu povezanosti sustava s drugim sustavima i mogućnost uzajamnog djelovanja
9. posljedice koje bi odobrenje izuzeća imalo na provođenje ovoga Zakona glede ispravnog funkcioniranja tržišta plina.

(4) Ozbiljnim gospodarskim i finansijskim poteškoćama iz stavka 1. ovoga članka neće se smatrati ako se opskrba plinom ne smanji ispod minimalno zajamčenih količina preuzetog plina definiranih u ugovorima tipa »uzmi ili plati« ili sve dok se ugovori tipa »uzmi ili plati« mogu prilagoditi ili dok je trgovac plinom ili opskrbljivač plinom u stanju pronaći drugo rješenje.

(5) Agencija će o privremenom izuzeću obavijestiti Europsku komisiju i Ministarstvo te dostaviti sve relevantne informacije u vezi s izuzećem.

(6) U roku od osam tjedana od dostave obavijesti iz stavka 5. ovoga članka Europska komisija može zahtijevati od Agencije da promijeni ili ukine odluke kojima je izdano odobrenje izuzeća.

Izuzeće za novi infrastrukturni objekt

Članak 84.

(1) Novi infrastrukturni objekti kao što su međudržavni spojni plinovod, sustav skladišta plina i terminal za UPP mogu se na zahtjev fizičke ili pravne osobe izuzeti na određeno vrijeme od primjene prava na pristup treće strane, primjene odgovarajuće metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki iz članka 94. ovoga Zakona i obveze razdvajanja operatora transportnog sustava iz članka 15. ovoga Zakona pod sljedećim uvjetima:

1. ulaganje mora poticati tržišno natjecanje u sektoru plina i povećati sigurnost opskrbe plinom

2. razina rizika povezanog s ulaganjem je takva da se ulaganje ne bi ostvarilo, osim ako se izuzeće ne odobri

3. infrastrukturni objekt plinskog sustava mora biti u vlasništvu fizičke ili pravne osobe u samostalnom pravnom subjektu odvojenom od operatora sustava u okviru kojeg će novi infrastrukturni objekt biti izgrađen

4. korisnici novog infrastrukturnog objekta moraju plaćati naknadu za korištenje

5. izuzeće za novi infrastrukturni objekt nije štetno za tržišno natjecanje ili učinkovito funkciranje tržišta ili plinskog sustava namijenjenog obavljanju javne usluge na koji se novi infrastrukturni objekt planira priključiti.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka primjenjuje se i na značajna povećanja kapaciteta i nadogradnje postojećih infrastrukturnih objekata kojima se omogućava razvoj novih dobavnih pravaca.

(3) Odluku o izuzeću za novi infrastrukturni objekt iz stavaka 1. i 2. ovoga članka donosi Agencija.

(4) Odluka Agencije iz stavka 3. ovoga članka izvršna je nakon zaprimljene odluke Europske komisije iz stavka 14. ovoga članka, a nezadovoljna strana može protiv odluke Agencije pokrenuti upravni spor.

(5) Odluka o izuzeću za novi infrastrukturni objekt može obuhvatiti dio ili cijeli novi infrastrukturni objekt, postojeći infrastrukturni objekt sa značajno povećanim kapacitetom ili nadograđeni postojeći infrastrukturni objekt.

(6) Prije donošenja odluke o izuzeću Agencija je dužna:

1. razmotriti potrebu za utvrđivanjem uvjeta glede trajanja izuzeća i nediskriminirajućeg pristupa međudržavnom spojnom plinovodu
2. uzeti u obzir trajanje ugovora, dodatne kapacitete koje treba izgraditi ili izmjenu postojećih kapaciteta, vremenski horizont projekta i ostale posebne okolnosti
3. brinuti se da pravila i mehanizmi za upravljanje i raspodjelu kapaciteta ne sprječavaju provedbu dugoročnih ugovora.

(7) U slučaju novog infrastrukturnog objekta koji će biti smješten na teritoriju više država članica Europske unije, uključujući Republiku Hrvatsku, Agencija može donijeti odluku o izuzeću za novi infrastrukturni objekt nakon konzultacija s regulatornim tijelima tih država.

(8) Agencija je dužna samostalno ili u suradnji s regulatornim tijelima tih država obavijestiti Agenciju za suradnju energetskih regulatora o odluci o izuzeću.

(9) Ako u roku od šest mjeseci nije postignut dogovor oko zahtjeva za izuzeće, Agencija je dužna samostalno ili u suradnji s regulatornim tijelima tih država obavijestiti Agenciju za suradnju energetskih regulatora. Agencija može, u suradnji s regulatornim tijelima tih država, zatražiti od Agencije za suradnju energetskih regulatora produljenje roka do tri mjeseca za donošenje odluke o izuzeću.

(10) U slučaju iz stavka 9. ovoga članka Agencija će, uvažavajući mišljenje Agencije za suradnju energetskih regulatora, donijeti odluku o izuzeću za novi infrastrukturni objekt iz stavka 7. ovoga članka.

(11) Agencija je dužna obrazloženu odluku o izuzeću novog infrastrukturnog objekta dostaviti Europskoj komisiji.

(12) Obrazloženje odluke iz stavka 11. ovoga članka mora sadržavati:

1. detaljne razloge na temelju kojih je Agencija odobrila ili odbila zahtjev za izuzećem, uključujući i popratne finansijske podatke koji opravdavaju potrebu za izuzećem
2. provedenu analizu utjecaja na tržišno natjecanje i efikasno funkcioniranje unutarnjeg tržišta plina nakon odobrenog izuzeća
3. razloge odabranog vremenskog trajanja izuzeća i udjela ukupnog kapaciteta infrastrukturnog objekta za koji se daje izuzeće u ukupnom kapacitetu plinskog sustava Republike Hrvatske,
4. rezultat konzultacija provedenih s regulatornim tijelima drugih država ako se izuzeće odnosi na infrastrukturni objekt koji će biti smješten na teritoriju više država članica Europske unije, uključujući Republiku Hrvatsku

5. analizu doprinosa infrastrukturnog objekta diversifikaciji dobavnih pravaca plina.

(13) Obavijest iz stavka 11. ovoga članka temelj je Europskoj komisiji za traženje promjene ili povlačenja odluke Agencije o odobrenju izuzeća novog infrastrukturnog objekta.

(14) Europska komisija mora donijeti odluku u roku od dva mjeseca od zaprimanja obavijesti Agencije.

(15) Agencija mora postupati u skladu s odlukom Europske komisije o promjeni ili povlačenju odluke o izuzeću u roku od mjesec dana od primitka odluke i o tome obavijestiti Europsku komisiju.

(16) Iznimno rok iz stavka 15. ovoga članka može se prodljiti za dodatna dva mjeseca ako Europska komisija traži dodatne informacije, odnosno dogovorom Europske komisije i Agencije prodljiti za dodatna dva mjeseca.

(17) Ako u roku od dvije godine ne započne izgradnja novog infrastrukturnog objekta te ako u roku od pet godina novi infrastrukturni objekt ne započne s radom, odluka Agencije o izuzeću prestaje važiti, osim u slučaju ako Agencija odluči da je odgoda početka rada posljedica više sile na koju subjekt koji je ishodio odobrenje nije imao utjecaja.

XVII. ZATVORENI DISTRIBUCIJSKI SUSTAV

Članak 85.

(1) Distribucijski sustav koji se nalazi na zemljopisno ograničenom industrijskom i/ili komercijalnom području i kojim se plin distribuira do krajnjih kupaca koji nisu kupci iz kategorije kućanstvo, kao i distribucijski sustav kojim se distribuira miješani ukapljeni naftni plin, ispareni ukapljeni naftni plin, gradski plin, bioplín ili plin iz biomase može se odrediti kao zatvoreni distribucijski sustav.

(2) Vlasnik distribucijskog sustava iz stavka 1. ovoga članka dužan je odlukom odrediti organizatora zatvorenog distribucijskog sustava uz suglasnost ostalih pravnih i fizičkih osoba, osim kućanstava, čiji su objekti priključeni na distribucijski sustav iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Agencija će, na zahtjev organizatora zatvorenog distribucijskog sustava, rješenjem odrediti zatvoreni distribucijski sustav ako:

1. su iz specifičnih tehničkih ili sigurnosnih razloga rad ili proizvodni postupak korisnika distribucijskog sustava iz stavka 1. ovoga članka integrirani

2. se kroz distribucijski sustav iz stavka 1. ovoga članka plin distribuira vlasniku distribucijskog sustava ili njegovim srodnim subjektima ili

3. se kroz distribucijski sustav iz stavka 1. ovoga članka distribuira plin iz stavka 1. ovoga članka bez primješavanja u tok prirodnog plina.

(4) U slučajevima iz stavka 3. točke 1. i 2. ovoga članka Agencija će rješenjem odrediti zatvoreni distribucijski sustav ako na njega nisu priključeni korisnici iz kategorije kućanstvo

ili je priključen mali broj korisnika iz kategorije kućanstvo koji su zapošljavanjem ili drukčije povezani s vlasnikom distribucijskog sustava.

(5) Organizator zatvorenog distribucijskog sustava, na temelju odobrenja Agencije, može primijeniti iznos naknade za uporabu zatvorenog distribucijskog sustava koju je samostalno odredio.

(6) Iznimno od stavka 5. ovoga članka, Agencija može na opravdani zahtjev korisnika zatvorenog distribucijskog sustava ili samostalno utvrditi odgovarajući iznos naknade za uporabu zatvorenog distribucijskog sustava na temelju usporedne analize naturalnih i finansijskih pokazatelja poslovanja operatora distribucijskih sustava u Republici Hrvatskoj, sukladno metodologiji za utvrđivanje iznosa tarifnih stavki za distribuciju plina.

(7) Zatvoreni distribucijski sustav iz stavka 1. ovoga članka na mjestu priključenja s distribucijskim ili transportnim sustavom te svaki od objekata priključenih na zatvoreni distribucijski sustav iz stavka 1. ovoga članka moraju imati zasebno obračunsko mjerno mjesto.

(8) Organizator zatvorenog distribucijskog sustava koji se želi priključiti na plinski sustav dužan je zatražiti priključenje sukladno odredbama članka 80. ovoga Zakona.

Dužnosti organizatora zatvorenog distribucijskog sustava

Članak 86.

Organizator zatvorenog distribucijskog sustava je dužan:

1. voditi, održavati i razvijati siguran, pouzdan i učinkovit zatvoreni distribucijski sustav
2. priključiti na zatvoreni distribucijski sustav građevinu pravne i fizičke osobe koja ispunjava uvjete iz ovoga Zakona, odredbi akta iz članka 91. ovoga Zakona, metodologije iz članka 94. stavka 2. ovoga Zakona te koja je izgrađena na temelju građevinske dozvole ili drugog odgovarajućeg akta na temelju kojeg se može graditi građevina
3. osigurati korisnicima priključenim na zatvoreni distribucijski sustav kvalitetu plina, kvalitetu usluge i pouzdanost isporuke propisanu aktom iz članka 95. ovoga Zakona
4. distribuirati plin na temelju sklopljenih ugovora
5. osigurati objektivne, jednake i transparentne uvjete pristupa zatvorenom distribucijskom sustavu, u skladu s ovim Zakonom te aktima iz članaka 90. i 91. ovoga Zakona
6. na razini zatvorenog distribucijskog sustava osigurati mjerjenje potrošnje plina i očitanje mjernih uređaja u skladu s odredbama akta iz članka 91. ovoga Zakona
7. davati informacije sudionicima na tržištu plina, u skladu s aktima iz članaka 90. i 91. ovoga Zakona

8. davati propisane informacije sudionicima tržišta plina čija je oprema izravno priključena na zatvoreni distribucijski sustav, dovoljno unaprijed, o opsegu i danu obustave distribucije plina i očekivanom smanjenju kapaciteta zatvorenog distribucijskog sustava

9. voditi evidenciju mjernih mjesta kupaca

10. osigurati zaštitu povjerljivosti podataka koje je saznao u obavljanju djelatnosti

11. provoditi postupak promjene opskrbljivača plinom za kupca koji je priključen na zatvoreni distribucijski sustav sukladno odredbama akta iz članka 95. ovoga Zakona

12. voditi evidenciju o pripadnosti bilančnoj skupini, opskrbljivača plinom i trgovaca plinom koji opskrbljuju kupce čiji su objekti priključeni na zatvoreni distribucijski sustav.

XVIII. NAČELO UZAJAMNOSTI

Članak 87.

Radi izbjegavanja neujednačenosti u otvaranju tržišta, Republika Hrvatska može zahtijevati da Europska komisija, uzimajući u obzir stanje na tržištu i zajednički interes, obveže zemlju članicu u kojoj je otvorenost tržišta manja da omogući opskrbljivaču iz te zemlje pristup tržištu plina u Republici Hrvatskoj, odnosno opskrbljivaču iz Republike Hrvatske pristup kupcu te zemlje.

Zaštita od postupanja operatora i opskrbljivača

Članak 88.

(1) Strana nezadovoljna postupanjem, odnosno poduzimanjem ili propuštanjem radnje proizvođača prirodnog plina, operatora transportnog sustava, operatora distribucijskog sustava, operatora sustava skladišta plina, operatora terminala za UPP, operatora mjesta za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om, operatora tržišta plina i opskrbljivača plinom koje ima učinak na njezina prava, obveze ili pravne interese, a o kojima se ne rješava u upravnom postupku, ili kada je propisom propisana sudska ili druga pravna zaštita, može izjaviti prigovor na rad proizvođača prirodnog plina, operatora transportnog sustava, operatora distribucijskog sustava, operatora sustava skladišta plina, operatora terminala za UPP, operatora mjesta za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om, operatora tržišta plina i opskrbljivača plinom u pisanim obliku, sve dok traje radnja ili propuštanje radnje proizvođača prirodnog plina, operatora transportnog sustava, operatora distribucijskog sustava, operatora sustava skladišta plina, operatora terminala za UPP, operatora mjesta za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om, operatora tržišta plina i opskrbljivača plinom.

(2) Prigovor iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati činjenice i dokaze na kojima se temelji.

(3) Proizvođač prirodnog plina, operator transportnog sustava, operator distribucijskog sustava, operator sustava skladišta plina, operator terminala za UPP, operatora mjesta za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om, operatora tržišta plina i opskrbljivača plinom mora odlučiti o prigovoru u roku od 15 dana od dana izjavljivanja prigovora.

(4) Ako po odluci proizvodača prirodnog plina, operatora transportnog sustava, operatora distribucijskog sustava, operatora sustava skladišta plina, operatora terminala za UPP, operatora mjesta za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om, operatora tržišta plina i opskrbljivača plinom iz stavka 3. ovoga članka nezadovoljna strana i dalje smatra da su joj postupanjem proizvodača prirodnog plina, operatora transportnog sustava, operatora distribucijskog sustava, operatora sustava skladišta plina, operatora terminala za UPP, operatora mjesta za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om, operatora tržišta plina i opskrbljivača plinom povrijeđena prava ili pravni interesi, može radi zaštite svojih prava izjaviti prigovor Agenciji, sve dok traje radnja ili propuštanje radnje proizvodača prirodnog plina, operatora transportnog sustava, operatora distribucijskog sustava, operatora sustava skladišta plina, operatora terminala za UPP, operatora mjesta za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om, operatora tržišta plina i opskrbljivača plinom.

(5) Prigovor iz stavka 4. ovoga članka podnosi se Agenciji u vezi s:

- odbijanjem pristupa mreži proizvodnih plinovoda
- odbijanjem prava pristupa plinskom sustavu, mreži proizvodnih plinovoda, odnosno mjestu za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om
- uvjetima priključenja na distribucijski ili transportni sustav
- odbijanjem prava na slobodan izbor opskrbljivača plinom, uključujući promjenu opskrbljivača plinom koja nije provedena sukladno s aktom iz članka 95. ovoga Zakona
- primjenom metodologija iz članka 94. ovoga Zakona
- kršenjem odredbi članka 11. ovoga Zakona.

(6) Agencija može na temelju prigovora iz stavka 5. ovoga članka poduzeti sljedeće mjere:

- donijeti obvezujuću odluku o postupanju povodom prigovora
- dati uputu za postupanje povodom prigovora ili
- dati mišljenje povodom prigovora.

(7) Agencija je dužna bez odgode, a najkasnije u roku od 30 dana od dana izjavljivanja prigovora, obavijestiti nezadovoljnu stranu u pisanim oblicima o mjerama koje je u povodu prigovora poduzela.

(8) Ako nezadovoljna strana nije zadovoljna poduzetim mjerama ili u propisanom roku nije obaviještena o poduzetim mjerama, može pokrenuti upravni spor.

(9) Postupak pred upravnim sudom iz stavka 8. ovoga članka je hitan.

XIX. OPĆI AKTI

Pravila o organizaciji tržišta plina

Članak 89.

(1) Pravilima o organizaciji tržišta plina propisuje se način organiziranja i djelovanja tržišta plina.

(2) Pravilima o organizaciji tržišta plina, na temelju modela tržišta plina, posebno se uređuje sljedeće:

- postupci, načela i standardi za organiziranje i djelovanje tržišta plina u skladu s primijenjenim modelom tržišta plina
- pravila o organiziranju bilančnih skupina te vođenje registra voditelja bilančnih skupina i članova bilančne skupine
- pravila na virtualnoj točki trgovanja
- pravila na trgovinskoj platformi
- ugovorni odnosi operatora tržišta plina s voditeljem bilančne skupine i s operatorom transportnog sustava
- odgovornost sudionika na tržištu plina za njihova odstupanja
- pravila obračuna iz članka 50. točki 6. i 7. ovoga Zakona
- ostala pravila nužna za organiziranje i rad tržišta plina.

(3) Pravila o organizaciji tržišta plina donosi operator tržišta plina.

(4) U postupku donošenja pravila o organizaciji tržišta plina iz stavka 3. ovoga članka, operator tržišta plina dužan je osigurati odgovarajuće sudjelovanje svih zainteresiranih strana i provesti javnu raspravu u trajanju od najmanje 15 dana.

(5) Prije donošenja pravila o organizaciji tržišta plina iz stavka 3. ovoga članka, operator tržišta plina dužan je ishoditi suglasnost Agencije.

(6) Pravila o organizaciji tržišta plina objavljuju se u Narodnim novinama, na internetskim stranicama Agencije i internetskim stranicama operatora tržišta plina.

Mrežna pravila transportnog sustava

Članak 90.

(1) Mrežnim pravilima transportnog sustava propisuje se planiranje razvoja, izgradnja, održavanje, pravila sigurnog upravljanja transportnim sustavom te pravila ugovaranja i korištenja kapaciteta transportnog sustava.

(2) Mrežnim pravilima transportnog sustava posebno se uređuje sljedeće:

- opis transportnog sustava
- razvoj i održavanje transportnog sustava
- pravila za priključenje na transportni sustav
- povezivanje s ostalim dijelovima plinskog sustava
- upravljanje transportnim sustavom
- pravila uravnoteženja transportnog sustava, pravila za pružanje povezanih informacija te uvjeti i način odabira pružatelja usluge uravnoteženja
- proizvodi i usluge operatora transportnog sustava
- opći uvjeti korištenja transportnog sustava
- opći uvjeti korištenja transportnog sustava na interkonekciji
- postupak ugovaranja kapaciteta transportnog sustava
- postupak ugovaranja kapaciteta transportnog sustava na interkonekciji
- trgovanje kapacitetima transportnog sustava
- korištenje kapaciteta transportnog sustava
- upravljanje zagušenjem na interkonekciji
- mjerna pravila koja uključuju mehanizme alokacije količina plina izmjerena na izlazima iz transportnog sustava koji su ujedno i ulazi u distribucijske sustave
- pravila raspodjele količine plina
- objava podataka i razmjena informacija
- uvjeti za primjenu postupka ograničenja ili prekida isporuke plina
- postupci utvrđivanja i obračuna neovlaštene potrošnje plina
- naknada štete.

(3) Mrežna pravila transportnog sustava donosi operator transportnog sustava.

(4) U postupku donošenja mrežnih pravila transportnog sustava iz stavka 3. ovoga članka, operator transportnog sustava dužan je osigurati odgovarajuće sudjelovanje svih zainteresiranih strana i provesti javnu raspravu u trajanju od najmanje 15 dana.

(5) Prije donošenja mrežnih pravila transportnog sustava iz stavka 3. ovoga članka, operator transportnog sustava dužan je ishoditi suglasnost Agencije.

(6) Mrežna pravila transportnog sustava objavljaju se u Narodnim novinama, na internetskim stranicama Agencije i internetskim stranicama operatora transportnog sustava.

Mrežna pravila plinskog distribucijskog sustava

Članak 91.

(1) Mrežnim pravilima plinskog distribucijskog sustava propisuje se razvoj, način vođenja i korištenje kapaciteta distribucijskog sustava.

(2) Mrežnim pravilima plinskog distribucijskog sustava posebno se uređuje sljedeće:

- opis distribucijskog sustava
- razvoj, građenje i održavanje distribucijskog sustava
- upravljanje distribucijskim sustavom
- priključenje na distribucijski sustav
- ugovorni odnosi i opći uvjeti korištenja distribucijskog sustava
- mjerena pravila
- izrada i ažuriranje standardnih profila potrošnje
- objava podataka i razmjena informacija
- povezivanje s ostalim dijelovima plinskog sustava
- uvjeti za primjenu postupka ograničenja ili prekida isporuke plina
- postupci utvrđivanja i obračuna neovlaštene potrošnje plina
- sadržaj uredno podnesenog zahtjeva za priključenje
- naknada štete.

(3) Mrežna pravila plinskog distribucijskog sustava donosi Agencija.

(4) U postupku donošenja mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava iz stavka 3. ovoga članka, Agencija je dužna osigurati odgovarajuće sudjelovanje svih zainteresiranih strana i provesti javnu raspravu u trajanju od najmanje 15 dana.

(5) Mrežna pravila plinskog distribucijskog sustava objavljaju se u Narodnim novinama i na internetskim stranicama Agencije.

Pravila korištenja sustava skladišta plina

Članak 92.

(1) Pravilima korištenja sustava skladišta plina propisuje se razvoj, način vođenja i korištenje sustava skladišta plina.

(2) Pravilima korištenja sustava skladišta plina posebno se uređuje sljedeće:

- opis sustava skladišta plina
- razvoj, građenje i održavanje sustava skladišta plina
- upravljanje sustavom skladišta plina
- ugovorni odnosi i opći uvjeti korištenja sustava skladišta plina
- rezervacija i korištenje kapaciteta sustava skladišta plina
- trgovanje kapacitetima sustava skladišta plina
- mjerna pravila i pravila raspodjele
- objava podataka i razmjena informacija
- povezivanje s ostalim dijelovima plinskog sustava
- naknada štete
- opći uvjeti korištenja sustava skladišta plina
- postupci raspodjele skladišnih kapaciteta
- pravila prodaje uskladištenog plina u otvorenom postupku.

(3) Pravila korištenja sustava skladišta plina donosi operator sustava skladišta plina.

(4) U postupku donošenja pravila korištenja sustava skladišta plina iz stavka 3. ovoga članka, operator sustava skladišta plina dužan je osigurati odgovarajuće sudjelovanje svih zainteresiranih strana i provesti javnu raspravu u trajanju od najmanje 15 dana.

(5) Prije donošenja pravila korištenja sustava skladišta plina iz stavka 3. ovoga članka, operator sustava skladišta plina dužan je ishoditi suglasnost Agencije.

(6) Pravila korištenja sustava skladišta plina objavljaju se u Narodnim novinama, na internetskim stranicama Agencije i internetskim stranicama operatora sustava skladišta plina.

Pravila korištenja terminala za UPP

Članak 93.

(1) Pravilima korištenja terminala za UPP propisuje se razvoj, način vodenja i korištenje terminala za UPP.

(2) Pravilima korištenja terminala za UPP posebno se uređuje sljedeće:

- opis terminala za UPP
- razvoj, građenje i održavanje terminala za UPP
- upravljanje terminalom za UPP
- ugovorni odnosi i opći uvjeti korištenja terminala za UPP
- rezervacija i korištenje kapaciteta terminala za UPP
- mjerena pravila i pravila raspodjele
- objava podataka i razmjena informacija
- naknada štete
- pravila prodaje UPP-a ili prirodnog plina korisnika terminala u otvorenom postupku.

(3) Pravila korištenja terminala za UPP donosi operator terminala za UPP.

(4) U postupku donošenja pravila korištenja terminala za UPP iz stavka 3. ovoga članka, operator terminala za UPP dužan je osigurati odgovarajuće sudjelovanje svih zainteresiranih strana i provesti javnu raspravu u trajanju od najmanje 15 dana.

(5) Prije donošenja pravila korištenja terminala za UPP iz stavka 3. ovoga članka, operator terminala za UPP dužan je ishoditi suglasnost Agencije.

(6) Pravila korištenja terminala za UPP objavljaju se u Narodnim novinama, na internetskim stranicama Agencije i internetskim stranicama operatora terminala za UPP.

Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki, naknada i cijena

Članak 94.

(1) Način utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za pojedine energetske djelatnosti propisuje se sljedećim metodologijama koje donosi Agencija:

- metodologija utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za transport plina
- metodologija utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za distribuciju plina

- metodologija utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za skladištenje plina
- metodologija utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za prihvat i otpremu UPP-a
- metodologija utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu.

(2) Utvrđivanje naknade za priključenje na plinski distribucijski ili transportni sustav novih i za povećanje priključnog kapaciteta postojećih energetskih subjekata i krajnjih kupaca utvrđuje se metodologijom utvrđivanja naknade za priključenje na plinski distribucijski ili transportni sustav i za povećanje priključnog kapaciteta koju donosi Agencija, u skladu s odredbama propisa kojima se uređuje energija i regulacija energetskih djelatnosti.

(3) Utvrđivanje cijene nestandardnih usluga za transport plina, distribuciju plina, skladištenje plina, za prihvat i otpremu UPP-a i javnu uslugu opskrbe plinom utvrđuje se metodologijom utvrđivanja cijene nestandardnih usluga koju donosi Agencija.

(4) Naknadu za organiziranje tržišta plina prema prijedlogu operatora tržišta plina, a na temelju opravdanih troškova poslovanja, određuje Agencija.

(5) U postupku donošenja metodologija iz stavaka 1. do 3. ovoga članka Agencija je dužna osigurati odgovarajuće sudjelovanje svih zainteresiranih strana i provesti javnu raspravu u trajanju od najmanje 15 dana.

(6) Agencija je dužna metodologije iz stavaka 1. do 3. ovoga članka objaviti u Narodnim novinama i na svojim internetskim stranicama najmanje 15 dana prije početka njihove primjene od strane operatora transportnog sustava, operatora distribucijskog sustava, operatora sustava skladišta plina, operatora terminala za UPP, opskrbljivača u obvezi javne usluge i zajamčenog opskrbljivača.

(7) Agencija je dužna iznose tarifnih stavki, naknade i cijene iz stavaka 1. do 4. ovoga članka objaviti u Narodnim novinama i na svojim internetskim stranicama najmanje deset dana prije početka njihove primjene od strane operatora transportnog sustava, operatora distribucijskog sustava, operatora tržišta plina, operatora sustava skladišta plina, operatora terminala za UPP, opskrbljivača u obvezi javne usluge i zajamčenog opskrbljivača.

Opći uvjeti opskrbe plinom

Članak 95.

(1) Općim uvjetima opskrbe plinom propisuju se odnosi između opskrbljivača plinom i krajnjeg kupca, mjere zaštite krajnjih kupaca i uvjeti kvalitete opskrbe plinom.

(2) Općim uvjetima opskrbe plinom posebno se uređuje sljedeće:

1. međusobni ugovorni odnosi između opskrbljivača plinom i krajnjeg kupca
2. obveze i odgovornosti opskrbljivača plinom i krajnjeg kupca
3. uvjeti obračuna i naplate isporučenog plina

4. register obračunskih mjernih mjesta sa postupcima i obavezama kod prikupljanja podataka o obračunskim mjernim mjestima te raspolaganja istima
5. postupak promjene opskrbljivača plinom
6. mjere zaštite krajnjih kupaca
7. obveze opskrbljivača čiji je ugovor o opskrbi plinom krajnjeg kupca u postupku raskida
8. prava opskrbljivača u odnosu na krajnjeg kupca u pogledu reguliranja svih dospjelih novčanih obveza
9. reguliranje prethodnih finansijskih obveza krajnjih kupaca
10. postupak promjene opskrbljivača u zajamčenoj opskrbi iz članka 60. ovoga Zakona
11. postupak promjene opskrbljivača prilikom promjene vlasništva ili najma građevine
12. postupak promjene u ugovornim odnosima u slučaju privremenog prijenosa ugovora o opskrbi plinom krajnjeg kupca na treću osobu
13. postupanje sukladno zaprimljenim obavijestima o opskrbljivaču u poteškoćama.

(3) Opći uvjeti opskrbe plinom sadrže osobito sljedeće mjere zaštite krajnjih kupaca:

1. pravo na sklapanje ugovora s opskrbljivačem utemeljeno na pravednim i unaprijed poznatim uvjetima
2. pravo na obavijest o namjeri izmjene ugovorenih uvjeta i pravo na raskid ugovora nakon primjeka te obavijesti
3. obvezu opskrbljivača da obavijesti svoje krajnje kupce o svakoj promjeni cijena/naknada/tarifa koje utvrđuju druga nadležna tijela i/ili energetski subjekti, a koje ulaze u konačnu cijenu energije, najkasnije u tijeku jednoga uobičajenoga obračunskog razdoblja nakon povećanja naknada, te pravo krajnjeg kupca na raskid ugovora ako ne prihvaca nove uvjete
4. obvezu davanja razvidnih podataka o važećim iznosima tarifnih stavki i o standardnim uvjetima korištenja usluga
5. pravo ponude izbora načina plaćanja
6. pravo na raskid ugovora i jasne uvjete za raskid
7. pravo na zaštitu krajnjih kupaca od nepoštenih načina prodaje ili takvih načina prodaje koji krajnjeg kupca mogu dovesti u zabludu
8. pravo na besplatni postupak promjene opskrbljivača

9. pravo na transparentne, jednostavne i ekonomične postupke rješavanja žalbi krajnjih kupaca, uz pravedno rješavanje sporova i bez odgađanja
10. obvezu davanja obavijesti o svim pravima koja se odnose na javne usluge
11. pravo na informiranje o potrošnji i troškovima
12. pravo na raspolažanje podacima o potrošnji, uključujući pravo i uvjete prosljeđivanja podataka drugom opskrbljivaču bez naknade
13. pravo na zaključni obračun najkasnije šest tjedana po promjeni opskrbljivača.

(4) Uvjeti kvalitete opskrbe plinom iz stavka 1. ovoga članka propisuju uvjete koji su navedeni u članku 68. stavku 2. ovoga Zakona.

(5) Opće uvjete opskrbe plinom donosi Agencija.

(6) U postupku donošenja općih uvjeta opskrbe plinom Agencija je dužna osigurati odgovarajuće sudjelovanje svih zainteresiranih strana i provesti javnu raspravu u trajanju od najmanje 15 dana, a u posebno opravdanim okolnostima javna rasprava može trajati i kraće.

(7) Opći uvjeti opskrbe plinom objavljuju se u Narodnim novinama i na internetskim stranicama Agencije.

XX. NADZOR

Upravni i inspekcijski nadzor

Članak 96.

(1) Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona provodi Ministarstvo.

(2) Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona provode inspektor i drugi državni službenici, kad je to određeno posebnim propisima.

(3) Ako nadležni inspektor pri obavljanju inspekcijskog nadzora utvrdi da energetski subjekt ne obavlja energetsku djelatnost, a krajnji kupac plina ne koristi plin u skladu s odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega, osim ovlaštenja sukladno općim propisima, ima ovlaštenje rješenjem:

1. naređiti otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i nedostataka, uz određivanje roka za njihovo otklanjanje
2. zabraniti gradnju proizvodnog objekta ako nije ostvario pravu na izgradnju energetskog objekta sukladno članku 8. stavku 4. točki 1. ovoga Zakona
3. naređiti obustavu daljnje gradnje ili korištenja energetskog objekta, odnosno obustavu opskrbe energijom ili korištenje energije ako se oprema za energetske objekte ne proizvodi, a ti objekti ne grade, ne koriste ili ne održavaju sukladno odobrenoj ili potvrđenoj dokumentaciji prema posebnim tehničkim ili drugim propisima, i ako zbog toga postoji

neposredna opasnost za stabilnost i sigurnost energetskih objekata, zdravlje ili život ljudi ili sigurnost prometa ili susjednih građevina.

Članak 97.

(1) Agencija nadzire provođenje odredbi ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona te uredbi Europske unije čija se provedba osigurava ovim Zakonom, osim u slučajevima koji po posebnim propisima spadaju u nadležnost drugih tijela.

(2) Agencija provodi postupak nadzora sukladno odredbama ovoga Zakona, propisa kojim se uređuje energija, regulacija energetskih djelatnosti i opći upravni postupak.

(3) Položaj stranke u postupku nadzora u smislu ovoga Zakona imaju energetski subjekti, krajnji kupci i druge pravne ili fizičke osobe protiv kojih Agencija vodi postupak koji je u njezinoj nadležnosti.

(4) Ako se nadzorom utvrdi da je povrijeđen ovaj Zakon ili propis donesen na temelju ovoga Zakona, Agencija može:

- nadležnom tijelu podnijeti optužni prijedlog sukladno prekršajnom propisu
- izdati prekršajni nalog
- podnijeti kaznenu prijavu nadležnom tijelu zbog kaznenog dijela
- poduzeti i druge mjere i izvršiti druge radnje koje je ovlaštena poduzeti i izvršiti na temelju ovoga Zakona i propisa kojim se uređuje energija i regulacija energetskih djelatnosti.

XXI. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 98.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj proizvođač prirodnog plina pravna osoba koji:

- ne osigura objektivne, jednake i transparentne uvjete pristupa mreži proizvodnih plinovoda i učinkovit i nediskriminirajući pristup mreži proizvodnih plinovoda, sukladno članku 14. stavku 1. točki 2. i članku 79. stavku 1. ovoga Zakona
- ne daje sudionicima na tržištu plina informacije propisane aktima iz članaka 89., 90. i 91. ovoga Zakona, sukladno članku 14. stavku 1. točki 3. ovoga Zakona
- ne uspostavi i ne osigura rad upravljačkog centra za vođenje proizvodnog sustava, sustava mjerjenja i sustava za praćenje parametara kvalitete plina i pouzdanosti isporuke plina, sukladno članku 14. stavku 1. točki 4. ovoga Zakona
- ne izradi, ne objavi, ne ažurira i ne dostavi ministru na odobrenje petogodišnji plan razvoja mreže proizvodnih plinovoda te projekciju plana proizvodnje, sukladno članku 14. stavku 1. točki 5. ovoga Zakona

- ne osigura propisanu kvalitetu proizvedenog prirodnog plina sukladno članku 14. stavku 1. točki 8. ovoga Zakona
- ne priključi svoja proizvodna postrojenja na transportni i/ili distribucijski sustav Republike Hrvatske, sukladno članku 14. stavku 1. točki 9. ovoga Zakona
- ne dostavi operatoru transportnog sustava plan proizvodnje prirodnog plina u Republici Hrvatskoj za desetogodišnje razdoblje sukladno članku 14. stavku 1. točki 10. ovoga Zakona
- ne izradi i na primjeren način javno objavi program mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti te godišnje izvješće o rezultatima njegove primjene, sukladno članku 14. stavku 3. ovoga Zakona
- ne utvrdi pravila za raspoređivanje imovine, obveza, prihoda, troškova i amortizacije sukladno odluci Agencije o načinu i postupku vođenja razdvojenog računovodstva, sukladno članku 77. stavku 6. ovoga Zakona
- ne osigura Agenciji pristup poslovnim knjigama, sukladno članku 78. stavku 1. ovoga Zakona
- ne postupa sukladno mrežnim pravilima transportnog sustava iz članka 90. stavka 1. ovoga Zakona
- ne postupa sukladno mrežnim pravilima plinskog distribucijskog sustava iz članka 91. stavka 1. ovoga Zakona
- ne postupa sukladno općim uvjetima opskrbe plinom iz članka 95. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba proizvođača prirodnog plina pravne osobe novčanom kaznom od 2.000,00 do 15.000,00 kuna.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se proizvođač prirodnog plina fizička osoba novčanom kaznom od 15.000,00 do 50.000,00 kuna.

Članak 99.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj operator transportnog sustava pravna osoba koji:

- ne obavijesti Agenciju, sukladno članku 24. stavku 5. točki 2. ovoga Zakona
- ne priključi na transportni sustav građevinu pravne i fizičke osobe koje ispunjavaju uvjete iz ovoga Zakona, a posebice aktom iz članka 90. ovoga Zakona te metodologije iz članka 94. stavka 2. ovoga Zakona te koja je izgradena na temelju građevinske dozvole ili drugog odgovarajućeg akta na temelju kojeg se može graditi građevina, sukladno članku 27. točki 4. ovoga Zakona
- ne uspostavi i ne osigura rad dispečerskog centra za vođenje transportnog sustava, sustava mjerjenja i sustava za praćenje parametara kvalitete plina i pouzdanosti isporuke plina,

upravljanje zagušenjima i uravnoteženje transportnog sustava, sukladno članku 27. točki 5. ovoga Zakona

- ne transportira plin na temelju sklopljenih ugovora, sukladno članku 27. točki 6. ovoga Zakona
- ne obavijesti Agenciju da korisnik transportnog sustava u razdoblju od tri uzastopna mjeseca nije pravodobno ispunio obveze prema operatoru transportnog sustava, sukladno članku 27. točki 7. ovoga Zakona
- ne nabavlja plin za potrebe obavljanja svoje osnovne djelatnosti, optimalnog vodenja transportnog sustava, vlastite potrošnje, pogonske potrošnje tehnoloških objekata, nadoknade gubitaka plina u transportnom sustavu prilikom izvođenja radova na sustavu i nadoknade pogonskih gubitaka vođenja sustava na transparentan i nediskriminirajući način te na tržišnim principima, sukladno članku 27. točki 9. ovoga Zakona
- ne održava parametre kvalitete plina, ne pruža kvalitetu usluge i ne održava pouzdanost transporta plina u skladu s općim uvjetima opskrbe plinom, sukladno članku 27. točki 10. ovoga Zakona
- ne osigura na razini transportnog sustava mjerjenje količine plina i očitanje mjernih uređaja u skladu s aktom iz članka 90. ovoga Zakona, sukladno članku 27. točki 11. ovoga Zakona
- ne uravnotežuje transportni sustav u skladu s aktima iz članaka 89. i 90. ovoga Zakona, sukladno članku 27. točki 12. ovoga Zakona
- ne osigura objektivne, jednake i transparentne uvjete pristupa transportnom sustavu i učinkovit i ne diskriminirajući pristup transportnom sustavu, sukladno članku 27. točki 13. i članku 77. stavku 1. ovoga Zakona
- ne izradi plan razvoja transportnog sustava, sukladno članku 27. točki 14. i članku 28. stavcima 1., 2., 3. i 4. ovoga Zakona
- do 31. ožujka tekuće godine ne dostavi Agenciji izvješće o ostvarenim investicijama u izgradnju i rekonstrukciju transportnog sustava u prethodnoj godini, sukladno članku 27. točki 15. ovoga Zakona
- do 1. ožujka tekuće godine ne izradi i ne dostavi Agenciji godišnje izvješće operatora transportnog sustava za prethodnu godinu, sukladno članku 27. točki 16. ovoga Zakona
- ne daje propisane informacije, sukladno članku 27. točkama 17., 18. i 19. ovoga Zakona
- ne osigura zaštitu povjerljivosti podataka koje je saznao u obavljanju djelatnosti, sukladno članku 27. točki 20. ovoga Zakona
- ne provodi postupak promjene opskrbljivača plinom za kupca koji je priključen na transportni sustav sukladno odredbama akta iz članka 95. ovoga Zakona, sukladno članku 27. točki 21. ovoga Zakona

- ne dostavlja i ne ažurira podatke o obračunskim mjestima krajnjih kupaca priključenih na transportni sustav sukladno članku 27. točki 22. ovoga Zakona
- ne vodi evidenciju svih mjesta predaje plina u transportni sustav i preuzimanja plina iz transportnog sustava, uključivo evidenciju o pripadnosti opskrbljivača plinom i trgovaca plinom bilančnoj skupini, sukladno članku 27. točki 23. ovoga Zakona
- ne primjenjuje utvrđeni iznos tarifnih stavki za transport plina sukladno članku 27. točki 28. ovoga Zakona
- ne primjenjuje cijene nestandardnih usluga sukladno članku 27. točki 29. ovoga Zakona
- ne izvršava zahtjeve za transparentnošću u okviru obavljanja svoje energetske djelatnosti sukladno članku 27. točki 33. ovoga Zakona
- ne primjeni standardizirani mehanizam raspodjele kapaciteta transportnog sustava, sukladno članku 27. točki 34. ovoga Zakona
- ne primjeni pravila interoperabilnosti i razmjene podataka, kao ni usklađena pravila rada transportnih sustava sukladno članku 27. točki 35. ovoga Zakona
- ne postupa u postupku promjene opskrbljivača sukladno članku 58. stavcima 8. i 9. ovoga Zakona
- ne utvrdi pravila za raspoređivanje imovine, obveza, prihoda, troškova i amortizacije sukladno odluci Agencije o načinu i postupku vođenja razdvojenog računovodstva, sukladno članku 77. stavku 6. ovoga Zakona
- u svojim poslovnim knjigama ne vodi odvojeno podatke koji se odnose na djelatnost transporta plina, distribucije plina, skladištenja plina te upravljanja terminalom za UPP, sukladno članku 77. stavku 7. ovoga Zakona
- ne osigura Agenciji pristup poslovnim knjigama, sukladno članku 78. stavku 1. ovoga Zakona
- ne postupa sukladno pravilima o organizaciji tržišta plina iz članka 89. stavka 1. ovoga Zakona
- ne postupa sukladno mrežnim pravilima transportnog sustava iz članka 90. stavka 1. ovoga Zakona
- ne doneće akt iz članka 90. stavka 3. ovoga Zakona u roku iz članku 116. stavka 4. ovoga Zakona
- postupa protivno mjerama zaštite krajnjih kupaca sukladno općim uvjetima opskrbe plinom iz članka 95. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba operatora transportnog sustava pravne osobe novčanom kaznom od 2.000,00 do 15.000,00 kuna.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se operator transportnog sustava fizička osoba novčanom kaznom od 15.000,00 do 50.000,00 kuna.

(4) Operatoru transportnog sustava koji je počinio dva prekršaja ili je u razdoblju od godine dana ponovio prekršaje iz stavka 1. ovoga članka može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja energetske djelatnosti do godine dana, a odgovornoj osobi operatora transportnog sustava može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja dužnosti odgovorne osobe do godine dana.

Članak 100.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj operator sustava skladišta plina pravna osoba koji:

- ne osigura korisnicima sustava skladišta plina kvalitetu plina, kvalitetu usluge i pouzdanost isporuke u skladu s općim uvjetima opskrbe plinom sukladno članku 30. točki 2. ovoga Zakona
- ne uspostavi i ne osigura rad upravljačkog centra za operativno vođenje sustava skladišta plina i sustava mjerena ulaznih i izlaznih tokova te parametara kvalitete plina i pouzdanosti isporuke plina, sukladno članku 30. točki 3. ovoga Zakona
- ne dostavi Ministarstvu obavijest o zalihamama plina korisnika sustava skladišta plina, sukladno članku 30. točki 4. ovoga Zakona
- ne skladišti plin na temelju sklopljenih ugovora, sukladno članku 30. točki 5. ovoga Zakona
- pisanim putem ne obavijesti Agenciju da korisnik sustava skladišta plina u razdoblju od tri uzastopna mjeseca nije pravodobno ispunio obveze prema operatoru sustava skladišta plina, sukladno članku 30. točki 6. ovoga Zakona
- ne osigura objektivne, jednake i transparentne uvjete pristupa sustavu skladišta plina i učinkovit i nediskriminirajući pristup sustavu skladišta plina sukladno članku 30. točki 8. i članku 79. stavku 1. ovoga Zakona
- ne nabavlja plin za potrebe optimalnog vođenja sustava skladišta plina, vlastite potrošnje, pogonske potrošnje tehnoloških objekata, nadoknade gubitaka plina u sustavu skladišta plina prilikom izvođenja radova na sustavu i nadoknade pogonskih gubitaka te radi održavanja osnovne mase plina u sustavu skladišta plina na transparentan i nediskriminirajući način te na tržišnim principima, sukladno članku 30. točki 9. ovoga Zakona
- ne izradi plan razvoja sustava skladišta plina, sukladno članku 30. točki 10. ovoga Zakona
- do 30. travnja tekuće godine ne dostavi Agenciji izvješće o ostvarenim investicijama u izgradnju i rekonstrukciju sustava skladišta plina u prethodnoj godini, sukladno članku 30. točki 11. ovoga Zakona
- do 1. ožujka tekuće godine ne izradi i ne dostavi Agenciji godišnje izvješće operatora sustava skladišta plina za prethodnu godinu, sukladno članku 30. točki 12. ovoga Zakona

- ne daje propisane informacije, sukladno članku 30. točki 13. i točki 14. ovoga Zakona
- ne primjeni iznose tarifnih stavki za skladištenje plina sukladno članku 30. točki 15. ovoga Zakona
- ne primjeni cijene nestandardnih usluga sukladno članku 30. točki 16. ovoga Zakona
- ne osigura zaštitu povjerljivosti podataka sukladno članku 30. točki 18. ovoga Zakona
- do 1. veljače tekuće godine ne dostavi operatoru transportnog sustava plan razvoja kapaciteta sustava skladišta za desetogodišnje razdoblje koje započinje s godinom koja slijedi, sukladno članku 30. točki 20. ovoga Zakona
- do 15. srpnja tekuće godine ne dostavi Ministarstvu obavijest o ugovorenim skladišnim kapacitetima u Republici Hrvatskoj sukladno podzakonskom propisu o kriterijima za stjecanje statusa zaštićenog kupca u uvjetima kriznih stanja u opskrbi plinom, sukladno članku 30. točki 21. ovoga Zakona
- ne organizira svoju djelatnost u samostalnom pravnom subjektu, nezavisno od drugih djelatnosti u sektoru plina, sukladno članku 75. stavku 1. ovoga Zakona
- ne utvrdi pravila za raspoređivanje imovine, obveza, prihoda, troškova i amortizacije sukladno odluci Agencije o načinu i postupku vođenja razdvojenog računovodstva, sukladno članku 77. stavku 6. ovoga Zakona
- ne osigura Agenciji pristup poslovnim knjigama, sukladno članku 78. stavku 1. ovoga Zakona
- ne postupa sukladno pravilima o organizaciji tržišta plina iz članka 89. stavka 1. ovoga Zakona
- ne postupa sukladno mrežnim pravilima transportnog sustava iz članka 90. stavka 1. ovoga Zakona
- ne postupa sukladno mrežnim pravilima plinskog distribucijskog sustava iz članka 91. stavka 1. ovoga Zakona
- ne postupa sukladno pravilima korištenja sustava skladišta plina iz članka 92. stavka 1. ovoga Zakona
- ne doneše akt iz članka 92. stavka 3. ovoga Zakona u roku iz članka 116. stavka 5. ovoga Zakona
- ne postupa sukladno općim uvjetima opskrbe plinom iz članka 95. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba operatora sustava skladišta pravne osobe plina novčanom kaznom od 2.000,00 do 15.000,00 kuna.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se operator sustava skladišta fizička osoba novčanom kaznom od 15.000,00 do 50.000,00 kuna.

(4) Operatoru sustava skladišta plina koji je počinio dva prekršaja ili je u razdoblju od godine dana ponovio prekršaj iz stavka 1. ovoga članka može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja energetske djelatnosti do godine dana, a odgovornoj osobi operatora sustava skladišta plina može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja dužnosti odgovorne osobe do godine dana.

Članak 101.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj operator terminala za UPP pravna osoba koji:

- ne osigura korisnicima terminala za UPP kvalitetu plina, kvalitetu usluge i pouzdanost isporuke plina u skladu s općim uvjetima opskrbe plinom, sukladno članku 33. stavku 1. točki 2. ovoga Zakona
- ne uspostavi i ne osigura rad centra za operativno vođenje terminala za UPP i sustava mjerjenja ulaznih i izlaznih tokova te parametara kvalitete plina i pouzdanosti isporuke plina, sukladno članku 33. stavku 1. točki 3. ovoga Zakona
- ne obavlja prihvati i otpremu UPP-a na temelju sklopljenih ugovora, sukladno članku 33. stavku 1. točki 4. ovoga Zakona
- pisanim putem ne obavijesti Agenciju da korisnik terminala za UPP u razdoblju od tri uzastopna mjeseca nije pravodobno ispunio obveze prema operatoru terminala za UPP, sukladno članku 33. stavku 1. točki 5. ovoga Zakona
- ne osigura objektivne, jednake i transparentne uvjete pristupa terminalu za UPP i učinkovit i nediskriminirajući pristup terminalu za UPP, sukladno članku 33. stavku 1. točki 7. i članku 79. stavku 1. ovoga Zakona
- do 1. veljače tekuće godine ne dostavi operatoru transportnog sustava plan razvoja kapaciteta terminala za UPP i otpreme plina s terminala za UPP za desetogodišnje razdoblje, sukladno članku 33. stavku 1. točki 8. ovoga Zakona
- ne nabavlja plin za potrebe obavljanja svoje osnovne djelatnosti, optimalnog vodenja terminala za UPP, pogonske potrošnje tehnoloških objekata, nadoknade gubitaka plina u terminalu za UPP prilikom izvođenja radova na sustavu i nadoknade pogonskih gubitaka na transparentan i nediskriminirajući način te na tržišnim principima, sukladno članku 33. stavku 1. točki 9. ovoga Zakona
- ne izradi plan razvoja terminala za UPP, sukladno članku 33. stavku 1. točki 10. ovoga Zakona
- do 30. travnja tekuće godine ne dostavi Agenciji izvješće o ostvarenim investicijama u izgradnju i rekonstrukciju terminala za UPP u prethodnoj godini, sukladno članku 33. stavku 1. točki 11. ovoga Zakona
- do 1. ožujka tekuće godine ne izradi i ne dostavi Agenciji godišnje izvješće operatora terminala za UPP za prethodnu godinu, sukladno članku 33. stavku 1. točki 12. ovoga Zakona

- ne daje propisane informacije, sukladno članku 33. stavku 1. točki 13. i točki 14. ovoga Zakona
- ne primjenjuje utvrđeni iznos tarifnih stavki za prihvat i otpremu UPP-a, sukladno članku 33. stavku 1. točki 15. ovoga Zakona
- ne primjenjuje cijene nestandardnih usluga, sukladno članku 33. stavku 1. točki 16. ovoga Zakona
- ne osigura zaštitu povjerljivosti podataka koje je saznao u obavljanju djelatnosti, sukladno članku 33. stavku 1. točki 18. ovoga Zakona
- ne organizira svoju djelatnost u samostalnom pravnom subjektu, nezavisno od drugih djelatnosti u sektoru plina, sukladno članku 75. stavku 1. ovoga Zakona
- ne utvrdi pravila za raspoređivanje imovine, obveza, prihoda, troškova i amortizacije sukladno odluci Agencije o načinu i postupku vođenja razdvojenog računovodstva, sukladno članku 77. stavku 6. ovoga Zakona
- ne osigura Agenciji pristup poslovnim knjigama, sukladno članku 78. stavku 1. ovoga Zakona
- ne postupa sukladno pravilima o organizaciji tržišta plina iz članka 89. stavka 1. ovoga Zakona
- ne postupa sukladno mrežnim pravilima transportnog sustava iz članka 90. stavka 1. ovoga Zakona
- ne postupa sukladno pravilima korištenja terminala za UPP iz članka 93. stavka 1. ovoga Zakona
- ne postupa sukladno općim uvjetima opskrbe plinom iz članka 95. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba operatora terminala za UPP pravne osobe novčanom kaznom od 2.000,00 do 15.000,00 kuna.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se operator terminala za UPP fizička osoba novčanom kaznom od 15.000,00 do 50.000,00 kuna.

(4) Operatoru terminala za UPP koji je počinio dva prekršaja ili je u razdoblju od godine dana ponovio prekršaj iz stavka 1. ovoga članka može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja energetske djelatnosti do godine dana, a odgovornoj osobi operatora terminala za UPP može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja dužnosti odgovorne osobe do godine dana.

Članak 102.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj operator mesta za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om pravna osoba koji:

- ne osigura korisnicima mjesta za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om kvalitetu plina, kvalitetu usluge i pouzdanost isporuke plina u skladu s općim uvjetima opskrbe plinom, sukladno članku 36. točki 2. ovoga Zakona
- ne uspostavi i ne osigura rad sustava mjerjenja ulaznih i izlaznih tokova, sukladno članku 36. točki 3. ovoga Zakona
- ne obavlja prihvat i otpremu UPP-a i/ili SPP-a na temelju sklopljenih ugovora, sukladno članku 36. točki 4. ovoga Zakona
- ne doneće pravila korištenja mjesta za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om te ih na primjeren način javno ne objavi najkasnije 15 dana prije početka obavljanja energetske djelatnosti, sukladno članku 36. točki 5. ovoga Zakona
- ne osigura objektivne, jednake i transparentne uvjete pristupa mjestu za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om i učinkovit i nediskriminirajući pristup mjestu za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om, sukladno članku 36. točki 7. i članku 79. stavku 1. ovoga Zakona
- ne nabavlja plin za potrebe obavljanja svoje osnovne djelatnosti, vlastite potrošnje, pogonske potrošnje tehnoloških objekata, nadoknade pogonskih gubitaka na transparentan i nediskriminirajući način te na tržišnim principima, sukladno članku 36. točki 8. ovoga Zakona
- ne utvrdi pravila za raspoređivanje imovine, obveza, prihoda, troškova i amortizacije sukladno odluci Agencije o načinu i postupku vođenja razdvojenog računovodstva, sukladno članku 77. stavku 6. ovoga Zakona
- ne osigura Agenciji pristup poslovnim knjigama, sukladno članku 78. stavku 1. ovoga Zakona
- ne postupa sukladno pravilima o organizaciji tržišta plina iz članka 89. stavka 1. ovoga Zakona
- ne postupa sukladno mrežnim pravilima transportnog sustava iz članka 90. stavka 1. ovoga Zakona
- ne postupa sukladno pravilima korištenja terminala za UPP iz članka 93. stavka 1. ovoga Zakona
- ne postupa sukladno općim uvjetima opskrbe plinom iz članka 95. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba operatora mjesta za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om pravne osobe novčanom kaznom od 2.000,00 do 15.000,00 kuna.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se operator mjesta za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om fizička osoba novčanom kaznom od 15.000,00 do 50.000,00 kuna.

(4) Operatoru mjesta za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om koji je počinio dva prekršaja ili je u razdoblju od godine dana ponovio prekršaj iz stavka 1. ovoga članka može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja energetske djelatnosti do godine dana, a odgovornoj osobi operatora

mjesta za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om može se izreći zaštitna mjeru zabrane obavljanja dužnosti odgovorne osobe do godine dana.

Članak 103.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj operator distribucijskog sustava pravna osoba koji:

- ne priključi na distribucijski sustav građevinu pravne i fizičke osobe koje ispunjavaju uvjete iz ovoga Zakona, akta iz članka 91. ovoga Zakona, metodologije utvrđivanja naknade za priključenje na plinski distribucijski ili transportni sustav i za povećanje priključnog kapaciteta te koja je izgradena na temelju gradevinske dozvole ili drugog odgovarajućeg akta na temelju kojeg se može graditi građevina, sukladno članku 47. točki 2. ovoga Zakona
- ne osigura kupcima plina priključenim na distribucijski sustav kvalitetu plina, kvalitetu usluge i pouzdanost isporuke plina propisanu općim uvjetima opskrbe plinom, sukladno članku 47. točki 3. ovoga Zakona
- ne uspostavi i ne osigura rad dispečerskog centra za vođenje distribucijskog sustava, sustava mjerjenja, sustava za praćenje parametara kvalitete plina, pouzdanosti isporuke plina i uređaja za odorizaciju plina, sukladno članku 47. točki 4. ovoga Zakona
- ne distribuira plin na temelju sklopljenih ugovora, sukladno članku 47. točki 5. ovoga Zakona
- pisanim putem ne obavijesti Agenciju da korisnik distribucijskog sustava u razdoblju od tri uzastopna mjeseca nije pravodobno ispunio obveze prema operatoru distribucijskog sustava, sukladno članku 47. točki 6. ovoga Zakona
- ne osigura objektivne, jednake i transparentne uvjete pristupa distribucijskom sustavu i učinkovit i nediskriminirajući pristup distribucijskom sustavu članku 47. točki 9. i članku 79. stavku 1. ovoga Zakona
- ne nabavlja plin za potrebe obavljanja svoje osnovne djelatnosti, optimalnog vođenja distribucijskog sustava, vlastite potrošnje, pogonske potrošnje tehnoloških objekata, nadoknade gubitaka plina u distribucijskom sustavu prilikom izvođenja radova na sustavu i nadoknade pogonskih gubitaka na transparentan i nediskriminirajući način te na tržišnim principima, sukladno članku 47. točki 10. ovoga Zakona
- ne osigura na razini distribucijskog sustava mjerjenje potrošnje plina i očitanje mjernih uređaja u skladu s mrežnim pravilima distribucijskog sustava, sukladno članku 47. točki 11. ovoga Zakona
- ne izradi plan razvoja plinskog distribucijskog sustava, sukladno članku 47. točki 12. ovoga Zakona
- do 30. travnja tekuće godine ne dostavi Agenciji izvješće o ostvarenim investicijama u izgradnju i rekonstrukciju distribucijskog sustava u prethodnoj godini, sukladno članku 47. točki 13. ovoga Zakona

- do 1. ožujka tekuće godine ne izradi i ne dostavi Agenciji godišnje izvješće operatora distribucijskog sustava za prethodnu godinu, sukladno članku 47. točki 14. ovoga Zakona
- ne daje propisane informacije sudionicima na tržištu plina, sukladno članku 47. točki 15. ovoga Zakona
- ne daje propisane informacije jedinicama područne (regionalne) samouprave, sukladno članku 47. točki 16. ovoga Zakona
- ne osigura zaštitu povjerljivosti podataka koje je saznao u obavljanju djelatnosti, sukladno članku 47. točki 18. ovoga Zakona
- ne izradi i ne ažurira standardne profile potrošnje karakterističnih skupina kupaca u skladu s mrežnim pravilima plinskog distribucijskog sustava, sukladno članku 47. točki 19. ovoga Zakona
- ne vodi evidenciju mjernih mjesta kupaca koji imaju status ugroženih i zaštićenih kupaca, sukladno članku 47. točki 20. ovoga Zakona
- ne provodi postupak promjene opskrbljivača plinom za kupca koji je priključen na distribucijski sustav sukladno odredbama općih uvjeta opskrbe plinom, sukladno članku 47. točki 22. ovoga Zakona
- ne primjenjuje iznose tarifnih stavki za distribuciju plina, sukladno članku 47. točki 23. ovoga Zakona
- ne primjenjuje cijene nestandardnih usluga, sukladno članku 47. točki 24. ovoga Zakona
- ne vodi evidenciju svih mjesta predaje plina u distribucijski sustav i preuzimanja plina iz distribucijskog sustava, uključivo evidenciju kojem opskrbljivaču pripada krajnji kupac, o pripadnosti opskrbljivača plinom i trgovaca plinom bilančnoj skupini, sukladno članku 47. točki 26. ovoga Zakona
- do 1. veljače tekuće godine ne dostavi operatoru transportnog sustava plan razvoja kapaciteta distribucijskog sustava i projekciju ukupne godišnje količine plina koju planira preuzeti iz transportnog sustava za desetogodišnje razdoblje koje započinje s godinom koja slijedi, sukladno članku 47. točki 27. ovoga Zakona
- ne daje podatke predviđajućoj strani, operatoru transportnog sustava i opskrbljivaču plinom potrebne za uravnoteženje transportnog sustava i raspodjelu izmјerenih količina plina po opskrbljivaču i bilančnoj skupini, sukladno članku 47. točki 28. ovoga Zakona
- do 15. travnja tekuće godine ne dostavi operatoru transportnog sustava podatke o potrošnji krajnjih kupaca korisnika javne usluge opskrbe za posljednjih 60 mjeseci s iskazanom zimskom potrošnjom koja obuhvaća razdoblje od 1. listopada do 31. ožujka, sukladno članku 47. točki 29. ovoga Zakona
- ne obavlja raspodjelu količina plina koje su u distribucijski sustav preuzete iz transportnog sustava, sukladno članku 47. točki 30. ovoga Zakona

- ne uspostavi sustav za unutar dnevno i dnevno mjerjenje i prikupljanje podataka o potrošnji plina te u njega uključiti sva obračunska mjerna mjesta, sukladno članku 47. točki 31. ovoga Zakona
- ne postupa u postupku promjene opskrbljivača sukladno članku 58. stavcima 8. i 9. ovoga Zakona
- ne organizira svoju djelatnost u samostalnom pravnom subjektu nezavisno od drugih djelatnosti u sektoru plina, sukladno članku 75. stavku 1. ovoga Zakona
- ne utvrđi pravila za raspoređivanje imovine, obveza, prihoda, troškova i amortizacije sukladno odluci Agencije o načinu i postupku vođenja razdvojenog računovodstva, sukladno članku 77. stavku 6. ovoga Zakona
- u svojim poslovnim knjigama odvojeno ne vodi podatke koji se odnose na djelatnost distribucije plina i djelatnost opskrbe plinom, sukladno članku 77. stavku 8. ovoga Zakona
- ne osigura Agenciji pristup poslovnim knjigama, sukladno članku 78. stavku 1. ovoga Zakona
- ne postupa sukladno pravilima o organizaciji tržišta plina iz članka 89. stavka 1. ovoga Zakona
- ne postupa sukladno mrežnim pravilima transportnog sustava iz članka 90. stavka 1. ovoga Zakona
- ne postupa sukladno mrežnim pravilima plinskog distribucijskog sustava iz članka 91. stavka 1. ovoga Zakona
- ne postupa sukladno pravilima korištenja sustava skladišta plina iz članka 92. ovoga Zakona
- ne postupa sukladno općim uvjetima opskrbe plinom iz članka 95. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba operatora distribucijskog sustava pravne osobe novčanom kaznom od 2.000,00 do 15.000,00 kuna.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se operator distribucijskog sustava fizička osoba novčanom kaznom od 15.000,00 do 50.000,00 kuna.

(4) Operatoru distribucijskog sustava koji je počinio dva prekršaja ili je u razdoblju od godine dana ponovio prekršaj iz stavka 1. ovoga članka može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja energetske djelatnosti do godine dana, a odgovornoj osobi operatora distribucijskog sustava može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja dužnosti odgovorne osobe do godine dana.

Članak 104.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj operator tržišta plina pravna osoba koji:

- ne uspostavi i ne osigura razmjenu informacija sa sudionicima na tržištu plina, u skladu s pravilima o organizaciji tržišta plina, mrežnim pravilima transportnog sustava, mrežnim pravilima plinskog distribucijskog sustava i općim uvjetima opskrbe plinom, sukladno članku 50. točki 2. ovoga Zakona
- ne obavlja svoju djelatnost uz poštivanje načela transparentnosti, nediskriminacije, objektivnosti i neovisnosti, sukladno članku 50. točki 3. ovoga Zakona
- ne vodi registar voditelja bilančnih skupina, sukladno članku 50. točki 4. ovoga Zakona
- ne organizira i ne vodi trgovinsku platformu, odnosno ne ispunjava ulogu operatora trgovinske platforme, sukladno članku 50. točki 5. ovoga Zakona
- ne omogući voditelju bilančne skupine pristup trgovinskoj platformi, sukladno članku 50. točki 5. ovoga Zakona
- ne obračunava provedena trgovana na trgovinskoj platformi, sukladno članku 50. točki 6. ovoga Zakona
- ne osigura zaštitu povjerljivosti podataka koje je saznao u obavljanju djelatnosti, sukladno članku 50. točki 11. ovoga Zakona
- do 1. ožujka tekuće godine ne izradi i ne dostavi Agenciji godišnje izvješće operatora tržišta plina o rezultatima analize tržišta plina i mjerama za njegovo unaprjeđenje, sukladno članku 50. točki 12. ovoga Zakona
- ne obavijesti Agenciju pisanim putem da sudionik na tržištu plina u razdoblju od tri uzastopna mjeseca nije pravodobno ispunio obveze prema operatoru tržišta plina, sukladno članku 50. točki 13. ovoga Zakona
- ne objavljuje podatke povezane s uravnoteženjem sustava i trgovinskom platformom, sukladno članku 50. točki 15. ovoga Zakona
- ne utvrdi pravila za raspoređivanje imovine, obveza, prihoda, troškova i amortizacije sukladno odluci Agencije o načinu i postupku vođenja razdvajenog računovodstva, sukladno članku 77. stavku 6. ovoga Zakona
- ne osigura Agenciji pristup poslovnim knjigama, sukladno članku 78. stavku 1. ovoga Zakona
- ne postupa sukladno pravilima o organizaciji tržišta plina iz članka 89. stavka 1. ovoga Zakona
- ne postupa sukladno mrežnim pravilima transportnog sustava iz članka 90. stavka 1. ovoga Zakona
- ne postupa sukladno pravilima korištenja sustava skladišta plina iz članka 92. stavka 1. ovoga Zakona

– ne primjenjuje naknadu za organiziranje tržišta plina koju je odredila Agencija, sukladno članku 94. stavku 4. ovoga Zakona

– ne donese akt iz članka 89. stavka 3. ovoga Zakona u roku iz članka 116. stavka 3. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba operatora tržišta plina pravne osobe novčanom kaznom od 2.000,00 do 15.000,00 kuna.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se operator tržišta plina fizička osoba novčanom kaznom od 15.000,00 do 50.000,00 kuna.

(4) Odgovornoj osobi operatora tržišta plina koji je počinio dva prekršaja ili je u razdoblju od godine dana ponovio prekršaj iz stavka 1. ovoga članka može se izreći zaštitna mera zabrane obavljanja dužnosti odgovorne osobe do godine dana.

Članak 105.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj trgovac plinom pravna osoba koji:

– ne daje propisane informacije, sukladno članku 55. točki 1. ovoga Zakona

– ne trguje plinom na temelju sklopljenih ugovora, sukladno članku 55. točki 2. ovoga Zakona

– ne utvrđi pravila za raspoređivanje imovine, obveza, prihoda, troškova i amortizacije sukladno odluci Agencije o načinu i postupku vođenja razdvojenog računovodstva, sukladno članku 77. stavku 6. ovoga Zakona

– ne osigura Agenciji pristup poslovnim knjigama, sukladno članku 78. stavku 1. ovoga Zakona

– ne postupa sukladno pravilima o organizaciji tržišta plina iz članka 89. stavka 1. ovoga Zakona

– ne postupa sukladno mrežnim pravilima transportnog sustava iz članka 90. stavka 1. ovoga Zakona

– ne postupa sukladno pravilima korištenja sustava skladišta plina iz članka 92. stavka 1. ovoga Zakona

– ne postupa sukladno pravilima korištenja terminala za UPP iz članka 93. stavka 1. ovoga Zakona

– ne postupa sukladno općim uvjetima opskrbe plinom iz članka 95. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba trgovca plinom pravne osobe novčanom kaznom od 2.000,00 do 15.000,00 kuna.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se trgovac plinom fizička osoba novčanom kaznom od 15.000,00 do 50.000,00 kuna.

(4) Odgovornoj osobi trgovca plina koji je počinio dva prekršaja ili je u razdoblju od godine dana ponovio prekršaj iz stavka 1. ovoga članka može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja dužnosti odgovorne osobe do godine dana.

Članak 106.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj opskrbljivač plinom pravna osoba koji:

- ne omogući postupak promjene opskrbljivača sukladno članku 58. stavku 1., 2., 3., 4., 5., 6. i 7. ovoga Zakona
- ne daje propisane informacije sudionicima na tržištu plina, sukladno članku 63. točki 2. ovoga Zakona
- ne informira kupca o njegovu pravu na izbor drugog opskrbljivača plinom, sukladno članku 63. točki 3. ovoga Zakona
- ne opskrbljuje plinom kupce na temelju sklopljenih ugovora, sukladno članku 63. točki 4. ovoga Zakona
- ne objavljuje i ne održava ugovorene parametre kvalitete opskrbe plinom kupaca, sukladno članku 63. točki 6. ovoga Zakona
- u svojim poslovnim knjigama odvojeno ne vodi podatke koji se odnose na djelatnost opskrbe plinom koja se obavlja kao tržišna djelatnost ili kao javna usluga opskrbe plinom ili zajamčena opskrba, sukladno članku 63. točki 7. i članku 77. stavcima 1., 2., i 9. ovoga Zakona
- ne donese uvjete opskrbljivača plinom te ih na primjeren način javno ne objavi najkasnije 15 dana prije početka obavljanja energetske djelatnosti opskrbe plinom, sukladno članku 63. točki 8. ovoga Zakona
- ne utvrdi pravila za raspoređivanje imovine, obveza, prihoda, troškova i amortizacije sukladno odluci Agencije o načinu i postupku vođenja razdvojenog računovodstva, sukladno članku 77. stavku 6. ovoga Zakona
- ne osigura Agenciji pristup poslovnim knjigama, sukladno članku 78. stavku 1. ovoga Zakona
- ne postupa sukladno pravilima o organizaciji tržišta plina iz članka 89. stavka 1. ovoga Zakona
- ne postupa sukladno mrežnim pravilima transportnog sustava iz članka 90. stavka 1. ovoga Zakona

- ne postupa sukladno mrežnim pravilima plinskog distribucijskog sustava iz članka 91. stavka 1. ovoga Zakona
- ne postupa sukladno pravilima korištenja sustava skladišta plina iz članka 92. stavka 1. ovoga Zakona
- ne postupa sukladno pravilima korištenja terminala za UPP iz članka 93. stavka 1. ovoga Zakona
- ne postupa sukladno općim uvjetima opskrbe plinom iz članka 95. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj opskrbljivač u obvezi javne usluge pravna osoba koji:

- ne opskrbljuje plinom kupce iz kategorije kućanstvo po reguliranim uvjetima, sukladno članku 64. točki 1. ovoga Zakona
- ne naplaćuje isporučeni plin, sukladno članku 64. točki 2. ovoga Zakona
- ne primjenjuje cijene nestandardnih usluga, sukladno članku 64. točki 3. ovoga Zakona
- ne obavlja opskrbu u obvezi javne usluge kupaca iz kategorije kućanstvo na njihov zahtjev te im ne omogući ponovno vraćanje na korištenje opskrbe u obvezi javne usluge, sukladno članku 64. točki 4. ovoga Zakona
- ne osigura kupcu iz kategorije kućanstvo kvalitetu plina i kvalitetu usluge propisanu općim uvjetima opskrbe plinom, sukladno članku 64. točki 5. ovoga Zakona
- ne zakupi skladišne kapacitete u skladu s člankom 112. stavkom 11. ovoga Zakona.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj zajamčeni opskrbljivač pravna osoba koji:

- ne opskrbljuje plinom po reguliranim uvjetima krajnjeg kupca koji je ostao bez opskrbljivača plinom, sukladno članku 65. točki 1. ovoga Zakona
- ne opskrbljuje plinom krajnjeg kupca, sukladno članku 65. točki 2. ovoga Zakona
- ne naplaćuje isporučeni plin, sukladno članku 65. točki 3. ovoga Zakona
- ne primjenjuje cijene nestandardnih usluga, sukladno članku 65. točki 4. ovoga Zakona
- ne obavijesti krajnjeg kupca sukladno članku 65. točki 5. ovoga Zakona
- ne dostavi krajnjem kupcu ugovor o zajamčenoj opskrbi plinom, sukladno članku 65. točki 6. ovoga Zakona.

(4) Za prekršaje iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba opskrbljivača plinom pravne osobe novčanom kaznom od 2.000,00 do 15.000,00 kuna.

(5) Za prekršaje iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka kaznit će se opskrbljivač plinom fizička osoba novčanom kaznom od 15.000,00 do 50.000,00 kuna.

(6) Odgovornoj osobi opskrbljivača plina koji je počinio dva prekršaja ili je u razdoblju od godine dana ponovio prekršaj iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja dužnosti odgovorne osobe do godine dana.

Članak 107.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 20.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj krajnji kupac pravna osoba koji:

- ne priključi svoje plinske uređaje na transportni sustav ili distribucijski sustav, sukladno članku 69. stavku 1. točki 1. ovoga Zakona
- ne omogući operatoru transportnog ili distribucijskog sustava na čiji sustav je krajnji kupac priključen ugradnju uređaja za mjerjenje potrošnje plina i nesmetani pristup plinskoj instalaciji i plinskom priključku radi održavanja i očitavanja uređaja za mjerjenje potrošnje plina te izvršenje obustave isporuke plina, sukladno članku 69. stavku 1. točki 2. ovoga Zakona
- ne omogući održavanje plinske instalacije i plinskog uređaja u takvom stanju da ne predstavlja opasnost za život i zdravlje ljudi ili imovinu te u slučaju kvara takav kvar ne ukloni bez odgađanja, sukladno članku 69. stavku 1. točki 3. ovoga Zakona
- ne pridržava se uputa dispečerskih centara operatora transportnog ili distribucijskog sustava na čiji sustav je krajnji kupac priključen, sukladno članku 69. stavku 1. točki 4. ovoga Zakona
- ne daje potrebne informacije operatoru transportnog sustava, operatoru distribucijskog sustava, operatoru sustava skladišta plina i operatoru terminala za UPP, u slučaju da ugovori korištenje njihovih usluga, sukladno članku 69. stavku 1. točki 5. ovoga Zakona
- ne sudjeluje u postupku promjene opskrbljivača plinom, sukladno članku 69. stavku 1. točki 8. ovoga Zakona
- ne postupa sukladno mrežnim pravilima transportnog sustava iz članka 90. stavka 1. ovoga Zakona
- ne postupa sukladno mrežnim pravilima plinskog distribucijskog sustava iz članka 91. stavka 1. ovoga Zakona
- ne postupa sukladno općim uvjetima opskrbe plinom iz članka 95. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba krajnjeg kupca pravne osobe novčanom kaznom od 2.000,00 do 15.000,00 kuna.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se krajnji kupac fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 15.000,00 kuna.

Članak 108.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj voditelj bilančne skupine pravna osoba koji:

- ne organizira i ne vodi bilančnu skupinu u skladu s pravilima o organizaciji tržišta plina, sukladno članku 73. točki 1. ovoga Zakona
- ne daje propisane informacije operatoru tržišta plina, sukladno članku 73. točki 4. ovoga Zakona
- ne sklopi ugovore s operatorom tržišta plina, sukladno članku 73. točki 5. ovoga Zakona
- ne plaća obračunate troškove operatoru tržišta plina na temelju sklopljenog ugovora, sukladno članku 73. točki 6. ovoga Zakona
- ne postupa sukladno pravilima o organizaciji tržišta plina iz članka 89. stavka 1. ovoga Zakona
- ne postupa sukladno mrežnim pravilima transportnog sustava iz članka 90. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba opskrbljivača plinom pravne osobe ili trgovca plinom pravne osobe koji je voditelj bilančne skupine novčanom kaznom od 2.000,00 do 15.000,00 kuna.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se voditelj bilančne skupine fizička osoba novčanom kaznom od 15.000,00 do 50.000,00 kuna.

(4) Odgovornoj osobi opskrbljivača plinom ili trgovca plinom koji je voditelj bilančne skupine a koji je počinio dva prekršaja ili je u razdoblju od godine dana ponovio prekršaj iz stavka 1. ovoga članka može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja dužnosti odgovorne osobe do godine dana.

Članak 109.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj organizator zatvorenog distribucijskog sustava pravna osoba koji:

- ne primjenjuje utvrđeni iznos naknade za uporabu zatvorenog distribucijskog sustava, sukladno članku 85. stavcima 5. i 6. ovoga Zakona
- ne priključi na zatvoreni distribucijski sustav građevinu pravne i fizičke osobe koje ispunjavaju uvjete iz ovoga Zakona, mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava, metodologije utvrđivanja naknade za priključenje na plinski distribucijski ili transportni sustav i za povećanje priključnog kapaciteta te koja je izgrađena na temelju građevinske dozvole ili drugog odgovarajućeg akta na temelju kojeg se može graditi građevina, sukladno članku 86. točki 2. ovoga Zakona

- ne osigura korisnicima priključenim na zatvoreni distribucijski sustav kvalitetu plina, kvalitetu usluge i pouzdanost isporuke plina propisanu općim uvjetima opskrbe plinom, sukladno članku 86. točki 3. ovoga Zakona
 - ne distribuira plin na temelju sklopljenih ugovora, sukladno članku 86 točki 4. ovoga Zakona
 - ne osigura objektivne, jednake i transparentne uvjete pristupa zatvorenom distribucijskom sustavu sukladno članku 86. točki 5. ovoga Zakona
 - ne osigura na razini zatvorenog distribucijskog sustava mjerjenje potrošnje plina i očitanje mjernih uređaja u skladu s mrežnim pravilima plinskog distribucijskog sustava, sukladno članku 86. točki 6. ovoga Zakona
 - ne daje propisane informacije, sukladno članku 86. točkama 7. i 8. ovoga Zakona
 - ne vodi evidenciju mjernih mjesta kupaca, sukladno članku 86. točki 9. ovoga Zakona
 - ne osigura zaštitu povjerljivosti podataka koje je saznao u obavljanju djelatnosti, sukladno članku 86. točki 10. ovoga Zakona
 - ne provodi postupak promjene opskrbljivača plinom za kupca koji je priključen na zatvoreni distribucijski sustav sukladno odredbama općih uvjeta opskrbe plinom, sukladno članku 86. točki 11. ovoga Zakona
 - ne vodi evidenciju o pripadnosti bilančnoj skupini, opskrbljivača plinom i trgovaca plinom koji opskrbljuju kupce čiji su objekti priključeni na zatvoreni distribucijski sustav, sukladno članku 86. točki 12. ovoga Zakona
 - ne postupa sukladno pravilima o organizaciji tržišta plina iz članka 89. stavka 1. ovoga Zakona
 - ne postupa sukladno mrežnim pravilima transportnog sustava iz članka 90. stavka 1. ovoga Zakona
 - ne postupa sukladno mrežnim pravilima plinskog distribucijskog sustava iz članka 91. stavka 1. ovoga Zakona
 - ne postupa sukladno općim uvjetima opskrbe plinom iz članka 95. stavka 1. ovoga Zakona.
- (2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba organizatora zatvorenog distribucijskog sustava pravne osobe novčanom kaznom od 2.000,00 do 15.000,00 kuna.
- (3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se organizator zatvorenog distribucijskog sustava fizička osoba novčanom kaznom od 15.000,00 do 50.000,00 kuna.

Teži prekršaji kojima se ugrožava tržišno natjecanje u plinskom sektoru

Članak 110.

(1) Novčanom kaznom do najviše 10% ukupnog prihoda ostvarenog u godini počinjenja prekršaja, kaznit će se operator transportnog sustava, odnosno operator distribucijskog sustava kada namjerno ili krajnjom nepažnjom diskriminira korisnike plinskog sustava.

(2) Novčanom kaznom do najviše 10% ukupnog prihoda ostvarenog u godini počinjenja prekršaja, kaznit će se operator transportnog sustava, odnosno operator distribucijskog sustava kada:

1. sprječava osobu za praćenje uskladenosti u obavljanju njezinih poslova, sukladno članku 23. stavku 2. ovoga Zakona

2. odbije priključenje na plinski sustav uz obrazloženje mogućeg budućeg ograničavanja raspoloživih kapaciteta, što ne odgovara stvarnim okolnostima, sukladno članku 81. stavku 2. točki 1. ovoga Zakona

3. ne ispuni obveze u svezi s davanjem informacija sukladno članku 18. i Smjernicama iz Priloga I. Uredbe (EZ) br. 715/2009

4. ne postupi u skladu s odlukama Agencije za suradnju energetskih regulatora u skladu s međunarodno preuzetim obvezama Republike Hrvatske koje su donesene na temelju Uredbe (EZ) br. 715/2009

5. ne ispuni svoje dužnosti prema Smjernicama iz Priloga I. Uredbe (EZ) br. 715/2009 u skladu s međunarodno preuzetim obvezama Republike Hrvatske.

(3) Ako je okriviljenik operator transportnog sustava, odnosno operator distribucijskog sustava sastavni dio vertikalno integriranog subjekta, novčana kazna do najviše 10% ukupnog prihoda ostvarenog u godini počinjenja prekršaja iz stavaka 1. i 2. ovoga članka izreći će se prema godišnjem prihodu vertikalno integriranog subjekta.

Članak 111.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 100.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj energetski subjekt pravna osoba ako iz nehaja:

– koristi povlaštene informacije u vezi s proizvodom na veleprodajnom tržištu energije u stjecanju ili raspolaganju, ili pokušaju stjecanja ili raspolaganja, za svoj ili za tudi račun, izravno ili neizravno, proizvodima na veleprodajnom tržištu energije na koje se te informacije odnose (članak 3. stavak 1. točka a) Uredbe (EU) broj 1227/2011)

– razotkrije povlaštene informacije u vezi s proizvodom na veleprodajnom tržištu energije bilo kojoj drugoj osobi, osim ako se takvo razotkrivanje izvršava tijekom uobičajenog bavljenja svojim poslom, profesijom ili dužnostima (članak 3. stavak 1. točka b) Uredbe (EU) broj 1227/2011)

- preporuči drugoj osobi ili navede drugu osobu da, na temelju povlaštene informacije u vezi s proizvodom na veleprodajnom tržištu energije, stekne ili raspolaže s proizvodima na veleprodajnom tržištu energije na koje se te informacije odnose (članak 3. stavak 1. točka c) Uredbe (EU) broj 1227/2011)
- poduzme bilo koju radnju koja predstavlja manipulaciju ili pokušaj manipulacije tržištem na veleprodajnim tržištim energije (članak 5. Uredbe (EU) broj 1227/2011)
- ne objavi povlaštene informacije u skladu s člankom 4. Uredbe (EU) broj 1227/2011.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 200.000,00 do 1.000.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj energetski subjekt pravna osoba ako:

- ne dostavi Agenciji za suradnju energetskih regulatora, evidenciju transakcija na veleprodajnom tržištu uključujući naloge za trgovanje u skladu s člankom 8. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 1227/2011
- ne dostavi Agenciji, u skladu sa člankom 9. stavkom 4. Uredbe (EU) br. 1227/2011, obrazac za prijavu prije provođenja transakcije na veleprodajnom tržištu o kojoj treba izvijestiti Agenciju za suradnju energetskih regulatora u skladu s člankom 8. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 1227/2011
- bez odlaganja ne obavijesti Agenciju o izmjenama do kojih je došlo u pogledu informacija u obrascu za prijavu transakcije na veleprodajnom tržištu sukladno članku 9. stavku 5. Uredbe (EU) broj 1227/2011
- ne dostavi Ministarstvu i nadležnom tijelu najteže pogodjene države članice podatke o ugovorima o opskrbi plinom sukladno članku 14. stavku 6. Uredbe (EU) broj 2017/1938
- ne dostavi Europskoj komisiji ili nadležnom tijelu najteže pogodjene države članice na njihov zahtjev ugovor o opskrbi plinom, isključujući informacije o cijeni sukladno članku 14. stavku 7. Uredbe (EU) broj 2017/1938.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 15.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaje iz stavaka 1. i 2. ovoga članka i odgovorna osoba energetskog subjekta pravne osobe.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 15.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se za prekršaje iz stavaka 1. i 2. ovoga članka energetski subjekt fizička osoba.

(5) Osobi koja je počinila dva ili više prekršaja ili u roku od godine dana dva ili više puta ponovila prekršaj iz stavaka 1. i 2. ovoga članka može se, uz novčanu kaznu za prekršaj, izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju do godinu dana.

XXII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Opskrbljivač plinom u obvezi javne usluge

Članak 112.

(1) Opskrbljivač plinom koji je do stupanja na snagu ovoga Zakona nositelj obaveze javne usluge opskrbe plinom kupaca iz kategorije kućanstvo za područje jedinice područne (regionalne) samouprave, određuje se opskrbljivačem plinom u obvezi javne usluge za to područje sukladno odredbama ovoga Zakona do kraja plinskog dana 31. ožujka 2021. godine.

(2) Za razdoblje od 1. travnja 2021. godine, Agencija će najkasnije do 31. prosinca 2020. godine provesti javni natječaj i odabrati opskrbljivače u obvezi javne usluge za potrebe krajnjih kupaca iz članka 59. stavka 1. ovoga Zakona, a sukladno člancima 61. i 62. ovoga Zakona.

(3) Opskrbljivač plinom iz stavka 1. ovoga članka ima pravo obavijestiti Agenciju o namjeri prestanka obnašanja obveze javne usluge opskrbe plinom.

(4) Obavijest iz stavka 3. ovoga članka dostavlja se Agenciji pisanim putem, a temelji se na odluci odgovorne osobe donesenoj sukladno propisu kojim se uređuju trgovačka društva.

(5) Sukladno zaprimljenoj obavijesti iz stavka 3. ovoga članka i odluci iz stavka 4. ovoga članka, Agencija će provesti javni natječaj za odabir opskrbljivača u obvezi javne usluge sukladno člancima 61. i 62. ovoga Zakona.

(6) Opskrbljivač plinom iz stavka 3. ovoga članka dužan je obnašati obvezu javne usluge opskrbe plinom za područje te jedinice područne (regionalne) samouprave do odabira novog nositelja obveze sukladno stavku 5. ovoga članka.

(7) Nakon provedenog javnog natječaja iz stavka 5. ovoga članka, Agencija rješenjem ukida obvezu javne usluge opskrbe plinom kupaca iz kategorije kućanstvo opskrbljivaču plinom iz stavka 3. ovoga članka, te određuje novog nositelja obveze.

(8) Ako opskrbljivač u obvezi javne usluge ne nabavlja plin za potrebe javne usluge na tržištu, već se odlučio kupovati plin od opskrbljivača na veleprodajnom tržištu, ima pravo od opskrbljivača na veleprodajnom tržištu po reguliranim uvjetima kupovati plin za potrebe krajnjih kupaca iz kategorije kućanstvo koji koriste javnu uslugu opskrbe do kraja plinskog dana 31. ožujka 2021. godine.

(9) Ukoliko je opskrbljivač u obvezi javne usluge odabrao kupovati plin od opskrbljivača na veleprodajnom tržištu sukladno stavku 8. ovoga članka, dužan je sklopiti ugovor o prodaji plina opskrbljivaču u obvezi javne usluge s opskrbljivačem na veleprodajnom tržištu do 10. ožujka 2018. godine za razdoblje od 1. travnja 2018. do 31. ožujka 2019. godine, do 1. ožujka 2019. godine za razdoblje od 1. travnja 2019. do 31. ožujka 2020. godine i do 1. ožujka 2020. godine za razdoblje od 1. travnja 2020. do 31. ožujka 2021. godine.

(10) Ako opskrbljivač u obvezi javne usluge sklapa ugovor iz stavka 9. ovoga članka, dužan je ugovoriti cjelokupnu količinu plina za potrebe krajnjih kupaca iz kategorije kućanstvo koji koriste javnu uslugu opskrbe za predmetno ugovorno razdoblje.

(11) Opskrbljivač u obvezi javne usluge, osim dužnosti iz članka 64. ovoga Zakona, dužan je direktno ili indirektno zakupiti skladišne kapacitete za količine plina potrebne za opskrbu krajnjih kupaca iz kategorije kućanstvo koji koriste opskrbu u obvezi javne usluge.

(12) Radi ispunjenja obveze iz stavka 11. ovoga članka, opskrbljivač u obvezi javne usluge ima pravo iskoristiti mogućnost zakupa skladišnih kapaciteta u Republici Hrvatskoj sukladno podzakonskom propisu o kriterijima za stjecanje statusa zaštićenog kupca u uvjetima kriznih stanja u opskrbi plinom do kraja plinskog dana 31. ožujka 2021. godine.

(13) Ako opsrbljivač u obvezi javne usluge koristi pravo iz stavka 12. ovoga članka, osim dužnosti iz članka 64. ovoga Zakona, dužan je na dan 1. studenoga raspolažati zalihom plina na skladištu u Republici Hrvatskoj u iznosu od najmanje 90% količine propisane podzakonskim propisom o kriterijima za stjecanje statusa zaštićenog kupca u uvjetima kriznih stanja u opskrbi plinom.

(14) Opskrbljivač u obvezi javne usluge, osim dužnosti iz članka 64. ovoga Zakona, dužan je u slučaju prelaska s indirektnog na direktni zakup skladišnih kapaciteta sukladno podzakonskom propisu o kriterijima za stjecanje statusa zaštićenog kupca u uvjetima kriznih stanja u opskrbi plinom s opsrbljivačem na veleprodajnom tržištu ugovoriti prijenos odgovarajućeg dijela zakupljenih skladišnih kapaciteta za krajnje kupce iz kategorije kućanstvo koji koriste opskrbu u obvezi javne usluge, u iznosu od 5.000.000 kWh radnog volumena skladišta plina ili višekratnika navedenog iznosa s pripadajućim kapacitetom utiskivanja i kapacitetom povlačenja sukladno aktu iz članka 92. ovoga Zakona.

(15) U slučaju iz stavaka 12. i 14. ovoga članka, opsrbljivač u obvezi javne usluge, ukoliko koristi mogućnost zakupa skladišnih kapaciteta u Republici Hrvatskoj iz stavka 12. ovoga članka, ima pravo sukladno podzakonskom propisu o kriterijima za stjecanje statusa zaštićenog kupca u uvjetima kriznih stanja u opskrbi plinom svoj udio u raspoloživom broju standardnih paketa skladišnog kapaciteta ustupiti opsrbljivaču na veleprodajnom tržištu ili opsrbljivaču ili trgovcu plina od kojeg nabavlja plin za potrebe opskrbe krajnjih kupaca iz kategorije kućanstvo koji koriste javnu uslugu.

Opskrbljivač na veleprodajnom tržištu

Članak 113.

(1) Opskrbljivač na veleprodajnom tržištu obavlja opskrbu u obvezi javne usluge za opskrbljivače u obvezi javne usluge koji ga odaberu.

(2) Agencija će u roku od tri mjeseca od stupanja na snagu ovoga Zakona provesti javni natječaj za opsrbljivača na veleprodajnom tržištu i najkasnije 1. srpnja 2018. godine odlukom odrediti opsrbljivača na veleprodajnom tržištu za razdoblje od 1. kolovoza 2018. do 31. ožujka 2021. godine, a nakon kojeg se uloga opsrbljivača na veleprodajnom tržištu ukida.

(3) Na postupak određivanja opsrbljivača na veleprodajnom tržištu sukladno stavku 2. ovoga članka primjenjuju se odredbe članka 61. ovoga Zakona, kao i kriteriji iz članka 62. ovoga Zakona, uz primjenu kriterija najniže premije iskazane na natječaju, odnosno fiksнog dijela referentne cijene po kojoj će opsrbljivač na veleprodajnom tržištu prodavati plin

opskrbljivačima u obvezi javne usluge u skladu s metodologijom iz članka 94. stavka 1. podstavka 5. ovoga Zakona.

(4) Energetski subjekt koji je odabran za opskrbljivača na veleprodajnom tržištu prema odredbama članka 61. stavka 7. ovoga Zakona, dužan je primjenjivati premiju utvrđenu u natječajnoj dokumentaciji iz članka 61. stavka 2. ovoga Zakona.

(5) Osim kriterija iz članka 62. ovoga Zakona energetski subjekt koji sudjeluje u javnom natječaju za odabir opskrbljivača na veleprodajnom tržištu mora biti upisan u registar voditelja bilančnih skupina.

(6) Do određivanja opskrbljivača na veleprodajnom tržištu, sukladno stavcima 2. i 3. ovoga članka, za opskrbljivača na veleprodajnom tržištu određuje se Hrvatska elektroprivreda dioničko društvo.

(7) Opskrbljivač na veleprodajnom tržištu iz stavka 6. ovoga članka dužan je 1. kolovoza 2018. godine prenijeti na novog opskrbljivača na veleprodajnom tržištu prava i obveze temeljem sljedećih ugovora:

- ugovor o transportu plina s operatorom transportnog sustava, a koji se odnosi na zakup kapaciteta na izlazima iz transportnog sustava Republike Hrvatske zakupljen za potrebe opskrbe opskrbljivača u obvezi javne usluge,
- ugovor o skladištenju plina sklopljen za potrebe opskrbe opskrbljivača u obvezi javne usluge,
- ugovor o prodaji plina opskrbljivaču u obvezi javne usluge sklopljenim za razdoblje od 1. travnja 2018. do 31. ožujka 2019. godine.

(8) Agencija će sukladno metodologiji iz članka 94. stavka 1. podstavka 5. ovoga Zakona odrediti referentnu cijenu plina, a koja je najviša cijena po kojoj opskrbljivač na veleprodajnom tržištu može prodavati plin opskrbljivačima u obvezi javne usluge za potrebe krajnjih kupaca iz kategorije kućanstvo koji koriste opskrbu u obvezi javne usluge.

(9) Do 1. kolovoza 2018. godine, referentna cijena plina iz stavka 8. ovoga članka jednaka je cijeni plina utvrđenoj Odlukom o cijeni plina po kojoj je opskrbljivač na veleprodajnom tržištu dužan prodavati plin opskrbljivačima u javnoj usluzi opskrbe plinom za kupce iz kategorije kućanstvo (Narodne novine, broj 18/17).

(10) Formulu i način utvrđivanja referentne cijene iz stavka 8. ovoga članka Agencija će objaviti najkasnije do dana objave natječaja za odabir opskrbljivača na veleprodajnom tržištu sukladno stavku 2. ovoga članka.

(11) Opskrbljivač na veleprodajnom tržištu, osim dužnosti iz članka 63. ovoga Zakona, dužan je:

- po reguliranim uvjetima i po cijeni koja je manja ili jednaka referentnoj cijeni plina iz stavka 7. ovoga članka odnosno po cijeni temeljem koje je odabran na natječaju, prodavati plin opskrbljivačima u obvezi javne usluge s kojima je sklopio ugovor o opskrbi plinom i to za potrebe krajnjih kupaca iz kategorije kućanstvo koji koriste javnu uslugu opskrbe

- osigurati potrebne količine plina za potrebe krajnjih kupaca iz kategorije kućanstvo koji koriste javnu uslugu opskrbe, sukladno sklopljenim ugovorima s opskrbljivačima u obvezi javne usluge
- osigurati pouzdanu i sigurnu opskrbu plinom opskrbljivača u obvezi javne usluge
- objaviti na svojim internetskim stranicama tipski ugovor o prodaji plina opskrbljivaču u obvezi javne usluge
- ako mu je opskrbljivač u obvezi javne usluge ustupio pravo, za opskrbljivača u obvezi javne usluge kojemu prodaje plin na veleprodajnom tržištu, do 31. ožujka ugovoriti zakup skladišnih kapaciteta u Republici Hrvatskoj prema obvezi propisanoj podzakonskim propisom o kriterijima za stjecanje statusa zaštićenog kupca u uvjetima kriznih stanja u opskrbi plinom te 1. studenoga raspolažati zalihom plina u iznosu od najmanje 90% količine propisane podzakonskim propisom o kriterijima za stjecanje statusa zaštićenog kupca u uvjetima kriznih stanja u opskrbi plinom
- u slučaju raskida ili izmjene odredbi ugovora o prodaji plina opskrbljivaču u obvezi javne usluge kojemu plin prodaje isključivo za potrebe krajnjih kupaca iz kategorije kućanstvo koji koriste javnu uslugu opskrbe, ugovoriti prijenos odgovarajućeg dijela zakupljenih skladišnih kapaciteta u iznosu od 5.000.000 kWh radnog volumena skladišta plina ili višekratnika navedenog iznosa s pripadajućim kapacitetom utiskivanja i kapacitetom povlačenja sukladno aktu iz članka 92. ovoga Zakona.

(12) Osim prodaje plina opskrbljivačima u obvezi javne usluge, opskrbljivač na veleprodajnom tržištu ima pravo prodavati plin i za potrebe očuvanja tehničke sigurnosti plinskog sustava.

Članak 114.

(1) U roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona, Agencija će provesti javni natječaj i odabrati najmanje jednog zajamčenog opskrbljivača za potrebe krajnjih kupaca iz članka 60. stavka 1. ovoga Zakona, a sukladno člancima 61. i 62. ovoga Zakona.

(2) Operator tržišta plina je dužan uspostaviti registar obračunskih mjernih mjesta do 1. listopada 2018. sukladno aktu iz članka 95. ovoga Zakona.

(3) Energetski subjekt za plin koji obavlja energetsku djelatnost distribucije plina na području gdje postoji distribucijski sustav ima pravo obavljati energetsku djelatnost distribucije plina sve do isteka važenja ugovora o koncesiji ili drugoga pravnog akta na temelju kojeg obavlja energetsku djelatnost distribucije plina, što uključuje i pravo na izgradnju radi povećanja kapaciteta distribucijskog sustava na području za koje je dana koncesija, odnosno na koje se odnosi drugi pravni akt na temelju kojeg obavlja energetsku djelatnost distribucije plina.

(4) U roku od godine dana od stupanja na snagu ovoga Zakona, Agencija je dužna provesti analizu funkciranja tržišta plina u Republici Hrvatskoj iz članka 54. stavka 1. ovoga Zakona.

(5) Operator sustava skladišta plina dužan je od 1. travnja 2018. godine prioritetno raspodijeliti skladišne kapacitete opskrbljivačima u obvezi javne usluge za potrebe opskrbe

krajnjih kupaca iz kategorije kućanstava koji koriste javnu usluge opskrbe u skladu s podzakonskim propisom o kriterijima za stjecanje statusa zaštićenog kupca u uvjetima kriznih stanja u opskrbi plinom, kao i aktom iz članka 92. ovoga Zakona.

Dovršetak započetih postupaka

Članak 115.

Postupci započeti do dana stupanja na snagu ovoga Zakona nastaviti će se i dovršiti prema odredbama Zakona o tržištu plina (Narodne novine, br. 28/13, 14/14 i 16/17).

Donošenje podzakonskih propisa

Članak 116.

(1) Vlada Republike Hrvatske će donijeti uredbu iz članka 45. stavka 5. ovoga Zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Agencija je dužna metodologije iz članka 94. ovoga Zakona i akte iz članaka 91. i 95. ovoga Zakona donijeti u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Operator tržišta plina dužan je akt iz članka 89. ovoga Zakona donijeti u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(4) Operator transportnog sustava dužan je akt iz članka 90. ovoga Zakona donijeti u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(5) Operator sustava skladišta dužan je akt iz članka 92. ovoga Zakona donijeti u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(6) Opskrbljivač plinom dužan je uvjete opskrbljivača plinom iz članka 63. točke 8. ovoga Zakona donijeti u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu općih uvjeta opskrbe plinom.

(7) Operator terminala za UPP dužan je akt iz članka 93. ovoga Zakona donijeti u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(8) Operator mjesta za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om dužan je akt iz članka 36. točke 5. ovoga Zakona donijeti u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Podzakonski propisi koji ostaju na snazi

Članak 117.

Do dana stupanja na snagu podzakonskih propisa iz članka 116. ovoga Zakona, na temelju ovlasti iz ovoga Zakona, ostaju na snazi sljedeći podzakonski propisi:

-- Uredba o visini i načinu plaćanja naknade za koncesiju za distribuciju plina i koncesiju za izgradnju distribucijskog sustava (Narodne novine, broj 31/14)

– Opći uvjeti opskrbe plinom (Narodne novine, br. 158/13 i 74/17)

- Mrežna pravila plinskog distribucijskog sustava (Narodne novine, br. 155/14 i 43/17)
- Pravila o organizaciji tržišta plina (HROTE, 3/2017)
- Mrežna pravila transportnog sustava (PLINACRO, 3/2017 i 12/2017)
- Pravila korištenja sustava skladišta plina (Podzemno skladište plina d.o.o, 03/2017)
- Metodologija utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu (Narodne novine, broj 26/17)
 - Metodologija utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za distribuciju plina (Narodne novine, broj 104/13)
- Metodologija utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za transport plina (Narodne novine, br. 85/13, 158/13 i 118/15)
 - Metodologija utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za skladištenje plina (Narodne novine, broj 22/14)
 - Metodologija utvrđivanja naknade za priključenje na plinski distribucijski ili transportni sustav i za povećanje priključnog kapaciteta (Narodne novine, broj 76/14)
 - Metodologija utvrđivanja cijene nestandardnih usluga za transport plina, distribuciju plina, skladištenje plina i javnu uslugu opskrbe plinom (Narodne novine, br. 158/13, 91/16, 116/16 i 132/17)
 - Metodologija utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za prihvat i otpremu ukapljenog prirodnog plina (Narodne novine, broj 110/17)
 - Kriteriji za izdavanje suglasnosti za izgradnju i pogon izravnog plinovoda (Narodne novine, broj 78/17).

Članak 118.

- (1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o tržištu plina (Narodne novine, br. 28/13, 14/14 i 16/17).
- (2) Danom stupanja na snagu akta iz članka 89. ovoga Zakona, donesenog sukladno članku 116. stavku 3. ovoga Zakona, prestaje važiti Metodologija utvrđivanja cijene energije uravnoteženja plinskog sustava (Narodne novine, broj 49/16).

Članak 119.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama, osim odredbi članka 111. stavka 2. podstavaka 4. i 5. ovoga Zakona koje stupaju na snagu 2. svibnja 2019. godine.

OBRAZLOŽENJE

Članak 1.

Članak 1. uvodno nabraja pitanja uređena Zakonom.

Članak 2.

Ovim člankom navodi se pravna stečevina Europske unije s kojom je usklađen ovaj Zakon.

Članak 3.

Člankom se pojašnjavaju pojedini, najznačajniji pojmovi koji se često koriste u Zakonu, posebno zbog stručne terminologije korištene u Zakonu.

Članak 4.

Člankom se nabrajaju energetske djelatnosti koje su uredene Zakonom.

Članak 5.

Člankom se uređuje interes Republike Hrvatske.

Članak 6.

Člankom se uređuje pravna zaštita.

Članak 7.

Člankom se uređuju energetske djelatnosti koje se obavljaju kao regulirane djelatnosti.

Članak 8.

Člankom se uređuju energetske djelatnosti koje se obavljaju kao tržišne djelatnosti.

Članak 9.

Člankom se uređuje izdavanje dozvola za obavljanje energetske djelatnosti opskrbe plinom ili trgovine plinom.

Članak 10.

Člankom se uređuje gradnja i korištenje građevina.

Članak 11.

Člankom se uređuje tajnost podataka.

Članak 12.

Člankom se uređuju ugovori sudionika na tržištu plina.

Članci 13. i 14.

Člancima se propisuju prava i dužnosti proizvođača prirodnog plina kao jednog od sudionika na tržištu plina.

Članci 15. do 29.

Člancima se propisuju postupak i način razdvajanja transportnog sustava i operatora transportnog sustava, uvjeti za određivanje neovisnog operatora sustava, dužnosti neovisnog operatora sustava i vlasnika transportnog sustava, neovisnost vlasnika transportnog sustava, uvjeti za određivanje neovisnog operatora sustava, neovisnost operatora transportnog sustava, neovisnost osoblja, članova uprave i nadzornog odbora neovisnog operatora transportnog sustava, program usklađenosti i osoba za praćenje usklađenosti neovisnog operatora transportnog sustava, certifikacija i određivanje operatora transportnog sustava, postupak certifikacije operatora transportnog sustava u odnosu na treće države, određivanje operatora transportnog sustava, dužnosti i prava operatora transportnog sustava.

Članci 30. do 32.

Člancima se propisuju dužnosti i prava operatora sustava skladišta plina kao jednog od sudionika na tržištu plina.

Članci 33. do 35.

Člancima se propisuju dužnosti i prava operatora terminala za UPP kao jednog od sudionika na tržištu plina.

Članci 36. i 37.

Člancima se propisuju dužnosti i prava operatora mjesta za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om kao jednog od sudionika na tržištu plina.

Članci 38. do 49.

Člancima se propisuju davanje koncesije za distribuciju plina i koncesije za izgradnju distribucijskog sustava, područje obuhvaćeno koncesijom, pripremne radnje za davanje koncesije, obavijest o namjeri davanja koncesije, kriteriji za odabir najbolje ponude, sadržaj ugovora o koncesiji, raskid ugovora o koncesiji, naknada za koncesiju i rok na koji se izdaje koncesija, a koji se provode sukladno odredbama propisa kojim se uređuju koncesije, kao i dužnosti i prava operatora distribucijskog sustava kao jednog od sudionika na tržištu plina.

Članci 50. i 51.

Člancima se propisuju dužnosti operatora tržišta plina kao jednog od sudionika na tržištu plina.

Članci 52. do 54.

Člancima se propisuju mјere za otvaranje tržišta plina, promoviranje regionalne suradnje, kao i razvoj tržišnog natjecanja.

Članci 55. i 56.

Člancima se propisuju dužnosti i prava trgovca plinom kao jednog od sudionika na tržištu plina.

Članci 57. do 68.

Člancima se propisuju izbor opskrbljivača plinom krajnjeg kupca, prava i obveze energetskih subjekata koji sudjeluju u postupku promjene opskrbljivača, postupak odabira i imenovanja opskrbljivača u obvezi javne usluge i zajamčenog opskrbljivača, dužnosti i prava opskrbljivača plinom, opskrbljivača u obvezi javne usluge i zajamčenog opskrbljivača.

Članci 69. do 71.

Člancima se propisuju dužnosti i prava krajnjeg kupca, ugroženi i zaštićeni kupci.

Članci 72. do 74.

Člancima se propisuje organizacija bilančnih skupina, kao i dužnosti i prava voditelja bilančne skupine.

Članci 75. do 78.

Člancima se propisuje razdvajanje djelatnosti operatora sustava skladišta plina, operatora terminala za UPP i operatora distribucijskog sustava, prava i dužnosti mješovitog operatora, računovodstveno razdvajanje djelatnosti i pravo pristupa poslovnim knjigama.

Članci 79. do 84.

Člancima se propisuje pravo pristupa treće strane, priključenje krajnjeg kupca na plinski sustav, odbijanje pristupa treće strane, izravni plinovod, izuzeća za ugovore i novi infrastrukturni objekt.

Članci 85. i 86.

Člancima se propisuju zatvoreni distribucijski sustavi te prava i dužnosti organizatora zatvorenog distribucijskog sustava.

Članci 87. i 88.

Člancima se propisuje načelo uzajamnosti i zaštita od postupanja operatora i opskrbljivača.

Članci 89. do 95.

Člancima se propisuju opći akti, metodologije i pravila koja se donose na temelju Zakona o tržištu plina.

Članci 96. i 97.

Člancima se propisuje upravni i inspekcijski nadzor.

Članci 98. do 111.

Člancima se propisuju prekršajne odredbe za sudionike na tržištu plina.

Članci 112. do 119.

Člancima se propisuju prijelazne i završne odredbe, rokovi donošenja podzakonskih akata propisanih ovim Zakonom, primjena podzakonskih propisa do donošenja podzakonskih akata propisanih ovim Zakonom, kao i stupanje na snagu Zakona. U članku 113. stavku 3. dolazi do povratne primjene odredbe iz razloga što se člankom 113. definira uloga opskrbljivača na veleprodajnom tržištu u prijelaznom razdoblju, a koji će se birati na natječaju prema člancima 61. i 62. ovoga Zakona. Naime, uloga opskrbljivača na veleprodajnom tržištu prema trenutno važećem Zakonu nije u skladu s Direktivom koja se prenosi te je u dogovoru s Europskom komisijom ista omogućena obzirom na specifičnosti tržišta Republike Hrvatske isključivo u prijelaznom razdoblju na način da se isti bira na transparentom natječaju po stupanju ovoga Zakona na snagu.

PRILOZI

- Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću
- Iskaz o procjeni učinaka propisa za Nacrt prijedloga zakona o tržištu plina
- Izjava o usklađenosti prijedloga propisa s pravnom stečevinom Europske unije
- Usporedni prikaz podudaranja odredbi propisa Europske unije s prijedlogom propisa

OBRAZAC
IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOSĆU

Naslov dokumenta	Nacrta prijedloga Zakona o tržištu plina
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo zaštite okoliša i energetike
Svrha dokumenta	Svrha donošenja Zakona o tržištu plina je definirati novi model tržišta plina na način da se urede odnosi te prava i obveze svih sudionika na tržištu plina, obveze regulatorne agencije, način zakupa skladišnih kapaciteta, način određivanja cijene javne usluge, način određivanja opskrbljivača u obvezi javne usluge, način određivanja zajamčenog opskrbljivača, kao i transparentno propisati uvjete svih natječaja na tržištu plina koji se provode.
Datum dokumenta	18.12.2017.
Verzija dokumenta	Prva verzija dokumenta
Vrsta dokumenta	Zakon
Naziv nacrta zakona, drugog propisa ili akta	Nacrta prijedloga Zakona o tržištu plina
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	-
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrta	Ministarstvo zaštite okoliša i energetike
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrta?	Predstavnici zainteresirane javnosti bili su uključeni putem javnog savjetovanja, dok je Nacrta prijedloga Zakona o tržištu plina izradilo Ministarstvo zaštite okoliša i energetike.
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način?	Nacrta prijedloga Zakona o tržištu plina bio je objavljen na e-savjetovanju i mrežnim stranicama Ministarstva zaštite okoliša i energetike od 15. 11. 2017. godine do 15. 12. 2017. godine te je zainteresirana javnost mogla dostavljati svoja mišljenja odnosno primjedbe 30 dana, a koliko je savjetovanje bilo otvoreno.
Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje?	
Ako nije, zašto?	
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	Za vrijeme trajanja javnog savjetovanja predstavnici zainteresirani javnosti koji su dostavili svoja očitovanja su: - institucija: HGK, - tvrtki: Elektrometal distribucija plina d.o.o., Međimurje plin d.o.o., RWE Hrvatska d.o.o., BROD-PLIN d.o.o., Prvo plinarsko društvo d.o.o., LNG Hrvatska d.o.o., Gradska plinara Zagreb –

Opskrba d.o.o., Termoplín d.d., MET Croatia Energy Trade d.o.o., Plinara istočne Slavonije d.o.o. za opskrbu plinom, te - Anić i partneri odvjetničko društvo

ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI

Primjedbe koje su prihvaćene

Analiza dostavljenih primjedbi odnosno primjedbi koje su prihvaćene i koje nisu prihvaćene dana je u prilogu u dokumentu "Analiza dostavljenih primjedbi Nacrt-a prijedloga Zakona o tržištu plina".

Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za neprihvatanje

Troškovi provedenog savjetovanja Nije bilo troškova prilikom provedbe savjetovanja.

Izvješće o provedenom savjetovanju - Javno savjetovanje o Nacrtu prijedloga Zakona o tržištu plina

Korisnik/Sekcija/Komentar

Odgovor

HGK

NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O TRŽIŠTU PLINA

Grupacija distributera i opskrbljivača prirodnim plinom HGK na sastanku održanom 24. studenog 2017. raspravljala je o Nacrtu prijedloga zakona o tržištu plina. Načelno, energetski subjekti koji obavljaju ove djelatnosti u RH zadovoljni su s predloženim nacrtom kojim će se ipak na period od 3 godine definirati uvjeti poslovanja ovog sektora. Primjedbe koje su iskazane zadiru u sam koncept Zakona i tiču se stvarnog i potpunog otvaranja tržišta plina koje se ovim Zakonskim rješenjem odgađa za iduće 3 godine uz zadržavanje Opskrbe u obvezi javne usluge, odnosno reguliranja cijene plina za kućanstva i u idućem 3 godišnjem razdoblju.

Opskrbljivači postavljaju pitanje zašto se jedino cijena plina za kućanstva regulira od strane države (putem Agencije) dok je cijena svih ostalih energenata za sve kategorije kupaca tržišna i slobodno se formira na tržišnim principima, cijena lož ulja, cijena propan-butana, ogrjevnog drveta, drvenih peleta, pa uključivo i cijena električne energije čiju takozvanu „univerzalnu uslugu“ određuje pružatelj ove usluge samostalno, dakle HEP, a ne država ili Agencija. Osim što se zadržava ovakva regulirana cijena do 2021. zadržavanjem Opskrbe u obvezi javne usluge ista se zadržava i nakon 2021. uz jedinu promjenu da će se način određivanja opskrbljivača u obvezi javne usluge provoditi putem javnog natječaja i na taj način određivati nositelje ove usluge za svako distribucijsko područje. Nadalje na sastanku je raspravljano i postavilo se pitanje treba li nakon 2021. godine uopće postojati regulirana usluga Opskrba u obvezi javne usluge ili se koncept opskrbe u obvezi javne usluge treba napustiti, s time da se zadrži samo institut „zajamčenog opskrbljivača“ kao obveza javne usluge. Isto tako gotovo svi opskrbljivači (uz samo jedan glas protiv) smatraju da tržište treba otvoriti odmah i bez prijelaznog perioda od 3 godine i napustiti koncept opskrbe u obvezi javne usluge, kako je danas zakonski definirana ova djelatnost, odnosno napustiti državno reguliranje konačne maloprodajne cijene plina za segment kućanstava koji se primjenjuje jedino za plin koji kupuju kućanstva i niti jedan drugi emergent u RH i niti jednu drugu kategoriju kupaca. Istovremeno na sastanku je izražena bojazan hoće li Zakon biti donesen na vrijeme, odnosno dovoljno rano kako bi se mogli definirati svi zakonski i podzakonski propisi, te na vrijeme sklopiti svi ugovorni odnosi. Pomicanjem roka za donošenje Zakona pomaknuto bi se donošenje i svih ostalih propisa kao i definiranje ugovornih obveza. Distributeri i opskrbljivači koji obavljaju ove djelatnosti kao integrirana poduzeća koja nisu imali, niti po ovom prijedlogu imaju, obavezu pravnog razdvajanja ovih djelatnosti na distribuciju i opskrbu izražavaju ne slaganje niti sa odredbama članka 11. stavaka 3. i 4. vezanim uz odredbe o „Tajnosti podataka“. Isto tako svi distributeri i opskrbljivači izražavaju bojazan da će sukladno članku 45. točki 21. u svezi s registrom obračunskim mjernih

Djelomično prihvaćen

Djelomično prihvaćen - Radi zaštite kupaca iz kategorije kućanstvo odnosno onih koji koriste javnu uslugu opskrbe, a kako je i omogućeno člankom 3. Direktive 2009/73/EZ, iskorištena je mogućnost djelomičnog reguliranja tog segmenta opskrbe plinom. Nadalje, opskrbljivač na veleprodajnom tržištu odnosno prijelazno razdoblje od 3 godine ostavljeno je isključivo kao mogućnost za opskrbljivače u obvezi javne usluge radi specifičnosti tržišta u RH te se koncept javne usluge opskrbe plinom ostavlja isključivo kao mogućnost za one opskrbljivače koji i dalje žele obavljati tu djelatnost. Svi opskrbljivači u obvezi javne usluge, a koji tu djelatnost više ne žele obavljati, imaju mogućnost prestati obavljati tu djelatnost u bilo kojem trenutku sukladno prijelaznim i završnim odredbama nacrtu prijedloga zakona. Dio oko tajnosti podataka se prihvata te je sukladno zaprimljenom komentaru članak 11. nacrtu prijedloga zakona izmijenjen. Također, bojazan vezana uz ugrožavanja tajnosti podataka po pitanju registra obračunskih mjernih mjesta otklonjena je u člankom 11. nacrtu prijedloga zakona sukladno kojem operator tržišta plina, a koji je nadležan za registar obračunskih mjernih mjesta, mora poštivati odredbe o tajnosti podataka, dok će svi detalji biti dodatno propisani podzakonskim aktom (Opći uvjeti opskrbe) koji je predviđen člankom 93. nacrtu prijedloga zakona.

koja će se prema prijedlogu zakona voditi na jednom mjestu za cijelu RH doći do ozbiljnih ugrožavanja tajnosti podataka za koje su upravo oni odgovorni, a sami nemaju mogućnost pune kontrole nad ovim podacima.

ELEKTROMETAL- DISTRIBUCIJA PLINA D.O.O.
NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O TRŽIŠTU PLINA
Nemamo većih primjedbi na izmjene Zakona o tržištu plina obzirom da obavljamo isključivo djelatnost Operatora distribucijskog sustava, a Zakonske obaveze u ovom dijelu nisu bitnije mijenjane. Obzirom da svi energetski subjekti u RH koji obavljaju djelatnost distribucije plina nisu imali obavezu pravnog razdvajanja djelatnosti na distribuciju i opskrbu prirodnim plinom, u koliko nisu obavljali druge djelatnosti izvan sektora plina, izuzev Gradske plinare Zagreb koja ima priključeno više od 100.000 kupaca, skrećemo pozornost na članak 11. stavak 3. i stavak 4. vezane uz odredbe o „Tajnosti podataka“ koji smatramo da bi trebalo uvažiti ovu činjenicu jer ovi energetski subjekti distribuiraju, odnosno plinom opskrbljuju malo broj kupaca (manje od 100.000). Dakle skrećemo pažnju na slijedeće činjenice i smatramo da navedene energetske subjekte treba izuzeti od primjene ovih odredbi. Tajnost podataka članak 11. stavak 3. i stavak 4. Obzirom da obavezu pravnog razdvajanja djelatnosti operatora distribucijskog sustava i opskrbljivača prirodnog plina imaju samo oni energetski subjekti koji plin distribuiraju za više od 100.000 korisnika plinskog distribucijskog sustava, nije financijski opravdano ni pravno utemeljeno da jedan djelatnik ne može radno vrijeme imati tako raspoređeno da radi poslove za razne organizacijske dijelove poduzeća. Stoga se od primjene ove odredbe treba izuzeti sve one energetske subjekte koji istovremeno su integrirani distributeri i opskrbljivači prirodnog plina ako distribuciju plina obavljaju za manje od 100.000 korisnika plinskog distribucijskog sustava, te u koliko nemaju zakonsku obavezu pravnog razdvajanja energetskih djelatnosti operatora distribucijskog sustava i opskrbljivača prirodnim plinom. Predlažemo da se u članku 11. doda stavak 7. Operatori distribucijskih sustava s manje od 100.000 korisnika plinskog distribucijskog sustava, koji nemaju obvezu pravnog razdvajanja djelatnosti distribucije plina i opskrbe prirodnim plinom, nisu vezani odredbama stavka 3 i stavka 4. ovog članka.

Međimurje plin d.o.o.

NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O TRŽIŠTU PLINA
Smatramo da nacrt prijedloga novog Zakona o tržištu plina neodgovarajuće definira tržište plina, odnosno definira samo opskrbu plinom u obvezi javne usluge. Opskrba plinom u obvezi javne usluge u takvom obliku kako je predložena u nacrtu novog Zakona ne postoji u zemljama Europske unije u okruženju. Opskrba plinom u obvezi javne usluge trebala bi biti opskrba plinom u općem gospodarskom interesu, no u svrhu reguliranja cijene plina za kućanstvo za ugrožene kupce koji imaju pravo na opskrbu plinom pod posebnim reguliranim uvjetima. Svi ostali kupci trebaju biti kupci na liberaliziranom tržištu plina. Naime, glavnina nacrtu Zakona o tržištu plina usredotočena je samo na opskrbu plinom u obvezi javne usluge, tako da smatramo da bi bilo bolje rješenje izraditi novi prijedlog koji bi definirao javnu uslugu samo za ugrožene kupce (s time da se jasnije definira koji su to kupci i s kojim pravima). Prijedlog Zakona o tržištu plina trebao bi podržavati slobodno tržište i odabir opskrbljivača plinom. Nacrtom

Prihvaćen

Prihvaćen – Navedeno je nadopunjeno u članak 11. sukladno zaprimljenom komentaru.

Odbijen

Odbijen - Radi zaštite kupaca iz kategorije kućanstvo odnosno onih koji koriste javnu uslugu opskrbe, a kako je i omogućeno člankom 3. Direktive 2009/73/EZ, iskorištena je mogućnost djelomičnog reguliranja tog segmenta opskrbe plinom u skladu sa praksama drugih država članica Europske unije. Također, a sukladno zahtjevima ERU propisa bilo je neophodne propisati transparentne postupke određivanja opskrbljivača u obvezi javne usluge, zajamčenog opskrbljivača i opskrbljivača na veleprodajnom tržištu, a kada je riječ o javnoj usluzi opskrbe i zajamčenoj opskrbi. Registrat obračunskih mjernih mjesta nije u suprotnosti sa zaštitom i obradom osobnih podataka sukladno EU propisima, te je zaštitita podataka po pitanju registra obračunskih mjernih mjesta regulirana člankom 11. nacrtu prijedloga zakona sukladno kojem operator tržišta plina, a koji je nadležan za registrat obračunskih mjernih mjesta, mora poštivati odredbe o tajnosti podataka, dok će svi detalji biti dodatno propisani podzakonskim aktom (Opći uvjeti opskrbe) koji je predviđen člankom 93. nacrtu prijedloga zakona.

Zakona predloženo je objedinjavanje javne usluge i provođenje postupka javnog natječaja, za što nismo mogli ustanoviti koji bi to bili razlozi i potrebe za takvim postupanjem u odnosu na druge energente, posebno ističemo drva i ugljen. Nadalje, obzirom na liberalizaciju tržišta plinom, u kojem smjeru treba biti i prijedlog Zakona, uvođenje registra obračunskih mjernih mjesta je u suprotnosti, kao što je i u suprotnosti s zaštitom i obradom osobnih podataka sukladno općoj uredi Europske unije o zaštiti podataka (GDPR), koja stupa na snagu u svibnju 2018. godine i kojom je jasno definirana zaštita podataka krajnjih kupaca.

RWE Hrvatska d.o.o.

NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O TRŽIŠTU PLINA
Mišljenja smo da je „Nacrt prijedloga Zakona o tržištu plina“ (dalje u tekstu: Zakon) napravljen na preopćeniti način i nedovoljno precizno što ostavlja preveliki prostor za interpretaciju namjere zakonodavca i mogućnost da se kroz donošenje podzakonskih akata namjera zakonodavca da ovim Zakonom osigura primjenu pravne stečevine Europske unije ne realizira. Navedeno se odnosi na: 1. Ulogu i način određivanja Opskrbljivača na veleprodajnom tržištu plina (dalje u tekstu OVT) 2. Način rezervacije i korištenja kapaciteta skladišta plina 3. Metodologiju utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu te utvrđivanje referentne cijene na veleprodajnom tržištu 4. Mechanizmi sprečavanja zloupotrebe OVT 5. Terminski plan donošenja Zakona, općih akata i metodologija 1. Uloga i način određivanja Opskrbljivača na veleprodajnom tržištu plina (dalje u tekstu OVT) OVT kao institucija proizašla iz dosadašnjih zakonodavnih rješenja, čija svrha je nominalno bila da se zaštiti sigurnost i pouzdanost opskrbe krajnjih kupaca, na način da podrži „Opskrbljivače u obvezi javne usluge“ (dalje u tekstu: OOJU) u dijelu obveza koje sami nisu u mogućnosti ispuniti dok isti to ne budu sposobni, do sada nije rezultirala željenim ciljem odnosno OOJU nisu unaprijedili niti konsolidirali svoje poslovanje. Istovremeno institucija OVT-a zloupotrebjavana je za zadržavanje umjetno niskih cijena u opskrbi krajnjih kupaca kategorije kućanstvo i opstrukciju tržišta u segmentu krajnjih kupaca kategorije poduzetništvo. Troškovi vezani uz transportne kapacitete, uravnoteženje i fleksibilnost opskrbe poduzetništva djelomično su prebacivani na kategoriju kućanstvo i time na teret OVT-a pa poslijedično opskrbljivači koji nisu ujedno i OOJU nisu niti teoretski mogli konkurirati OOJU. Iz ovog nacrtu Zakona nije vidljivo na koji način će se isto spriječiti i u periodu do 01. listopada 2021. kao ni temeljem čega se očekuje da će OOJU i do tog datuma biti spremni samostalno funkcioniратi bez podrške OVT-a. 2. Način rezervacije i korištenja kapaciteta skladišta plina Dosadašnja zakonska rješenja definirala su 60% rezervacije ukupnih skladišnih kapaciteta za potrebe OVT. Ta činjenica i netransparentan način rezervacije preostalog kapaciteta praktično su onemogućili korištenje skladišnih kapaciteta Opskrbljivačima na tržištu koji bez mogućnosti skladišta i uz prethodno spomenutu zloupotrebu OVT nisu mogli konkurirati OOJU u segmentu kućanstva kao ni u segmentu poduzetništvo. Iz nacrtu zakona nije vidljivo na koji način će se odrediti udio ukupnog kapaciteta skladišta za potrebe OVT niti ka koji način će se ponuditi zakup preostalih kapaciteta. Netransparentna primjena zakupa skladišnih kapaciteta u RH de facto u potpunosti eliminira bilo kakav realan razvoj tržišne utakmice. Nužno

Prihvaćen

Djelomično prihvaćen –Opskrbljivač na veleprodajnom tržištu odnosno prijelazno razdoblje od 3 godine ostavljeno je isključivo kao mogućnost za opskrbljivače u obvezi javne usluge radi specifičnosti tržišta u RH te se koncept javne usluge opskrbe plinom ostavlja isključivo kao mogućnost za one opskrbljivače koji i dalje žele obavljati tu djelatnost. Svi opskrbljivači u obvezi javne usluge, a koji tu djelatnost više ne žele obavljati, imaju mogućnost prestati obavljati tu djelatnost u bilo kojem trenutku sukladno prijelaznim i završnim odredbama nacrtu prijedloga zakona. Intencija predmetnih odredbi je upravo transparentno propisivanje načina odabira sudionika na tržištu plina u obvezi javne usluge. Nadalje, pravila raspodjele skladišnih kapaciteta, a koja uključuju način zakupa i raspodjele skladišnih kapaciteta, predviđena su podzakonskim aktima iz članka 90. (Pravila korištenja sustava skladišta plina) i članka 92. (Metodologije utvrđivanja tarifnih stavki, naknada i cijena), a koji će se donijeti u roku od tri mjeseca od stupanja nacrtu prijedloga zakona na snagu. Također, metodologijom iz članka 92. će se detaljno propisati način određivanja cijena, a koje će se temeljiti na tržišnim osnovama. Nadalje, akt iz članka 89. (Mrežna pravila plinskog distribucijskog sustava), a koji se donosi u roku od tri mjeseca od stupanja nacrtu prijedloga zakona na snagu, obuhvaćaju mjerna pravila koja uključuju mehanizme alokacije količina plina izmјerenih na izlazima iz transportnog sustava koji su ujedno i ulazi u distribucijske sustave.

je uvesti aukcijski model prodaje skladišnih kapaciteta kako bi se eliminirao dosadašnji sustav gdje su zakupljeni nepotrebni kapaciteti da bi se kasnije prodavali na sekundarnom tržištu u svrhu ostvarenja profita na preprodaji skladišnih kapaciteta. 3. Metodologija utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu te utvrđivanje referentne cijene na veleprodajnom tržištu Nacrtom zakona definirano je donošenje ove metodologije te određivanje referentne cijene na veleprodajnom tržištu bez da je definirano, niti na čemu se navedena metodologija treba bazirati kao niti koji su elementi cijena koje iz te metodologije proizlaze i posebice koji su elementi referentne cijene na veleprodajnom tržištu. Smatramo da, s obzirom da je zakonodavac taj koji donosi smjer i intenciju Zakona, da se mora definirati ove elemente, jer u suprotnom krajnji rezultat ovog zakona ovisi o metodologiji, koju donosi agencija, s time da joj način nije uvjetovan Zakonom odnosno od zakonodavca. U konačnici Agencija metodologijom može definirati identičan model dosadašnjem modelu u važećem Zakonu. Smatramo da se Zakonom mora propisati obveza definiranje metodologije i posebice referentne cijene na način da ista bude bazirana na tržišnim osnovama i da se točno propiše što sve referentna cijena OVT-a sadrži (energija, transport, skladište, fleksibilnost, uravnoteženje, ...) 4. Mehanizmi sprečavanja zloupotrebe OVT Dosadašnja iskustva pokazala su opstrukciju tržišta u segmentu krajnjih kupaca kategorije poduzetništvo. Troškovi vezani uz transportne kapacitete, uravnoteženje i fleksibilnost opskrbe poduzetništva djelomično su prebacivani na kategoriju kućanstvo i time na teret OVT-a pa posljedično opskrbljivači koji nisu ujedno i OOJU nisu niti teoretski mogli konkurirati OOJU. Na taj način ne samo da je onemogućavan razvoj tržišta već su nanošene direktne finansijske štete OVT-u. Smatramo da je nužno u samom zakonu utvrditi obvezu Agencije da se prilikom donošenja općih akata i metodologija mora spriječiti zloupotreba OVT-a za narušavanje tržišne utakmice kao i definirati mehanizme nadzora nad korištenjem opskrbe OVT-a. Ovo se posebice odnosi na Mrežna pravila distribucijskog sustava odnosno na sve mehanizme alokacije količina na distribucijskom sustavu. 5. Terminski plan donošenja Zakona, općih akata i metodologija S obzirom da je objava izvješća predviđena 15. siječnja 2018. godine, uvažavajući parlamentarnu proceduru, smatramo da je potrebno „čvršće“ definirati rokove donošenja općih akata i metodologija, jer u slučaju kašnjenja ovaj i ovakav Zakon neće moći biti primjenjeni s 1. listopada 2018. godine kada bi on u suštini trebao početi funkcionirati. To se posebice odnosi na Metodologiju utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu te utvrđivanje referentne cijene na veleprodajnom tržištu, natječaj za OVT-a i Pravila korištenja sustava skladišta plina. Naime s obzirom na prethodno navedeni problem definiranja skladišnih kapaciteta potrebnih OVT-u, činjenicu da sezona utiskivanja u skladište plina počinje 1. travnja, smatramo da OVT mora biti definiran, a OOJU odlučiti da li žele opskrbu od OVT-a i skladišne kapacitete raspodijeliti prije 1. travnja. U suprotnom smatramo da je nemoguće na transparentan način provesti natječaj za OVT-a i definirati sve odnose na tržištu prije 01. listopada 2018 te će posljedično Vlada RH Uredbom biti prisiljena tijekom kolovoza prolongirati primjenu postojećeg zakona za

godinu dana.

BROD-PLIN d.o.o.

NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O TRŽIŠTU PLINA
Šaljemo primjedbu na odredbu čl.47.st.4.točka e). e) u slučaju neovlaštene potrošnje i neovlaštene distribucije plina . – dio rečenice "i neovlaštene distribucije plina" tražimo da se briše jer nema definicije što je neovlaštena distribucija plina. Smatramo da je to sve neovlaštena potrošnja. Neovlaštenu potrošnju potrebno je u Zakonu detaljnije definirati jer sudovi odbijaju zahtjeve za naknadu štete. Predlažemo da se čl. 47.st. 4 e) dopuni tako da se ovdje dodaju članci ili dijelovi članaka 74. 75. i 76. Mrežnih pravila. Smatramo da je potrebno da se u tekstu Zakona doradi i barem doda minimalno definicija što je neovlaštena potrošnja i kako se obračunava.

PRVO PLINARSKO DRUŠTVO D.O.O.

NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O TRŽIŠTU PLINA, I. OPĆE ODREDBE

Iako se Prijedlogom Zakona o tržištu plina predviđa potpuna liberalizacija tržišta plina, odnosno deregulacija cijene plina nakon 1.10.2021.g., smatramo da je tržište plina u Republici Hrvatskoj već sada spremno za potpunu liberalizaciju. Potpunom liberalizacijom tržišta plina, koja bi podrazumijevala ukidanje uloge opskrbljivača na veleprodajnom tržištu kao posrednika između opskrbljivača u obvezi javne usluge i opskrbljivača plinom/trgovca plinom ostvarila bi se zdrava konkurenčija na tržištu plina koja bi pozitivno utjecala na daljnji razvoj i likvidnost tržišta plina u Republici Hrvatskoj. Uvođenjem zajamčene opskrbe, svi krajnji kupci (koji su ujedno i korisnici javne usluge), bit će osigurani od eventualnih finansijskih poremećaja u poslovanju opskrbljivača plinom te su na taj način zaštićeni, čime bi se ispunio zahtjev Direktive EK/2009/73. U slučaju realizacije zajamčene opskrbe, smatramo da bi se ostvarili svi uvjeti za potpuno otvaranje tržišta plina od 1.10.2018.g. Krajnja cijena plina zajamčenog opskrbljivača bi trebala pokrivati sve njegove troškove nabave plina na tržištu, a visoka cijena njegove usluge poticati krajnje kupce na brzu promjenu opskrbljivača. Pod potpunim otvaranjem tržišta, podrazumijevamo i ukidanje prioriteta prava pristupa na sustavu skladištu plina u Republici Hrvatskoj, osim za opskrbljivače plinom koji opskrbljuju krajnje kupce iz kategorije kućanstvo.

LNG Hrvatska d.o.o.

I. OPĆE ODREDBE, Članak 2.

Gradska plinara Zagreb - Opskrba d.o.o.

I. OPĆE ODREDBE, Članak 2.

Termoplín d.d.

I. OPĆE ODREDBE, Članak 3.

U definiciji opskrbe u obvezi javne usluge ne navodi se opskrba plinom onih energetskih subjekata, pravnih i fizičkih osoba kojom se toplinskom energijom proizvedenom iz plina opskrbljuju kućanstvo u skladu sa zakonom kojim se uređuje toplinska energija. Da li se iz toga može zaključiti da će vlasnici stanova koji koriste toplinsku energiju plaćati cijenu plina po tržišnim uvjetima?

PRVO PLINARSKO DRUŠTVO - DISTRIBUCIJA PLINA d.o.o.

I. OPĆE ODREDBE, Članak 5.

Prihvaćen

Prihvaćen – U definicije je dodan pojам neovlaštena potrošnja, u članku 47. nacrtu prijedloga zakona brisan je pojам neovlaštena distribucija, a u dužnosti krajnjeg kupca je dodana obveza plaćanja naknade za neovlaštenu potrošnju.

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje – Tržište plina u Republici Hrvatskoj liberalizirano je za sve kategorije kupaca od 01. kolovoza 2008. godine. Radi zaštite kupaca iz kategorije kućanstvo odnosno onih koji koriste javnu uslugu opskrbe, a kako je omogućeno člankom 3. Direktive 2009/73/EZ, iskorištena je mogućnost djelomičnog reguliranja tog segmenta opskrbe plinom. Nadalje, opskrbljivač na veleprodajnom tržištu odnosno prijelazno razdoblje od 3 godine ostavljeno je isključivo kao mogućnost za opskrbljivače u obvezi javne usluge radi specifičnosti tržišta u RH te se koncept javne usluge opskrbe plinom ostavlja isključivo kao mogućnost za one opskrbljivače koji i dalje žele obavljati tu djelatnost. Svi opskrbljivači u obvezi javne usluge, a koji tu djelatnost više ne žele obavljati, imaju mogućnost prestati obavljati tu djelatnost u bilo kojem trenutku sukladno prijelaznim i završnim odredbama nacrtu prijedloga zakona.

Odbijen

Nije dana primjedba

Odbijen

Nije dana primjedba

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje – Predmetno nije više dio definicije javne usluge s obzirom da nije u skladu s odredbama EU Direktive 2009/73/EZ te je Republika Hrvatska zaprimila Povredu prava po predmetnom pitanju.

Odbijen

Odbijen – U slučaju koncesija za distribuciju plina iste dodjeljuju nadležna tijela jedinica područne (regionalne)

Promjeniti čl.5 st.10 Budući da Davatelj koncesije može biti: a) Hrvatski sabor, Vlada Republike Hrvatske, tijela državne uprave, u ime Republike Hrvatske, b) nadležna tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, u ime jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te c) pravne osobe posebnim propisima ovlaštene za davanje koncesija. Umjesto navedenog predlažemo da ovdje stoji Davatelj koncesije te da se to uskladi sa cijelim tekstom ovog Zakona – jer se taj pojam koristi i u Zakonu o koncesijama, te stoga što je širi od ovdje navedenog.

RWE Hrvatska d.o.o.

I. OPĆE ODREDBE, Članak 5.

Uredba se odnosi na sve zaštićene kupce, a ne samo na kupce koji koriste opskrbu u obvezi javne usluge.

RWE Hrvatska d.o.o.

I. OPĆE ODREDBE, Članak 5.

Promijeniti stavak 4.: (4) Radí očuvanja sigurnosti opskrbe plinom interes Republike Hrvatske je osigurati dostaane skladišne kapacitete za opskrbu zaštićenih kupaca za razdoblje od 1. studenog do 31. ožujka u sustavu podzemnog skladišta plina u postotku potrebnih količina plina sukladno uredbi o kriterijima za stjecanje statusa zaštićenog kupca u uvjetima kriznih stanja u opskribi plinom, a koje se temelji na podacima koje operator transportnog sustava dostavlja Ministarstvu za prethodnih 60 mjeseci.

MET Croatia Energy Trade d.o.o.

I. OPĆE ODREDBE, Članak 5.

Članak 5., stavak 3. Predlažemo brisanje ove odredbe kao protivne europskoj regulativi koja predviđa liberalizaciju tržišta plina. Nadalje, smatramo da ova odredba ne zadovoljava standarde pravne određenosti. Nejasno je što znači dati da energetski subjekti koji obavljaju javne usluge daju određenim kategorijama "prvenstvo", bez propisanog ikakvog kriterija kako se to prvenstvo ostvaruje ili obvezu donošenja odluke/propisa kojim se ti kriteriji definiraju. Vezano uz kategorije kojima se pruža zaštita, predviđeno je prvenstvo za osiguranje dostaane količine plina i) koja je potrebna za život i rad građana te ii) poslovanje i razvoj gospodarskih i društvenih subjekata. Ovakva formulacija je sveobuhvatna i ne obuhvaća samo kućanstva već i neodređene kategorije "rad građana" "poslovanje gospodarskih i društvenih subjekata". Prvenstvo pri osiguranju plina suštinski se može pružiti svima - od kućanstava do poduzetnika bez ikakvog kriterija.

MET Croatia Energy Trade d.o.o.

I. OPĆE ODREDBE, Članak 5.

Članak 5., stavak 4. Smatramo da postoje sljedeće nejasnoće u primjeni ove odredbe: a) da li to znači da je zakup skladišta za opskrbu javne usluge ograničen samo na razdoblje od 1. studenog do 31. ožujka? b) što se događa sa skladišnim kapacitetima za preostali dio godine? c) što znači formulacija "u postotku potrebnih količina plina sukladno uredbi o zaštićenim kupcima" s obzirom da navedena uredba ne propisuje nikakve postotke d) "a koje se temelji" - na što se odnosi riječ "koje"? e) prema uredbi o kriterijima za stjecanje statusa zaštićenog kupca u uvjetima kriznih stanja u opskribi plinom krug zaštićenih kupaca je širi od kućanstava pa treba biti jasno da se uzimaju u obzir samo potrebne količine plina za kućanstva f) tko utvrđuje taj postotak i

samouprave stoga je isto potrebno jasno propisati. Zakon o koncesijama definira davatelja koncesija za sve mogućnosti izdavanja koncesija u Republici Hrvatskoj, dok se zavisno o području definira konkretan davatelj koncesija koji je u ovom slučaju nadležno tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave.

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje – Uredba se odnosi na sve zaštićene kupce, dok će se unutar same Uredbe propisati specifične odredbe koje se odnose na osiguranje dostaane skladišnih kapaciteta za opskrbu u obvezi javne usluge.

Odbijen

Odbijen – Obzirom na volumen potrošnje svih zaštićenih kupaca, a uzimajući u obzir tehničke karakteristike skladišta plina, nije moguće isto propisati za sve zaštićene kupce, već je isto propisano za kućanstva koja koriste javnu uslugu opskrbe.

Prihvaćen

Prihvaćen – Dorađeno sukladno komentaru, a u skladu s mogućnostima članka 3. EU Direktive 2009/73/EZ.

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje – Predmetno će se razjasniti i propisati u uredbi o kriterijima za stjecanje statusa zaštićenog kupca u uvjetima kriznih stanja u opskribi plinom. Također, Uredba se odnosi na sve zaštićene kupce, dok će se unutar same Uredbe propisati specifične odredbe koje se odnose na osiguranje dostaane skladišnih kapaciteta za opskrbu u obvezi javne usluge.

koliko često?

MET Croatia Energy Trade d.o.o.

I. OPĆE ODREDBE, Članak 5.

Članak 5., stavak 4. Prijedlog izmjene: "u postotku koji određuje (operator skladišta plina, Ministarstvo, HERA ili drugo tijelo) temeljem podataka o potrebnim količinama plina za Opskrbu u obvezi javne usluge koje je operator transportnog sustava dostavio Ministarstvu za prethodnih 60 mjeseci sukladno uredbi o kriterijima za stjecanje statusa zaštićenog kupca u uvjetima kriznih stanja u opskrbi plinom."

MET Croatia Energy Trade d.o.o.

I. OPĆE ODREDBE, Članak 5.

Članak 5., stavak 8. Smatramo da bi trebalo biti jasno navedeno da se obveza osiguranja potrebnih uvjeta za redovitu i sigurnu opskrbu odnosi samo na zaštićene kategorije (kućanstvo, zajamčena opskrba) a ne na sve krajnje kupce.

ELEKTROMETAL- DISTRIBUCIJA PLINA D.O.O.

II. OBAVLJANJE ENERGETSKIH DJELATNOSTI, Članak 11.

Predlažemo da se u članku 11. doda stavak 7. Operatori distribucijskih sustava s manje od 100.000 korisnika plinskog distribucijskog sustava, koji nemaju obvezu pravnog razdvajanja djelatnosti distribucije plina i opskrbe prirodnim plinom, nisu vezani odredbama stavka 3 i stavka 4. ovog članka.

Termoplín d.d.

II. OBAVLJANJE ENERGETSKIH DJELATNOSTI, Članak 11.

Obzirom na pravni ustroj većine energetskih subjekata u Republici Hrvatskoj, a osobito imajući u vidu činjenicu da se nameće zabrana korištenja zajedničkih službi (kao što je npr. zajednička pravna služba), predmetne odredbe smatramo neprihvativima, u praksi teško provedivima, te osobito proturječnima odredbi članka 73. st. 8. Nacrt. Budući da uz Nacrt prijedloga Zakona obveznici primjene Zakona nisu zaprimili nikakva dodatna pojašnjenja, nejasna je intencija zakonodavca kao i sama realna svrha takvih odredaba. Predlažemo brisanje odredbe stavka 3. i. 4. članka 11. Nacrt prijedloga Zakona.

PLINARA ISTOČNE SLAVONIJE d.o.o. za opskrbu plinom

II. OBAVLJANJE ENERGETSKIH DJELATNOSTI, Članak 11.

Ne primjenjiva je odredba čl.11. stavka 3. i stavka 4. kojom operator distribucijskog sustava ne smije otkrivati komercijalno osjetljive informacije ostalim dijelovima poduzeća, te u svrhu razdvajanja informacija, dijelovi poduzeća (opskrba i distribucija) ne smiju koristiti zajedničke službe (npr. pravna služba, osim čisto administrativnih funkcija ili funkcija informacijske tehnologije). Obzirom da kao distributer nemamo pravno razdvojene djelatnosti opskrbu od distribucije, smatramo da su neprihvativje odredbe čl.11. stavka 3. i stavka 4. te bi ih sukladno navedenom trebalo izbrisati.

INA Industrija nafte d.d.

Članak 13., Članak 14.

Briše se komentar.

HGK

Članak 13., Članak 14.

Članak 14. stavak 1. točka 10. predlažemo promjenu datuma sa 1. veljače na 10. srpnja

Odbijen

Odbijen – Postotak će se urediti Uredbom o kriterijima za stjecanje statusa zaštićenog kupca u uvjetima kriznih stanja u opskrbi plinom, a koju donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva zaštite okoliša i energetike.

Odbijen

Odbijen – Predmetno se odnosi na sve sudionike na tržištu, a što uključuje i sve krajnje kupce.

Prihvaćen

Prihvaćen – Navedeno je nadopunjeno u članak 11. sukladno zaprimljenom komentaru. –

Prihvaćen

Prihvaćen – Navedeno je nadopunjeno u članak 11. sukladno zaprimljenom komentaru.

Prihvaćen

Prihvaćen – Navedeno je nadopunjeno u članak 11. sukladno zaprimljenom komentaru.

Prihvaćen

Komentar brisan od strane podnositelja komentara

Djelomično prihvaćen

Djelomično prihvaćen – Operator transportnog sustava dužan je predati Agenciji na odobrenje desetogodišnji plan razvoja, a za čiju su mu izradu između ostalog potrebni

HGK**IV. OPERATOR TRANSPORTNOG SUSTAVA, Članak 21.**

Članak 21. stavak 2. točka 2. i točka 3.- pojasniti odnosno prema potrebi razmotriti brisanje točke 2. i 3.. Vezano za čl. 21 st 2. točka 2 i 3. Formulacija iz točke 2. nije možda razumljiva te proizlazi da su stručnjaci iz navedenih društava unatoč stručnosti automatski isključeni iz mogućnosti promjene radnog mesta. Naime imajući u vidu tržište rada , postavlja se možda pitanje iz koje djelatnosti bi se trebao regrutirati kadar koji upravlja transportnim sustavom odnosno zašto ne i iz sustava vertikalno integriranih subjekata.

INA Industrija nafte d.d.**IV. OPERATOR TRANSPORTNOG SUSTAVA, Članak 21.**

Briše se komentar.

MET Croatia Energy Trade d.o.o.**V. OPERATOR SUSTAVA SKLADIŠTA PLINA, Članak 30.**

Članak 30., stavak 1.,točka 4. Potrebno je ovu točku uskladiti s čl. 5. ZTP. Skladišni kapaciteti se ne raspoređuju u skladu sa Uredbom o kriterijima za stjecanje statusa zaštićenog kupca u uvjetima kriznih stanja u opskrbi plinom s obzirom da uredba ne sadrži nikakve kriterije za raspodjelu skladišnih kapaciteta. Sukladno čl. 5. ZTP, postotak koji je rezerviran za kućanstva izračunava se temeljem podataka koje dostavlja operator transportnog sustava sukladno uredbi (podataka o potrebnim količinama za prethodnih 60 mjeseci). Kao što je već navedeno u komentaru na čl. 5., neko tijelo treba biti određeno kao tijelo koje utvrđuje, temeljem podataka koje dostavlja operator transportnog sustava, koji je to postotak skladišnih kapaciteta i to treba biti podložno kontroli.

RWE Hrvatska d.o.o.**V. OPERATOR SUSTAVA SKLADIŠTA PLINA, Članak 30.**

Uredba se odnosi na sve zaštićene kupce, a ne samo na kupce koji koriste opskrbu u obvezi javne usluge.

RWE Hrvatska d.o.o.**V. OPERATOR SUSTAVA SKLADIŠTA PLINA, Članak 30.**

Promijeniti stavak 4.: 4. prioritetno raspodijeliti skladišne kapacitete za potrebe opskrbe zaštićenih kupaca u skladu s uredbom o kriterijima za stjecanje statusa zaštićenog kupca u uvjetima kriznih stanja u opskrbi plinom, kao i aktom iz članka 90. ovoga Zakona

LNG Hrvatska d.o.o.**VI. OPERATOR TERMINALA ZA UPP, Članak 33.****LNG Hrvatska d.o.o.****VI. OPERATOR TERMINALA ZA UPP, Članak 35.****PRVO PLINARSKO DRUŠTVO - DISTRIBUCIJA PLINA d.o.o.****VII. OPERATOR DISTRIBUCIJSKOG SUSTAVA, Članak 37.**

predmetni podaci. Nastavno na navedeno, rok za dostavu podataka će se pomjeriti u skladu s mogućnostima odnosno obvezama operatora transportnog sustava za predaju desetogodišnjeg plana, a sukladno rokovima za određivanje tarifa prema Tarif Network Code-u.

Odbijen

Odbijen – Predmetno je na istovjetan način propisano u EU Direktivi 2009/73/EZ isključivo kada je riječ o neovisnom operatoru transportnog sustava (ITO model), dok je u Republici Hrvatskoj operator transportnog sustava neovisno društvo (TSO model), dakle nije dio vertikalno integriranog subjekta te se navedeno ne primjenjuje.

Prihvaćen

Komentar brišan od strane podnositelja komentara

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje – Predmetno će se razjasniti i propisati u Uredbi o kriterijima za stjecanje statusa zaštićenog kupca u uvjetima kriznih stanja u opskrbi plinom. Također, Uredba se odnosi na sve zaštićene kupce, dok će se unutar same Uredbe propisati specifične odredbe koje se odnose na osiguranje dostačnih skladišnih kapaciteta za opskrbu u obvezi javne usluge.

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje – Uredba se odnosi na sve zaštićene kupce, dok će se unutar same Uredbe propisati specifične odredbe koje se odnose na osiguranje dostačnih skladišnih kapaciteta za opskrbu u obvezi javne usluge.

Odbijen

Odbijen – Obzirom na volumen potrošnje svih zaštićenih kupaca, a uzimajući u obzir tehničke karakteristike skladišta plina, nije moguće isto propisati za sve zaštićene kupce, već je isto propisano za kućanstva koja koriste javnu uslugu opskrbe.

Prihvaćen

Nije dan komentar

Prihvaćen

Nije dan komentar

Odbijen

Odbijen – U slučaju koncesija za distribuciju plina iste dodjeljuju nadležna tijela jedinica područne (regionalne) samouprave stoga je isto potrebno jasno propisati. Zakon

Zamjeniti termin "predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave" sa terminom "davatelj koncesije" Objašnjenje u u čl. 5

Termoplín d.d.

**VII. OPERATOR DISTRIBUCIJSKOG SUSTAVA,
Članak 45.**

Operator distribucijskog sustava dužan je pisanim putem obavijestiti Agenciju o opskrbljivaču/trgovcu u poteškoćama koji nije podmirio dospjele novčane obveze u razdoblju od najmanje 50 dana prema operatoru distribucijskog sustava. Ukoliko se već operatoru distribucijskog sustava nameće obveza takvog obavlještavanja Agencije, ističemo da je potpuno nejasno iz kojeg razloga se navodi rok od 50 dana, osobito ukoliko se imaju u vidu valute plaćanja između sudionika na tržištu plina, kao i odredbe pozitivnih propisa Republike Hrvatske o najduljem roku za podmirenje dospjelih obveza. Slijedom navedenog, predlaže se brisanje navedene obveze ODS-u ili usklađenje roka u skladu sa zakonskom obvezom podmirenja dospjelih obveza.

Termoplín d.d.

**VII. OPERATOR DISTRIBUCIJSKOG SUSTAVA,
Članak 45.**

Budući da obveznici primjene ovog Zakona nisu zaprimili nikakva pojašnjena zakonodavca vezano za predmetni nacrt, nejasan je razloga iz kojeg bi operatori distribucijskog sustava bili dužni davati informacije jedinicama područne (regionalne) samouprave za praćenje odnosa između ponude i potražnje plina na svom području, izradu procjena buduće potrošnje i raspoložive ponude. Navedene radnje, a osobito planiranje izgradnje dodatnih kapaciteta i razvoj distribucijskog sustava jedna je od osnovnih djelatnosti operatora distribucijskog sustava, slijedom čega je nejasno u čemu bi bila nadležnost jedinica područne (regionalne) samouprave i što bi ista sa dostavljenim podacima. Točkom 21. predmetnog članka određuje se obveza operatoru distribucijskog sustava da operatoru tržišta plina dostavlja i ažurira podatke o obračunskim mjernim mjestima krajnjih kupaca priključenih na distribucijski sustav za potrebe registra obračunskih mjernih mesta. Iz navedene odredbe se ne vidi svrha nametnute odredbe, niti su dodatno obrazloženi razlozi za istu. Ujedno, radi se o tajnim podacima, slijedom čega je takva odredba u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti osobnih podataka (NN br. 103/03, 118/06, 41/08, 130/11, 106/12) i Općom uredbom o zaštiti osobnih podataka (EU 2016/679). Ovim odredbama se nepotrebno dodatno nameće obveza ODS-u, dok je točka 21. ujedno i u suprotnosti sa drugim zakonskim aktima pa se stoga predlaže brisanje točke 16. i 21. članka 45. Nacrta prijedloga Zakona.

Gradska plinara Zagreb - Opskrba d.o.o.

**VII. OPERATOR DISTRIBUCIJSKOG SUSTAVA,
Članak 45.**

U članku 45. – obveze Operatora distribucijskog sustava (dalje ODS), dodati stavak a) Operator distribucijskog sustava dužan je obustaviti isporuku plina krajnjem kupcu, po zahtjevu opskrbljivača. U članku 45. Dužnosti operatora distribucijskog sustava, nije navedena dužnost distributera da ograniči ili prekine ugovorenu distribuciju plina po nalogu opskrbljivača plinom već je isto navedeno

o koncesijama definira davatelja koncesija za sve mogućnosti izдавanja koncesija u Republici Hrvatskoj, dok se zavisno o području definira konkretni davatelj koncesija koji je u ovom slučaju nadležno tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave.

Prihvaćen

Prihvaćen – Usklađeno je s propisom o financijskom poslovanju te je rok s 50 dana povećan na 60 dana.

Djelomično prihvaćen

Djelomično prihvaćen – Dužnost iz članka 45. točke 16. je djelomično izmijenjena sukladno komentaru s obzirom da je koncesionar dužan davati podatke davatelju koncesije sukladno pozitivnim zakonskim propisima Republike Hrvatske. Nadalje, registar obračunskih mjernih mesta će između ostalog pojednostaviti postupak promjene opskrbljivača plinom, kao i omogućiti operatoru tržišta plina ispunjavanje dužnosti u pogledu članka 48. nacrtu prijedloga zakona, dok je tajnost podataka uređena člankom 11. nacrtu prijedloga zakona.

Djelomično prihvaćen

Djelomično prihvaćen – U dužnosti operatora distribucijskog sustava dodana je predložena odredba. Što se tiče obveze očitanja navedeno je regulirano aktom iz članka 89. (Mrežna pravila distribucijskog sustava).

kao pravo operatora distribucijskog sustava u članku 47. Prava operatora distribucijskog sustava. Društvo smatra da obustava isporuke krajnjem kupcu po nalogu opskrbljivača mora biti dužnost distributera te da se dodatno mora propisati i rok u kojem je distributer dužan istu izvršiti te definirati postupanje u slučaju da obustava nije izvršena (dostava stanja plinomjera po kojem će opskrbljivač izvršiti konačan obračun kupcu, trenutak od kada za to obračunsko mjesto prestaje pravo distributera za naplatu usluge distribucije i sl). U praksi se pokazalo da distributer iz raznih razloga nije u mogućnosti izvršiti prekid isporuke zbog čega dolazi do štetnih okolnosti za opskrbljivača. Bez definiranog roka za obustavu i bez da je definirana obustava po nalogu opskrbljivača kao dužnost distributera, opskrbljivač se dovodi u situaciju da se u slučaju spora zbog naknade štete nema dovoljno jasno zakonsko uporište pri izračunu štete. Ista stvar je i kod raskida ugovora o opskrbi plinom. Nužno je propisati rok u kojem je distributer dužan postupiti po zahtjevu krajnjeg kupca za obustavu isporuke ili po zahtjevu opskrbljivača za obustavu isporuke. U slučaju kada krajnji kupac zahtijeva obustavu isporuke plina smatramo da nije prihvatljiva dosadašnja uputa HERA-e da trošak obustave distributer obračunava opskrbljivaču, a opskrbljivač krajnjem kupcu već bi trošak obustave distributer trebao obračunati direktno kupcu koji je uputio zahtjev za demontažu plinomjera. b) Operator distribucijskog sustava dužan je izvršiti očitanja plinomjera najmanje 2 puta godišnje radi utvrđenja stvarne potrošnje. Ukoliko se obračunsko mjerno mjesto ne očita najmanje 1 godišnje, ODS je dužan poduzeti mјere obustave isporuke plina krajnjem kupcu. Navedeno treba biti zakonska obveza zbog činjenice da se plinomjeri ne očitavaju redovno te se nakon nekoliko godina kada se plinomjer očita kupci „redovito“ pozivaju na zastaru duga osobito ako se radi o dugogodišnjem neočitanju. Time bi se sprječila mogućnost koju kupci koriste, a ODS ništa po tom pitanju ne poduzima.

Gradska plinara Zagreb - Opškra d.o.o.

VII. OPERATOR DISTRIBUCIJSKOG SUSTAVA, Članak 45.

Članak 45.st.1. dopuniti dodavanjem nove točke 33. (33) utvrđivati tehničke zahtjeve i troškove uvođenja naprednih mjernih uređaja sukladno odredbama zakona kojim se uređuje energetski sektor (na ovakav je način regulirana električna energija u Zakonu o tržištu električne energije – čl.40.st.1.t.25). Kako nacrtom prijedloga Zakona o tržištu plina nije propisana obveza uvođenja „pametnih“ naprednih mjernih uređaja za očitanje potrošnje plina niti je definiran vremenski okvir u kojem bi se trebale provesti aktivnosti vezane uz uvođenje naprednih mjernih uređaja niti postoje prekršajne odredbe vezane uz te aktivnosti, smatramo da bi regulator (HERA), u skladu sa svojim nadležnostima, to trebao obuhvatiti kroz nacrt prijedloga novog Zakona o tržištu plinom kao i druge akte koji reguliraju to pitanje. Za razliku od tržišta električne energije gdje je regulator (HERA) kroz Opće uvjete za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom, propisao rok od 15 godina za prelazak svih potrošača na daljinsko očitanje, kod tržišta plina, regulator nije odredio rok za prelazak na pametna brojila, budući da Direktivom 2009/73/EZ nije točno određen rok, već je u Prilogu I iste, dana preporuka da: "države članice osiguravaju provedbu inteligentnih sustava mjerjenja koji doprinose aktivnom sudjelovanju potrošača na tržištu opskrbe plinom. Provedba tih

Odbijen

Odbijen – Predmetno je uređeno člankom 38. stavkom 1. Zakona o energiji ("Narodne novine" broj 120/12, 14/14 i 102/15), kojim je propisano da operator mreže/sustava utvrđuje tehničke zahtjeve i troškove uvođenja naprednih mjernih uređaja i sustava za njihovo umrežavanje te ih dostavlja Hrvatskoj energetskoj regulatornoj agenciji (dalje: HERA). Stavkom 2. navedenog članka Zakona propisano je da HERA provodi analizu troška i dobiti te pribavlja mišljenje predstavnika tijela za zaštitu potrošača za uvođenje naprednih mjernih uređaja za krajnje kupce, dok je stavkom 3. propisano da ministar utvrđuje odlukom plan i program mjera za uvođenje naprednih mjernih uređaja za krajnje kupce, a stavkom 4. da provođenje navedene odluke nadzire HERA.

sustava mjerena može biti podložna ekonomskoj procjeni svih dugoročnih troškova i koristi za tržište te pojedinog potrošača, ili tome koji je oblik intelligentnog mjerena ekonomski razuman i troškovno učinkovit te koji je vremenski okvir ostvariv za njihovu distribuciju".

Smatramo da bi određivanje roka za uvođenje „pametnih“ mjernih uređaja za očitanje plina utjecao i u konačnici rezultirao značajnim uštedama i unapređenjima

poslovanja u energetskom sektoru kroz: 1. Praćenje potrošnje u stvarnom vremenu 2. Plaćanje računa za plin prema stvarnoj potrošnji, a ne prema procjenama 3.

Manji broj prigovora i reklamacija od strane potrošača zbog potcijenjene ili precijenjene akontacijske potrošnje 4. Smanjenje troškova poslovanja (do 20%) budući će se zbog mogućnosti obustave isporuke plina uslijed

neplaćanja od strane krajnjeg kupca, smanjiti troškovi vrijednosnog usklađenja, troškovi prisilne naplate i dr.troškovi, a koji su do sada u cijelosti opterećivali poslovanje opskrbljivača. Na ove troškove opskrbljivači u pravilu nisu mogli utjecati jer su velikim djelom posljedica nepostupanja operatora distribucijskog sustava koji nisu provodili zahtjeve opskrbljivača vezano za prestanak isporuke odnosno isključenje kupaca uslijed neplaćanja.

5. Poboljšanje energetske učinkovitosti 6. Smanjenje gubitaka u distribuciji plinom 7. Nova ulaganja i modernizacija distributivne mreže 8. Mogućnost povlačenja i financiranja „pametnih“ mjernih uređaja iz EU sredstava za razvoj

PLINARA ISTOČNE SLAVONIJE d.o.o. za opskrbu plinom

VII. OPERATOR DISTRIBUCIJSKOG SUSTAVA, Članak 45.

Predlaže se brisanje odredbe čl.45. toč. 21. iz razloga što ista nije u skladu s Općom uredbom o zaštiti osobnih podataka (EU 2016/679). Potpuno je nejasan razlog postojanja takvog registra pri operatoru tržišta plina, a time i obveza operatora distribucijskog sustava da operatoru tržišta plina dostavlja i ažurira podatke o obračunskim mjernim mjestima krajnjih kupaca priključenih na distribucijski sustav za potrebe registra obračunskih mjernih mesta.

Termoplín d.d.

VII. OPERATOR DISTRIBUCIJSKOG SUSTAVA, Članak 46.

Nacrtom se nameće obveza operatoru distribucijskog sustava temeljem koje je dužan izraditi Plan razvoja plinskog distribucijskog sustava u skladu sa Strategijom energetskog razvoja i Programom provedbe Strategije energetskog razvoja te planovima i programima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na čijem području obavlja energetsku djelatnost distribucije plina. Plan razvoja plinskog distribucijskog sustava u praksi je teško, gotovo nemoguće uskladiti sa Strategijom energetskog razvoja te planovima i programima jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave donesenim na temelju Strategije. Operatori distribucijskog sustava mogu navedene planove i programe jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave uzeti u obzir prilikom izrade Plana razvoja plinskog distribucijskog sustava, međutim neprihvatljivo je da im se nameće dužnost da plan razvoja plinskog distribucijskog sustava izrađuju u skladu sa planovima i programima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Ovo osobito ističemo ukoliko se ima u vidu činjenica da operatori distribucijskog sustava izrađuju planove izgradnje ili

Odbijen

Odbijen – Registrar obračunskih mjernih mesta će između ostalog pojednostaviti postupak promjene opskrbljivača plinom, kao i omogućiti operatoru tržišta plina ispunjavanje dužnosti u pogledu članka 48. nacrta prijedloga zakona.

Odbijen

Odbijen – Sukladno strategiji koju donosi Hrvatski Sabor, a koja je krovni dokument Republike Hrvatske, usklađuju se planovi razvoja energetskog sektora u RH. Također, planirani investicijski projekti moraju biti usklađeni s prostornim planovima odnosno planovima i programima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na čijem području obavlja pojedina energetsku djelatnost.

rekonstrukcije plinske mreže i plinskih priključaka za višegodišnje razdoblje, a planove izgradnje ili rekonstrukcije plinske mreže jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave obično izrađuju za dnevнополитичке потребе, te se najčešće izrađuju u istoj godini kada bi trebali biti i realizirani. Ujedno, važećim Zakonom propisuje se da operator distribucijskog sustava jedinicama područne (regionalne) samouprave dostavlja informacije o provođenju plana razvoja plinskog distribucijskog sustava, na zahtjev. Ovim Nacrtom nameće ta obveza bez iznimke. Slijedom navedenog, predlaže se usklađenje stavka 1. i 2. predmetnog članka sa stvarnim stanjem na način da se izbaci obveza temeljem koje je ODS dužan izraditi Plan razvoja plinskog distribucijskog sustava u skladu sa planovima i programima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, te da se definira jedan realniji način suradnje i usklađenja. Ujedno, predlaže se brisanje nametnute obveze iz st. 4. i 5. Nacrta, odnosno usklađenje sa važećim Zakonom na način da se informacije dostavljaju i dalje na zahtjev.

PRVO PLINARSKO DRUŠTVO - DISTRIBUCIJA PLINA d.o.o.

**VII. OPERATOR DISTRIBUCIJSKOG SUSTAVA,
Članak 47.**

Distributeri imaju problema vezanih uz naplatu i definiciju što je neovlaštena potrošnja što je sve definirano podzakonskim aktima, ali zbog stava sudaca koji odbijaju postupiti u skladu sa podzakonskim aktom ovo bi sve trebalo definirati i u samom tekstu Zakona. st.4 e) u slučaju neovlaštene potrošnje - Neovlaštena potrošnja plina od strane krajnjeg kupca smatra se preuzimanje plina mimo obračunskog mjernog mjesta ili putem plinomjera onesposobljenog za ispravan rad, samovoljno priključenje na distribucijski sustav te preuzimanje plina putem plinomjera s kojega je skinuta ili oštećena plomba operatora distribucijskog sustava. -Krajnji kupac, kao i druga pravna ili fizička osoba za koju je utvrđena neovlaštena potrošnja plina dužan je platiti naknadu za neovlaštenu potrošnju plina operatoru distribucijskog sustava. -Naknada za neovlaštenu potrošnju plina određuje se mjesечно, kao umnožak priključnog kapaciteta obračunskog mjernog mjesta, cijene energije uravnoteženja, te trajanja neovlaštene potrošnje plina.

PRVO PLINARSKO DRUŠTVO - DISTRIBUCIJA PLINA d.o.o.

**VII. OPERATOR DISTRIBUCIJSKOG SUSTAVA,
Članak 47.**

Brisati ili definirati pojam neovlaštena distribucija plina kroz pojam neovlaštene potrošnje je sve obuhvaćeno

RWE Hrvatska d.o.o.

**VII. OPERATOR DISTRIBUCIJSKOG SUSTAVA,
Članak 47.**

Operator distribucijskog sustava ima pravo: ... 4. ograničiti ili prekinuti ugovorenu distribuciju plina: ... f) u slučajevima kad se korisnik ne pridržava svojih ugovornih obveza, u skladu s aktom iz članka 93. ovoga Zakona
Brisati alineju f) – korisnik distribucijskog sustava zakonom nije definiran. Važećim Mrežnim pravilima distribucijskog sustava definiran je: korisnik sustava – opskrbljivač plinom koji koristi distribucijski sustav za opskrbu krajnjeg kupca, temeljem ugovora o distribuciji plina, Distribucija plina je javna usluga i ne može se obustaviti distribucija plina, a posljedično i opskrba krajnjih kupaca jer se „korisnik“ ne pridržava svojih

Prihvaćen

Prihvaćen – Dodana je definicija neovlaštene potrošnje, dok je u dužnostima krajnjeg kupca dodana obveza plaćanja naknade za neovlaštenu potrošnju. Naknada za neovlaštenu potrošnju plina je definirana aktima iz članka 88. (Mrežna pravila transportnog sustava) i 89. (Mrežna pravila plinskog distribucijskog sustava), a može se dodatno unaprijediti kroz postupak javne rasprave za svaki od propisa koji se donose na temelju nacrta prijedloga zakona.

Prihvaćen

Prihvaćen – U definicije je dodana neovlaštena potrošnja, u članku 47. nacrta prijedloga brisan je pojam neovlaštena distribucija, a u dužnosti krajnjeg kupca je dodana obveza plaćanja naknade za neovlaštenu potrošnju.

Djelomično prihvaćen

Djelomično prihvaćen – Ispravljeno sukladno komentaru na način da je razjašnjen korisnik sustava kao i pozivanje na podzakonske akte.

obveza Akt iz članka 93. ovog zakona je Opći uvjeti opskrbe plinom i nema nikakve veze s operatorom distribucijskog sustava

RWE Hrvatska d.o.o.

IX. TRŽIŠTE PLINA, Članak 52.

Čl. 52. St. 1. Dodati: , a nulto stanje u roku od 6 mjeseci od stupanja zakona na snagu.

RWE Hrvatska d.o.o.

IX. TRŽIŠTE PLINA, Članak 52.

Čl. 52. Dodati Stavak: Jedna od mjera za promoviranje učinkovitog tržišnog natjecanja i osiguranje optimalnog funkcioniranja tržišta plina iz stavka 4. ovoga članka je i obveza primjene odredbe članka 73. stavak 1. i 3. i na operatora distribucijskog sustava koji je dio vertikalno integriranoga energetskog subjekta koji ima manje od 100.000 kupaca priključenih na distribucijski sustav.

MET Croatia Energy Trade d.o.o.

XI. OPSKRBLJIVAC PLINOM, Članak 55.

Članak 55., stavak 4. S obzirom na nedoumice koje u praksi stvara značenje "podmirio dospjeli obvezu" smatramo da bi trebalo biti jasno propisano kako je riječ isključivo o dospjelim obvezama vezanim uz isporučeni plin (uključujući i kamate na neplaćen račun za plin) a ne ugovornim kaznama (primjerice ugovornoj kazni zbog prijevremenog raskida ugovora) ili potraživanjima koja opskrbljivač ima prema kupcu po bilo kojoj osnovi (primjerice temeljem isporuke komunalnih usluga).

Predlažemo brisati dio "ili po prethodnom upozorenju opskrbljivača krajnji kupac nije ispunio dospjelu obvezu, odnosno kada postoji sporazum o ispunjenju obveza, rok za ispunjavanje obveze ne može biti kraći od osam dana od dana dostavljanja upozorenja" kao nejasan i nepotreban. Također predlažemo brisati formulaciju "postavljati dodatne uvjete" kao nejasnu.

MET Croatia Energy Trade d.o.o.

XI. OPSKRBLJIVAC PLINOM, Članak 55.

Članak 55., stavak 4. Predlažemo da tekst ovog članka glasi: "U postupku promjene opskrbljivača, postojeći opskrbljivač ne može uskratiti suglasnost na promjenu opskrbljivača osim u slučaju da na dan pokretanja postupka promjene opskrbljivača postoje neplaćena dospjela dugovanja krajnjeg kupca koja su nastala po osnovi isporuke plina. Dosadašnji opskrbljivač dužan je opskrbljivati krajnjeg kupca do okončanja postupka promjene opskrbljivača."

Termoplins d.d.

XI. OPSKRBLJIVAČ PLINOM, Članak 55.

Odredba članka 65. st. 8. Nacrt određuje da ugovor o opskrbi krajnjeg kupca, osim ugovora o opskrbi plinom u obvezi javne usluge i zajamčene opskrbe, može sadržavati posebne uvjete prodaje, uključivo pravo na naknadu u slučaju prijevremenog raskida ugovora.

Obzirom na navedeno, predlažemo da se odredba čl. 55. st. 4. Nacrt, kojom se utvrđuju kriteriji raskida ugovora o opskrbi plinom u slučaju izbora novog opskrbljivača, uskladi sa odredbom članka 65. st. 8. Nacrt na način da dosadašnji opskrbljivač može postavljati dodatne uvjete samo u slučaju da krajnji kupac nije podmirio dospjelu obvezu, a koje uključuju i naknadu za prijevremeni raskid iz čl. 65. st. 8, ili po prethodnom upozorenju opskrbljivača krajnji kupac nije ispunio dospjelu obvezu, odnosno kada postoji sporazum o ispunjenju obveza, time da rok za ispunjavanje obveze ne može biti kraći od osam dana od dana dostavljanja upozorenja. Ujedno, obzirom na način

Prihvaćen

Prihvaćen – Rok za provedbu analize funkcioniranja tržišta plina dodan je u prijelazne i završne odredbe.

Odbijen

Odbijen – Navedeno u članku 52. se odnosi na sve sudionike na tržištu.

Prihvaćen

Prihvaćen – Ispravljeno sukladno komentaru.

Prihvaćen

Prihvaćen – Ispravljeno sukladno komentaru.

Djelomično prihvaćen

Djelomično prihvaćen – Ispravljeno sukladno komentaru po pitanju rješavanja dospjelih novčanih obveza s temelja naknade za prijevremeni raskid ugovora.

na koji je tržište plina uređeno, osobito imajući u vidu obveze opskrbljivača prema veledobavljaču i operatoru tržišta plina, kao i dugotrajnost sudskega postupaka, predlažemo da se u članak 55. Zakona ugradi odredba da krajnji kupac ne može ugovor o opskrbi plinom raskinuti 12 mjeseci od njegova sklapanja, a sve iz razloga što su za tog krajnjeg kupca već ugovorene količine plina sukladno ugovornim uvjetima.

PRVO PLINARSKO DRUŠTVO D.O.O.

XI. OPSKRBLJIVAČ PLINOM, Članak 56.

Zakonom o zaštiti potrošača propisan je dozvoljen način komuniciranja s kupcem i što se smatra nepoštenom i zavaravajućom prodajom. Zabraniti bilo kakvu komunikaciju je u suprotnosti s tržišnim natjecanjem. Temeljem tržišnog poslovanja je mogućnost komuniciranja s kupcem te s obzirom da je drugim zakonskim aktima propisana zaštita kupaca, predlažemo brisanje svih odredbi ovog članka koji se odnose na zabranu komunikacije s kupcem.

MET Croatia Energy Trade d.o.o.

XI. OPSKRBLJIVAC PLINOM, Članak 56.

Članak 56., stavak 1. Postupak promjene opskrbljivača je uređeni postupak koji se prema propisima odvija u 15 radnih dana od dana podnošenja zahtjeva za promjenom opskrbljivača. Pregovori oko ugovaranja uvjeta opskrbe plinom odvijaju se tijekom čitave godine. Većina ugovora o opskrbi sadrže odredbe o automatskom prodljenju ako se ne dostavi obavijest o tome da se ne želi prodljenje ugovora ili obavijest o raskidu do određenog vremenskog razdoblja. Takva obavijest se mora dostaviti i mjesecima prije podnošenja zahtjeva za promjenom opskrbljivača kako bi se izbjeglo prodljenje ugovora i plaćanje ugovornih kazni u slučaju prijevremenog raskida. Dakle, trenutak početka proaktivne komunikacije i neposrednog obraćanja kupcu započinje puno prije formalnog početka promjene opskrbljivača, čim sudionik na tržištu sazna da kupac ne želi prodljiti ugovor ili ga želi raskinuti s nekim danom. S obzirom na navedeno, smatramo da nije dostatno obuhvatiti samo period nakon početka postupka promjene opskrbljivača.

MET Croatia Energy Trade d.o.o.

XI. OPSKRBLJIVAC PLINOM, Članak 56.

Članak 56., stavak 4. Trebalo bi formulirati na način da svim energetskim subjektima koji sudjeluju u postupku promjene opskrbljivača nije dopušteno posredno ili neposredno nagovaranje krajnjih kupaca da odustanu od promjene opskrbljivača te sprečavanje ili ometanje procedure promjene opskrbljivača. Opskrbljivač nije jedini sudionik koji bi mogao ometati proceduru promjene.

MET Croatia Energy Trade d.o.o.

XI. OPSKRBLJIVAC PLINOM, Članak 56.

Članak 56., stavak 6. Molimo pojašnjenje o kakvoj je službenoj iskaznici riječ. Opskrbljivači koji nisu u obvezi javne usluge nemaju službene iskaznice. Da li se misli na bilo kakav identifikacijski dokument i kako bi takav dokument trebao dokazati ovlaštenje na zastupanje opskrbljivača?

RWE Hrvatska d.o.o.

XI. OPSKRBLJIVAČ PLINOM, Članak 56.

Čl. 56. St. 8. Dodati alineju 1. - pridržavati se odredbi o tajnosti podataka definiranih člankom 11. ovog zakona.

Gradsko plinara Zagreb - Opškrba d.o.o.

XI. OPSKRBLJIVAČ PLINOM, Članak 56.

Prihvaćen

Prihvaćen – Prihvaćeno na način da je zabrana komunikacije moguća u skladu s propisom kojim se uređuje zaštita potrošača.

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje – Navedeno nije moguće jer bi se time narušilo tržišno natjecanje.

Prihvaćen

Prihvaćen – Članak je nadopunjeno sukladno komentaru.

Prihvaćen

Prihvaćen – Članak je nadopunjeno na način da je jasno o kakvoj je iskaznici riječ. Predmetno se odnosi na iskaznicu opskrbljivača plinom.

Prihvaćen

Prihvaćen – Dodano sukladno komentaru.

Prihvaćen

Prihvaćen – U članku je jasno propisano da se predmetno

Čl. 56. st. 1. dodatno objasniti termin „proaktivna komunikacija s kupcima“ Čl. 56. st. 1. predloženo je slijedeće: Nakon početka postupka promjene opskrbljivača zabranjeno je svim energetskim subjektima koji sudjeluju u postupku promjene opskrbljivača neposredno obraćanje krajnjem kupcu bilo kojim vidom proaktivne komunikacije koji bi imao za cilj odustajanje krajnjeg kupca od zahtjeva za promjenu opskrbljivača. Citirani članak nedorečen je i nepotpun te predlažemo dodatno pojašnjenje termina „proaktivne komunikacije s kupcem“, osobito ako se u obzir uzme činjenica da je velik broj kupaca promijenio opskrbljivača iz neinformiranosti, zavaravajućeg načina prodaje drugih opskrbljivača, netočnih i neistinitih informacija prodajnih predstavnika drugih opskrbljivača i slično. Proaktivna komunikacija s kupcem je pojam preslobodnog i preširokog tumačenja, i kao takav može se tumačiti na razne načine. Kako je cilj izrade zakonskog akta jasno i nedvosmisleno reguliranje prava i obveza pravnih subjekata, potrebno je predmetni članak jasno definirati zbog kasnije nemogućnosti različite interpretacije. Uz to, sve do okončanja postupka promjene opskrbljivača, krajnji kupac ima važeći ugovor o opskrbi plinom sa postojećim opskrbljivačem, nepodmirena potraživanja, eventualne sporazume o obročnim otplatama, utuženja itd. Po Općim uvjetima opskrbe plinom tek po okončanju postupka promjene (starog, postojećeg) opskrbljivača slijedi sklapanje ugovora o opskrbi sa novim. Prema tome nacrt prijedloga Zakona izravno onemogućava i ugrožava poslovanje energetskih subjekata – opskrbljivača plinom, u smislu da im veže ruke ograničavajući komunikaciju i informiranje kupaca oko pokrenutog postupka promjene opskrbljivača. Kupac nije promijenio opskrbljivača u pokrenutom postupku promjene sve dok nije uspješno okončan taj isti postupak promjene opskrbljivača.

Termoplolin d.d.

XI. OPSKRBLJIVAČ PLINOM, Članak 57.

Predlažemo brisanje odredbe članka 57. st. 7. Nacrta. Opskrba plinom u obvezi javne usluge nakon 2021. godine i dalje je definirana ovim prijedlogom Zakona kao regulirana usluga, ali će se odabir opskrbljivača temeljiti na natječaju, a ne na principu povijesnog nasljeđa što je trenutni slučaj. U tom kontekstu ne slažemo se da bitan kriterij za odabir bude najniža marža opskrbljivača jer se na takav način u regulirano područje uvodi tržišni kriterij konkurenčija, a što je suprotno osnovnoj definiciji: opskrba plinom u obvezi javne usluge = regulirano područje. U tom kontekstu smatramo kako HERA treba na temelju poslovanja opskrbljivača u obvezi javne usluge te dozvoljenih troškova definirati maržu opskrbljivača koja prati stvarne troškove i koja ima ugrađeni rizik odlaska kupca/promjene opskrbljivača na tržišnu opskrbu u bilo kojem trenutku kao i ponovno vraćanje kupaca na javnu uslugu, a što opskrbljivač u obvezi javne usluge mora prihvati. Suglasni smo da se opskrbljivač u obvezi javne usluge nakon 2021. godine određuje na natječaju, ali smatramo da bi osnovni kriteriji za odabir trebali biti: sigurnost i stabilnost opskrbe, jamstvo da se mogu rezervirati dovoljne količine plina i dovoljni transportni/distribucijski kapaciteti u svako doba.

PRVO PLINARSKO DRUŠTVO D.O.O.

XI. OPSKRBLJIVAČ PLINOM, Članak 58.

Aktivacija zajamčene opskrbe ne bi trebala započeti dostavom obavijesti o opskrbljivaču plinom kako se

odnosi na bilo kakav oblik komunikacije koji bi imalo za cilj odustajanje krajnjeg kupca od zahtjeva za promjenom opskrbljivača.

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje – Pored marže koja je jedan od elemenata odabira, osnovni kriteriji za odabir su i sigurnost i stabilnost opskrbe, a koji su obuhvaćeni člankom 60. nacrta prijedloga Zakona koja podrazumijeva između ostalog finansijsku i tehničku sposobnost.

Prihvaćen

Prihvaćen – Izmijenjena definicija tako da glasi „opskrbljivač u poteškoćama“, te dosljedno primijenjena u tekstu zakona. Prema odredbama članka 58. stavka 2.,

trenutno može protumačiti iz odredbi članka 58. Prijedloga Zakona o tržištu plina. Nakon zaprimanja obavijesti o opskrbljivaču u poteškoćama od strane energetskih subjekata, potrebna je kontrola i poduzimanje mjera od strane Agencije kako bi se utvrdilo pravo financijsko stanje opskrbljivača iz zaprimljene obavijesti. Predlaže se promjena teksta u točci 3. stavka 1. članka 58. na način da glasi: 3. Agencija zaprimila pisano obavijest o opskrbljivaču/trgovcu u poteškoćama sukladno članku 14. stavku 1. točki 11., članku 27. stavku 1. točki 8., članku 30. stavku 1. točki 7., članku 33. stavku 1. točki 6., članku 45. stavku 1. točki 7., članku 48. stavku 1. točki 15., članku 53. stavku 1. točki 3. i članku 61. stavku 1. točki 9. ovoga Zakona te je nakon postupka provjere utvrdila da dosadašnji opskrbljivač plinom više nema uvjete za obavljanje energetske djelatnosti opskrbe plinom. Također smatramo da nema smisla da se Agenciji dostavljaju obavijesti o trgovcu u poteškoćama s obzirom da on temeljem svoje energetske dozvole nema prava opskrbe krajnjih kupaca na distribucijskom sustavu.

PRVO PLINARSKO DRUŠTVO D.O.O.

XI. OPSKRBLJIVAČ PLINOM, Članak 61.

Zajamčeni opskrbljivač bi plin trebao nabavljati na tržištu, a cijena njegove usluge bi trebala biti dovoljno visoka da svi njegovi troškovi budu podmireni te da kupci budu motivirani na odabir novog opskrbljivača. Prema Prijedlogu Zakona o tržištu plina, opskrbljivačima plinom koji se bave tržišnom djelatnošću su nametnute obveze sklapanja ugovora sa zajamčenim opskrbljivačem prema istim ugovornim uvjetima koje je on prethodno ponudio drugom opskrbljivaču, što smatramo neprihvatljivim i neprovedivim. Ugovornim uvjetima su između ostalog propisani trajanje ugovora koje može biti više godišnje, obveza preuzimanja određenih količina plina i sl. Nije jasno što se događa s ugovorenim obvezama, kada krajnji kupci promjene opskrbljivača plinom pa zajamčeni opskrbljivač više neće imati potrebe za nabavom plina. Nastavno na navedeno, predlažemo brisanje točke 12. u članku 61. i točke 2. u stavku 2. članka 64. Prijedloga Zakona o tržištu plina.

RWE Hrvatska d.o.o.

XI. OPSKRBLJIVAČ PLINOM, Članak 62.

Članak 62. Točka 2. Potrebno je uskladiti s člankom 57. stavak 7. – OOJU trebao bi naplaćivati sukladno marži koju je ponudio na javnom natječaju.

PRVO PLINARSKO DRUŠTVO D.O.O.

XI. OPSKRBLJIVAČ PLINOM, Članak 64.

Predlaže se brisanje točke 2. stavka 2. članka 64. (veza na komentar u članku 61.)

Agencija je nakon zaprimanja obavijesti dužna postupiti u skladu s aktom iz članka 93. ovoga Zakona koji se donosi na temelju nacrtu prijedloga zakona.

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje – Razjašnjena je intencija predmetnih odredbi s obzirom da je zajamčenom opskrbljivaču nužno osigurati uvjete za preuzimanje opskrbe plinom kupaca dosadašnjeg opskrbljivača. Navedeno uključuje pravo na sklapanje ugovora o transportu, distribuciji i prodaji plina.

Prihvaćen

Prihvaćen – Ispravljeno sukladno komentaru.

Djelomično prihvaćen

Djelomično prihvaćen – Razjašnjena je intencija predmetnih odredbi s obzirom da je zajamčenom opskrbljivaču nužno osigurati uvjete za preuzimanje opskrbe plinom kupaca dosadašnjeg opskrbljivača. Navedeno uključuje pravo na sklapanje ugovora o transportu, distribuciji i prodaji plina.

Odbijen

Odbijen – Predmetno nije predmet nacrtu prijedloga Zakona, već podzakonskih akata koji će se donijeti po stupanju nacrtu prijedloga zakona na snagu te će se isto razmatrati u okviru njihovog donošenja.

Gradska plinara Zagreb - Opskrba d.o.o.

XI. OPSKRBLJIVAČ PLINOM, Članak 64.

U članku 64. stavak 1. – prava opskrbljivača, dodati točku 5. Opskrbljivač ima pravo ODS-u uputiti zahtjev za obustavu isporuke plina na obračunskom mjernom mjestu ukoliko nema sklopljen ugovor o opskrbi plinom za to mjerno mjesto odnosno nema saznanja tko je vlasnik / posjednik nekretnine koji troši plin, a isti nije regulirao svoj status kod opskrbljivača. Time bi se kupcu nametnula obveza i dužnost sklapanja ugovora o opskrbi plinom sa izabranim opskrbljivačem naročito u

situacijama stjecanja vlasništva nekretnine ugovorom o darovanju, rješenjem o nasljeđivanju i dr. odnosno kada vlasnik nekretnine stječe nekretninu na drugačiji način u odnosu na kupoprodaju te kada ti novi vlasnici ne poduzimaju ništa kako bi regulirali odnos sa opskrbljivačem.

PLINARA ISTOČNE SLAVONIJE d.o.o. za opskrbu plinom

XI. OPSKRBLJIVAČ PLINOM, Članak 65.

U čl.65. stavku 8. potrebno navođenje roka dospijeća naknade za prijevremen raskid ugovora sa svrhom osiguravanja položaja postojećeg opskrbljivača, a time i jasnijeg reguliranja prelaska kupca kod drugog opskrbljivača u slučaju ispunjenja dospjelih novčanih obveza, te bi isto trebalo regulirati i u odredbama čl. 56. Sukladno navedenom odredba bi glasila: Ugovor o opskrbi krajnjeg kupca, osim Ugovora o opskrbi plinom u obvezi javne usluge i zajamčene opskrbe, može sadržavati posebne uvjete prodaje, uključivo pravo na naknadu u slučaju prijevremenog raskida ugovora koja dospijeva danom završetka postupka promjene opskrbljivača, s tim da je i u tom slučaju opskrbljivač obvezan postupati na način kojim se ponuđenim uvjetima prodaje ili cijenama ne narušava tržišno natjecanje i ravnopravan položaj kupaca na tržištu plina.

Termoplín d.d.

XI. OPSKRBLJIVAČ PLINOM, Članak 65.

Vezano na čl. 65. st. 8 Nacrta predlažemo da se pored definicije/prava na obračun naknade za prijevremen raskid definira i dospijeće iste naknade. Ovaj prijedlog temeljimo na dosadašnjem iskustvu te različitoj sudskoj praksi koja znatno otežava i usporava daljnju naplatu ove vrste potraživanja, a u pojedinim slučajevima zbog nedovoljne upućenosti u zakonsku regulativu plinskog gospodarstva i preispituje pravo na obračun te time stavlja opskrbljivača u nepovoljni položaj. Obzirom na istaknuto predlažemo da navedena odredba glasi:
Ugovor o opskrbi krajnjeg kupca, osim Ugovora o opskrbi plinom u obvezi javne usluge i zajamčene opskrbe, može sadržavati posebne uvjete prodaje, uključivo pravo na naknadu u slučaju prijevremenog raskida ugovora koja dospijeva na naplatu danom podnošenja zahtjeva za promjenu opskrbljivača, s tim da je i u tom slučaju opskrbljivač obvezan postupati na način kojim se ponuđenim uvjetima prodaje ili cijenama ne narušava tržišno natjecanje i ravnopravan položaj kupaca na tržištu plina.

Gradska plinara Zagreb - Opskrba d.o.o.

XI. OPSKRBLJIVAČ PLINOM, Članak 65.

Članak 65.a - dodati novi članak (1) Prema ugovoru o opskrbi krajnjeg kupca svaki opskrbljivač može zahtijevati od operatora transportnog ili distribucijskog sustava obustavu isporuke krajnjem kupcu zbog neispunjene obveza krajnjeg kupca iz ugovora o opskrbni krajnjeg kupca, izuzev ugroženih i zaštićenih kupaca iz članka 69. ovog Zakona. (2) Operator transportnog ili distribucijskog sustava obvezan je, na temelju podnesenog zahtjeva opskrbljivača i ako se ne radi o ugroženim i zaštićenim kupcu sukladno zakonu kojim se uređuje energetski sektor, privremeno obustaviti isporuku plina, pri čemu ista ne može započeti u petak, subotu ili nedjelju, na državni praznik ili dan prije praznika. (na ovakav je način regulirana električna energija u Zakonu o tržištu električne energije).

Odbijen

Odbijen – Predmetno nije predmet nacrta prijedloga zakona, već ugovora o opskrbi krajnjeg kupca.

Odbijen

Odbijen – Datum dospijeća naknade u slučaju raskida ugovora je predmet ugovora, a ne nacrta prijedloga Zakona.

Prihvaćen

Prihvaćen – Prijedlog pod točkom 1. je obuhvaćen pravima opskrbljivača plinom, dok je prijedlog pod točkom 2. obuhvaćen pravima operatora transportnog i distribucijskog sustava.

RWE Hrvatska d.o.o.**XI. OPSKRBLJIVAČ PLINOM, Članak 65.**

Važećim općim uvjetima opskrbe plinom u poglavlju vezanom uz promjenu opskrbljivača definirano je sklapanje Ugovora nakon uspješno provedene promjene opskrbljivača. Obrazloženje Agencije je da je to posljedica zakonskog rješenja pa to treba novim zakonom regulirati. Takvo rješenje nema nikakve veze s logikom slobodnog tržišta. Njime se onemogućava pravo kupca da sklopi novi ugovor o opskrbi u trenutku kada to kupac želi, odnosno kada je to za njega najpovoljnije, i prisiljava ga se da ili prijevremeno raskida postojeći ugovor o opskrbi s svim posljedicama prijevremenog raskida ili da novi ugovor o opskrbi mora sklopiti u trenutku isteka važećeg ugovora kada uvjeti na tržištu mogu biti potpuno nepovoljni za kupca.

RWE Hrvatska d.o.o.**XI. OPSKRBLJIVAČ PLINOM, Članak 65.**

Dodati novi stavak 2. i 3. (2) Ugovor o opskrbi krajnjeg kupca sklapa se prije početka postupka promjene opskrbljivača. (3) Po sklapanju Ugovora o opskrbi krajnjeg kupca, opskrbljivač je dužan pokrenuti postupak promjene opskrbljivača na način da se ista obavi s željenim datumom početka opskrbe definiranim Ugovorom

MET Croatia Energy Trade d.o.o.**XI. OPSKRBLJIVAC PLINOM, Članak 65.**

Predlažemo dopuniti stavak 1. članka 65. na način da glasi: "Prava i obveze između svakog opskrbljivača i krajnjeg kupca uređuju se ugovorom o opskrbi krajnjeg kupca koji se može sklopiti prije pokretanja postupka promjene opskrbljivača, a najkasnije se sklapa po završetku postupka promjene opskrbljivača."

MET Croatia Energy Trade d.o.o.**XI. OPSKRBLJIVAC PLINOM, Članak 65.**

Članak 65., stavak 1. i stavak 2. Smatramo da ograničenje prava na sklapanje ugovora o opskrbi plinom koje je sadržano u važećim Općim uvjetima opskrbe plinom (Narodne novine 158/2013), prema kojima novi opskrbljivač smije sklopiti ugovor o opskrbi plinom s krajnjim kupcem tek nakon okončanja postupka promjene opskrbljivača, nije u skladu s liberalizacijom tržišta te da najviše pogoduje trenutnom opskrbljivaču. S obzirom da su Opći uvjeti doneseni temeljem istovjetnih odredaba važećeg Zakona o tržištu plina, smatramo da je u novom Zakonu o tržištu plina potrebno otkloniti mogućnost takvog tumačenja, te izričito navesti da su ugovorne strane slobodne u bilo kojem trenutku sklopiti ugovor o opskrbi. Sklapanje ugovora prije dovršetka promjene opskrbljivača ne znači ništa drugo nego da novi opskrbljivač i krajnji kupac unaprijed utvrđuju uvjete pod kojima će se vršiti opskrba plinom od budućeg datuma koji je dan početka opskrbe od strane novog opskrbljivača. Ne postoji opravdani razlog za ograničavanje stranaka u slobodi ugovaranja na način da im se brani sklapanje ugovora o opskrbi prije okončanja postupka promjene opskrbljivača. Na europskom tržištu plina krajnji kupac i novi opskrbljivač mogu sklopiti ugovor o opskrbi plinom u bilo kojem trenutku.

Uobičajeno je da se ugovor o opskrbi plinom sklapa prije samog dana početka opskrbe plinom od strane novog opskrbljivača (ponekad i po više mjeseci prije početka isporuke). Navedeno je i logično, s obzirom da je u interesu krajnjeg kupca i novog opskrbljivača da potpišu ugovor iz kojeg jasno proizlaze obveze za obje strane.

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje – Članak 65. je usklađen na način da je omogućeno sklapanje ugovora i prije postupka promjene, dok ugovor stupa na snagu danom završetka postupka promjene opskrbljivača.

Djelomično prihvaćen

Djelomično prihvaćen – Usklađeno sukladno komentaru na način da se predmetno dijelom dodalo u članak 65. stavak 1. nacrta prijedloga Zakona.

Prihvaćen

Prihvaćen – Usklađeno sukladno komentaru.

Prihvaćen

Prihvaćen – Usklađeno sukladno komentaru.

Krajnji kupac tako može pravovremeno obavijestiti starog opskrbljivača o raskidu ugovora ili o tome da ne želi njegovo produljenje te izbjegići ugovornu kaznu zbog nepravovremenog raskida ugovora s postojećim opskrbljivačem, a pritom se ne nalazi u neizvjesnoj poziciji glede toga tko će ga ubuduće opskrbljivati i po kojoj cijeni jer ima sklopljen ugovor s novim opskrbljivačem. S druge strane, novi opskrbljivač može za krajnjeg kupca osigurati na tržištu plina ugovorene količine plina po ugovorenoj cijeni s obzirom da se kupac obvezao u ugovoru na određene količine plina po određenoj cijeni. Postojeće uređenje onemogućava opskrbljivaču da osigura i zajamči krajnjim kupcima nižu cijenu plina i sigurnost opskrbe. Primjerice, novi opskrbljivač ne može u 4 mjesecu, kada je cijena plina povoljna, sklopiti ugovor o opskrbi s kupcem te mu osigura cijenu za plin koji će biti isporučen u razdoblju opskrbe od 01.10. Opskrbljivač može osigurati plin po toj cijeni samo ako ima ugovor i može računati na to da je početak opskrbe dan koji je određen ugovorom o opskrbi. Prema postojećem uređenju, obrazac za promjenu opskrbljivača temeljem kojeg je moguće pokrenuti i obaviti promjenu opskrbljivača ne sadržava sve bitne elemente ugovora o opskrbi (primjerice, ne sadržava cijenu po kojoj će se isporučivati plin). Dakle, ako kupac i novi opskrbljivač ne bi mogli postići dogovor oko cijene plina i drugih elemenata ugovora (nakon provedene promjene opskrbljivača provedene isključivo temeljem potписанog zahtjeva krajnjeg kupca za promjenom opskrbljivača) i kupac i novi opskrbljivač su dovedeni u neizvjesnu poziciju u kojoj mogu zloupotrijebiti svoju poziciju i činjenicu da ugovor još nije sklopljen i pokušati pregovarati oko nedefiniranih ugovornih uvjeta. U svakom slučaju, plin bi se isporučivao od strane novog opskrbljivača a cijena ne bi bila nigdje definirana.

Također, bitno je napomenuti kako postojeći opskrbljivači nemaju nikakva ograničenja pri produženju postojećih ugovora o opskrbi. U bilo kojem trenutku, kad smatraju da je cijena plinom najpovoljnija, mogu pristupiti krajnjem kupcu te mu ponuditi sklapanje ugovora ili aneksa kojim se uređuje opskrba plinom i u budućem razdoblju. Primjerice, ako trenutačni opskrbljivač ima sklopljen ugovor s kupcem od 01.10.2016.-01.10.2017., u bilo kojem trenutku može kupcu ponuditi cijenu i sklapanje novog ugovora za narednu plinsku godinu (01.10.2017.-01.10.2018.). Kada bi se zauzeo stav da bilo koji drugi potencijalni opskrbljivač koji želi pružati uslugu opskrbe krajnjem kupcu u budućem razdoblju (u gornjem primjeru to je 01.10.2017.-01.10.2018.) ne smije sklopiti ugovor s krajnjim kupcem prije okončanja postupka promjene opskrbljivača (u gornjem primjeru to bi bilo najranije 01.10.2017.) to bi značilo da su svi potencijalni opskrbljivači izravno diskriminirani u odnosu na postojeće opskrbljivače plinom jer ne smiju ponuditi sklapanje ugovora u trenutku kad je cijena najpovoljnija. Cilj plinske regulacije je upravo suprotan te ide za liberalizacijom tržišta i uklanjanja prepreka ulasku na tržište potencijalnih opskrbljivača. Nadalje, bitno je ukazati i na sve zlouporabe koje nastaju zbog ovakvog rješenja. Krajnji kupac nakon postizanja dogovora o uvjetima ugovora s novim opskrbljivačem obavještava postojećeg opskrbljivača o tome da ne želi produljenje ugovora o opskrbi s postojećim opskrbljivačem ili da ga raskida kako bi ispunio svoju obvezu pravovremene obavijesti o raskidu te izbjegao ugovornu kaznu. Neki opskrbljivači plinom, nakon primitka zahtjeva za raskid njihovog

ugovora o opskrbi s krajnjim kupcem ili obavijesti o tome da se ugovor neće produljiti, aktivno pristupaju krajnjem kupcu te upućuju krajnjeg kupca da izjavi novom opskrbljivaču kako se ne smatra vezanim dogovorom s novim opskrbljivačem kao protuzakonitim. Postojećim rješenjem je sloboda ugovaranja kao jedno od osnovnih pravila i načela obveznog prava dovedena u pitanje zbog krajnje nejasne zaštite svrhe. Slijedom navedenog, Zakonom o tržištu plina trebalo bi jasno propisati da se ugovori o opskrbi mogu sklapati u bilo kojem trenutku.

RWE Hrvatska d.o.o.

XII. KRAJNJI KUPAC, Članak 66.

Čl.66. St.3 Točka 3. Dodati riječ opskrbe ispred riječi plinom.

Gradska plinara Zagreb - Opškra d.o.o.

XII. KRAJNJI KUPAC, Članak 67.

U članku 67. – dužnosti krajnjeg kupca, dodati stavak Krajnji kupac dužan je podmirivati račune na ime obračunate potrošnje plina u rokovima dospjeća. Krajnji kupac dužan je pravovremeno obavještavati opskrbljivača o svim činjenicama vezanim za obračunsko mjerno mjesto koje se odnose na vlasništvo nekretnine te dostaviti dokumentaciju kojom se isto dokazuje (Ugovor o kupoprodaji nekretnine, rješenje o nasljeđivanju, Ugovor o darovanju i sl.). Krajnji kupac dužan je opskrbljivaču dostaviti OIB i adresu prebivališta / sjedišta ukoliko se ista razlikuje od adrese obračunskog mjernog mjesta.

MET Croatia Energy Trade d.o.o.

XII. KRAJNJI KUPAC, Članak 68.

Članak 68., stavak 3. Krajnji kupac je definiran ZTP-om kao bilo koji kupac koji kupuje plin za vlastitu uporabu. Dakle taj termin obuhvaća i obrete, male, srednje i velike poduzetnike, itd. Sukladno Zakonu o zaštiti potrošača, potrošač je svaka fizička osoba koja sklapa pravni posao ili djeluje na tržištu izvan svoje trgovačke, poslovne, obrtničke ili profesionalne djelatnosti. S obzirom na predmet zaštite prava potrošača u hrvatskom pravnom sustavu, neprimjereno je tu zaštitu širiti na sve pravne osobe i osobe koje obavljaju obrtničku i profesionalnu djelatnost. Nadalje, formulacija "odgovarajuća" primjena propisa kojim se uređuje pravo potrošača dodatno doprinosi pravnoj nesigurnosti jer nije unaprijed poznato koje pravilo i standard treba zadovoljiti te ostavlja mjesto diskrecijskoj primjeni propisa. Ovaj stavak sadrži i referencu na članak 93.st.4. kojim se uređuju Opći uvjeti opskrbe plinom (odnosno što HERA njima regulira). U članku 93. stavkom 4. ovoga Zakona nema spomena zaštiti potrošača već se primjerice navode odredbe koje Opći uvjeti opskrbe plinom osobito moraju sadržavati kako bi se zaštitili svi krajnji kupci. Dakle, formulacija da se "na krajnjeg kupca se na odgovarajući način primjenjuju odredbe propisa kojim se uređuju prava potrošača u skladu sa člankom 93. stavkom 4. ovoga Zakona" nije precizna niti točna s obzirom da čl. 93. st. 4. ne uređuje prava potrošača niti je jasno što znači kako bi se propisi o zaštiti potrošača mogli primijeniti u skladu s člankom 93. stavkom 4. Ovlast HERA-i da propiše sve što smatra potrebnim za zaštitu krajnjih kupaca koja je dana čl.93. je dostatna za zaštitu krajnjih kupaca. Primjena ili odgovarajuća primjena Zakona o zaštiti potrošača i ostalih propisa o zaštiti potrošača treba biti ograničena samo na kategoriju potrošača kako su definirani Zakonom o zaštiti potrošača (fizičkih osoba koje sklapaju ugovor izvan svoje trgovačke, poslovne, obrtničke ili profesionalne djelatnosti).

Prihvaćen

Prihvaćen – Uskladeno sukladno komentaru.

Odbijen

Odbijen – Navedeno je predmet ugovora o opskrbi krajnjeg kupca između opskrbljivača i krajnjeg kupca.

Djelomično prihvaćen

Djelomično prihvaćen – Članak je izmijenjen na način da se primjenjuje i propisi kojima se uređuju prava potrošača i akt iz članka 93. nacrtu prijedloga Zakona.

RWE Hrvatska d.o.o.

XIV. RAZDVAJANJE DJELATNOSTI, Članak 73.
 Čl. 73. St. 8. Dodati: osim po odluci Agencije iz članka 52.

Gradska plinara Zagreb - Opskrba d.o.o.

XIV. RAZDVAJANJE DJELATNOSTI, Članak 73.
 Članak 73. st.8. – Brisati stavak 8. (8) Odredbe stavaka 1. i 3. ovoga članka ne primjenjuju se na operatora distribucijskog sustava koji je dio vertikalno integriranoga energetskog subjekta koji ima manje od 100.000 kupaca priključenih na distribucijski sustav. Smatramo da navedeni kriterij razdvajanja energetske djelatnosti opskrbe i distribucije plinom, sa granicom od 100.000 kupaca priključenih na distribucijski sustav je previsok za naše tržište i da se treba provesti potpuno razdvajanje djelatnosti distribucije plinom od djelatnosti opskrbe plinom, a što će stvoriti pretpostavke za povezivanje i okupnjavanje operatora distribucijskog sustava kao i opskrbljivača na području RH. Obzirom da je Gradska plinara Zagreb d.o.o. u trenutku donošenja ovog kriterija za razdvajanje energetskih djelatnosti jedina imala više od 200.000 potrošača, u travnju 2008.g. osnovano je novo društvo Gradska plinara Zagreb – Opskrba d.o.o. čime je došlo do razdvajanja energetske djelatnosti opskrbe i distribucije plina u dva samostalna pravna subjekta. Time smo postali jedina tvrtka u RH koja je morala razdvojiti energetsku djelatnost opskrbe i distribucije plinom zbog ovog kriterija, a čime smo dovedeni u neravnopravan položaj u odnosu na ostale operatere distribucijskog sustava koji su dio vertikalno integriranog energetskog subjekta jer u cijelosti sami snosimo rizik naplate kupaca. Konkretno mi smo dužni trošak distribucije plinom i fiksnu mjesecnu naknadu, platiti ODS u propisanom roku od 20 dana od izdavanja računa, bez obzira da li smo mi naše potraživanje od krajnjeg kupca naplatili ili ne. Energetski subjekti koji imaju ove dvije djelatnosti u okviru istog društva su u povoljnijem položaju jer nisu izloženi riziku naplate kao mi koji u cijelosti snosimo rizik naplate. Stoga ukoliko regulator ne prihvati naš prijedlog, tražimo da se osigura alternativnu mogućnost za opskrbljivače na način da se rizik naplate od krajnjih kupaca proporcionalno podjeli sa distributerima na način da sukladno % naplate od krajnjih kupaca, u istom % opskrbljivač podmiruje obvezu prema distributerima za trošak distribucije i fiksne mjesecne naknade.

RWE Hrvatska d.o.o.

XVII. NAČELO UZAJAMNOSTI, Članak 86.
 Čl. 86. St. 3. Dodati alineje: - kršenjem odredbi članka 11. ovog zakona - diskriminacije korisnika distribucijskog sustava

HGK**XVIII. OPĆI AKTI, Članak 88.**

Članak 88. potrebno je dopuniti na način da se kupcima plina koji, dokazivo stvarnim pokazateljima i ostvarenim rezultatima u tekućoj plinskoj godini imaju odstupanje manje od 10% u odnosu na količinu koju je potrebno ostvariti radi prelaska u viši i cjenovno povoljniji Tarifni model, omogući prelazak u taj viši i cjenovno povoljniji model. Metodologije koje donosi Agencija se trebaju uskladiti s navedenim kako bi gospodarstvenici na vrijeme mogli planirati svoje troškove za naredne poslovne godine.

RWE Hrvatska d.o.o.**Odbijen**

Odbijen – Mogućnost koja je propisana u skladu je s odredbama EU Direktive 2009/73/EZ.

Odbijen

Odbijen – Mogućnost koja je propisana u skladu je s odredbama EU Direktive 2009/73/EZ.

Djelomično prihvaćen

Djelomično prihvaćen – Dodana je alineja kojom se prigorov podnosi u slučaju kršenja odredbi članka 11. nacrta prijedloga Zakona.

Odbijen

Odbijen – Navedeno se uređuje aktom iz članka 92. nacrta prijedloga Zakona (Metodologija utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za distribuciju plina).

Prihvaćen

<p>XVIII. OPĆI AKTI, Članak 89. Čl. 89. St. 6. Riječ transportnog zamijeniti s distribucijskog</p>	Prihvaćen – Usklađeno sukladno komentaru.
<p>RWE Hrvatska d.o.o. XVIII. OPĆI AKTI, Članak 90. Čl. 90. St. 2. alineja 6. Dopuniti: - rezervacija na aukcijskom principu i korištenje kapaciteta sustava skladišta plina.</p>	<p>Odbijen Odbijen – Navedeno se uređuje aktom iz članka 90. nacrta prijedloga Zakona (Pravila korištenja sustava skladišta plina) i metodologijom iz članka 92. nacrta prijedloga Zakona.</p>
<p>RWE Hrvatska d.o.o. XVIII. OPĆI AKTI, Članak 92. Čl. 92. Dodati novi stavak 2. metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu moraju biti bazirane na tržišnim cijenama relevantnih likvidnih burzi u okruženju , a tarife Agencija utvrđuje kvartalno. Tarifne stavke uključuju cijenu energiju i transporta do VTT.</p>	<p>Odbijen Odbijen – Navedeno se uređuje metodologijom iz članka 92. nacrta prijedloga Zakona, a koja će se donijeti najkasnije u roku od 3 mjeseca od stupanja Zakona na snagu, a kako je predviđeno prijelaznim i završnim odredbama.</p>
<p>MET Croatia Energy Trade d.o.o. XVIII. OPĆI AKTI, Članak 93. Članak 93., stavak 8. Smatramo da je potrebno predviđjeti centralizirano mjesto za objavu javne rasprave za sve energetske subjekte koji imaju obvezu javne rasprave (primjerice e-savjetovanje ili internetske stranice HERA-e), pored njihovih internetskih stranica. Ovako se događa situacija da se podaci o javnoj raspravi objavljaju na nizu internetskih stranica i praćenje izmjene propisa i sudjelovanje u izmjenama nije transparentno niti se postiže svrha odredbe o javnoj raspravi. Također, trebalo bi predviđjeti sankcije ako javna rasprava nije provedena ili nije provedena u odgovarajućem trajanju.</p>	<p>Primljeno na znanje Primljeno na znanje – Predmetno je uređeno drugim propisima kojima se uređuje obveza javnog savjetovanja.</p>
<p>MET Croatia Energy Trade d.o.o. XVIII. OPĆI AKTI, Članak 93. Članak 93., stavak 7. Smatramo da bi bilo korisno predviđjeti najkraće trajanje javne rasprave s obzirom da je riječ o jednom od ključnih dokumenata kojim se uređuje tržiste plina i nema načina da se provjeri da li je riječ o posebno opravdanim okolnostima koje dozvoljavaju da javna rasprava može trajati i kraće niti sankcije ako nisu razlozi opravdani. Trebalo bi predviđjeti sankcije ako javna rasprava nije provedena ili nije provedena u odgovarajućem trajanju.</p>	<p>Primljeno na znanje Primljeno na znanje – Prijedlogom je predviđeno trajanje javne raspravce od najmanje 15 dana.</p>
<p>Termoplín d.d. XVIII. OPĆI AKTI, Članak 93. Potpuno je nejasna odredba članka 93. st. 1. Nacrta gdje se navodi da se opći uvjeti opskrbe plinom i uvjeti kvalitete opskrbe plinom propisuju općim uvjetima opskrbe plinom. Slijedom navedenog, ukoliko se radi o greški, predlaže se ispravak predmetne odredbe. U suprotnom, predlaže se dodatno pojašnjenje te odredbe na način da ista čini smisaonu cjelinu iz koje će obveznici primjene Zakona jasno i nedvojbeno moći utvrditi namjeru zakonodavca. Nadalje, stavkom 5., točkom 5. istog članka propisuje se zabrana obvezivanja krajnjeg kupca na čuvanje bilo kakvih podataka iz ugovora, obračuna i računa (osobito cijene, načina promjene cijene i mjernih podatka) kao tajnih podataka, dok se istovremeno člankom 11. „Tajnost podataka“ energetskim subjektima nameće absurdna obveza temeljem koje su dužni osigurati tajnost povjerljivih poslovnih podataka čak i ostalim dijelovima poduzeća, i to na način da se zabranjuje korištenje zajedničkih služba. Ovlašti koje se ovom odredbom daju krajnjim kupcima nisu u skladu sa načelima obveznog prava, neosnovano zadiru u utvrđivanje ugovornih odnosa dviju ravnopravnih sudionika u obveznopravnom procesu sklapanja</p>	<p>Djelomično prihvaćen Djelomično prihvaćen – Članak 93. nacrta prijedloga Zakona je detaljno izmijenjen i dodatno usklađen s odredbama EU Direktive 2009/73/EZ. Sadržaj ugovora o opskrbi plinom uređuje se člankom 65. nacrta, a zabrana obvezivanja krajnjeg kupca na čuvanje podataka o cijenama, načinu njihove promjene i podatka o potrošnji tog kupca kao tajnih podataka, će se dodatno urediti aktom iz članka 93. nacrta prijedloga Zakona (Opći uvjeti opskrbe plinom).</p>

dvostranoobveznog pravnog akta, dok se s druge strane neosnovano energetskim subjektima nameću gore opisane restrikcije, a što sve dodatno potvrđuje krajnju neosnovanost nametnutih obveza energetskim subjektima vezano za tajnost podataka propisanih odredbom čl. 11. Nacrta. Predlaže se brisanje odredbe stavka 5. toč. 5. ovog članka ili izmjena na način da se krajnji kupci upravo obvežu na čuvanje tajnosti podataka iz sklopljenih ugovora, a osobito cijene, načina promjene cijene i mjernih podatka.

LNG Hrvatska d.o.o.

**NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O TRŽIŠTU PLINA,
XIX. NADZOR**

Gradska plinara Zagreb - Opskrba d.o.o.

XIX. NADZOR, Članak 95.

U čl. 95. st.5. toč.5. izmijeniti dio teksta Naime, čl.95. st.5. toč.5. predlaže se slijedeće: (5) Uvjeti za sklapanje ugovora o opskrbi krajnjeg kupca iz stavka 2. točke 1. ovoga članka osobito sadrže: 5. zabranu obvezivanja krajnjeg kupca na čuvanje bilo kakvih podataka iz tog ugovora, obračuna i računa (osobito cijene, načina promjene cijene i mjernih podatka) kao tajnih podataka. Smatramo da bi cijena navedena ugovoru o opskrbi sklopljenim sa pravnim osobama (nije zakonski regulirana) trebala predstavljati tajni podatak odnosno ne bi se trebala iznositi trećim osobama. Ugovorni odnos je odnos između dva pravna subjekta (ukoliko govorimo o kupcima kategorije poduzetništvo) te je cijena bitan sastavni dio ugovora. Navedeno se mora sagledati i iz perspektive nove regulative i smjernica EU kojom se, stupanjem na snagu Zakon o zaštiti osobnih podataka, štite svi osobni podaci od objavljivanja istih trećim osobama (osobito kada se radi o ugovoru između dva pravna subjekta kojim isti uređuju svoj odnos, međusobna prava i obveze). Navedeni Zakon predviđa stroge novčane kazne za prekršitelje koji „učine dostupnim podatke koji se tiču ugovornog odnosa dva pravna subjekta“. Obzirom na navedeno, ugovorena cijena trebala bi se smatrati tajnim podatkom budući je ista bitan sastavni dio ugovora prema odredbama Zakona o obveznim odnosima.

Anić i partneri odvjetničko društvo

XIX. NADZOR, Članak 95.

Nakon vođenih razgovorima sa predstvincima trgovačkih društava koje u svojoj proizvodnji koriste plin i općenito u svom radu prate Zakon o tržištu plina i ostale podzakonske propise kojima se uređuje plinsko tržište predlažemo da se vrlo ozbiljno razmotri da se izmjenama i dopunama Zakona o tržištu plina omogući da oni kupci plina koji, dokazivo stvarnim pokazateljima i ostvarenim rezultatima u tekućoj plinskoj godini imaju odstupanje manje od 10 % u odnosu na količinu koju je potrebno ostvariti radi prelaska u viši i cjenovno povoljniji Tarifni model; ipak mogu prijeći u taj viši i cjenovno povoljniji Tarifni model; a sukladno navedenome predlažemo da se odredbama budućeg Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o Hrvatskoj regulatornoj agenciji u budućnosti omogući HERA-i da u graničnim slučajevima manjih odstupanja samoinicijativno ili temeljem opravdanog zahtjeva korisnika plina (a tako i za korisnike drugih energetika) posebnom odlukom operatoru i korisniku dozvoli prelazak u viši i cjenovno povoljniji Tarifni model, što dugoročno gledano u budućnosti može svima donijeti koristi jer će time i njihov cjenovno niži proizvod postati konkurentniji

Prihvaćen

Nije dan komentar

Djelomično prihvaćen

Djelomično prihvaćen – Članak 93. nacrta prijedloga Zakona je detaljno izmijenjen i dodatno usklađen s odredbama EU Direktive 2009/73/EZ. Sadržaj ugovora o opskrbi plinom uređuje se člankom 65. nacrta, a zabrana obvezivanja krajnjeg kupca na čuvanje podataka o cijenama, načinu njihove promjene i podatka o potrošnji tog kupca kao tajnih podataka, će se dodatno urediti aktom iz članka 93. nacrta prijedloga Zakona (Opći uvjeti opskrbe plinom).

Odbijen

Odbijen – Navedeno se uređuje aktom iz članka 92. nacrta prijedloga Zakona (Metodologija utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za distribuciju plina).

na tržištu.

PRVO PLINARSKO DRUŠTVO D.O.O.

XXI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 109.
Predlažemo izmjenu članka na način da glasi: (1) Opskrbljivač plinom koji je do stupanja na snagu ovoga Zakona nositelj obveze javne usluge opskrbe plinom kupaca iz kategorije kućanstvo za područje jedinice područne (regionalne) samouprave, određuje se opskrbljivačem plina u obvezi javne usluge za to područje prema važećim uvjetima na dan stupanja na snagu ovoga Zakona do 01. listopada 2021. godine. (2) Opskrbljivač plinom iz stavka 1. ovoga članka ima pravo obavijestiti Agenciju o namjeri prestanka obnašanja obveze javne usluge opskrbe plinom. (3) Obavijest iz stavka 2. ovoga članka se temelji na odluci odgovorne osobe dostavljene pisanim putem u skladu s propisom kojim se uređuju trgovačka društva. (4) Sukladno zaprimljenim obavijestima iz stavka 2. ovoga članka i odlukama iz stavka 3. ovoga članka, Agencija će provesti javni natječaj sukladno člancima 59. i 60. ovoga Zakona. (5) Ako u trenutku dostave obavijesti iz stavka 2. i odluke iz stavka 3. ovog članka Agencija nije donijela odluku o zajamčenom opskrbljivaču iz članka 58. ovog Zakona, opskrbljivač plinom iz stavka 2. ovoga članka dužan je obnašati obvezu javne usluge opskrbe plinom za područje te jedinice područne (regionalne) samouprave do odabira novog nositelja obveze sukladno stavku 4. ovoga članka. (6) Agencija, nakon provedenog javnog natječaja iz stavka 4. ovoga članka, rješenjem ukida obvezu javne usluge opskrbe plinom kupaca iz kategorije kućanstvo opskrbljivaču plinom iz stavka 2. ovoga članka, te imenuje novog nositelja obveze. (7) Opskrbljivač u obvezi javne usluge ima, za potrebe krajnjih kupaca iz kategorije kućanstvo koji koriste javnu uslugu opskrbe, mogućnost nabavljati plin na tržištu ili do 01. listopada 2021. godine, po reguliranim uvjetima, kupovati plin od opskrbljivača na veleprodajnom tržištu. (8) Ako je opskrbljivač u obvezi javne usluge odabrao kupovati plin od opskrbljivača na veleprodajnom tržištu, dužan je, prije početka pojedine plinske godine, sklopiti ugovor o prodaji plina s opskrbljivačem na veleprodajnom tržištu na način da isti sklopi do 01. ožujka 2018. godine za razdoblje od 01. travnja do 01. listopada 2018. godine, do 01. lipnja 2018. godine za razdoblje od 01. listopada 2018. godine do 01. listopada 2019. godine, do 01. lipnja 2019. godine za razdoblje od 01. listopada 2019. godine do 01. listopada 2020. godine i do 01. lipnja 2020. godine za razdoblje od 01. listopada 2020. godine do 01. listopada 2021. godine. (9) Opskrbljivač u obvezi javne usluge koji sklapa ugovor iz stavka 8. ovoga članka, dužan je od opskrbljivača na veleprodajnom tržištu, ugovoriti cjelokupnu količinu plina za potrebe krajnjih kupaca iz kategorije kućanstvo koji koriste javnu uslugu opskrbe za predmetno ugovorno razdoblje. (10) Opskrbljivač u obvezi javne usluge, osim dužnosti iz članka 62. ovoga Zakona, dužan je u skladu s uredbom o kriterijima za stjecanje statusa zaštićenog kupca u uvjetima kriznih stanja u opskrbi plinom, za potrebe krajnjih kupaca iz kategorije kućanstvo koji koriste opskrbu u obvezi javne usluge, do prvog studenog raspolagati zalihom plina na skladištu u Republici Hrvatskoj u iznosu od najmanje 90% količine propisane uredbom o kriterijima za stjecanje statusa zaštićenog kupca u uvjetima kriznih stanja u opskrbi plinom.

Djelomično prihvaćen

Djelomično prihvaćen – Pojedine odredbe su razjašnjene sukladno prijedlogu.

XXI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 109. Primljeno na znanje – Predmetno će se propisati Uredbom o kriterijima za stjecanje statusa zaštićenog kupca u uvjetima kriznih stanja opskrbe plinom, a koju na prijedlog Ministarstva zaštite okoliša i energetike donosi Vlada Republike Hrvatske.
Članak 109., stavak 11. Tko i po kojim kriterijima određuje koliko skladišnih kapaciteta pripada opskrbnjivaču u obvezi javne usluge koji želi izravno zakupiti skladišne kapacitete i koji je postupak ugovaranja? Kao dodatan komentar, količine nisu propisane Uredbom, predlažemo specificirati tko utvrđuje količine temeljem podataka koje su sudionici na energetskom tržištu dužni dostavljati sukladno uredbi.

MET Croatia Energy Trade d.o.o.

XXI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 109. Odbijen – Predmetno će se propisati Uredbom o kriterijima za stjecanje statusa zaštićenog kupca u uvjetima kriznih stanja opskrbe plinom.
Članak 109., stavak 10. Smatramo da postoji nejasnoća kako se prenosi i kako se određuje dio zakupljenih skladišnih kapaciteta koji se prenose. Kao dodatno pitanje, tko i po kojim kriterijima određuje koliko skladišnih kapaciteta pripada opskrbnjivaču u obvezi javne usluge koji želi izravno zakupiti skladišne kapacitete?

MET Croatia Energy Trade d.o.o.

XXI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 109. Odbijen – Opskrbjivač u obvezi javne usluge ima mogućnost izbora nabave plina za potrebe kupaca iz kategorije kućanstvo koji koriste javnu uslugu opskrbe od opskrbnjivača na veleprodajnom tržištu ili na tržištu. U slučaju da nabavljaju plin na tržištu mogu sklopiti ugovor sa više opskrbnjivača/trgovaca.
Članak 109., stavak 4. Smatramo da ne postoji razlog za propisivanje obveze da je opskrbnjivač u obvezi javne usluge dužan ugovoriti cjelokupnu količinu plina od jednog subjekta.

MET Croatia Energy Trade d.o.o.

XXI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 110. Odbijen – Predmetno će se propisati Uredbom o kriterijima za stjecanje statusa zaštićenog kupca u uvjetima kriznih stanja opskrbe plinom.
Članak 110., stavak 9., točka 6. Smatramo da je potrebno pojasniti ovu odredbu. Kome se prenose skladišni kapaciteti?

MET Croatia Energy Trade d.o.o.

XXI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 110. Odbijen – Predmetno će se propisati Uredbom o kriterijima za stjecanje statusa zaštićenog kupca u uvjetima kriznih stanja opskrbe plinom.
Članak 110., stavak 9., točka 5. Kao što je u ranijim komentarima naznačeno, Uredbom o kriterijima za stjecanje statusa zaštićenog kupca u uvjetima kriznih stanja u opskrbi plinom nisu propisane količine te stoga ovu odredbu treba izmijeniti. Nejasno je tko i po kojim kriterijima određuje koliko skladišnih kapaciteta pripada opskrbnjivaču u obvezi javne usluge koji želi izravno zakupiti skladišne kapacitete i koji je postupak ugovaranja? Ovim stavkom nije predviđeno odgovarajuće umanjenje skladišnih kapaciteta koji pripadaju opskrbnjivaču na veleprodajnom tržištu ako opskrbnjivači u obvezi javne usluge izravno ugovaraju skladište a ne putem opskrbnjivača na veleprodajnom tržištu. Što se događa ako nije ispunjena obveza popunjavanja zaliha plina u iznosu od najmanje 90% propisanih količina?

MET Croatia Energy Trade d.o.o.

XXI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 110. Odbijen – Nadopunjeno sukladno komentaru.
Članak 110., stavak 9., točka 1. Opskrbjivač se bira temeljem cijene koju ponudi i koja može biti niža od referentne cijene te bi stoga trebalo biti jasno predviđeno da je opskrbnjivač dužan prodavati plin po cijeni temeljem koje je odabrana na natječaju dokle god je ona niža od referentne cijene. U protivnom, moglo bi doći do zlouporaba na način da se za potrebe natječaja ponudi jeftinija cijena za potrebe natječaja a potom se cijena izmjeni.

MET Croatia Energy Trade d.o.o.

XXI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 110. Odbijen – Trajanje natječaja će biti dovoljno dugo da svi sudionici na tržištu imaju dovoljno vremena da analiziraju formulu za izračun cijene i donesu odluku o sudjelovanju u natječaju.
Članak 110., stavak 8. Smatramo da bi formulu i način utvrđivanja referentne cijene trebalo objaviti najmanje 2 tjedna prije objave natječaja kako bi svi sudionici na

Odbijen

Odbijen – Predmetno će se propisati Uredbom o kriterijima za stjecanje statusa zaštićenog kupca u uvjetima kriznih stanja opskrbe plinom.

Prihvaćen

Odbijen – Opskrbjivač u obvezi javne usluge ima mogućnost izbora nabave plina za potrebe kupaca iz kategorije kućanstvo koji koriste javnu uslugu opskrbe od opskrbnjivača na veleprodajnom tržištu ili na tržištu. U slučaju da nabavljaju plin na tržištu mogu sklopiti ugovor sa više opskrbnjivača/trgovaca.

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje – Predmetno će se propisati Uredbom o kriterijima za stjecanje statusa zaštićenog kupca u uvjetima kriznih stanja opskrbe plinom.

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje – Predmetno će se propisati Uredbom o kriterijima za stjecanje statusa zaštićenog kupca u uvjetima kriznih stanja opskrbe plinom.

Prihvaćen

Prihvaćen – Nadopunjeno sukladno komentaru.

Odbijen

Odbijen – Trajanje natječaja će biti dovoljno dugo da svi sudionici na tržištu imaju dovoljno vremena da analiziraju formulu za izračun cijene i donesu odluku o sudjelovanju u natječaju.

tržištu zainteresirani za natječaj imali dovoljno vremena da analiziraju formulu za izračun cijene i donesu odluku o tome da li su zainteresirani za prijavljivanje na natječaj.

PRVO PLINARSKO DRUŠTVO D.O.O.

XXI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 110.

Predlažemo izmjenu točke 5. stavka 9. članka 110. na način da glasi: 5. ako mu je opskrbnjivač u obvezi javne usluge ustupio takvo pravo, za opskrbnjivača u obvezi javne usluge kojemu prodaje plin na veleprodajnom tržištu, ugovoriti zakup skladišnih kapaciteta u Republici Hrvatskoj prema obvezi propisanoj uredbom o kriterijima za stjecanje statusa zaštićenog kupca u uvjetima kriznih stanja u opskrbi plinom te prvič studenog raspologati zalihom plina u iznosu od najmanje 90% količine propisane uredbom o kriterijima za stjecanje statusa zaštićenog kupca u uvjetima kriznih stanja u opskrbi plinom,

HKG

XXI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 110.

Predlaže se dodati novi članak 110.a. koji glasi: „Članak 110.a. (1) Operator sustava skladišta plina dužan je od 1. travnja 2018. raspodijeliti 61% ukupno raspoloživog broja standardnih paketa skladišnog kapaciteta opskrbnjivačima prirodnog plina u obvezi javne usluge koji plin prodaju isključivo za potrebe krajnjih kupaca iz kategorije kućanstvo, a u skladu s uredbom o kriterijima za stjecanje statusa zaštićenog kupca u uvjetima kriznih stanja u opskrbi plinom i u skladu s aktom iz članka 90. Zakona. (2) Opiskrbnjivač prirodnog plina iz stavka 1. ovog članka ima pravo svoj udio u pripadajućem odgovarajućeg dijelu skladišnih kapaciteta iz čl. 110. stavak 9. točka 6. ustupiti opskrbnjivaču ili trgovcu plina od kojeg nabavlja plin isključivo i samo za potrebe opskrbe krajnjih kupaca iz kategorije kućanstvo. (3) Ukoliko je opskrbnjivač prirodnog plina iz stavka 1. ovog članka iskoristio pravo ustupanja iz stavka 2. ovog članka, opskrbnjivač ili trgovac prirodnim plinom kojemu je tako pravo dano, ustupljene skladišne kapacitete koristiti isključivo u danu svrhu opskrbe krajnjih kupaca iz kategorije kućanstvo.“

INA Industrija nafte d.d.

XXI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 110.

Briše se komentar.

PRVO PLINARSKO DRUŠTVO D.O.O.

XXI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 111.

Predlažemo da se u članku 111. ubace novi stavki koji glase: (1) Operator sustava skladišta plina dužan je od 1. travnja 2018. raspodijeliti 60% ukupno raspoloživog broja standardnih paketa skladišnog kapaciteta opskrbnjivačima plinom koji opskrbuju krajnje kupce iz kategorije kućanstvo, a u skladu s uredbom o kriterijima za stjecanje statusa zaštićenog kupca u uvjetima kriznih stanja u opskrbi plinom i u skladu s aktom iz članka 90. Zakona. (2) Opiskrbnjivač plinom iz stavka 1. ovog članka ima pravo svoj udio u raspoloživom broju standardnih paketa skladišnog prostora ustupiti opskrbnjivaču ili trgovcu plina od kojeg nabavlja plin za potrebe opskrbe krajnjih kupaca iz kategorije kućanstvo. (3) Ako je opskrbnjivač plinom iz stavka 1. ovog članka iskoristio pravo ustupanja iz stavka 2. ovog članka, opskrbnjivač ili trgovac plinom kojemu je takvo pravo dano, ustupljene skladišne kapacitete ima pravo koristiti isključivo za danu svrhu opskrbe krajnjih kupaca iz kategorije kućanstva.

Prihvaćen

Prihvaćen – Nadopunjeno sukladno komentaru.

Prihvaćen

Djelomično prihvaćen – Predmetno je dodano u članak 109. i 111. nacrta prijedloga Zakona.

Prihvaćen

Komentar brišan od strane podnositelja

Djelomično prihvaćen

Djelomično prihvaćen – Predmetno je dodano u članak 109. i 111. nacrta prijedloga Zakona.

Odbijen

XXI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 111.
Članak 111., stavak 3. Predlažemo da se propiše uspostava registra obračunskih mjesata uspostavi barem mjesec dana ranije prije početka plinske godine (01.10.) jer je veliki dio promjena opskrbljivača vezan upravo za početak opskrbe 01.10. svake godine.

RWE Hrvatska d.o.o.

XXI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 113.
Smatramo potrebnim da zakonodavac rokove prilagodi RWE načelnom komentaru na nacrt, navedenom pod točkom 5., a sve u cilju da zakon zaživi u željenom obliku 1. listopada 2018. godine.

Odbijen – Stavkom je reguliran najkasniji mogući rok, a koji uvažava vrijeme potrebno za uspostavu registra.

Primljeno na znanje

Primljeno na znanje – Terminski plan implementacije nacrta prijedloga Zakona uvažava navedeno.

PRILOG 4. OBRAZAC ISKAZA O PROCJENI UČINAKA PROPISA			
1. OPĆE INFORMACIJE			
1.1.	Naziv nacrta prijedloga zakona:	Zakon o tržištu plina	
1.2.	Program rada Vlade Republike Hrvatske, akt planiranja ili reformska mjera:	Da/Ne: NE	Naziv akta: Opis mjere:
1.3.	Plan usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije	Da/Ne: DA	Naziv pravne stečevine EU: Direktiva 2009/73/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište prirodnog plina i stavljanje izvan snage Direktive 2003/55/EZ.
2. ANALIZA ISHODA NACRTA PRIJEDLOGA ZAKONA			
2.1.	<p>Vodeći računa o činjenici da se dosadašnji model tržišta plina u segmentu kućanstva u obvezi javne usluge regulirao na način da je važećim Zakonom o tržištu plina određen opskrbljivač na veleprodajnom tržištu plina, njegova pozicija u smislu određivanja potrebnih količina plina, kapaciteta skladišta plina, kao i cijene plina po kojoj se prirodni plin prodaje opskrbljivačima u obvezi javne usluge za potrebe kućanstava, a navedeno se prema trenutno važećem Zakonu o tržištu plina određuje odlukama Vlade RH potrebno je u normativnom rješenju transparentno propisati pravila i mogućnosti sukladno kojima će se dio skladišnih kapaciteta rezervirati za potrebe kupaca iz kategorije kućanstvo u obvezi javne usluge radi sigurnosti opskrbe, uvjete i način odabira opskrbljivača na veleprodajnom tržištu, opskrbljivača u obvezi javne usluge i zajamčenog opskrbljivača, kao i metodologiju sukladno kojoj se utvrđuje najviša cijena plina za kućanstva u obvezi javne usluge, a u skladu s odredbama Direktive 2009/73/EZ s ciljem zatvaranja povrede prava Europske unije (Povreda br. 2015/4060 od 25. veljače 2016. godine i Povreda br. 2017/2091 od 13. srpnja 2017. godine.). Nastavno na navedeno, a uzimajući u obzir otvorene povrede prava, posljedice ne donošenja Nacrta prijedloga Zakona o tržištu plina su pokretanje tužbe od strane Europske komisije. Cilj je urediti odnose, prava i obveze sudionika na tržištu plina u skladu s Direktivom 2009/73/EZ odnosno urediti tržište plina u Republici Hrvatskoj u segmentu kućanstva na način da se urede odnosi te prava i obveze sudionika na tržištu plina, obveze regulatorne agencije, način zakupa skladišnih kapaciteta, način određivanja cijene javne usluge, način određivanja opskrbljivača u obvezi javne usluge, način određivanja zajamčenog opskrbljivača, kao i transparentno propisati uvjete svih natječaja na tržištu plina koji se provode.</p>		
3. ANALIZA UTVRĐENIH IZRAVNIH UČINAKA			
3.1.	Analiza gospodarskih učinaka Provedbom prethodne procjene nisu utvrđeni značajni učinci koji bi zahtijevali daljnju analizu u postupku procjene učinaka propisa.		
3.2.	Analiza učinaka na zaštitu tržišnog natjecanja Provedbom prethodne procjene nisu utvrđeni značajni učinci koji bi zahtijevali daljnju analizu u postupku procjene učinaka propisa.		
3.3.	Analiza socijalnih učinaka Zakon o tržištu plina imati će utjecaja na socijalno osjetljive skupine na način da predviđa zaštitu ugroženih kupaca koji zbog svog socijalnog položaja i/ili zdravstvenog stanja imaju pravo na isporuku energije prema posebnim uvjetima.		

	<p>Predmetno je predviđeno na način da krajnji kupci iz kategorije kućanstvo koji imaju pravo na opskrbu plinom u okviru javne usluge i izaberi ili koriste po automatizmu taj način opskrbe te su od nadležnog tijela za socijalnu skrb ishodili odluku o statusu ugroženog kupca imaju pravo na posebnu zaštitu u skladu s odredbama predmetnog zakona, propisa kojim se uređuje energija, a kojim se predmetna mogućnost propisuje za ugrožene kupce, kao i propisa kojim se uređuje socijalna skrb, a koji je potrebno uskladiti s navedenim mogućnostima odnosno pored ugroženih kupaca za električnu energiju potrebno je predvidjeti jednake mogućnosti i za ugrožene kupce za plin.</p>
3.4.	<p>Analiza učinaka na rad i tržište rada</p> <p>Provedbom prethodne procjene nisu utvrđeni značajni učinci koji bi zahtijevali daljnju analizu u postupku procjene učinaka propisa.</p>
3.5.	<p>Analiza učinaka na zaštitu okoliša</p> <p>Provedbom prethodne procjene nisu utvrđeni značajni učinci koji bi zahtijevali daljnju analizu u postupku procjene učinaka propisa.</p>
3.6.	<p>Analiza učinaka na zaštitu ljudskih prava</p> <p>Provedbom prethodne procjene nisu utvrđeni značajni učinci koji bi zahtijevali daljnju analizu u postupku procjene učinaka propisa.</p>
4.	<p>TEST MALOG I SREDNJEG PODUZETNIŠTVA (MSP TEST)</p> <p>Nije primjenjivo.</p>
4.1.	<p>Moguće opcije javnih politika</p> <p>OPCIJE ZA MSP TEST</p> <p>4.1.1. Opcija 1. (nenormativno rješenje) »Ne poduzimati ništa«</p> <p>Ukoliko se ne bi ništa poduzelo po predmetnom pitanju, Europska komisija bi nastavno na otvorene povrede prava pokrenula tužbu prema Republici Hrvatskoj.</p> <p>4.1.2. Opcija 2. (nenormativno rješenje) »Poduzimati nenormativne aktivnosti«</p> <p>Ne postoji nenormativno rješenje koje bi uredilo materiju reguliranu važećim zakonom na način da se ista uskladi s Direktivom 2009/73/EZ.</p> <p>4.1.3. Opcija 3. (normativno rješenje) »Donošenje novog Zakona o tržištu plina«</p> <p>Vodeći računa o činjenici da trenutno važeći Zakon o tržištu plina propisuje pojedina pravila i mogućnosti javne usluge za krajnje kupce iz kategorije kućanstvo, ali postupci koji proizlaze iz mogućnosti trenutno važećeg Zakona nisu nedvojbeno regulirani i propisani potrebno je iste doraditi i uskladiti s odredbama Direktive 2009/73/EZ. Također, uzimajući u obzir činjenicu da su u naredne dvije godine donesene tri izmjene i dopune trenutno važećeg Zakona te se mijenja gotovo 50% teksta predlaže se donošenje novog Zakona o tržištu plina.</p> <p>4.1.4. Opcija 4. (normativno rješenje) »Donošenje izmjena i dopuna Zakona o tržištu plina«</p> <p>Vodeći računa o činjenici da trenutno važeći Zakon o tržištu plina propisuje pojedina pravila i mogućnosti javne usluge za krajnje kupce iz kategorije kućanstvo, ali postupci koji proizlaze iz mogućnosti trenutno važećeg Zakona nisu nedvojbeno regulirani i propisani potrebno je iste doraditi i uskladiti s odredbama Direktive 2009/73/EZ.</p>

4.2.	<p>Ocjena i opcije</p> <p>Opcija 1. S obzirom da se radi o povredama prava EU te je iste potrebno ukloniti ukoliko se ne bi poduzelo ništa po predmetnom pitanju Europska komisija može pokrenuti tužbu protiv Republike Hrvatske, a što bi u konačnici moglo rezultirati sankcijama.</p> <p>Opcija 2. S obzirom da se radi o povredama prava EU te je iste potrebno ukloniti u trenutno važećem Zakonu o tržištu plina ne postoji nenormativno rješenje koje bi uredilo materiju reguliranu važećim zakonom na način da se ista uskladi s Direktivom 2009/73/EZ.</p> <p>Opcija 3. Normativno rješenje u obliku izrade izmjena i dopuna važećeg Zakona o tržištu plina moglo bi pridonijeti ostvarenju cilja. Međutim, s obzirom na obuhvat Direktive 2009/73/EZ, koju je potrebno prenijeti, kao i činjenicu da bi ovo bile treće izmjene i dopune važećeg Zakona, odlučeno je da se pristupi izradi novog Zakona o tržištu plina. Sukladno članku 48. stavcima 3. i 4 Jedinstvenih metodološko-nomotehničkih pravila („Narodne novine“, broj 74/15), ako se više od polovine članaka osnovnog propisa mijenja, odnosno dopunjava, potrebno je pristupiti donošenju novoga propisa, odnosno ako se propis mijenja, odnosno dopunjava, više puta potrebno je pristupiti donošenju novoga propisa, u pravilu nakon treće izmjene, odnosno dopune. Stoga se, normativno rješenje, odnosno izrada Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu plina, ocjenjuje kao moguće, ali ne i najbolje normativno rješenje.</p> <p>Opcija 4. S obzirom da se radi o povredama prava EU te je iste potrebno ukloniti u trenutno važećem Zakonu o tržištu plina na način da se doneše novi Zakon o tržištu plina koji će se u potpunosti uskladiti s Direktivom 2009/73/EZ, ne postoje negativni učinci, dok se pozitivni učinci isključivo odnose na činjenicu da će potpunim usklajivanjem Republika Hrvatska zatvoriti EU povrede prava koje ukoliko se ne zatvore mogu rezultirati tužbom i sankcijama.</p>															
	<p>Tablica: Analiza troškova i koristi</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Opcije</th><th>Troškovi (negativni učinci)</th><th>Koristi (pozitivni učinci)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Opcija 1.</td><td>--</td><td>1</td></tr> <tr> <td>Opcija 2.</td><td>Nije primjenjivo</td><td>Nije primjenjivo</td></tr> <tr> <td>Opcija 3.</td><td>1</td><td>++</td></tr> <tr> <td>Opcija 4.</td><td>1</td><td>++</td></tr> </tbody> </table> <p>Legenda:</p> <ul style="list-style-type: none"> - - znatan negativni učinak - ograničen negativni učinak 1 nema učinka + ograničen pozitivan učinak ++ znatan pozitivan učinak 	Opcije	Troškovi (negativni učinci)	Koristi (pozitivni učinci)	Opcija 1.	--	1	Opcija 2.	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo	Opcija 3.	1	++	Opcija 4.	1	++
Opcije	Troškovi (negativni učinci)	Koristi (pozitivni učinci)														
Opcija 1.	--	1														
Opcija 2.	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo														
Opcija 3.	1	++														
Opcija 4.	1	++														
5.	PROVOĐENJE SCM METODOLOGIJE Nije primjenjivo.															
6.	SAVJETOVANJE I KONZULTACIJE															

	<p>Savjetovanje se provodi u trajanju od najmanje 30 dana uz javno izlaganje materije koja je predmet savjetovanja. Savjetovanje se provodi putem središnjeg državnog internetskog portala za savjetovanje s javnošću objavom nacrtu prijedloga zakona i Iskaza o procjeni učinaka propisa. Tijekom savjetovanja potrebno je provesti jedno ili više javnih izlaganja nacrtu prijedloga zakona i Iskaza o procjeni učinaka propisa neposrednim kontaktom s dionicima.</p> <p>Sažetak postupka savjetovanja s javnošću potrebno je iznijeti na jasan način i s točnim datumima početka i završetka savjetovanja, kao i datume provedenog javnog izlaganja. Potrebno je navesti broj ukupno zaprimljenih mišljenja, primjedbi i prijedloga koji su pristigli pisanim putem u vrijeme savjetovanja te broj prihvaćenih komentara na nacrt prijedloga zakona i Iskaz o procjeni učinaka propisa.</p> <p>Istovremeno sa savjetovanjem, Iskaz o procjeni učinaka propisa dostavlja se na mišljenje nadležnim tijelima i Uredu za zakonodavstvo. Potrebno je ukratko navesti kojim nadležnim tijelima je dostavljen Iskaz o procjeni učinaka propisa i kada je zaprimljeno mišljenje nadležnog tijela i Ureda za zakonodavstvo.</p>
7.	OPTIMALNO RJEŠENJE
	<p>Potrebno je kratko i sažeto prezentirati ukupne rezultate provedenog postupka procjene učinaka. Potrebno je dati analizu koristi i troškova nacrtu prijedloga zakona, imajući u vidu rezultate analize i provedeno savjetovanje. Na temelju svega izloženog u postupku procjene učinaka propisa sažeto predložite optimalno normativno rješenje koje dovodi do rješenja za utvrđeni problem tako što donosi najviše ukupnih koristi u odnosu na ukupne troškove.</p>
8.	VREMENSKI OKVIR I VREDNOVANJE
	<p>Sažeto i jasno navedite vremenski okvir postizanja očekivanih ishoda zakona, kako bi se omogućilo kontinuirano praćenje provedbe, kao i naknadno vrednovanje provedbe zakona. Za praćenje provedbe zakona potrebno je sažeto navesti kratki pregled postupka provedbe, utvrditi osnovne indikatore za praćenje provedbe (osnovne pokazatelje uspješnosti), utvrditi osnovne indikatore za vrednovanje postignutih ishoda zakona. Ako do sada nije bilo dostupnih podataka, odnosno podaci nisu bili cjeloviti ili se nisu prikupljali na odgovarajući način, kroz praćenje provedbe zakona moguće je utvrditi osnovne indikatore na temelju kojih će se podaci početi prikupljati.</p>
9.	PRILOZI
	-
10.	POTPIS ČELNIKA TIJELA
	<p>Potpis: dr.sc. Tomislav Čorić, ministar</p> <p>Datum: 15.11.2017. godine</p>
11.	<p>Odgovarajuća primjena ovoga Obrasca u slučaju provedbe članka 18. stavka 2. Zakona o procjeni učinaka propisa ("Narodne novine", broj 44/17)</p> <p>Uputa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prilikom primjene ovoga Obrasca na provedbene propise i akte planiranja u izradi, izričaj „nacrt prijedloga zakona“ potrebno je zamijeniti s nazivom provedbenog propisa odnosno akta planiranja.

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI PRIJEDLOGA PROPISA S PRAVNOM STEČEVINOM
EUROPSKE UNIJE**

1. Naziv prijedloga propisa

Zakon o tržištu plina

2. Stručni nositelj izrade prijedloga propisa

MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I ENERGETIKE

3. Veza s Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije

Predviđeno Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije za 2018. godinu.

Rok: I. kvartal 2018.

4. Preuzimanje odnosno provedba pravne stečevine Europske unije

a) Odredbe primarnih izvora prava Europske unije

Ugovor o funkcioniranju Europske unije
članak/članci Članci 47., 55., 95. i 251.

b) Sekundarni izvori prava Europske unije

Direktiva 2009/73/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište prirodnog plina i stavljanju izvan snage Direktive 2003/55/EZ (Tekst značajan za EGP) (SL L 211, 14.8.2009.)

32009L0073

- Članci 2., 4. i 12. preuzeto: Zakon o energiji (NN 120/12, 14/14, 102/15)
- Članci 3., 7., 34., 39., 40., 41., 42. i 43. preuzeto: Zakon o regulaciji energetskih djelatnosti (NN 120/12)
- Članak 3. bit će preuzeto: Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o dozvolama za obavljanje energetskih djelatnosti i vođenju registra izdanih i oduzetih dozvola za obavljanje energetskih djelatnosti (30.03.2018)
- Članci 39. i 41. bit će preuzeto: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o regulaciji energetskih djelatnosti (19.02.2018)

Uredba (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uvjetima za pristup mrežama za transport prirodnog plina i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1775/2005 (Tekst značajan za EGP) (SL L 211, 14.8.2009.)

32009R0715

Uredba (EU) 2017/1938 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2017. o mjerama zaštite sigurnosti opskrbe plinom i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 994/2010 (Tekst značajan za EGP) (SL L 280, 28.10.2017.)

32017R1938

Uredba (EU) br. 1227/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o cjelovitosti i transparentnosti veleprodajnog tržišta energije (Tekst značajan za EGP) (SL L 326, 8.12.2011.)

32011R1227

c) Ostali izvori prava Europske unije

5. Prilog: tablice usporednih prikaza za propise kojima se preuzimaju odredbe sekundarnih izvora prava Europske unije u zakonodavstvo Republike Hrvatske

Da.

Potpis ministra zaštite okoliša i energetike, datum i pečat

dr. sc. Tomislav Ćorić

Ministar zaštite okoliša i energetike

M. Ćorić

(potpis)

Potpis potpredsjednice Vlade i ministrica vanjskih i europskih poslova, datum i pečat

mr. sc. Marija Pejčinović Burić

Potpredsjednica Vlade i ministrica vanjskih i europskih poslova

M. Pejčinović Burić

(potpis)

(datum i pečat)

M. Pejčinović Burić
33
8/11/2017

USPOREDNI PRIKAZ PODUDARANJA ODREDBI PROPISA EUROPSKE UNIJE S PRIJEDLOGOM PROPISA

1. Naziv propisa Europske unije

Direktiva 2009/73/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište prirodnog plina i stavljanju izvan snage Direktive 2003/55/EZ (Tekst značajan za EGP)

2. Naziv prijedloga propisa

Zakon o tržištu plina

3. Usklađenost odredbi propisa Europske unije (sekundarni izvori prava) s odredbama prijedloga propisa

a)	b)	c)	d)
Odredbe propisa Europske unije	Odredbe prijedloga propisa	Je li sadržaj odredbe propisa Europske unije u potpunosti preuzet u odredbu prijedloga propisa?	Obrazloženje (ako sadržaj odredbe propisa Europske unije nije preuzet ili je djelomično preuzet u odredbu prijedloga propisa)

<p>POGLAVLJE I.</p> <p>PREDMET, PODRUČJE PRIMJENE I DEFINICIJE</p> <p>Članak 1.</p> <p>Predmet i područje primjene</p> <p>1. Ovom se Direktivom uspostavljaju zajednička pravila za transport, distribuciju, opskrbu i skladištenje prirodnog plina. Njome se utvrđuju pravila koja se odnose na organizaciju i funkcioniranje sektora prirodnog plina, pristup tržištu, kriterije i postupke koji se primjenjuju na izdavanje odobrenja za transport, distribuciju, opskrbu i skladištenje prirodnog plina i rad sustava.</p> <p>2. Pravila uspostavljena ovom Direktivom za prirodni plin, uključujući UPP, na nediskriminirajući se način primjenjuju i na biopljin i plin iz biomase ili druge vrste plinova, u mjeri u kojoj je takve plinove tehnički moguće sigurno utisnuti u sustav prirodnog plina te ih kroz njega transportirati.</p>	<p>Predmet Zakona</p> <p>Članak 1.</p> <p>(1) Ovim se Zakonom uređuju pravila i mjere za sigurnu i pouzdanu proizvodnju, transport, skladištenje, upravljanje terminalom za ukapljeni prirodni plin (u dalnjem tekstu: UPP), distribuciju i opskrbu plinom, organiziranje tržišta plina kao dijela plinskog tržišta Europske unije te se uređuje i postupanje u vezi s provedbom ovoga Zakona. Ovim se Zakonom utvrđuju pravila koja se odnose na zaštitu kupaca, organiziranje i funkcioniranje plinskog sektora, koncesija za distribuciju plina i koncesija za izgradnju distribucijskog sustava, pravo pristupa treće strane, model bilančnih skupina, otvoren pristup tržištu, utvrđivanje obveza općih usluga i prava kupaca plina, a koja uključuju prava krajnjih kupaca, odvojeno vođenje poslovnih knjiga, financijskih izvješća, pravila pristupa plinskom sustavu, načela uzajamnosti i prekogranični transport plina.</p> <p>(2) Pravila utvrđena ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju njega primjenjuju se na prirodni plin i sve druge vrste plinova (biopljin, miješani plin, plin iz biomase i ukapljeni prirodni plin) u onoj mjeri u kojoj se takvi plinovi mogu</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	
---	---	------------------------------	--

	tehnički i sigurno primješavati u tok prirodnog plina i tako distribuirati kroz plinski sustav.		
Članak 2. Definicije Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije: (1),„poduzeće za prirodni plin” znači fizička ili pravna osoba koja obavlja najmanje jednu od sljedećih funkcija: proizvodnju, transport, distribuciju, opskrbu, nabavu ili skladištenje prirodnog plina, uključujući UPP, a odgovorna je za komercijalne i tehničke zadatke i/ili zadatke održavanja, koji su povezani s tim funkcijama, isključujući krajnje kupce; (2),„mreža proizvodnih plinovoda” znači svaki plinovod ili mreža plinovoda koji rade i/ili su izgrađeni kao dio projekta proizvodnje nafte ili plina ili se koriste za dovođenje prirodnog plina iz jednog ili više takvih projekata u postrojenje za preradu ili terminal ili obalni terminal; (3),„transport” znači prijenos prirodnog plina s ciljem isporuke istog kupcima, putem mreže koja uglavnom sadrži visokotlačne	Definicije pojma Članak 3. (1) Pojmovi koji se koriste u ovom Zakonu imaju značenja utvrđena zakonom kojim se uređuje energetski sektor i regulacija energetskih djelatnosti. (2) Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje: 8) <i>Energetski subjekt</i> znači pravna ili fizička osoba koja obavlja najmanje jednu od energetskih djelatnosti iz članka 4. ovoga Zakona te je odgovorna za komercijalne i tehničke zadaće i poslove koji su u vezi s tim djelatnostima, ali ne uključuje krajnje kupce. 22) <i>Mreža proizvodnih plinovoda</i> znači svaki plinovod ili mreža plinovoda koji su izgrađeni kao dio projekta eksploatacije nafte ili plina ili se koriste za dovođenje plina iz	Djelomično preuzeto	Preuzeto u: Zakon o energiji (NN 120/12, 14/14, 102/15) članak/članci Članak 3. točka 11.

<p>plinovode, osim mreže proizvodnih plinovoda i dijela visokotlačnih plinovoda koji se ponajprije koristi u kontekstu lokalne distribucije prirodnog plina, isključujući opskrbu;</p> <p>(4), „operator transportnog sustava” znači fizička ili pravna osoba koja obavlja funkciju transporta plina i odgovorna je za rad, održavanje i, ako je potrebno, razvoj transportnog sustava na određenom području te, prema potrebi, njegovo povezivanje s drugim sustavima, kao i za osiguranje dugoročne sposobnosti sustava da zadovolji razumnu potražnju za transportom plina;</p> <p>(5), „distribucija” znači prijenos prirodnog plina kroz lokalne ili regionalne mreže plinovoda radi isporuke plina kupcima, isključujući opskrbu;</p> <p>(6), „operator distribucijskog sustava” znači fizička ili pravna osobu koja obavlja funkciju distribucije plina i odgovorna je za rad, održavanje i, ako je potrebno, razvoj distribucijskog sustava na određenom području te, prema potrebi, njegovo povezivanje s drugim sustavima te za osiguranje dugoročne sposobnosti sustava da zadovolji razumnu potražnju za distribucijom plina;</p> <p>(7), „opskrba” znači prodaja, uključujući daljnju prodaju, prirodnog plina, uključujući UPP, kupcima;</p> <p>(8), „poduzeće za opskrbu” znači svaka fizička ili pravna osoba koja obavlja</p>	<p>jednog ili više takvih projekata u postrojenje za preradu ili terminal ili obalni terminal.</p> <p>51) <i>Transport plina</i> znači prijenos plina kroz transportni sustav, isključujući opskrbu plinom i trgovinu plinom, a uključujući tranzit plina i pomoćne usluge.</p> <p>52) <i>Transportni sustav</i> znači objekt koji je u vlasništvu i/ili kojim upravlja operator transportnog sustava, a koji čine sustav visokotlačnih plinovoda, isključujući mrežu proizvodnih plinovoda i visokotlačne distribucijske plinovode, uključujući plin za tehnološke kapacitete kojima se isključivo koristi operator transportnog sustava, operativnu akumulaciju, kompresorske stanice, mjerne stanice, mjerno reduksijske stanice, plinske čvorove i ostale pripadajuće objekte i opremu koji se koriste za transport plina, nadzor i upravljanje, mjerjenje i prijenos podataka.</p> <p>30) <i>Operator transportnog sustava</i> znači energetski subjekt koji obavlja energetsku djelatnost transporta plina i odgovoran je za rad, održavanje i razvoj transportnog sustava na određenom području i gdje je izvodivo, njegovo povezivanje s</p>		
--	--	--	--

<p>funkciju opskrbe;</p> <p>(9), „sustav skladišta plina” znači objekt koji je u vlasništvu i/ili kojim upravlja poduzeće za prirodni plin, koji se koristi za skladištenje prirodnog plina, uključujući dio terminala za UPP koji se koristi za skladištenje, ali isključujući dio koji se koristi za proizvodne radnje i objekte koji su namijenjeni isključivo obavljanju funkcija operatora transportnih sustava;</p> <p>(10), „operator sustava skladišta plina” znači fizička ili pravna osoba koja obavlja funkciju skladištenja i odgovorna je za rad sustava skladišta plina;</p> <p>(11), „terminal za UPP” znači terminal koji se koristi za ukapljivanje prirodnog plina ili prihvati, iskrcaj i ponovno uplinjavanje UPP-a, uključujući pomoćne usluge i privremeno skladištenje potrebno za postupak ponovnog uplinjavanja i daljnju otpremu u transportni sustav, ali isključujući dijelove terminala za UPP koji se koriste za skladištenje;</p> <p>(12), „operator terminala za UPP” znači fizička ili pravna osoba koja obavlja funkciju ukapljivanja prirodnog plina ili prihvata, iskrcaja i ponovnog uplinjavanja UPP-a te je odgovorna za rad terminala za UPP;</p> <p>(13), „sustav” znači transportne mreže, distribucijske mreže, terminali za UPP i/ili sustavi skladišta plina koji su u</p>	<p>drugim sustavima te za osiguranje dugoročne sposobnosti sustava da zadovoljava razumne potrebe za transportom plina.</p> <p>5) <i>Distribucija plina</i> znači razvod plina distribucijskim sustavom visoke, srednje i niske tlačne razine radi isporuke plina krajnjim kupcima, uključujući pomoćne usluge, a isključujući opskrbu plinom.</p> <p>6) <i>Distribucijski sustav</i> znači sustav plinovoda i ostalih pripadajućih objekata i opreme koji su u vlasništvu i/ili kojima upravlja operator distribucijskog sustava, a koji se koristi za distribuciju plina, nadzor i upravljanje, mjerjenje i prijenos podataka.</p> <p>27) <i>Operator distribucijskog sustava</i> znači energetski subjekt koji obavlja energetsku djelatnost distribucije plina i odgovoran je za rad, održavanje i razvoj distribucijskog sustava na određenom području i gdje je izvodivo, njegovo povezivanje s drugim sustavima te za osiguranje dugoročne sposobnosti sustava da zadovoljava razumne potrebe za distribucijom plina.</p> <p>32) <i>Opskra plinom</i> znači prodaja ili</p>	
---	--	--

<p>vlasništvu i/ili kojima upravlja određeno poduzeće za prirodn plin, uključujući operativnu akumulaciju i njegove objekte za pružanje pomoćnih usluga te objekte koji pripadaju povezanim poduzećima, a koji su potrebni za pružanje pristupa transportu, distribuciji i terminalima za UPP;</p>	<p>preprodaja plina kupcu, uključujući prodaju ili preprodaju UPP-a.</p>		
<p>(14) „pomoćne usluge” znači sve usluge koje su potrebne za pristup i rad transportnih mreža, distribucijskih mreža, terminala za UPP i/ili sustava skladišta plina, uključujući uravnoteživanje, umješavanje i utiskivanje inertnih plinova, ali isključujući objekte koji su namijenjeni isključivo obavljanju funkcija operatora transportnih sustava;</p>	<p>34) <i>Opskrbljivač plinom</i> znači energetski subjekt koji obavlja energetsku djelatnost opskrbe plinom.</p>		
<p>(15) „operativna akumulacija” znači skladištenje plina stlačivanjem u transportnim i distribucijskim sustavima, ali isključujući objekte koji su namijenjeni isključivo obavljanju funkcija operatora transportnih sustava;</p>	<p>49) <i>Sustav skladišta plina</i> znači objekt koji je u vlasništvu i/ili kojim upravlja operator sustava skladišta plina, koji se koristi za skladištenje plina, nadzor i upravljanje, mjerjenje i prijenos podataka, uključujući i dio terminala za UPP koji se koristi za skladištenje, ali isključujući dio koji se koristi za proizvodne operacije i objekte kojima se isključivo koristi operator transportnog sustava.</p>		
<p>(16) „međusobno povezani sustav” znači nekoliko sustava koji su povezani jedan s drugim;</p>	<p>28) <i>Operator sustava skladišta plina</i> znači energetski subjekt koji obavlja energetsku djelatnost skladištenja plina i odgovoran je za rad, održavanje i razvoj sustava skladišta plina.</p>		
<p>(17) „međudržavni spojni plinovod” znači transportni plinovod koji prelazi ili premošćuje granicu između država članica isključivo u svrhu povezivanja nacionalnih transportnih sustava tih država članica;</p>	<p>50) <i>Terminal za UPP</i> znači terminal koji se koristi za ukapljivanje prirodnog plina ili prihvata, iskrcaj i ponovno uplinjavanje UPP-a, uključujući pomoćne usluge i privremeno skladištenje potrebno za postupak ponovnog uplinjavanja i daljnju otpremu u transportni sustav,</p>		
<p>(18) „izravni plinovod” znači plinovod za prirodn plin koji dopunjava međusobno</p>			

<p>povezani sustav;</p> <p>(19) „integrirano poduzeće za prirodni plin” znači vertikalno ili horizontalno integrirano poduzeće;</p> <p>(20) „vertikalno integrirano poduzeće” znači poduzeće za prirodni plin ili skupina poduzeća za prirodni plin u kojima ista osoba ili iste osobe, izravno ili neizravno, imaju pravo provoditi kontrolu, pri čemu poduzeće ili skupina poduzeća obavlja najmanje jednu od funkcija transporta, distribucije, UPP-a ili skladištenja te najmanje jednu od funkcija proizvodnje ili opskrbe prirodnim plinom;</p> <p>(21) „horizontalno integrirano poduzeće” znači poduzeće koje obavlja najmanje jednu od funkcija proizvodnje, transporta, distribucije, opskrbe ili skladištenja prirodnog plina te koje obavlja i djelatnost izvan sektora plina;</p> <p>(22) „povezano poduzeće” znači povezano poduzeće u smislu članka 41. Sedme direktive Vijeća 83/349/EEZ od 13. lipnja 1983. na temelju članka 44. stavka 2. točke (g) <u>(12)</u> Ugovora o konsolidiranim finansijskim izvještajima <u>(13)</u> i/ili pridruženo poduzeće, u smislu članka 33. stavka 1. te direktive i/ili poduzeće koje pripada istim vlasnicima udjela;</p> <p>(23) „korisnik sustava” znači fizička ili pravna osoba koja opskrbljuje sustav ili se opskrbljuje iz sustava;</p>	<p>ali isključujući dijelove terminala za UPP koji se koriste za skladištenje.</p> <p>29) <i>Operator terminala za UPP</i> znači energetski subjekt koji obavlja energetsku djelatnost upravljanja terminalom za UPP i odgovoran je za rad, održavanje i razvoj terminala za UPP.</p> <p>38) <i>Plinski sustav</i> znači sustav povezanih postrojenja i vodova koji obuhvaća transportni sustav, distribucijski sustav, sustav skladišta plina i terminal za UPP.</p> <p>39) <i>Pomoćne usluge</i> znači sve usluge potrebne za pristup i rad transportnog sustava, distribucijskog sustava, sustava skladišta plina i terminala za UPP, uključujući uravnoteživanje transportnog sustava, umješavanje inertnih plinova, umješavanje i utiskivanje inertnih plinova, osim objekata rezerviranih isključivo za obavljanje osnovne djelatnosti operatora transportnog sustava.</p> <p>26) <i>Operativna akumulacija</i> znači količina plina koja je stlačivanjem uskladištena u transportnom sustavu, isključujući plin za tehnološke kapacitete kojima se isključivo koristi operator transportnog sustava.</p>		
---	---	--	--

<p>(24),“kupac” znači veleprodajni ili krajnji kupac prirodnog plina ili poduzeće za prirodni plin koje kupuje prirodni plin;</p> <p>(25),“kupac iz kategorije kućanstvo” znači kupac koji kupuje prirodni plin za potrošnju u vlastitom kućanstvu;</p> <p>(26),“kupac koji nije kućanstvo” znači kupac koji kupuje prirodni plin koji nije namijenjen uporabi u vlastitom kućanstvu;</p> <p>(27),“krajnji kupac” znači kupac koji kupuje prirodni plin za vlastitu uporabu;</p> <p>(28),“povlašteni kupac” znači kupac koji je slobodan kupiti plin od opskrbljivača po vlastitom izboru, u smislu članka 37.;</p> <p>(29),“veleprodajni kupac” znači fizička ili pravna osoba, različita od operatora transportnog sustava ili operatora distribucijskog sustava, koja kupuje prirodni plin radi daljnje prodaje unutar ili izvan sustava gdje ima poslovni nastan;</p> <p>(30),“dugoročno planiranje” znači planiranje opskrbnih i transportnih kapaciteta poduzeća za prirodni plin na dugoročnoj osnovi radi zadovoljenja potražnje sustava za prirodnim plinom, diversifikacije izvora i osiguranja opskrbe kupaca;</p> <p>(31),“tržište u nastajanju” znači država članica u kojoj je prva komercijalna isporuka na temelju njezinog prvog dugoročnog ugovora o opskrbi prirodnim plinom izvršena prije najviše</p>	<p>19) <i>Međusobno povezani sustav</i> znači dva ili više sustava koji su povezani jedan s drugim.</p> <p>18) <i>Međudržavni spojni plinovod</i> znači plinovod koji prelazi ili premošćuje granicu između država članica isključivo u svrhu povezivanja transportnih sustava tih država članica.</p> <p>13) <i>Izravni plinovod</i> znači plinovod kojim je ostvarena izravna povezanost s mrežom proizvodnih plinovoda ili plinskim sustavom, a koji dopunjuje međusobno povezani sustav.</p> <p>12) <i>Integrirani energetski subjekti</i> znači povezani subjekti koji mogu biti vertikalno ili horizontalno integrirani.</p> <p>61) <i>Vertikalno integrirani subjekt</i> znači energetski subjekt za plin ili više povezanih energetskih subjekata za plin, nad kojim ista osoba ili osobe imaju pravo direktno ili indirektno provoditi kontrolu i koji obavlja najmanje jednu od sljedećih djelatnosti: transport plina, distribucija plina, skladištenje plina i upravljanje terminalom za UPP te</p>		
--	---	--	--

<p>10 godina;</p> <p>(32) „sigurnost” znači sigurnost opskrbe prirodnim plinom i tehnička sigurnost;</p> <p>(33) „nova infrastruktura” znači infrastrukturu koja nije dovršena do 4. kolovoza 2003.;</p> <p>(34) „ugovor o opskrbi plinom” znači ugovor o opskrbi prirodnim plinom, ali ne uključuje derivate za trgovanje plinom;</p> <p>(35) „derivat za trgovanje plinom” znači finansijski instrument naveden u Prilogu I. odjeljku C točkama 5., 6. ili 7. Direktive 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o tržištima finansijskih instrumenata <u>(14)</u>, kada se taj instrument odnosi na prirodni plin;</p> <p>(36) „kontrola” znači prava, ugovori ili bilo koja druga sredstva koja, bilo odvojeno ili zajedno i uzimajući u obzir činjenične ili pravne okolnosti, pružaju mogućnost provođenja odlučujućeg utjecaja na određeno poduzeće, posebno putem:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) vlasništva ili prava korištenja cjelokupne ili dijela imovine određenog poduzeća; (b) prava ili ugovora koji omogućuju odlučujući utjecaj na sastav, glasovanje ili odluke tijela određenog poduzeća. 	<p>jednu od sljedećih djelatnosti: proizvodnja, trgovina ili opskrba plinom odnosno proizvodnja prirodnog plina.</p> <p>10) <i>Horizontalno integrirani subjekt</i> znači energetski subjekt za plin koji osim energetskih djelatnosti u sektoru plina obavlja najmanje jednu djelatnost izvan sektora plina.</p> <p>40) <i>Povezani subjekti</i> znači povezana društva sukladno propisu kojim se uređuju trgovačka društva.</p> <p>17) <i>Kupac</i> znači veleprodajni ili krajnji kupac plina ili poduzeće za plin koje kupuje plin.</p> <p>16) <i>Kućanstvo</i> znači krajnji kupac koji kupuje plin za potrošnju u vlastitom kućanstvu.</p> <p>18) <i>Kupac koji nije kućanstvo</i> znači kupac koji kupuje plin koji nije namijenjen uporabi u vlastitom kućanstvu.</p> <p>15) <i>Krajnji kupac</i> znači kupac koji kupuje plin za vlastitu uporabu.</p> <p>41) <i>Povlašteni kupac</i> znači kupac koji je slobodan kupiti plin od opskrbljivača po vlastitom izboru.</p> <p>60) <i>Veleprodajni kupac</i> znači fizička</p>	
--	--	--

ili pravna osoba, različita od operatora transportnog sustava ili operatora distribucijskog sustava, koja kupuje plin radi daljnje prodaje unutar ili izvan sustava gdje ima poslovni nastan.

7) *Dugoročno planiranje* znači planiranje opskrbnih količina plina i kapaciteta plinskog sustava na dugoročnoj osnovi radi zadovoljenja potražnje sustava za plinom, diversifikacije dobavnih pravaca i osiguranja opskrbe kupaca.

47) *Sigurnost* znači sigurnost opskrbe plinom i tehničku sigurnost plinskog sustava u cijelosti i svim njegovim dijelovima.

24) *Novi infrastrukturni objekt* znači objekt plinskog sustava koji nije dovršen do 26. travnja 2007.

57) *Ugovor o opskrbi plinom* znači ugovor o opskrbi plinom, a koji ne uključuje derivate za trgovanje plinom.

4) *Derivat za trgovanje plinom* znači finansijski instrument naveden sukladno zakonu kojim se uređuje tržiste kapitala, kada se ta izvedenica odnosi na plin.

14) *Kontrola* znači prava, ugovori i

druga sredstva koja odvojeno ili u kombinaciji, imajući u vidu činjenično stanje ili zakonske odredbe, daju mogućnost odlučujućeg utjecaja na energetski subjekt, posebno putem vlasništva ili prava na korištenje cijelokupne ili dijela imovine energetskog subjekta te prava ili ugovori koji daju odlučujući utjecaj na sastav, glasovanje ili odlučivanje tijela energetskog subjekta.

<p>POGLAVLJE II.</p> <p>OPĆA PRAVILA ZA ORGANIZACIJU SEKTORA</p> <p>Članak 3.</p> <p>Obveze javne usluge i zaštita kupaca</p> <p>1. Države članice na temelju svoje institucionalne organizacije i poštujući načelo supsidijarnosti osiguravaju da, ne dovodeći u pitanje stavak 2., poduzeća za prirodnji plin rade u skladu s načelima ove Direktive radi postizanja konkurentnog, sigurnog i s aspekta okoliša održivog tržišta prirodnog plina te da se ne pravi razlika između tih poduzeća u pogledu njihovih prava ili obveza.</p> <p>2. U potpunosti uzimajući u obzir odgovarajuće odredbe Ugovora, a posebno njegov članak 86., države članice mogu poduzećima koja djeluju u sektoru plina, u</p>	<p>Članak 3.</p> <p>33) <i>Opskrba u obvezi javne usluge</i> znači opskrba plinom koja se u općem gospodarskom interesu obavlja po reguliranim uvjetima s ciljem osiguravanja sigurnosti, redovitosti, kvalitete i cijene opskrbe kućanstava.</p> <p>35) <i>Opskrbljivač u obvezi javne usluge</i> znači opskrbljivač plinom koji obavlja energetsku djelatnost opskrbe u obvezi javne usluge.</p> <p>58) <i>Ugroženi kupac</i> znači krajnji kupac iz kategorije kućanstvo koji zbog svog socijalnog položaja i/ili zdravstvenog stanja ima pravo na isporuku plina prema posebnim uvjetima.</p> <p>65) <i>Zajamčena opskrba</i> znači obveznu javnu uslugu opskrbe plinom prema reguliranim uvjetima krajnjem kupcu, priključenom na distribucijski sustav, koji je pod određenim uvjetima ostao bez</p>	<p>Djelomično preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o regulaciji energetskih djelatnosti (NN 120/12) članak/članci Članci 5., 11. i 16.</p>

<p>općem ekonomskom interesu, nametnuti obveze javne usluge koje se mogu odnositi na sigurnost, uključujući sigurnost opskrbe, na redovitost, kvalitetu i cijenu isporuka te na zaštitu okoliša, uključujući energetsku učinkovitost, energiju iz obnovljivih izvora i zaštitu klime. Takve obveze moraju biti jasno definirane, transparentne, nediskriminirajuće i provjerljive te moraju poduzećima za prirodni plin Zajednice jamčiti jednakost pristupa nacionalnim potrošačima. U vezi sa sigurnošću opskrbe, energetskom učinkovitošću/upravljanjem potražnjom te za ostvarenje ciljeva u vezi s okolišem i energijom iz obnovljivih izvora, kako je navedeno u ovom stavku, države članice mogu uvesti provedbu dugoročnog planiranja, vodeći računa o mogućnosti da treće strane zatraže pristup sustavu.</p> <p>3. Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere za zaštitu krajnjih kupaca i posebno osiguravaju postojanje prikladnih mjera zaštite radi zaštite ugroženih kupaca. U tom kontekstu svaka država članica definira pojamt ugroženih kupaca, koji se može odnositi na energetsko siromaštvo i, među ostalim, na zabranu prekida opskrbe plinom takvih kupaca u kritičnim trenucima. Države članice osiguravaju primjenu prava i obveza povezanih s ugroženim kupcima. One posebno poduzimaju odgovarajuće mjere za zaštitu krajnjih kupaca u udaljenim</p>	<p>opskrbljivača.</p> <p>66) <i>Zajamčeni opskrblijač</i> znači opskrblijač plinom koji obavlja zajamčenu opskrbu.</p> <p>67) <i>Zaštićeni kupac</i> znači kupac koji ima pravo na opskrbu određenom količinom plina u slučaju djelomičnog poremećaja u opskribi plinom.</p> <p>Članak 5.</p> <p>(1) Sigurna opskrba plinom smatra se ključnim elementom javne sigurnosti i u smislu ovoga Zakona predstavlja:</p> <ul style="list-style-type: none"> – osiguravanje isporuke plinom i – tehničku sigurnost proizvodnje, transporta, skladištenja, distribucije i potrošnje plina. <p>(2) Osiguravanje dostačne proizvodnje i isporuke plina potrebne za život i rad građana te poslovanje i razvoj gospodarskih i društvenih subjekata i njihova opskrba plinom na siguran, pouzdan i kvalitetan način, po tržišnim cijenama, kao i energetski razvoj, od interesa je za Republiku Hrvatsku.</p> <p>(3) Radi očuvanja sigurnosti opskrbe energetski subjekti koji obavljaju energetske djelatnosti koje se obavljaju kao javna usluga dužni su, radi ostvarivanja interesa Republike Hrvatske iz stavka 2. ovoga članka, dati prvenstvo osiguranju dostačne</p>		
--	---	--	--

<p>područjima koji su priključeni na plinski sustav. Države članice mogu imenovati opskrbljivača zadnjeg izbora za kupce koji su priključeni na plinski sustav. One osiguravaju visoke razine zaštite potrošača, posebno u pogledu transparentnosti općih uvjeta ugovora, općih informacija i mehanizama za rješavanje sporova. Države članice osiguravaju da povlašteni kupac ima stvarnu mogućnost jednostavnog prijelaza na novog opskrbljivača. U pogledu najmanje kupaca iz kategorije kućanstvo te mjere uključuju one koje su navedene u Prilogu I.</p> <p>4. Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere, kao što je izrada nacionalnih energetskih akcijskih planova, osiguravanje povlastica u sustavima socijalne sigurnosti radi osiguranja nužne opskrbe plinom ugroženih kupaca ili pružanje podrške za poboljšanje energetske učinkovitosti radi rješavanja energetskog siromaštva tamo gdje je ono utvrđeno, uključujući u širem kontekstu siromaštva. Takve mjere ne smiju sprečavati stvarno otvaranje tržišta iz članka 37. i funkcioniranje tržišta te se Komisiju, ako je potrebno, o njima obavješćuje u skladu sa stavkom 11. ovog članka. Takva obavijest ne uključuje mjere poduzete u okviru općeg sustava socijalne sigurnosti.</p> <p>5. Države članice osiguravaju da svi kupci koji su priključeni na plinsku mrežu imaju</p>	<p>količine plina koja je potrebna za život i rad građana te poslovanje i razvoj gospodarskih i društvenih subjekata i njihovu opskrbu plinom na siguran, pouzdan i kvalitetan način, zadovoljavajući pri tome kriterij ekonomičnosti isporuke.</p> <p>(5) Agencija, sukladno članku 57. ovoga Zakona, odlukom određuje energetski subjekt, koji ima dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti opskrbe plinom, za obavljanje opskrbe u obvezi javne usluge na jednom ili više distribucijskih područja Republike Hrvatske.</p> <p>(6) Agencija, sukladno članku 58. ovoga Zakona, odlukom određuje energetski subjekt, koji ima dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti opskrbe plinom, za obavljanje zajamčene opskrbe plinom na području Republike Hrvatske.</p> <p>(7) Energetski subjekti iz stavaka 5. i 6. ovoga članka dužni su osigurati potrebne uvjete za redovitu i sigurnu opskrbu krajnjih kupaca plinom.</p> <p>(8) Sudionici na tržištu plina dužni su planirati i poduzimati mjere za sigurnu opskrbu plinom u skladu s propisanim standardima opskrbe plinom i odgovorni su za sigurnost opskrbe plinom u okviru svoje djelatnosti.</p>		
--	--	--	--

<p>pravo da im plin osigurava opskrbljivač, podložno sporazumu s opskrbljivačem, bez obzira na to u kojoj je državi članici taj opskrbljivač registriran, sve dok taj opskrbljivač poštuje primjenjiva pravila trgovanja i uravnoteženja te podložno zahtjevima u vezi sa sigurnošću opskrbe. U tom pogledu države članice poduzimaju sve mјере potrebne za osiguravanje da administrativni postupci ne predstavljaju prepreku za poduzeća za opskrbu koja su već registrirana u drugoj državi članici.</p> <p>6. Države članice osiguravaju da:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) kada kupac, uz poštovanje uvjeta ugovora, želi promijeniti opskrbljivača, dotični operator (operatori) izvrši (izvrše) promjenu u roku od tri tjedna; i (b) kupci imaju pravo primati sve odgovarajuće podatke o potrošnji. <p>Države članice osiguravaju da se prava iz prvog podstavka točaka (a) i (b) dodjeljuju kupcima na nediskriminacijski način u pogledu troškova, napora ili vremena.</p> <p>7. Države članice provode odgovarajuće mјere za postizanje ciljeva socijalne i ekonomske kohezije te zaštite okoliša, što može uključivati sredstva za borbu protiv klimatskih promjena i sigurnost opskrbe. Takve mјere osobito mogu uključivati osiguravanje prikladnih ekonomskih</p>	<p>Članak 69.</p> <p>(1) Krajnji kupci iz kategorije kućanstvo koji imaju pravo na opskrbu plinom u okviru javne usluge i izaberi ili koriste po automatizmu taj način opskrbe te su od nadležnog tijela za socijalnu skrb ishodili odluku o statusu ugroženog kupca imaju pravo na posebnu zaštitu u skladu s odredbama ovoga Zakona, propisa kojim se uređuje energija i propisa kojim se uređuje socijalna skrb.</p> <p>(2) Nadležno tijelo za socijalnu skrb koje je utvrdilo status ili promjenu statusa ugroženog kupca dužno je u roku od osam dana od dana promjene statusa ugroženog kupca izvestiti kupca, operatora distribucijskog sustava i opskrbljivača ugroženog kupca o promjeni statusa kupca.</p> <p>(3) Nadležno tijelo za socijalnu skrb, podzakonskim propisom kojim utvrđuje status ugroženog kupca, odredit će razinu socijalne potpore ugroženom kupcu, odnosno vrstu i opseg prava koja pripadaju s obzirom na utvrđeni status te način sudjelovanja u podmirenju troškova socijalnog minimuma potrošnje plina.</p> <p>(4) Podzakonskim propisom iz stavka 3 ovoga članka utvrdit će se i uvjeti za ograničenje ili prekid isporuke</p>	
--	---	--

<p>poticaja, koristeći, ako je potrebno, sve postojeće nacionalne alate i alate Zajednice, za održavanje i izgradnju potrebne mrežne infrastrukture, uključujući kapacitet spojnih plinovoda.</p>	<p>plina ugroženom kupcu u slučaju neovlaštene potrošnje i po nalogu opskrbljivača plinom.</p>		
<p>8. Radi promicanja energetske učinkovitosti, države članice ili, kada je država članica tako predvidjela, regulatorno tijelo snažno preporučuju da poduzeća za prirodni plin optimiziraju uporabu plina, na primjer pružanjem usluga upravljanja energijom, razvijanjem inovativnih formula za određivanje cijena ili uvođenjem inteligentnih sustava mjerjenja ili naprednih mreža, ako je potrebno.</p>	<p>Članak 68.</p> <p>(1) Krajnji kupac ima pravo:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. na slobodan izbor i besplatni postupak promjene opskrbljivača plinom, u skladu s odredbama ovoga Zakona i odredbama akta iz članka 93. ovoga Zakona 2. uputiti prigovor Agenciji na rad opskrbljivača i operatora sustava na koji je krajnji kupac priključen, koji nije u skladu s odredbama ovoga Zakona i odredbi akata iz članaka 88., 89. i 93. ovoga Zakona 3. na dostavu svih relevantnih podataka o potrošnji plina od opskrbljivača plinom pisanim putem 4. priključiti plinske uređaje na transportni sustav ili distribucijski sustav 5. izgraditi izravni plinovod pod uvjetima propisanim ovim Zakonom 		
<p>9. Države članice osiguravaju jedinstvene kontaktne točke radi pružanja potrošačima svih nužnih informacija koje se tiču njihovih prava, važećeg zakonodavstva i sredstava za rješavanje sporova koja su im dostupna u slučaju spora. Takve kontaktne točke mogu biti dio općih informativnih točaka za potrošače.</p>	<p>(2) Krajnji kupci iz kategorije kućanstvo imaju pravo na opskrbu plinom u okviru javne usluge od strane opskrbljivača u obvezi javne usluge.</p> <p>(3) Na krajnjeg kupca se na odgovarajući način primjenjuju odredbe propisa kojim se uređuju prava potrošača i odredbe akta iz</p>		
<p>Države članice osiguravaju postojanje neovisnog mehanizma, kao što je pravobranitelj za energetski sektor ili tijelo za zaštitu potrošača, radi osiguravanja učinkovite obrade pritužaba i izvansudskog rješavanja sporova.</p> <p>10. Države članice mogu odlučiti da neće</p>			

<p>primijeniti odredbe članka 4. u pogledu distribucije, u mjeri u kojoj bi njihova primjena pravno ili stvarno ometala ispunjavanje obveza nametnutih poduzećima za prirodni plin u općem ekonomskom interesu i u mjeri u kojoj učinak na razvoj trgovine ne bi bio toliki da bude protivan interesima Zajednice. Interesi Zajednice među ostalim uključuju tržišno natjecanje u odnosu na povlaštene kupce u skladu s ovom Direktivom i člankom 86. Ugovora.</p>	<p>članka 93. stavka 4. ovoga Zakona.</p> <p>Članak 62.</p> <p>Opskrbljivač u obvezi javne usluge, osim dužnosti iz članka 61. ovoga Zakona, dužan je:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. obavljati opskrbu u obvezi javne usluge po reguliranim uvjetima 2. naplaćivati isporučeni plin sukladno važećim iznosima tarifnih stavki za opskrbu u obvezi javne usluge, a koji moraju biti manji ili jednaki marži opskrbljivača u obvezi javne usluge sukladno metodologiji iz članka 92. stavka 1. podstavka 5. ovoga Zakona te ih na primjeren način javno objaviti najmanje sedam dana prije početka primjene 3. primijeniti cijene nestandardnih usluga opskrbljivača plinom u obvezi javne usluge na temelju metodologije i odluke koju donosi Agencija, u skladu s odredbama propisa kojima se uređuje energija i regulacija energetskih djelatnosti te ih na primjeren način javno objaviti, i to najmanje sedam dana prije početka primjene 4. obavljati opskrbu u obvezi javne usluge plinom kupcima iz kategorije kućanstvo na njihov zahtjev te im omogućiti ponovno vraćanje na korištenje opskrbe plinom u javnoj usluzi 		
--	---	--	--

<p>operatori distribucijskog sustava, u suradnji s regulatornim tijelom, poduzmu potrebne mjere kako bi svojim potrošačima osigurali primjerak kontrolnog popisa za potrošače energije i osigurali da on bude javno dostupan.</p>	<p>5. osigurati kvalitetu plina i kvalitetu usluge u skladu s aktom iz članka 93. ovoga Zakona.</p> <p>Članak 52.</p> <p>(1) Agencija je dužna najmanje svake treće godine provesti analizu funkciranja tržišta plina u Republici Hrvatskoj.</p> <p>(2) Ako Agencija prilikom analize iz stavka 1. ovoga članka ustanovi da postoje zapreke funkciranju tržišta plina, uključivo ulasku novih sudionika na tržište, Agencija može provesti istraživanje na pojedinom dijelu tržišta.</p> <p>(3) Agencija pri istraživanju funkciranja tržišta plina iz stavka 2. ovoga članka može surađivati s tijelom nadležnim za zaštitu tržišnog natjecanja i tijelom nadležnim za zaštitu potrošača.</p> <p>(4) Na temelju provedene analize iz stavka 1. ili istraživanja iz stavka 2. ovoga članka Agencija može odrediti potrebne i razmjerne mjere za promoviranje učinkovitog tržišnog natjecanja i osiguranje optimalnog funkciranja tržišta plina.</p> <p>(5) Jedna od mera za promoviranje učinkovitog tržišnog natjecanja i osiguranje optimalnog funkciranja tržišta plina iz stavka 4. ovoga članka je donošenje plana deregulacije</p>		
---	---	--	--

cijena plina.

(6) U postupku donošenja plana deregulacije cijena plina, Agencija je dužna osigurati odgovarajuće sudjelovanje svih zainteresiranih strana i provesti javnu raspravu u trajanju od najmanje 15 dana.

(7) Prije donošenja plana deregulacije cijena plina Agencija dužna je ishoditi suglasnost Ministarstva.

(8) Plan deregulacije cijena plina objavljuje se na internetskim stranicama Agencije.

Članak 9.

(1) Iznimno od odredbe kojom se određuju uvjeti za izdavanje dozvole za obavljanje energetske djelatnosti sukladno propisu kojim se uređuje energija, Agencija će opskrbljivaču plinom ili trgovcu plinom iz države članice Europske unije izdati dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti opskrbe plinom ili trgovine plinom ako je:

1. u državi članici Europske unije registriran za obavljanje energetske djelatnosti opskrbe plinom ili trgovinu plinom
2. dostavio Agenciji odgovarajući instrument finansijskog osiguranja
3. dostavio Agenciji izjavu odgovorne osobe o prihvaćanju

obveza propisanih ovim Zakonom i podzakonskim propisima donesenim na temelju njega.
(2) Agencija će prije izdavanja dozvole opskrbljivaču plinom ili trgovcu plinom iz stavka 1. ovoga članka zatražiti informacije o njegovoj tehničkoj i finansijskoj kvalificiranosti te stručnoj osposobljenosti od regulatornog tijela države članice Europske unije.

Članak 55.

- (1) Krajnji kupac ima pravo na slobodan izbor opskrbljivača plinom, što uključuje i pravo na promjenu opskrbljivača, u skladu s aktom iz članka 93. ovoga Zakona.
- (2) Postupak promjene opskrbljivača iz stavka 1. ovoga članka je besplatan za krajnjeg kupca.
- (3) Postupak promjene opskrbljivača plinom mora se provesti se unutar razdoblja od 15 radnih dana sukladno aktu iz članka 93. ovoga Zakona, osim u slučaju iz stavka 7. ovoga članka.
- (4) Promjena opskrbljivača provodi se na temelju zahtjeva krajnjeg kupca, osim ako nije riječ o zajamčenoj opskrbi iz članka 58. ovoga Zakona.
- (5) Postojeći opskrbljivač može

uskratiti suglasnost na promjenu opskrbljivača u slučaju da na dan pokretanja postupka promjene opskrbljivača postoje dospjele novčane obveze temeljem ugovora o opskrbi krajnjeg kupca koji je predmet raskida.

(6) Postojeći opskrbljivač dužan je opskrbljivati krajnjeg kupca do okončanja postupka promjene opskrbljivača.

(7) Nezadovoljna strana u svezi s postupkom promjene opskrbljivača može postupiti u skladu s odredbama članka 86. ovoga Zakona.

Članak 56.

(1) Nakon početka postupka promjene opskrbljivača zabranjeno je svim energetskim subjektima koji sudjeluju u postupku promjene opskrbljivača neposredno obraćanje krajnjem kupcu bilo kojim oblikom komunikacije koji bi imao za cilj odustajanje krajnjeg kupca od zahtjeva za promjenu opskrbljivača, a u skladu s propisom kojim se uređuje zaštita potrošača.

(2) Opskrbljivaču nije dopušten nepošten i/ili zavaravajući način prodaje.

(3) Opskrbljivač je odgovoran za:

- postupanje svojih zaposlenika i/ili

prodajnih predstavnika koji nude opskrbu plinom i sklapaju ugovore o opskrbi krajnjeg kupca, izvan ili unutar poslovnih prostorija
- pružanje informacija krajnjem kupcu u postupku promjene opskrbljivača.

(4) Energetskim subjektima koji sudjeluju u postupku promjene opskrbljivača nije dopušteno posredno ili neposredno nagovaranje krajnjih kupaca da odustanu od promjene opskrbljivača te sprečavanje ili ometanje postupka promjene opskrbljivača.

(5) U ponudama i/ili oglasima u kojima se nudi opskrba plinom nije dopušteno navoditi cijene drugih opskrbljivača.

(6) Prilikom davanja ponuda o opskrbi plinom, a prije sklapanja ugovora o opskrbi krajnjeg kupca, opskrbljivač i/ili njegov predstavnik osobito je dužan:
- predočiti krajnjem kupcu iskaznicu opskrbljivača plinom, te na zahtjev krajnjeg kupca omogućiti provjeru identiteta

- iznijeti osnovne informacije o opskrbljivaču i njegovoj djelatnosti
- informirati krajnjeg kupca o cijeni plina i mogućnostima njezine promjene u ugovorenom razdoblju
- pojasniti krajnjem kupcu dinamiku,

uvjete plaćanja i način plaćanja
 - informirati krajnjeg kupca o roku na koji se sklapa ponuđeni ugovor
 - informirati krajnjeg kupca o mogućnostima i posljedicama otkaza i raskida ugovora
 - upoznati krajnjeg kupca s uvjetima pod kojima opskrbljivač može zahtijevati privremenu obustavu isporuke plina od operatora sustava
 - postupati na način kojim se ponuđenim uvjetima prodaje ili cijenama ne narušava tržišno natjecanje i ravnopravan položaj krajnjih kupaca na tržištu plina
 - upoznati krajnjeg kupca s obvezom podmirenja iznosa dospjele novčane obveze za isporučeni plin i dospjele novčane obveze za naknadu za korištenje mreže
 - upoznati krajnjeg kupca s obvezom podmirenja ostalih naknada i davanja propisanih posebnim propisima
 - uvažiti pravo krajnjeg kupca da odustane od svojeg zahtjeva tijekom samog postupka promjene opskrbljivača, kao i pravo krajnjeg kupca da jednostrano raskine ugovor.
 (7) Prilikom davanja ponuda o opskrbi plinom i sklapanja ugovora o opskrbi krajnjeg kupca opskrbljivaču i/ili njegovom predstavniku osobito je zabranjeno:
 - lažno predstavljanje i neovlaštena

uporaba tvrtke drugog energetskog subjekta

- sklapanje ugovora o opskrbi krajnjeg kupca koje nije utemeljeno na pravičnim i unaprijed poznatim uvjetima

- dovođenje krajnjeg kupca u zabludu, s namjerom da ga se time navede na sklapanje ugovora

- lažno pozivanje na odobrenje nekog javnopravnog ili drugog tijela

- korištenje uznenimiravajućih i agresivnih postupaka ponude i ugovora i

- korištenje zavaravajućeg oglašavanja.

(8) U postupku promjene opskrbljivača u skladu s aktom iz članka 93. ovoga Zakona, operator distribucijskog sustava i/ili njegov predstavnik osobito je dužan:

- pridržavati se odredbi o tajnosti podataka definiranih člankom 11. ovoga Zakona

- prekinuti postupak promjene opskrbljivača jedino pod uvjetima propisanim aktom iz članka 93. ovoga Zakona

- krajnjem kupcu objektivno i nepristrano pružiti sve potrebne informacije te ga uputiti na ispravnu proceduru kako bi ostvario svoju pravu volju

- zaprimljen zahtjev krajnjeg kupca

za odustanak od promjene opskrbljivača bez odlaganja uputiti opskrbljivaču kojem je krajnji kupac i podnio zahtjev za promjenu opskrbljivača.

(9) U postupku promjene opskrbljivača u skladu s aktom iz članka 93. ovoga Zakona, operatoru distribucijskog sustava i/ili njegovom predstavniku osobito je zabranjeno:

- informirati opskrbljivača plinom da je njegov krajnji kupac podnio zahtjev za promjenu opskrbljivača, osim u slučaju propisanom aktom iz članka 93. ovoga Zakona
- da koristi svoj položaj na način da krajnjeg kupca dovede u zabludu ili da ga na bilo koji način svojim postupanjem zaplaši ili navede da odustane od svoje odluke za promjenu opskrbljivača
- poduzimati radnje u ime i za račun kupca kojima bi doveo do obustave postupka promjene opskrbljivača.

Članak 7.

(7) Agencija je obvezna obavijestiti Europsku komisiju i Ministarstvo o svim mjerama određenim u pogledu obveze javne usluge, uključujući zaštitu krajnjih kupaca te o njihovu mogućem utjecaju na tržišno

	<p>natjecanje u Republici Hrvatskoj ili inozemstvu.</p> <p>(8) Agencija je obvezna obavijestiti Europsku komisiju i Ministarstvo svake dvije godine o svim promjenama mjera iz stavka 7. ovoga članka.</p>		
		Djelomično preuzeto	Bit će preuzeto u: Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o dozvolama za obavljanje energetskih djelatnosti i vođenju registra izdanih i oduzetih dozvola za obavljanje energetskih djelatnosti (30.03.2018)
<p>Članak 4.</p> <p>Postupak izdavanja odobrenja</p> <p>1. Ako je za gradnju ili rad objekata za prirodni plin potrebno odobrenje (na primjer licencija, dozvola, koncesija, pristanak ili suglasnost), države članice ili nadležno tijelo koje one imenuju izdaju odobrenja za gradnju i/ili rad takvih objekata, plinovoda i srodne opreme na svojem državnom području, u skladu sa stvcima 2. do 4. Države članice ili nadležno tijelo koje one</p>	<p>Obavljanje energetske djelatnosti opskrbe ili trgovine plinom od strane pravne ili fizičke osobe čije je sjedište u državi članici Europske unije</p> <p>Članak 9.</p> <p>(1) Iznimno od odredbe kojom se određuju uvjeti za izdavanje dozvole za obavljanje energetske djelatnosti sukladno propisu kojim se uređuje energija, Agencija će opskrbljivaču</p>	Djelomično preuzeto	Preuzeto u: Zakon o energiji (NN 120/12, 14/14, 102/15) članak/članci Članci 16., 17. i 18.

<p>imenju mogu na istoj osnovi izdavati odobrenja za opskrbu prirodnim plinom i za veleprodajne kupce.</p>	<p>plinom ili trgovcu plinom iz države članice Europske unije izdati dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti opskrbe plinom ili trgovine plinom ako je:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. u državi članici Europske unije registriran za obavljanje energetske djelatnosti opskrbe plinom ili trgovinu plinom 2. dostavio Agenciji odgovarajući instrument finansijskog osiguranja 3. dostavio Agenciji izjavu odgovorne osobe o prihvaćanju obveza propisanih ovim Zakonom i podzakonskim propisima donesenim na temelju njega. <p>(2) Agencija će prije izdavanja dozvole opskrbljivaču plinom ili trgovcu plinom iz stavka 1. ovoga članka zatražiti informacije o njegovoj tehničkoj i finansijskoj kvalificiranosti te stručnoj sposobljenosti od regulatornog tijela države članice Europske unije.</p>	
<p>2. Države članice koje raspolažu sustavom odobrenja utvrđuju objektivne i nediskriminirajuće kriterije koje mora ispunjavati poduzeće koje podnosi zahtjev za izdavanje odobrenja za gradnju i/ili rad objekata za prirodni plin ili za opskrbu prirodnim plinom. Nediskriminirajući kriteriji i postupci za izdavanje odobrenja objavljuju se. Države članice osiguravaju da se u okviru postupaka izdavanja odobrenja za objekte, plinovode i srodnu opremu, kada je primjereno, vodi računa o važnosti projekta za unutarnje tržište prirodnog plina.</p>		
<p>3. Države članice osiguravaju da su razlozi za eventualno odbijanje zahtjeva za izdavanje odobrenja objektivni i nediskriminirajući te da se priopćuju podnositelju zahtjeva. Razlozi za takvo odbijanje daju se na znanje Komisiji. Države članice uspostavljaju postupak koji podnositelju zahtjeva omogućuje ulaganje pravnog lijeka protiv takvih odbijanja.</p>		
<p>4. Za razvoj područja na kojima je opskrba nedavno započela i općenito za učinkovit rad, ne dovodeći u pitanje članak 38., države članice mogu odbiti izdavanje dodatnih odobrenja za gradnju i rad sustava distribucijskih plinovoda na određenom</p>	<p>Građevine za proizvodnju plina (u dalnjem tekstu: proizvodna postrojenja), transport, skladištenje, terminal za UPP i distribuciju plina grade se i koriste u skladu s</p>	

<p>području, nakon što su takvi sustavi plinovoda izgrađeni ili se predlaže njihova gradnja na tom području i ako postojeći ili predloženi kapacitet nije zasićen.</p>	<p>propisima o prostornom uređenju i gradnji, propisima kojima se uređuje energetski sektor, propisima kojima se uređuje zaštita okoliša te posebnim tehničkim i sigurnosnim propisima.</p> <p>Koncesija za distribuciju plina i koncesija za izgradnju distribucijskog sustava</p> <p>Članak 36.</p> <p>(1) Koncesija za distribuciju plina je koncesija za javne usluge u smislu propisa kojim se uređuju koncesije.</p> <p>(2) Koncesija za izgradnju distribucijskog sustava je koncesija za javne radove u smislu propisa kojim se uređuju koncesije.</p> <p>(3) Postupak dodjeljivanja koncesije provodi se sukladno ovome Zakonu i propisu kojim se uređuju koncesije.</p>		
<p>Članak 5.</p> <p>Praćenje sigurnosti opskrbe</p> <p>Države članice osiguravaju praćenje pitanja sigurnosti opskrbe. Kada države članice to smatraju primjereno, mogu delegirati taj zadatak regulatornim tijelima iz članka 39. stavka 1. Takvo praćenje posebno pokriva</p>	<p>Interes Republike Hrvatske</p> <p>Članak 5.</p> <p>(11) Ministarstvo je odgovorno za praćenje pitanja sigurnosti opskrbe, a koje uključuje praćenje odnosa između ponude i potražnje na tržištu plina, izradu procjena buduće</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>ravnotežu između ponude i potražnje na nacionalnom tržištu, razinu očekivane buduće potražnje i raspoloživih zaliha, predviđene dodatne kapacitete koji se planiraju ili su u izgradnji te kvalitetu i razinu održavanja mreža, kao i mjere za pokrivanje vršne potražnje i rješavanje nedostataka jednog ili više opskrbljivača. Nadležna tijela do 31. srpnja svake godine objavljaju izvješće u kojem navode rezultate praćenja tih pitanja, kao i sve mjere poduzete ili predviđene za njihovo rješavanje te odmah prosljeđuju to izvješće Komisiji.</p>	<p>potrošnje i raspoložive ponude, planiranje izgradnje i razvoja dodatnih kapaciteta plinskog sustava te predlaganje i poduzimanje mjera u slučaju proglašenja kriznog stanja.</p> <p>(12) Ministarstvo je dužno do 31. srpnja svake godine objaviti i dostaviti Europskoj komisiji izvješće u kojem navodi rezultate praćenja pitanja sigurnosti opskrbe iz stavka 11. ovoga članka, a koje uključuje sve poduzete ili predviđene mjere za njihovo rješavanje.</p>	
<p>Članak 6.</p> <p>Regionalna solidarnost</p> <p>1. Kako bi zajamčile sigurnost opskrbe na unutarnjem tržištu prirodnog plina, države članice surađuju radi promicanja regionalne i bilateralne solidarnosti.</p> <p>2. Takva suradnja obuhvaća situacije koje za kratkoročnu posljedicu imaju ili bi mogле imati ozbiljni poremećaj opskrbe s posljedicama za određenu državu članicu. Ona uključuje:</p> <p>(a) usklađivanje nacionalnih mjera u kriznim stanjima iz članka 8. Direktive Vijeća 2004/67/EZ od 26. travnja 2004. o</p>	<p>Promoviranje regionalne suradnje</p> <p>Članak 51.</p> <p>(1) Vlada Republike Hrvatske i Agencija dužni su surađivati s vladama i regulatornim tijelima u drugim državama članicama u svrhu integriranja njihovih nacionalnih tržišta plina na jednoj ili više regionalnih razinu.</p> <p>(2) Suradnja iz stavka 1. ovoga članka obuhvaća situacije koje za kratkoročnu posljedicu imaju ili bi mogле imati ozbiljni poremećaj opskrbe s posljedicama za određenu državu članicu, a koja uključuje:</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>

<p>mjerama zaštite sigurnosti opskrbe prirodnim plinom (15);</p> <p>(b) utvrđivanje i, prema potrebi, razvoj ili unapređivanje spojnih vodova elektroenergetskog i plinskog sustava; i</p> <p>(c) uvjete i praktična rješenja za međusobnu podršku.</p> <p>3. Komisija i druge države članice obavješćuju se o takvoj suradnji.</p> <p>4. Komisija može usvojiti smjernice za regionalnu suradnju u duhu solidarnosti. Te mjere, namijenjene izmjeni elemenata ove Direktive koji nisu ključni dopunjajući je, usvajaju se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 51. stavka 3.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uskladivanje nacionalnih mjera u kriznim stanjima sukladno standardima opskrbe - utvrđivanje, razvoj ili unapređivanje spojnih vodova elektroenergetskog i plinskog sustava i -uvjete i praktična rješenja za međusobnu podršku. <p>(3) O suradnji iz stavka 1. ovoga članka obavješćuje se Europska komisija i druge države članice.</p>		
<p>Članak 7.</p> <p>Promicanje regionalne suradnje</p> <p>1. Države članice i regulatorna tijela međusobno surađuju kako bi svoja nacionalna tržišta integrirali na jednoj ili više regionalnih razina, kao prvi korak prema stvaranju potpuno liberaliziranog unutarnjeg tržišta. Regulatorna tijela, kada su države članice tako predvidjele, ili države članice posebno promiču i olakšavaju suradnju operatora transportnih sustava na regionalnoj razini, uključujući suradnju na</p>	<p>Promoviranje regionalne suradnje</p> <p>Članak 51.</p> <p>(1) Vlada Republike Hrvatske i Agencija dužni su surađivati s vladama i regulatornim tijelima u drugim državama članicama u svrhu integriranja njihovih nacionalnih tržišta plina na jednoj ili više regionalnih razina.</p> <p>Dužnosti operatora transportnog</p>	<p>Djelomično preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o regulaciji energetskih djelatnosti (NN 120/12) članak/članci Članak 11.</p>

<p>prekograničnim pitanjima, radi stvaranja konkurentnog unutarnjeg tržišta prirodnog plina, jačaju dosljednost svojeg pravnog, regulatornog i tehničkog okvira te olakšavaju integraciju izoliranih sustava koji čine plinske otoke koji i dalje postoje u Zajednici. Zemljopisna područja obuhvaćena takvom regionalnom suradnjom uključuju suradnju na zemljopisnim područjima definiranim u skladu s člankom 12. stavkom 3. Uredbe (EZ) br. 715/2009. Takva suradnja može pokrivati druga zemljopisna područja.</p> <p>2. Agencija surađuje s nacionalnim regulatornim tijelima i operatorima transportnih sustava na osiguravanju usklađenosti regulatornih okvira između regija s ciljem stvaranja konkurentnog unutarnjeg tržišta prirodnog plina. Ako Agencija smatra da su potrebna obvezujuća pravila o takvoj suradnji, ona daje odgovarajuće preporuke.</p> <p>3. Države članice osiguravaju, kroz provedbu ove Direktive, da operatori transportnih sustava za raspodjelu kapaciteta i provjeru sigurnosti mreže imaju jedan ili više integriranih sustava na regionalnoj razini koji obuhvaćaju dvije ili više država članica.</p> <p>4. Kada vertikalno integrirani operatori transportnih sustava sudjeluju u zajedničkom</p>	<p>sustava</p> <p>Članak 27.</p> <p>Operator transportnog sustava dužan je:</p> <p>24. izgraditi međudržavne spojne plinovode ili po potrebi povećati raspoloživi kapacitet postojećih međudržavnih spojnih plinovoda, radi integracije s transportnim sustavom država članica Europske unije i trećih država, uzimajući u obzir ekonomski razumne i tehnički izvodive zahtjeve za dodatnim kapacitetom, uvažavajući sigurnost opskrbe plinom</p> <p>25. surađivati i razmjenjivati informacije s institucijama uspostavljenim u Europskoj uniji koje na temelju međunarodnog ugovora imaju pravo i obvezu praćenja planova razvoja transportnog sustava, korištenja i razvoja međudržavnih spojnih plinovoda i suradnje unutar jedne ili više regija</p> <p>26. uzeti u obzir mišljenja i preporuke te provoditi odluke institucija uspostavljenih u Europskoj uniji koje imaju pravo i obvezu obavljanja zadaća povezanih s</p>	
---	--	--

<p>poduzeću osnovanom radi provedbe takve suradnje, to zajedničko poduzeće uspostavlja i provodi program usklađivanja koji sadrži mјере koje treba poduzeti da bi se osiguralo da diskriminacijsko ponašanje i ponašanje suprotno tržišnom natjecanju bude isključeno. U tom se programu usklađivanja navode specifične obveze koje zaposlenici moraju ispuniti kako bi ostvarili cilj isključivanja diskriminacijskog ponašanja i ponašanja suprotnog tržišnom natjecanju. Program podliježe odobrenju Agencije. Poštovanje programa neovisno prate službenici za praćenje usklađenosti vertikalno integriranih operatora transportnih sustava.</p>	<p>dužnostima operatora transportnog sustava na temelju međunarodnih ugovora</p> <p>27. prilikom donošenja desetogodišnjeg plana razvoja transportnog sustava definirati ciljeve i terminski plan provedbe mјera za povećanje energetske učinkovitosti plinskog transportnog sustava, što uključuje planiranje iznosa godišnje energetske uštede</p> <p>28. primijeniti iznose tarifnih stavki za transport plina na temelju odluke i metodologije koju donosi Agencija, u skladu s odredbama propisa kojima se uređuje energija i regulacija energetskih djelatnosti te ih na primjeren način javno objaviti, i to najmanje sedam dana prije početka primjene</p> <p>29. primijeniti cijene nestandardnih usluga operatora transportnog sustava na temelju metodologije i odluke koju donosi Agencija, u skladu s odredbama propisa kojima se uređuje energija i regulacija energetskih djelatnosti, te ih na primjeren način javno objaviti, i to najmanje sedam dana prije početka primjene</p> <p>30. sudjelovati u aktivnostima</p>		
--	--	--	--

	<p>Europskog udruženja operatora plinskih transportnih sustava (ENSO-G) na temelju međunarodnih ugovora</p> <p>31. surađivati s operatorima transportnih sustava na regionalnoj razini u svrhu raspodjele kapaciteta i provjere sigurnosti mreže, na temelju međunarodno preuzetih obveza Republike Hrvatske</p>		
<p>Članak 8.</p> <p>Tehnička pravila</p> <p>Regulatorna tijela, kada su države članice tako predviđele, ili države članice osiguravaju da se definiraju kriteriji tehničke sigurnosti te da se razrade i objave tehnička pravila kojima se utvrđuju minimalni tehnički zahtjevi u vezi s projektiranjem i funkcioniranjem za priključenje na sustav terminala za UPP, sustave skladišta plina, druge transportne i distribucijske sustave i izravne plinovode. Ta tehnička pravila osiguravaju interoperabilnost sustava te su objektivna i nediskriminirajuća. Ako je potrebno, Agencija može dati odgovarajuće preporuke radi postizanja usklađenosti tih pravila. Ta se pravila priopćuju Komisiji u</p>	<p>Gradnja i korištenje građevina</p> <p>Članak 10.</p> <p>Građevine za proizvodnju plina (u dalnjem tekstu: proizvodna postrojenja), transport, skladištenje, terminal za UPP i distribuciju plina grade se i koriste u skladu s propisima o prostornom uređenju i gradnji, propisima kojima se uređuje energetski sektor, propisima kojima se uređuje zaštita okoliša te posebnim tehničkim i sigurnosnim propisima.</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>skladu s člankom 8. Direktive 98/34/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. lipnja 1998. o utvrđivanju postupka osiguravanja informacija u području tehničkih normi i propisa te propisa o uslugama informacijskog društva (16).</p>			
<p>POGLAVLJE III. TRANSPORT, SKLADIŠTENJE I UPP Članak 9. Razdvajanje transportnih sustava i operatora transportnih sustava I. Države članice osiguravaju da od 3. ožujka 2012.: (a)svako poduzeće koje u vlasništvu ima transportni sustav djeluje kao operator transportnog sustava; (b)ista osoba ili osobe nemaju pravo niti: i.izravno ili neizravno provoditi kontrolu nad poduzećem koje obavlja funkciju proizvodnje ili opskrbe te izravno ili neizravno provoditi kontrolu ili izvršavati bilo koje pravo nad operatorom transportnog sustava ili transportnim sustavom; niti ii.izravno ili neizravno provoditi kontrolu nad operatorom transportnog sustava ili</p>	<p>Razdvajanje transportnog sustava i operatora transportnog sustava Članak 15. (1) Operator transportnog sustava mora biti vlasnik transportnog sustava te mora biti organiziran u samostalnom pravnom subjektu neovisno o drugim djelatnostima u sektoru plina. (2) Vlasnik transportnog sustava djeluje kao operator transportnog sustava. (3) Neovisnost operatora transportnog sustava osigurava se na način da ista osoba ili osobe ne smiju istodobno: 1. izravno ili posredno kontrolirati energetski subjekt koji obavlja neku od energetskih djelatnosti proizvodnje, trgovine, opskrbe energijom te energetske djelatnosti</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>transportnim sustavom te izravno ili neizravno provoditi kontrolu ili izvršavati bilo koje pravo nad poduzećem koje obavlja funkciju proizvodnje ili opskrbe;</p> <p>(c)ista osoba ili osobe nemaju pravo imenovati članove nadzornog odbora, administrativnog odbora ili tijela koja pravno zastupaju poduzeće, pri operatoru transportnog sustava ili transportnom sustavu, te izravno ili neizravno provoditi kontrolu ili izvršavati bilo koje pravo nad poduzećem koje obavlja funkciju proizvodnje ili opskrbe; i</p> <p>(d)ista osoba nema pravo biti članom nadzornog odbora, administrativnog odbora ili tijela koja pravno zastupaju poduzeće, pri poduzeću koje obavlja funkciju proizvodnje ili opskrbe i operatoru transportnog sustava ili transportnom sustavu.</p> <p>2. Prava iz stavka 1. točaka (b) i (c) posebno uključuju:</p> <p>(a) ovlast korištenja prava glasovanja;</p> <p>(b) ovlast imenovanja članova nadzornog odbora, administrativnog odbora ili tijela koja pravno zastupaju poduzeće; ili</p> <p>(c) posjedovanje većinskog udjela.</p> <p>3. Za potrebe stavka 1. točke (b) pojam „poduzeće koje obavlja funkciju proizvodnje ili opskrbe“ uključuje „poduzeće koje</p>	<p>proizvodnje prirodnog plina i izravno ili posredno kontrolirati ili izvršavati druga prava nad operatorom transportnog sustava ili nad transportnim sustavom</p> <p>2. izravno ili posredno kontrolirati operatora transportnog sustava ili transportni sustav, i izravno ili posredno kontrolirati ili izvršavati druga prava nad energetskim subjektom koji obavlja neku od energetskih djelatnosti proizvodnje, trgovine, opskrbe energijom te energetske djelatnosti proizvodnje prirodnog plina</p> <p>3. imenovati članove nadzornog odbora, članove uprave ili drugog tijela koje zastupa energetski subjekt u slučaju operatora transportnog sustava ili transportnog sustava, i izravno ili posredno kontrolirati ili izvršavati druga prava nad energetskim subjektom koji obavlja neku od energetskih djelatnosti proizvodnje, trgovine, opskrbe energijom te energetske djelatnosti proizvodnje prirodnog plina</p> <p>4. biti članom nadzornog odbora, uprave ili drugog tijela koje zastupa energetski subjekt koji obavlja neku od energetskih djelatnosti</p>	
--	--	--

<p>obavlja funkciju proizvodnje ili opskrbe” u smislu Direktive 2009/72/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije (17), a pojmovi „operator transportnog sustava” i „transportni sustav” uključuju pojmove „operator prijenosnog sustava” i „prijenosni sustav” u smislu te direktive.</p> <p>4. Države članice mogu odobriti odstupanja od stavka 1. točaka (b) i (c) do 3. ožujka 2013., pod uvjetom da operatori transportnih sustava nisu dio vertikalno integriranog poduzeća.</p> <p>5. Smatra se da je obveza iz stavka 1. točke (a) ovog članka ispunjena ako dva ili više poduzeća koji u vlasništvu imaju transportne sustave stvore zajednički pothvat koji za dotične transportne sustave djeluje kao operator transportnog sustava u dvije ili više država članica. Nijedno drugo poduzeće ne može biti dijelom zajedničkog pothvata, osim ako je odobreno na temelju članka 14. kao neovisni operator sustava ili neovisni operator transportnog sustava za potrebe poglavlja IV.</p> <p>6. Za potrebe provedbe ovog članka, ako je osoba iz stavka 1. točaka (b), (c) i (d) država članica ili drugo javno tijelo, dva odvojena javna tijela koja provode kontrolu nad operatorom transportnog sustava ili</p>	<p>proizvodnje, trgovine, opskrbe energijom te energetske djelatnosti proizvodnje prirodnog plina i operatora transportnog sustava ili transportni sustav.</p> <p>(4) Zabrane iz stavka 3. ovoga članka odnose se osobito na:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. korištenje glasačkog prava 2. prava imenovanja članova nadzornog odbora, članova uprave ili drugog tijela koje zastupa pravni subjekt ili 3. posjedovanje većinskog udjela. <p>(5) Obveza iz stavka 3. ovoga članka smatra se izvršenom kada dva ili više vlasnika transportnog sustava ostvare zajednički pothvat koji djeluje kao operator transportnog sustava u dvije ili više država.</p> <p>(6) Niti jedan drugi subjekt ne može biti dijelom zajedničkog pothvata, osim u slučaju da je certificiran kao neovisni operator sustava u skladu sa člankom 16. ovoga Zakona, odnosno kao neovisni operator transporta u skladu sa člankom 19. ovoga Zakona.</p> <p>(7) Dva odvojena tijela javne vlasti koja kontroliraju operatora</p>		
---	---	--	--

<p>transportnim sustavom, s jedne strane, te nad poduzećem koje obavlja funkciju proizvodnje ili opskrbe, s druge strane, ne smartaju se istom osobom ili osobama.</p>	<p>transportnog sustava ili transportni sustav te kontroliraju energetski subjekt koji obavlja neku od energetskih djelatnosti proizvodnje, trgovine, opskrbe energijom te energetske djelatnosti proizvodnje prirodnog plina ne smartaju se istom osobom ili osobama u smislu stavka 3. ovoga članka.</p>		
<p>7. Države članice osiguravaju da se ni trgovacki osjetljive informacije iz članka 16., u posjedu operatora transportnog sustava koji je bio dijelom vertikalno integriranog poduzeća, niti osoblje takvog operatora transportnog sustava ne prenose poduzećima koja obavljaju funkciju proizvodnje ili opskrbe.</p>	<p>(8) Certifikaciju vlasnički razdvojenog operatora transportnog sustava, pod uvjetima i na način propisan ovim Zakonom, provodi Agencija.</p>		
<p>8. Ako 3. rujna 2009. transportni sustav pripada vertikalno integriranom poduzeću, država članica može odlučiti ne primjeniti stavak 1.</p>	<p>U tom slučaju predmetna država članica:</p> <p>(a) imenuje neovisnog operatora sustava u skladu s člankom 14.; ili</p> <p>(b) poštuje odredbe poglavljaja IV.</p>	<p>(9) Komercijalno osjetljivi podaci kojima raspolaže operator transportnog sustava koji je bio dio vertikalno integriranog subjekta, odnosno njegovi zaposlenici ne smiju se učiniti dostupnim energetskim subjektima koji obavljaju neku od energetskih djelatnosti proizvodnje, trgovine, opskrbe energijom te energetske djelatnosti proizvodnje prirodnog plina.</p>	
<p>9. Ako 3. rujna 2009. transportni sustav pripada vertikalno integriranom poduzeću, a postoje rješenja koja jamče učinkovitiju neovisnost operatora transportnog sustava nego odredbe poglavljaja IV., država članica može odlučiti ne primjeniti stavak 1.</p>	<p>(10) Operator transportnog sustava dužan je donijeti, uz prethodnu suglasnost Agencije, program mjera radi osiguranja provedbe načela i zahtjeva njegove neovisnosti, kao i zaštite tajnosti podataka, koji</p>		
<p>10. Prije nego što neko poduzeće bude odobreno i imenovano operatorom transportnog sustava na temelju stavka 9.</p>			

<p>ovog članka, ono se certificira u skladu s postupcima utvrđenima u članku 10. stavcima 4., 5. i 6. ove Direktive te u članku 3. Uredbe (EZ) br. 715/2009, na temelju čega Komisija provjerava jamče li jasno postojeća rješenja učinkovitiju neovisnost operatora transportnog sustava nego odredbe poglavlja IV.</p> <p>11. Vertikalno integrirana poduzeća koja u vlasništvu imaju transportni sustav ni u kojem slučaju nisu spriječena da poduzmu mjere za usklađivanje sa stavkom 1.</p> <p>12. Poduzeća koja obavljaju funkciju proizvodnje ili opskrbe ni u kojem slučaju nemaju mogućnost, ni izravno ni neizravno, preuzeti kontrolu ili izvršavati bilo koje pravo nad razdvojenim operatorima transportnih sustava u državama članicama koje primjenjuju stavak 1.</p>	<p>uključuje i posebne obveze zaposlenika.</p> <p>(11) Vertikalno integrirana subjekti koja u vlasništvu imaju transportni sustav ni u kojem slučaju nisu spriječena da poduzmu mjere za usklađivanje u skladu sa stavkom 3. ovoga članka.</p> <p>(12) Energetski subjekti koja obavljaju funkciju proizvodnje ili opskrbe ni u kojem slučaju nemaju mogućnost, ni izravno ni neizravno, preuzeti kontrolu ili izvršavati bilo koje pravo nad razdvojenim operatorima transportnih sustava u državama članicama koje primjenjuju stavak 3. ovoga članka.</p>	
<p>Članak 10.</p> <p>Imenovanje i certificiranje operatora transportnih sustava</p> <p>1. Prije nego što neko poduzeće bude odobreno i imenovano operatorom transportnog sustava, ono se certificira u skladu s postupcima utvrđenima u stavcima 4., 5. i 6. ovog članka te u članku 3. Uredbe (EZ) br. 715/2009.</p>	<p>Certifikacija i određivanje operatora transportnog sustava</p> <p>Članak 24.</p> <p>(1) Agencija neprekidno provodi nadzor nad ispunjavanjem uvjeta o razdvajanju operatora transportnog sustava propisanih ovim Zakonom te provodi postupak certifikacije operatora transportnog sustava.</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>

<p>2. Poduzeća koja u vlasništvu imaju transportni sustav i koja je nacionalno regulatorno tijelo prema postupku certificiranja certificiralo kao poduzeća uskladena sa zahtjevima članka 9. države članice odobravaju i imenuju operatorima transportnih sustava. Imenovanje operatora transportnih sustava priopćuje se Komisiji i objavljuje u Službenom listu Europske unije.</p> <p>3. Operatori transportnih sustava obavješćuju regulatorno tijelo o svim planiranim transakcijama zbog kojih bi mogla biti potrebna ponovna procjena njihove usklađenosti sa zahtjevima članka 9.</p> <p>4. Regulatorna tijela prate trajnu usklađenost operatora transportnih sustava sa zahtjevima članka 9. Ona pokreću postupak certificiranja kako bi osigurala takvu usklađenost:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) kada zaprime obavijest operatora transportnog sustava prema stavku 3.; (b) na vlastitu inicijativu, ako imaju saznanja da bi planirana promjena prava ili utjecaja na vlasnike transportnih sustava ili operatore transportnih sustava mogla rezultirati povredom članka 9. ili ako imaju razloga vjerovati da je moglo doći do takve povrede; ili (c) na utemeljeni zahtjev Komisije. <p>5. Regulatorna tijela donose odluku o</p>	<p>(2) Agencija će izdati certifikat operatoru transportnog sustava kao:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. vlasnički razdvojenom operatoru transportnog sustava sukladno članku 15. ovoga Zakona ili 2. neovisnom operatoru sustava sukladno odredbama članaka 16. do 18. ovoga Zakona ili 3. neovisnom operatoru transporta sukladno odredbama članaka 19. do 23. ovoga Zakona. <p>(3) Postupak certifikacije operatora transportnog sustava provodi se:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. na zahtjev operatora transportnog sustava u skladu sa stavkom 3. točkom 1. ovoga članka 2. po službenoj dužnosti Agencije kada: <ul style="list-style-type: none"> – operator transportnog sustava ne postavlja zahtjev za certificiranjem u skladu sa stavkom 3. točkom 1. ovoga članka ili – Agencija dobije saznanja o planiranim izmjenama koje predstavljaju potrebu za novim vrednovanjem certificiranja ili koje mogu dovesti ili su dovele do 	
---	---	--

<p>certificiranju operatora transportnog sustava u roku od četiri mjeseca od dana obavijesti operatora transportnog sustava ili od dana zahtjeva Komisije. Po isteku tog roka certificiranje se smatra odobrenim. Izričita ili prešutna odluka regulatornog tijela stupa na snagu tek nakon što se zaključi postupak iz stavka 6.</p> <p>6. Izričitu ili prešutnu odluku o certificiranju operatora transportnog sustava regulatorno tijelo bez odlaganja priopćuje Komisiji, zajedno sa svim odgovarajućim informacijama u pogledu te odluke. Komisija postupa u skladu s postupkom utvrđenim u članku 3. Uredbe (EZ) br. 715/2009.</p> <p>7. Regulatorna tijela i Komisija mogu zahtijevati od operatora transportnih sustava i poduzeća koja obavljaju funkciju proizvodnje ili opskrbe sve informacije koje su relevantne za izvršavanje njihovih zadataka na temelju ovog članka.</p> <p>8. Regulatorna tijela i Komisija čuvaju povjerljivost komercijalno osjetljivih informacija.</p>	<p>povrede propisa o razdvajanju</p> <p>3. u skladu s uputama Europske komisije.</p> <p>(4) Na postupak certifikacije primjenjuju se na odgovarajući način odredbe Uredbe (EZ) br. 715/2009.</p> <p>(5) Operator transportnog sustava dužan je bez odgađanja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. podnijeti zahtjev za certificiranjem ako još nije certificiran i 2. obavijestiti Agenciju o svim planiranim transakcijama koje mogu zahtijevati ponovno vrednovanje certificiranja. <p>(6) Operator transportnog sustava mora Agenciji dostaviti svoje podatke, u prilogu zahtjeva za certifikaciju, kao i na zahtjev Agencije, sve dokumente potrebne za certifikaciju.</p> <p>(7) Agencija će dostaviti na mišljenje Europskoj komisiji obrazloženi nacrt certifikata u roku od četiri mjeseca od pokretanja postupka certifikacije operatora transportnog sustava, odnosno od dostavljanja dokumenata od strane operatora transportnog</p>		
---	---	--	--

sustava.

(8) Agencija će u postupku certifikacije sukladno stavku 2. točkama 1. i 3. ovoga članka u što većoj mjeri uzeti u obzir mišljenje Europske komisije.

(9) U slučaju odstupanja od mišljenja Europske komisije, Agencija je dužna dostaviti pisanim putem obrazloženje.

(10) Agencija mora po zaprimanju mišljenja Europske komisije u roku od dva mjeseca odlučiti o zahtjevu za certifikacijom. Ako je to potrebno za postizanje svrhe ovoga Zakona, certifikat se može dati uz propisivanje određenih obveza i uvjeta.

(11) Iznimno od odredbe stavka 8. ovoga članka, pri certificiranju u skladu s odredbom stavka 1. točke 2. ovoga članka Agencija je obvezna uvažiti mišljenje Europske komisije.

(12) Agencija vodi službenu evidenciju o svim kontaktima ostvarenim s Europskom komisijom u okviru postupka certifikacije operatora transportnog sustava.

(13) Službena evidencija daje se na

	<p>uvid subjektu koji traži izdavanje certifikata te Ministarstvu.</p> <p>(14) Izdani certifikat zajedno s obrazloženjem javno se objavljuje pri čemu dijelove koji sadrže komercijalno osjetljive informacije treba izvesti kao nečitljive.</p> <p>(15) Mišljenje Europske komisije iz stavka 8. ovoga članka objavljuje se na internetskoj stranici Agencije, ako u obrazloženju odluke nije drugačije određeno te je Agencija obvezna komercijalno osjetljive informacije držati u tajnosti.</p> <p>(16) Operator transportnog sustava i energetski subjekti koji obavljaju djelatnost proizvodnje plina, trgovine ili opskrbe plinom obvezni su bez odgađanja dostavljati na zahtjev Agenciji i Europskoj komisiji sve podatke i informacije mjerodavne za ispunjavanje njihovih zadaća u skladu s odredbama ovoga članka.</p> <p>(17) Nakon okončanja postupka certifikacije Agencija rješenjem određuje operatora transportnog sustava sukladno stavku 1. ovoga članka te o tome bez odgađanja obavještava Europsku komisiju.</p> <p>(18) Na određivanje neovisnog</p>	
--	--	--

operatora sustava, sukladno odredbi stavka 2. točke 2. ovoga članka, prethodnu suglasnost daje Europska komisija.

(19) Ako Agencija u provođenju nadzora utvrdi da su zbog povrede odredbi o razdvajaju prestali postojati uvjeti temeljem kojih je izdan certifikat, donijet će rješenje kojim se ukida izdani certifikat.

(20) Rješenje kojim se izdaje, odnosno ukida certifikat operatoru transportnog sustava objavljuje se na internetskoj stranici Agencije, u »Narodnim novinama« te u Službenom listu Europske unije.

Određivanje operatora transportnog sustava

Članak 26.

(1) Operator transportnog sustava je pravna ili fizička osoba koja je ishodila certifikat i dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti transporta plina.

(2) Agencija je dužna o izdavanju certifikata i dozvole za obavljanje energetske djelatnosti transporta plina bez odgađanja obavijestiti

	<p>Europsku komisiju.</p>		
<p>Članak 11.</p> <p>Certificiranje u vezi s trećim zemljama</p> <p>1. Ako certificiranje zatraži vlasnik transportnog sustava ili operator transportnog sustava koji je pod kontrolom osoba ili osobe iz treće zemlje ili trećih zemalja, regulatorno tijelo o tome obavješćuje Komisiju.</p> <p>Regulatorno tijelo bez odlaganja obavješćuje Komisiju i o bilo kakvima okolnostima zbog kojih bi osoba ili osobe iz treće zemlje ili trećih zemalja mogle steći kontrolu nad transportnim sustavom ili operatorom transportnog sustava.</p> <p>2. Operator transportnog sustava obavješćuje regulatorno tijelo o bilo kakvima okolnostima zbog kojih bi osoba ili osobe iz treće zemlje ili trećih zemalja mogle steći kontrolu nad transportnim sustavom ili operatorom transportnog sustava.</p> <p>3. Regulatorno tijelo donosi nacrt odluke o</p>	<p>Postupak certifikacije operatora transportnog sustava u odnosu na treće države</p> <p>Članak 25.</p> <p>(1) Na postupak certifikacije započet temeljem zahtjeva za certificiranjem koji podnosi vlasnik transportnog sustava ili operator transportnog sustava kojeg kontrolira osoba ili osobe iz treće države ili trećih država primjenjuju se na odgovarajući način odredbe članka 24. ovoga Zakona uz sljedeća odstupanja navedena u ovom članku.</p> <p>(2) Agencija bez odgađanja obavještava Ministarstvo i Europsku komisiju te dostavlja prijedlog svoje odluke o:</p> <p>1. zahtjevu za certificiranjem od strane vlasnika transportnog sustava ili operatora transportnog sustava kojeg kontrolira osoba ili osobe iz</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>certificiranju operatora transportnog sustava u roku od četiri mjeseca od dana obavijesti operatora transportnog sustava. Ono odbija certificiranje ako nije dokazano:</p> <p>(a)da je dotični subjekt usklađen sa zahtjevima članka 9.; i</p> <p>(b)regulatornom tijelu ili drugom nadležnom tijelu koje je imenovala država članica, da se odobravanjem certificiranja neće ugroziti sigurnost opskrbe energijom država članica i Zajednice. Pri razmatranju tog pitanja regulatorno tijelo ili drugo tako imenovano nadležno tijelo vodi računa:</p> <p>i.o pravima i obvezama Zajednice u odnosu na tu treću zemlju, koje proizlaze iz međunarodnog prava, uključujući sporazume sklopljene s jednom ili više trećih zemalja u kojima je Zajednica jedna od stranaka i koji se bave pitanjima sigurnosti opskrbe energijom;</p> <p>ii.o pravima i obvezama države članice u odnosu na tu treću zemlju, koje proizlaze iz sporazuma koji su sklopljeni s njom, u mjeri u kojoj su u skladu s pravom Zajednice; i</p> <p>iii.o drugim specifičnim činjenicama i okolnostima slučaja i dotičnoj trećoj zemlji.</p> <p>4. Regulatorno tijelo o odluci bez odlaganja</p>	<p>treće države ili trećih država i</p> <p>2. svim okolnostima koje bi mogle imati za posljedicu da osoba ili osobe iz treće države ili trećih država preuzmu kontrolu nad transportnim sustavom ili operatorom transportnog sustava.</p> <p>(3) Ako Europska komisija ne dostavi svoje mišljenje u roku od dva mjeseca ili ako Europska komisija zatraži mišljenje Agencije za suradnju energetskih regulatora, odnosno zainteresiranih strana, u tom se slučaju takav rok može produžiti za najduže dva mjeseca, smatra se da Europska komisija nema primjedbi na preliminarnu odluku Agencije.</p> <p>(4) Ministarstvo utvrđuje ugrožava li izdavanje certifikata od strane Agencije sigurnost opskrbe energijom Republike Hrvatske i Europske unije te svoje stajalište dostavlja Agenciji u roku od 60 dana od dana dostavljanja obavijesti Agencije. U razmatranju ovog pitanja Ministarstvo uzima u obzir sljedeće:</p> <p>1. prava i obveze Europske unije prema toj trećoj državi koje proizlaze iz međunarodnog prava, uključujući sve sporazume sklopljene s jednom</p>	
--	--	--

<p>obavješćuje Komisiju, zajedno sa svim odgovarajućim informacijama u pogledu te odluke.</p> <p>5. Države članice osiguravaju da regulatorno tijelo ili imenovano nadležno tijelo iz stavka 3. točke (b), prije nego što regulatorno tijelo doneše odluku o certificiranju, zatraži mišljenje Komisije o tome:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) je li dotični subjekt usklađen sa zahtjevima iz članka 9.; i (b) neće li se odobravanjem certificiranja ugroziti sigurnost opskrbe Zajednice energijom. <p>6. Komisija pregledava zahtjev iz stavka 5. čim ga zaprimi. U roku od dva mjeseca od dana primitka zahtjeva, Komisija dostavlja svoje mišljenje nacionalnom regulatornom tijelu ili imenovanom nadležnom tijelu, ako je ono uputilo zahtjev.</p> <p>Pri izradi mišljenja Komisija može zatražiti stajalište Agencije, dotičnih država članica i zainteresiranih strana. U slučaju da Komisija podnese takav zahtjev, rok od dva mjeseca produljuje se za dodatna dva mjeseca.</p> <p>U nedostatku mišljenja Komisije u roku iz prvog i drugog podstavka smatra se da Komisija nema prigovora na odluku regulatornog tijela.</p>	<p>ili više trećih država u kojima je Europska unija jedna od strana i koji se tiču pitanja sigurnosti opskrbe energijom, u skladu s međunarodno preuzetim obvezama Republike Hrvatske</p> <p>2. prava i obveze Republike Hrvatske prema toj trećoj državi koje proizlaze iz sporazuma koji je s njom sklopila u onoj mjeri u kojoj su u skladu s pravom Europske unije i</p> <p>3. ostale specifičnosti i okolnosti slučaja i treće države.</p> <p>(5) Agencija izdaje certifikat operatoru transportnog sustava u odnosu na treće države u roku od 60 dana od roka iz stavka 3. ovoga članka pri čemu mora uzeti u obzir stajalište Ministarstva.</p> <p>(6) Protiv rješenja iz stavka 5. ovoga članka operator transportnog sustava u odnosu na treće države može pokrenuti upravni spor.</p>		
---	--	--	--

7. Pri procjeni hoće li kontrola od strane osobe ili osoba iz treće zemlje ili trećih zemalja ugroziti sigurnost opskrbe Zajednice energijom, Komisija vodi računa:

- (a) o specifičnim okolnostima slučaja i
dotičnoj trećoj zemlji ili trećim zemljama;
i
- (b) o pravima i obvezama Zajednice u
odnosu na tu treću zemlju ili treće zemlje,
koje proizlaze iz međunarodnog prava,
uključujući sporazume sklopljene s
jednom ili više trećih zemalja u kojima je
Zajednica jedna od stranaka i koji se bave
pitanjima sigurnosti opskrbe.

8. Nacionalno regulatorno tijelo u roku od dva mjeseca po isteku razdoblja iz stavka 6. donosi svoju konačnu odluku o certificiranju. Pri donošenju svoje konačne odluke nacionalno regulatorno tijelo vodi što je više moguće računa o mišljenju Komisije. Države članice u svakom slučaju imaju pravo odbiti certificiranje ako se njegovim odobravanjem ugrožava sigurnost opskrbe te države članice energijom ili sigurnost opskrbe energijom neke druge države članice. Ako je država članica imenovala drugo nadležno tijelo za procjenu stavka 3. točke (b), ona može zatražiti da nacionalno regulatorno tijelo donese svoju konačnu odluku u skladu s procjenom tog nadležnog tijela. Konačna odluka regulatornog tijela i mišljenje Komisije zajedno se objavljuju.

<p>Ako je konačna odluka različita od mišljenja Komisije, dotična država članica priprema i objavljuje, zajedno s tom odlukom, razloge za donošenje takve odluke.</p> <p>9. Ništa u ovom članku ne dovodi u pitanje pravo država članica da, u skladu s pravom Zajednice, provode nacionalni pravni nadzor kako bi zaštitile legitimne interese javne sigurnosti.</p> <p>10. Komisija može usvojiti smjernice u kojima se navode detalji postupka koji treba slijediti za primjenu ovog članka. Te mjere, namijenjene izmjeni elemenata ove Direktive koji nisu ključni dopunjujući je, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 51. stavka 3.</p> <p>11. Ovaj se članak, uz izuzetak stavka 3. točke (a), primjenjuje i na države članice koje podliježu odstupanju na temelju članka 49.</p>			
<p>Članak 12.</p> <p>Imenovanje operatora sustava skladišta plina i terminala za UPP</p> <p>Države članice imenuju ili od poduzeća za prirodni plin koji u vlasništvu imaju sustave skladišta plina ili terminala za UPP traže da imenuju, za razdoblje koje određuju države</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o energiji (NN 120/12, 14/14, 102/15) članak/članci Članci 16. i 17.</p>

<p>članice i uzimajući u obzir pitanja učinkovitosti i gospodarske ravnoteže, jednog ili više operatora sustava skladišta plina i terminala za UPP.</p>			
<p>Članak 13.</p> <p>Zadaci operatora transportnih sustava, sustava skladišta plina i/ili terminala za UPP</p> <p>1. Svaki operator transportnog sustava, sustava skladišta plina i/ili terminala za UPP:</p> <p>(a)upravlja, održava i razvija, s obzirom na gospodarske uvjete, sigurne, pouzdane i učinkovite transportne sustave, sustave skladišta plina i/ili terminale za UPP radi osiguravanja otvorenog tržišta, vodeći pritom računa o okolišu, te osigurava dostatna sredstva za ispunjavanje obveza usluge;</p> <p>(b)ne pravi razliku između korisnika sustava ili klasa korisnika sustava, posebno u korist svojih povezanih poduzeća;</p> <p>(c)pruža svim drugim operatorima transportnih sustava, sustava skladišta plina, terminala za UPP i/ili distribucijskih sustava dovoljno informacija, kako bi se mogao osigurati transport i skladištenje prirodnog plina na</p>	<p>Dužnosti operatora transportnog sustava</p> <p>Članak 27.</p> <p>Operator transportnog sustava dužan je:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. voditi, održavati i razvijati siguran, pouzdan i učinkovit transportni sustav 2. osigurati tehničke preduvjete, pod ekonomski optimalnim uvjetima, za prihvat u transportni sustav plina proizvedenog na teritoriju Republike Hrvatske i plina koji se uvozi iz različitih izvora i pravaca te za tranzit plina 3. izraditi i dostaviti na suglasnost Agenciji pravila za upravljanje zagušenjima, uključujući i pravila za raspodjelu kapaciteta transportnog sustava, a koja su sastavni dio akta iz članka 88. ovog Zakona te ih na zahtjev Agencije izmijeniti 4. priključiti na transportni sustav građevinu pravne i fizičke osobe koja ispunjava uvjete propisane ovim 	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>način koji je u skladu sa sigurnim i učinkovitim funkcioniranjem međusobno povezanog sustava; i</p> <p>(d) korisnicima sustava pruža informacije koje su im potrebne za učinkovit pristup sustavu.</p> <p>2. Svaki operator transportnog sustava gradi dostatni prekogranični kapacitet radi integracije europske transportne infrastrukture, prihvaćajući sve gospodarski razumne i tehnički izvedive zahtjeve za kapacitetom i vodeći računa o sigurnosti opskrbe plinom.</p> <p>3. Pravila koja operatori transportnih sustava usvoje za uravnoteživanje transportnog sustava plina, uključujući pravila terećenja korisnika sustava za energetsku neravnotežu u njihovim mrežama, objektivna su, transparentna i nediskriminirajuća. Uvjeti, uključujući pravila i tarife, za pružanje takvih usluga od strane operatora transportnih sustava utvrđuju se prema metodologiji koja je u skladu s člankom 41. stavkom 6. na nediskriminirajući način koji odražava troškove te se objavljuju.</p> <p>4. Regulatorna tijela, ako države članice tako odluče, ili države članice mogu zahtijevati od operatora transportnih sustava da se usklade s minimalnim normama za održavanje i razvoj transportnog sustava,</p>	<p>Zakonom, a posebice aktom iz članka 88 ovoga Zakona, metodologijom iz članka 92. stavka 2. ovoga Zakona te koja je izgrađena na temelju građevinske dozvole ili drugog odgovarajućeg akta na temelju kojeg se može graditi građevina</p> <p>5. uspostaviti i osigurati rad dispečerskog centra za vođenje transportnog sustava, sustava mjerjenja i sustava za praćenje parametara kvalitete plina i pouzdanosti isporuke plina, upravljanje zagušenjima i uravnoteženje transportnog sustava</p> <p>6. transportirati plin na temelju sklopljenih ugovora</p> <p>7. pisanim putem obavijestiti Agenciju da korisnik transportnog sustava u razdoblju od tri uzastopna mjeseca nije pravodobno ispunio obveze prema operatoru transportnog sustava</p> <p>8. pisanim putem obavijestiti Agenciju o opskrbljivaču u poteškoćama koji nije podmirio dospjele novčane obveze u razdoblju od najmanje 60 dana prema operatoru transportnog sustava</p> <p>9. nabavljati plin za potrebe vođenja sustava na transparentan i nediskriminirajući način te na tržišnim principima</p> <p>10. održavati parametre kvalitete</p>		
--	---	--	--

<p>uključujući kapacitet spojnih plinovoda.</p> <p>5. Operatori transportnih sustava energiju koju rabe za obavljanje svojih funkcija nabavljaju u skladu s transparentnim i nediskriminirajućim postupcima koji su utemeljeni na tržištu.</p>	<p>plina, pružati kvalitetu usluge i održavati pouzdanost transport plina u skladu s aktom iz članka 93. ovoga Zakona</p> <p>11. na razini transportnog sustava osigurati mjerjenje količina plina i očitanje mjernih uređaja u skladu s aktom iz članka 88. ovoga Zakona</p> <p>12. uravnoteživati transportni sustav u skladu s aktima iz članaka 87. i 88. ovoga Zakona i Uredbom (EU) br. 312/2014</p> <p>13. osigurati objektivne, jednake i transparentne uvjete pristupa transportnom sustavu, u skladu s ovim Zakonom te aktima iz članaka 87. i 88. ovoga Zakona</p> <p>14. izraditi desetogodišnji plan razvoja transportnog sustava, pri čemu planirane investicije u izgradnju i rekonstrukciju transportnog sustava trebaju biti tehnički opravdane i ekonomski efikasne te osiguravati odgovarajući stupanj sigurnosti opskrbe plinom</p> <p>15. do 31. ožujka tekuće godine dostaviti Agenciji izvješće o ostvarenim investicijama u izgradnju i rekonstrukciju transportnog sustava u prethodnoj godini</p> <p>16. izraditi i do 1. ožujka tekuće godine dostaviti Agenciji godišnje izvješće operatora transportnog sustava za prethodnu godinu, a koje</p>		
--	--	--	--

	<p>mora sadržavati izvješće o pouzdanosti, sigurnosti i učinkovitosti transportnog sustava, kvaliteti plina, kvaliteti usluge, pouzdanosti isporuke plina, tehničkim karakteristikama sustava, korištenju kapaciteta transportnog sustava, održavanju opreme sustava te ispunjavanju ostalih dužnosti i ostvarivanju prava iz ovoga Zakona</p> <p>17. sudionicima na tržištu plina davati informacije u skladu s aktima iz članaka 87., 88. 89., 90. i 91. ovoga Zakona</p> <p>18. sudionicima na tržištu plina čija je oprema izravno priključena na transportni sustav davati propisane informacije o opsegu, danu i trajanju obustave transporta plina i očekivanom smanjenju kapaciteta transportnog sustava, sukladno aktu iz članka 88. ovoga Zakona</p> <p>19. davati propisane informacije o investicijskim projektima vezanim uz transportni sustav te o planiranom izlasku iz pogona određenih objekata transportnog sustava</p> <p>20. osigurati zaštitu povjerljivosti podataka koje je saznao u obavljanju djelatnosti, sukladno članku 11. ovoga Zakona</p> <p>21. sudjelovati u postupku promjene opskrbljivača plinom za kupca koji je priključen na transportni sustav</p>		
--	---	--	--

sukladno aktu iz članka 93. ovoga Zakona

22. operatoru tržišta plina dostavljati i ažurirati podatke o obračunskim mjernim mjestima krajnjih kupaca priključenih na transportni sustav za potrebe registra obračunskih mjernih mesta sukladno članku 93. ovoga Zakona

23. voditi evidenciju svih mjesta predaje plina u transportni sustav i preuzimanja plina iz transportnog sustava, uključivo evidenciju kojem opskrbljivaču pripada krajnji kupac, o pripadnosti opskrbljivača plinom i trgovaca plinom bilančnoj skupini

24. izgraditi međudržavne spojne plinovode ili po potrebi povećati raspoloživi kapacitet postojećih međudržavnih spojnih plinovoda, radi integracije s transportnim sustavom država članica Europske unije i trećih država, uzimajući u obzir ekonomski razumne i tehnički izvodive zahtjeve za dodatnim kapacitetom, uvažavajući sigurnost opskrbe plinom

25. surađivati i razmjenjivati informacije s institucijama uspostavljenim u Europskoj uniji koje na temelju međunarodnog ugovora imaju pravo i obvezu praćenja planova razvoja transportnog sustava, korištenja i

razvoja međudržavnih spojnih plinovoda i suradnje unutar jedne ili više regija

26. uzeti u obzir mišljenja i preporuke te provoditi odluke institucija uspostavljenih u Europskoj uniji koje imaju pravo i obvezu obavljanja zadaća povezanih s dužnostima operatora transportnog sustava na temelju međunarodnih ugovora

27. prilikom donošenja desetogodišnjeg plana razvoja transportnog sustava definirati ciljeve i terminski plan provedbe mjera za povećanje energetske učinkovitosti plinskog transportnog sustava, što uključuje planiranje iznosa godišnje energetske uštede

28. primijeniti iznose tarifnih stavki za transport plina na temelju odluke i metodologije koju donosi Agencija, u skladu s odredbama propisa kojima se uređuje energija i regulacija energetskih djelatnosti te ih na primjeren način javno objaviti, i to najmanje sedam dana prije početka primjene

29. primijeniti cijene nestandardnih usluga operatora transportnog sustava na temelju metodologije i odluke koju donosi Agencija, u skladu s odredbama propisa kojima se uređuje energija i regulacija energetskih

djelatnosti, te ih na primjeren način javno objaviti, i to najmanje sedam dana prije početka primjene

30. sudjelovati u aktivnostima Europskog udruženja operatora plinskih transportnih sustava (ENTSO-G) na temelju međunarodnih ugovora

31. surađivati s operatorima transportnih sustava na regionalnoj razini u svrhu raspodjele kapaciteta i provjere sigurnosti mreže, na temelju međunarodno preuzetih obveza Republike Hrvatske

32. voditi računa o energetskoj učinkovitosti te zaštiti prirode i okoliša

33. izvršavati zahtjeve za transparentnošću u okviru obavljanja svoje energetske djelatnosti utvrđene Uredbom (EZ) br. 715/2009, Uredbom (EU) br. 312/2014 i Uredbom (EU) br. 2015/703

34. primijeniti standardizirani mehanizam raspodjele kapaciteta transportnog sustava i provoditi postupak za prošireni kapacitet u skladu s Uredbom (EU) br. 2017/459 i aktom iz članka 88. ovoga Zakona

35. primijeniti pravila interoperabilnosti i razmjene podataka, kao i usklađena pravila rada transportnih sustava za plin, sukladno Uredbi (EU) br. 2015/703

	<p>36. primjeniti pravila o usklađenim strukturama transportnih tarifa za plin sukladno Uredbi (EU) br. 2017/460.</p> <p>Dužnosti operatora sustava skladišta plina Članak 30. Operator sustava skladišta plina je dužan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. voditi, održavati i razvijati siguran, pouzdan i učinkovit sustav skladišta plina 2. osigurati korisnicima sustava skladišta plina kvalitetu plina, kvalitetu usluge i pouzdanost isporuke u skladu s aktom iz članka 93. ovoga Zakona 3. uspostaviti i osigurati rad upravljačkog centra za operativno vođenje sustava skladišta plina i sustava mjerenja ulaznih i izlaznih tokova te parametara kvalitete plina i pouzdanosti isporuke plina 5. skladištiti plin na temelju sklopljenih ugovora 6. pisanim putem obavijestiti Agenciju da korisnik sustava skladišta plina u razdoblju od tri uzastopna mjeseca nije pravodobno ispunio obveze prema operatoru sustava skladišta plina 7. pisanim putem obavijestiti 		
--	---	--	--

Agenciju o opskrbljivaču u poteškoćama koji nije podmirio dospjele novčane obveze u razdoblju od najmanje 60 dana prema operatoru sustava skladišta plina

8. osigurati objektivne, jednake i transparentne uvjete pristupa sustavu skladišta plina, u skladu s ovim Zakonom, a posebice s aktima iz članaka 87. i 90. ovoga Zakona

9. nabavljati plin za potrebe vođenja sustava na transparentan i nediskriminirajući način te na tržišnim principima

10. izraditi plan razvoja sustava skladišta plina, pri čemu planirane investicije u izgradnju i rekonstrukciju sustava skladišta plina trebaju biti tehnički opravdane i ekonomski održive te osiguravati odgovarajući stupanj sigurnosti opskrbe plinom

11. do 30. travnja tekuće godine dostaviti Agenciji izvješće o ostvarenim investicijama u izgradnju i rekonstrukciju sustava skladišta plina u prethodnoj godini

12. izraditi i do 1. ožujka tekuće godine dostaviti Agenciji godišnje izvješće operatora sustava skladišta plina za prethodnu godinu, a koje mora sadržavati izvješće o pouzdanosti, sigurnosti i učinkovitosti sustava skladišta plina,

kvaliteti plina, kvaliteti usluge, pouzdanosti isporuke plina, tehničkim karakteristikama sustava, korištenju kapaciteta sustava skladišta plina, održavanju opreme sustava te ispunjavanju ostalih dužnosti i korištenju prava iz ovoga Zakona
 13. sudionicima na tržištu plina davati informacije u skladu s aktima iz članaka 87., 88., 89. i 90. ovoga Zakona
 14. davati propisane informacije o investicijskim projektima vezanim uz sustav skladišta plina te o planiranom izlasku iz pogona određenih objekata sustava skladišta plina
 15. primijeniti iznose tarifnih stavki za skladištenje plina na temelju odluke i metodologije koju donosi Agencija, u skladu s odredbama propisa kojima se uređuje energija i regulacija energetskih djelatnosti te ih na primjeren način javno objaviti, i to najmanje sedam dana prije početka primjene
 16. primijeniti cijene nestandardnih usluga operatora sustava skladišta plina na temelju metodologije i odluke koju donosi Agencija, u skladu s odredbama propisa kojima se uređuje energija i regulacija energetskih djelatnosti, te ih na primjeren način javno objaviti, i to

najmanje sedam dana prije početka primjene
17. pružati pozornost energetskoj učinkovitosti te zaštiti prirode i okoliša
18. osigurati zaštitu povjerljivosti podataka koje je saznao u obavljanju djelatnosti, sukladno članku 11. ovoga Zakona
19. izvršavati zahtjeve za transparentnošću u okviru obavljanja svoje energetske djelatnosti utvrđene Uredbom (EZ) br. 715/2009
20. najkasnije do 1.veljače dostaviti operatoru transportnog sustava plan razvoja kapaciteta sustava skladišta za desetogodišnje razdoblje koje započinje s godinom koja slijedi
21. do 15. srpnja dostaviti Ministarstvu obavijest o ugovorenim skladišnim kapacitetima u Republici Hrvatskoj sukladno podzakonskom propisu o kriterijima za stjecanje statusa zaštićenog kupca u uvjetima kriznih stanja u opskrbi plinom
22. do 15. studenog Ministarstvu dostaviti obavijest o zalihamama plina korisnika sustava skladišta plina na dan 01. studenog.

Dužnosti operatora terminala za UPP
Članak 33.

(1) Operator terminala za UPP je dužan:

1. voditi, održavati i razvijati siguran, pouzdan i učinkovit terminal za UPP
2. osigurati korisnicima terminala za UPP kvalitetu plina, kvalitetu usluge i pouzdanost isporuke plina propisanu općim uvjetima opskrbe plinom
3. uspostaviti i osigurati rad centra za operativno vođenje terminala za UPP i sustava mjerjenja ulaznih i izlaznih tokova te parametara kvalitete plina i pouzdanosti isporuke plina
4. obavljati prihvat i otpremu UPP-a na temelju sklopljenih ugovora
5. pisanim putem obavijestiti Agenciju da korisnik terminala za UPP u razdoblju od tri uzastopna mjeseca nije pravodobno ispunio obveze prema operatoru terminala za UPP
6. pisanim putem obavijestiti Agenciju o opskrbljivaču u poteškoćama koji nije podmirio dospjele novčane obvezе u razdoblju od najmanje 60 dana prema operatoru terminala za UPP
7. osigurati objektivne, jednake i transparentne uvjete pristupa terminalu za UPP, u skladu s ovim Zakonom, aktima iz članaka 87. i 91. ovoga Zakona
8. pristupa transportnom sustavu

prema reguliranim uvjetima propisanim aktom iz članka 88. ovoga Zakona

9. nabavljati plin za potrebe vođenja terminala za UPP na transparentan i nediskriminirajući način te na tržišnim principima

10. izraditi plan razvoja terminala za UPP, pri čemu planirane investicije u izgradnju i rekonstrukciju terminala za UPP trebaju biti tehnički opravdane i ekonomski efikasne, te osiguravati odgovarajući stupanj sigurnosti opskrbe plinom

11. do 30. travnja tekuće godine dostaviti Agenciji izvješće o ostvarenim investicijama u izgradnju i rekonstrukciju terminala za UPP u prethodnoj godini

12. izraditi i do 1. ožujka tekuće godine dostaviti Agenciji godišnje izvješće operatora terminala za UPP za prethodnu godinu, a koje mora sadržavati izvješće o pouzdanosti, sigurnosti i učinkovitosti terminala za UPP, kvaliteti plina, kvaliteti usluge, pouzdanosti isporuke plina, tehničkim karakteristikama terminala za UPP, korištenju kapaciteta terminala za UPP, održavanju opreme terminala za UPP te ispunjavanju ostalih dužnosti i korištenju prava u skladu s odredbama ovoga Zakona

	<p>13. sudionicima na tržištu plina davati informacije u skladu s aktima iz članaka 87., 88. i 91. ovoga Zakona</p> <p>14. davati propisane informacije o investicijskim projektima vezanim uz terminal za UPP te o planiranom izlasku iz pogona određenih objekata terminala za UPP</p> <p>15. primijeniti iznose tarifnih stavki za prihvat i otpremu UPP-a na temelju odluke i metodologije koju donosi Agencija, u skladu s odredbama zakona kojim se uređuje energetski sektor te ih na primjeren način javno objaviti, i to najmanje sedam dana prije početka primjene</p> <p>16. primijeniti cijene nestandardnih usluga operatora terminala za UPP na temelju metodologije i odluke koju donosi Agencija, u skladu s odredbama zakona kojim se uređuje energetski sektor, te ih na primjeren način javno objaviti, i to najmanje sedam dana prije početka primjene</p> <p>17. pružati pozornost energetskoj učinkovitosti te zaštiti prirode i okoliša</p> <p>18. osigurati zaštitu povjerljivosti podataka koje je saznao u obavljanju djelatnosti, sukladno članku 11. ovoga Zakona</p> <p>19. najkasnije do 1. veljače dostaviti operatoru transportnog sustava plan</p>		
--	---	--	--

	<p>razvoja kapaciteta terminala za UPP i otpreme plina s terminala za UPP za desetogodišnje razdoblje koje započinje s godinom koja slijedi</p> <p>(2) Operator terminala za UPP dužan je plaćati naknadu jedinicama lokalne samouprave na čijem području se nalazi plutajući terminal za UPP, a koju određuje Vlada Republike Hrvatske odlukom o visini naknade za korištenje prostora, način njezine raspodjele te moguću namjenu takvih sredstava.</p>		
<p>Članak 14.</p> <p>Neovisni operatori sustava</p> <p>1. Ako 3. rujna 2009. transportni sustav pripada vertikalno integriranom poduzeću, države članice mogu odlučiti ne primjeniti članak 9. stavak 1. i imenovati neovisnog operatora sustava na prijedlog vlasnika transportnog sustava. Takvo imenovanje podliježe suglasnosti Komisije.</p> <p>2. Država članica može odobriti i imenovati neovisnog operatora sustava samo ako:</p> <p>(a) je kandidat za operatora dokazao da je usklađen sa zahtjevima članka 9. stavka 1. točaka (b), (c) i (d);</p> <p>(b) je kandidat za operatora dokazao da na</p>	<p>Dužnosti neovisnog operatora sustava i vlasnika transportnog sustava</p> <p>Članak 17.</p> <p>(1) Neovisni operator sustava je dužan:</p> <p>1. odobravati i upravljati transportnim sustavom i korištenjem transportnog sustava, uključujući naplatu iznosa finansijskih sredstava koja se prikupljaju za korištenje transportnog sustava, zagušenje i plaćanja prema mehanizmu poravnjanja između operatora transportnih sustava, u skladu s Uredbom (EZ) br. 715/2009</p> <p>2. voditi energetski sustav i razvijati transportni sustav</p> <p>3. osigurati dugoročnu sposobnost transportnog sustava na način da</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>raspolaganju ima potrebne finansijske, tehničke, fizičke i ljudske resurse za obavljanje svojih dužnosti na temelju članka 13.;</p> <p>(c) se kandidat za operatora obvezao uskladiti s desetogodišnjim planom razvoja mreže koji prati regulatorno tijelo;</p> <p>(d) je vlasnik transportnog sustava dokazao svoju sposobnost da ispuni svoje obveze na temelju stavka 5. On u tu svrhu stavlja na raspolaganje sve nacrte ugovornih rješenja dogovorenih s poduzećem kandidatom i bilo kojim drugim odgovarajućim subjektom; i</p> <p>(e) je kandidat za operatora dokazao svoju sposobnost da ispuni svoje obveze na temelju Uredbe (EZ) br. 715/2009, uključujući suradnju operatora transportnih sustava na europskoj i regionalnoj razini.</p> <p>3. Poduzeća koje je regulatorno tijelo certificiralo kao poduzeća koja ispunjavaju zahtjeve iz članka 11. i stavka 2. ovog članka države članice odobravaju i imenuju neovisnim operatorima sustava. Primjenjuje se postupak certificiranja iz članka 10. ove Direktive i članka 3. Uredbe (EZ) br. 715/2009 ili iz članka 11. ove Direktive.</p> <p>4. Svaki neovisni operator sustava odgovoran je za odobravanje i upravljanje pristupom treće strane, uključujući naplatu</p>	<p>zadovolji razumne zahtjeve kroz investicijsko planiranje</p> <p>4. planirati (uključujući postupak odobrenja), graditi i puštati u pogon nove objekte transportnog sustava. U tu svrhu neovisni operator sustava obavlja funkciju operatora transportnog sustava u skladu s odredbama članaka od 27. do 29. ovoga Zakona.</p> <p>(2) Vlasnik transportnog sustava kojim upravlja neovisni operator sustava dužan je:</p> <p>1. osigurati odgovarajuću suradnju i potporu neovisnom operatoru sustava u izvršavanju njegovih obveza, uključujući osobito sve važne informacije</p> <p>2. financirati investicije o kojima je odluku donio neovisni operator sustava, a koje je odobrila Agencija, ili dati suglasnost na financiranje investicija od neke zainteresirane strane uključujući neovisnog operatora sustava. Takve finansijske aranžmane odobrava Agencija. Prije davanja odobrenja Agencija se savjetuje s vlasnikom transportnog sustava, kao i s drugim zainteresiranim stranama. U slučaju izostanka odobrenja Agencije takav finansijski aranžman ne smije se realizirati</p> <p>3. osigurati ispunjavanje obveza i</p>		
---	--	--	--

<p>naknada za pristup i za zagušenje, za rad, održavanje i razvoj transportnog sustava, kao i za osiguranje dugoročne sposobnosti sustava da zadovolji razumnu potražnju planiranjem ulaganja. Pri razvoju transportnog sustava neovisni operator sustava odgovoran je za planiranje (uključujući postupak izdavanja odobrenja), gradnju i puštanje u rad nove infrastrukture. U tu svrhu neovisni operator sustava djeluje kao operator transportnog sustava u skladu s ovim poglavljem. Vlasnik transportnog sustava nije odgovoran za odobravanje ni upravljanje pristupom treće strane, ni za planiranje ulaganja.</p> <p>5. Ako je imenovan neovisni operator sustava, vlasnik transportnog sustava:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) u potreboj mjeri surađuje s neovisnim operatorom sustava te mu pruža podršku za izvršavanje njegovih zadataka, uključujući posebno pružanje svih potrebnih informacija; (b) financira ulaganja o kojima se odluku donio neovisni operator sustava i koja je odobrilo regulatorno tijelo ili daje suglasnost da ih financira druga zainteresirana strana, uključujući neovisnog operatora sustava. <p>Odgovarajući finansijski aranžmani podliježu odobrenju regulatornog tijela. Prije takvog odobrenja regulatorno tijelo savjetuje se s vlasnikom transportnog</p>	<p>odgovornosti koje se odnose na osnovna sredstva transportnog sustava, osim odgovornosti koje se odnose na zadaće neovisnog operatora sustava</p> <p>4. osigurati jamstva u svrhu lakšeg financiranja proširenja transportnog sustava osim investicija za koje je u skladu s točkom 2. ovoga stavka dana suglasnost na financiranje zainteresirane strane, uključujući neovisnog operatora sustava.</p> <p>(3) Vlasnik transportnog sustava kojim upravlja neovisni operator sustava nije odgovoran za odobravanje i upravljanje transportnog sustava i korištenje transportnog sustava, niti za investicijsko planiranje.</p>	<p>Neovisnost vlasnika transportnog sustava</p> <p>Članak 18.</p> <p>(1) Ako je određen neovisni operator sustava, vlasnik transportnog sustava koji je dio strukture vertikalno integriranog subjekta mora biti samostalan najmanje u smislu svog pravnog oblika, ustrojstva i odlučivanja i nezavisan od ostalih djelatnosti koje se ne odnose na transport plina.</p> <p>(2) Neovisnost vlasnika transportnog</p>	
---	--	---	--

<p>sustava i drugim zainteresiranim stranama;</p> <p>(c) osigurava pokrivanje odgovornosti koja se odnosi na sredstva mreže, isključujući odgovornost koja se odnosi na zadatke neovisnog operatora sustava; i</p> <p>(d) pruža jamstva za lakše financiranje eventualnog širenja mreže, uz izuzetak ulaganja za koja je prema točki (b) dao suglasnost da ih financira bilo koja zainteresirana strana, uključujući neovisnog operatora sustava.</p> <p>6. U bliskoj suradnji s regulatornim tijelom, odgovarajućem se nacionalnom tijelu nadležnom za tržišno natjecanje dodjeljuju sve odgovarajuće ovlasti za učinkovito praćenje usklađenosti vlasnika transportnog sustava s njegovim obvezama iz stavka 5.</p>	<p>sustava iz stavka 1. ovoga članka osigurava se na način da:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. osobe odgovorne za rukovođenje vlasnikom transportnog sustava ne sudjeluju u strukturama vertikalno integriranog subjekta koje su, izravno ili posredno, odgovorne za svakodnevni rad proizvodnje plina, distribucije plina i opskrbe plinom 2. su poduzete odgovarajuće mјere kako bi se profesionalni interesi osoba odgovornih za rukovođenje vlasnikom transportnog sustava uzeli u obzir na način koji osigurava njihovo neovisno djelovanje 3. je vlasnik transportnog sustava dužan donijeti te pratiti i nadzirati provedbu programa mјera kojima se isključuje mogućnost pristrandog postupanja i utvrđuju posebne obveze radnika vezane uz ostvarenje ciljeva programa (program usklađenosti). Osoba ili tijelo nadležno za nadzor nad programom usklađenosti dostavlja Agenciji godišnje izvješće o poduzetim mјерама, koje Agencija i vlasnik transportnog sustava na primjeren način javno objavljaju 4. se na zaštitu sigurnosti radnog mјesta osobe odgovorne za praćenje programa usklađenosti zaposlene u operatoru transportnog sustava na odgovarajući način primjenjuju odredbe propisa kojima se uređuje 		
---	--	--	--

	područje zaštite sindikalnog povjerenika.		
Članak 15. Razdvajanje vlasnika transportnih sustava i operatora sustava skladišta plina 1. Vlasnik transportnog sustava, kada je imenovan neovisni operator sustava, i operator sustava skladišta plina, koji su dio vertikalno integriranih poduzeća, neovisni su, barem u smislu svojeg pravnog oblika, organizacije i donošenja odluka, o drugim djelatnostima koje se ne odnose na transport, distribuciju i skladištenje. Ovaj se članak primjenjuje samo na sustave skladišta plina koji su iz tehničkih i/ili gospodarskih razloga potrebni za osiguravanje učinkovitog pristupa sustavu za opskrbu kupaca prema članku 33. 2. Kako bi se osigurala neovisnost vlasnika transportnog sustava i operatora sustava skladišta plina iz stavka 1., primjenjuju se sljedeći minimalni kriteriji: (a)osobe koje su odgovorne za upravljanje	Razdvajanje djelatnosti operatora sustava skladišta plina, operatora terminala za UPP i operatora distribucijskog sustava Članak 73. (1) Djelatnost operatora sustava skladišta plina, operatora terminala za UPP i operatora distribucijskog sustava, uključujući operatora koji je dio vertikalno integriranog subjekta, mora biti organizirana u samostalnom pravnom subjektu, nezavisno od drugih djelatnosti u sektoru plina. (2) Djelatnost operatora distribucijskog sustava koji je dio horizontalno integriranog subjekta mora biti organizirana u samostalnom pravnom subjektu i nezavisno od djelatnosti izvan sektora plina osim reguliranih energetskih djelatnosti proizvodnje, distribucije i opskrbe toplinskom energijom. (3) Neovisnost operatora sustava	U potpunosti preuzeto	

<p>vlasnikom transportnog sustava i operatorom sustava skladišta plina ne sudjeluju u strukturama integriranog poduzeća za prirodni plin koje su izravno ili neizravno odgovorne za svakodnevno funkcioniranje proizvodnje i opskrbe prirodnim plinom;</p> <p>(b) poduzimaju se odgovarajuće mјere za osiguravanje da se o strukovnim interesima osoba koje su odgovorne za upravljanje vlasnikom transportnog sustava i operatorom sustava skladišta plina vodi računa na način koji osigurava njihovu sposobnost neovisnog djelovanja;</p> <p>(c) operator sustava skladišta plina ima stvarna prava donošenja odluka, neovisna o integriranom poduzeću za prirodni plin, u odnosu na sredstva koja su potrebna za rad, održavanje ili razvoj sustava skladišta plina. To ne isključuje postojanje odgovarajućih mehanizama koordinacije radi osiguravanja zaštite prava poduzeća majke na gospodarski nadzor i nadzor upravljanja u pogledu prinosa na aktivu u poduzeću kćeri, neizravno reguliranog u skladu s člankom 41. stavkom 6. Time se poduzeću majci posebno omogućava odobravanje godišnjeg finansijskog plana ili drugog jednakovrijednog instrumenta operatora sustava skladišta plina i utvrđivanje općih ograničenja stupnja zaduženosti njegovog poduzeća kćeri. Time se poduzeću majci ne daje dopuštenje za davanje uputa o</p>	<p>skladišta plina, operatora terminala za UPP i operatora distribucijskog sustava, u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, osigurava se tako da:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. članovi uprave operatora koji je dio vertikalno integriranog energetskog subjekta ne smiju sudjelovati u upravljanju drugim djelatnostima u sektoru plina, različitim od djelatnosti odnosnog operatora 2. se uzimaju u obzir profesionalni interesi članova uprave operatora koji moraju biti u mogućnosti djelovati neovisno 3. operator samostalno odlučuje o sredstvima nužnim za pogon, održavanje i razvoj sustava kojim upravlja, nezavisno od drugih djelatnosti koje obavlja vertikalno integrirani energetski subjekt. <p>(4) Neovisnost operatora distribucijskog sustava, u skladu sa stavkom 2. ovoga članka, osigurava se tako da:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. članovi uprave operatora koji je dio horizontalno integriranog subjekta ne smiju sudjelovati u upravljanju drugim djelatnostima izvan sektora plina 2. se uzimaju u obzir profesionalni interesi članova uprave operatora koji moraju biti u mogućnosti djelovati neovisno 		
--	---	--	--

<p>svakodnevnom funkcioniranju, niti u pogledu pojedinačnih odluka o izgradnji ili unapređenju sustava skladišta plina koji ne premašuju uvjete odobrenog finansijskog plana ili drugog jednakovrijednog instrumenta; i</p> <p>(d) vlasnik transportnog sustava i operator sustava skladišta plina uvode program usklajivanja u kojem su navedene mjere poduzete za osiguravanje da diskriminirajuće ponašanje bude isključeno te za osiguravanje odgovarajućeg praćenja njegovog poštovanja. U programu usklajivanja navode se specifične obveze koje zaposlenici moraju ispuniti radi ostvarivanja tih ciljeva. Osoba ili tijelo koje je odgovorno za praćenje programa usklajivanja regulatornom tijelu podnosi godišnje izvješće o poduzetim mjerama, koje se objavljuje.</p> <p>3. Komisija može usvojiti smjernice kako bi osigurala potpunu i stvarnu usklađenost vlasnika transportnog sustava i operatora sustava skladišta plina sa stavkom 2. ovog članka. Te mjere, namijenjene izmjeni elemenata ove Direktive koji nisu ključni dopunjujući je, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 51. stavka 3.</p>	<p>3. operator samostalno odlučuje o sredstvima nužnim za pogon, održavanje i razvoj sustava kojim upravlja, nezavisno od drugih djelatnosti koje obavlja horizontalno integrirani subjekt.</p> <p>(5) Radi ispunjenja obveza iz stavka 3. točke 3. i stavka 4. točke 3. ovoga članka, operator mora imati na raspolaganju sve potrebne resurse uključujući ljudske, tehničke, finansijske i materijalne.</p> <p>(6) Neovisno o stavku 5. ovoga članka, vladajuće društvo u sustavu horizontalno integriranog subjekta ima pravo operatoru odobravati godišnji finansijski plan i postavljati granice njegove zaduženosti te nema pravo operatoru sustava davati upute vezane uz njegovo svakodnevno poslovanje niti uz pojedinačne odluke o izgradnji ili modernizaciji dijelova sustava kojima upravlja operator jedino u slučaju kada takva odluka proizlazi iz odobrenoga godišnjega finansijskog plana.</p> <p>(7) Operator sustava skladišta plina, operator terminala za UPP i operator distribucijskog sustava dužni su donijeti program mjera radi osiguranja primjene nepristranih uvjeta pristupa sustavu kojim upravljaju i osigurati nadzor nad njihovim provođenjem, a kojim se</p>		
---	---	--	--

utvrđuju posebne obveze zaposlenika za ostvarenje cilja.

(8) Za ispunjenje svojih obveza osoba odgovorna za provođenje programa mjera iz stavka 7. ovoga članka, a koja je imenovana od odnosnog operatora mora biti nezavisna i mora imati pristup svim potrebnim informacijama operatora i bilo kojeg drugog povezanog subjekta.

(9) Na osobu odgovornu za provođenje programa mjera primjenjuju se uvjeti iz članka 23. ovoga Zakona koji vrijede za osobu koja provodi praćenje usklađenosti.

(10) Osoba odgovorna za provođenje programa mjera je dužna do 1. ožujka svake godine dostaviti Agenciji godišnje izvješće o provedbi programa mjera iz stavka 7. ovoga članka za prethodnu godinu.

(11) Operator je dužan objaviti na svojim internetskim stranicama program mjera i izvješće o provedbi programa mjera za prethodnu godinu.

(12) Agencija će nadzirati aktivnosti operatora distribucijskog sustava koji je dio vertikalno integriranog subjekta kako on ne bi iskoristio svoju vertikalnu integraciju za narušavanje tržišnog natjecanja.

(13) Agencija će nadzirati operatora distribucijskog sustava kako on ne bi

	<p>kroz svoje aktivnosti u području komunikacije i promidžbe stvorio asocijaciju o povezanosti s djelatnošću opskrbe koja je dio vertikalno integriranog subjekta.</p> <p>(14) Odredbe stavaka 1. i 3. ovoga članka ne primjenjuju se na operatora distribucijskog sustava koji je dio vertikalno integriranoga energetskog subjekta koji ima manje od 100.000 kupaca priključenih na distribucijski sustav.</p> <p>(15) Operator distribucijskog sustava iz stavka 14. ovoga članka koji obavlja i energetsku djelatnost opskrbe plinom dužan je primijeniti odredbe članaka 74. i 75. ovoga Zakona.</p>		
<p>Članak 16.</p> <p>Zahtjevi povjerljivosti za operatore transportnih sustava i vlasnike transportnih sustava</p> <p>1. Ne dovodeći u pitanje članak 30. ni bilo koju drugu pravnu obvezu otkrivanja informacija, svaki operator transportnog sustava, sustava skladišta plina i/ili terminala za UPP i svaki vlasnik transportnog sustava čuva povjerljivost komercijalno osjetljivih informacija pribavljenih tijekom obavljanja svojih djelatnosti i sprečava da se informacije o vlastitim djelatnostima, koje bi</p>	<p>Tajnost podataka i vođenje evidencije</p> <p>Članak 11.</p> <p>(1) Operator transportnog sustava, operator distribucijskog sustava, operator sustava skladišta plina, operator terminala za UPP, operator tržišta plina, vlasnik transportnog sustava, opskrbnjivač, trgovac i proizvođač prirodnog plina te Agencija dužni su osigurati tajnost povjerljivih poslovnih podataka o vlastitim aktivnostima, a koje mogu biti komercijalno korisne trećim stranama ili podataka koje saznaju od</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>mogle biti komercijalno korisne, otkriju na diskriminirajući način. Posebno ne otkriva komercijalno osjetljive informacije ostalim dijelovima poduzeća, osim ako je to potrebno za izvršavanje poslovne transakcije. Kako bi osigurale potpuno poštovanje pravila o razdvajanju informacija, države članice osiguravaju da vlasnik transportnog sustava uključujući, u slučaju kombiniranog operatora, operatora distribucijskog sustava, i preostali dio poduzeća ne koriste zajedničke službe kao što je zajednička pravna služba, osim čisto administrativnih funkcija ili funkcija informacijske tehnologije.</p>	<p>drugih energetskih subjekata i krajnjih kupaca, osim ako prema odredbama ovoga Zakona ili drugih posebnih zakona i propisa nisu ovlašteni ili dužni podatke javno objaviti ili ih priopćiti nadležnim državnim tijelima.</p> <p>(2) Operator transportnog sustava, vlasnik transportnog sustava, operator sustava skladišta plina, operator terminala za UPP i operator distribucijskog sustava dužni su osigurati povjerljivost poslovnih podataka o djelatnostima koje obavljaju, a koje bi mogle biti komercijalno korisne, te spriječiti zloupotrebu i diskriminirajuće otkrivanje takvih povjerljivih poslovnih podataka.</p> <p>(3) Operator transportnog sustava, vlasnik transportnog sustava, operator sustava skladišta plina, operator terminala za UPP i operator distribucijskog sustava, posebno ne otkrivaju komercijalno osjetljive informacije ostalim dijelovima poduzeća, osim ako je to potrebno za izvršavanje poslovne transakcije.</p> <p>(4) Kako bi se osiguralo potpuno poštovanje pravila o razdvajanju informacija iz stavka 3. ovoga članka, vlasnik transportnog sustava uključujući, u slučaju mješovitog operatora, operatora distribucijskog</p>		
<p>2. Operatori transportnih sustava, sustava skladišta plina i/ili terminala za UPP pri prodaji ili nabavi prirodnog plina putem povezanih poduzeća ne smiju zloupotrebljavati komercijalno osjetljive informacije pribavljenе od trećih strana u kontekstu osiguravanja pristupa sustavu ili pregovaranja o njemu.</p> <p>3. Informacije koje su potrebni za djelotvorno tržišno natjecanje i učinkovito funkcioniranje tržišta objavljaju se. Ta obveza ne dovodi u pitanje zaštitu komercijalno osjetljivih informacija.</p>			

sustava, i preostali dio poduzeća ne koriste zajedničke službe kao što je zajednička pravna služba, osim čisto administrativnih funkcija ili funkcija informacijske tehnologije.

(5) Operator transportnog sustava, sustava skladišta plina i operator terminala za UPP pri prodaji ili nabavi plina putem povezanih poduzeća ne smiju zloupotrebljavati komercijalno osjetljive informacije pribavljenе od trećih strana u kontekstu osiguravanja pristupa sustavu ili pregovaranja o njemu.

(6) Informacije koje su potrebne za djelotvorno tržišno natjecanje i učinkovito funkcioniranje tržišta objavljaju se.

(7) Obveza iz stavka 6. ovoga članka ne dovodi u pitanje zaštitu komercijalno osjetljivih informacija.

(8) Odredbe stavaka 3. i 4. ovoga članka ne primjenjuju se na operatora distribucijskog sustava koji je dio vertikalno integriranoga energetskog subjekta koji ima manje od 100.000 kupaca priključenih na distribucijski sustav.

(9) Opskrbljivači plinom dužni su najmanje pet godina čuvati relevantne podatke o svim transakcijama u vezi s ugovorima o opskrbi plinom i derivatima za trgovanje plinom s veleprodajnim

	<p>kupcima i operatorima transportnih sustava, kao i operatorima sustava skladišta plina i terminala za UPP te ih na zahtjev dostaviti Ministarstvu, Agenciji, tijelu državne uprave nadležnom za tržišno natjecanje i Europskoj komisiji.</p> <p>(10) Podaci iz stavka 9. ovoga članka uključuju pojedinosti o značajkama relevantnih transakcija kao što su pravila o trajanju, isporukama i namirenju, količini, datumu i vremenu izvršenja, cijenama transakcija te načinu identificiranja predmetnog veleprodajnog kupca, kao i određene pojedinosti o svim nemamirenim ugovorima o opskrbi plinom i derivatima za trgovanje plinom.</p> <p>(11) Agencija može odlučiti da neke od tih informacija stavi na raspolaganje sudionicima na tržištu, pod uvjetom da se ne otkriju komercijalno osjetljive informacije o pojedinim sudionicima na tržištu ili pojedinim transakcijama.</p> <p>(12) Na transakcije derivatima za trgovanje plinom stavak 9. ovoga članka se primjenjuje nakon što Europska komisija donese smjernice kojima se definiraju metode i modaliteti vođenja evidencije kao i oblik i sadržaj podataka koji se trebaju čuvati.</p>		
--	--	--	--

<p>POGLAVLJE IV.</p> <p>NEOVISNI OPERATOR TRANSPORTNOG SUSTAVA</p> <p>Članak 17.</p> <p>Sredstva, oprema, osoblje i identitet</p> <p>1. Operatori transportnih sustava imaju sve ljudske, tehničke, fizičke i finansijske resurse potrebne za ispunjavanje njihovih obveza na temelju ove Direktive i za obavljanje djelatnosti transporta plina, a posebno:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a)sredstva koja su potrebna za djelatnost transporta plina, uključujući transportni sustav, u vlasništvu su operatora transportnog sustava; (b)osoblje koje je potrebno za djelatnost transporta plina, uključujući izvršavanje svih zadataka koji se odnose na poduzeće, zaposleno je pri operatoru transportnog sustava; (c)zabranjuje se davanje u najam osoblja i 	<p>Uvjeti za određivanje neovisnog operatora transporta – imovina, oprema, osoblje i identitet</p> <p>Članak 19.</p> <p>(1) Iznimno od odredbi članka 15. ovoga Zakona, na zahtjev vlasnika transportnog sustava, Agencija rješenjem može odrediti neovisnog operatora transporta.</p> <p>(2) Certifikaciju neovisnog operatora transporta, pod uvjetima i na način propisan ovim Zakonom, provodi Agencija.</p> <p>(3) Neovisni operator transporta mora raspolagati svim finansijskim, tehničkim, materijalnim i kadrovskim sredstvima potrebnim za izvršavanje svojih dužnosti i za obavljanje djelatnosti transporta plina, pri čemu moraju biti ispunjeni osobito sljedeći uvjeti:</p> <p>1. neovisni operator transporta je vlasnik imovine nužne za obavljanje djelatnosti transporta, odnosno vlasnik transportnog sustava i prateće</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>pružanje usluga za bilo koji drugi odnosno iz bilo kojeg drugog dijela vertikalno integriranog poduzeća. Operator transportnog sustava može, međutim, pružati usluge vertikalno integriranim poduzeću:</p> <p>i.ako pružanje tih usluga nije diskriminirajuće za korisnike sustava, ako je ono dostupno svim korisnicima sustava pod jednakim uvjetima te ako ne ograničuje, narušava niti sprečava tržišno natjecanje u području proizvodnje ili opskrbe; i</p> <p>ii.ako je uvjete pružanja tih usluga odobrilo regulatorno tijelo;</p> <p>(d)ne dovodeći u pitanje odluke nadzornog tijela na temelju članka 20., vertikalno integrirano poduzeće operatoru transportnog sustava stavlja na raspolaganje odgovarajuće finansijske resurse za buduće investicijske projekte i/ili zamjenu postojećih sredstava, pravodobno i na odgovarajući zahtjev operatora transportnog sustava.</p> <p>2. Djelatnost transporta plina obuhvaća najmanje sljedeće zadatke, pored onih navedenih u članku 13.:</p> <p>(a)zastupanje operatora transportnog sustava i kontakt s trećim stranama i regulatornim tijelima;</p> <p>(b)zastupanje operatora transportnog sustava</p>	<p>imovine nužne za vođenje energetskog sustava, pogon, održavanje, planiranje razvoja, izgradnju transportnog sustava i predstavljanje Republike Hrvatske u međunarodnim organizacijama i institucijama iz područja transporta plina</p> <p>2. neovisni operator transporta zapošljava cijelokupno osoblje nužno za obavljanje djelatnosti transporta plina, uključujući obavljanje svih korporativnih zadataka</p> <p>3. nije dopušteno ustupanje osoblja i pružanje usluga za ili od strane nekog drugog društva u strukturi vertikalno integriranog subjekta. Iznimno, neovisni operator transporta može pružati usluge vertikalno integriranim subjektu ako ispunjava sljedeće uvjete:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pri pružanju takvih usluga ne diskriminira korisnike transportnog sustava, na raspolaganju je svim korisnicima transportnog sustava pod istim uvjetima i ne ograničava, narušava ili sprječava tržišno natjecanje u proizvodnji plina ili opskrbi plinom i – ako odredbe i uvjete pod kojima se pružaju takve usluge odobri Agencija <p>4. ne dovodeći u pitanje odluke nadzornog odbora iz članka 22. ovoga Zakona, vertikalno integrirani</p>		
---	--	--	--

<p>u Europskoj mreži operatora transportnih sustava za plin (ENTSO za plin);</p> <p>(c) odobravanje i upravljanje pristupom treće strane, pri čemu se ne pravi razlika između korisnika sustava ili klase korisnika sustava;</p> <p>(d) naplata svih naknada povezanih s transportnim sustavom, uključujući naknade za pristup, naknade za uravnoteživanje za pomoćne usluge kao što je prerada plina, nabava usluga (troškovi uravnoteživanja, energija za nadoknadu gubitaka);</p> <p>(e) funkcioniranje, održavanje i razvoj sigurnog, učinkovitog i ekonomičnog transportnog sustava;</p> <p>(f) planiranje ulaganja kojima se osigurava dugoročna sposobnost sustava da zadovolji razumnu potražnju i zajamči sigurnost opskrbe;</p> <p>(g) osnivanje odgovarajućih zajedničkih pothvata, uključujući s jednim ili više operatora transportnih sustava, burza plina i drugih povezanih sudionika s ciljem da se potakne stvaranje regionalnih tržišta ili olakša postupak liberalizacije; i</p> <p>(h) sve usluge koje se odnose na poduzeće, uključujući pravnu službu, računovodstvene i informatičke usluge.</p> <p>3. Operatori transportnih sustava organizirani su u pravnom obliku iz članka 1. Direktive Vijeća 68/151/EEZ <u>(18)</u>.</p>	<p>subjekt pravodobno i na zahtjev neovisnog operatora transporta daje na raspolaganje neovisnom operatoru transporta odgovarajuća finansijska sredstva za buduće investicijske projekte i/ili zamjenu postojeće imovine nužne za obavljanje djelatnosti transporta plina.</p> <p>(4) Ovisna društva unutar strukture vertikalno integriranog subjekta koja obavljaju djelatnosti proizvodnje prirodnog plina ili opskrbe plinom ne mogu, izravno ili posredno, imati vlasničke udjele u neovisnom operatoru transporta.</p> <p>(5) Neovisni operator transporta ne može, izravno ili posredno, imati vlasničke udjele u ovisnom društvu unutar strukture vertikalno integriranog subjekta koje obavlja djelatnosti proizvodnje prirodnog plina ili opskrbe plinom, niti imati pravo na isplatu dividendi ili neke druge finansijske koristi od tog ovisnog društva.</p> <p>(6) Cjelokupna upravljačka struktura i interni akti neovisnog operatora transporta moraju osigurati njegovu učinkovitu neovisnost.</p> <p>(7) Vertikalno integrirani subjekt ne smije izravno ili posredno utjecati na aktivnosti neovisnog operatora transporta koje su nužne za pripremu desetogodišnjeg plana razvoja</p>		
--	--	--	--

<p>4. Operator transportnog sustava u identitetu svojeg poduzeća, komunikaciji, politici marke i poslovnim prostorima ne smije stvarati zbrku u pogledu odvojenog identiteta vertikalno integriranog poduzeća ili bilo kojeg njegovog dijela.</p> <p>5. Operator transportnog sustava ne smije dijeliti informatičke sustave ili opremu, fizičke prostore i sustave kontrole pristupa s bilo kojim dijelom vertikalno integriranog poduzeća niti rabiti iste konzultante ili vanjske suradnike za informatičke sustave ili opremu te sustave kontrole pristupa.</p> <p>6. Reviziju računa operatora transportnih sustava provodi revizor koji je različit od onog koji provodi reviziju vertikalno integriranog poduzeća ili bilo kojeg njegovog dijela.</p>	<p>transportnog sustava koji se izrađuje u skladu sa člankom 28. ovoga Zakona odnosno na konkurenčko ponašanje neovisnog operatora transporta u svezi sa svakodnevnim poslovima transporta i upravljanja transportnim sustavom.</p> <p>(8) Neovisni operator transporta svojim posebnim korporativnim identitetom, komuniciranjem, zaštićenim imenom društva i poslovnim prostorom mora biti jasno odvojen od vladajućeg društva u sustavu vertikalno integriranog subjekta i ne smije dovoditi u zabludu u pogledu identiteta vertikalno integriranog subjekta ili nekog njegova dijela. Pri tome smije koristiti samo znakove, slikovne prikaze, imena, slova, brojke, oblike i prikaze koji su prikladni za razlikovanje djelatnosti ili usluga neovisnog operatora transporta od onih koje obavlja vertikalno integrirani subjekt.</p> <p>(9) Neovisni operator transporta ne smije zajednički dijeliti informatičke sustave ili opremu, poslovne prostore i sustave sigurnog pristupa s bilo kojim dijelom vertikalno integriranog subjekta niti zajednički koristiti usluge istih savjetnika ili vanjskih izvođača za informatičke sustave ili opremu ili sustave sigurnog pristupa.</p>		
--	--	--	--

(10) Neovisni operator transporta mora dati jamstvo da u pogledu informatičke opreme i sustava kontrole pristupa, zajednički ne surađuje s istim savjetnicima i vanjskim pružateljima usluga kao i vertikalno integrirani subjekt.

(11) Reviziju računa neovisnog operatora transporta ne smije provoditi isti revizor koji provodi reviziju računa vertikalno integriranog subjekta ili nekog njegova dijela.

(12) U aktivnostima konsolidacije računa vertikalno integriranog subjekta ili iz drugih bitnih razloga koji se moraju prethodno dostaviti Agenciji, revizor može imati uvid u dijelove knjigovodstva neovisnog operatora transporta, ako Agencija nema primjedbi s naslova očuvanja neovisnosti operatora transporta.

(13) U slučaju iz stavka 12. ovoga članka revizor mora povjerljivo postupati s komercijalno osjetljivim podacima i informacijama, a osobito ih ne smije dijeliti s vertikalno integriranim subjektom.

(14) Osim zadataka iz članaka 27. i 28. ovoga Zakona, neovisni operator transporta obavlja sljedeće zadatke:

1. zastupanje operatora transportnog sustava te komunikacija s trećim stranama i regulatornim agencijama

<p>2. zastupanje operatora transportnog sustava u međunarodnim organizacijama i institucijama iz područja transporta plina</p> <p>3. odobravanje i upravljanje pristupom i korištenjem transportnog sustava bez diskriminacije korisnika transportnog sustava ili kategorija korisnika transportnog sustava</p> <p>4. naplata iznosa tarifne stavke za transportni sustav, uključujući za korištenje transportnog sustava, za usluge sustava i za pokriće gubitaka u transportnom sustavu, pri čemu ona vezana uz energiju uravnoveženja prikuplja operator tržišta plina</p> <p>5. vođenje plinskog sustava te održavanje, razvoj i izgradnja sigurnog, učinkovitog i ekonomičnog transportnog sustava</p> <p>6. planiranje investicija koje osiguravaju dugoročnu sposobnost transportnog sustava da zadovolji razumne zahtjeve potrošnje te koje jamče sigurnost opskrbe</p> <p>7. stvaranje zajedničkih pothvata uključujući one s jednim ili više operatora transportnog sustava, operatorom tržišta plina, burzama plina i ostalim relevantnim sudionicima, radi zadovoljavanja ciljeva razvoja i stvaranja regionalnih tržišta ili olakšavanja procesa liberalizacije.</p>		
---	--	--

<p>Članak 18.</p> <p>Neovisnost operatora transportnog sustava</p> <p>1. Ne dovodeći u pitanje odluke nadzornog tijela na temelju članka 20., operator transportnog sustava ima:</p> <p>(a)stvarna prava donošenja odluka, neovisno o vertikalno integriranom poduzeću, u odnosu na sredstva koja su potrebna za rad, održavanje ili razvoj transportnog sustava; i</p> <p>(b)ovlast za pribavljanje novca na tržištu kapitala, posebno zaduživanjem i povećanjem kapitala.</p> <p>2. Operator transportnog sustava u svakom trenutku djeluje tako da osigura raspolaganje resursima koji su mu potrebni za ispravno i učinkovito obavljanje djelatnosti transporta te za razvoj i održavanje učinkovitog, sigurnog i ekonomičnog transportnog sustava.</p> <p>3. Poduzeća kćeri vertikalno integriranog</p>	<p>Neovisnost operatora transporta</p> <p>Članak 20.</p> <p>(1) Ne dovodeći u pitanje odluke nadzornog odbora iz članka 22. ovoga Zakona, neovisni operator transporta samostalno odlučuje, nezavisno od vertikalno integriranog subjekta, o sredstvima nužnim za vođenje plinskog sustava te za održavanje, razvoj i izgradnju transportnog sustava, kao i o pribavljanju finansijskih sredstava na tržištu kapitala, osobito kroz zaduživanja i povećanje kapitala.</p> <p>(2) Neovisni operator transporta mora postupati na način da osigura raspoloživost sredstava nužnih za pravilno i učinkovito obavljanje djelatnosti transporta plina i za razvoj i održavanje učinkovitog, sigurnog i ekonomičnog transportnog sustava.</p> <p>(3) Poduzeća kćeri vertikalno integriranog poduzeća koja obavljaju funkcije proizvodnje ili opskrbe ne smiju biti vlasnici nikakvog izravnog</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>poduzeća koja obavljaju funkcije proizvodnje ili opskrbe ne smiju biti vlasnici nikakvog izravnog ni neizravnog udjela u operatoru transportnog sustava. Operator transportnog sustava ne smije biti vlasnik nikakvog izravnog ni neizravnog udjela ni u jednom poduzeću kćeri vertikalno integriranog poduzeća koje obavlja funkcije proizvodnje ili opskrbe, niti primati dividende niti bilo koju drugu finansijsku korist od tog poduzeća kćeri.</p>	<p>ni neizravnog udjela u operatoru transportnog sustava.</p> <p>(4) Operator transportnog sustava ne smije biti vlasnik nikakvog izravnog ni neizravnog udjela ni u jednom poduzeću kćeri vertikalno integriranog poduzeća koje obavlja funkcije proizvodnje ili opskrbe, niti primati dividende niti bilo koju drugu finansijsku korist od tog poduzeća kćeri.</p>		
<p>4. Sveukupna upravljačka struktura i statut operatora transportnog sustava osiguravaju stvarnu neovisnost operatora transportnog sustava u skladu s ovim poglavljem. Vertikalno integrirano poduzeće ne smije određivati, ni izravno ni neizravno, konkurentsko ponašanje operatora transportnog sustava u vezi sa svakodnevnim djelatnostima operatora transportnog sustava i upravljanjem mrežom, ni u vezi s djelatnostima nužnim za pripremu desetogodišnjeg plana razvoja mreže razvijenog na temelju članka 22.</p>	<p>(5) Sveukupna upravljačka struktura i statut operatora transportnog sustava osiguravaju stvarnu neovisnost operatora transportnog sustava u skladu s ovim člankom.</p> <p>(6) Vertikalno integrirano poduzeće ne smije određivati, ni izravno ni neizravno, konkurentsko ponašanje operatora transportnog sustava u vezi sa svakodnevnim djelatnostima operatora transportnog sustava i upravljanje transportnim sustavom, ni u vezi s djelatnostima nužnim za pripremu desetogodišnjeg plana razvoja transportnog sustava u skladu s člankom 28. ovoga Zakona.</p>		
<p>5. Pri izvršavanju svojih zadataka iz članka 13. i članka 17. stavka 2. ove Direktive te u skladu s člankom 13. stavkom 1., člankom 14. stavkom 1. točkom (a), člankom 16. stavnica 2., 3. i 5., člankom 18. stavkom 6. i člankom 21. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 715/2009, operatori transportnog sustava ne smiju diskriminirati različite osobe ili</p>	<p>(7) Svi komercijalni i finansijski odnosi između vertikalno integriranog subjekta, odnosno društava koja na bilo koji način kontrolira vertikalno integrirani subjekt i neovisnog operatora transporta, uključujući zajmove koje</p>		

<p>subjekte i ne smiju ograničavati, narušavati ni sprečavati tržišno natjecanje u području proizvodnje ili opskrbe.</p> <p>6. Svi komercijalni i financijski odnosi između vertikalno integriranog poduzeća i operatora transportnog sustava, uključujući zajmove operatora transportnog sustava vertikalno integriranom poduzeću, u skladu su s tržišnim uvjetima. Operator transportnog sustava vodi detaljnu evidenciju takvih komercijalnih i financijskih odnosa te je na zahtjev stavlja na raspolaganje regulatornom tijelu.</p> <p>7. Operator transportnog sustava regulatornom tijelu podnosi na odobrenje sve komercijalne i financijske sporazume s vertikalnom integriranim poduzećem.</p> <p>8. Operator transportnog sustava obavešće regulatorno tijelo o financijskim resursima iz članka 17. stavka 1. točke (d), dostupnima za buduće investicijske projekte i/ili za zamjenu postojećih sredstava.</p> <p>9. Vertikalno integrirano poduzeće suzdržava se od bilo kojeg djelovanja kojim se sprečava ili ometa operatora transportnog sustava u ispunjavanju njegovih obveza iz ovog poglavlja i ne smije od operatora transportnog sustava zahtijevati da od vertikalno integriranog poduzeća traži dopuštenje za ispunjavanje tih obveza.</p>	<p>neovisni operator transporta daje vertikalno integriranom subjektu, moraju biti u skladu s tržišnim uvjetima.</p> <p>(8) Neovisni operator transporta vodi detaljnu evidenciju o predmetnim komercijalnim i financijskim odnosima i dostavlja je Agenciji na njezin zahtjev.</p> <p>(9) Neovisni operator transporta dostavlja Agenciji na suglasnost sve komercijalne i financijske sporazume s vertikalno integriranim subjektom, odnosno društвima koja na bilo koji način kontrolira vertikalno integrirani subjekt.</p> <p>(10) Agencija će, po provjeri tržišno usmjerenih i nepristranih uvjeta, u roku od četiri tjedna od dana primitka sporazuma dati ili uskratiti suglasnost.</p> <p>(11) Ako Agencija u roku iz stavka 10. ovoga članka ne obavijesti neovisnog operatora transporta o svojoj odluci, smatra se da je dala suglasnost na traženi sporazum.</p> <p>(12) Neovisni operator transporta obavještava Agenciju o financijskim sredstvima iz stavka 2. ovoga članka koja ima na raspolaganju za buduće investicijske projekte i/ili za zamjenu postojeće imovine.</p> <p>(13) Vertikalno integrirani subjekt neće obavljati aktivnosti kojima</p>		
--	--	--	--

<p>10. Poduzeće koje je regulatorno tijelo certificiralo kao poduzeće usklađeno sa zahtjevima ovog poglavlja dotična država članica odobrava i imenuje operatorom transportnog sustava. Primjenjuje se postupak certificiranja iz članka 10. ove Direktive i članka 3. Uredbe (EZ) br. 715/2009 ili iz članka 11. ove Direktive.</p>	<p>ometa ili utječe na izvršavanje obveza neovisnog operatora transporta utvrđenih ovim Zakonom, niti će od neovisnog operatora transporta tražiti da zahtjeva dopuštenje od vertikalno integriranog subjekta u izvršavanju takvih obveza.</p>		
<p>Članak 19.</p> <p>Neovisnost osoblja i poslovodstva operatora transportnog sustava</p> <p>1. Odluke o imenovanju i ponovnom imenovanju, radnim uvjetima uključujući naknade te prestanku mandata osoba odgovornih za upravljanje i/ili članova administrativnih tijela operatora transportnog sustava donosi nadzorno tijelo operatora transportnog sustava imenovano u skladu s člankom 20.</p> <p>2. O identitetu i uvjetima mandata, trajanja i prestanka mandata osoba koje je nadzorno tijelo nominiralo za imenovanje ili ponovno imenovanje kao osobe odgovorne za izvršno upravljanje i/ili kao članove administrativnih tijela operatora transportnog sustava, te o razlozima za bilo koji prijedlog odluke o prestanku takvog mandata, obavješćuje se regulatorno tijelo. Ti uvjeti i odluke iz stavka 1. postaju obvezujući samo ako</p>	<p>Neovisnost osoblja i članova uprave</p> <p>Članak 21.</p> <p>(1) O imenovanju članova uprave neovisnog operatora transporta, prestanku i obnavljanju njihova mandata, radnim uvjetima, uključujući naknadu i ostala materijalna prava članova uprave, u skladu sa propisom kojim se uređuju trgovačka društva odlučuje nadzorni odbor neovisnog operatora transporta iz članka 22. ovoga Zakona.</p> <p>(2) Članovi uprave neovisnog operatora transporta moraju biti neovisni u svom radu i postupanju. Njihova se neovisnost osigurava na način da:</p> <p>1. ne zauzimaju niti jedan drugi profesionalni položaj niti, izravno ili posredno, obnašaju neku dužnost, imaju neke obveze, poslovni udio ili poslovne odnose s drugim dijelovima vertikalno integriranog subjekta ili</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>regulatorno tijelo ne stavi prigovor na njih u roku od tri tjedna od obavijesti.</p> <p>Regulatorno tijelo može staviti prigovor na odluke iz stavka 1.:</p> <p>(a)ako se pojave sumnje u profesionalnu neovisnost nominirane osobe odgovorne za upravljanje i/ili člana administrativnih tijela; ili</p> <p>(b)ako, u slučaju prijevremenog prestanka mandata, postoje sumnje u opravdanost takvog prijevremenog prestanka.</p> <p>3. U razdoblju od tri godine prije imenovanja osoba odgovornih za upravljanje i/ili članova administrativnih tijela operatora transportnog sustava koji podliježu ovom stavku ne smije se imati nikakav profesionalni položaj ni odgovornost, interes ni poslovni odnos, ni izravan ni neizravan, s vertikalno integriranim poduzećem ni s bilo kojim njegovim dijelom ni njegovim vlasnicima kontrolnog udjela, osim operatora transportnog sustava.</p> <p>4. Osobe odgovorne za upravljanje i/ili članovi administrativnih tijela te zaposlenici operatora transportnog sustava ne smiju imati nikakav drugi profesionalni položaj ni odgovornost, interes ni poslovni odnos, ni izravan ni neizravan, s bilo kojim drugim dijelom vertikalno integriranog poduzeća ni s njegovim vlasnicima kontrolnog udjela.</p>	<p>njegovih većinskih dioničara</p> <p>2. u razdoblju od tri godine prije njihova imenovanja u neovisnom operatoru transporta ne zauzimaju nikakav profesionalan položaj niti, izravno ili posredno, obnašaju neku dužnost, imaju neke obveze, poslovni udio ili poslovne odnose s vertikalno integriranim subjektom ili nekim njegovim dijelom ili njegovim većinskim dioničarima, osim s operatorom transportnog sustava. Ovaj rok se primjenjuje na imenovanja nakon 3. ožujka 2012. godine</p> <p>3. nakon prekida njihova ugovornog odnosa kod operatora transportnog sustava ne zauzimaju nikakav profesionalni položaj, niti obnašaju neku dužnosti, imaju poslovni udio ili poslovne odnose s drugim dijelovima vertikalno integriranog subjekta, kao ni s njegovim većinskim vlasnikom u razdoblju od najmanje četiri godine</p> <p>4. nemaju poslovne udjele niti ostvaruju neku drugu izravnu ili posrednu financijsku korist od bilo kojeg dijela vertikalno integriranog subjekta. Njihova naknada za rad ne ovisi o aktivnostima ili poslovnim rezultatima vertikalno integriranog subjekta.</p> <p>(3) Neovisni operator transporta</p>		
---	--	--	--

<p>5. Osobe odgovorne za upravljanje i/ili članovi administrativnih tijela te zaposlenici operatora transportnog sustava ne smiju imati nikakav interes, niti ikakve finansijske koristi, izravne ni neizravne, ni od jednog dijela vertikalno integriranog poduzeća osim operatora transportnog sustava. Njihova naknada ne smije ovisiti o djelatnostima ni rezultatima vertikalno integriranog poduzeća, osim onih koji se odnose na operatora transportnog sustava.</p> <p>6. Osobama odgovornima za upravljanje i/ili članovima administrativnih tijela operatora transportnog sustava koji osporavaju prijevremeni prestanak svojih mandata jamče se stvarna prava na žalbu regulatornom tijelu.</p> <p>7. Nakon prestanka njihovog mandata kod operatora transportnog sustava, osobe odgovorne za njegovo upravljanje i/ili članovi njegovih administrativnih tijela ne smiju imati nikakav profesionalni položaj ni odgovornost, interes ni poslovni odnos ni s jednim dijelom vertikalno integriranog poduzeća osim operatora transportnog sustava, ni s njegovim vlasnicima kontrolnog udjela, tijekom razdoblja od najmanje četiri godine.</p> <p>8. Stavak 3. primjenjuje se na većinu osoba odgovornih za upravljanje i/ili članova administrativnih tijela operatora</p>	<p>mora bez odgađanja dostaviti Agenciji prijedlog imenovanja članova uprave koje predlaže nadzorni odbor iz članka 22. ovoga Zakona te uvjete njihova ugovora s društvom, a osobito uvjete koji se odnose na sklapanje, trajanje i prestanak odnosno prijevremeni prekid ugovora te materijalna i druga prava. Neovisni operator transporta mora dostaviti Agenciji i razloge za prijevremeni prekid ugovora članova uprave, a koji se mogu primjenjivati u slučaju da Agencija nije uložila prigovor u roku od 3 tjedna od primitka razloga za prijevremeni prekid ugovora članova uprave.</p> <p>(4) U roku od 3 tjedna od dana zaprimanja prijedloga iz stavka 3. ovoga članka Agencija može osporiti prijedlog odluke o imenovanju, odnosno uvjete ugovora sa članovima uprave ako:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. postoji sumnja u profesionalnu neovisnost članova uprave u smislu stavka 2. ovoga članka te uvjete zapošljavanja, uključujući plaću i ostala materijalna prava ili 2. u slučaju prijevremenog prekida mandata postoji sumnja u nepropisnost takvog prijevremenog prekida. <p>(5) Prijevremeni prekid iz stavka 4. točke 2. ovoga članka smatra se</p>		
--	--	--	--

<p>transportnog sustava.</p> <p>Osobe odgovorne za upravljanje i/ili članovi administrativnih tijela operatora transportnog sustava koji ne podliježu stavku 3. ne smiju se baviti djelatnostima upravljanja ni drugim odgovarajućim djelatnostima u vertikalno integriranom poduzeću tijekom razdoblja od najmanje šest mjeseci prije njihovog imenovanja.</p> <p>Prvi podstavak ovog stavka i stavci 4. do 7. primjenjuju se na sve osobe koje pripadaju izvršnom upravljanju i one koje su njima izravno odgovorne za pitanja povezana s radom, održavanjem ili razvojem mreže.</p>	<p>nepropisnim onda kada ukazuje na okolnosti prekida koje nisu u skladu s odredbama o neovisnosti u svom radu i postupanju članova uprave u skladu sa stavkom 2. ovoga članka.</p> <p>(6) Članovi uprave imaju pravo podnijeti prigovor Agenciji u slučaju prijevremenog prekida mandata.</p> <p>(7) Odredbe iz stavka 2. i stavka 5. ovoga članka primjenjuju se na odgovarajući način i na osobe zaposlene na rukovodećim mjestima iz područja vođenja plinskog sustava te održavanja, izgradnje i razvoja transportnog sustava, odnosno ostale zaposlene osobe na rukovodećim radnim mjestima koje su na prvoj razini rukovođenja ispod uprave.</p>		
<p>Članak 20.</p> <p>Nadzorno tijelo</p> <p>1. Operator transportnog sustava ima nadzorno tijelo koje je zaduženo za donošenje odluka koje mogu imati značajan utjecaj na vrijednost imovine vlasnika udjela unutar operatora transportnog sustava, posebno odluka koje se odnose na odobravanje godišnjih i dugoročnijih finansijskih planova, razinu zaduženosti operatora transportnog sustava i iznos dividendi raspodijeljenih vlasnicima udjela. Odluke koje su u nadležnosti nadzornog</p>	<p>Neovisnost nadzornog odbora</p> <p>Članak 22.</p> <p>(1) Neovisni operator transporta ima nadzorni odbor imenovan u skladu s odredbama propisa kojima se uređuje područje trgovackih društava, odnosno uređuju nadležnosti nadzornog odbora za donošenje odluka koje mogu značajno utjecati na vrijednost imovine dioničara/članova društva neovisnog operatora transporta, osobito odluka koje su vezane uz davanje suglasnosti na godišnje i dugoročne finansijske planove, razine zaduživanja</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>tijela ne uključuju one koje su povezane sa svakodnevnim djelatnostima operatora transportnog sustava i upravljanjem mrežom te s djelatnostima nužnima za pripremanje desetogodišnjeg plana razvoja mreže na temelju članka 22.</p> <p>2. Nadzorno tijelo sastavljeno je od članova koji zastupaju vertikalno integrirano poduzeće, članova koji zastupaju vlasnike udjela treće strane i, kada to predviđa odgovarajuće zakonodavstvo države članice, članova koji zastupaju druge zainteresirane strane, kao što su zaposlenici operatora transportnog sustava.</p> <p>3. Članak 19. stavak 2. prvi podstavak i članak 19. stavci 3. do 7. primjenjuju se najmanje na polovicu članova nadzornog tijela, umanjenu za jednog člana.</p> <p>Članak 19. stavak 2. drugi podstavak točka (b) primjenjuje se na sve članove nadzornog tijela.</p>	<p>neovisnog operatora transporta i iznosa dividendi/dobiti koje isplaćuju dioničarima/članovima društva.</p> <p>(2) Odluke koje se odnose na imenovanje, ponovno imenovanje, uvjete imenovanja uključujući naknade i druga materijalna prava te okončanje ugovora sa članovima uprave donosi nadzorni odbor.</p> <p>Odluke u nadležnosti nadzornog odbora ne uključuju odluke koje se odnose na svakodnevne aktivnosti operatora transporta i upravljanje transportnim sustavom, niti aktivnosti potrebne za izradu desetogodišnjeg plana razvoja transportnog sustava.</p> <p>(3) Nadzorni odbor sastavljen je od predstavnika vertikalno integriranog subjekta, predstavnika dioničara/članova društva treće strane i predstavnika drugih zainteresiranih strana, kao što su radnici neovisnog operatora transporta.</p> <p>(4) Odredbe članka 21. stavaka 2., 3. i 4. ovoga Zakona primjenjuju se najmanje na polovicu broja članova nadzornog odbora umanjenog za jedan. Odredba članka 21. stavka 4. točke 2. ovoga Zakona primjenjuje se na sve članove nadzornog odbora.</p>		
---	--	--	--

<p>Članak 21.</p> <p>Program usklađivanja i službenik za praćenje usklađenosti</p> <p>1. Države članice osiguravaju da operatori transportnih sustava uvedu i provode program usklađivanja koji utvrđuje mjere poduzete da se osigura da diskriminacijsko ponašanje bude isključeno te da se osigura odgovarajuće praćenje usklađenosti s tim programom. Program usklađivanja predviđa specifične obveze zaposlenika da postignu te ciljeve. Podliježe odobrenju regulatornog tijela. Ne dovodeći u pitanje ovlasti nacionalnog regulatora, usklađenost s programom neovisno prati službenik za praćenje usklađenosti.</p> <p>2. Službenika za praćenje usklađenosti imenuje nadzorno tijelo, podložno odobrenju regulatornog tijela. Regulatorno tijelo može odbiti odobrenje službenika za praćenje usklađenosti samo zbog nedostatka neovisnosti ili stručnosti. Službenik za praćenje usklađenosti može biti fizička ili pravna osoba. Na službenika za praćenje usklađenosti primjenjuje se članak 19. stavci 2. do 8.</p> <p>3. Službenik za praćenje usklađenosti zadužen je za:</p> <p>(a)praćenje provedbe programa usklađivanja;</p>	<p>Program usklađenosti i osoba za praćenje usklađenosti</p> <p>Članak 23.</p> <p>(1) Neovisni operator transporta mora donijeti program usklađenosti kojim su pobliže utvrđene mjere kojima se isključuje mogućnost pristranog ponašanja te način praćenja usklađenosti s tim programom. Program usklađenosti utvrđuje posebne obveze zaposlenika vezane uz ispunjenje tih ciljeva. Na program usklađenosti prethodnu suglasnost daje Agencija. Usklađenost s programom neovisno prati osoba za praćenje usklađenosti.</p> <p>(2) Osobu za praćenje usklađenosti imenuje nadzorni odbor uz prethodnu suglasnost Agencije. Agencija može uskratiti suglasnost na imenovanje osobe za praćenje usklađenosti samo ako nije dovoljno neovisna ili nema odgovarajuće stručne sposobnosti.</p> <p>(3) Osoba za praćenje usklađenosti može biti fizička ili pravna osoba te se na nju primjenjuju odredbe članka 21. stavaka 1. do 3. ovoga Zakona.</p> <p>(4) Zadaci osobe za praćenje usklađenosti su:</p> <p>1. praćenje provedbe programa usklađenosti</p> <p>2. izrada godišnjeg izvješća, utvrđivanje mjera poduzetih u svrhu provedbe programa usklađenosti i</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	
--	---	------------------------------	--

<p>(b) razradu godišnjeg izvješća u kojem se navode mjere poduzete radi provedbe programa usklađivanja i njegovo podnošenje regulatornom tijelu;</p> <p>(c) izvješćivanje nadzornog tijela i davanje preporuka o programu usklađivanja i njegovoj provedbi;</p> <p>(d) obavješćivanje regulatornog tijela o svim značajnim kršenjima koja se odnose na provedbu programa usklađivanja; i</p> <p>(e) izvješćivanje regulatornog tijela o svim komercijalnim i finansijskim odnosima između vertikalno integriranog poduzeća i operatora transportnog sustava.</p> <p>4. Službenik za praćenje usklađenosti podnosi regulatornom tijelu predložene odluke o planu ulaganja ili o pojedinačnim ulaganjima u mrežu. To se događa najkasnije kad ih poslovodstvo i/ili nadležno administrativno tijelo operatora transportnog sustava podnosi nadzornom tijelu.</p> <p>5. Kada vertikalno integrirano poduzeće, na općoj skupštini ili glasovima članova nadzornog tijela koje je imenovalo, spriječi donošenje odluke čime se sprečavaju ili odgađaju ulaganja koja su se na temelju desetogodišnjeg plana razvoja mreže trebala izvršiti tijekom sljedeće tri godine, službenik za praćenje usklađenosti o tome izvješćuje regulatorno tijelo koje zatim postupa u skladu s člankom 22.</p>	<p>njihovo podnošenje Agenciji</p> <p>3. podnošenje izvješća nadzornom odboru i izdavanje preporuka vezanih uz program usklađenosti i njegovu provedbu</p> <p>4. obavještavanje Agencije o svakoj bitnoj povredi vezanoj uz provedbu programa usklađenosti</p> <p>5. podnošenje izvješća Agenciji o svim komercijalnim i finansijskim odnosima između vertikalno integriranog subjekta i operatora transportnog sustava.</p> <p>(5) Osoba za praćenje usklađenosti dostavlja Agenciji prijedlog odluka o investicijskom planu ili o pojedinim investicijama u transportni sustav, najkasnije do trenutka kad uprava neovisnog operatora transporta iste dostavi nadzornom odboru.</p> <p>(6) Ako skupština vertikalno integriranog subjekta ili nadzorni odbor glasovanjem spriječi usvajanje odluke, rezultat čega je sprječavanje ili odgađanje investicija koje se prema desetogodišnjem planu razvoja transportnog sustava moraju izvršiti u sljedeće tri godine, osoba za praćenje usklađenosti o tome izvještava Agenciju koja zatim postupa u skladu s odredbama ovoga Zakona.</p> <p>(7) Na uvjete koji uređuju mandat ili zapošljavanje osobe za praćenje usklađenosti, uključujući i trajanje</p>		
--	---	--	--

<p>6. Uvjeti mandata ili uvjeti radnog odnosa službenika za praćenje usklađenosti, uključujući trajanje njegovog mandata, podliježu odobrenju regulatornog tijela. Ti uvjeti osiguravaju neovisnost službenika za praćenje usklađenosti, uključujući tako da mu se osiguraju svi resursi potrebni za izvršavanje njegovih zadaća. Tijekom svojeg mandata službenik za praćenje usklađenosti ne smije imati nikakav drugi profesionalni položaj, odgovornost ni interes, ni izravan ni neizravan, ni u jednom dijelu vertikalno integriranog poduzeća ni s njim, ni s njegovim vlasnicima kontrolnog udjela.</p>	<p>mandata ili radnog odnosa, suglasnost daje Agencija.</p> <p>(8) Uvjeti iz stavka 7. ovoga članka moraju osigurati neovisnost osobe za praćenje usklađenosti, uključujući osiguranje svih potrebnih sredstava za ispunjavanje njegovih zadataka.</p> <p>(9) Tijekom svog mandata ili zaposlenja osoba za praćenje usklađenosti ne može zauzimati niti jedan drugi profesionalni položaj niti, izravno ili posredno, obnašati neku dužnost ili imati poslovni udio u ili s nekim drugim dijelom vertikalno integriranog subjekta ili njegovim većinskim dioničarima.</p> <p>(10) Osoba za praćenje usklađenosti redovito podnosi usmena ili pisana izvješća Agenciji i ima pravo redovito izvještavati, usmeno ili pisanim putem, nadzorni odbor neovisnog operatora transporta.</p> <p>(11) Osoba za praćenje usklađenosti može prisustvovati svim sastancima rukovodećeg osoblja ili uprave neovisnog operatora transporta te sastancima nadzornog odbora i skupštine i dužnost je ovih tijela obavijestiti tu osobu o zakazanim sastancima te joj dostaviti potrebne materijale za sjednicu.</p> <p>(12) Osoba za praćenje usklađenosti prisustvuje svim sastancima na kojima se razmatraju sljedeća pitanja:</p>		
<p>7. Službenik za praćenje usklađenosti redovito, usmenim ili pismenim putem, izvješćuje regulatorno tijelo i ima pravo redovito izvješćivati, usmenim ili pismenim putem, nadzorno tijelo operatora transportnog sustava.</p>			
<p>8. Službenik za praćenje usklađenosti može prisustvovati svim sastancima poslovodstva ili administrativnih tijela operatora transportnog sustava te sastancima nadzornog tijela i generalne skupštine. Službenik za praćenje usklađenosti prisustvuje svim sastancima na kojima se obrađuju sljedeća pitanja:</p> <p>(a) uvjeti za pristupanje mreži, kako je definirano u Uredbi (EZ) br. 715/2009, posebno u pogledu tarifa, usluga pristupa</p>			

<p>trećih strana, dodjele kapaciteta i upravljanja zagušenjem, transparentnosti, uravnoteživanja i sekundarnih tržišta;</p> <p>(b)projekti pokrenuti radi funkciranja, održavanja i razvoja transportnog sustava, uključujući ulaganja u nove transportne veze, povećanje kapaciteta i optimizaciju postojećih kapaciteta;</p> <p>(c)nabava ili prodaja energije potrebne za funkciranje transportnog sustava.</p> <p>9. Službenik za praćenje usklađenosti prati usklađenost operatora transportnog sustava s člankom 16.</p> <p>10. Službenik za praćenje usklađenosti ima pristup svim odgovarajućim podacima i uredima operatora transportnog sustava te svim informacijama nužnim za izvršavanje njegovog zadatka.</p> <p>11. Nakon prethodnog odobrenja regulatornog tijela, nadzorno tijelo može razriješiti službenika za praćenje usklađenosti. Službenika za praćenje usklađenosti razrješuje zbog nedostatka neovisnosti ili stručnosti na zahtjev regulatornog tijela.</p> <p>12. Službenik za praćenje usklađenosti ima pristup uredima operatora transportnog sustava bez prethodne najave.</p>	<p>1. uvjeti pristupa i korištenja transportnog sustava, osobito oni koji se odnose na cijene za korištenje transportnog sustava, usluge vezane uz pristup i korištenje transportnog sustava, dodjelu transportnog kapaciteta i upravljanje zagušenjem, transparentnost, uravnoteženje i sekundarna tržišta</p> <p>2. projekti u tijeku vezani uz vođenje plinskog sustava te održavanje i razvoj transportnog sustava, uključujući investicije u prekogranične vodove i priključke ili</p> <p>3. kupnja ili prodaja plina potrebne za rad plinskog sustava i transportnog sustava, uključujući pomoćne usluge, usluge sustava i uslugu uravnoteženja.</p> <p>(13) Osoba za praćenje usklađenosti prati usklađenost rada neovisnog operatora transporta s odredbama koje uređuju povjerljivost neovisnog operatora transporta i vlasnika transportnog sustava.</p> <p>(14) Osoba za praćenje usklađenosti ima pristup svim bitnim podacima i uredima neovisnog operatora transporta te svim informacijama koje su mu potrebne za izvršenje njegovih zadataka.</p> <p>(15) Osoba za praćenje usklađenosti ima pristup uredima neovisnog operatora transporta bez prethodne</p>		
---	---	--	--

	<p>najave.</p> <p>(16) Uz prethodnu suglasnost Agencije nadzorni odbor može razriješiti dužnosti osobu za praćenje usklađenosti.</p> <p>(17) Agencija je ovlaštena zahtijevati razrješenje osobe za praćenje usklađenosti zbog razloga nedostatne neovisnosti u radu ili nedostatnih stručnih sposobnosti.</p> <p>(18) U pogledu zaštite sigurnosti radnog mjesta, osoba za praćenje usklađenosti tijekom svojeg namještenja, ako je zaposlenik neovisnog operatora transporta, uživa prava sukladno odredbama propisa kojima se uređuje područje zaštite sindikalnog povjerenika.</p>		
Članak 22. Razvoj mreže i ovlasti za donošenje odluka o ulaganjima 1. Operatori transportnih sustava svake godine podnose regulatornom tijelu desetogodišnji plan razvoja mreže koji se temelji na postojećoj i predviđenoj ponudi i potražnji, nakon što su se savjetovali sa svih odgovarajućim zainteresiranim stranama. Taj plan razvoja mreže sadrži učinkovite mjere radi jamčenja primjerenosti sustava i sigurnosti opskrbe.	<p>Dužnosti operatora transportnog sustava</p> <p>Članak 28.</p> <p>(1) Operator transportnog sustava dužan je izraditi desetogodišnji plan razvoja transportnog sustava iz članka 27. točke 14. ovoga Zakona u skladu sa Strategijom energetskog razvoja i Programom provedbe Strategije energetskog razvoja te ga dostaviti Agenciji na odobrenje uz zahtjev za određivanje, odnosno promjenu iznosa tarifnih stavki za transport plina, sukladno</p>	U potpunosti preuzeto	

<p>2. Desetogodišnji plan razvoja mreže posebno:</p> <p>(a)sudionicima na tržištu ukazuje na glavnu transportnu infrastrukturu koju treba izgraditi ili unaprijediti tijekom sljedećih deset godina;</p> <p>(b)sadrži sva ulaganja o kojima je odluka već donesena i identificira nova ulaganja koja treba izvršiti u sljedeće tri godine; i</p> <p>(c)predviđa vremenski okvir za sve investicijske projekte.</p> <p>3. Pri razradi desetogodišnjeg plana razvoja mreže operator transportnog sustava oblikuje razumne prepostavke o razvoju proizvodnje, opskrbe, potrošnje i trgovine s drugim zemljama, vodeći računa o investicijskim planovima za regionalne mreže i mreže na razini Zajednice, kao i investicijskim planovima za sustave skladišta plina i terminale za ponovno uplinjavanje UPP-a.</p> <p>4. Regulatorno tijelo savjetuje se sa svim postojećim ili potencijalnim korisnicima sustava o desetogodišnjem planu razvoja mreže na otvoren i transparentan način. Od osoba ili poduzeća koji tvrde da su potencijalni korisnici sustava može se zatražiti da potkrijepe takve tvrdnje. Regulatorno tijelo objavljuje rezultat postupka savjetovanja, posebno moguće</p>	<p>metodologiji iz članka 92. stavka 1. podstavka 1. ovoga Zakona.</p> <p>(2) Desetogodišnji plan se izrađuje za razdoblje koje započinje s godinom koja slijedi godinu u kojoj je plan dostavljen na odobrenje.</p> <p>(3) Desetogodišnjim planom razvoja transportnog sustava posebno se:</p> <ul style="list-style-type: none"> – planiraju učinkovite mjere koje jamče dostatnost transportnog sustava i sigurnost opskrbe – ukazuje sudionicima na tržištu plina na glavnu transportnu infrastrukturu koju treba izgraditi ili proširiti u regulatornom razdoblju – obuhvaćaju investicije o kojima je već donesena odluka i utvrđuju nove investicije koje treba realizirati u regulatornom razdoblju – daje vremenski okvir realizacije za sve investicijske projekte – daje desetogodišnja projekcija razvoja transportnog sustava. <p>(4) Desetogodišnji plan razvoja transportnog sustava osobito treba sadržavati sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> – plan investicija u izgradnju i rekonstrukciju transportnog sustava, uključujući plan stavljanja u uporabu plinovoda i ostalih objekata transportnog sustava, u naturalnim i finansijskim pokazateljima – studiju opravdanosti planiranih investicija i izvore financiranja, 		
---	--	--	--

<p>potrebe za ulaganjima.</p> <p>5. Regulatorno tijelo razmatra pokriva li desetgodišnji plan razvoja mreže sve potrebe za ulaganjima identificirane tijekom postupka savjetovanja te je li usklađen s neobvezujućim desetogodišnjim planom razvoja mreže na razini cijele Zajednice (plan razvoja mreže na razini cijele Zajednice) iz članka 8. stavka 3. točke (b) Uredbe (EZ) br. 715/2009. Ako se pojave sumnje u vezi s usklađenošću s planom razvoja mreže na razini cijele Zajednice, regulatorno tijelo savjetuje se s Agencijom. Regulatorno tijelo može od operatora transportnog sustava zatražiti da izmjeni svoj desetogodišnji plan razvoja mreže.</p> <p>6. Regulatorno tijelo prati i ocjenjuje provedbu desetogodišnjeg plana razvoja mreže.</p> <p>7. U okolnostima u kojima operator transportnog sustava, osim zbog prevladavajućih razloga izvan njegove kontrole, ne izvrši ulaganje koje se na temelju desetogodišnjeg plana razvoja mreže trebalo izvršiti tijekom sljedeće tri godine, države članice osiguravaju da se od regulatornog tijela zahtijeva da poduzme najmanje jednu od sljedećih mjera za osiguravanje provođenja predmetnog ulaganja, ako je takvo ulaganje još uvijek relevantno na temelju najnovijeg</p>	<p>uključujući projekciju ponude i potražnje za plinom u Republici Hrvatskoj, potražnju kapaciteta transportnog sustava za potrebe tranzita plina, pri čemu treba uzeti u obzir planove o razvoju plinskog proizvodnog sustava, sustava skladišta plina, plinskih distribucijskih sustava i terminala UPP</p> <ul style="list-style-type: none"> – analize i podloge na kojima se zasniva desetogodišnja projekcija razvoja transportnog sustava. <p>(5) Agencija pri odobravanju desetogodišnjeg plana razvoja transportnog sustava:</p> <ul style="list-style-type: none"> – provjerava usklađenost desetogodišnjeg plana razvoja transportnog sustava sa Strategijom energetskog razvoja i Programom provedbe Strategije energetskog razvoja, pri čemu se može savjetovati s Ministarstvom – provjerava usklađenost desetogodišnjeg plana razvoja transportnog sustava s neobvezujućim desetogodišnjim planom razvoja transportnog sustava Europske unije prema Uredbi (EZ) br. 715/2009, pri čemu se Agencija može savjetovati s Agencijom za suradnju energetskih regulatora – savjetuje se sa svim postojećim ili potencijalnim korisnicima 		
---	---	--	--

<p>desetogodišnjeg plana razvoja mreže:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) od operatora transportnog sustava zahtjeva izvršenje predmetnih ulaganja; (b) organizira natječajni postupak za predmetno ulaganje, otvoreno bilo kojem investitoru; ili (c) obveža operatora transportnog sustava da prihvati povećanje kapitala za financiranje potrebnih ulaganja i omogući neovisnim investitorima sudjelovanje u kapitalu. <p>Kada regulatorno tijelo iskoristi svoje ovlasti na temelju prvog podstavka točke (b), ono može obvezati operatora transportnog sustava da pristane na jedno ili više od sljedećeg:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) financiranje od strane bilo koje treće strane; (b) izgradnju od strane bilo koje treće strane; (c) da sam izgradi predmetna nova sredstva; (d) da sam obavlja pogon predmetnih novih sredstava. <p>Operator transportnog sustava investitorima osigurava sve informacije potrebne za realizaciju ulaganja, priključuje nova sredstva na transportnu mrežu i općenito ulaže sve napore radi olakšavanja provedbe investicijskog projekta.</p> <p>Odgovarajući finansijski aranžmani</p>	<p>transportnog sustava o desetogodišnjem planu razvoja transportnog sustava kroz javnu raspravu koja traje 15 dana, pri čemu od potencijalnih korisnika transportnog sustava može zatražiti odgovarajuće dokaze, te provjerava pokriva li desetogodišnji plan razvoja transportnog sustava sve investicijske potrebe prepoznate tijekom savjetodavnog postupka</p> <ul style="list-style-type: none"> – može zahtijevati od operatora transportnog sustava izmjenu i dopunu desetogodišnjeg plana razvoja transportnog sustava. <p>(6) Agencija na temelju odobrenog plana razvoja transportnog sustava objavljuje na internetskoj stranici podatke o infrastrukturi koju treba izgraditi u regulatornom razdoblju, s desetogodišnjom projekcijom razvoja transportnog sustava.</p> <p>(7) Agencija na temelju izvješća o ostvarenim investicijama u izgradnju i rekonstrukciju transportnog sustava u prethodnoj godini iz članka 27. točke 15. ovoga Zakona provjerava je li operator transportnog sustava realizirao pojedine investicije unutar tri godine od godine za koju su one odobrene, u skladu s odobrenim desetogodišnjim planom razvoja transportnog sustava.</p> <p>(8) Ako su investicije iz stavka 7.</p>		
---	--	--	--

<p>podliježu odobrenju regulatornog tijela.</p> <p>8. Kada regulatorno tijelo iskoristi svoje ovlasti na temelju stavka 7. prvog podstavka, odgovarajući tarifni propisi pokrivaju troškove predmetnih ulaganja.</p>	<p>ovoga članka još uvijek relevantne na osnovi najnovijeg desetogodišnjeg plana razvoja transportnog sustava, odnosno ako za njihovo neostvarenje ne postoje opravdani razlozi, Agencija može poduzimati najmanje jednu od sljedećih mjera kako bi osigurala realizaciju odobrenih investicija:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zahtijevati od operatora transportnog sustava realizaciju predmetnih investicija – organizirati natječajni postupak otvoren za sve ulagače zainteresirane za predmetne investicije ili – obvezati operatora transportnog sustava da prihvati povećanje kapitala za financiranje potrebnih investicija i dozvoli neovisnim ulagačima doprinos u kapitalu. <p>(9) Ako Agencija iskoristi svoje ovlasti iz stavka 8. podstavka 2. ovoga članka, može obvezati operatora transportnog sustava na izbor jedne ili više sljedećih mogućnosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. financiranje od bilo koje treće strane 2. izgradnja od bilo koje treće strane 3. samostalna izgradnja novih predmetnih objekata ili 4. samostalno upravljanje novim predmetnim objektima. <p>(10) U slučaju iz stavka 9. ovoga</p>	
--	---	--

	<p>članka operator transportnog sustava osigurava ulagačima sve informacije potrebne za realizaciju investicija, priklučuje nove objekte na transportni sustav i općenito čini sve potrebne radnje u svrhu olakšanja provedbe predmetnih investicijskih projekata. Pri tome Agencija daje prethodnu suglasnost na relevantne finansijske aranžmane.</p> <p>(11) U slučaju kada Agencija postupa na temelju ovlaštenja iz stavka 8. podstavka 1. ovoga članka, troškovi predmetnih investicija smatraju se opravdanim troškovima u skladu s metodologijom iz članka 90. stavka 1. podstavka 1. ovoga Zakona.</p>		
Članak 23. Ovlasti za donošenje odluka o priključivanju sustava skladišta plina, terminala za ponovno uplinjavanje UPP-a i industrijskih kupaca na transportni sustav 1. Operator transportnog sustava utvrđuje i objavljuje transparentne i učinkovite postupke i tarife za nediskriminirajuće priključivanje sustava skladišta plina, terminala za ponovno uplinjavanje UPP-a i industrijskih kupaca na transportni sustav. Ti postupci podliježu odobrenju regulatornog tijela.	<p>Dužnosti operatora transportnog sustava</p> <p>Članak 27.</p> <p>Operator transportnog sustava dužan je:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. voditi, održavati i razvijati siguran, pouzdan i učinkovit transportni sustav 2. osigurati tehničke preduvjete, pod ekonomski optimalnim uvjetima, za prihvat u transportni sustav plina proizvedenog na teritoriju Republike Hrvatske i plina koji se uvozi iz različitih izvora i pravaca te za tranzit plina 3. izraditi i dostaviti na suglasnost 	U potpunosti preuzeto	

<p>2. Operator transportnog sustava nema pravo odbiti priključenje novog sustava skladišta plina, terminala za ponovno uplinjavanje UPP-a ili industrijskog kupca na temelju mogućih budućih ograničenja u raspoloživim mrežnim kapacitetima ili dodatnih troškova povezanih s nužnim povećanjem kapaciteta. Operator transportnog sustava osigurava dostatni ulazni i izlazni kapacitet za novo priključenje.</p>	<p>Agenciji pravila za upravljanje zagušnjima, uključujući i pravila za raspodjelu kapaciteta transportnog sustava, a koja su sastavni dio akta iz članka 88. ovog Zakona te ih na zahtjev Agencije izmijeniti</p> <p>4. priključiti na transportni sustav građevinu pravne i fizičke osobe koja ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom, a posebice aktom iz članka 88 ovoga Zakona, metodologijom iz članka 92. stavka 2. ovoga Zakona te koja je izgrađena na temelju građevinske dozvole ili drugog odgovarajućeg akta na temelju kojeg se može graditi građevina</p> <p>5. uspostaviti i osigurati rad dispečerskog centra za vođenje transportnog sustava, sustava mjerena i sustava za praćenje parametara kvalitete plina i pouzdanosti isporuke plina, učravljanje zagušnjima i uravnoteženje transportnog sustava</p> <p>6. transportirati plin na temelju sklopljenih ugovora</p> <p>7. pisanim putem obavijestiti Agenciju da korisnik transportnog sustava u razdoblju od tri uzastopna mjeseca nije pravodobno ispunio obveze prema operatoru transportnog sustava</p> <p>8. pisanim putem obavijestiti Agenciju o opskrbljivaču u</p>		
--	--	--	--

poteškoćama koji nije podmirio
dospjele novčane obveze u razdoblju
od najmanje 60 dana prema operatoru
transportnog sustava

9. nabavljati plin za potrebe vođenja
sustava na transparentan i
nediskriminirajući način te na
tržišnim principima

10. održavati parametre kvalitete
plina, pružati kvalitetu usluge i
održavati pouzdanost transport plina
u skladu s aktom iz članka 93. ovoga
Zakona

11. na razini transportnog sustava
osigurati mjerjenje količina plina i
očitanje mjernih uređaja u skladu s
aktom iz članka 88. ovoga Zakona

12. uravnoteživati transportni sustav
u skladu s aktima iz članaka 87. i 88.
ovoga Zakona i Uredbom (EU) br.
312/2014

13. osigurati objektivne, jednake i
transparentne uvjete pristupa
transportnom sustavu, u skladu s
ovim Zakonom te aktima iz članaka
87. i 88. ovoga Zakona

14. izraditi desetogodišnji plan
razvoja transportnog sustava, pri
čemu planirane investicije u
izgradnju i rekonstrukciju
transportnog sustava trebaju biti
tehnički opravdane i ekonomski
efikasne te osiguravati odgovarajući
stupanj sigurnosti opskrbe plinom

15. do 31. ožujka tekuće godine dostaviti Agenciji izvješće o ostvarenim investicijama u izgradnju i rekonstrukciju transportnog sustava u prethodnoj godini
16. izraditi i do 1. ožujka tekuće godine dostaviti Agenciji godišnje izvješće operatora transportnog sustava za prethodnu godinu, a koje mora sadržavati izvješće o pouzdanosti, sigurnosti i učinkovitosti transportnog sustava, kvaliteti plina, kvaliteti usluge, pouzdanosti isporuke plina, tehničkim karakteristikama sustava, korištenju kapaciteta transportnog sustava, održavanju opreme sustava te ispunjavanju ostalih dužnosti i ostvarivanju prava iz ovoga Zakona
17. sudionicima na tržištu plina davati informacije u skladu s aktima iz članaka 87., 88. 89., 90. i 91. ovoga Zakona
18. sudionicima na tržištu plina čija je oprema izravno priključena na transportni sustav davati propisane informacije o opsegu, danu i trajanju obustave transporta plina i očekivanom smanjenju kapaciteta transportnog sustava, sukladno aktu iz članka 88. ovoga Zakona
19. davati propisane informacije o investicijskim projektima vezanim uz transportni sustav te o planiranom

	<p>izlasku iz pogona određenih objekata transportnog sustava</p> <p>20. osigurati zaštitu povjerljivosti podataka koje je saznao u obavljanju djelatnosti, sukladno članku 11. ovoga Zakona</p> <p>21. sudjelovati u postupku promjene opskrbljivača plinom za kupca koji je priključen na transportni sustav sukladno aktu iz članka 93. ovoga Zakona</p> <p>22. operatoru tržišta plina dostavljati i ažurirati podatke o obračunskim mjernim mjestima krajnjih kupaca priključenih na transportni sustav za potrebe registra obračunskih mjernih mjesta sukladno članku 93. ovoga Zakona</p> <p>23. voditi evidenciju svih mjesta predaje plina u transportni sustav i preuzimanja plina iz transportnog sustava, uključivo evidenciju kojem opskrbljivaču pripada krajnji kupac, o pripadnosti opskrbljivača plinom i trgovaca plinom bilančnoj skupini</p> <p>24. izgraditi međudržavne spojne plinovode ili po potrebi povećati raspoloživi kapacitet postojećih međudržavnih spojnih plinovoda, radi integracije s transportnim sustavom država članica Europske unije i trećih država, uzimajući u obzir ekonomski razumne i tehnički izvodive zahtjeve za dodatnim</p>		
--	---	--	--

kapacitetom, uvažavajući sigurnost
opskrbe plinom

25. surađivati i razmjenjivati
informacije s institucijama
uspostavljenim u Europskoj uniji
koje na temelju međunarodnog
ugovora imaju pravo i obvezu
praćenja planova razvoja
transportnog sustava, korištenja i
razvoja međudržavnih spojnih
plinovoda i suradnje unutar jedne ili
više regija

26. uzeti u obzir mišljenja i
preporuke te provoditi odluke
institucija uspostavljenih u Europskoj
uniji koje imaju pravo i obvezu
obavljanja zadaća povezanih s
dužnostima operatora transportnog
sustava na temelju međunarodnih
ugovora

27. prilikom donošenja
desetogodišnjeg plana razvoja
transportnog sustava definirati ciljeve
i terminski plan provedbe mjera za
povećanje energetske učinkovitosti
plinskog transportnog sustava, što
uključuje planiranje iznosa godišnje
energetske uštede

28. primijeniti iznose tarifnih stavki
za transport plina na temelju odluke i
metodologije koju donosi Agencija, u
skladu s odredbama propisa kojima
se uređuje energija i regulacija
energetskih djelatnosti te ih na

	<p>primjeren način javno objaviti, i to najmanje sedam dana prije početka primjene</p> <p>29. primijeniti cijene nestandardnih usluga operatora transportnog sustava na temelju metodologije i odluke koju donosi Agencija, u skladu s odredbama propisa kojima se uređuje energija i regulacija energetskih djelatnosti, te ih na primjeren način javno objaviti, i to najmanje sedam dana prije početka primjene</p> <p>30. sudjelovati u aktivnostima Europskog udruženja operatora plinskih transportnih sustava (ENSO-G) na temelju međunarodnih ugovora</p> <p>31. surađivati s operatorima transportnih sustava na regionalnoj razini u svrhu raspodjele kapaciteta i provjere sigurnosti mreže, na temelju međunarodno preuzetih obveza Republike Hrvatske</p> <p>32. voditi računa o energetskoj učinkovitosti te zaštiti prirode i okoliša</p> <p>33. izvršavati zahtjeve za transparentnošću u okviru obavljanja svoje energetske djelatnosti utvrđene Uredbom (EZ) br. 715/2009, Uredbom (EU) br. 312/2014 i Uredbom (EU) br. 2015/703</p> <p>34. primijeniti standardizirani mehanizam raspodjele kapaciteta</p>		
--	---	--	--

	<p>transportnog sustava i provoditi postupak za prošireni kapacitet u skladu s Uredbom (EU) br. 2017/459 i aktom iz članka 88. ovoga Zakona</p> <p>35. primijeniti pravila interoperabilnosti i razmjene podataka, kao i usklađena pravila rada transportnih sustava za plin, sukladno Uredbi (EU) br. 2015/703</p> <p>36. primijeniti pravila o usklađenim strukturama transportnih tarifa za plin sukladno Uredbi (EU) br. 2017/460.</p>		
<p>POGLAVLJE V.</p> <p>DISTRIBUCIJA I OPSKRBA</p> <p>Članak 24.</p> <p>Imenovanje operatora distribucijskih sustava</p> <p>Države članice imenuju ili zahtijevaju od poduzeća, koja imaju u vlasništvu distribucijske sustave ili su za njih odgovorna, da imenuju, na razdoblje koje države članice trebaju utvrditi uzimajući u obzir pitanja učinkovitosti i gospodarske ravnoteže, jednog ili više operatora distribucijskih sustava te osiguravaju da ti operatori djeluju u skladu s člancima 25., 26. i 27.</p>	<p>Koncesija za distribuciju plina i koncesija za izgradnju distribucijskog sustava</p> <p>Članak 36.</p> <p>(1) Koncesija za distribuciju plina je koncesija za javne usluge u smislu propisa kojim se uređuju koncesije.</p> <p>(2) Koncesija za izgradnju distribucijskog sustava je koncesija za javne rade u smislu propisa kojim se uređuju koncesije.</p> <p>(3) Postupak dodjeljivanja koncesije provodi se sukladno ovome Zakonu i propisu kojim se uređuju koncesije.</p> <p>Područje obuhvaćeno koncesijom</p> <p>Članak 37.</p> <p>(1) Za područje ili dio područja jedinice područne (regionalne) samouprave gdje postoji</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

distribucijski sustav predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave, u ime jedinice područne (regionalne) samouprave, daje koncesiju za distribuciju plina ako je za to područje javna usluga distribucije plina prevladavajuća, odnosno javni radovi su sporedni uz glavni predmet ugovora.

(2) Za područje ili dio područja jedinice područne (regionalne) samouprave gdje ne postoji distribucijski sustav, predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave, u ime jedinice područne (regionalne) samouprave, daje koncesiju za izgradnju distribucijskog sustava.

Pripremne radnje za davanje koncesije

Članak 38.

(1) U slučaju koncesija za distribuciju plina dayatelj koncesije dužan je uz pripremne radnje za davanje koncesije propisane propisom kojim se uređuju koncesije ishoditi lokacijske dozvole za visokotlačni ili srednjotlačni distribucijski plinovod od mjesta priključenja na transportni sustav, uključujući priključak ako je potreban priključak.

(2) U slučaju koncesije za izgradnju

distribucijskog sustava davatelj koncesije dužan je uz pripremne radnje za davanje koncesije propisane propisom kojim se uređuju koncesije, ishoditi lokacijske dozvole za visokotlačni ili srednjotlačni distribucijski plinovod od mjesta priključenja na transportni sustav, uključujući priključak, do redukcijskih stanica.

(3) Ako se distribucijski sustav čija je izgradnja predmet koncesije ne sastoji od visokotlačnog ili srednjotlačnog distribucijskog plinovoda i barem jedne reducijiske stanice, davatelj koncesije nije dužan ishoditi lokacijsku dozvolu za takav distribucijski sustav

Obavijest o namjeri davanja koncesije

Članak 39.

(1) Davatelj koncesije svoju namjeru za davanje koncesije za distribuciju plina ili koncesije za izgradnju distribucijskog sustava izražava putem obavijesti koja sadržava podatke za davanje koncesije sukladno propisu kojim se uređuju koncesije.

(2) Obavijest o namjeri davanja koncesije za distribuciju plina, odnosno koncesije za izgradnju distribucijskog sustava i ispravak

obavijesti o namjeri davanja koncesije za distribuciju plina, odnosno koncesije za izgradnju distribucijskog sustava objavljuje Ured za publikacije Europske unije u Službenom listu Europske unije sukladno propisu kojim se uređuju koncesije, a potom se objavljaju i u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske, a nakon toga, neizmijenjenog sadržaja, mogu biti objavljene i u ostalim sredstvima javnog priopćavanja Republike Hrvatske i na internetskoj stranici jedinice područne (regionalne) samouprave, s navedenim datumom objave u Službenom listu Europske unije.

Kriteriji za odabir najpovoljnije ponude

Članak 40.

(1) Kriteriji na kojima davatelj koncesije za distribuciju plina temelji odabir ekonomski najpovoljnije ponude mogu biti:

1. kvaliteta usluge i pouzdanost isporuke plina propisani općim uvjetima opskrbe plinom
2. ponuđeni godišnji iznos naknade za koncesiju na temelju uredbe o visini i načinu plaćanja naknade za koncesiju za distribuciju plina i koncesiju za izgradnju

distribucijskog sustava
3. ukupna visina ulaganja iz dokumentacije za nadmetanje, a koja se odnosi na razvoj distribucijskog sustava za područje ili dio područja jedinice područne (regionalne) samouprave gdje postoji distribucijski sustav
4. ponuđeno tehničko dostignuće na temelju tehničkih specifikacija iz dokumentacije za nadmetanje
5. estetske, funkcionalne i ekološke osobine iz dokumentacije za nadmetanje
6. planirana visina tarifnih stavki za distribuciju plina i planirani iznos naknade za priključenje na distribucijski sustav i za povećanje priključnog kapaciteta, za sve godine razdoblja koncesije, razrađeno po korisnicima prema strukturi i s izračunima u skladu s metodologijom iz članka 92. stavka 1. podstavka 2. ovoga Zakona i metodologijom iz članka 92. stavka 2. ovoga Zakona
7. ekonomičnost, koja se određuje kao ostvarivanje planiranih poslovnih ciljeva uz što manje operativne troškove i nižu ukupnu cijenu ponude iz dokumentacije za nadmetanje
8. održavanje i vođenje distribucijskog sustava u skladu s ovim Zakonom i propisima koji se donose na temelju ovoga Zakona

<p>9. plan razvoja distribucijskog sustava i</p> <p>10. sposobnost za ostvarivanje koncesije koja ukazuje na dugoročnu održivost ponuditelja za vrijeme trajanja ugovora o koncesiji u predviđenom razdoblju.</p> <p>(2) Kriteriji na kojima davatelj koncesije za izgradnju distribucijskog sustava temelji odabir ekonomski najpovoljnije ponude mogu biti:</p> <p>1. kvaliteta projektiranja, građenja, ispitivanja, pokušnog rada i prvog stavljanja u uporabu distribucijskog sustava, koja ispunjava uvjete za sigurnost i kvalitetu opskrbe plinom, a prema pravilniku kojim se propisuju tehnički propisi, zahtjevi i uvjeti za sigurnost i kvalitetu opskrbe i korištenje energije, koji se donosi sukladno odredbama propisa kojima se uređuje energija i regulacija energetskih djelatnosti</p> <p>2. kvaliteta usluge i pouzdanost isporuke plina propisani općim uvjetima opskrbe plinom</p> <p>3. ponuđeni godišnji iznos naknade za koncesiju na temelju uredbe o visini i načinu plaćanja naknade za koncesiju za distribuciju plina i koncesiju za izgradnju distribucijskog sustava</p> <p>4. ukupna visina ulaganja iz dokumentacije za nadmetanje, a koja</p>		
---	--	--

se odnosi na izgradnju distribucijskog sustava
5. ponuđeno tehničko dostignuće na temelju tehničkih specifikacija iz dokumentacije za nadmetanje
6. estetske, funkcionalne i ekološke osobine iz dokumentacije za nadmetanje
7. planirana visina tarifnih stavki za distribuciju plina i planirani iznos naknade za priključenje na distribucijski sustav i za povećanje priključnog kapaciteta, za sve godine razdoblja koncesije, razrađeno po korisnicima prema strukturi i s izračunima u skladu s metodologijom iz članka 92. stavka 1. podstavka 2. ovoga Zakona i metodologijom iz članka 92. stavka 2. ovoga Zakona
8. ekonomičnost, koja se određuje kao ostvarivanje planiranih poslovnih ciljeva uz što manje operativne troškove i nižu ukupnu cijenu ponude iz dokumentacije za nadmetanje
9. plan održavanja i vođenja distribucijskog sustava u skladu s ovim Zakonom i propisima koji se donose na temelju ovoga Zakona
10. plan razvoja distribucijskog sustava koji uključuje terminski plan izvođenja radova i/ili rokovi završetka radova na izgradnji distribucijskog sustava te datum početka obavljanja energetske

djelatnosti distribucije plina i
11. sposobnost za ostvarivanje
koncesije koja ukazuje na dugoročnu
održivost ponuditelja za vrijeme
trajanja ugovora o koncesiji u
predviđenom razdoblju koja se
potvrđuje ovjerenom izjavom te
dostavlja pisanim putem
potencijalnog koncesionara da
raspolaze dovoljnim finansijskim
sredstvima ili dostavlja pisanim
putem izjavu kreditne institucije da
će potencijalni koncesionar moći
osigurati dovoljna finansijska
sredstva za izgradnju distribucijskog
sustava.

(3) Predstavničko tijelo jedinice
područne (regionalne) samouprave
dužno je nakon javnog otvaranja
ponuda dostaviti sve ponude za
dobivanje koncesije Agenciji, a prije
donošenja odluke.

(4) Agencija je dužna u roku ne
dužem od 30 dana od dana
zaprimanja ponuda za dobivanje
koncesije dostaviti svoje mišljenje
jedinici područne (regionalne)
samouprave o ispunjavanju kriterija
iz stavka 1. točke 6., odnosno stavka
2. točke 7. ovoga članka ponuđača za
dobivanje koncesije, izraženih u
ponudama za dobivanje koncesije.

Sadržaj ugovora o koncesiji

Članak 41.

(1) Ugovorom o koncesiji određuju se prava i obveze davatelja koncesije i koncesionara u skladu s odredbama propisa kojim se uređuju koncesije i ovoga Zakona.

(2) Ugovor o koncesiji iz stavka 1. ovoga članka sadrži:

1. predmet koncesije
2. mjesto (područje) obavljanja djelatnosti koncesije
3. način i opseg obavljanja djelatnosti koncesije
4. odredbu da se cijena za obavljanje energetske djelatnosti distribucije plina određuje sukladno odredbama propisa kojim se uređuje energetski sektor
5. kapacitet distribucijskog sustava
6. broj priključenih i predviđenih kupaca na distribucijskom sustavu
7. rok na koji se daje koncesija
8. rok za priključenje na distribucijski sustav sukladno odredbama mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava
9. iznos naknade za koncesiju ili osnova za utvrđivanje iznosa naknade za koncesiju koju će koncesionar plaćati
10. način plaćanja naknade za koncesiju
11. potrebna jamstva i/ili instrumente osiguranja naplate naknade za

koncesiju te naknade moguće štete nastale zbog neispunjena obveza iz ugovora o koncesiji
12. odredbe o dozvoli za obavljanje energetske djelatnosti distribucije plina
13. odabranu ponudu ponuditelja
14. posebna prava i obveze koncesionara i davatelja koncesije
15. prestanak koncesije i
16. način rješavanja sporova.
(3) Dozvolu iz stavka 2. točke 12. ovoga članka odabrani ponuditelj s kojim davatelj koncesije namjerava sklopliti ugovor o koncesiji za distribuciju plina ili ugovor o koncesiji za izgradnju distribucijskog sustava za područje ili dio područja gdje postoji distribucijski sustav dužan je ishoditi prije zaključenja ugovora o koncesiji.
(4) Dozvolu iz stavka 2. točke 12. ovoga članka koncesionar iz ugovora o koncesiji za izgradnju distribucijskog sustava za područje ili dio područja gdje ne postoji distribucijski sustav dužan je ishoditi do početka obavljanja energetske djelatnosti distribucije plina.

<p>Članak 25.</p> <p>Zadaci operatora distribucijskih sustava</p> <p>1. Svaki operator distribucijskog sustava odgovoran je za osiguravanje dugoročne sposobnosti sustava da zadovolji razumnu potražnju za distribucijom plina te za rad, održavanje i razvoj, s obzirom na gospodarske uvjete, sigurnog, pouzdanog i učinkovitog sustava na svojem području, uz dužnu pažnju prema okolišu i energetskoj učinkovitosti.</p> <p>2. U svakom slučaju operator distribucijskog sustava ne smije praviti razliku između korisnika sustava ili klasa korisnika sustava, posebno u korist svojih povezanih poduzeća.</p> <p>3. Svaki operator distribucijskog sustava drugim operatorima distribucijskih sustava, transportnih sustava, terminala za UPP i/ili sustava skladišta plina pruža dovoljno informaciju kako bi se osiguralo da se transport i skladištenje prirodnog plina odvijaju na način koji je uskladiv sa sigurnim i učinkovitim funkcioniranjem međusobno povezanog sustava.</p> <p>4. Svaki operator distribucijskog sustava korisnicima sustava pruža informacije koje su im potrebne za učinkovit pristup sustavu, uključujući korištenje sustava.</p>	<p>Dužnosti operatora distribucijskog sustava</p> <p>Članak 45.</p> <p>Operator distribucijskog sustava je dužan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. voditi, održavati i razvijati siguran, pouzdan i učinkovit distribucijski sustav 2. priključiti na distribucijski sustav građevinu pravne i fizičke osobe koja ispunjava uvjete iz ovog Zakona, akta iz članka 89. ovoga Zakona i metodologije iz članka 92. stavka 2. ovoga Zakona te koja je izgrađena na temelju građevinske dozvole ili drugog odgovarajućeg akta na temelju kojeg se može graditi građevina 3. osigurati kupcima plina priključenim na distribucijski sustav kvalitetu plina, kvalitetu usluge i pouzdanost isporuke plina propisanu aktom iz članka 93. ovoga Zakona, 8. pratiti parametre kvalitete plina, pružati kvalitetu usluge i održavati pouzdanost isporuke plina u skladu s aktom iz članka 93. ovoga Zakona 9. osigurati objektivne, jednake i transparentne uvjete pristupa distribucijskom sustavu, u skladu s ovim Zakonom te aktima iz članka 87. i 89. ovoga Zakona 11. na razini distribucijskog sustava osigurati mjerjenje potrošnje plina i 	<p>U potpunosti preuzeto</p>	
--	--	------------------------------	--

<p>5. Kada je operator distribucijskog sustava odgovoran za uravnoteživanje distribucijskog sustava, pravila koja je u tu svrhu donio objektivna su, transparentna i nediskriminirajuća, uključujući pravila za obračunavanje naknada korisnicima sustava za energetsku neravnotežu. Uvjeti, uključujući pravila i tarife, pružanja takvih usluga od strane operatora distribucijskih sustava utvrđuju se prema metodologiji koja je uskladena s člankom 41. stavkom 6. na nediskriminirajući način koji odražava troškove te se objavljuju.</p>	<p>očitanje mjernih uređaja, u skladu s aktom iz članka 89. ovoga Zakona 12. izraditi plan razvoja plinskog distribucijskog sustava, pri čemu planirane investicije u izgradnju i rekonstrukciju distribucijskog sustava trebaju biti tehnički opravdane i ekonomski efikasne, trebaju osiguravati odgovarajući stupanj sigurnosti opskrbe plinom te moraju biti usklađene s planom razvoja distribucijskog sustava u skladu s kriterijima iz članka 40. stavka 1. ovoga Zakona na temelju kojih davatelj koncesija za distribuciju plina, odnosno kriterija iz članka 40. stavka 2. ovoga Zakona na temelju kojih je davatelj koncesije za izgradnju distribucijskog sustava, temeljio odabir ponuđača koncesije 15. davati informacije sudionicima na tržištu plina, određene u skladu s aktima iz članaka 87., 88., 89. i 90. ovoga Zakona 17. sudionicima na tržištu plina čija je oprema izravno priključena na distribucijski sustav davati propisane informacije o opsegu, danu i trajanju obustave distribucije plina i očekivanom smanjenju kapaciteta distribucijskog sustava, sukladno aktu iz članka 89. ovoga Zakona 25. pružati pozornost energetskoj učinkovitosti te zaštiti prirode i</p>		
--	--	--	--

	okoliša		
Članak 26. Razdvajanje operatora distribucijskih sustava 1. Kada je operator distribucijskog sustava dio vertikalno integriranog poduzeća, on je neovisan, barem u smislu svojeg pravnog oblika, organizacije i donošenja odluka, o drugim djelnostima koje nisu povezane s distribucijom. Ta pravila ne stvaraju obvezu odvajanja vlasništva nad sredstvima distribucijskog sustava od vertikalno integriranog poduzeća. 2. Uz zahtjeve na temelju stavka 1., kada je operator distribucijskog sustava dio vertikalno integriranog poduzeća, on je u smislu svoje organizacije i donošenja odluka neovisan o drugim djelnostima koje nisu povezane s distribucijom. Kako bi se to postiglo, primjenjuju se sljedeći minimalni kriteriji: (a) osobe koje su odgovorne za upravljanje operatorom distribucijskog sustava ne	Razdvajanje djelatnosti operatora sustava skladišta plina, operatora terminala za UPP i operatora distribucijskog sustava Članak 73. (1) Djelatnost operatora sustava skladišta plina, operatora terminala za UPP i operatora distribucijskog sustava, uključujući operatora koji je dio vertikalno integriranog subjekta, mora biti organizirana u samostalnom pravnom subjektu, nezavisno od drugih djelatnosti u sektoru plina. (2) Djelatnost operatora distribucijskog sustava koji je dio horizontalno integriranog subjekta mora biti organizirana u samostalnom pravnom subjektu i nezavisno od djelatnosti izvan sektora plina osim reguliranih energetskih djelatnosti proizvodnje, distribucije i opskrbe toplinskom energijom. (3) Neovisnost operatora sustava	U potpunosti preuzeto	

<p>smiju sudjelovati u strukturama integriranog poduzeća za prirodni plin koje su izravno ili neizravno odgovorne za svakodnevno funkcioniranje proizvodnje, transporta i opskrbe prirodnim plinom;</p> <p>(b) moraju se poduzeti odgovarajuće mjere za osiguravanje da se o strukovnim interesima osoba koje su odgovorne za upravljanje operatorom distribucijskog sustava vodi računa na način koji osigurava njihovu sposobnost neovisnog djelovanja;</p> <p>(c) operator distribucijskog sustava mora imati stvarna prava donošenja odluka, neovisna o integriranom poduzeću za prirodni plin, u odnosu na sredstva koja su potrebna za rad, održavanje ili razvoj mreže. Radi izvršavanja tih zadataka, operator distribucijskog sustava na raspolaganju ima potrebne resurse, uključujući ljudske, tehničke, finansijske i fizičke resurse. Time se ne bi smjelo sprječiti postojanje odgovarajućih mehanizama koordinacije radi osiguravanja zaštite prava poduzeća majke na gospodarski nadzor i nadzor upravljanja u pogledu prinosa na aktivu u poduzeću kćeri, neizravno reguliranog u skladu s člankom 41. stavkom 6. Time se poduzeću majci posebno omogućava odobravanje godišnjeg finansijskog plana ili drugog jednakovrijednog instrumenta operatora distribucijskog sustava i</p>	<p>skladišta plina, operatora terminala za UPP i operatora distribucijskog sustava, u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, osigurava se tako da:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. članovi uprave operatora koji je dio vertikalno integriranog energetskog subjekta ne smiju sudjelovati u upravljanju drugim djelatnostima u sektoru plina, različitim od djelatnosti odnosnog operatora 2. se uzimaju u obzir profesionalni interesi članova uprave operatora koji moraju biti u mogućnosti djelovati neovisno 3. operator samostalno odlučuje o sredstvima nužnim za pogon, održavanje i razvoj sustava kojim upravlja, nezavisno od drugih djelatnosti koje obavlja vertikalno integrirani energetski subjekt. <p>(4) Neovisnost operatora distribucijskog sustava, u skladu sa stavkom 2. ovoga članka, osigurava se tako da:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. članovi uprave operatora koji je dio horizontalno integriranog subjekta ne smiju sudjelovati u upravljanju drugim djelatnostima izvan sektora plina 2. se uzimaju u obzir profesionalni interesi članova uprave operatora koji moraju biti u mogućnosti djelovati neovisno 		
--	---	--	--

<p>utvrđivanje općih ograničenja stupnja zaduženosti njegovog poduzeća kćeri. Time se poduzeću majci ne daje dopuštenje za davanje uputa o svakodnevnom funkcioniranju, niti u pogledu pojedinačnih odluka o gradnji ili unapređenju distribucijskih plinovoda koji ne premašuju uvjete odobrenog finansijskog plana ili drugog jednakovrijednog instrumenta; i</p> <p>(d)operator distribucijskog sustava mora uvesti program usklađivanja u kojem su navedene mjere poduzete za osiguravanje da diskriminirajuće ponašanje bude isključeno i za osiguravanje odgovarajućeg praćenja njegovog poštovanja. U programu usklađivanja navode se specifične obveze koje zaposlenici moraju ispuniti kako bi ostvarili taj cilj. Službenik za praćenje usklađenosti operatora distribucijskog sustava potpuno je neovisan i ima pristup svim informacijama operatora distribucijskog sustava i bilo kojeg povezanog poduzeća, nužnim za izvršavanje svojeg zadatka.</p> <p>3. Kada je operator distribucijskog sustava</p>	<p>3. operator samostalno odlučuje o sredstvima nužnim za pogon, održavanje i razvoj sustava kojim upravlja, nezavisno od drugih djelatnosti koje obavlja horizontalno integrirani subjekt.</p> <p>(5) Radi ispunjenja obveza iz stavka 3. točke 3. i stavka 4. točke 3. ovoga članka, operator mora imati na raspolaganju sve potrebne resurse uključujući ljudske, tehničke, finansijske i materijalne.</p> <p>(6) Neovisno o stavku 5. ovoga članka, vladajuće društvo u sustavu horizontalno integriranog subjekta ima pravo operatoru odobravati godišnji finansijski plan i postavljati granice njegove zaduženosti te nema pravo operatoru sustava davati upute vezane uz njegovo svakodnevno poslovanje niti uz pojedinačne odluke o izgradnji ili modernizaciji dijelova sustava kojima upravlja operator jedino u slučaju kada takva odluka proizlazi iz odobrenoga godišnjega finansijskog plana.</p> <p>(7) Operator sustava skladišta p.ina, operator terminala za UPP i operator distribucijskog sustava dužni su donijeti program mjera radi osiguranja primjene nepristranih uvjeta pristupa sustavu kojim upravljaju i osigurati nadzor nad njihovim provođenjem, a kojim se</p>		
---	---	--	--

<p>dio vertikalno integriranog poduzeća, države članice osiguravaju da regulatorna tijela ili druga nadležna tijela prate djelatnosti operatora distribucijskog sustava tako da ne može iskoristiti svoju vertikalnu integraciju za narušavanje tržišnog natjecanja.</p> <p>Vertikalno integrirani operatori distribucijskih sustava u svojoj komunikaciji i politici marke posebno ne smiju stvarati zabunu u pogledu odvojenog identiteta dijela vertikalno integriranog poduzeća koje se bavi opskrbom.</p> <p>4. Države članice mogu odlučiti ne primjenjivati stavke 1., 2. i 3. na integrirana poduzeća za prirodni plin koja opskrbljuju manje od 100 000 priključenih kupaca.</p>	<p>utvrđuju posebne obveze zaposlenika za ostvarenje cilja.</p> <p>(8) Za ispunjenje svojih obveza osoba odgovorna za provođenje programa mjera iz stavka 7. ovoga članka, a koja je imenovana od odnosnog operatora mora biti nezavisna i mora imati pristup svim potrebnim informacijama operatora i bilo kojeg drugog povezanog subjekta.</p> <p>(9) Na osobu odgovornu za provođenje programa mjera primjenjuju se uvjeti iz članka 23. ovoga Zakona koji vrijede za osobu koja provodi praćenje usklađenosti.</p> <p>(10) Osoba odgovorna za provođenje programa mjera je dužna do 1. ožujka svake godine dostaviti Agenciji godišnje izvješće o provedbi programa mjera iz stavka 7. ovoga članka za prethodnu godinu.</p> <p>(11) Operator je dužan objaviti na svojim internetskim stranicama program mjera i izvješće o provedbi programa mjera za prethodnu godinu.</p> <p>(12) Agencija će nadzirati aktivnosti operatora distribucijskog sustava koji je dio vertikalno integriranog subjekta kako on ne bi iskoristio svoju vertikalnu integraciju za narušavanje tržišnog natjecanja.</p> <p>(13) Agencija će nadzirati operatora distribucijskog sustava kako on ne bi</p>		
---	---	--	--

kroz svoje aktivnosti u području komunikacije i promidžbe stvorio asocijaciju o povezanosti s djelatnošću opskrbe koja je dio vertikalno integriranog subjekta.

(14) Odredbe stavaka 1. i 3. ovoga članka ne primjenjuju se na operatora distribucijskog sustava koji je dio vertikalno integriranoga energetskog subjekta koji ima manje od 100.000 kupaca priključenih na distribucijski sustav.

(15) Operator distribucijskog sustava iz stavka 14. ovoga članka koji obavlja i energetsku djelatnost opskrbe plinom dužan je primijeniti odredbe članaka 74. i 75. ovoga Zakona.

Mješoviti operator

Članak 74.

(1) Iznimno od odredbi članaka od 15. do 25. ovoga Zakona, djelatnost operatora transportnog sustava, operatora distribucijskog sustava, operatora sustava skladišta plina i operatora terminala za UPP može biti organizirana zajedno, u okviru djelatnosti mješovitog operatora, ali odvojeno od djelatnosti proizvodnje plina, trgovine plina i opskrbe plinom.

(2) Na dužnosti i prava mješovitog operatora odgovarajuće se

primjenjuju odredbe ovoga Zakona o dužnostima i pravima operatora transportnog sustava, uključujući odredbe o dužnostima i pravima operatora distribucijskog sustava, operatora sustava skladišta plina i operatora terminala za UPP.

(3) Mješoviti operator koji je dio vertikalno integriranoga energetskog subjekta mora svoje djelatnosti organizirati u samostalnom pravnom subjektu nezavisno od djelatnosti proizvodnje plina, trgovine plina i opskrbe plinom.

(4) Neovisnost mješovitog operatora, u skladu sa stavkom 3. ovoga članka, osigurava se tako da:

1. članovi uprave mješovitog operatora koji je dio integriranog energetskog subjekata ne smiju sudjelovati u upravljanju djelatnostima proizvodnje plina, trgovine plinom i opskrbe plinom
2. uzimaju se u obzir profesionalni interesi članova uprave mješovitog operatora koji moraju biti u mogućnosti djelovati neovisno
3. mješoviti operator samostalno odlučuje o sredstvima nužnim za pogon, održavanje i razvoj sustava kojim upravlja, nezavisno od djelatnosti proizvodnje plina i opskrbe plinom.

(5) Radi ispunjenja obveza iz stavka

4. točke 3. ovoga članka, operator mora imati na raspolaganju sve potrebne resurse uključujući ljudske, tehničke, financijske i materijalne.

(6) Neovisno o stavku 5. ovoga članka, vladajuće društvo u sustavu horizontalno integriranog subjekta ima pravo operatoru odobravati godišnji financijski plan i postavljati granice njegove zaduženosti te nema pravo operatoru sustava davati upute vezane uz njegovo svakodnevno poslovanje niti uz pojedinačne odluke o izgradnji ili modernizaciji dijelova sustava kojima upravlja operator jedino u slučaju kada takva odluka proizlazi iz odobrenoga godišnjega financijskog plana.

(7) Mješoviti operator dužan je donijeti program mjera radi osiguranja primjene nepristranih uvjeta pristupa sustavu kojim upravljaju i osigurati nadzor nad njihovim provođenjem, a kojim se utvrđuju posebne obveze zaposlenika za ostvarenje cilja.

(8) Za ispunjenje svojih obveza osoba odgovorna za provođenje programa mjera iz stavka 7. ovoga članka, a koja je imenovana od odnosnog operatora mora biti nezavisna i mora imati pristup svim potrebnim informacijama operatora i bilo kojeg drugog povezanog

subjekta.

(9) Osoba odgovorna za provođenje programa mjera je dužna do 1. ožujka svake godine dostaviti Agenciji godišnje izvješće o provedbi programa mjera iz stavka 7. ovoga članka za prethodnu godinu.

(10) Mješoviti operator je dužan objaviti na svojim internetskim stranicama program mjera i izvješće o provedbi programa mjera za prethodnu godinu.

(11) Nadzor nad aktivnostima operatora koji je dio vertikalno integriranog subjekta, kako on ne bi iskoristio svoju vertikalnu integraciju za narušavanje tržišnog natjecanja, provodit će Agencija.

Računovodstveno razdvajanje
djelatnosti

Članak 75.

(1) Energetski subjekti za plin dužni su računovodstveno razdvojiti djelatnosti radi primjene načela nediskriminacije korisnika plinskog sustava, izbjegavanja narušavanja tržišnog natjecanja i međusobnog subvencioniranja energetskih djelatnosti koje se obavljaju kao tržišne i energetskih djelatnosti koje se obavljaju kao javne usluge.

(2) Energetski subjekti koji obavljaju djelatnost opskrbe plinom dužni su

računovodstveno razdvojiti djelatnosti opskrbe plinom koje se obavljaju kao javna usluga od djelatnosti opskrbe plinom koje se obavljaju kao tržišna djelatnost.

(3) Energetski subjekti za plin dužni su izraditi, objaviti i dati na reviziju godišnje finansijske izvještaje.

(4) Revizija godišnjega finansijskog izvještaja mora potvrditi da se poštivalo načelo nediskriminacije korisnika plinskog sustava i izbjegavanja međusobnog subvencioniranja energetskih djelatnosti u sektoru plina koje se obavljaju kao tržišne djelatnosti i energetskih djelatnosti koje se obavljaju kao javne usluge.

(5) Godišnji finansijski izvještaji moraju sadržavati podatke o transakcijama s povezanim energetskim subjektima.

(6) Energetski subjekti za plin dužni su utvrditi pravila za raspoređivanje imovine, obveza, prihoda, troškova i amortizacije sukladno odluci Agencije o načinu i postupku vođenja razdvojenog računovodstva.

(7) Mješoviti operator dužan je u svojim poslovnim knjigama odvojeno voditi podatke koji se odnose na djelatnost transporta plina, distribucije plina, skladištenja plina te upravljanja terminalom za UPP.

	<p>(8) Operator distribucijskog sustava iz članka 72. stavka 8. ovoga Zakona dužan je u svojim poslovnim knjigama, odvojeno voditi podatke koji se odnose na djelatnost distribucije plina i djelatnost opskrbe plinom.</p> <p>(9) Trgovac plinom i opskrbljivač plinom dužni su u svojim poslovnim knjigama odvojeno voditi podatke koji se odnose na djelatnost trgovine plinom koja se obavlja kao tržišna djelatnost ili kao javna usluga te podatke koji se odnose na djelatnost opskrbe plinom koja se obavlja kao tržišna djelatnost ili kao javna usluga opskrbe plinom ili zajamčena opskrba.</p>		
<p>Članak 27.</p> <p>Obveze povjerljivosti operatora distribucijskih sustava</p> <p>1. Ne dovodeći u pitanje članak 30. ni bilo koju drugu pravnu obvezu otkrivanja informacija, svaki operator distribucijskog sustava čuva povjerljivost komercijalno osjetljivih informacija pribavljenih tijekom svojeg obavljanja svojih djelatnosti i sprečava da se informacije o vlastitim djelatnostima, koje bi mogle biti komercijalno korisne, otkriju na</p>	<p>Tajnost podataka i vođenje evidencije</p> <p>Članak 11.</p> <p>(1) Operator transportnog sustava, operator distribucijskog sustava, operator sustava skladišta plina, operator terminala za UPP, operator tržišta plina, vlasnik transportnog sustava, opskrbljivač, trgovac i proizvođač prirodnog plina te Agencija dužni su osigurati tajnost povjerljivih poslovnih podataka o vlastitim aktivnostima, a koje mogu biti komercijalno korisne trećim stranama ili podataka koje saznaju od</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>diskriminirajući način.</p> <p>2. Operatori distribucijskih sustava pri prodaji ili nabavi prirodnog plina putem povezanih poduzeća ne smiju zloupotrebljavati komercijalno osjetljive informacije pribavljene od trećih strana u kontekstu osiguravanja pristupa sustavu ili pregovaranja o njemu.</p>	<p>drugih energetskih subjekata i krajnjih kupaca, osim ako prema odredbama ovoga Zakona ili drugih posebnih zakona i propisa nisu ovlašteni ili dužni podatke javno objaviti ili ih priopćiti nadležnim državnim tijelima.</p> <p>(2) Operator transportnog sustava, vlasnik transportnog sustava, operator sustava skladišta plina, operator terminala za UPP i operator distribucijskog sustava dužni su osigurati povjerljivost poslovnih podataka o djelatnostima koje obavljaju, a koje bi mogle biti komercijalno korisne, te spriječiti zloupotrebu i diskriminirajuće otkrivanje takvih povjerljivih poslovnih podataka.</p> <p>(3) Operator transportnog sustava, vlasnik transportnog sustava, operator sustava skladišta plina, operator terminala za UPP i operator distribucijskog sustava, posebno ne otkrivaju komercijalno osjetljive informacije ostalim dijelovima poduzeća, osim ako je to potrebno za izvršavanje poslovne transakcije.</p> <p>(4) Kako bi se osiguralo potpuno poštovanje pravila o razdvajanju informacija iz stavka 3. ovoga članka, vlasnik transportnog sustava uključujući, u slučaju mješovitog operatora, operatora distribucijskog</p>		
--	--	--	--

sustava, i preostali dio poduzeća ne koriste zajedničke službe kao što je zajednička pravna služba, osim čisto administrativnih funkcija ili funkcija informacijske tehnologije.

(5) Operator transportnog sustava, sustava skladišta plina i operator terminala za UPP pri prodaji ili nabavi plina putem povezanih poduzeća ne smiju zloupotrebljavati komercijalno osjetljive informacije pribavljene od trećih strana u kontekstu osiguravanja pristupa sustavu ili pregovaranja o njemu.

(6) Informacije koje su potrebne za djelotvorno tržišno natjecanje i učinkovito funkcioniranje tržišta objavljaju se.

(7) Obveza iz stavka 6. ovoga članka ne dovodi u pitanje zaštitu komercijalno osjetljivih informacija.

(8) Odredbe stavaka 3. i 4. ovoga članka ne primjenjuju se na operatora distribucijskog sustava koji je dio vertikalno integriranoga energetskog subjekta koji ima manje od 100.000 kupaca priključenih na distribucijski sustav.

(9) Opskrbljivači plinom dužni su najmanje pet godina čuvati relevantne podatke o svim transakcijama u vezi s ugovorima o opskrbi plinom i derivatima za trgovanje plinom s veleprodajnim

kupcima i operatorima transportnih sustava, kao i operatorima sustava skladišta plina i terminala za UPP te ih na zahtjev dostaviti Ministarstvu, Agenciji, tijelu državne uprave nadležnom za tržišno natjecanje i Europskoj komisiji.

(10) Podaci iz stavka 9. ovoga članka uključuju pojedinosti o značajkama relevantnih transakcija kao što su pravila o trajanju, isporukama i namirenju, količini, datumu i vremenu izvršenja, cijenama transakcija te načinu identificiranja predmetnog veleprodajnog kupca, kao i određene pojedinosti o svim nemamirenim ugovorima o opskrbi plinom i derivatima za trgovanje plinom.

(11) Agencija može odlučiti da neke od tih informacija stavi na raspolaganje sudionicima na tržištu, pod uvjetom da se ne otkriju komercijalno osjetljive informacije o pojedinim sudionicima na tržištu ili pojedinim transakcijama.

(12) Na transakcije derivatima za trgovanje plinom stavak 9. ovoga članka se primjenjuje nakon što Europska komisija donese smjernice kojima se definiraju metode i modaliteti vođenja evidencije kao i oblik i sadržaj podataka koji se trebaju čuvati.

<p>Članak 28.</p> <p>Zatvoreni distribucijski sustavi</p> <p>1. Države članice mogu predvidjeti da nacionalna regulatorna tijela ili druga nadležna tijela klasificiraju sustav koji distribuira plin unutar zemljopisno ograničene industrijske ili trgovačke lokacije ili lokacije sa zajedničkim uslugama i koji, ne dovodeći u pitanje stavak 4., ne opskrbljuje kupce iz kategorije kućanstvo, kao zatvoreni distribucijski sustav:</p> <p>(a)ako su, iz specifičnih tehničkih ili sigurnosnih razloga, djelatnosti ili proizvodni proces korisnika tog sustava integrirani; ili</p> <p>(b)ako taj sustav ponajprije distribuira plin vlasniku ili operatoru sustava ili njihovim povezanim poduzećima.</p> <p>2. Države članice mogu predvidjeti da nacionalna regulatorna tijela izuzmu operatora zatvorenog distribucijskog sustava od zahtjeva na temelju članka 32. stavka 1.</p>	<p>Zatvoreni distribucijski sustav</p> <p>Članak 83.</p> <p>(1) Distribucijski sustav koji se nalazi na zemljopisno ograničenom industrijskom i/ili komercijalnom području i kojim se plin distribuira do krajnjih kupaca koji nisu kućanstvo, kao i distribucijski sustav kojim se distribuira miješani ukapljeni naftni plin, ispareni ukapljeni naftni plin, gradski plin, bioplín ili plin iz biomase može se odrediti kao zatvoreni distribucijski sustav.</p> <p>(2) Vlasnik distribucijskog sustava iz stavka 1. ovoga članka dužan je odlukom odrediti organizatora zatvorenog distribucijskog sustava uz suglasnost ostalih pravnih i fizičkih osoba, osim kućanstava, čiji su objekti priključeni na distribucijski sustav iz stavka 1. ovoga članka.</p> <p>(3) Agencija će, na zahtjev organizatora zatvorenog</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>prema kojem se tarife ili metodologije koje su temelj za njihovo izračunavanje odobravaju prije njihovog stupanja na snagu u skladu s člankom 41.</p> <p>3. Kada je izuzeće odobreno na temelju stavka 2., primjenjive tarife ili metodologije koje su temelj za njihovo izračunavanje ocjenjuju se i odobravaju u skladu s člankom 41. na zahtjev korisnika zatvorenog distribucijskog sustava.</p> <p>4. Uzgredno korištenje od strane malog broja kućanstava koja su zaposlenjem ili na sličan način u vezi s vlasnikom distribucijskog sustava i nalaze se unutar područja koje opslužuje zatvoreni distribucijski sustav ne sprečava odobrenje izuzeća na temelju stavka 2.</p>	<p>distribucijskog sustava, rješenjem odrediti zatvoreni distribucijski sustav ako:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. su iz specifičnih tehničkih ili sigurnosnih razloga rad ili proizvodni postupak korisnika distribucijskog sustava iz stavka 1. ovoga članka integrirani 2. se kroz distribucijski sustav iz stavka 1. ovoga članka plin distribuira vlasniku distribucijskog sustava ili njegovim srodnim subjektima ili 3. se kroz distribucijski sustav iz stavka 1. ovoga članka distribuira plin iz stavka 1. ovoga članka bez primješavanja u tok prirodnog plina. <p>(4) U slučajevima iz stavka 3. točke 1. i 2. ovoga članka Agencija će rješenjem odrediti zatvoreni distribucijski sustav ako na njega nisu priključeni korisnici iz kategorije kućanstvo ili je priključen mali broj korisnika iz kategorije kućanstvo koji su zapošljavanjem ili drukčije povezani s vlasnikom distribucijskog sustava.</p> <p>(5) Organizator zatvorenog distribucijskog sustava, na temelju odobrenja Agencije, može primijeniti iznos naknade za uporabu zatvorenog distribucijskog sustava koju je samostalno odredio.</p> <p>(6) Iznimno od stavka 5. ovoga</p>		
---	---	--	--

članka, Agencija može na opravdani zahtjev korisnika zatvorenog distribucijskog sustava ili samostalno utvrditi odgovarajući iznos naknade za uporabu zatvorenog distribucijskog sustava na temelju usporedne analize naturalnih i finansijskih pokazatelja poslovanja operatora distribucijskih sustava u Republici Hrvatskoj, sukladno metodologiji za utvrđivanje iznosa tarifnih stavki za distribuciju plina.

(7) Zatvoreni distribucijski sustav iz stavka 1. ovoga članka na mjestu priključenja s distribucijskim ili transportnim sustavom te svaki od objekata priključenih na zatvoreni distribucijski sustav iz stavka 1. ovoga članka moraju imati zasebno obračunsko mjerno mjesto.

(8) Organizator zatvorenog distribucijskog sustava koji se želi priključiti na plinski sustav dužan je zatražiti priključenje sukladno odredbama članka 78. ovoga Zakona.

<p>Članak 29.</p> <p>Kombinirani operator</p> <p>Člankom 26. stavkom 1. ne sprečava se rad kombiniranog operatora transportnog sustava, terminala za UPP, sustava skladišta plina i distribucijskog sustava, pod uvjetom da je taj operator usklađen s člankom 9. stavkom 1., ili člancima 14. i 15., ili poglavljem IV. ili potpada pod članak 49. stavak 6.</p>	<p>Mješoviti operator</p> <p>Članak 74.</p> <p>(1) Iznimno od odredbi članka od 15. do 25. ovoga Zakona, djelatnost operatora transportnog sustava, operatora distribucijskog sustava, operatora sustava skladišta plina i operatora terminala za UPP može biti organizirana zajedno, u okviru djelatnosti mješovitog operatora, ali odvojeno od djelatnosti proizvodnje plina, trgovine plina i opskrbe plinom.</p> <p>(2) Na dužnosti i prava mješovitog operatora odgovarajuće se primjenjuju odredbe ovoga Zakona o dužnostima i pravima operatora transportnog sustava, uključujući odredbe o dužnostima i pravima operatora distribucijskog sustava, operatora sustava skladišta plina i operatora terminala za UPP.</p> <p>(3) Mješoviti operator koji je dio vertikalno integriranoga energetskog subjekta mora svoje djelatnosti organizirati u samostalnom pravnom subjektu nezavisno od djelatnosti proizvodnje plina, trgovine plina i opskrbe plinom.</p> <p>(4) Neovisnost mješovitog operatora, u skladu sa stavkom 3. ovoga članka, osigurava se tako da:</p> <p>1. članovi uprave mješovitog operatora koji je dio integriranog</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	
---	---	------------------------------	--

energetskog subjekata ne smiju sudjelovati u upravljanju djelatnostima proizvodnje plina, trgovine plinom i opskrbe plinom
2. uzimaju se u obzir profesionalni interesi članova uprave mješovitog operatora koji moraju biti u mogućnosti djelovati neovisno
3. mješoviti operator samostalno odlučuje o sredstvima nužnim za pogon, održavanje i razvoj sustava kojim upravlja, nezavisno od djelatnosti proizvodnje plina i opskrbe plinom.

(5) Radi ispunjenja obveza iz stavka 4. točke 3. ovoga članka, operator mora imati na raspolaganju sve potrebne resurse uključujući ljudske, tehničke, finansijske i materijalne.

(6) Neovisno o stavku 5. ovoga članka, vladajuće društvo u sustavu horizontalno integriranog subjekta ima pravo operatoru odobravati godišnji finansijski plan i postavljati granice njegove zaduženosti te nema pravo operatoru sustava davati upute vezane uz njegovo svakodnevno poslovanje niti uz pojedinačne odluke o izgradnji ili modernizaciji dijelova sustava kojima upravlja operator jedino u slučaju kada takva odluka proizlazi iz odobrenoga godišnjega finansijskog plana.
(7) Mješoviti operator dužan je

donijeti program mjera radi osiguranja primjene nepristranih uvjeta pristupa sustavu kojim upravljaju i osigurati nadzor nad njihovim provođenjem, a kojim se utvrđuju posebne obveze zaposlenika za ostvarenje cilja.

(8) Za ispunjenje svojih obveza osoba odgovorna za provođenje programa mjera iz stavka 7. ovoga članka, a koja je imenovana od odnosnog operatora mora biti nezavisna i mora imati pristup svim potrebnim informacijama operatora i bilo kojeg drugog povezanog subjekta.

(9) Osoba odgovorna za provođenje programa mjera je dužna do 1. ožujka svake godine dostaviti Agenciji godišnje izvješće o provedbi programa mjera iz stavka 7. ovoga članka za prethodnu godinu.

(10) Mješoviti operator je dužan objaviti na svojim internetskim stranicama program mjera i izvješće o provedbi programa mjera za prethodnu godinu.

(11) Nadzor nad aktivnostima operatora koji je dio vertikalno integriranog subjekta, kako on ne bi iskoristio svoju vertikalnu integraciju za narušavanje tržišnog natjecanja, provodit će Agencija.

<p>POGLAVLJE VI.</p> <p>RAZDVAJANJE I TRANSPARENTNOST RAČUNA</p> <p>Članak 30.</p> <p>Pravo na pristup računima</p> <p>1. Države članice ili bilo koje nadležno tijelo koje one imenuju, uključujući regulatorna tijela iz članka 39. stavka 1. i tijela za rješavanje sporova iz članka 34. stavka 3. imaju, u mjeri u kojoj je to potrebno za izvršavanje njihovih funkcija, pravo na pristup računima poduzeća za prirodni plin, kako je navedeno u članku 31.</p> <p>2. Države članice i bilo koje imenovano nadležno tijelo, uključujući regulatorna tijela iz članka 39. stavka 1. i tijela za rješavanje sporova, čuvaju povjerljivost komercijalno osjetljivih informacija. Države članice mogu predvidjeti otkrivanje takvih informacija, kada je to potrebno da nadležna tijela izvršavaju svoje funkcije.</p>	<p>Pravo pristupa poslovnim knjigama</p> <p>Članak 76.</p> <p>(1) Energetski subjekt za plin dužan je omogućiti Agenciji pristup poslovnim knjigama, što uključuje pravo Agencije da zahtjeva sve potrebne obavijesti te dostavu potrebnih podataka, neposredan uvid u poslovne knjige, knjigovodstvene isprave, finansijske izvještaje i drugu dokumentaciju energetskog subjekta i poduzimanje drugih radnji potrebnih za obavljanje poslova iz nadležnosti Agencije.</p> <p>(2) Agencija će osigurati zaštitu povjerljivosti podataka koje je saznala u obavljanju svojih poslova.</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	
--	--	------------------------------	--

<p>Članak 31.</p> <p>Razdvajanje računa</p> <p>1. Države članice poduzimaju potrebne mjere za osiguravanje da se računi poduzeća za prirodni plin vode u skladu sa stavcima 2. do 5. ovog članka. Ako poduzeća za prirodni plin iskoriste odstupanje od ove odredbe na temelju članka 49. stavaka 2. i 4., oni u svakom slučaju vode svoje unutarnje račune u skladu s ovim člankom.</p> <p>2. Poduzeća za prirodni plin, bez obzira na njihov sustav vlasništva ili pravni oblik, sastavljuju, podnose na reviziju i objavljaju svoje godišnje finansijske izvještaje u skladu s pravilima nacionalnog zakonodavstva o godišnjim finansijskim izvještajima društava s ograničenom odgovornošću, doneesenima na temelju Četvrte direktive Vijeća 78/660/EEZ od 25. srpnja 1978. koja se temelji na članku 44. stavku 2. točki (g).⁽¹⁹⁾ Ugovora o godišnjim finansijskim izvještajima određenih vrsta trgovачkih društava.⁽²⁰⁾</p> <p>Poduzeća koja nemaju zakonsku obvezu objavljivanja svojih godišnjih finansijskih izvještaja drže njihov primjerak na raspolaganju javnosti u svojim sjedištima.</p> <p>3. Poduzeća za prirodni plin u svojem internom računovodstvu vode odvojene račune za svaku od svojih djelatnosti</p>	<p>Računovodstveno razdvajanje djelatnosti</p> <p>Članak 75.</p> <p>(1) Energetski subjekti za plin dužni su računovodstveno razdvojiti djelatnosti radi primjene načela nediskriminacije korisnika plinskog sustava, izbjegavanja narušavanja tržišnog natjecanja i međusobnog subvencioniranja energetskih djelatnosti koje se obavljaju kao tržišne i energetskih djelatnosti koje se obavljaju kao javne usluge.</p> <p>(2) Energetski subjekti koji obavljaju djelatnost opskrbe plinom dužni su računovodstveno razdvojiti djelatnosti opskrbe plinom koje se obavljaju kao javna usluga od djelatnosti opskrbe plinom koje se obavljaju kao tržišna djelatnost.</p> <p>(3) Energetski subjekti za plin dužni su izraditi, objaviti i dati na reviziju godišnje finansijske izvještaje.</p> <p>(4) Revizija godišnjega finansijskog izvještaja mora potvrditi da se poštivalo načelo nediskriminacije korisnika plinskog sustava i izbjegavanja međusobnog subvencioniranja energetskih djelatnosti u sektoru plina koje se obavljaju kao tržišne djelatnosti i energetskih djelatnosti koje se obavljaju kao javne usluge.</p> <p>(5) Godišnji finansijski izvještaji</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	
--	---	------------------------------	--

<p>transporta, distribucije, UPP-a i skladištenja, kao što bi se od njih zahtjevalo kada bi predmetne djelatnosti obavljala odvojena poduzeća, radi izbjegavanja diskriminacije, unakrsnog subvencioniranja i narušavanja tržišnog natjecanja. Ona također vode račune, koji mogu biti konsolidirani, za druge djelatnosti u vezi s plinom, koje nisu povezane s transportom, distribucijom, UPP-om i skladištenjem. Do 1. srpnja 2007. vode odvojene račune za djelatnosti opskrbe povlaštenih kupaca i djelatnosti opskrbe nepovlaštenih kupaca. U računu se specificiraju prihodi od vlasništva nad transportnom ili distribucijskom mrežom. Prema potrebi vode konsolidirane račune za druge djelatnosti koje nemaju veze sa sektorom plina. Interni računi uključuju bilancu te račun dobiti i gubitka za svaku od djelatnosti.</p> <p>4. Pri reviziji iz stavka 2. posebno se provjerava poštovanje obveze izbjegavanja diskriminacije i unakrsnog subvencioniranja iz stavka 3.</p> <p>5. Poduzeća u svojem internom računovodstvu navode pravila za raspodjelu imovine i obveza, rashoda i prihoda, kao i za amortizaciju, ne dovodeći u pitanje primjenjiva nacionalna računovodstvena pravila, koja slijede pri izradi odvojenih računa iz stavka 3. Ta interna pravila mogu se izmijeniti samo u iznimnim slučajevima.</p>	<p>moraju sadržavati podatke o transakcijama s povezanim energetskim subjektima.</p> <p>(6) Energetski subjekti za plin dužni su utvrditi pravila za raspoređivanje imovine, obveza, prihoda, troškova i amortizacije sukladno odluci Agencije o načinu i postupku vođenja razdvojenog računovodstva.</p> <p>(7) Mješoviti operator dužan je u svojim poslovnim knjigama odvojeno voditi podatke koji se odnose na djelatnost transporta plina, distribucije plina, skladištenja plina te upravljanja terminalom za UPP.</p> <p>(8) Operator distribucijskog sustava iz članka 72. stavka 8. ovoga Zakona dužan je u svojim poslovnim knjigama, odvojeno voditi podatke koji se odnose na djelatnost distribucije plina i djelatnost opskrbe plinom.</p> <p>(9) Trgovac plinom i opskrbljivač plinom dužni su u svojim poslovnim knjigama odvojeno voditi podatke koji se odnose na djelatnost trgovine plinom koja se obavlja kao tržišna djelatnost ili kao javna usluga te podatke koji se odnose na djelatnost opskrbe plinom koja se obavlja kao tržišna djelatnost ili kao javna usluga opskrbe plinom ili zajamčena opskrba.</p>		
---	---	--	--

<p>Te se izmjene navode i obrazlažu na odgovarajući način.</p> <p>6. Godišnji finansijski izvještaji u bilješkama sadrže sve transakcije određene važnosti koje su izvršene s povezanim poduzećima.</p>			
<p>POGLAVLJE VII.</p> <p>ORGANIZACIJA PRISTUPA SUSTAVU</p> <p>Članak 32.</p> <p>Pristup treće strane</p> <p>1. Države članice osiguravaju provedbu sustava pristupa treće strane transportnom i distribucijskom sustavu i terminalima za UPP na temelju objavljenih tarifa, primjenjivih na sve povlaštene kupce, uključujući poduzeća za opskrbu, i primjenjenih objektivno i bez diskriminacije korisnika sustava. Države članice osiguravaju da te tarife ili metodologije koje su temelj za njihovo izračunavanje odobri regulatorno tijelo iz članka 39. stavka 1. prije njihovog stupanja na snagu u skladu s člankom 41. te da te tarife i metodologije, kada su odobrene samo metodologije, budu objavljene prije njihovog stupanja na snagu.</p> <p>2. Operatori transportnih sustava, ako je to potrebno u svrhu izvršavanja njihovih</p>	<p>Pristup treće strane</p> <p>Članak 77.</p> <p>(1) Proizvođač plina, operator transportnog sustava, operator distribucijskog sustava, operator sustava skladišta plina i operator terminala za UPP dužni su osigurati učinkovit i nediskriminirajući pristup mreži proizvodnih plinovoda, transportnom sustavu, distribucijskom sustavu, sustavu skladišta plina i terminalu za UPP, u skladu s aktima iz članaka 87., 88., 89., 90. i 91.ovoga Zakona i metodologijom iz članka 92. stavka 2. ovoga Zakona.</p> <p>(2) Pristup transportnom sustavu, distribucijskom sustavu, sustavu skladišta plina i terminalu za UPP omogućuje se primjenom reguliranog pristupa treće strane, a pristup mreži proizvodnih plinovoda omogućuje se primjenom pregovaračkog pristupa treće strane.</p> <p>(3) Regulirani pristup treće strane</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>funkcija, uključujući u vezi s prekograničnim transportom, imaju pristup mreži drugih operatora transportnih sustava.</p> <p>3. Odredbama ove Direktive ne sprečava se sklapanje dugoročnih ugovora u mjeri u kojoj oni poštuju pravila Zajednice o tržišnom natjecanju.</p>	<p>temelji se na objavljenim metodologijama utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za energetske djelatnosti transporta plina, distribucije plina, skladištenja plina i upravljanje terminalom za UPP iz članka 92. stavka 1. ovoga Zakona, koji se primjenjuje objektivno i jednako za sve sudionike na tržištu plina.</p> <p>(4) Pregovarački pristup treće strane temelji se na komercijalnim uvjetima pristupa mreži proizvodnih plinovoda, koji su predmet pregovora.</p>		
<p>Članak 33.</p> <p>Pristup sustavima skladišta plina</p> <p>1. Za organizaciju pristupa sustavima skladišta plina i operativnoj akumulaciji, ako je to potrebno iz tehničkih i/ili gospodarskih razloga kako bi se pružio učinkovit pristup sustavu za opskrbu kupaca, kao i za organizaciju pristupa pomoćnim uslugama, države članice mogu odabrati jedan od ili oba postupka iz stavaka 3. i 4. Ti se postupci provode u skladu s objektivnim, transparentnim i nediskriminirajućim kriterijima.</p> <p>Regulatorna tijela, ako države članice tako odluče, ili države članice utvrđuju i</p>	<p>Pravila korištenja sustava skladišta plina</p> <p>Članak 90.</p> <p>(1) Pravilima korištenja sustava skladišta plina propisuje se razvoj, način vođenja i korištenje sustava skladišta plina.</p> <p>(2) Pravilima korištenja sustava skladišta plina posebno se uređuje sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opis sustava skladišta plina – razvoj, građenje i održavanje sustava skladišta plina – upravljanje sustavom skladišta plina – ugovorni odnosi i opći uvjeti korištenja sustava skladišta plina – rezervacija i korištenje kapaciteta 	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>objavljaju kriterije u skladu s kojima je moguće odrediti režim pristupa koji važi za sustave skladišta plina i operativnu akumulaciju. Oni objavljaju ili obvezuju operatore sustava skladišta plina i transportnih sustava da objave koji su sustavi skladišta plina ili dijelovi tih sustava te koja operativna akumulacija ponuđeni na temelju različitih postupaka iz stavaka 3. i 4.</p> <p>Obveza iz druge rečenice drugog podstavka ne dovodi u pitanje pravo izbora dodijeljено državama članicama u prvom podstavku.</p> <p>2. Odredbe stavka 1. ne primjenjuju se na pomoćne usluge i privremeno skladištenje koji su povezani s terminalima za UPP te su potrebni za postupak ponovnog uplinjavanja i naknadnu isporuku u transportni sustav.</p> <p>3. U slučaju ugovorenog pristupa države članice ili, ako države članice tako predvide, regulatorna tijela poduzimaju potrebne mjere kako bi poduzeća za prirodni plin i povlašteni kupci, unutar ili izvan područja koje pokriva međusobno povezani sustav, mogli pregovarati o pristupu sustavima skladišta plina i operativnoj akumulaciji kada je to potrebno iz tehničkih i/ili gospodarskih razloga kako bi se pružio učinkovit pristup sustavu, kao i za organizaciju pristupa drugim pomoćnim uslugama. Stranke imaju obvezu pregovarati u dobroj vjeri o pristupu sustavima skladišta</p>	<p>sustava skladišta plina</p> <ul style="list-style-type: none"> – trgovanje kapacitetima sustava skladišta plina – mjerna pravila i pravila raspodjele – objava podataka i razmjena informacija – povezivanje s ostalim dijelovima plinskog sustava – naknada štete - opći uvjeti korištenja sustava skladišta plina - postupci raspodjele skladišnih kapaciteta - pravila prodaje uskladištenog plina u otvorenom postupku. <p>(3) Pravila korištenja sustava skladišta plina donosi operator sustava skladišta plina.</p> <p>(4) U postupku donošenja pravila korištenja sustava skladišta plina iz stavka 3. ovoga članka, operator sustava skladišta plina dužan je osigurati odgovarajuće sudjelovanje svih zainteresiranih strana i provesti javnu raspravu u trajanju od najmanje 15 dana.</p> <p>(5) Prije donošenja pravila korištenja sustava skladišta plina iz stavka 3. ovoga članka, operator sustava skladišta plina dužan je ishoditi suglasnost Agencije.</p> <p>(6) Pravila korištenja sustava skladišta plina objavljaju se u službenom glasilu Republike</p>		
---	--	--	--

<p>plina, operativnoj akumulaciji i drugim pomoćnim uslugama.</p> <p>Pregovori o ugovorima za pristup sustavima skladišta plina, operativnoj akumulaciji i drugim pomoćnim uslugama vode se s odgovarajućim operatorom sustava skladišta plina ili poduzećima za prirodnji plin. Regulatorna tijela, ako države članice tako odluče, ili države članice zahtijevaju da operatori sustava skladišta plina i poduzeća za prirodnji plin objave svoje glavne trgovinske uvjete za uporabu sustava skladišta plina, operativne akumulacije i drugih pomoćnih usluga do 1. siječnja 2005., a potom jednom godišnje.</p> <p>Pri razradi uvjeta iz drugog podstavka operatori sustava skladišta plina i poduzeća za prirodnji plin savjetuju se s korisnicima sustava.</p> <p>4. U slučaju reguliranog pristupa regulatorna tijela, ako države članice tako odluče, ili države članice poduzimaju potrebne mјere kako bi poduzeća za prirodnji plin i povlašteni kupci, unutar ili izvan područja koje pokriva međusobno povezani sustav, imali pravo pristupa sustavu skladišta plina, operativnoj akumulaciji i drugim pomoćnim uslugama, na temelju objavljenih tarifa i/ili drugih uvjeta i obveza za uporabu tog sustava skladišta plina i operativne akumulacije kada je to potrebno iz tehničkih</p>	<p>Hrvatske, internetskim stranicama Agencije i internetskim stranicama operatora sustava skladišta plina.</p>		
--	--	--	--

<p>i/ili gospodarskih razloga kako bi se pružio učinkovit pristup sustavu, kao i za organizaciju pristupa drugim pomoćnim uslugama. Regulatorna tijela, ako države članice tako odluče, ili države članice savjetuju se s korisnicima sustava pri oblikovanju tih tarifa ili metodologija za njihov izračun. Pravo pristupa za povlaštene kupce može se pružiti tako da im se omogući sklapanje ugovora o opskrbi s konkurenčkim poduzećima za prirodnji plin različitim od vlasnika i/ili operatora sustava ili s povezanim poduzećem.</p>			
<p>Članak 34.</p> <p>Pristup mrežama proizvodnih plinovoda</p> <p>1. Države članice poduzimaju potrebne mјere kako bi osigurale da poduzeća za prirodnji plin i povlašteni kupci, bez obzira na njihov položaj, mogu pristupiti mrežama proizvodnih plinovoda, uključujući postrojenja za pružanje tehničkih usluga koje su povezane s takvim pristupom, u skladu s ovim člankom, osim dijelova takvih mreža i postrojenja koji se koriste za lokalne djelatnosti proizvodnje na polju gdje se pridobiva plin. O mjerama se obavješćuje Komisija u skladu s odredbama članka 54.</p> <p>2. Pristup iz stavka 1. osigurava se na način koji država članica utvrđuje u skladu s</p>	<p>Dužnosti proizvođača prirodnog plina</p> <p>Članak 14.</p> <p>(1) Proizvođač prirodnog plina dužan je:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. osigurati siguran, pouzdan i učinkovit rad mreže proizvodnih plinovoda 2. osigurati objektivne, jednake i transparentne uvjete pristupa mreži proizvodnih plinovoda, uključujući pristup postrojenjima koja pružaju popratne tehničke usluge, osim onih dijelova mreže proizvodnih plinovoda koji se koriste za proizvodnju plina na lokaciji plinskog eksploatacijskog polja, u skladu s odredbama ovoga Zakona te aktima iz članka 87. i 88. ovoga 	<p>Djelomično preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o regulaciji energetskih djelatnosti (NN 120/12) članak/članci Članak 11.</p>

<p>odgovarajućim pravnim instrumentima. Države članice primjenjuju ciljeve poštenog i otvorenog pristupa, pri čemu ostvaruju konkurentno tržište prirodnog plina i izbjegavaju zloporabu vladajućeg položaja, vodeći računa o sigurnosti i redovitosti opskrbe, kapacitetu koji je raspoloživ ili se u razumnoj mjeri može staviti na raspolaganje te zaštiti okoliša. O sljedećim se pitanjima može voditi računa:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a)potrebi da se odbije pristup u slučaju nesukladnosti tehničkih specifikacija koje se u razumnim okvirima ne mogu svladati; (b)potrebi da se izbjegnu teškoće koje se u razumnim okvirima ne mogu svladati i koje bi mogле dovesti u pitanje učinkovitu, postojeću i buduću proizvodnju ugljikovodika, uključujući proizvodnju iz polja marginalne gospodarske održivosti; (c)potrebi da se poštiju razumne potrebe vlasnika ili operatora mreže proizvodnih plinovoda, obrazložene na odgovarajući način, za transportom i preradom plina te interesi svih drugih korisnika mreže proizvodnih plinovoda ili odgovarajućih postrojenja za preradu i prekrcaj koji bi mogli osjetiti posljedice; i (d)potrebi da se primjenjuju njihova zakonodavstva i administrativni postupci, u skladu s pravom Zajednice, za izdavanje odobrenja za proizvodnju ili 	<p>Zakona i metodologijom iz članka 92. stavka 2. ovoga Zakona 3. davati sudionicima na tržištu plina informacije propisane aktima iz članaka 87., 88. i 89. ovoga Zakona 4. uspostaviti i osigurati rad upravljačkog centra za vođenje proizvodnog sustava, sustava mjerena i sustava za praćenje parametara kvalitete plina i pouzdanosti isporuke plina 5. izraditi i objaviti te jednom godišnje ažurirati i dostaviti Ministarstvu na odobrenje petogodišnji plan razvoja mreže proizvodnih plinovoda te projekciju plana proizvodnje 6. planirati i poduzimati mjere za sigurnu i kontinuiranu proizvodnju plina 7. davati propisane informacije Ministarstvu i Agenciji 8. osigurati propisanu kvalitetu proizvedenog prirodnog plina 9. priključiti se na transportni i/ili distribucijski sustav Republike Hrvatske 10. najkasnije do 1. ožujka tekuće godine, dostaviti operatoru transportnog sustava plan proizvodnje plina u Republici Hrvatskoj za desetogodišnje razdoblje koje započinje s godinom koja slijedi i koja mora uključiti i</p>		
--	---	--	--

<p>razvoj te djelatnosti.</p> <p>3. Države članice osiguravaju uspostavu mehanizama za rješavanje sporova, uključujući tijelo koje je neovisno o strankama i ima pristup svim odgovarajućim informacijama, kako bi se omogućilo rješavanje sporova u vezi s pristupom mrežama proizvodnih plinovoda u najbržem roku, vodeći računa o kriterijima iz stavka 2. i broju stranaka koje mogu sudjelovati u pregovorima o pristupu takvim mrežama.</p> <p>4. U slučaju prekograničnih sporova primjenjuju se mehanizmi za rješavanje sporova države članice koja je nadležna za mrežu proizvodnih plinovoda koja odbija pristup. Ako je u prekograničnim sporovima više država članica nadležno za dotičnu mrežu, te se države članice međusobno savjetuju kako bi osigurale da se odredbe ove Direktive dosljedno primjenjuju.</p>	<p>moguća nova proizvodna polja odnosno nove točke priključivanja na transportni sustav</p> <p>11. pisanim putem obavijestiti Agenciju o opskrbljivaču u poteškoćama koji nije podmirio dospjele novčane obveze u razdoblju od najmanje 60 dana prema proizvođaču prirodnog plina.</p> <p>(2) Uvjeti i način proizvodnje i korištenja plina iz obnovljivih izvora energije na tržtu plina, finansijski poticaj za proizvodnju i korištenje plina iz obnovljivih izvora energije te druga pitanja vezana za korištenje plina iz obnovljivih izvora energije, određuju se propisima kojima se uređuje korištenje obnovljivih izvora energije.</p> <p>(3) Proizvođač prirodnog plina dužan je izraditi i na primjeren način javno objaviti program mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti te godišnje izvješće o rezultatima njegove primjene.</p> <p>(4) Ministarstvo, ako procijeni da je potrebno postaviti dodatne zahtjeve za poboljšanje energetske učinkovitosti u proizvodnji, može sukladno propisima kojima se uređuje istraživanje i eksploatacija ugljikovodika propisati minimalni stupanj učinkovitosti za pojedine tehnologije koji treba postići kod</p>		
--	--	--	--

izgradnje novog ili rekonstrukcije postojećeg proizvodnog postrojenja.
(5) Za prostore na kojima su proizvodna plinska postrojenja, energetski subjekti, odnosno vlasnici tih postrojenja dužni su plaćati naknadu sukladno propisima kojima se uređuje istraživanje i eksploatacija ugljikovodika.

Odbijanje pristupa treće strane

Članak 79.

(1) Proizvođač plina ima pravo odbiti pristup mreži proizvodnih plinovoda u slučaju:

1. nedostatka kapaciteta
2. neusklađenosti tehničkih specifikacija koje se ne mogu prevladati na razuman način
3. potrebe izbjegavanja poteškoća koje se ne mogu izbjjeći na razuman način, a koje bi mogle ugroziti sadašnju i buduću proizvodnju ugljikovodika, uključujući i proizvodnju s polja ograničene ekonomske održivosti
4. potrebe poštivanja valjano potkrijepljenih, razumnih potreba vlasnika ili korisnika mreže proizvodnih plinovoda i interesa svih drugih korisnika mreže proizvodnih plinovoda ili povezanih objekata i postrojenja za obradu plina.

(2) Operator transportnog sustava, operator distribucijskog sustava, operator sustava skladišta plina i operator terminala za UPP ima pravo odbiti pristup sustavu trećoj strani u slučaju:

1. nedostatka kapaciteta
2. kada bi ga pristup sustavu onemogućio u izvršavanju obveze javne usluge
3. kada bi pristup sustavu mogao izazvati ozbiljne finansijske i gospodarske poteškoće energetskom subjektu, s obzirom na ugovore tipa »uzmi ili plati« sklopljene prije podnošenja zahtjeva za odobrenje pristupa, pod uvjetima iz članka 81. ovoga Zakona.

(3) Proizvođač plina, operator transportnog sustava, operator distribucijskog sustava, operator sustava skladišta plina i operator terminala za UPP mora, u slučaju odbijanja pristupa sustavu, dostaviti stranci rješenje s razlozima odbijanja pristupa.

(4) Nezadovoljna stranka ima pravo podnijeti prigovor Agenciji na odluku energetskog subjekta o odbijanju pristupa sustavu ili na uvjete pristupa sustavu.

(5) Agencija je dužna donijeti odluku u roku od 60 dana od dana podnošenja prigovora.

	<p>(6) Odluka Agencija je izvršna, a nezadovoljna stranka može protiv odluke Agencije pokrenuti upravni spor.</p> <p>(7) Proizvođač plina, operator transportnog sustava, operator distribucijskog sustava, operator sustava skladišta plina i operator terminala za UPP koji odbije pristup sustavu zbog nedostatka kapaciteta ili drugih opravdanih razloga sukladno ovom članku mora, u razumnom vremenu, učiniti potrebne preinake i zahvate u sustavu da bi se omogućio pristup, ako su oni ekonomski isplativi ili ako ih je voljan financirati potencijalni korisnik.</p>		
<p>Članak 35.</p> <p>Odbijanje pristupa</p> <p>1. Poduzeća za prirodni plin mogu odbiti pristup sustavu na temelju nedostatka kapaciteta ili kada bi im pristup sustavu onemogućio izvršavanje obveza javne usluge iz članka 3. stavka 2. koje su im dodijeljene ili na temelju ozbiljnih gospodarskih i finansijskih teškoća s ugovorima tipa „uzmi ili plati”, uzimajući u obzir kriterije i postupke navedene u članku 48. i alternativu koju je država članica odabrala u skladu sa stavkom 1. tog članka. Svako takvo odbijanje obrazlaže se na</p>	<p>Odbijanje pristupa treće strane</p> <p>Članak 79.</p> <p>(1) Proizvođač plina ima pravo odbiti pristup mreži proizvodnih plinovoda u slučaju:</p> <p>1. nedostatka kapaciteta</p> <p>2. neusklađenosti tehničkih specifikacija koje se ne mogu prevladati na razuman način</p> <p>3. potrebe izbjegavanja poteškoća koje se ne mogu izbjegnuti na razuman način, a koje bi mogle ugroziti sadašnju i buduću proizvodnju ugljikovodika, uključujući i proizvodnju s polja ograničene ekonomске održivosti</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>odgovarajući način.</p> <p>2. Države članice mogu poduzeti mjere koje su potrebne kako bi osigurale da poduzeće za prirodni plin koje odbije pristup sustavu na temelju nedostatka kapaciteta ili nedostatka povezanosti uvede potrebna poboljšanja, u mjeri u kojoj je to ekonomično ili kada je navedena poboljšanja voljan platiti potencijalni kupac. U slučajevima kada primjenjuju članak 4. stavak 4., države članice poduzimaju takve mјere.</p>	<p>4. potrebe poštivanja valjano potkrijepljenih, razumnih potreba vlasnika ili korisnika mreže proizvodnih plinovoda i interesa svih drugih korisnika mreže proizvodnih plinovoda ili povezanih objekata i postrojenja za obradu plina.</p> <p>(2) Operator transportnog sustava, operator distribucijskog sustava, operator sustava skladišta plina i operator terminala za UPP ima pravo odbiti pristup sustavu trećoj strani u slučaju:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. nedostatka kapaciteta 2. kada bi ga pristup sustavu onemogućio u izvršavanju obvezne javne usluge 3. kada bi pristup sustavu mogao izazvati ozbiljne financijske i gospodarske poteškoće energetskom subjektu, s obzirom na ugovore tipa »uzmi ili plati« sklopljene prije podnošenja zahtjeva za odobrenje pristupa, pod uvjetima iz članka 81. ovoga Zakona. <p>(3) Proizvođač plina, operator transportnog sustava, operator distribucijskog sustava, operator sustava skladišta plina i operator terminala za UPP mora, u slučaju odbijanja pristupa sustavu, dostaviti stranci rješenje s razlozima odbijanja pristupa.</p> <p>(4) Nezadovoljna stranka ima pravo</p>		
---	---	--	--

	<p>podnijeti prigovor Agenciji na odluku energetskog subjekta o odbijanju pristupa sustavu ili na uvjete pristupa sustavu.</p> <p>(5) Agencija je dužna donijeti odluku u roku od 60 dana od dana podnošenja prigovora.</p> <p>(6) Odluka Agencija je izvršna, a nezadovoljna stranka može protiv odluke Agencije pokrenuti upravni spor.</p> <p>(7) Proizvođač plina, operator transportnog sustava, operator distribucijskog sustava, operator sustava skladišta plina i operator terminala za UPP koji odbije pristup sustavu zbog nedostatka kapaciteta ili drugih opravdanih razloga sukladno ovom članku mora, u razumnom vremenu, učiniti potrebne preinake i zahvate u sustavu da bi se omogućio pristup, ako su oni ekonomski isplativi ili ako ih je voljan financirati potencijalni korisnik.</p>		
Članak 36. Nova infrastruktura 1. Nova krupna infrastruktura za prirodni plin, tj. međudržavni spojni plinovodi, terminali za UPP i sustavi skladišta plina mogu se na zahtjev tijekom određenog vremenskog razdoblja izuzeti iz odredaba	Izuzeće za novi infrastrukturni objekt Članak 82. <p>(1) Novi infrastrukturni objekti kao što su međudržavni spojni plinovod, sustav skladišta plina i terminal za UPP mogu se na zahtjev fizičke ili pravne osobe izuzeti na određeno vrijeme od primjene prava na pristup</p>	U potpunosti preuzeto	

<p>članaka 9., 32., 33. i 34. te članka 41. stavaka 6., 8. i 10., pod sljedećim uvjetima:</p> <p>(a) ulaganjem se mora unaprijediti tržišno natjecanje pri opskrbi plinom i poboljšati sigurnost opskrbe;</p> <p>(b) razina rizika koja je povezana s ulaganjem mora biti takva da do ulaganja ne bi došlo da nije odobreno izuzeće;</p> <p>(c) infrastruktura mora biti u vlasništvu fizičke ili pravne osobe koja je barem u smislu svojeg pravnog oblika odvojena od operatora sustava u čijim će se sustavima graditi ta infrastruktura;</p> <p>(d) korisnicima te infrastrukture moraju se naplaćivati naknade; i</p> <p>(e) izuzeće ne smije biti štetno za tržišno natjecanje, djelotvorno funkcioniranje unutarnjeg tržišta prirodnog plina ili učinkovito funkcioniranje reguliranog sustava na koji je priključena infrastruktura.</p> <p>2. Stavak 1. također se primjenjuje na značajna povećanja kapaciteta postojeće infrastrukture i izmjene takve infrastrukture koje omogućavaju razvoj novih izvora opskrbe plinom.</p> <p>3. Regulatorno tijelo iz poglavљa VIII. može za svaki slučaj posebno donijeti odluku o izuzeću iz stavaka 1. i 2.</p> <p>4. Ako se dotična infrastruktura nalazi na</p>	<p>treće strane, primjene odgovarajuće metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki iz članka 92. ovoga Zakona i obveze razdvajanja operatora transportnog sustava iz članka 15. ovoga Zakona pod sljedećim uvjetima:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ulaganje mora poticati tržišno natjecanje u sektoru plina i povećati sigurnost opskrbe plinom 2. razina rizika povezanog s ulaganjem je takva da se ulaganje ne bi ostvarilo, osim ako se izuzeće ne odobri 3. infrastrukturni objekt plinskog sustava mora biti u vlasništvu fizičke ili pravne osobe u samostalnom pravnom subjektu odvojenom od operatora sustava u okviru kojeg će novi infrastrukturni objekt biti izgrađen 4. korisnici novog infrastrukturnog objekta moraju plaćati naknadu za korištenje 5. izuzeće za novi infrastrukturni objekt nije štetno za tržišno natjecanje ili učinkovito funkcioniranje tržišta ili plinskog sustava namijenjenog obavljanju javne usluge na koji se novi infrastrukturni objekt planira priključiti. <p>(2) Odredba stavka 1. ovoga članka primjenjuje se i na značajna</p>		
--	--	--	--

<p>državnom području više država članica, Agencija može regulatornim tijelima dotičnih država članica dostaviti savjetodavno mišljenje koje se može rabiti kao osnova za njihovu odluku, u roku od dva mjeseca od dana na koji je posljednje od tih regulatornih tijela zaprimilo zahtjev za izuzeće.</p> <p>Ako se sva dotična regulatorna tijela dogovore o zahtjevu za izuzeće u roku od šest mjeseci od dana na koji ga je zaprimilo posljednje od tih regulatornih tijela, ona o svojoj odluci obavješćuju Agenciju.</p> <p>Agencija obavlja zadatke dodijeljene regulatornim tijelima dotičnih država članica na temelju ovog članka:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a)ako sva dotična regulatorna tijela nisu uspjela postići dogovor u roku od šest mjeseci od dana na koji je posljednje od tih regulatornih tijela zaprimilo zahtjev za izuzeće; ili (b)na zajednički zahtjev dotičnih regulatornih tijela. <p>Sva dotična regulatorna tijela mogu zajedno zatražiti da se rok iz trećeg podstavka točke (a) produlji za najviše tri mjeseca.</p> <p>5. Prije nego što doneše odluku, Agencija se savjetuje s odgovarajućim regulatornim tijelima i podnositeljima zahtjeva.</p>	<p>povećanja kapaciteta i nadogradnje postojećih infrastrukturnih objekata kojima se omogućava razvoj novih dobavnih pravaca.</p> <p>(3) Odluku o izuzeću za novi infrastrukturni objekt iz stavaka 1. i 2. ovoga članka donosi Agencija.</p> <p>(4) Odluka Agencije iz stavka 3. ovoga članka izvršna je nakon zaprimljene odluke Europske komisije iz stavka 14. ovoga članka, a nezadovoljna strana može protiv odluke Agencije pokrenuti upravni spor.</p> <p>(5) Odluka o izuzeću za novi infrastrukturni objekt može obuhvatiti dio ili cijeli novi infrastrukturni objekt, postojeći infrastrukturni objekt sa značajno povećanim kapacitetom ili nadograđeni postojeći infrastrukturni objekt.</p> <p>(6) Prije donošenja odluke o izuzeću Agencija je dužna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. razmotriti potrebu za utvrđivanjem uvjeta glede trajanja izuzeća i nediskriminirajućeg pristupa međudržavnom spojnom plinovodu 2. uzeti u obzir trajanje ugovora, dodatne kapacitete koje treba izgraditi ili izmjenu postojećih kapaciteta, vremenski horizont projekta i ostale posebne okolnosti 3. brinuti se da pravila i mehanizmi 		
---	---	--	--

<p>6. Izuzeće se može odnositi na sveukupni kapacitet ili dio kapaciteta nove infrastrukture, odnosno postojeće infrastrukture sa značajno povećanim kapacitetom.</p> <p>Pri donošenju odluke o odobravanju izuzeća za svaki se slučaj posebno razmatra potreba da se uvedu uvjeti s obzirom na trajanje izuzeća i nediskriminirajući pristup infrastrukturi. Pri donošenju odluke o tim uvjetima posebno se vodi računa o dodatnim kapacitetima koje treba izgraditi ili izmjeni postojećih kapaciteta, vremenskom horizontu projekta i okolnostima u državi.</p> <p>Prije nego što odobri izuzeće, regulatorno tijelo donosi odluku o pravilima i mehanizmima za upravljanje i raspodjelu kapaciteta. Tim se pravilima zahtijeva da svi potencijalni korisnici infrastrukture budu pozvani da navedu svoj interes za ugovaranje kapaciteta prije nego što dođe do raspodjele kapaciteta u novoj infrastrukturi, uključujući za vlastite potrebe. Regulatorno tijelo zahtijeva da pravila o upravljanju zagušenjem sadrže obvezu da se neiskorišteni kapacitet ponudi na tržištu i zahtijeva da korisnici infrastrukture imaju pravo trgovati svojim ugovorenim kapacitetima na sekundarnom tržištu. U svojoj procjeni kriterija iz stavka 1., točaka (a), (b) i (e) regulatorno tijelo vodi računa o rezultatima tog postupka raspodjele</p>	<p>za upravljanje i raspodjelu kapaciteta ne sprječavaju provedbu dugoročnih ugovora.</p> <p>(7) U slučaju novog infrastrukturnog objekta koji će biti smješten na teritoriju više država članica Europske unije, uključujući Republiku Hrvatsku, Agencija može donijeti odluku o izuzeću za novi infrastrukturni objekt nakon konzultacija s regulatornim tijelima tih država.</p> <p>(8) Agencija je dužna samostalno ili u suradnji s regulatornim tijelima tih država obavijestiti Agenciju za suradnju energetskih regulatora o odluci o izuzeću.</p> <p>(9) Ako u roku od šest mjeseci nije postignut dogovor oko zahtjeva za izuzeće, Agencija je dužna samostalno ili u suradnji s regulatornim tijelima tih država obavijestiti Agenciju za suradnju energetskih regulatora. Agencija može, u suradnji s regulatornim tijelima tih država, zatražiti od Agencije za suradnju energetskih regulatora produljenje roka do tri mjeseca za donošenje odluke o izuzeću.</p> <p>(10) U slučaju iz stavka 9. ovoga članka Agencija će, uvažavajući mišljenje Agencije za suradnju energetskih regulatora, donijeti</p>		
--	--	--	--

<p>kapaciteta.</p> <p>Odluka o izuzeću, uključujući uvjete iz drugog podstavka ovog stavka, obrazlaže se na odgovarajući način i objavljuje.</p> <p>7. Neovisno o stavku 3. države članice mogu predvidjeti da njihovo regulatorno tijelo ili Agencija, ovisno o slučaju, nadležnom tijelu države članice podnosi svoje mišljenje o zahtjevu za izuzeće za potrebe donošenja formalne odluke. To se mišljenje objavljuje zajedno s odlukom.</p> <p>8. Regulatorno tijelo bez odlaganja Komisiji dostavlja primjerak svakog zahtjeva za izuzeće, čim ga zaprimi. Nadležno tijelo odluku bez odlaganja priopćuje Komisiji, zajedno sa svim odgovarajućim informacijama u pogledu navedene odluke. Te se informacije Komisiji mogu dostaviti u skupnom obliku, što joj omogućava donošenje utemeljene odluke. Informacije osobito sadrže sljedeće:</p> <p>(a) detaljne razloge zbog kojih su regulatorno tijelo ili država članica odobrili ili odbili izuzeće, pozivajući se na stavak 1. i uključujući odgovarajuću točku ili točke tog stavka na kojima se temelji takva odluka, uključujući finansijske podatke kojima je opravdana potreba za tim izuzećem;</p> <p>(b) poduzetu analizu učinka odobravanja</p>	<p>odлуku o izuzeću za novi infrastrukturni objekt iz stavka 7. ovoga članka.</p> <p>(11) Agencija je dužna obrazloženu odluku o izuzeću novog infrastrukturnog objekta dostaviti Europskoj komisiji.</p> <p>(12) Obrazloženje odluke iz stavka 11. ovoga članka mora sadržavati:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. detaljne razloge na temelju kojih je Agencija odobrila ili odbila zahtjev za izuzećem, uključujući i popratne finansijske podatke koji opravdavaju potrebu za izuzećem 2. provedenu analizu utjecaja na tržišno natjecanje i efikasno funkcioniranje unutarnjeg tržišta plina nakon odobrenog izuzeća 3. razloge odabranog vremenskog trajanja izuzeća i udjela ukupnog kapaciteta infrastrukturnog objekta za koji se daje izuzeće u ukupnom kapacitetu plinskog sustava Republike Hrvatske, 4. rezultat konzultacija provedenih s regulatornim tijelima drugih država ako se izuzeće odnosi na infrastrukturni objekt koji će biti smješten na teritoriju više država članica Europske unije, uključujući Republiku Hrvatsku 5. analizu doprinosa infrastrukturnog objekta diversifikaciji dobavnih pravaca plina. 		
--	---	--	--

<p>izuzeća na tržišno natjecanje i djelotvorno funkcioniranje unutarnjeg tržišta prirodnog plina;</p> <p>(c)obrazloženje trajanja izuzeća i udjela u ukupnom kapacitetu plinske infrastrukture za koju je odobreno izuzeće;</p> <p>(d)ako se izuzeće odnosi na međudržavni spojni plinovod, rezultat savjetovanja s dotičnim regulatornim tijelima; i</p> <p>(e)doprinos infrastrukture diversifikaciji opskrbe plinom.</p> <p>9. U roku od dva mjeseca od dana nakon primitka obavijesti Komisija može donijeti odluku kojom zahtijeva da regulatorno tijelo izmjeni ili povuče odluku o odobravanju izuzeća. To se razdoblje od dva mjeseca može prodljiti za dodatna dva mjeseca ako Komisija zatraži dodatne informacije. To dodatno razdoblje teče od dana nakon primitka svih traženih informacija. Početno se razdoblje od dva mjeseca može prodljiti i uz zajednički pristanak Komisije i regulatornog tijela.</p> <p>Ako se tražene informacije ne dostave u roku koji je naveden u zahtjevu, obavijest se smatra povučenom, osim ako se prije isteka tog razdoblja rok prodljii uz zajednički pristanak Komisije i regulatornog tijela ili ako regulatorno tijelo u propisno obrazloženoj izjavi obavijesti Komisiju da smatra da je obavijest potpuna.</p>	<p>(13) Obavijest iz stavka 11. ovoga članka temelj je Europskoj komisiji za traženje promjene ili povlačenja odluke Agencije o odobrenju izuzeća novog infrastrukturnog objekta.</p> <p>(14) Europska komisija mora donijeti odluku u roku od dva mjeseca od zaprimanja obavijesti Agencije.</p> <p>(15) Agencija mora postupati u skladu s odlukom Europske komisije o promjeni ili povlačenju odluke o izuzeću u roku od mjesec dana od primitka odluke i o tome obavijestiti Europsku komisiju.</p> <p>(16) Iznimno rok iz stavka 15. ovoga članka može se prodljiti za dodatna dva mjeseca ako Europska komisija traži dodatne informacije, odnosno dogовором Europske komisije i Agencije prodljiti za dodatna dva mjeseca.</p> <p>(17) Ako u roku od dvije godine ne započne izgradnja novog infrastrukturnog objekta te ako u roku od pet godina novi infrastrukturni objekt ne započne s radom, odluka Agencije o izuzeću prestaje važiti, osim u slučaju ako Agencija odluči da je odgoda početka rada posljedica više sile na koju subjekt koji je ishodio odobrenje nije imao utjecaja.</p>		
---	---	--	--

Regulatorno tijelo postupa u skladu s odlukom Komisije o izmjeni ili povlačenju odluke o izuzeću u roku od mjesec dana i o tome obavješćuje Komisiju.

Komisija čuva povjerljivost komercijalno osjetljivih informacija.

Odobrenje odluke o izuzeću od strane Komisije prestaje važiti dvije godine od usvajanja ako do tada gradnja infrastrukture još nije počela i pet godina od usvajanja ako infrastruktura do tada još nije puštena u pogon, osim ako Komisija odluči da je do zakašnjenja došlo zbog velikih prepreka izvan kontrole osobe kojoj je odobreno izuzeće.

10. Komisija može usvojiti smjernice za primjenu uvjeta utvrđenih u stavku 1. ovog članka i za određivanje postupka koji treba slijediti za primjenu stavaka 3., 6., 8. i 9. ovog članka. Te mjere, namijenjene izmjeni elemenata ove Direktive koji nisu ključni dopunjujući je, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 51. stavka 3.

<p>Članak 37.</p> <p>Otvaranje tržišta i uzajamnost</p> <p>1. Države članice osiguravaju da povlašteni kupci obuhvaćaju:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) do 1. srpnja 2004., povlaštene kupce kako je utvrđeno u članku 18. Direktive 98/30/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. lipnja 1998. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište prirodnog plina (21). Države članice do 31. siječnja svake godine objavljaju kriterije za definiranje tih povlaštenih kupaca; (b) od 1. srpnja 2004., sve kupce koji nisu kućanstva; (c) od 1. srpnja 2007., sve kupce. <p>2. Da bi se izbjegla neravnoteža pri otvaranju tržišta plina:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) ugovori o opskrbi, sklopljeni s povlaštenim kupcem u sustavu druge države članice ne smiju biti zabranjeni ako je taj kupac povlašten u oba sustava koja su u pitanju; i (b) kada transakcije opisane u točki (a) budu odbijene zbog toga što je taj kupac povlašten samo u jednom od dvaju sustava, Komisija može, uzimajući u obzir situaciju na tržištu i zajednički interes, obvezati stranu koja odbija transakciju da izvrši zatraženu opskrbu na zahtjev jedne od država članica u kojoj se 	<p>Otvaranje tržišta</p> <p>Članak 50.</p> <p>(1) Tržište plina je organizirano na način da svi kupci imaju pravo na slobodan izbor opskrbljivača plinom.</p> <p>(2) Sklapanje ugovora kojim se uređuje opskrba plinom između opskrbljivača plinom, koji posjeduje dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti opskrbe plinom u Republici Hrvatskoj, i krajnjeg kupca koji se nalazi u državi članici Europske unije dopušteno je pod uvjetom da taj kupac ima pravo na opskrbu od opskrbljivača plinom čije je sjedište izvan dotične države članice Europske unije.</p> <p>(3) U slučajevima kada krajnji kupac u državi članici Europske unije nema pravo na slobodan izbor opskrbljivača plinom, Ministarstvo će dostaviti zahtjev Europskoj komisiji da obveže državu članicu da omogući izvršenje zatražene opskrbe plinom iz stavka 2. ovoga članka.</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	
--	---	------------------------------	--

nalaze oba sustava.			
<p>Članak 38.</p> <p>Izravni plinovodi</p> <p>1. Države članice poduzimaju mjere potrebne da se:</p> <p>(a) poduzećima za prirodni plin s poslovnim nastanom na njezinom državnom području omogući opskrba povlaštenih kupaca putem izravnog plinovoda; i</p> <p>(b) svim takvim povlaštenim kupcima na njezinom državnom području omogući da ih poduzeća za prirodni plin opskrbljuju putem izravnog plinovoda.</p> <p>2. Ako je za gradnju ili rad izravnih plinovoda potrebna dozvola (na primjer licenca, odobrenje, koncesija, pristanak ili suglasnost), države članice ili bilo koje nadležno tijelo koje one imenuju utvrđuju kriterije za izdavanje dozvola za gradnju ili rad takvih plinovoda na svojem državnom području. Ti su kriteriji objektivni, transparentni i nediskriminirajući.</p>	<p>Izravni plinovod</p> <p>Članak 80.</p> <p>(1) Proizvođač prirodnog plina, operator sustava skladišta plina, operator terminala za UPP ili krajnji kupac kojem je odlukom iz članka 79. ovoga Zakona odbijeno pravo na pristup plinskom sustavu, odnosno mreži proizvodnih plinovoda, imaju pravo izgraditi izravni plinovod, uz suglasnost Agencije.</p> <p>(2) Opskrbljivač plinom koji želi plinom opskrbiti krajnjeg kupca kojem je odlukom iz članka 79. ovoga Zakona odbijeno pravo na pristup plinskom sustavu, odnosno mreži proizvodnih plinovoda ima pravo izgraditi izravni plinovod, uz suglasnost Agencije.</p> <p>(3) Agencija će utvrditi objektivne i nepristrane kriterije za izdavanje suglasnosti iz stavka 1. i 2. ovoga članka za izgradnju i pogon izravnih plinovoda.</p> <p>(4) Agencija će rješenjem uskratiti</p>	U potpunosti preuzeto	

<p>3. Države članice mogu uvjetovati izdavanje dozvole za gradnju izravnog plinovoda odbijanjem pristupa sustavu na temelju članka 35. ili pokretanjem postupka za rješavanje sporova na temelju članka 41.</p>	<p>izdavanje suglasnosti za izgradnju izravnog plinovoda iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ako davanje takve suglasnosti nije u skladu s odredbama o obvezi opskrbe plinom u okviru javne usluge i odredbi o zaštiti krajnjih kupaca iz ovoga Zakona uz detaljno obrazloženje.</p> <p>(5) Protiv rješenja iz stavka 4. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom. Postupak pred upravnim sudom je hitan.</p> <p>(6) Zahvat u prostoru i gradnji izravnih vodova mora se provoditi u skladu s postupcima propisanim propisima kojima se uređuje prostorno uređenje i gradnja.</p> <p>(7) Trošak nastao izgradnjom izravnog plinovoda iz stavaka 1. i 2. ovoga članka treba podmiriti energetski subjekt ili kupac na čiji zahtjev je izgrađen izravni plinovod i takav trošak ne može biti uključen u metodologiju utvrđivanja iznosa tarifnih stavki sustava na koji se izravni plinovod priključuje.</p>		
---	---	--	--

<p>POGLAVLJE VIII.</p> <p>NACIONALNA REGULATORNA TIJELA</p> <p>Članak 39.</p> <p>Imenovanje i neovisnost regulatornih tijela</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o regulaciji energetskih djelatnosti (NN 120/12) članak/članci Članci 7., 8., 9., 23., 24., 25. i 26.
<p>1. Svaka država članica na nacionalnoj razini imenuje samo jedno nacionalno regulatorno tijelo.</p> <p>2. Stavkom 1. ovog članka ne dovodi se u pitanje imenovanje drugih regulatornih tijela na regionalnoj razini u državama članicama, pod uvjetom da postoji jedan viši predstavnik za potrebe zastupanja i kontaktiranja na razini Zajednice unutar Odbora regulatora Agencije u skladu s člankom 14. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 713/2009.</p> <p>3. Odstupajući od stavka 1. ovog članka, država članica može imenovati regulatorna tijela za male sustave u zemljopisno odvojenoj regiji čija je potrošnja u 2008. godini predstavljala manje od 3 % ukupne potrošnje države članice čiji je dio. Tim se odstupanjem ne dovodi u pitanje imenovanje jednog višeg predstavnika za potrebe zastupanja i kontaktiranja na razini Zajednice unutar Odbora regulatora Agencije u skladu s člankom 14. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 713/2009.</p>	<p>-</p>	Djelomično preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o regulaciji energetskih djelatnosti (19.02.2018)

<p>4. Države članice jamče neovisnost regulatornog tijela i osiguravaju da ono svoje ovlasti izvršava nepristrano i transparentno. U tu svrhu države članice osiguravaju da regulatorno tijelo pri izvršavanju regulatornih zadataka koji su mu povjereni ovom Direktivom i povezanim zakonodavstvom:</p> <p>(a) bude pravno odvojeno i funkcionalno neovisno o bilo kojem drugom javnom ili privatnom subjektu;</p> <p>(b) osigurava da njegovo osoblje i osobe odgovorne za njegovo upravljanje:</p> <p>i.djeluju neovisno o bilo kojim tržišnim interesima; i</p> <p>ii.pri izvršavanju regulatornih zadataka ne traže niti primaju izravne upute ni od koje vlade ni drugog javnog ni privatnog subjekta. Tim se zahtjevom ne dovodi u pitanje bliska suradnja, prema potrebi, s drugim nadležnim nacionalnim tijelima ni opće smjernice politike koje donosi vlada, a koje nisu povezane s regulatornim ovlastima i dužnostima na temelju članka 41.</p> <p>5. Kako bi zaštitile neovisnost regulatornog tijela, države članice posebno osiguravaju:</p> <p>(a) da regulatorno tijelo može donositi autonomne odluke, neovisno o bilo kojem političkom tijelu, da mu se zasebno</p>			
--	--	--	--

<p>godиšnje dodjeljuju proračunska sredstva, uz autonomiju u izvršavanju dodijeljenih proračunskih sredstava, te da za izvršavanje vlastitih dužnosti raspolaže prikladnim ljudskim i finansijskim resursima; i</p> <p>(b) da se članovi upravljačkog odbora regulatornog tijela ili, u nedostatku takvog odbora, najviše rukovodstvo regulatornog tijela imenuje na utvrđeno razdoblje od pet do sedam godina, uz mogućnost jednog produljenja.</p> <p>U vezi s prvim podstavkom točkom (b), države članice osiguravaju da za upravljački odbor ili najviše rukovodstvo postoji odgovarajući sustav rotacije. Članovi upravljačkog odbora ili, u nedostatku takvog odbora, članovi najvišeg rukovodstva mogu biti razriješeni dužnosti tijekom mandata samo ako prestanu ispunjavati uvjete iz ovog članka ili ako su počinili propust u radu na temelju nacionalnog prava.</p>			
<p>Članak 40.</p> <p>Opći ciljevi regulatornog tijela</p> <p>Pri izvršavanju regulatornih zadataka navedenih u ovoj Direktivi regulatorno tijelo poduzima sve razumne mjere za ostvarivanje sljedećih ciljeva u okviru svojih dužnosti i ovlasti kako je utvrđeno člankom 41., uz</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o regulaciji energetskih djelatnosti (NN 120/12) članak/članci Članci 11., 12. i 13.</p>

blisko savjetovanje, prema potrebi, s drugim nadležnim nacionalnim tijelima, uključujući tijela za tržišno natjecanje, i ne dovodeći u pitanje njihove nadležnosti:

- (a) promicanje, u bliskoj suradnji s Agencijom, regulatornim tijelima drugih država članica i Komisijom, konkurentnog, sigurnog i ekološki održivog unutarnjeg tržišta prirodnog plina unutar Zajednice i stvarnog otvaranja tržišta za sve kupce i opskrbljivače u Zajednici te osiguravanje odgovarajućih uvjeta za učinkovit i pouzdan rad plinskih mreža, vodeći računa o dugoročnim ciljevima;
- (b) razvoj konkurentnih regionalnih tržišta koja ispravno funkcioniraju unutar Zajednice s obzirom na postizanje ciljeva iz točke (a);
- (c) uklanjanje ograničenja trgovine prirodnim plinom među državama članicama, uključujući razvoj odgovarajućih prekograničnih transportnih kapaciteta radi zadovoljavanja potražnje i unaprjeđivanje integracije nacionalnih tržišta, što može olakšati protok prirodnog plina u svakom dijelu Zajednice;
- (d) doprinošenje postizanju razvoja, na troškovno najučinkovitiji način, sigurnih, pouzdanih i učinkovitih nediskriminirajućih sustava usmjerenih prema potrošaču te promicanje primjerenosti sustava i, u skladu s općim

ciljevima energetske politike, energetske učinkovitosti, kao i integriranja proizvodnje plina velikog i malog kapaciteta iz obnovljivih izvora energije i decentralizirane proizvodnje kako u transportnim tako i u distribucijskim mrežama;

- (e) olakšavanje pristupa mreži novim proizvodnim kapacitetima, posebno ukidanjem prepreka koje bi mogle spriječiti pristup novim sudionicima na tržištu i plina iz obnovljivih izvora energije;
- (f) osiguravanje dodjeljivanja odgovarajućih poticaja operatorima sustava i korisnicima sustava, kratkoročno i dugoročno, radi povećanja učinkovitosti rada sustava i poticanja integracije tržišta;
- (g) osiguravanje koristi za kupce putem učinkovitog funkcioniranja njihovog nacionalnog tržišta, promicanje stvarnog tržišnog natjecanja i doprinos osiguravanju zaštite potrošača;
- (h) doprinošenje postizanju visokih standarda javne usluge u sektoru prirodnog plina, doprinošenje zaštiti ugroženih kupaca i doprinošenje uskladenosti potrebnih postupaka razmjene podataka za kupce koji mijenjaju opskrbljivača.

<p>Članak 41.</p> <p>Dužnosti i ovlasti regulatornog tijela</p> <p>1. Regulatorno tijelo ima sljedeće dužnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a)određivanje ili odobravanje, u skladu s transparentnim kriterijima, tarifa za transport ili distribuciju ili njihovih metodologija; (b)osiguravanje da operatori transportnih i distribucijskih sustava te, prema potrebi, vlasnici sustava, kao i poduzeća za prirodni plin, ispunjavaju svoje obveze na temelju ove Direktive i drugog relevantnog zakonodavstva Zajednice, uključujući u pogledu prekograničnih pitanja; (c)suradnja na prekograničnim pitanjima s regulatornim tijelom ili tijelima predmetnih država članica i s Agencijom; (d)poštovanje i provedba bilo koje odgovarajuće pravno obvezujuće odluke Agencije i Komisije; (e)podnošenje godišnjeg izvješća o svojim aktivnostima i izvršavanju svojih dužnosti nadležnim tijelima država članica, Agenciji i Komisiji. Takva izvješća sadrže poduzete mjere i rezultate koji su ostvareni u odnosu na svaki zadatak naveden u ovom članku; (f)osiguravanje da između djelatnosti transporta, distribucije, skladištenja, UPP-a i opskrbe ne postoje unakrsne 		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o regulaciji energetskih djelatnosti (NN 120/12) članak/članci Članak 11., 12., 13., 14. i 20.
		Djelomično preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o regulaciji energetskih djelatnosti (19.02.2018)

<p>subvencije;</p> <p>(g) praćenje investicijskih planova operatora transportnih sustava te uključivanje ocjene investicijskih planova operatora transportnih sustava u godišnje izvješće s obzirom na njihovu dosljednost s planom razvoja mreže na razini Zajednice iz članka 8. stavka 3. točke (b) Uredbe (EZ) br. 715/2009; takva ocjena može uključivati preporuke za izmjenu tih investicijskih planova;</p> <p>(h) praćenje poštovanja pravila sigurnosti i pouzdanosti mreže i ocjenjivanje njihovih dosadašnjih rezultata te utvrđivanje ili odobravanje standarda i zahtjeva za kvalitetu usluge i opskrbe ili doprinos tome zajedno s drugim nadležnim tijelima;</p> <p>(i) praćenje stupnja transparentnosti, uključujući veleprodajne cijene, i osiguravanje da usklađenosti poduzeća za prirodni plin s obvezama transparentnosti;</p> <p>(j) praćenje stupnja i učinkovitosti otvaranja tržišta i tržišnog natjecanja na razinama veleprodaje i maloprodaje, uključujući burze prirodnog plina, cijene za kupce iz kategorije kućanstvo uključujući sustave predujma, stope promjene opskrbljivača, stope isključivanja, pružanje usluga održavanja i naknade za te usluge te pritužbe kupaca iz kategorije kućanstvo, kao i svaki oblik narušavanja ili ograničavanja tržišnog natjecanja, uključujući pružanje svih odgovarajućih</p>			
---	--	--	--

<p>informacija, te upućivanje relevantnih slučajeva nadležnim tijelima za tržišno natjecanje;</p> <p>(k) praćenje pojave restriktivne ugovorne prakse, uključujući klauzule o isključivosti koje bi velikim kupcima koji nisu kućanstva mogle onemogućiti istodobno sklapanje ugovora s više opskrbljivača ili ih ograničiti u tom izboru te, prema potrebi, obavješćivanje nacionalnih tijela za tržišno natjecanje o takvoj praksi;</p> <p>(l) poštovanje slobode ugovaranja što se tiče ugovora o upravljanju potrošnji i dugoročnih ugovora, pod uvjetom da su usklađeni s pravom Zajednice i politikama Zajednice;</p> <p>(m) praćenje vremena koje je operatorima transportnih i distribucijskih sustava potrebno za priključivanje i popravke;</p> <p>(n) praćenje i pregled uvjeta za pristup sustavima skladišta, operativnoj akumulaciji i drugim pomoćnim uslugama, kako je predviđeno u članku 33. Ako je režim pristupa sustavu skladišta plina određen u skladu s člankom 33. stavkom 3., taj zadatak ne uključuje pregled tarifa;</p> <p>(o) pomoći pri osiguravanju, zajedno s drugim nadležnim tijelima, učinkovitosti i provedbe mjera za zaštitu potrošača, uključujući onih predviđenih u Prilogu I.;</p> <p>(p) objavljivanje preporuka, najmanje na godišnjoj razini, u vezi s usklađenošću</p>			
---	--	--	--

<p>cijena opskrbe s člankom 3. i, prema potrebi, njihovo dostavljanje tijelima za tržišno natjecanje;</p> <p>(q)osiguravanje pristupa podacima o potrošnji kupaca, osiguravanje, za fakultativnu uporabu, lako razumljivog, usklađenog obrasca na nacionalnoj razini za podatke o potrošnji i brzog pristupa takvim podacima za sve kupce na temelju Priloga I. točke (h);</p> <p>(r)praćenje provedbe pravila o ulogama i odgovornostima operatora transportnih sustava, operatora distribucijskih sustava, opskrbljivača i kupaca te drugih sudionika na tržištu na temelju Uredbe (EZ) br. 715/2009;</p> <p>(s)praćenje ispravne primjene kriterija na temelju kojih se utvrđuje potpada li određeni sustav skladišta pod članak 33. stavke 3. ili 4.; i</p> <p>(t)praćenje provedbe zaštitnih mjera iz članka 46.;</p> <p>(u)doprinošenje usklađenosti postupaka razmjene podataka za najvažnije tržišne procese na regionalnoj razini.</p> <p>2. Ako država članica tako predviđi, dužnosti praćenja iz stavka 1. mogu izvršavati druga tijela, različita od regulatornog tijela. U tom se slučaju informacije dobivene takvim praćenjem čim prije stavljuju na raspolaganje regulatornom tijelu.</p>			
--	--	--	--

Uz očuvanje njihove neovisnosti, ne dovodeći u pitanje njihove vlastite specifične nadležnosti i dosljedno načelima bolje regulacije, regulatorno tijelo pri izvršavanju dužnosti iz stavka 1. prema potrebi se savjetuje s operatorima transportnih sustava i, prema potrebi, blisko surađuje s drugim nadležnim nacionalnim tijelima.

Sva odobrenja koja na temelju ove Direktive izda određeno regulatorno tijelo ili Agencija ne dovode u pitanje nijednu propisno utemeljenu buduću uporabu ovlasti od strane regulatornog tijela na temelju ovog članka ni bilo koje sankcije koje odrede druga nadležna tijela ili Komisija.

3. Pored dužnosti koje su mu povjerene na temelju stavka 1. ovog članka, ako je neovisni operator sustava imenovan na temelju članka 14., regulatorno tijelo:

- (a)prati ispunjavaju li vlasnik transportnog sustava i neovisni operator sustava svoje obveze na temelju ovog članka i za određuje sankcije za neispunjavanje u skladu sa stavkom 4. točkom (d);
- (b)prati odnose i komunikaciju između neovisnog operatora sustava i vlasnika transportnog sustava s ciljem osiguravanje da neovisni operator sustava ispunjava svoje obveze, a posebno odobrava ugovore i djeluje kao tijelo za

<p>rješavanje sporova između neovisnog operatora sustava i vlasnika transportnog sustava u pogledu pritužaba koje podnese bilo koja strana na temelju stavka 11.;</p> <p>(c)ne dovodeći u pitanje postupak na temelju članka 14. stavka 2. točke (c), za prvi desetogodišnji plan razvoja mreže, odobrava investicijsko planiranje i višegodišnji plan razvoja mreže koji godišnje podnosi neovisni operator sustava;</p> <p>(d)osigurava da tarife za pristup mreži, koje naplaćuje neovisni operator sustava, uključuju naknadu za vlasnika ili vlasnike mreže, čime se osigurava primjerena naknada za uporabu sredstava mreže i za bilo koja nova ulaganja u nju, pod uvjetom da se provode ekonomično i učinkovito; i</p> <p>(e)ovlašteno je za provođenje inspekcija, uključujući nenajavljene inspekcije, u prostorima vlasnika transportnog sustava i neovisnog operatara sustava.</p> <p>4. Države članice osiguravaju da regulatorna tijela dobiju ovlasti koje im omogućuju izvršavanje dužnosti iz stavaka 1., 3. i 6. na učinkovit i brz način. U tu svrhu regulatorno tijelo ima najmanje sljedeće ovlasti:</p> <p>(a)donosi obvezujuće odluke o poduzećima za prirodni plin;</p> <p>(b)provodi istrage o funkcioniranju tržišta</p>			
--	--	--	--

<p>plina, odlučuje o bilo kojim nužnim i razmernim mjerama za promicanje stvarnog tržišnog natjecanja i osiguravanje pravilnog funkcioniranja tržišta te ih određuje. Ako je potrebno, regulatorno tijelo također je ovlašteno za suradnju s nacionalnim tijelom za tržišno natjecanje i regulatorima finansijskih tržišta ili Komisijom pri provođenju istrage koja se odnosi na pravo tržišnog natjecanja;</p> <p>(c) od poduzeća za prirodni plin zahtjeva sve informacije relevantne za izvršavanje njegovih zadataka, uključujući razloge za eventualno odbijanje odobravanja pristupa treće strane, i sve informacije o mjerama nužnim za pojačanje mreže;</p> <p>(d) izriče učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće sankcije poduzećima za prirodni plin koja ne poštiju svoje obveze na temelju ove Direktive ili bilo koje odgovarajuće pravno obvezujuće odluke regulatornog tijela ili Agencije, ili predlaže da nadležni sud izrekne takve sankcije. To uključuje ovlast izricanja ili predlaganja sankcija od najviše 10 % godišnjeg prometa operatora transportnog sustava, odnosno od najviše 10 % godišnjeg prometa vertikalno integriranog poduzeća, operatoru transportnog sustava, odnosno vertikalno integriranom poduzeću, ovisno o slučaju, za nepoštovanje njihovih obveza na temelju ove Direktive; i</p>			
--	--	--	--

<p>(e)odgovarajuća prava istraživanja i odgovarajuće ovlasti davanja uputa za rješavanje sporova na temelju stavaka 11. i 12.</p> <p>5. Pored dužnosti i ovlasti koje su mu povjerene na temelju stavaka 1. i 4. ovog članka, ako je operator transportnog sustava imenovan u skladu s poglavljem IV., regulatornom tijelu dodjeljuju se najmanje sljedeće dužnosti i ovlasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a)izricati sankcije u skladu sa stavkom 4. točkom (d) za diskriminirajuće ponašanje u korist vertikalno integriranog poduzeća; (b)pratiti komunikaciju između operatora transportnog sustava i vertikalno integriranog poduzeća radi osiguravanja da operator transportnog sustava ispunjava svoje obveze; (c)djelovati u svojstvu tijela za rješavanje sporova između vertikalno integriranog poduzeća i operatora transportnog sustava u pogledu bilo kojih pritužaba podnesenih na temelju stavka 11.; (d)pratiti komercijalne i finansijske odnose, uključujući zajmove, između vertikalno integriranog poduzeća i operatora transportnog sustava; (e)odobravati sve komercijalne i finansijske sporazume između vertikalno integriranog poduzeća i operatora transportnog sustava uz uvjet da su usklađeni s tržišnim uvjetima; 			
--	--	--	--

<p>(f) zahtijevati opravdanje od vertikalno integriranog poduzeća po obavijesti dobivenoj od službenika za praćenje usklađenosti u skladu s člankom 21. stavkom 4. Takvo opravdanje posebno uključuje dokaze da nije došlo do diskriminirajućeg ponašanja u korist vertikalno integriranog poduzeća;</p> <p>(g) provoditi inspekcije, uključujući nenajavljenе inspekcije, u prostorima vertikalno integriranog poduzeća i operatora transportnog sustava; i</p> <p>(h) dodjeljivati sve ili specifične zadatke operatora transportnog sustava neovisnom operatoru sustava, imenovanom u skladu s člankom 14., u slučaju da operator transportnog sustava stalno krši svoje obveze na temelju ove Direktive, a posebno u slučaju ponovljenog diskriminirajućeg ponašanja u korist vertikalno integriranog poduzeća.</p> <p>6. Regulatorna tijela odgovorna su za određivanje ili odobravanje, dovoljno vremena prije no što stupe na snagu, najmanje metodologija koje se koriste za izračunavanje ili utvrđivanje uvjeta za:</p> <p>(a) priključenje i pristup nacionalnim mrežama, uključujući tarife za transport i distribuciju, te uvjeta i tarifa za pristup terminalima za UPP. Te tarife ili metodologije omogućavaju da se potrebna ulaganja u mreže i terminale za UPP</p>			
--	--	--	--

izvrše tako da se tim ulaganjima omogući osiguravanje održivosti mreža i terminala za UPP;

- (b) pružanje usluga uravnoteživanja na najekonomičniji način i davanje odgovarajućih poticaja kako bi korisnici mreže uravnotežili svoj unos i povlačenje. Usluge uravnoteživanja pružaju se na pošten i nediskriminirajući način i temelje se na objektivnim kriterijima; i
- (c) pristup prekograničnim infrastrukturama, uključujući postupke za raspodjelu kapaciteta i upravljanje zagušenjem.

7. Metodologije ili uvjeti iz stavka 6. objavljaju se.

8. Pri utvrđivanju ili odobravanju tarifa ili metodologija i usluga uravnoteživanja regulatorna tijela osiguravaju da su operatorima transportnih i distribucijskih sustava pruženi odgovarajući poticaji, kratkoročno i dugoročno, radi povećanja učinkovitosti, poticanja integracije tržišta i sigurnosti opskrbe te podrške povezanim istraživačkim djelatnostima.

9. Regulatorna tijela prate upravljanje zagušenjem nacionalnih transportnih mreža prirodnog plina, uključujući međudržavne spojne plinovode, i provedbu pravila upravljanja zagušenjem. U tu svrhu operatori transportnih sustava ili operatori na tržištu svoja pravila upravljanja zagušenjem,

uključujući raspodjelu kapaciteta, dostavljaju nacionalnim regulatornim tijelima. Nacionalna regulatorna tijela mogu zahtijevati izmjene tih pravila.

10. Regulatorna tijela ovlaštena su zahtijevati da operatori transportnih sustava, sustava skladišta plina, terminala za UPP i operatori distribucijskih sustava prema potrebi promijene uvjete, uključujući tarife i metodologije iz ovog članka, kako bi se osigurala njihova razmjernost i primjena na nediskriminacijski način. Ako je režim pristupa sustavima skladišta utvrđen u skladu s člankom 33. stavkom 3., taj zadatak ne uključuje promjenu tarifa. U slučaju kašnjenja s odredivanjem tarifa za transport i distribuciju, regulatorna su tijela ovlaštena odrediti ili odobriti privremene tarife ili metodologije za transport i distribuciju i odlučiti o odgovarajućim kompenzacijskim mjerama u slučaju da konačne tarife ili metodologije odstupaju od tih privremenih tarifa ili metodologija.

11. Stranka koja ima pritužbu na određenog operatora transportnog sustava, sustava skladišta plina, terminala za UPP ili operatora distribucijskog sustava u vezi s obvezama koje taj operator ima na temelju ove Direktive može svoju pritužbu uputiti regulatornom tijelu koje, djelujući u svojstvu tijela za rješavanje sporova, donosi odluku u roku od dva mjeseca od primitka pritužbe.

Taj se rok može produljiti za dva mjeseca ako regulatorna tijela zatraže dodatne informacije. Taj se produljeni rok može dodatno produljiti uz pristanak podnositelja pritužbe. Odluka regulatornog tijela obvezujuća je ako i sve dok ne bude ukinuta povodom žalbe.

12. Svaka stranka koja je oštećena i koja ima pravo na pritužbu o odluci o metodologijama donesenoj na temelju ovog članka ili, kada regulatorno tijelo ima dužnost savjetovati se, u vezi s predloženim tarifama ili metodologijama, može najkasnije u roku od dva mjeseca nakon objavljivanja odluke ili prijedloga odluke ili u kraćem roku, ako tako predvide države članice, podnijeti pritužbu na preispitivanje. Takva pritužba nema suspenzivni učinak.

13. Države članice uvode odgovarajuće i učinkovite mehanizme za reguliranje, kontrolu i transparentnost radi izbjegavanja bilo koje zloporabe vladajućeg položaja, posebno na štetu potrošača, i bilo kojeg predatorskog ponašanja. Ti mehanizmi uzimaju u obzir odredbe Ugovora, a posebno njegov članak 82.

14. Države članice osiguravaju poduzimanje odgovarajućih mjera, uključujući upravni ili kazneni postupak u skladu s njihovim nacionalnim pravom, protiv fizičkih ili pravnih osoba odgovornih

<p>u slučajevima nepoštovanja pravila povjerljivosti, predviđenih u ovoj Direktivi.</p> <p>15. Pritužbe iz stavaka 11. i 12. ne dovode u pitanje korištenje prava na žalbu na temelju prava Zajednice ili nacionalnog prava.</p> <p>16. Odluke koje donose regulatorna tijela u potpunosti su obrazložene i opravdane kako bi se omogućio sudski nadzor. Odluke su dostupne javnosti uz istodobno očuvanje povjerljivosti komercijalno osjetljivih informacija.</p> <p>17. Države članice osiguravaju postojanje odgovarajućih mehanizama na nacionalnoj razini, na temelju kojih stranka oštećena odlukom regulatornog tijela ima pravo žalbe tijelu koje je neovisno o uključenim strankama i o bilo kojoj vladji.</p>			
<p>Članak 42.</p> <p>Regulatorni režim za prekogranična pitanja</p> <p>1. Regulatorna tijela međusobno se blisko savjetuju i surađuju te jedna drugima i Agenciji pružaju sve informacije potrebne za obavljanje njihovih zadataka na temelju ove Direktive. U pogledu razmijenjenih informacija, tijelo koje ih prima osigurava razinu povjerljivosti jednaku onoj koja se</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o regulaciji energetskih djelatnosti (NN 120/12) članak/članci Članak 15.</p>

zahtijeva od tijela koje ih pruža.

2. Regulatorna tijela surađuju najmanje na regionalnoj razini radi:

- (a) poticanja stvaranja operativnih rješenja radi omogućavanja optimalnog upravljanja mrežom, promicanja zajedničke burze plina i raspodjele prekograničnih kapaciteta te omogućavanja primjerene razine kapaciteta spojnih plinovoda, uključujući putem novih spojnih plinovoda, unutar regije i između regija, kako bi se omogućio razvoj stvarnog tržišnog natjecanja i poboljšanje sigurnosti opskrbe, a da se pritom ne prave razlike između poduzeća za opskrbu u različitim državama članicama;
- (b) koordiniranja razvoja svih kodova mreže za odgovarajuće operatore transportnih sustava i druge sudionike na tržištu; i
- (c) koordiniranja izrade pravila koja uređuju upravljanje zagušenjem.

3. Nacionalna regulatorna tijela imaju pravo međusobno sklapati sporazume o suradnji kako bi potakla regulatornu suradnju.

4. Djelovanja iz stavka 2. provode se, prema potrebi, uz blisko savjetovanje s drugim nadležnim nacionalnim tijelima i ne dovodeći u pitanje njihove specifične

<p>nadležnosti.</p> <p>5. Komisija može usvojiti smjernice o opsegu dužnosti regulatornih tijela da surađuju međusobno i s Agencijom. Te mjere, namijenjene izmjeni elemenata ove Direktive koji nisu ključni dopunjujući je, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 51. stavka 3.</p>			
<p>Članak 43.</p> <p>Usklađenost sa smjernicama</p> <p>1. Svako regulatorno tijelo i Komisija mogu zatražiti mišljenje Agencije o usklađenosti odluke koju je donijelo regulatorno tijelo sa smjernicama iz ove Direktive ili iz Uredbe (EZ) br. 715/2009.</p> <p>2. Agencija daje svoje mišljenje regulatornom tijelu koje ga je zatražilo, odnosno Komisiji, i regulatornom tijelu koje je donijelo predmetnu odluku, u roku od tri mjeseca od dana primitka zahtjeva.</p> <p>3. Ako se regulatorno tijelo koje je donijelo odluku ne uskladi s mišljenjem Agencije u roku od četiri mjeseca od dana primitka tog mišljenja, Agencija o tome obavješćuje Komisiju.</p> <p>4. Bilo koje regulatorno tijelo može</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o regulaciji energetskih djelatnosti (NN 120/12) članak/članci Članak 11.</p>

obavijestiti Komisiju ako smatra da određena odluka značajna za prekogranično trgovanje koju je donijelo drugo regulatorno tijelo nije usklađena sa smjernicama iz ove Direktive ili iz Uredbe (EZ) br. 715/2009 u roku od dva mjeseca od dana te odluke.

5. Ako Komisija, u roku od dva mjeseca od obavijesti Agencije u skladu sa stavkom 3., ili regulatornog tijela u skladu sa stavkom 4., ili na vlastitu inicijativu u roku od tri mjeseca od dana odluke, zaključi da postoji ozbiljna sumnja u pogledu usklađenosti odluke određenog regulatornog tijela sa smjernicama iz ove Direktive ili iz Uredbe (EZ) br. 715/2009, Komisija može odlučiti dodatno preispitati taj slučaj. U takvom slučaju poziva regulatorno tijelo i stranke u postupku pred regulatornim tijelom da podnesu primjedbe.

6. Kada Komisija odluči dodatno ispitati slučaj, ona u roku od četiri mjeseca od dana takve odluke donosi konačnu odluku kojom:

- (a) se ne protivi odluci regulatornog tijela; ili
- (b) od predmetnog regulatornog tijela zahtjeva da povuče svoju odluku na temelju neusklađenosti sa smjernicama.

7. Ako Komisija ne doneše odluku o dodatnom ispitivanju slučaja ni konačnu odluku u roku predviđenom u stavku 5., odnosno 6., smatra se da se ne protivi odluci

<p>regulatornog tijela.</p> <p>8. Regulatorno tijelo usklađuje se s odlukom Komisije o povlačenju njegove odluke u roku od dva mjeseca i o tome obavješćuje Komisiju.</p> <p>9. Komisija može donijeti smjernice kojima se utvrđuju pojedinosti o postupku koji trebaju slijediti regulatorna tijela, Agencija i Komisija u pogledu usklađenosti odluka regulatornih tijela sa smjernicama iz ovog članka. Te mjere, namijenjene izmjeni elemenata ove Direktive koji nisu ključni dopunjujući je, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 51. stavka 3.</p>			
<p>Članak 44.</p> <p>Vodenje evidencije</p> <p>1. Države članice zahtijevaju od poduzeća za opskrbu da nacionalnim tijelima, uključujući regulatorno tijelo, nacionalna tijela za tržišno natjecanje i Komisiju, radi izvršavanja njihovih zadataka, najmanje pet godina drže na raspolaganju relevantne podatke o svim transakcijama u vezi s ugovorima o opskrbi plinom i derivatima za trgovanje plinom s veleprodajnim kupcima i operatorima transportnih sustava, kao i operatorima sustava skladišta plina i terminala za UPP te ih na zahtjev dostaviti Ministarstvu, Agenciji, tijelu državne uprave nadležnom za tržišno natjecanje i</p>	<p>Tajnost podataka i vođenje evidencije</p> <p>Članak 11.</p> <p>(9) Opskrbljivači plinom dužni su najmanje pet godina čuvati relevantne podatke o svim transakcijama u vezi s ugovorima o opskrbi plinom i derivatima za trgovanje plinom s veleprodajnim kupcima i operatorima transportnih sustava, kao i operatorima sustava skladišta plina i terminala za UPP te ih na zahtjev dostaviti Ministarstvu, Agenciji, tijelu državne uprave nadležnom za tržišno natjecanje i</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>terminala za UPP.</p> <p>2. Ti podaci uključuju pojedinosti o značajkama relevantnih transakcija kao što su pravila o trajanju, isporukama i namirenju, količini, datumu i vremenu izvršenja, cijenama transakcija te načinu identificiranja predmetnog veleprodajnog kupca, kao i određene pojedinosti o svim nenamirenim ugovorima o opskrbi plinom i derivatima za trgovanje plinom.</p> <p>3. Regulatorno tijelo može odlučiti da neke od tih informacija stavi na raspolaganje sudionicima na tržištu, pod uvjetom da se ne otkriju komercijalno osjetljive informacije o pojedinim sudionicima na tržištu ili pojedinim transakcijama. Ovaj se stavak ne primjenjuje na informacije o finansijskim instrumentima koje su obuhvaćene Direktivom 2004/39/EZ.</p> <p>4. Radi osiguravanja jedinstvene primjene ovog članka, Komisija može donijeti smjernice kojima se definiraju metode i modaliteti vođenja evidencije kao i oblik i sadržaj podataka koji se trebaju čuvati. Te mjere, namijenjene izmjeni elemenata ove Direktive koji nisu ključni dopunjujući je, donose se u skladu s regulatornim postupkom kontrolom iz članka 51. stavka 3.</p> <p>5. U pogledu transakcija derivatima za trgovanje plinom poduzeća za opskrbu s</p>	<p>Europskoj komisiji.</p> <p>(10) Podaci iz stavka 9. ovoga članka uključuju pojedinosti o značajkama relevantnih transakcija kao što su pravila o trajanju, isporukama i namirenju, količini, datumu i vremenu izvršenja, cijenama transakcija te načinu identificiranja predmetnog veleprodajnog kupca, kao i određene pojedinosti o svim nenamirenim ugovorima o opskrbi plinom i derivatima za trgovanje plinom.</p> <p>(11) Agencija može odlučiti da neke od tih informacija stavi na raspolaganje sudionicima na tržištu, pod uvjetom da se ne otkriju komercijalno osjetljive informacije o pojedinim sudionicima na tržištu ili pojedinim transakcijama.</p> <p>(12) Na transakcije derivatima za trgovanje plinom stavak 9. ovoga članka se primjenjuje nakon što Europska komisija doneše smjernice kojima se definiraju metode i modaliteti vođenja evidencije kao i oblik i sadržaj podataka koji se trebaju čuvati.</p>		
--	--	--	--

<p>veleprodajnim kupcima te operatorima transportnih sustava, kao i operatorima sustava skladišta plina i terminala za UPP, ovaj se članak primjenjuje tek nakon što Komisija doneše smjernice iz stavka 4.</p> <p>6. Odredbama ovog članka ne stvaraju se dodatne obveze prema tijelima iz stavka 1. za subjekte obuhvaćene Direktivom 2004/39/EZ.</p> <p>7. Ako je tijelima iz stavka 1. potreban pristup podacima koje vode subjekti obuhvaćeni Direktivom 2004/39/EZ, zahtijevane podatke pružaju im tijela odgovorna na temelju te direktive.</p>			
<p>POGLAVLJE IX.</p> <p>MALOPRODAJNA TRŽIŠTA</p> <p>Članak 45.</p> <p>Maloprodajna tržišta</p> <p>Radi omogućavanja nastajanja transparentnih maloprodajnih tržišta koja dobro funkcioniraju, države članice osiguravaju definiranje uloga i odgovornosti operatora transportnih sustava, operatora distribucijskih sustava, poduzeća za opskrbu i kupaca te, prema potrebi, drugih sudionika na tržištu u pogledu ugovornih rješenja, obveza prema kupcima, pravila o razmjeni</p>	<p>Otvaranje tržišta i ravnopravna tržišna pravila</p> <p>Članak 50.</p> <p>(1) Tržište plina je organizirano na način da svi kupci imaju pravo na slobodan izbor opskrbljivača plinom.</p> <p>(2) Sklapanje ugovora kojim se uređuje opskrba plinom između opskrbljivača plinom, koji posjeduje dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti opskrbe plinom u Republici Hrvatskoj, i krajnjeg kupca koji se nalazi u državi članici Europske unije dopušteno je pod uvjetom da taj kupac ima pravo na opskrbu od opskrbljivača plinom čije</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>podataka i namirenju, vlasništva nad podacima i odgovornosti za mjerjenje potrošnje.</p> <p>Ta se pravila objavljaju, oblikuju se s ciljem da se kupcima i opskrbljivačima olakša pristup mrežama te podliježu ispitivanju regulatornih tijela ili drugih nadležnih nacionalnih tijela.</p>	<p>je sjedište izvan dotične države članice Europske unije.</p> <p>(3) U slučajevima kada krajnji kupac u državi članici Europske unije nema pravo na slobodan izbor opskrbljivača plinom, Ministarstvo će dostaviti zahtjev Europskoj komisiji da obveže državu članicu da omogući izvršenje zatražene opskrbe plinom iz stavka 2. ovoga članka.</p>		
<p>POGLAVLJE X.</p> <p>ZAVRŠNE ODREDBE</p> <p>Članak 46.</p> <p>Zaštitne mjere</p> <p>1. U slučaju iznenadne krize na energetskom tržištu ili kada su ugroženi fizička sigurnost ili sigurnost osoba, opreme ili postrojenja ili integritet sustava, država članica može privremeno poduzeti nužne zaštitne mjere.</p> <p>2. Te mjere u najmanjoj mogućoj mjeri remete funkcioniranje unutarnjeg tržišta i ne smiju biti opsega šireg od onog što je nužno za otklanjanje iznenadnih poteškoća koje su nastale.</p> <p>3. Dotična država članica o tim mjerama odmah obavješćuje druge države članice i Komisiju, koja može odlučiti da dotična</p>	<p>Interes Republike Hrvatske</p> <p>Članak 5.</p> <p>(13) U slučaju iznenadne krize na energetskom tržištu ili kada su ugroženi fizička sigurnost ili sigurnost osoba, opreme ili postrojenja ili integritet sustava, Ministarstvo može privremeno poduzeti nužne zaštitne mjere.</p> <p>(14) Mjere iz stavka 13. ovoga članka moraju u najmanjoj mogućoj mjeri remeti funkcioniranje unutarnjeg tržišta i ne smiju biti opsega šireg od onog što je nužno za otklanjanje iznenadnih poteškoća koje su nastale.</p> <p>(15) O mjerama iz stavka 13. ovoga članka, Ministarstvo odmah obavještava druge države članice i Europsku komisiju, koja može odlučiti da Ministarstvo mora izmijeniti ili ukinuti takve mjere, u</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>država članica mora izmijeniti ili ukinuti takve mjere, u onoj mjeri u kojoj one narušavaju tržišno natjecanje i negativno utječu na trgovinu na način koji odstupa od zajedničkog interesa.</p>	<p>onoj mjeri u kojoj one narušavaju tržišno natjecanje i negativno utječu na trgovinu na način koji odstupa od zajedničkog interesa.</p>		
<p>Članak 47.</p> <p>Ravnopravna tržišna pravila</p> <p>1. Mjere koje države članice mogu poduzeti na temelju ove Direktive radi osiguravanja ravnopravnih tržišnih pravila moraju biti uskladene s Ugovorom, posebno njegovim člankom 30., i sa zakonodavstvom Zajednice.</p> <p>2. Mjere iz stavka 1. moraju biti proporcionalne, nediskriminirajuće i transparentne. Te se mjere mogu početi provoditi tek nakon što Komisija o njima bude obaviještena i odobri ih.</p> <p>3. Komisija djeluje na temelju obavijesti iz stavka 2. u roku od dva mjeseca od primanja obavijesti. To razdoblje počinje na dan nakon primanja potpunih informacija. Ako Komisija nije djelovala unutar tog dvomjesečnog razdoblja, smatra se da se ne protivi mjerama o kojima je obaviještena.</p>	<p>Otvaranje tržišta i ravnopravna tržišna pravila</p> <p>Članak 50.</p> <p>(4) Radi osiguravanja ravnopravnih tržišnih pravila, Ministarstvo može poduzeti mjere koje moraju biti uskladene s Ugovorom, posebno njegovim člankom 30., te moraju biti proporcionalne, nediskriminirajuće i transparentne.</p> <p>(5) Mjere iz stavka 4. ovoga članka mogu se početi provoditi tek nakon što Europska komisija o njima bude obaviještena i odobri ih.</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>Članak 48.</p> <p>Odstupanja u vezi s obvezama tipa „uzmi ili plati”</p> <p>1. Ako poduzeće za prirodni plin nađe na ili smatra da bi naišlo na ozbiljne gospodarske i financijske poteškoće zbog obveza tipa „uzmi ili plati” koje je preuzeo u jednom ili više ugovora o nabavi plina, ono može podnijeti zahtjev za privremeno odstupanje od članka 32. predmetnoj državi članici ili imenovanom nadležnom tijelu. Zahtjevi se, ovisno o željama država članica, podnose prije ili nakon odbijanja pristupa sustavu, za svaki slučaj posebno. Države članice mogu poduzeću za prirodni plin također dati mogućnost izbora hoće li podnijeti zahtjev prije ili nakon odbijanja pristupa sustavu. Kada poduzeće za prirodni plin odbije pristup, zahtjev se podnosi bez odlaganja. Zahtjevima se prilažu sve odgovarajuće informacije o prirodi i opsegu problema te o nastojanjima poduzeća za prirodni plin da riješi navedeni problem.</p> <p>Ako u razumnim okvirima nisu dostupna alternativna rješenja i vodeći računa o stavku 3., država članica ili imenovano nadležno tijelo može donijeti odluku o odobravanju odstupanja.</p> <p>2. Država članica ili imenovano nadležno tijelo bez odlaganja obavješćuje Komisiju o</p>	<p>Izuzeće za ugovore »uzmi ili plati«</p> <p>Članak 81.</p> <p>(1) Trgovac plinom ili opskrbljivač plinom koji je suočen ili smatra da će biti suočen s ozbiljnim ekonomskim i financijskim poteškoćama, zbog obveza prihvaćenih u jednom ili više ugovora o kupnji plina tipa »uzmi ili plati«, može od operatora transportnog sustava zatražiti privremeno izuzeće od primjene prava na pristup treće strane iz članka 77. ovoga Zakona.</p> <p>(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, operator transportnog sustava dužan je podnijeti Agenciji zahtjev za privremeno izuzeće od primjene prava na pristup treće strane iz članka 77. ovoga Zakona te zahtjevu mora priložiti dokumentaciju sa svim relevantnim informacijama o prirodi i opsegu problema te naporima koje je trgovac plinom ili opskrbljivač plinom uložio u svrhu rješavanja problema.</p> <p>(3) U slučaju da druga rješenja nisu na raspolaganju, Agencija može odobriti izuzeće od primjene prava na pristup treće strane uzimajući u obzir:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. cilj postizanja konkurentnog tržista plina 2. potrebu ispunjavanja obveza javne usluge i osiguranje sigurnosti opskrbe 	<p>U potpunosti preuzeto</p>	
---	---	------------------------------	--

<p>svojoj odluci da odobri odstupanje, zajedno sa svim relevantnim informacijama u pogledu navedenog odstupanja. Te se informacije Komisiji mogu dostaviti u skupnom obliku, što joj omogućava donošenje utemeljene odluke. U roku od osam tjedana od primitka te obavijesti Komisija može zatražiti da država članica ili dotično imenovano nadležno tijelo izmijeni ili povuče odluku kojom se odobrava odstupanje.</p> <p>Ne ispuni li država članica ili imenovano nadležno tijelo taj zahtjev u roku od četiri tjedna, konačna se odluka brzo donosi u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 51. stavka 2.</p> <p>Komisija čuva povjerljivost komercijalno osjetljivih informacija.</p> <p>3. Pri donošenju odluka o odstupanjima iz stavka 1. država članica ili imenovano nadležno tijelo i Komisija posebno vode računa o sljedećim kriterijima:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) cilju stvaranja konkurentnog tržišta plina; (b) potrebi da se ispune obveze javne usluge i da se osigura sigurnost opskrbe; (c) položaju poduzeća za prirodni plin na tržištu plina i stvarnom stanju tržišnog natjecanja na tom tržištu; (d) ozbiljnosti gospodarskih i finansijskih poteškoća na koje su naišla poduzeća za 	<p>3. položaj trgovca plinom ili opskrbljivača plinom na tržištu i stvarnu razinu tržišnog natjecanja</p> <p>4. ozbiljnost ekonomskih i finansijskih poteškoća s kojima se suočava trgovac plinom ili opskrbljivač plinom, njegov kupac i operator transportnog sustava</p> <p>5. dan sklapanja ugovora te uvjete jednog ili više ugovora tipa »uzmi ili plati« o kojima se radi, uključujući i opseg u kojem oni omogućavaju promjene na tržištu</p> <p>6. napore uložene u svrhu pronalaženja rješenja problema</p> <p>7. mjeru do koje je trgovac plinom ili opskrbljivač plinom, prihvaćajući uvjete iz ugovora tipa »uzmi ili plati«, mogao predvidjeti mogućnost pojave ozbiljnih ekonomskih i finansijskih poteškoća</p> <p>8. razinu povezanosti sustava s drugim sustavima i mogućnost uzajamnog djelovanja</p> <p>9. posljedice koje bi odobrenje izuzeća imalo na provođenje ovoga Zakona glede ispravnog funkcioniranja tržišta plina.</p> <p>(4) Ozbiljnim gospodarskim i finansijskim poteškoćama iz stavka 1. ovoga članka neće se smatrati ako se opskrba plinom ne smanji ispod minimalno zajamčenih količina preuzetog plina definiranih u</p>		
---	--	--	--

<p>prirodni plin i poduzeća za transport ili povlašteni kupci;</p> <p>(e) datumima potpisivanja i uvjetima predmetnog ugovora (predmetnih ugovora), uključujući opseg u kojem ti uvjeti omogućavaju da se vodi računa o promjenama na tržištu;</p> <p>(f) naporu koji je uložen kako bi se pronašlo rješenje problema;</p> <p>(g) mjeri u kojoj je poduzeće, kad je prihvatilo predmetne obveze tipa „uzmi ili plati”, uzimajući u obzir odredbe ove Direktive, u razumnim okvirima moglo predvidjeti vjerojatnost ozbiljnih poteškoća;</p> <p>(h) stupnju povezanosti sustava s drugim sustavima i kolika je mogućnost uzajamnog djelovanja tih sustava; i</p> <p>(i) učincima koje bi odobreno odstupanje imalo na ispravnu primjenu ove Direktive u pogledu neometanog funkcioniranja unutarnjeg tržišta prirodnog plina.</p> <p>Odluka o zahtjevu za odstupanje s obzirom na ugovore tipa „uzmi ili plati” sklopljene prije 4. kolovoza 2003. ne bi smjela dovesti do situacije u kojoj je nemoguće pronaći gospodarski održive alternativne mogućnosti prodaje. U svakom se slučaju smatra da ozbiljne teškoće ne postoje kada prodaja prirodnog plina ne padne ispod razine minimalnih jamstava povlačenja, sadržanih u ugovorima o nabavi plina tipa „uzmi ili plati”, ili u mjeri u kojoj se odgovarajući</p>	<p>ugovorima tipa »uzmi ili plati« ili sve dok se ugovori tipa »uzmi ili plati« mogu prilagoditi ili dok je trgovac plinom ili opskrbljivač plinom u stanju pronaći drugo rješenje.</p> <p>(5) Agencija će o privremenom izuzeću obavijestiti Europsku komisiju i Ministarstvo te dostaviti sve relevantne informacije u vezi s izuzećem.</p> <p>(6) U roku od osam tjedana od dostave obavijesti iz stavka 5. ovoga članka Europska komisija može zahtijevati od Agencije da promijeni ili ukine odluke kojima je izdano odobrenje izuzeća.</p>		
---	--	--	--

<p>ugovor o nabavi plina tipa „uzmi ili plati” može prilagoditi ili u kojoj poduzeće za prirodni plin može pronaći alternativne mogućnosti prodaje.</p> <p>4. Poduzeća za prirodni plin kojima nije odobreno odstupanje iz stavka 1. ovog članka ne smiju odbiti ili više ne smiju odbijati pristup sustavu zbog obveza tipa „uzmi ili plati” preuzetih u okviru ugovora o nabavi plina. Države članice osiguravaju poštovanje odgovarajućih odredaba članaka 32. do 44.</p> <p>5. Svako odstupanje koje je odobreno na temelju gore navedenih odredaba obrazlaže se na odgovarajući način. Komisija objavljuje odluku u Službenom listu Europske unije.</p> <p>6. Komisija do 4. kolovoza 2008. podnosi izvješće o iskustvima prikupljenima tijekom primjene ovog članka kako bi Europskomu parlamentu i Vijeću omogućila da pravodobno razmotre potrebu za prilagodbom ovog članka.</p>			
---	--	--	--

<p>Članak 49.</p> <p>Tržišta u nastajanju i izolirana tržišta</p> <p>1. Države članice koje nisu izravno priključene na međudržavni spojni plinovod bilo koje druge države članice i koje imaju samo jednoga glavnog vanjskog opskrbljivača mogu odstupiti od članaka 4., 9., 37. i/ili 38. Poduzeće za opskrbu s tržišnim udjelom većim od 75 % smatra se glavnim opskrbljivačem. Svako takvo odstupanje automatski prestaje važiti ako najmanje jedan od uvjeta iz ovog podstavka više nije ispunjen. O svim se takvим odstupanjima obavješćuje Komisiju.</p> <p>Cipar može odstupiti od članaka 4., 9., 37. i/ili 38. Takvo odstupanje prestaje važiti od trenutka kada Cipar više ne ispunjava uvjete za izolirano tržište.</p> <p>Članci 4., 9., 37. i/ili 38. ne primjenjuju se na Estoniju, Latviju i/ili Finsku sve dok se bilo koja od tih država članica izravno ne priključi na međudržavni spojni plinovod bilo koje države članice, različite od Estonije, Latvije, Litve i Finske. Ovim se podstavkom ne dovode u pitanje odstupanja na temelju prvog podstavka ovog stavka.</p> <p>2. Država članica koja ispunjava uvjete za tržište u nastajanju i koja bi zbog provedbe ove Direktive pretrpjela značajne probleme može odstupiti od članaka 4. i 9., članka 13.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Odredbe se odnose na tržišta u nastajanju i izolirana tržišta što nije slučaj tržišta Republike Hrvatske te se stoga ne prenose.</p>
--	--	----------------------------------	---

<p>stavaka 1. i 3., članaka 14. i 24., članka 25. stavka 5., članaka 26., 31. i 32., članka 37. stavka 1. i/ili članka 38. takvo odstupanje automatski prestaje važiti od trenutka kada država članica više ne ispunjava uvjete za tržište u nastajanju. O svim se takvim odstupanjima obavješćuje Komisiju.</p> <p>Cipar može odstupiti od članaka 4. i 9., članka 13. stavaka 1. i 3., članaka 14. i 24., članka 25. stavka 5., članaka 26., 31. i 32., članka 37. stavka 1. i/ili članka 38. takvo odstupanje prestaje važiti od trenutka kada Cipar više ne ispunjava uvjete za tržište u nastajanju.</p> <p>3. Na dan kada prestaje važiti odstupanje iz stavka 2. prvog podstavka definicija povlaštenih kupaca rezultira otvaranjem tržišta u iznosu od najmanje 33 % ukupne godišnje potrošnje plina na nacionalnom tržištu plina. Dvije godine nakon toga primjenjuje se članak 37. stavak 1. točka (b), a tri godine nakon toga članak 37. stavak 1. točka (c). Sve do početka primjene članka 37. stavka 1. točke (b) država članica iz stavka 2. ovog članka može odlučiti ne primjenjivati članak 32. što se tiče pomoćnih usluga i privremenog skladištenja za postupak ponovnog uplinjavanja i naknadnu isporuku u transportni sustav.</p> <p>4. Ako bi provedba ove Direktive dovela do značajnih problema u zemljopisno</p>			
--	--	--	--

ograničenom području određene države članice, posebno što se tiče razvoja transportne infrastrukture i krupne distribucijske infrastrukture, te kako bi potakla ulaganja, država članica može od Komisije zatražiti privremeno odstupanje od članaka 4. i 9., članka 13. stavaka 1. i 3., članaka 14. i 24., članka 25. stavka 5., članaka 26., 31. i 32., članka 37. stavka 1. i/ili članka 38. za razvoj na tom području.

5. Komisija može odobriti odstupanje iz stavka 4., posebno vodeći računa o sljedećim kriterijima:

- potrebi za ulaganjima u infrastrukturu koja ne bi bila ekonomična u okružju konkurentnog tržišta,
- opsegu i izgledima za povrat od potrebnih ulaganja,
- veličini i stupnju razvoja plinske mreže na dotičnom području,
- izgledima dotičnog tržišta plina,
- zemljopisnoj veličini i značajkama dotičnog područja ili regije te društveno-gospodarskim i demografskim čimbenicima.

Za plinsku infrastrukturu, ako se ne radi o distribucijskoj infrastrukturi, odstupanje se može odobriti samo ako u tom području još nema plinske infrastrukture ili ako je ona uspostavljena prije manje od deset godina. Privremeno odstupanje ne smije se odobriti

<p>na više od deset godina od prve isporuke plina u tom području.</p> <p>Za distribucijsku se infrastrukturu odstupanje može odobriti u trajanju od najviše 20 godina od trenutka kada je plin u tom području prvi put isporučen putem navedene infrastrukture.</p> <p>6. Članak 9. se ne primjenjuje na Cipar, Luksemburg i/ili Maltu.</p> <p>7. Prije donošenja odluke na temelju stavka 5., vodeći računa o čuvanju povjerljivosti, Komisija obavješćuje države članice o zahtjevima koji su podneseni na temelju stavka 4. Ta se odluka, kao i odstupanja iz stavaka 1. i 2., objavljaju u Službenom listu Europske unije.</p> <p>8. Grčka može odstupiti od članaka 4., 24., 25., 26., 32., 37. i/ili 38. ove Direktive za zemljopisna područja i razdoblja navedena u licencama koje je izdala prije 15. ožujka 2002. i u skladu s Direktivom 98/30/EZ, u pogledu razvoja i isključivog korištenja distribucijskih mreža u određenim zemljopisnim područjima.</p>			
---	--	--	--

<p>Članak 50.</p> <p>Postupak preispitivanja</p> <p>Ako u izvješću iz članka 52. stavka 6. Komisija zaključi da, s obzirom na učinkovit način provođenja pristupa mreži ostvaren u određenoj državi članici – koji omogućava potpuno učinkovit, nediskriminirajući i neometan pristup mreži – određene obveze nametnute poduzećima ovom Direktivom (uključujući one u pogledu pravnog razdvajanja za operatore distribucijskih sustava) nisu razmjerne cilju kojem se teži, dotična država članica može od Komisije zatražiti izuzimanje od predmetnog zahtjeva.</p> <p>O takvom zahtjevu država članica odmah obavještuje Komisiju, zajedno sa svim relevantnim informacijama potrebnima za dokazivanje da će se zaključak iz izvješću o osiguranom stvarnom pristupu mreži i dalje održavati.</p> <p>U roku od tri mjeseca od primitka obavijesti Komisija donosi mišljenje u pogledu zahtjeva dotične države članice i, prema potrebi, podnosi prijedloge Europskomu parlamentu i Vijeću za izmjenu odgovarajućih odredaba ove Direktive. Komisija može u prijedlozima za izmjenu ove Direktive predložiti izuzimanje dotične države članice od specifičnih zahtjeva, pod uvjetom da ta država članica, kako je</p>	<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Odredbama se propisuje obveza Komisije stoga se iste ne preuzimaju.</p>
--	----------------------------------	--

odgovarajuće, provede jednakoj djelotvorne mjeri.			
Članak 51. Odbor 1. Komisiji pomaže odbor. 2. Prilikom upućivanja na ovaj stavak primjenjuju se članci 3. i 7. Odluke 1999/468/EZ, uzimajući u obzir odredbe njezinog članka 8. 3. Prilikom upućivanja na ovaj stavak primjenjuje se članak 5.a stavci 1. do 4. i članak 7. Odluke 1999/468/EZ, uzimajući u obzir odredbe njezinog članka 8.		Nije potrebno preuzimanje Odredbama se propisuje obveza Komisije stoga se iste ne preuzimaju.	
Članak 52. Izvješćivanje 1. Komisija prati i ispituje primjenu ove Direktive te Europskom parlamentu i Vijeću podnosi opće izvješće o napretku, prvi put najkasnije 31. prosinca 2004., a potom jednom godišnje. Izvješće o napretku sadrži		Nije potrebno preuzimanje Odredbama se propisuje obveza Komisije stoga se iste ne preuzimaju.	

najmanje sljedeće:

- (a)stečeno iskustvo i ostvareni napredak u stvaranju potpunog i u cijelosti operativnog unutarnjeg tržišta prirodnog plina te prepreke koje su još uvijek prisutne u tom pogledu, uključujući aspekte vladajućeg položaja na tržištu, koncentracije na tržištu, predatorskog ili protutržišnog ponašanja;
- (b)odstupanja odobrena na temelju ove Direktive, uključujući provedbu odstupanja predviđenog u članku 26. stavku 4. radi mogućeg preispitivanja praga;
- (c)mjeru u kojoj su zahtjevi u pogledu razdvajanja i određivanja tarifa sadržani u ovoj Direktivi bili uspješni u osiguravanju poštenog i nediskriminirajućeg pristupa plinskom sustavu Zajednice te istovjetnih razina tržišnog natjecanja, kao i gospodarske, ekološke i društvene posljedice otvaranja tržišta plina za kupce;
- (d)razmatranje pitanja koja se odnose na razine kapaciteta sustava i sigurnost opskrbe prirodnim plinom u Zajednici, a posebno postojeću i predviđenu ravnotežu između ponude i potražnje, vodeći računa o fizičkom kapacitetu za razmjenu među područjima i razvoju skladišta (uključujući pitanje proporcionalnosti reguliranja tržišta u tom području);
- (e)posebna pozornost posvetiti će se mjerama

poduzetima u državama članicama za pokrivanje vršne potražnje i rješavanja nedostatka jednog ili više opskrbljivača;

(f)opću procjenu napretka ostvarenog u pogledu bilateralnih odnosa s trećim zemljama koje proizvode i izvoze ili transportiraju prirodni plin, uključujući napredak u pogledu integracije tržišta, trgovanja i pristupa mrežama takvih trećih zemalja;

(g)potrebu za mogućim zahtjevima s obzirom na usklađivanje koji nisu povezani s odredbama ove Direktive.

Izvješće o napretku prema potrebi može sadržavati preporuke i mjere za suzbijanje negativnih učinaka vladajućeg položaja i koncentracije na tržištu.

Komisija, uz savjetovanje s ENTSO-om za plin, u izvješću također može razmotriti je li izvedivo da operatori transportnih sustava stvore jedinstvenog europskog operatora transportnog sustava.

2. Svake dvije godine izvješće o napretku iz stavka 1. također sadržava analizu različitih mjera poduzetih u državama članicama radi ispunjavanja obveza javne usluge, zajedno s razmatranjem učinkovitosti tih mjera i, posebno, njihovim učincima na tržišno natjecanje na tržištu plina. To izvješće prema potrebi može sadržavati preporuke u pogledu mjera koje

<p>na nacionalnoj razini treba poduzeti radi ostvarivanja visokih standarda javne usluge ili mjeru koje su namijenjene sprečavanju zatvaranja tržišta.</p> <p>3. Komisija do 3. ožujka 2013. Europskom parlamentu i Vijeću podnosi, u sklopu općeg ispitivanja, detaljno posebno izvješće s prikazom u kojoj su mjeri zahtjevi za razdvajanje na temelju poglavlja IV. bili uspješni u osiguravanju potpune i stvarne neovisnosti operatora transportnih sustava, koristeći kao mjerilo stvarno i učinkovito razdvajanje.</p> <p>4. Za potrebe svoje procjene iz stavka 3. Komisija posebno vodi računa o sljedećim kriterijima: pošten i nediskriminirajući pristup mreži, djelotvorni propisi, razvoj mreže radi zadovoljavanja potreba tržišta, poticaji za ulaganja koji ne narušavaju tržišno natjecanje, razvoj infrastrukture za spajanje plinovoda, stvarno tržišno natjecanje na energetskim tržištima Zajednice i stanje sigurnosti opskrbe u Zajednici.</p> <p>5. Prema potrebi, a posebno kada iz detaljnog posebnog izvješća iz stavka 3. proizlazi da se uvjeti iz stavka 4. ne jamče u praksi, Komisija podnosi prijedloge Europskom parlamentu i Vijeću kako bi se do 3. ožujka 2014. osigurala potpuna i stvarna neovisnost operatora transportnih</p>			
---	--	--	--

sustava.

6. Komisija najkasnije 1. siječnja 2006. Europskom parlamentu i Vijeću upućuje detaljno izvješće s prikazom napretka u stvaranju unutarnjeg tržišta prirodnog plina. U tom se izvješću posebno razmatra:

- postojanje nediskriminirajućeg pristupa mreži,
- djelotvorni propisi,
- razvoj infrastrukture za spajanje plinovoda, uvjeti tranzita i stanje sigurnosti opskrbe u Zajednici,
- u kojoj se mjeri potpuna korist od otvaranja tržišta odražava na mala poduzeća i kupci iz kategorije kućanstvo, posebno u pogledu standarda javne usluge,
- u kojoj su mjeri tržišta u praksi otvorena stvarnom tržišnom natjecanju, uključujući aspekte vladajućeg položaja na tržištu, koncentracije na tržištu i predatorskog ili protutržišnog ponašanja,
- u kojoj mjeri kupci zaista mijenjaju opskrbljivače i ponovno pregovaraju o tarifama,
- razvoj cijena, uključujući cijene opskrbe, u odnosu na stupanj otvorenosti tržišta,
- postoji li stvaran i nediskriminirajući pristup treće strane sustavima skladišta plina kada je to potrebno iz tehničkih i/ili gospodarskih razloga kako bi se pružio učinkovit pristup sustavu,

<p>—iskustvo stečeno u primjeni ove Direktive što se tiče stvarne neovisnosti operatora sustava u vertikalno integriranim poduzećima te jesu li razvijene druge mјere pored funkcionalne neovisnosti i razdvajanja računa, koje imaju učinke istovjetne pravnom razdvajanju.</p> <p>Komisija prema potrebi Europskom parlamentu i Vijeću podnosi prijedloge kojima je posebno cilj zajamčiti visoke standarde javne usluge.</p> <p>Komisija prema potrebi Europskom parlamentu i Vijeću podnosi prijedloge kojima je posebno cilj osiguravanje potpune i stvarne neovisnosti operatora distribucijskih sustava prije 1. srpnja 2007. Kada je potrebno, ti se prijedlozi, u skladu s pravom tržišnog natjecanja, također odnose na mјere koje se bave pitanjima vladajućeg položaja na tržištu, koncentracije na tržištu i predatorskog ili protutržišnog ponašanja.</p>			
<p>Članak 53.</p> <p>Stavljanje izvan snage</p> <p>Direktiva 2003/55/EZ stavlja se izvan snage s učinkom od 3. ožujka 2011., ne dovodeći u pitanje obveze država članica koje se odnose na rokove za prenošenje i primjenu navedene direktive. Upućivanja na direktivu</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Predmetne odredbe su prijelazne i završne koje nije potrebno prenositi u zakonodavstvo Republike Hrvatske.</p>

<p>stavljeni izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom u Prilogu II.</p>			
<p>Članak 54.</p> <p>Prenošenje</p> <p>1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom do 3. ožujka 2011. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.</p> <p>One primjenjuju te odredbe od 3. ožujka 2011., uz izuzetak članka 11. koji primjenjuju od 3. ožujka 2013.</p> <p>Kada države članice donose ove odredbe, te odredbe prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Načine tog upućivanja određuju države članice.</p> <p>2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Predmetne odredbe su prijelazne i završne koje nije potrebno prenositi u zakonodavstvo Republike Hrvatske.</p>

Članak 55. Stupanje na snagu Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.		Nije potrebno preuzimanje	Predmetne odredbe su prijelazne i završne koje nije potrebno prenositi u zakonodavstvo Republike Hrvatske.
Članak 56. Adresati Ova je Direktiva upućena državama članicama.		Nije potrebno preuzimanje	Predmetne odredbe su prijelazne i završne koje nije potrebno prenositi u zakonodavstvo Republike Hrvatske.
PRILOG I. MJERE ZA ZAŠTITU POTROŠAČA 1. Ne dovodeći u pitanje pravila Zajednice o zaštiti potrošača, posebno Direktivu 97/7/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 1997. o zaštiti potrošača u pogledu ugovora na daljinu <u>(1)</u> i Direktivu Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim ugovornim odredbama u potrošačkim ugovorima <u>(2)</u> , mjere iz članka 3. trebaju osigurati da kupci: (a) imaju pravo na ugovor sa svojim pružateljem usluga povezanih s plinom, u	Ugovor o opskrbi krajnjeg kupca Članak 65. (1) Prava i obveze između svakog opskrbljivača plinom i krajnjeg kupca uređuju se ugovorom o opskrbi krajnjeg kupca koji se može skloputi prije pokretanja postupka promjene opskrbljivača, a najkasnije se sklapa po završetku postupka promjene opskrbljivača. (2) Ugovor se smatra važećim isključivo u slučaju završetka postupka promjene opskrbljivača i stupa na snagu danom završetka postupka promjene opskrbljivača. (3) Sklapanje i sadržaj ugovora o opskrbi krajnjeg kupca detaljnije se	U potpunosti preuzeto	

<p>kojem se navodi sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> — identitet i adresa opskrbljivača, — usluge koje se pružaju, ponuđene razine kvalitete usluga, kao i vrijeme prvog priključenja, — vrste ponuđenih usluga održavanja, — način na koji se mogu dobiti ažurirane informacije o svim primjenjivim tarifama i naknadama za održavanje, — trajanje ugovora, uvjeti produljenja i prestanka usluga i ugovora te je li dopušten raskid ugovora bez naknade, — bilo koja naknada i povrat sredstava koji se primjenjuju u slučaju nepridržavanja ugovorene razine kvalitete usluge, uključujući netočne i zakašnjene račune, — metoda pokretanja postupaka za rješavanje sporova u skladu s točkom (f); i — informacije koje se odnose na prava potrošača, uključujući one o obradi pritužaba i sve informacije iz ove točke, jasno priopćene putem računa ili na internetskim stranicama poduzeća za prirodni plin. <p>Uvjeti moraju biti pošteni i unaprijed dobro poznati. U svakom bi slučaju te informacije trebale biti pružene prije sklapanja ili potvrđivanja ugovora. Kada se ugovori sklapaju putem posrednika, informacije koje se odnose na pitanja iz</p>	<p>uređuju aktom iz članka 93. ovoga Zakona te uvjetima opskrbljivača plinom, u skladu s odredbama ovoga Zakona i zakona kojima se uređuje energetski sektor.</p> <p>(4) Svaki opskrbljivač plinom je dužan osigurati da su uvjeti ugovora o opskrbi krajnjeg kupca koje nudi usklađeni s odredbama akta iz članka 93. ovoga Zakona.</p> <p>(5) Uvjeti ugovora o opskrbi krajnjeg kupca moraju biti napisani jasnim i razumljivim rječnikom te ne smiju uključivati neugovorne prepreke ostvarivanja prava krajnjih kupaca, kao što je to primjerice suviše opsežna ugovorna dokumentacija.</p> <p>(6) Svaki opskrbljivač plinom mora osigurati da su krajnji kupci zaštićeni od nepoštenih i zavaravajućih načina kupnje.</p> <p>(7) Svaki opskrbljivač plinom je obvezan na primjeren način javno objaviti dio cijene koji se regulira te naknade i ostala davanja propisana posebnim propisima sukladno propisu kojima se uređuje energija i regulacija energetskih djelatnosti, a opskrbljivač pod obvezom javne usluge i iznose tarifnih stavki za krajnje kupce.</p> <p>(8) Svaki opskrbljivač plinom je obvezan sklopiti ugovor o opskrbi s krajnjim kupcem u pisanim oblicu.</p>		
--	--	--	--

<p>ove točke također se pružaju prije sklapanja ugovora;</p> <p>(b)pravodobno budu obaviješteni o svakoj namjeri izmjene ugovornih uvjeta, a pritom i o svojem pravu na raskid ugovora. Pružatelji usluga svoje preplatnike o svakom povećanju naknada izravno obavješćuju u odgovarajuće vrijeme, a najkasnije prije isteka prvog obračunskog razdoblja nakon što povećanje stupi na snagu, na transparentan i razumljiv način. Države članice osiguravaju da kupci imaju slobodu raskida ugovora ako ne prihvataju nove uvjete o kojima ih je obavijestio njihov pružatelj usluga povezanih s plinom;</p> <p>(c)dobiju transparentne informacije o primjenjivim cijenama i tarifama te o standardnim uvjetima u pogledu pristupa uslugama povezanima s plinom i njihovog korištenja;</p> <p>(d)raspolažu širokim izborom načina plaćanja, koji nisu neopravданo diskriminacijski za kupce. Sustavi predujmova moraju biti pošteni i na primjeren način odražavati vjerojatnu potrošnju. Svaka razlika u uvjetima mora odražavati troškove opskrbljivača različitih sustava plaćanja. Opći uvjeti moraju biti pošteni i transparentni. Moraju biti predstavljeni jasnim i razumljivim jezikom te ne smiju uključivati neugovorne prepreke za</p>	<p>Ugovor o opskrbi krajnjeg kupca mora minimalno sadržavati:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. identitet i adresu opskrbljivača, krajnjeg kupca i obračunskog mjernog mjesta 2. usluge koje pruža opskrbljivač, uključujući vrijeme početka i kvalitetu opskrbe 3. vrste ponuđenih usluga održavanja, ako se nude 4. način dobivanja informacija o važećim cijenama i naknadama, uključujući i naknade za održavanje 5. trajanje ugovora o opskrbi krajnjeg kupca, uvjete za obnavljanje i raskid ugovora o opskrbi krajnjeg kupca ili prestanak pružanja usluga 6. postojanje bilo kojeg prava na raskid ugovora 7. način utvrđivanja nadoknade u slučaju nepoštivanja ugovorene razine kvalitete usluga, uključujući netočan i zakašnjeli obračun i 8. način rješavanja sporova kada Agencija odlučuje po prigovorima krajnjih kupaca. <p>(9) Odredbe ugovora o opskrbi krajnjeg kupca moraju biti poštene te na jasan, jednostavan i nedvojben način obuhvatiti prava i obveze opskrbljivača i kupca, a svaki opskrbljivač plinom mora osigurati da su njihovim krajnjim kupcima uvjeti dobro poznati prije sklapanja</p>		
---	---	--	--

<p>ostvarivanje prava potrošača, na primjer pretjeranu ugovornu dokumentaciju. Kupci moraju biti zaštićeni od nepoštenih ili obmanjujućih metoda prodaje;</p> <p>(e) ne plaćaju naknadu za promjenu opskrbljivača;</p> <p>(f) imaju korist od transparentnih, jednostavnih i jeftinih postupaka obrade njihovih pritužaba. Svi potrošači posebno imaju pravo na to da im pružatelj usluga povezanih s plinom osigura dobru kvalitetu usluge i obrade pritužaba. Takvi izvansudski postupci rješavanja sporova moraju omogućiti pošteno i brzo rješavanje sporova, po mogućnosti u roku od tri mjeseca, te predvidjeti, kada je to opravdano, sustav povrata sredstava i/ili naknade. Trebali bi, kad god je to moguće, biti u skladu s načelima navedenima u Preporuci Komisije 98/257/EZ od 30. ožujka 1998. o načelima koja se primjenjuju na tijela odgovorna za izvansudsko rješavanje potrošačkih sporova <u>(3)</u>;</p> <p>(g) koji su priključeni na plinski sustav budu obaviješteni o svojim pravima na opskrbu prirodnim plinom točno određene kvalitete po razumnim cijenama, na temelju primjenjivog nacionalnog zakonodavstva;</p> <p>(h) na raspolaganju imaju podatke o svojoj potrošnji te da mogu, izričitom suglasnošću i bez naknade, bilo kojem registriranom poduzeću za opskrbu dati</p>	<p>ugovora.</p> <p>(10) Ugovor o opskrbi krajnjeg kupca ne može sadržavati odredbe kojima se krajnjem kupcu uskraćuje ili otežava pravo na raskid, odnosno otkaz ugovora o opskrbi krajnjeg kupca, niti može sadržavati odredbe kojima se određuju dodatne finansijske obveze krajnjem kupcu koje nisu u skladu sa člankom 55. stavkom 4. ovoga Zakona, a s obzirom na njegovo pravo na promjenu opskrbljivača.</p> <p>(11) Ugovor o opskrbi krajnjeg kupca, osim ugovora o opskrbi plinom u obvezi javne usluge i zajamčene opskrbe, može sadržavati posebne uvjete prodaje, uključivo pravo na naknadu u slučaju prijevremenog raskida ugovora, s tim da je i u tom slučaju opskrbljivač obvezan postupati na način kojim se ponuđenim uvjetima prodaje ili cijenama ne narušava tržišno natjecanje i ravnopravan položaj kupaca na tržištu plina.</p>	<p>Izbor opskrbljivača plinom krajnjeg kupca</p> <p>Članak 55.</p> <p>(1) Krajnji kupac ima pravo na slobodan izbor opskrbljivača plinom, što uključuje i pravo na promjenu</p>	
---	--	--	--

<p>pristup svojim mjerim podacima. Strana odgovorna za upravljanje podacima obvezna je dati te podatke poduzeću. Države članice definiraju format za predstavljanje podataka i postupak kojim opskrbljivači i potrošači ostvaruju pristup podacima. Za tu se uslugu potrošaču ne obračunavaju dodatni troškovi;</p> <p>(i) budu ispravno obaviješteni o stvarnoj potrošnji plina i troškovima dovoljno učestalo da bi mogli regulirati vlastitu potrošnju plina. Te se informacije daju u dostatnom vremenskom okviru, koji vodi računa o kapacitetu mjerne opreme kupca. Potrebno je voditi računa u troškovnoj učinkovitosti takvih mjera. Za tu se uslugu potrošaču ne obračunavaju dodatni troškovi;</p> <p>(j) prime konačni obračun nakon svake promjene opskrbljivača prirodnim plinom, najkasnije šest tjedana od promjene opskrbljivača.</p> <p>2. Države članice osiguravaju provedbu inteligentnih sustava mjerjenja koji doprinose aktivnom sudjelovanju potrošača na tržištu opskrbe plinom. Provedba tih sustava mjerjenja može biti podložna ekonomskoj procjeni svih dugoročnih troškova i koristi za tržište te pojedinog potrošača, ili tome koji je oblik intelligentnog mjerjenja ekonomski razuman i troškovno učinkovit te koji je vremenski okvir ostvariv za njihovu distribuciju.</p>	<p>opskrbljivača, u skladu s aktom iz članka 93. ovoga Zakona.</p> <p>(2) Postupak promjene opskrbljivača iz stavka 1. ovoga članka je besplatan za krajnjeg kupca.</p> <p>(3) Postupak promjene opskrbljivača plinom mora se provesti se unutar razdoblja od 15 radnih dana sukladno aktu iz članka 93. ovoga Zakona, osim u slučaju iz stavka 7. ovoga članka.</p> <p>(4) Promjena opskrbljivača provodi se na temelju zahtjeva krajnjeg kupca, osim ako nije riječ o zajamčenoj opskrbi iz članka 58. ovoga Zakona.</p> <p>(5) Postojeći opskrbljivač može uskratiti suglasnost na promjenu opskrbljivača u slučaju da na dan pokretanja postupka promjene opskrbljivača postoje dospjele novčane obveze temeljem ugovora o opskrbi krajnjeg kupca koji je predmet raskida.</p> <p>(6) Postojeći opskrbljivač dužan je opskrbljivati krajnjeg kupca do okončanja postupka promjene opskrbljivača.</p> <p>(7) Nezadovoljna strana u svezi s postupkom promjene opskrbljivača može postupiti u skladu s odredbama članka 86. ovoga Zakona.</p>	<p>Prava i obveze energetskih</p>	
--	---	--	--

<p>Takva se procjena provodi do 3. rujna 2012.</p> <p>Podložno toj procjeni, države članice ili bilo koje nadležno tijelo koje one imenuju pripremaju vremenski raspored za provedbu inteligentnih sustava mjerenja.</p> <p>Države članice, ili bilo koje nadležno tijelo koje one imenuju, osiguravaju interoperabilnost tih sustava mjerenja koje treba provesti na njihovim državnim područjima i na primjeren način vode računa o uporabi odgovarajućih standarda i najbolje prakse te o važnosti razvoja unutarnjeg tržišta prirodnog plina.</p> <hr/> <p>(1) <u>SL L 144, 4.6.1997., str. 19.</u></p> <p>(2) <u>SL L 95, 21.4.1993., str. 29.</u></p> <p>(3) <u>SL L 115, 17.4.1998., str. 31.</u></p>	<p>subjekata koji sudjeluju u postupku promjene opskrbljivača</p> <p>Članak 56.</p> <p>(1) Nakon početka postupka promjene opskrbljivača zabranjeno je svim energetskim subjektima koji sudjeluju u postupku promjene opskrbljivača neposredno obraćanje krajnjem kupcu bilo kojim oblikom komunikacije koji bi imao za cilj odustajanje krajnjeg kupca od zahtjeva za promjenu opskrbljivača, a u skladu s propisom kojim se uređuje zaštita potrošača.</p> <p>(2) Opskrbljivaču nije dopušten nepošten i/ili zavaravajući način prodaje.</p> <p>(3) Opskrbljivač je odgovoran za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postupanje svojih zaposlenika i/ili prodajnih predstavnika koji nude opskrbu plinom i sklapaju ugovore o opskrbi krajnjeg kupca, izvan ili unutar poslovnih prostorija - pružanje informacija krajnjem kupcu u postupku promjene opskrbljivača. <p>(4) Energetskim subjektima koji sudjeluju u postupku promjene opskrbljivača nije dopušteno posredno ili neposredno nagovaranje krajnjih kupaca da odustanu od promjene opskrbljivača te sprečavanje ili ometanje postupka promjene opskrbljivača.</p>		
--	--	--	--

(5) U ponudama i/ili oglasima u kojima se nudi opskrba plinom nije dopušteno navoditi cijene drugih opskrbljivača.

(6) Prilikom davanja ponuda o opskrbi plinom, a prije sklapanja ugovora o opskrbi krajnjeg kupca, opskrbljivač i/ili njegov predstavnik osobito je dužan:

- predočiti krajnjem kupcu iskaznicu opskrbljivača plinom, te na zahtjev krajnjeg kupca omogućiti provjeru identiteta
- iznijeti osnovne informacije o opskrbljivaču i njegovoj djelatnosti
- informirati krajnjeg kupca o cijeni plina i mogućnostima njezine promjene u ugovorenom razdoblju
- pojasniti krajnjem kupcu dinamiku, uvjete plaćanja i način plaćanja
- informirati krajnjeg kupca o roku na koji se sklapa ponuđeni ugovor
- informirati krajnjeg kupca o mogućnostima i posljedicama otkaza i raskida ugovora
- upoznati krajnjeg kupca s uvjetima pod kojima opskrbljivač može zahtijevati privremenu obustavu isporuke plina od operatora sustava
- postupati na način kojim se ponuđenim uvjetima prodaje ili cijenama ne narušava tržišno natjecanje i ravноправan položaj krajnjih kupaca na tržištu plina

- upoznati krajnjeg kupca s obvezom podmirenja iznosa dospjele novčane obveze za isporučeni plin i dospjele novčane obveze za naknadu za korištenje mreže
 - upoznati krajnjeg kupca s obvezom podmirenja ostalih naknada i davanja propisanih posebnim propisima
 - uvažiti pravo krajnjeg kupca da odustane od svojeg zahtjeva tijekom samog postupka promjene opskrbljivača, kao i pravo krajnjeg kupca da jednostrano raskine ugovor.
- (7) Prilikom davanja ponuda o opskrbi plinom i sklapanja ugovora o opskrbi krajnjeg kupca opskrbljivaču i/ili njegovom predstavniku osobito je zabranjeno:
- lažno predstavljanje i neovlaštena uporaba tvrtke drugog energetskog subjekta
 - sklapanje ugovora o opskrbi krajnjeg kupca koje nije utemeljeno na pravičnim i unaprijed poznatim uvjetima
 - dovođenje krajnjeg kupca u zabludu, s namjerom da ga se time navede na sklapanje ugovora
 - lažno pozivanje na odobrenje nekog javnopravnog ili drugog tijela
 - korištenje uz nemiravajućih i agresivnih postupaka ponude i ugovora i

- korištenje zavaravajućeg oglašavanja.

(8) U postupku promjene opskrbljivača u skladu s aktom iz članka 93. ovoga Zakona, operator distribucijskog sustava i/ili njegov predstavnik osobito je dužan:

- pridržavati se odredbi o tajnosti podataka definiranih člankom 11. ovog Zakona
- prekinuti postupak promjene opskrbljivača jedino pod uvjetima propisanim aktom iz članka 93. ovoga Zakona
- krajnjem kupcu objektivno i nepristrano pružiti sve potrebne informacije te ga uputiti na ispravnu proceduru kako bi ostvario svoju pravu volju
- zaprimljen zahtjev krajnjeg kupca za odustanak od promjene opskrbljivača bez odlaganja uputiti opskrbljivaču kojem je krajnji kupac i podnio zahtjev za promjenu opskrbljivača.

(9) U postupku promjene opskrbljivača u skladu s aktom iz članka 93. ovoga Zakona, operatoru distribucijskog sustava i/ili njegovom predstavniku osobito je zabranjeno:

- informirati opskrbljivača plinom da je njegov krajnji kupac podnio zahtjev za promjenu opskrbljivača, osim u slučaju propisanom aktom iz

članka 93. ovoga Zakona

- da koristi svoj položaj na način da krajnjeg kupca dovede u zabludu ili da ga na bilo koji način svojim postupanjem zaplaši ili navede da odustane od svoje odluke za promjenu opskrbljivača
- poduzimati radnje u ime i za račun kupca kojima bi doveo do obustave postupka promjene opskrbljivača.

Dužnosti operatora distribucijskog sustava

Članak 45.

Operator distribucijskog sustava je dužan:

11. na razini distribucijskog sustava osigurati mjerjenje potrošnje plina i očitanje mjernih uređaja, u skladu s aktom iz članka 89. ovoga Zakona

Mrežna pravila plinskog distribucijskog sustava

Članak 89.

(1) Mrežnim pravilima plinskog distribucijskog sustava propisuje se razvoj, način vođenja i korištenje kapaciteta distribucijskog sustava.
(2) Mrežnim pravilima plinskog distribucijskog sustava posebno se uređuje sljedeće:

– opis distribucijskog sustava – razvoj, građenje i održavanje distribucijskog sustava – upravljanje distribucijskim sustavom – priključenje na distribucijski sustav – ugovorni odnosi i opći uvjeti korištenja distribucijskog sustava – mjerne pravila – izrada i ažuriranje standardnih profila potrošnje – objava podataka i razmjena informacija – povezivanje s ostalim dijelovima plinskog sustava – uvjeti za primjenu postupka ograničenja ili prekida isporuke plina – postupci utvrđivanja i obračuna neovlaštene potrošnje plina – sadržaj uredno podnesenog zahtjeva za priključenje – naknada štete. (3) Mrežna pravila distribucijskog sustava donosi Agencija. (4) U postupku donošenja mrežnih pravila distribucijskog sustava iz stavka 3. ovoga članka, Agencija je dužna odgovarajuće sudjelovanje svih zainteresiranih strana i provesti javnu raspravu u trajanju od najmanje 15 dana. (6) Mrežna pravila distribucijskog sustava objavljaju se u službenom		

	glasilu Republike Hrvatske i internetskim stranicama Agencije.		
PRILOG II. KORELACIJSKA TABLICA Direktiva 2003/55/EZ	Ova Direktiva Članak 1. Članak 2. Članak 3. Članak 4. Članak 5. — — Članak 6. Članak 7. Članak 8. Članak 9. Članak 10. — Članak 7. Članak 8. — — Članak 10. — — — — Članak 20.	Nije potrebno preuzimanje	Odnosi se na usporedbu članaka s Direktivom koja se ovom Direktivom stavlja van snage.

—	Članak 21.		
—	Članak 22.		
—	Članak 23.		
Članak 11.	Članak 24.		
Članak 12.	Članak 25.		
Članak 13.	Članak 26.		
Članak 14.	Članak 27.		
Članak 15.	Članak 29.		
Članak 16.	Članak 30.		
Članak 17.	Članak 31.		
Članak 18.	Članak 32.		
Članak 19.	Članak 33.		
Članak 20.	Članak 34.		
Članak 21.	Članak 35.		
Članak 22.	Članak 36.		
Članak 23.	Članak 37.		
Članak 24.	Članak 38.		
Članak 25. stavak 1. (prva i druga rečenica)	Članak 39.		
—	Članak 40.		
Članak 25. (ostatak)	Članak 41.		
—	Članak 42.		
—	Članak 43.		
—	Članak 44.		
—	Članak 45.		
Članak 26.	Članak 46.		
—	Članak 47.		
Članak 27.	Članak 48.		
Članak 28.	Članak 49.		
Članak 29.	Članak 50.		
Članak 30.	Članak 51.		
Članak 31.	Članak 52.		
Članak 32.	Članak 53.		
Članak 33.	Članak 54.		

Članak 34.	Članak 55.		
Članak 35.	Članak 56.		
Prilog A	Prilog I.		